

**Uchwała Nr / / 2025
Sejmiku Województwa Śląskiego
z dnia roku**

w sprawie:

zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2025–2035

Na podstawie: art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 566 z późn. zm.) oraz art. 229 i art. 231 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.), a także na podstawie § 2 i 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 roku w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 83)

**Sejmik Województwa Śląskiego
uchwała:**

§ 1

1. Dokonuje się odpowiednich zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2025–2035 w związku ze zmianą kwot dochodów, wydatków i przychodów.
2. Załącznik 1 – Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Śląskiego na lata 2025–2035 do Uchwały Nr VII/9/1/2024 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 16 grudnia 2024 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2025–2035 otrzymuje brzmienie zgodnie z załącznikiem 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

1. Dokonuje się odpowiednich zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2025–2035 w związku z wprowadzeniem jedenastu nowych przedsięwzięć oraz zmianami przedsięwzięć w zakresie limitów wydatków, limitów zobowiązań, łącznych nakładów finansowych, nazwy, okresu realizacji oraz jednostki odpowiedzialnej lub koordynującej program.
2. Załącznik 2 – Wykaz przedsięwzięć wieloletnich Województwa Śląskiego na lata 2025–2035 do Uchwały Nr VII/9/1/2024 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 16 grudnia 2024 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2025–2035 otrzymuje brzmienie zgodnie z załącznikiem 2 do niniejszej uchwały.

§ 3

W Uchwale Nr VII/9/1/2024 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 16 grudnia 2024 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2025–2035 w § 2 ust. 4 kwotę „223 000 000 zł” zmienia się na kwotę „228 256 146 zł”.

§ 4

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Śląskiego.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WIELOLETNIA PROGNOZA FINANSOWA WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2025-2035

w zł

Lp.	Wyszczególnienie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
1	Dochody ogółem	3 879 341 390	4 436 803 728	4 461 110 499	4 255 539 501	4 346 583 708	4 432 025 058	4 516 708 557	4 594 953 815	4 671 901 815	4 750 290 737	4 827 211 770
1.1	Dochody bieżące, z tego:	3 284 808 327	3 518 464 312	3 607 320 586	3 690 530 707	3 775 924 826	3 855 659 587	3 934 579 431	4 007 003 397	4 078 071 892	4 150 522 514	4 221 445 864
1.1.1	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	848 538 374	878 237 218	905 462 572	930 815 525	956 878 360	980 800 319	1 004 339 527	1 025 430 658	1 045 939 272	1 066 858 058	1 087 128 362
1.1.2	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	1 487 386 958	1 539 445 502	1 587 168 313	1 631 609 026	1 677 294 079	1 719 226 431	1 760 487 866	1 797 458 112	1 833 407 275	1 870 075 421	1 905 606 854
1.1.3	z subwencji ogólnej	107 308 480	110 635 043	113 511 555	116 349 344	119 258 078	122 239 530	125 295 519	128 427 907	131 638 605	134 929 571	138 302 811
1.1.4	z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	641 479 443	862 263 581	870 886 217	879 595 080	888 391 031	897 274 942	906 247 692	915 310 169	924 463 271	933 707 904	943 044 984
1.1.5	pozostałe dochody bieżące, w tym:	200 095 072	127 882 968	130 291 929	132 161 732	134 103 278	136 118 365	138 208 827	140 376 551	142 623 469	144 951 560	147 362 853
1.1.5.1	z podatku od nieruchomości	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.2	Dochody majątkowe, w tym:	594 533 063	918 339 416	853 789 913	565 008 794	570 658 882	576 365 471	582 129 126	587 950 418	593 829 923	599 768 223	605 765 906
1.2.1	ze sprzedaży majątku	3 292 500	3 394 568	3 482 827	3 569 898	3 659 146	3 750 625	3 844 391	3 940 501	4 039 014	4 139 990	4 243 490
1.2.2	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje	590 561 627	914 631 653	849 985 748	561 109 524	566 662 130	572 268 800	577 930 038	583 646 352	589 418 255	595 246 263	601 130 897
2	Wydatki ogółem	4 541 554 799	4 365 952 003	4 389 208 819	4 181 737 821	4 272 782 028	4 358 223 378	4 464 896 917	4 543 142 175	4 620 090 175	4 698 479 097	4 775 400 130
2.1	Wydatki bieżące, w tym:	2 588 229 893	2 438 997 143	2 544 080 602	2 569 456 714	2 595 086 588	2 620 972 760	2 647 117 794	2 673 524 278	2 700 194 827	2 727 132 082	2 754 338 709
2.1.1	na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	477 592 964	478 381 896	480 773 806	483 177 676	485 593 565	488 021 533	490 461 641	492 913 950	495 378 520	497 855 413	500 344 691
2.1.2	z tytułu poręczeń i gwarancji, w tym:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.1.2.1	gwarancje i poręczenia podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.1.3	wydatki na obsługę długu, w tym:	28 470 000	52 768 319	32 216 362	26 631 135	22 207 451	16 335 974	12 813 498	9 130 649	6 590 246	3 657 033	1 403 227
2.1.3.1	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków (bez odsetek i dyskonta od zobowiązań na wkład krajowy)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.1.3.2	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tytułu zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.1.3.3	pozostałe odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2	Wydatki majątkowe, w tym:	1 953 324 906	1 926 954 860	1 845 128 217	1 612 281 107	1 677 695 440	1 737 250 618	1 817 779 123	1 869 617 897	1 919 895 348	1 971 347 015	2 021 061 421
2.2.1	inwestycje i zakupy inwestycyjne, o których mowa w art. 236 ust. 4 pkt 1 ustawy, w tym:	1 544 886 155	1 825 064 860	1 840 188 217	1 612 281 107	1 677 695 440	1 737 250 618	1 817 779 123	1 869 617 897	1 919 895 348	1 971 347 015	2 021 061 421
2.2.1.1	wydatki o charakterze dotacyjnym na inwestycje i zakupy inwestycyjne	437 082 858	324 552 856	321 694 637	428 378 196	496 330 144	535 653 008	545 333 737	560 885 370	575 968 605	591 404 105	606 318 427
3	Wynik budżetu	-662 213 409	70 851 725	71 901 680	73 801 680	73 801 680	73 801 680	51 811 640	51 811 640	51 811 640	51 811 640	51 811 640
3.1	Kwota prognozowanej nadwyżki budżetu przeznaczana na spłatę kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych	0	70 851 725	71 901 680	73 801 680	73 801 680	73 801 680	51 811 640	51 811 640	51 811 640	51 811 640	51 811 640
4	Przychody budżetu	731 939 017	2 950 000	1 900 000	0	0	0	0	0	0	0	0
4.1	Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych, w tym:	518 116 445	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.1.1	na pokrycie deficytu budżetu	518 116 445	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.2	Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych, w tym:	26 440 018	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.2.1	na pokrycie deficytu budżetu	26 440 018	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.3	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy, w tym:	178 432 554	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.3.1	na pokrycie deficytu budżetu	117 656 946	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.4	Spłaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych, w tym:	8 950 000	2 950 000	1 900 000	0	0	0	0	0	0	0	0
4.4.1	na pokrycie deficytu budżetu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.5	Inne przychody niezwiązane z zaciągnięciem długu, w tym:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Lp.	Wyszczególnienie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
4.5.1	na pokrycie deficytu budżetu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Rozchody budżetu	69 725 608	73 801 725	73 801 680	73 801 680	73 801 680	73 801 680	51 811 640	51 811 640	51 811 640	51 811 640	51 811 640
5.1	Splaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych, w tym:	69 725 608	73 801 725	73 801 680	73 801 680	73 801 680	73 801 680	51 811 640	51 811 640	51 811 640	51 811 640	51 811 640
5.1.1	łącznie kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, z tego:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.1.1	kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.1.2	kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3a ustawy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.1.3	kwota wyłączeń z tytułu wcześniejszej spłaty zobowiązań, określonych w art. 243 ust. 3b ustawy, z tego:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.1.3.1	środkami nowego zobowiązania	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.1.3.2	wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.1.3.3	innymi środkami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.1.4	kwota przypadających na dany rok kwot pozostałych ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.2	Inne rozchody niezwiązane ze spłatą długu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Kwota długu, w tym:	628 066 645	554 264 920	480 463 240	406 661 560	332 859 880	259 058 200	207 246 560	155 434 920	103 623 280	51 811 640	0
6.1	kwota długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Relacja zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
7.1	Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi	696 578 434	1 079 467 169	1 063 239 984	1 121 073 993	1 180 838 238	1 234 686 827	1 287 461 637	1 333 479 119	1 377 877 065	1 423 390 432	1 467 107 155
7.2	Różnica między dochodami bieżącymi, skorygowanymi o środki a wydatkami bieżącymi	910 401 006	1 082 417 169	1 065 139 984	1 121 073 993	1 180 838 238	1 234 686 827	1 287 461 637	1 333 479 119	1 377 877 065	1 423 390 432	1 467 107 155
8	Wskaźnik spłaty zobowiązań	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
8.1	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok)	3,71%	4,77%	3,87%	3,57%	3,32%	3,05%	2,13%	1,97%	1,85%	1,72%	1,62%
8.2	Relacja określona po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, ustalona dla danego roku (wskaźnik jednoroczny)	29,42%	47,78%	36,13%	34,27%	35,20%	34,70%	36,05%	38,01%	38,66%	39,22%	39,77%
8.3	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat)	35,12%	34,08%	36,25%	37,55%	36,14%	35,83%	35,57%	36,22%	37,45%	36,15%	36,59%
8.3.1	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat)	38,17%	35,38%	37,56%	38,86%	37,44%	37,14%	36,88%	36,22%	37,45%	36,15%	36,59%
8.4	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
8.4.1	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
9	Finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
9.1	Dochody bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	498 832 016	720 730 518	747 971 988	666 459 820	658 453 822	658 834 117	661 880 685	664 869 175	667 796 792	670 660 658	673 457 810
9.1.1	Dotacje i środki o charakterze bieżącym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, w tym:	449 098 901	644 105 125	657 316 526	653 517 930	655 732 183	658 834 117	661 880 685	664 869 175	667 796 792	670 660 658	673 457 810
9.1.1.1	środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	300 420 816	441 518 488	485 203 507	498 621 818	512 543 285	524 267 294	529 504 548	531 895 340	534 237 434	536 528 527	538 766 249
9.2	Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	317 248 659	621 769 835	551 517 050	255 179 107	253 083 451	250 850 653	248 476 436	245 956 409	243 286 062	240 460 764	237 475 760
9.2.1	Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, w tym:	309 319 606	612 808 862	549 860 145	255 136 795	253 083 451	250 850 653	248 476 436	245 956 409	243 286 062	240 460 764	237 475 760
9.2.1.1	środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	245 041 913	470 186 901	421 167 579	114 625 128	154 394 761	162 294 441	198 781 149	196 765 128	194 628 850	192 368 612	189 980 608
9.3	Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	509 456 923	798 738 523	553 146 978	477 087 140	468 982 776	434 380 532	453 396 019	497 525 591	502 669 001	505 194 448	508 890 156
9.3.1	Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, w tym:	501 776 629	780 941 159	550 595 075	469 027 553	468 982 776	434 380 532	453 396 019	497 525 591	502 669 001	505 194 448	508 890 156
9.3.1.1	finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	309 009 391	541 418 106	392 092 559	346 867 846	359 385 497	344 704 426	362 716 816	398 020 473	402 135 201	404 155 559	407 112 125
9.4	Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	429 510 895	664 130 379	847 356 163	474 133 564	468 737 158	475 304 238	456 961 102	413 299 993	408 413 853	405 926 974	402 043 414

Lp.	Wyszczególnienie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
9.4.1	Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, w tym:	421 319 360	654 927 115	845 699 258	474 091 252	468 737 158	475 304 238	456 961 102	413 299 993	408 413 853	405 926 974	402 043 414
9.4.1.1	finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	246 523 249	370 287 284	514 278 527	266 379 100	307 552 550	341 857 310	365 568 882	330 639 996	326 731 084	324 741 581	321 634 733
10	Informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
10.1	Wydatki objęte limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy, z tego:	2 599 355 719	2 790 012 607	2 425 359 910	1 550 818 184	877 314 079	444 248 749	34 055 886	31 524 298	34 425 076	35 751 146	33 792 179
10.1.1	bieżące	1 075 203 037	961 254 347	825 860 058	739 236 097	551 730 879	332 566 146	34 055 886	31 524 298	34 425 076	35 751 146	33 792 179
10.1.2	majątkowe	1 524 152 682	1 828 758 260	1 599 499 852	811 582 087	325 583 200	111 682 603	0	0	0	0	0
10.2	Wydatki bieżące na pokrycie ujemnego wyniku finansowego samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	50 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.3	Wydatki na spłatę zobowiązań przejmowanych w związku z likwidacją lub przekształceniem samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	15 800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.4	Kwota zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, podlegająca doliczeniu zgodnie z art. 244 ustawy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.5	Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych samorządowych osobach prawnych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.6	Spłaty, o których mowa w poz. 5.1, wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych	69 725 608	21 990 040	21 990 040	21 990 040	21 990 040	21 990 040	0	0	0	0	0
10.7	Wydatki zmniejszające dług, w tym:	43 259	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.7.1	spłata zobowiązań wymagalnych z lat poprzednich, innych niż w poz. 10.7.3	43 259	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.7.2	spłata zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego – kredyt i pożyczka, w tym:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.7.2.1	zobowiązań zaciągniętych po dniu 1 stycznia 2019 r., w tym:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.7.2.1.1	dokonywana w formie wydatku bieżącego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.7.3	wypłaty z tytułu wymagalnych poręczeń i gwarancji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.8	Kwota wzrostu(+)/spadku(-) kwoty długu wynikająca z operacji niekasowych (m.in. umorzenia, różnice kursowe)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.9	Wcześniejsza spłata zobowiązań, wyłączona z limitu spłaty zobowiązań, dokonywana w formie wydatków budżetowych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.10	Wykup papierów wartościowych, spłaty rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, odpowiednio emitowanych lub zaciągniętych do równowartości kwoty ubytku w wykonanych dochodach jednostki samorządu terytorialnego będącego skutkiem wystąpienia COVID-19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.11	Wydatki bieżące podlegające ustawowemu wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Dane dotyczące emitowanych obligacji przychodowych	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
11.1	Środki z przedsięwzięcia gromadzone na rachunku bankowym, w tym:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11.1.1	środki na zaspokojenie roszczeń obligatariuszy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11.2	Wydatki bieżące z tytułu świadczenia emitenta należnego obligatariuszom, nieuwzględniane w limicie spłaty zobowiązań	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Stopnie niezachowania relacji określonych w art. 242–244 w przypadku określonym w ... ustawy	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
12.1	Stopień niezachowania relacji zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w poz. 7.2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12.2	Stopień niezachowania wskaźnika spłaty zobowiązań, o którym mowa w poz. 8.4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12.3	Stopień niezachowania wskaźnika spłaty zobowiązań, o którym mowa w poz. 8.4.1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

WYKAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ WIELOLETNICH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2025-2035

w zł

Lp.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca program	Okres realizacji programu		Łączne nakłady finansowe	LIMITY WYDATKÓW W POSZCZEGÓLNYCH LATACH										Limit zobowiązań	
			od	do		2025 r.	2026 r.	2027 r.	2028 r.	2029 r.	2030 r.	2031 r.	2032 r.	2033 r.	2034 r.		2035 r.
Wydatki na przedsięwzięcia – ogółem, z tego:					15 955 362 804	2 599 355 719	2 790 012 607	2 425 359 910	1 550 818 184	877 314 079	444 248 749	34 055 886	31 524 298	34 425 076	35 751 146	33 792 179	6 580 087 871
– wydatki bieżące					7 543 892 201	1 075 203 037	961 254 347	825 860 058	739 236 097	551 730 879	332 566 146	34 055 886	31 524 298	34 425 076	35 751 146	33 792 179	2 967 568 780
– wydatki majątkowe					8 411 470 603	1 524 152 682	1 828 758 260	1 599 499 852	811 582 087	325 583 200	111 682 603	0	0	0	0	0	3 612 519 091
I.	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.), z tego:				3 595 016 122	737 977 892	837 246 207	785 632 333	271 889 593	156 521 600	51 482 603	0	0	0	0	0	1 517 313 527
A	– wydatki bieżące				1 354 634 991	308 966 997	264 598 605	189 419 422	117 004 289	63 903 128	3 500 000	0	0	0	0	0	876 898 974
1.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027 w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – Nowoczesny region europejski o konkurencyjnej gospodarce, będącej efektem odpowiedzialnej transformacji, zapewniającym możliwości rozwoju swoim mieszkańcom i oferującym wysoką jakość życia w czystym środowisku.	Urząd Marszałkowski / FR	2021	2030	8 897 000	600 000	1 407 000	1 816 000	1 894 000	1 500 000	1 500 000	0	0	0	0	0	8 717 000
2.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027 w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – Nowoczesny region europejski o konkurencyjnej gospodarce, będącej efektem odpowiedzialnej transformacji, zapewniającym możliwości rozwoju swoim mieszkańcom i oferującym wysoką jakość życia w czystym środowisku.	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	2024	2029	5 168 501	1 765 000	1 283 940	1 283 940	201 670	73 501	0	0	0	0	0	0	4 608 051
3.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027 w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Priorytet FESL.01 Fundusze Europejskie na inteligentny rozwój, Działanie FESL.01.10 Promocja eksportu i internacjonalizacja MŚP – Promocja gospodarcza eksportu poprzez wzmocnienie i rozwój procesów internacjonalizacji przedsiębiorstw sektora MŚP, funkcjonujących na obszarze województwa śląskiego.	Śląskie Centrum Przedsiębiorczości	2024	2029	5 400 000	1 355 500	1 080 000	805 600	1 080 000	544 350	0	0	0	0	0	0	0
4.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027 w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Plus – Poprawa dostępu do zatrudnienia, w tym modernizacja instytucji i służb rynku pracy, wspieranie dostosowania się pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, zwiększenie dostępu do dobrej jakości kształcenia i szkolenia jak również uczenia się przez całe życie, wspieranie aktywnego włączenia społecznego oraz promowanie integracji społeczno-gospodarczej osób zagrożonych wykluczeniem, w tym migrantów, zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług społecznych i zdrowotnych.	Urząd Marszałkowski / FS	2023	2029	162 997 301	49 472 943	49 951 838	28 666 018	13 948 048	4 474 726	0	0	0	0	0	0	122 725 637
5.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027 w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Plus – Poprawa dostępu do zatrudnienia, w tym modernizacja instytucji i służb rynku pracy, wspieranie dostosowania się pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, zwiększenie dostępu do dobrej jakości kształcenia i szkolenia jak również uczenia się przez całe życie, wspieranie aktywnego włączenia społecznego oraz promowanie integracji społeczno-gospodarczej osób zagrożonych wykluczeniem, w tym migrantów, zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług społecznych i zdrowotnych.	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	2023	2029	65 737 236	19 911 000	14 469 000	14 316 000	6 723 158	4 460 901	0	0	0	0	0	0	53 389 198
6.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027 w ramach Funduszu Sprawiedliwej Transformacji – Łagodzenie skutków społecznych, gospodarczych i środowiskowych przejścia na gospodarkę neutralną dla klimatu.	Urząd Marszałkowski / FR	2021	2030	23 377 000	6 000 000	3 578 000	3 314 000	3 962 000	2 000 000	2 000 000	0	0	0	0	0	18 512 190
7.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027 w ramach Funduszu Sprawiedliwej Transformacji – Łagodzenie wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko negatywnych skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów w zakresie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki.	Urząd Marszałkowski / FS	2023	2029	44 041 700	22 500 000	11 308 670	0	0	0	0	0	0	0	0	0	25 572 205
8.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027 w ramach Funduszu Sprawiedliwej Transformacji – Łagodzenie wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko negatywnych skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów w zakresie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki.	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	2023	2029	85 365 524	36 315 135	21 360 192	10 149 565	5 816 353	3 499 984	0	0	0	0	0	0	64 378 110
9.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027 w ramach pomocy technicznej Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, pomocy technicznej Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, pomocy technicznej Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – Ocena merytoryczna wniosków o dofinansowanie, z uwzględnieniem procedury odwoławczej i projektów dofinansowanych oraz wykonanie analiz i opinii projektów współfinansowanych ze środków europejskich przez ekspertów zewnętrznych – Usprawnienie procedury oceny merytorycznej, wykonania opinii i analiz projektów wdrażanych przez Śląskie Centrum Przedsiębiorczości.	Śląskie Centrum Przedsiębiorczości	2023	2029	5 001 100	900 000	1 081 480	1 081 480	617 980	308 960	0	0	0	0	0	0	3 989 900
10.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.01 Fundusze Europejskie na inteligentny rozwój, Działanie FESL.01.03 Ekosystem RIS – projekt pn.: „PPO WSL 2030. Utworzenie Regionalnego Obserwatorium Innowacji” – Realizacja Procesu Przedsiębiorczego Odkrywania, wsparcie i usprawnienie zarządzania rozwojem regionu w zakresie regionalnego potencjału innowacyjnego oraz naukowo-technologicznego.	Urząd Marszałkowski / RT / AL	2023	2026	8 353 475	5 576 397	1 712 077	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7 288 474
11.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.01 Fundusze Europejskie na inteligentny rozwój, Działanie FESL.01.04 Cyfryzacja administracji publicznej – projekt pn.: „Podniesienie jakości, dostępności oraz zwiększenie wykorzystania administracyjnych zasobów mapowych – etap II” – Zwiększenie jakości i dostępności cyfrowej danych geodezyjnych, w tym opracowanie i udostępnienie w ramach rozwoju świadczonych już e-usług, nowych lub lepszej jakości zasobów geodezyjnych dla wybranych obszarów.	Urząd Marszałkowski / GN / Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach	2025	2028	56 556	225	8 259	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8 484
12.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.01 Fundusze Europejskie na inteligentny rozwój, Działanie FESL.01.04 Cyfryzacja administracji publicznej – projekt pn.: „Regionalne e-usługi dla samorządowych jednostek organizacyjnych Województwa Śląskiego” – Wsparcie jednostek organizacyjnych Województwa Śląskiego w zakresie świadczenia codziennych e-usług związanych z działalnością oraz z rozbudową infrastruktury ICT.	Urząd Marszałkowski / CI	2024	2027	310 374	192 091	88 878	29 405	0	0	0	0	0	0	0	0	310 374
13.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.01 Fundusze Europejskie na inteligentny rozwój, Działanie FESL.01.10 Promocja eksportu i internacjonalizacja MŚP – projekt pn.: „InterGlobal – internacjonalizacja przedsiębiorstw sektora MŚP z województwa śląskiego” – Rozwój i wzmocnienie procesów internacjonalizacyjnych przedsiębiorstw działających na terenie województwa śląskiego.	Urząd Marszałkowski / PS / TR	2024	2028	108 000 002	10 002 070	10 000 000	10 000 000	13 411 443	0	0	0	0	0	0	0	43 413 513
14.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.02 Fundusze Europejskie na zielony rozwój, Działanie FESL.02.14 Ochrona przyrody i bioróżnorodności – projekt pn.: „Bioróżnorodne Parki Krajobrazowe Województwa Śląskiego” – Ochrona wartości przyrodniczych i krajobrazowych obszarów cennych przyrodniczo, wspieranie rozwoju bioróżnorodności na terenie parków krajobrazowych województwa śląskiego, utworzenie miejsca ochrony różnorodności biologicznej na obszarze miejskim (ekopark), podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej, upowszechnianie wiedzy przyrodniczej (ze szczególnym naciskiem na tematykę bioróżnorodności, zrównoważonego rozwoju, ochrony przyrody i środowiska) oraz kształtowanie postaw proekologicznych mieszkańców województwa śląskiego.	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	2025	2028	1 888 351	188 775	760 748	632 445	306 383	0	0	0	0	0	0	0	1 888 351
15.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.04 Fundusze Europejskie dla sprawnego transportu, Działanie FESL.04.01 Drogi wojewódzkie – projekt pn.: „Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 925 od granicy miasta na prawach powiatu Ruda Śląska – A1 do granicy miasta na prawach powiatu Rybnik” – Wsparcie przebudowy, budowy kluczowych elementów i odcinków dróg wojewódzkich prowadzące do zwiększenia płynności ruchu i bezpieczeństwa komunikacyjnego.	Urząd Marszałkowski / DD / Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	2015	2026	17 744 166	6 422 102	5 492 957	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10 744 233
16.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.04 Fundusze Europejskie dla sprawnego transportu, Działanie FESL.04.03 Regionalny tabor kolejowy – projekt pn.: „Zakup zeroemisyjnego taboru kolejowego” – Podniesienie standardu obsługi pasażerów korzystających z kolejowych połączeń wojewódzkich poprzez zakup nowego taboru kolejowego.	Urząd Marszałkowski / TP	2025	2027	9 594 000	2 214 000	2 952 000	4 428 000	0	0	0	0	0	0	0	0	9 594 000
17.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.05 Fundusze Europejskie dla rynku pracy, Działanie FESL.05.05 Usługi EURES – projekt własny pn.: „Mobilność” – Ułatwienie mobilności zawodowej mieszkańców województwa śląskiego poszukujących pracy za granicą w krajach UE/EFTA.	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	2025	2026	799 000	399 500	399 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	799 000
18.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.05 Fundusze Europejskie dla rynku pracy, Działanie FESL.05.07 Opracowanie modelu prognozowania i monitorowania zmian na rynku pracy – projekt własny pn.: „Opracowanie modelu prognozowania i monitorowania zmian na rynku pracy” – Opracowanie modelu badań diagnostyczno-prognostycznych w zakresie brakujących kompetencji/umiejętności w branżach strategicznych i administracji publicznej województwa śląskiego na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz szkoleń dla publicznych służb zatrudnienia.	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	2024	2027	1 929 053	441 439	624 030	750 803	0	0	0	0	0	0	0	0	1 816 272
19.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.05 Fundusze Europejskie dla rynku pracy, Działanie FESL.05.08 Budowanie sieci współpracy międzyinstytucjonalnej i promocji w zakresie poradnictwa zawodowego – projekt własny pn.: „Budowanie sieci współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie poradnictwa zawodowego” – Stworzenie sieci współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie poradnictwa zawodowego (sektor oświaty, szkoły wyższe, sektor pracy, inne instytucje realizujące zadania z zakresu poradnictwa zawodowego).	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	2024	2027	4 417 037	1 244 011	1 584 451	1 391 895	0	0	0	0	0	0	0	0	4 220 357

Lp.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca program	Okres realizacji programu		Łączne nakłady finansowe	LIMITY WYDATKÓW W POSZCZEGÓLNYCH LATACH											Limit zobowiązań
			od	do		2025 r.	2026 r.	2027 r.	2028 r.	2029 r.	2030 r.	2031 r.	2032 r.	2033 r.	2034 r.	2035 r.	
20.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.05 Fundusze Europejskie dla rynku pracy, Działanie FESL.05.09 EURES–T Beskydy – projekt własny pn.: „Wsparcie PSZ w świadczeniu usług w ramach partnerstwa transgranicznego EURES–T” – Opracowanie działań wspierających PSZ w świadczeniu usług w ramach sieci EURES skierowanych do polskich bezrobotnych i poszukujących pracy oraz polskich pracodawców w obszarze transgranicznym EURES–T Beskydy.	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	2023	2026	2 642 820	1 041 760	446 990	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 488 750
21.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.05 Fundusze Europejskie dla rynku pracy, Działanie FESL.05.10 EURES dla PSZ – projekt własny pn.: „Wsparcie PSZ w świadczeniu usług w ramach sieci EURES” – Opracowanie działań wspierających PSZ w świadczeniu usług w ramach sieci EURES skierowanych do m.in. Polaków przebywających za granicą na terenie państw UE, Polaków, którzy w okresie ostatniego roku powrócili z zagranicy z państw UE oraz polskich pracodawców, którzy rekrutują i zatrudniają pracowników przebywających za granicą w państwach UE.	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	2023	2026	2 646 793	1 100 270	448 664	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 548 934
22.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.05 Fundusze Europejskie dla rynku pracy, Działanie FESL.05.13 Zdrowy pracownik – projekt pn.: „Zdrowy i świadomy pracownik ŚCP” – Wsparcie zdrowia osób zatrudnionych w Śląskim Centrum Przedsiębiorczości z uwzględnieniem rozwoju działań prozdrowotnych, profilaktycznych i poprawiających ergonomię w miejscu pracy.	Śląskie Centrum Przedsiębiorczości	2025	2026	860 000	344 000	516 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	860 000
23.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.05 Fundusze Europejskie dla rynku pracy, Działanie FESL.05.14 Usługi rozwojowe dla kadr administracji samorządowej – projekt pn.: „Podniesienie kompetencji kadr Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego” – Podniesienie kompetencji oraz zwiększenie wiedzy i umiejętności zasobów kadrowych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.	Urząd Marszałkowski / ZL	2023	2027	2 000 000	852 000	518 000	480 000	0	0	0	0	0	0	0	0	1 850 000
24.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.06 Fundusze Europejskie dla edukacji, Działanie FESL.06.04 Strategiczne projekty dla obszaru edukacji – projekt własny pn.: „Pierwszy krok w Kosmos” – Upowszechnienie pozaszkolnych form edukacji służących rozbudzeniu, rozwojowi kompetencji i umiejętności kluczowych, uzdolnień oraz zainteresowań dzieci na wczesnym etapie edukacji.	Urząd Marszałkowski / PW / ES / Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie	2024	2026	5 000 000	1 547 332	725 658	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 272 990
25.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.06 Fundusze Europejskie dla edukacji, Działanie FESL.06.04 Strategiczne projekty dla obszaru edukacji – projekt własny pn.: „Śląskie. Inwestujemy w talenty PLUS” – Podwyższenie potencjału edukacyjnego i rozwojowego uczniów/uczennic szkół podstawowych i/lub ponadpodstawowych oraz szkół zawodowych, tj. liceów, szkół technicznych i branżowych I i II stopnia, szczególnie uzdolnionych, znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społeczno–ekonomicznej, uczących się na terenie województwa śląskiego poprzez wsparcie stypendialne.	Urząd Marszałkowski / FS / AL / ZL	2023	2029	71 192 000	10 511 189	1 520 180	1 289 180	1 289 180	1 406 880	0	0	0	0	0	0	16 016 609
26.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.06 Fundusze Europejskie dla edukacji, Działanie FESL.06.04 Strategiczne projekty dla obszaru edukacji – projekt własny pn.: „Śląskie. Obserwatorium edukacji” – Powiązanie edukacji w regionie (w tym szczególnie edukacji zawodowej) z rzeczywistymi potrzebami lokalnego i regionalnego rynku pracy, w szczególności poprzez prowadzenie badań i analiz w zakresie potrzeb edukacyjnych oraz wdrażanie rozwiązań na rzecz rozwoju edukacji w regionie.	Urząd Marszałkowski / FS / AL / Regionalny Ośrodek Metodyczno–Edukacyjny „Metis” w Katowicach	2024	2029	6 670 400	1 275 855	1 437 216	1 112 500	1 112 500	1 112 500	0	0	0	0	0	0	6 050 571
27.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.06 Fundusze Europejskie dla edukacji, Działanie FESL.06.04 Strategiczne projekty dla obszaru edukacji – projekt własny pn.: „Śląskie. Zawodowcy 2” – Lepsze dopasowanie oferty edukacji zawodowej dla zmieniających się warunków rynku pracy poprzez zwiększenie dostępu uczniów do staży uczniowskich odbywających się u pracodawców oraz kursów i szkoleń, wzrost roli pracodawców w kształtowaniu oferty szkół na poziomie branżowym i/lub technicznym, podniesienie kompetencji i zdobycie kwalifikacji przez nauczycieli zawodu oraz działania mające na celu ułatwienie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia.	Urząd Marszałkowski / FS / AL	2023	2029	83 162 917	16 452 952	14 121 789	14 121 789	14 121 789	20 349 737	0	0	0	0	0	0	79 168 056
28.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.07 Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, Działanie FESL.07.05 Strategiczne projekty dla obszaru usług społecznych – projekt własny pn.: „CUS – Nowe spojrzenie na usługi społeczne” – Zmiana sposobu realizacji usług społecznych w kierunku ich skoordynowania poprzez utworzenie i funkcjonowanie Centrów Usług Społecznych oraz wsparcie samorządów w działaniach na rzecz deinstytucjonalizacji usług społecznych.	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	2024	2027	50 855 494	14 078 719	14 823 550	19 896 244	0	0	0	0	0	0	0	0	48 798 513
29.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.07 Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, Działanie FESL.07.05 Strategiczne projekty dla obszaru usług społecznych – projekt własny pn.: „Kształcenie kadr i wsparcie nowych pracowników systemu pomocy i integracji społecznej w województwie śląskim” – Podniesienie kwalifikacji zawodowych pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej i innych instytucji realizujących zadania w zakresie pomocy, integracji oraz usług społecznych, którzy nie będą objęci wsparciem w ramach FERS oraz wsparcie osób, które ukończyły studia na kierunkach pozwalających na świadczenie pracy w instytucjach pomocy i integracji społecznej oraz rozpoczęły w nich prace.	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	2024	2027	6 997 383	1 578 838	1 930 071	3 437 383	0	0	0	0	0	0	0	0	6 946 292
30.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.07 Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, Działanie FESL.07.08 Strategiczne projekty dla obszaru wsparcia rodziny – projekt własny pn.: „Deinstytucjonalizacja i wsparcie wojewódzkiej pieczy zastępczej” – Zwiększenie dostępności usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej na szczeblu regionu oraz deinstytucjonalizacja wojewódzkiej pieczy zastępczej.	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	2024	2027	27 116 088	9 813 457	7 966 317	8 476 088	0	0	0	0	0	0	0	0	26 255 862
31.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.07 Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, Działanie FESL.07.08 Strategiczne projekty dla obszaru wsparcia rodziny – projekt własny pn.: „Skoordynowane wsparcie pre i post adopcyjne” – Zapewnienie kompleksowego, wielokierunkowego wsparcia dla rodzin adopcyjnych oraz dzieci oczekujących na przysposobienie, poprzez prowadzenie skoordynowanych specjalistycznych działań edukacyjnych, terapeutycznych i diagnostycznych, przeciwdziałających marginalizacji i wykluczeniu społecznemu.	Śląski Ośrodek Adopcyjny w Katowicach	2023	2029	22 250 000	3 823 737	3 491 248	3 500 000	3 625 000	3 858 541	0	0	0	0	0	0	18 298 526
32.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.07 Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, Działanie FESL.07.12 Rozwój dialogu obywatelskiego – projekt własny pn.: „Śląskie. Dla rozwoju wspólneGO” – Zwiększenie potencjału organizacyjnego i poprawa funkcjonowania organizacji społeczeństwa obywatelskiego działających w województwie śląskim poprzez realizację na rzecz tych organizacji i personelu, działań doradczych i szkoleniowych w obszarach budowania strategii działalności i zarządzania organizacją, w tym potencjałem kadrowym i finansowym, nowych metod działania i jakości usług oraz współpracy międzysektorowej.	Urząd Marszałkowski / PW	2025	2028	10 113 047	384 000	3 784 000	3 784 000	2 161 047	0	0	0	0	0	0	0	10 113 047
33.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.10 Fundusze Europejskie na transformację, Działanie FESL.10.11 Systemowe zarządzanie terenami poprzemysłowymi – projekt pn.: „Utworzenie systemu zarządzania terenami poprzemysłowymi WSL poprzez rozszerzenie istniejącego systemu zarządzania terenami pogórnictwa (OPI TPP 3.0)” – Rozbudowa systemu zarządzania terenami poprzemysłowymi i przekształconymi, w tym pogórnictwami województwa śląskiego, które istnieją lub powstaną w wyniku transformacji gospodarczej regionu, prowadzące do uruchomienia zintegrowanego systemu zarządzania terenami poprzemysłowymi w województwie śląskim (OPI TPP 3.0).	Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach	2024	2027	14 191 292	619 000	625 000	284 000	0	0	0	0	0	0	0	0	1 528 000
34.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.10 Fundusze Europejskie na transformację, Działanie FESL.10.22 Regionalne Obserwatorium Procesu Transformacji – FST – projekt pn.: „Regionalne Obserwatorium Procesu Transformacji 2.0 (ROPT 2.0)” – Wsparcie systemu zarządzania procesem sprawiedliwej transformacji w województwie śląskim ze szczególnym uwzględnieniem wyzwań rynku pracy, dywersyfikacji działalności gospodarczej oraz potencjału terenów poprzemysłowych, w tym pogórnictwa, poprzez gromadzenie i upowszechnianie wiedzy oraz podniesienie kompetencji i partycypacji społecznej interesariuszy tego procesu.	Urząd Marszałkowski / RT / AL	2024	2026	11 420 127	5 702 886	4 156 271	0	0	0	0	0	0	0	0	0	637 068
35.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.10 Fundusze Europejskie na transformację, Działanie FESL.10.26 Wzmocnienie procesu sprawiedliwej transformacji w regionie – projekt pn.: „Wsparcie Procesu Sprawiedliwej Transformacji poprzez Promocję Edukacji Wyższej” – Podniesienie świadomości i zainteresowania mieszkańców województwa objętego Terytorialnym Planem Sprawiedliwej Transformacji Województwa Śląskiego 2030 na rzecz kontynuacji kształcenia w regionie.	Urząd Marszałkowski / RT / AL	2024	2027	21 448 900	11 770 080	9 091 820	582 000	0	0	0	0	0	0	0	0	21 443 900
36.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.11 Fundusze Europejskie na pomoc techniczną EFRR, Działanie FESL.11.01 Pomoc Techniczna EFRR – ocena merytoryczna wniosków o przyznanie dofinansowania z FE SL 2021–2027 – Usprawienie procedury oceny merytorycznej wniosków o przyznanie dofinansowania w ramach FE SL 2021–2027 przez ekspertów zewnętrznych.	Urząd Marszałkowski / FS	2027	2029	300 000	0	0	0	150 000	150 000	0	0	0	0	0	0	300 000
37.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.12 Fundusze Europejskie na pomoc techniczną EFS+, Działanie FESL.12.01 Pomoc Techniczna EFS+ – ocena merytoryczna wniosków o przyznanie dofinansowania z FE SL 2021–2027 – Usprawienie procedury oceny merytorycznej wniosków o przyznanie dofinansowania w ramach FE SL 2021–2027 przez ekspertów zewnętrznych.	Urząd Marszałkowski / FS	2026	2027	300 000	0	50 000	250 000	0	0	0	0	0	0	0	0	300 000
38.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.13 Fundusze Europejskie na pomoc techniczną FST, Działanie FESL.13.01 Pomoc Techniczna FST – Badania, analizy, ekspertyzy związane z poprawą efektywności działań transformacyjnych w ramach Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji – Badania społeczno–gospodarcze na potrzeby planowania, wdrażania oraz monitorowania procesu transformacji regionu.	Urząd Marszałkowski / RT	2024	2026	1 697 360	577 360	1 120 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 388 315
39.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.13 Fundusze Europejskie na pomoc techniczną FST, Działanie FESL.13.01 Pomoc Techniczna FST – Działania prowadzone przez Koordynatora ds. Równości, Niedyskryminacji i KPP w zakresie wdrażania horyzontalnych zasad funduszy europejskich – Prowadzenie działań na rzecz wdrożenia zasad równościowych (równości szans i niedyskryminacji, dostępności, równości kobiet i mężczyzn), zasady partnerstwa oraz realizacji w programie FE SL 2021–2027 zapisów Karty Praw Podstawowych i Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych.	Urząd Marszałkowski / RT	2024	2026	1 000 000	500 000	500 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 000 000
40.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.13 Fundusze Europejskie na pomoc techniczną FST, Działanie FESL.13.01 Pomoc Techniczna FST – Działania w zakresie komunikacji, informacji i widoczności w ramach FE SL 2021–2027 – Informowanie ogółu społeczeństwa, beneficjentów i potencjalnych beneficjentów o możliwościach wsparcia w ramach programu.	Urząd Marszałkowski / RT	2024	2026	3 716 000	500 000	500 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	653 000
41.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.13 Fundusze Europejskie na pomoc techniczną FST, Działanie FESL.13.01 Pomoc Techniczna FST – ocena merytoryczna wniosków o dofinansowanie z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027 – Usprawienie procedury oceny merytorycznej wniosków o dofinansowanie z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027.	Urząd Marszałkowski / FR	2023	2025	134 000	70 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	70 000

Lp.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca program	Okres realizacji programu		Łączne nakłady finansowe	LIMITY WYDATKÓW W POSZCZEGÓLNYCH LATACH											Limit zobowiązań
			od	do		2025 r.	2026 r.	2027 r.	2028 r.	2029 r.	2030 r.	2031 r.	2032 r.	2033 r.	2034 r.	2035 r.	
67.	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO), Inwestycja A3.1.1 Wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie – projekt pn.: „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych” – Wdrożenie innowacyjnych i trwałych mechanizmów współpracy na gruncie kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego, uczenia się przez całe życie, sprzyjających odporności i doskonałości oraz cyfrowej i zielonej transformacji.	Urząd Marszałkowski / FS / AL / ZL / Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny „Metis” w Katowicach / Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Katowicach / Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach / Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie	2023	2026	21 761 893	16 232 740	4 811 680	0	0	0	0	0	0	0	0	0	21 044 420
68.	Program Erasmus+, projekt pn.: „Reintegracja poprzez inkluzywne umiejętności w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy” – Odpowiedź na zmieniające się wyzwania w miejscu pracy w erze po pandemii, pojawiające się zagrożenia i rosnące znaczenie umiejętności cyfrowych w zapewnianiu bezpieczeństwa w miejscu pracy.	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	2025	2026	270 000	169 425	100 575	0	0	0	0	0	0	0	0	0	270 000
69.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.10 Fundusze Europejskie na transformację, Działanie FESL.10.18 Redeployment – projekt własny pn.: „Re-Energia” – Utrzymanie zatrudnienia w przedsiębiorstwach przechodzących procesy restrukturyzacyjne wynikające z przebrzmienia swojej działalności zgodnie z polityką gospodarczą – lokalnym podejściem do rozwoju gospodarki, w szczególności z uwagi na potrzebę przechodzenia na zieloną gospodarkę (sektor zielonej gospodarki).	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	2025	2029	101 509 030	7 228 222	23 130 671	27 782 132	23 214 651	15 077 902	0	0	0	0	0	0	96 433 578
B	– wydatki majątkowe				2 240 381 131	429 010 895	572 647 602	596 212 911	154 885 304	92 618 472	47 982 603	0	0	0	0	0	640 414 553
1.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027 w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – Nowoczesny region europejski o konkurencyjnej gospodarce, będącej efektem odpowiedzialnej transformacji, zapewniającym możliwości rozwoju swoim mieszkańcom i oferującym wysoką jakość życia w czystym środowisku.	Urząd Marszałkowski / FR	2021	2030	130 521 337	11 100 000	26 741 000	34 509 000	35 987 000	10 000 000	9 271 337	0	0	0	0	0	116 195 805
2.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027 w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Plus – Poprawa dostępu do zatrudnienia, w tym modernizacja instytucji i służb rynku pracy, wspieranie dostosowania się pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, zwiększenie dostępu do dobrej jakości kształcenia i szkolenia jak również uczenia się przez całe życie, wspieranie aktywnego włączenia społecznego oraz promowanie integracji społeczno-gospodarczej osób zagrożonych wykluczeniem, w tym migrantów, zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług społecznych i zdrowotnych.	Urząd Marszałkowski / FS	2023	2029	7 484 267	3 838 786	1 000 000	500 000	500 000	0	0	0	0	0	0	0	5 838 786
3.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027 w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Plus – Poprawa dostępu do zatrudnienia, w tym modernizacja instytucji i służb rynku pracy, wspieranie dostosowania się pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, zwiększenie dostępu do dobrej jakości kształcenia i szkolenia jak również uczenia się przez całe życie, wspieranie aktywnego włączenia społecznego oraz promowanie integracji społeczno-gospodarczej osób zagrożonych wykluczeniem, w tym migrantów, zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług społecznych i zdrowotnych.	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	2023	2029	250 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	0	0	0	0	0	0	250 000
4.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027 w ramach Funduszu Sprawiedliwej Transformacji – Łagodzenie skutków społecznych, gospodarczych i środowiskowych przejścia na gospodarkę neutralną dla klimatu.	Urząd Marszałkowski / FR	2021	2030	353 438 266	43 570 000	67 977 000	62 973 000	75 285 000	50 000 000	38 711 266	0	0	0	0	0	260 003 576
5.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027 w ramach Funduszu Sprawiedliwej Transformacji – Łagodzenie wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko negatywnych skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów w zakresie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki.	Urząd Marszałkowski / FS	2023	2029	8 400 000	4 500 000	3 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7 500 000
6.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027 w ramach Funduszu Sprawiedliwej Transformacji – Łagodzenie wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko negatywnych skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów w zakresie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki.	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	2023	2029	200 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	0	0	0	0	0	0	200 000
7.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.01 Fundusze Europejskie na inteligentny rozwój, Działanie FESL.01.03 Ekosystem RIS – projekt pn.: „PPO WSL 2030. Utworzenie Regionalnego Obserwatorium Innowacji” – Realizacja Procesu Przedsiębiorczego Odkrywania, wsparcie i usprawnienie zarządzania rozwojem regionu w zakresie regionalnego potencjału innowacyjnego oraz naukowo-technologicznego.	Urząd Marszałkowski / RT	2023	2026	17 500	17 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17 500
8.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.01 Fundusze Europejskie na inteligentny rozwój, Działanie FESL.01.04 Cyfryzacja administracji publicznej – projekt pn.: „Podniesienie jakości, dostępności oraz zwiększenie wykorzystania administracyjnych zasobów mapowych – etap II” – Zwiększenie jakości i dostępności cyfrowej danych geodezyjnych, w tym opracowanie i udostępnienie w ramach rozwoju świadczonych już e-usług, nowych lub lepszej jakości zasobów geodezyjnych dla wybranych obszarów.	Urząd Marszałkowski / GN / Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach	2025	2028	3 116 000	0	173 183	150 935	143 285	0	0	0	0	0	0	0	467 403
9.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.01 Fundusze Europejskie na inteligentny rozwój, Działanie FESL.01.04 Cyfryzacja administracji publicznej – projekt pn.: „Regionalne e-usługi dla samorządowych jednostek organizacyjnych Województwa Śląskiego” – Wsparcie jednostek organizacyjnych Województwa Śląskiego w zakresie świadczenia codziennych e-usług związanych z działalnością oraz z rozbudową infrastruktury ICT.	Urząd Marszałkowski / CI	2024	2027	1 159 895	792 989	366 906	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 159 895
10.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.02 Fundusze Europejskie na zielony rozwój, Działanie FESL.02.14 Ochrona przyrody i bioróżnorodności – projekt pn.: „Bioróżnorodne Parki Krajobrazowe Województwa Śląskiego” – Ochrona wartości przyrodniczych i krajobrazowych obszarów cennych przyrodniczo, wspieranie rozwoju bioróżnorodności na terenie parków krajobrazowych województwa śląskiego, utworzenie miejsca ochrony różnorodności biologicznej na obszarze miejskim (ekopark), podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej, upowszechnianie wiedzy przyrodniczej (ze szczególnym naciskiem na tematykę bioróżnorodności, zrównoważonego rozwoju, ochrony przyrody i środowiska) oraz kształtowanie postaw proekologicznych mieszkańców województwa śląskiego.	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	2025	2028	792 000	60 000	378 000	345 000	9 000	0	0	0	0	0	0	0	792 000
11.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.04 Fundusze Europejskie dla sprawnego transportu, Działanie FESL.04.01 Drogi wojewódzkie – projekt pn.: „Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 925 od granicy miasta na prawach powiatu Ruda Śląska – A1 do granicy miasta na prawach powiatu Rybnik” – Wsparcie przebudowy, budowy kluczowych elementów i odcinków dróg wojewódzkich prowadzące do zwiększenia płynności ruchu i bezpieczeństwa komunikacyjnego.	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	2015	2026	357 336 100	104 903 432	117 607 020	0	0	0	0	0	0	0	0	0	23 849 248
12.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.04 Fundusze Europejskie dla sprawnego transportu, Działanie FESL.04.03 Regionalny tabor kolejowy – projekt pn.: „Zakup zeroemisyjnego taboru kolejowego” – Podniesienie standardu obsługi pasażerów korzystających z kolejowych połączeń wojewódzkich poprzez zakup nowego taboru kolejowego.	Urząd Marszałkowski / TP	2025	2027	962 475 003	224 475 001	295 200 001	442 800 001	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.06 Fundusze Europejskie dla edukacji, Działanie FESL.06.04 Strategiczne projekty dla obszaru edukacji – projekt własny pn.: „Śląskie. Obserwatorium edukacji” – Powiązanie edukacji w regionie (w tym szczególnie edukacji zawodowej) z rzeczywistymi potrzebami lokalnego i regionalnego rynku pracy, w szczególności poprzez prowadzenie badań i analiz w zakresie potrzeb edukacyjnych oraz wdrażanie rozwiązań na rzecz rozwoju edukacji w regionie.	Urząd Marszałkowski / FS / Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny „Metis” w Katowicach	2024	2029	4 600	4 600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4 600
14.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.06 Fundusze Europejskie dla edukacji, Działanie FESL.06.04 Strategiczne projekty dla obszaru edukacji – projekt własny pn.: „Śląskie. Zawodowcy 2” – Lepsze dopasowanie oferty edukacji zawodowej dla zmieniających się warunków rynku pracy poprzez zwiększenie dostępu uczniów do staży uczniowskich odbywających się u pracodawców oraz kursów i szkoleń, wzrost roli pracodawców w kształtowaniu oferty szkół na poziomie branżowym i/lub technicznym, podniesienie kompetencji i zdobycie kwalifikacji przez nauczycieli zawodu oraz działania mające na celu ułatwienie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia.	Urząd Marszałkowski / FS	2023	2029	9 000	9 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9 000
15.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.07 Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, Działanie FESL.07.05 Strategiczne projekty dla obszaru usług społecznych – projekt własny pn.: „CUS – Nowe spojrzenie na usługi społeczne” – Zmiana sposobu realizacji usług społecznych w kierunku ich skoordynowania poprzez utworzenie i funkcjonowanie Centrów Usług Społecznych oraz wsparcie samorządów w działaniach na rzecz deinstytucjonalizacji usług społecznych.	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	2024	2027	9 700 000	6 400 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6 400 000
16.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.07 Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, Działanie FESL.07.08 Strategiczne projekty dla obszaru wsparcia rodziny – projekt własny pn.: „Deinstytucjonalizacja i wsparcie wojewódzkiej pieczy zastępczej” – Zwiększenie dostępności usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej na szczeblu regionu oraz deinstytucjonalizacja wojewódzkiej pieczy zastępczej.	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	2024	2027	260 000	260 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	260 000
17.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.07 Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, Działanie FESL.07.12 Rozwój dialogu obywatelskiego – projekt własny pn.: „Śląskie. Dla rozwoju wspólNeGO” – Zwiększenie potencjału organizacyjnego i poprawa funkcjonowania organizacji społeczeństwa obywatelskiego działających w województwie śląskim poprzez realizację na rzecz tych organizacji i personelu, działań doradczych i szkoleniowych w obszarach budowania strategii działalności i zarządzania organizacją, w tym potencjałem kadrowym i finansowym, nowych metod działania i jakości usług oraz współpracy międzysektorowej.	Urząd Marszałkowski / PW	2025	2028	4 600	4 600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4 600
18.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.08 Fundusze Europejskie na infrastrukturę dla mieszkańca, Działanie FESL.08.07 Kultura i turystyka szczebla regionalnego – projekt pn.: „Modern Lib. Wzmocnienie Biblioteki jako centrum aktywizacji społecznej” – Dostosowanie oferty instytucji do aktualnych potrzeb jej klienta, jak również uwarunkowań otoczenia i działających w nim podmiotów z wykorzystaniem nowoczesnych technologii i narzędzi ICT.	Urząd Marszałkowski / IW / Biblioteka Śląska w Katowicach	2024	2026	10 500 000	1 448 050	941 250	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 389 300
19.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.08 Fundusze Europejskie na infrastrukturę dla mieszkańca, Działanie FESL.08.07 Kultura i turystyka szczebla regionalnego – projekt pn.: „Modernizacja infrastruktury Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu” – Poszerzenie oferty kulturalno-edukacyjnej.	Urząd Marszałkowski / IW / Muzeum Górnośląskie w Bytomiu	2024	2027	23 167 769	572 586	5 051 375	2 676 524	0	0	0	0	0	0	0	0	8 300 485

Lp.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca program	Okres realizacji programu		Łączne nakłady finansowe	LIMITY WYDATKÓW W POSZCZEGÓLNYCH LATACH											Limit zobowiązań	
			od	do		2025 r.	2026 r.	2027 r.	2028 r.	2029 r.	2030 r.	2031 r.	2032 r.	2033 r.	2034 r.	2035 r.		
20.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.08 Fundusze Europejskie na infrastrukturę dla mieszkańca, Działanie FESL.08.07 Kultura i turystyka szczebla regionalnego – projekt pn.: „Rewitalizacja budynku gospodarczego, budynku oficyny wraz z otoczeniem i przystosowanie do prowadzenia działalności muzealnej” – Przystosowanie budynku oficyny do poszerzenia oferty edukacyjnej i wystawienniczej.	Urząd Marszałkowski / IW / Muzeum Zamkowe w Pszczynie	2024	2027	22 563 239	453 058	3 871 363	2 817 838	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7 142 259
21.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.08 Fundusze Europejskie na infrastrukturę dla mieszkańca, Działanie FESL.08.07 Kultura i turystyka szczebla regionalnego – projekt pn.: „Skarbiec Dziedzictwa” – Podniesienie atrakcyjności oferty Muzeum GPE w Chorzowie poprzez utworzenie nowoczesnej bazy edukacyjno-kulturalnej sprzyjającej integracji społecznej i uwzględniającej osoby ze szczególnymi potrzebami.	Urząd Marszałkowski / IW / Muzeum „Górnosląski Park Etnograficzny w Chorzowie”	2023	2026	42 073 600	2 280 000	9 849 647	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12 129 647
22.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.10 Fundusze Europejskie na transformację, Działanie FESL.10.06 Rozwój energetyki rozproszonej opartej o odnawialne źródła energii – projekt pn.: „Zabudowa paneli fotowoltaicznych na dachach budynków „Repty” Górnosląskiego Centrum Rehabilitacji im. Gen. Jerzego Ziętka w Tarnowskich Górach” – Wzrost dostępności i poprawa jakości usług medycznych.	„Repty” Górnosląskie Centrum Rehabilitacji im. Gen. Jerzego Ziętka w Tarnowskich Górach	2024	2026	7 278 420	469 580	333 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	803 080
23.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.10 Fundusze Europejskie na transformację, Działanie FESL.10.09 Ponowne wykorzystanie terenów przemysłowych, zdeprawowanych, zdegradowanych na cele rozwojowe regionu – projekt pn.: „Adaptacja zabytkowych budynków pokopalnianych na potrzeby Muzeum Śląskiego w Katowicach” – Rewitalizacja i adaptacja do nowych funkcji kulturalno-edukacyjnych zabytkowych budynków po dawnej Kopalni Katowice.	Urząd Marszałkowski / IW / Muzeum Śląskie w Katowicach	2024	2029	126 485 732	2 351 620	13 054 854	26 109 707	26 109 707	19 406 472	0	0	0	0	0	0	0	87 032 360
24.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.10 Fundusze Europejskie na transformację, Działanie FESL.10.09 Ponowne wykorzystanie terenów przemysłowych, zdeprawowanych, zdegradowanych na cele rozwojowe regionu – projekt pn.: „Śląska tożsamość. Adaptacja budynków historycznych kopalni „Wujek” na potrzeby działalności kulturalnej Śląskiego Centrum Wolności i Solidarności – Etap I” – Nadanie nowych funkcji terenom i obiektom przemysłowym stanowiącym endogeniczny potencjał podregionów górniczych.	Urząd Marszałkowski / IW / Śląskie Centrum Wolności i Solidarności w Katowicach	2024	2025	21 132 736	4 297 279	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 415 474
25.	FEnIKS 2021–2027, Priorytet FENX.01 Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z Funduszu Spójności, Działanie FENX.01.05 Ochrona przyrody i rozwój zielonej infrastruktury – projekt pn.: „Dobre praktyki w zakresie ochrony cennych przyrodniczo siedlisk i gatunków w Parku Krajobrazowym Orlich Gniazd” – Kompleksowa ochrona, zachowanie, poprawa i odwrócenie cennych, unikatowych i zagrożonych wartości przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych i historycznych PK Orlich Gniazd i jego otuliny, poprzez realizację dobrych praktyk w zakresie ochrony czynnej.	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	2025	2029	740 000	50 000	0	690 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	740 000
26.	FEnIKS 2021–2027, Priorytet FENX.07 Kultura, Działanie FENX.07.01 Infrastruktura kultury i turystyki kulturowej – projekt pn.: „Ochrona i podniesienie atrakcyjności turystycznej podziemnych wyrobisk Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze” – Przeprowadzenie działań inwestycyjnych mających na celu poszerzenie oferty kulturalno-turystycznej.	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu	2026	2029	63 524 330	0	1 800 000	2 400 000	3 000 000	4 800 000	0	0	0	0	0	0	0	12 000 000
27.	FERC 2021–2027, Priorytet FERC.02 Zaawansowane usługi cyfrowe, Działanie FERC.02.02 Wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa – projekt pn.: „Cyberbezpieczne Śląskie” – Wdrożenie rozwiązań podnoszących poziom cyberbezpieczeństwa w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego.	Urząd Marszałkowski / CI	2024	2026	874 255	636 863	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	636 863
28.	FERS 2021–2027, Priorytet FERS.04 Spójność społeczna i zdrowie, Działanie FERS.04.13 Wysokiej jakości system włączenia społecznego – projekt pn.: „Koordynacja działań w zakresie polityki społecznej – ROPS WSL” – Uspójnienie polityki włączenia społecznego realizowanej w regionach, jak również wypracowanie mechanizmu jej sprawniejszej koordynacji i lepszego przepływu informacji pomiędzy poziomem krajowym (Minister ds. zabezpieczenia społecznego i rodziny) i regionalnym oraz między różnymi podmiotami wewnątrz województwa.	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	2023	2028	4 282 001	2 050 000	815 000	1 207 001	210 000	0	0	0	0	0	0	0	0	4 282 001
29.	PT FE 2021–2027, Priorytet PTFE.02 Skuteczni beneficjenci, Działanie PTFE.02.01 Skuteczni beneficjenci – projekt pn.: „Regiony Rewitalizacji – Śląskie Programy Rewitalizacji 3.0” – Wzmocnienie zdolności gmin do programowania i wdrażania działań rewitalizacyjnych, wsparcie funkcjonowania Zespołów ds. rewitalizacji działających w urzędach marszałkowskich oraz budowanie marki Regiony Rewitalizacji.	Urząd Marszałkowski / RT	2024	2027	1 750 000	0	1 050 000	700 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 750 000
30.	PT FE 2021–2027, Priorytet PTFE.02 Skuteczni beneficjenci, Działanie PTFE.02.01 Skuteczni beneficjenci – projekt pn.: „Sieć Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich (PIFE)” – Bezpłatne, profesjonalne i kompleksowe informowanie mieszkańców województwa śląskiego o Funduszach Europejskich.	Urząd Marszałkowski / FS	2023	2025	18 000	9 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9 000
31.	Program LIFE – projekt pn.: „Śląskie. Przywracamy błękit”. Kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego (LIFE-IP AQP-SILESIA-SKY) – Działania na rzecz poprawy jakości powietrza umożliwiające efektywne wdrożenie Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego.	Urząd Marszałkowski / PW	2022	2028	19 153 121	8 191 535	9 203 264	1 656 905	42 312	0	0	0	0	0	0	0	0	19 094 016
32.	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO), Inwestycja A3.1.1 Wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie – projekt pn.: „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych” – Wdrożenie innowacyjnych i trwałych mechanizmów współpracy na gruncie kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego, uczenia się przez całe życie, sprzyjających odporności i doskonałości oraz cyfrowej i zielonej transformacji.	Urząd Marszałkowski / FS / Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny „Metis” w Katowicach / Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Katowicach / Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach / Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie	2023	2026	3 219 360	2 717 416	492 739	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3 210 155
33.	FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.10 Fundusze Europejskie na transformację, Działanie FESL.10.18 Redeployment – projekt własny pn.: „Re-Energia” – Utrzymanie zatrudnienia w przedsiębiorstwach przechodzących procesy restrukturyzacyjne wynikające z przebranzowienia swojej działalności zgodnie z polityką gospodarczą – lokalnym podjęciem do rozwoju gospodarki, w szczególności z uwagi na potrzebę przechodzenia na zieloną gospodarkę (sektor zielonej gospodarki).	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	2025	2029	58 450 000	3 458 000	13 651 500	16 587 000	13 509 000	8 322 000	0	0	0	0	0	0	0	55 527 500
II. Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z umowami partnerstwa publiczno-privatnego, z tego:					0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A – wydatki bieżące					0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B – wydatki majątkowe					0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III. Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w pkt I i II), z tego:					12 360 346 682	1 861 377 827	1 952 766 400	1 639 727 577	1 278 928 591	720 792 479	392 766 146	34 055 886	31 524 298	34 425 076	35 751 146	33 792 179	5 062 774 344	
A – wydatki bieżące					6 189 257 210	766 236 040	696 655 742	636 440 636	622 231 808	487 827 751	329 066 146	34 055 886	31 524 298	34 425 076	35 751 146	33 792 179	2 090 669 806	
1.	Aktualizacja Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego – Aktualizacja regionalnego dokumentu strategicznego określającego politykę przestrzenną województwa śląskiego.	Urząd Marszałkowski / RT	2019	2026	177 500	10 000	15 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Aktualizacja Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Województwa Śląskiego – Dążenie do poprawy jakości systemu transportowego i jego rozwój.	Urząd Marszałkowski / TP	2022	2025	226 074	113 037	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Aplikacja mobilna – Zapewnienie dostępu do bieżących informacji mieszkańcom województwa śląskiego oraz osobom spoza województwa, dotyczących wydarzeń organizowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego oraz przez jednostki jemu podległe.	Urząd Marszałkowski / CI	2023	2027	612 000	150 000	120 000	20 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	290 000
4.	Audyt krajobrazowy województwa śląskiego – Sporządzenie dokumentu identyfikującego krajobraz województwa śląskiego, określającego ich cechy charakterystyczne i dokonującego oceny ich wartości.	Urząd Marszałkowski / RT	2019	2025	3 729 848	674 905	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	294 343
5.	Bieżące utrzymanie dróg wojewódzkich i obiektów inżynierskich realizowane przez zarząd drogi – Zapewnienie odpowiedniego stanu infrastruktury dróg wojewódzkich zwiększającego bezpieczeństwo i wygodę ruchu.	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	2021	2029	268 888 275	57 564 275	52 831 000	52 831 000	52 831 000	52 831 000	0	0	0	0	0	0	0	199 700 069
6.	Bieżące utrzymanie dróg wojewódzkich i obiektów inżynierskich realizowane w systemie powierzonym powiatom – Zapewnienie odpowiedniego stanu infrastruktury dróg wojewódzkich zwiększającego bezpieczeństwo i wygodę ruchu.	Urząd Marszałkowski / DD	2024	2027	113 504 772	35 924 140	39 516 968	21 734 581	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.	Dom Pracy Twórczej im. Jerzego Pilcha w Wiśle – działalność kulturalna instytucji kultury – Zapewnienie wspólnego prowadzenia instytucji kultury przez Województwo Śląskie i jednostkę samorządu terytorialnego.	Urząd Marszałkowski / DK	2024	2028	2 450 000	490 000	490 000	490 000	490 000	0	0	0	0	0	0	0	0	1 960 000
8.	Dostęp do ogólnodostępnej bazy danych firm – Gromadzenie informacji biznesowej w postaci rzetelnej i profesjonalnej informacji o firmach polskich i zagranicznych oraz ich produktach i usługach w celu obsługi potencjalnych inwestorów zagranicznych i firm z regionu zainteresowanych internacjonalizacją.	Urząd Marszałkowski / PS	2024	2025	99 630	49 815	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9.	Działania naprawcze w zakresie hydroizolacji podziemnej części budynku Muzeum Śląskiego w Katowicach – Poprawa stanu istniejących obiektów w których prowadzona jest działalność wojewódzkich instytucji kultury.	Urząd Marszałkowski / IW / Muzeum Śląskie w Katowicach	2023	2026	50 800 000	24 000 000	24 181 504	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	28 181 504
10.	Działania w zakresie promocji województwa śląskiego jako Regionu Partnera Mistrzostw Świata 2025 w Piłce Ręcznej Mężczyzn do lat 21 – Promocja województwa śląskiego.	Urząd Marszałkowski / PS	2024	2025	2 000 000	1 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 000 000

Lp.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca program	Okres realizacji programu		Łączne nakłady finansowe	LIMITY WYDATKÓW W POSZCZEGÓLNYCH LATACH											Limit zobowiązań	
			od	do		2025 r.	2026 r.	2027 r.	2028 r.	2029 r.	2030 r.	2031 r.	2032 r.	2033 r.	2034 r.	2035 r.		
11.	Europejskie Miasto Nauki Katowice 2024 – Upowszechnienie i pomnażanie osiągnięć nauki i kultury oraz działania na rzecz społeczności regionalnych.	Uniwersytet Śląski w Katowicach / Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach / Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach / Akademia Wychowania Fizycznego im. J. Kukuczki w Katowicach / Politechnika Śląska / Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach / Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach	2023	2025	15 000 000	700 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	700 000
12.	Filharmonia Częstochowska im. Bronisława Hubermana – działalność kulturalna instytucji kultury – Zapewnienie wspólnego prowadzenia instytucji kultury przez Województwo Śląskie i jednostkę samorządu terytorialnego.	Urząd Marszałkowski / DK	2023	2025	9 620 000	2 620 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 620 000
13.	Kampania informacyjno–edukacyjna dotycząca gospodarki odpadami – Propagowanie hierarchii postępowania z odpadami w tym mniej konsumpcyjnego stylu życia oraz dążenie do osiągania wymaganych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu oraz ograniczenia marnotrawstwa żywności.	Urząd Marszałkowski / OE	2025	2026	600 100	100	600 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	600 100
14.	Kampania informacyjno–edukacyjna dotycząca ochrony powietrza – Uświadomienie mieszkańcom województwa zagrożeń dla zdrowia jakie niesie ze sobą zanieczyszczenie powietrza.	Urząd Marszałkowski / OE	2025	2026	400 100	100	400 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	400 100
15.	Mistrzostwa Europy w lekkiej atletyce 2028 – Promowanie wizerunku Stadionu Śląskiego oraz Województwa Śląskiego podczas światowej rangi zawodów lekkoatletycznych, wzmocnienie marki „Śląskie.” oraz „Stadion Śląski” wśród mieszkańców regionu, kraju i osób odwiedzających Województwo Śląskie z zagranicy.	Stadion Śląski w Chorzowie	2024	2028	80 900 000	0	35 000 000	20 000 000	25 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	80 000 000
16.	Obsługa prawna projektu pn. Planetarium – Śląski Park Nauki. Modernizacja i rozbudowa Planetarium Śląskiego w Chorzowie – Bieżące doradztwo w relacjach z uczestnikami procesu inwestycyjnego oraz ochrona interesów Województwa pod kątem ewentualnych sporów sądowych.	Urząd Marszałkowski / IW	2020	2026	329 851	105 000	115 083	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	90 000
17.	Obsługa prawna sporów sądowych związanych z zakończoną realizacją Stadionu Śląskiego – Wyegzekwowanie od Wykonawcy roszczeń wynikających z zapisów umowy.	Urząd Marszałkowski / IW	2018	2026	3 418 500	100 000	1 256 232	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	200 000
18.	Ocena stanu populacji dużych drapieżników (wilk, ryś, niedźwiedź) na terenie Parku Krajobrazowego Beskidu Małego w części województwa śląskiego z zastosowaniem bezinwazyjnych metod obserwacji – Zebranie i opracowanie danych dotyczących dużych drapieżników oraz uzyskanie szczegółowej wiedzy o ich populacjach.	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	2024	2025	65 200	40 100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	40 100
19.	Organizacja i przeprowadzenie olimpiad i turniejów w latach szkolnych 2022/2023, 2023/2024, 2024/2025 – Zorganizowanie i przeprowadzenie do 31 sierpnia 2025 roku trzech edycji trójstopniowych zawodów ogólnopolskiej Olimpiady Astronomicznej oraz zorganizowanie udziału polskiej delegacji w zawodach międzynarodowych oraz zorganizowanie w roku szkolnym 2022/2023 Międzynarodowej Olimpiady z Astronomii i Astrofizyki w Polsce.	Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie	2022	2025	4 360 904	59 430	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	59 430
20.	Organizacja i udział Województwa Śląskiego w Międzynarodowych Targach Nieruchomości i Inwestycji MIPIM – Prezentacja atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej województwa śląskiego.	Urząd Marszałkowski / PS	2023	2025	1 530 000	460 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	460 000
21.	Organizacja usług publicznych w zakresie wykonywania regionalnych kolejowych przewozów osób w latach 2016–2030 – Zapewnienie ciągłości w zakresie wykonywania regionalnych kolejowych przewozów osób.	Urząd Marszałkowski / TP	2016	2030	4 251 394 633	464 897 560	342 050 000	327 650 000	338 320 000	271 320 000	284 000 000	0	0	0	0	0	0	964 978 390
22.	Panteon Górnos Śląski – działalność kulturalna instytucji kultury – Zapewnienie wspólnego prowadzenia instytucji kultury przez Województwo Śląskie, administrację rządową i jednostkę samorządu terytorialnego.	Urząd Marszałkowski / DK	2023	2027	5 050 000	1 050 000	1 000 000	1 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3 050 000
23.	Program ochrony powietrza dla województwa śląskiego – Osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji.	Urząd Marszałkowski / OE	2025	2026	800 100	100	800 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	800 100
24.	Program polityki zdrowotnej pod nazwą „Wsparcie leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego – in vitro dla mieszkańców województwa śląskiego na lata 2023–2026” – Przygotowanie oraz realizacja programu celem zapewnienia dostępu do usług medycznych w zakresie leczenia niepłodności dla mieszkańców województwa śląskiego.	Urząd Marszałkowski / NZ	2023	2026	15 987 000	2 500 000	5 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7 500 000
25.	Prowadzenie interwencyjnego ośrodka preadopcijnego w latach 2024–2026 – Zapewnienie instytucjonalnej pieczy zastępczej w województwie śląskim.	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	2024	2026	5 379 826	1 762 111	1 980 051	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3 742 162
26.	Prowadzenie regionalnych placówek opiekuńczo–terapeutycznych w latach 2025–2029 – Zapewnienie instytucjonalnej pieczy zastępczej w województwie śląskim.	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	2025	2029	79 665 308	13 317 817	15 214 552	16 095 620	17 026 714	18 010 605	0	0	0	0	0	0	0	79 665 308
27.	Regionalna Polityka Rozwoju Społeczeństwa Informatycznego – Podniesienie poziomu świadomości i kompetencji w zakresie możliwości wykorzystania potencjału technologii informacyjnych i komunikacyjnych.	Urząd Marszałkowski / CI	2021	2025	1 040 000	200 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	200 000
28.	Remonty dróg oraz obiektów inżynierskich na sieci dróg wojewódzkich realizowane przez zarząd drogi – Przywrócenie pierwotnego stanu drogi, zapewniającego bezpieczeństwo użytkowników dróg.	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	2023	2029	484 217 061	70 957 061	100 000 000	100 000 000	100 000 000	100 000 000	0	0	0	0	0	0	0	459 761 176
29.	Rozbudowa systemu zarządzania terenami pogórnymi na terenie województwa śląskiego – Zapewnienie trwałości projektu pn.: „Rozbudowa systemu zarządzania terenami pogórnymi na terenie województwa śląskiego”, w tym utrzymanie bieżące systemu w oparciu o rozwiązania chmurowe, pakiet roboczogodzin przeznaczonych na rozwój systemu oraz aktualizacja danych zawartych w bazie danych systemu.	Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach	2023	2028	1 375 516	223 172	223 172	223 172	180 000	0	0	0	0	0	0	0	0	180 000
30.	Szyb Staszic w Tarnowskich Górach – działalność kulturalna instytucji kultury – Zapewnienie wspólnego prowadzenia instytucji kultury przez Województwo Śląskie, jednostkę samorządu terytorialnego oraz organizację pozarządową.	Urząd Marszałkowski / DK	2024	2028	6 400 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	0	0	0	0	0	0	0	0	6 000 000
31.	Śląska Regionalna Sieć Szkieletowa – zachowanie trwałości i promocja w okresie eksploatacji i utrzymania infrastruktury – Zapewnienie infrastruktury regionalnej sieci szerokopasmowej na terenie województwa śląskiego poprzez jej budowę oraz świadczenie z jej wykorzystaniem usług i dostępu hurtowego.	Urząd Marszałkowski / CI / AL	2016	2030	53 624 100	1 520 000	1 700 000	1 700 000	1 700 000	1 700 000	1 700 000	0	0	0	0	0	0	10 020 000
32.	Śląski Festiwal Nauki KATOWICE – Zapewnienie organizacji i promocji festiwalu, prezentacja osiągnięć nauki regionu, promowanie kadr Uniwersytetu Śląskiego.	Uniwersytet Śląski w Katowicach	2023	2027	2 600 000	500 000	500 000	500 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 500 000
33.	Śląski Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2024–2030 – Poprawa dostępu do opieki i wsparcia w ramach kompleksowego systemu ochrony zdrowia psychicznego oraz wzmocnienie potencjału zdrowia psychicznego na terenie województwa śląskiego.	Urząd Marszałkowski / NZ	2025	2030	3 831 000	831 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	0	0	0	0	0	0	3 831 000
34.	Udział Zespołu Śląsk w EXPO w Osace, Kansai 2025 – Japonia – Zapewnienie udziału wojewódzkiej instytucji kultury w znaczącym wydarzeniu międzynarodowym.	Zespół Pieśni i Tańca Śląsk im. Stanisława Hadyny w Koszęcinie	2024	2025	1 950 000	1 350 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 350 000
35.	Usługi eksperckie tematyczne oraz usługi konsultantów w zakresie polityki rozwoju w ramach aktualizacji strategii rozwoju województwa – Opracowanie dokumentów strategicznych, w tym strategii rozwoju województwa śląskiego.	Urząd Marszałkowski / RT	2023	2026	150 000	30 000	20 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	50 000
36.	Usługi szkoleniowe osób oraz serwisowe i utrzymaniowe pojazdów nabytych w ramach projektu pn.: „Zakup zeroemisyjnego taboru kolejowego” – Utrzymanie i serwisowanie pojazdów kolejowych służących do realizacji połączeń regionalnych.	Urząd Marszałkowski / TP	2025	2035	321 621 865	3 553 451	10 307 180	30 861 263	35 849 094	35 751 146	35 751 146	34 055 886	31 524 298	34 425 076	35 751 146	33 792 179	0	0
37.	Usługi związane z wytworzeniem blankietów zaświadczeń ADR przez Polską Wytwórnicię Papierów Wartościowych – Zapewnienie ciągłości wydawania zaświadczeń z zakresu przewozu towarów niebezpiecznych.	Urząd Marszałkowski / DD	2022	2028	883 600	120 000	120 000	120 000	120 000	0	0	0	0	0	0	0	0	480 000
38.	Usunięcie i zagospodarowanie odpadów stałych i ciekłych, porzuconych na terenie nieruchomości przy ul. Woźniaka 52 w Katowicach–Szopienicach – Usunięcie bezpośredniego zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi lub środowiska oraz w celu wykonania zastępczego decyzji Marszałka Województwa Śląskiego nr 1727/OS/2014 z 04.09.2014.	Urząd Marszałkowski / OE	2023	2025	9 795 061	6 758 592	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39.	Użytkowanie systemów PKP Polskich Linii Kolejowych S.A.: składania wniosków o przydzielenie zdolności przepustowej oraz konstruowania rozkładów jazdy pociągów w kolejnych rozkładach jazdy pociągów od 2020/2021 do 2029/2030 – Możliwość bezpośredniego składania wniosków do zarządcy infrastruktury i poprawa usług w zakresie rozkładu jazdy pociągów.	Urząd Marszałkowski / TP	2021	2030	120 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	0	0	0	0	0	0	87 500
40.	Waloryzacja przyrodnicza oraz opracowanie wskazań do ochrony obszarów cennych przyrodniczo Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich – Uzyskanie wiarygodnych, aktualnych danych i uzupełnienie stanu wiedzy na temat waloryzacji przyrodniczej województwa śląskiego i Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”, które posłużą do opracowania precyzyjnego planu działań ochrony czynnej i biernej w perspektywie wieloletniej oraz posłużą jako fundament do utworzenia planu ochrony Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich.	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	2023	2025	250 000	105 524	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	105 524

Lp.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca program	Okres realizacji programu		Łączne nakłady finansowe	LIMITY WYDATKÓW W POSZCZEGÓLNYCH LATACH											Limit zobowiązań	
			od	do		2025 r.	2026 r.	2027 r.	2028 r.	2029 r.	2030 r.	2031 r.	2032 r.	2033 r.	2034 r.	2035 r.		
			57.	Przebudowa skrzyżowania DW 786 z DP 1060S w miejscowości Wancierzów – Wsparcie przebudowy, budowy kluczowych elementów i odcinków dróg wojewódzkich prowadzące do zwiększenia płynności ruchu i bezpieczeństwa komunikacyjnego.		Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	2021	2025	11 000 000	10 648 712	0	0	0	0	0	0		0
58.	Przebudowa w celu dostosowania do aktualnych warunków ochrony przeciwpożarowej budynku "B" Zespołu Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego w Raciborzu – Dostosowanie szerokości ciągów komunikacyjnych/dróg ewakuacyjnych, montaż drzwi przeciwpożarowych, modernizacja instalacji elektrycznej oraz obudowa stropu.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego w Raciborzu	2024	2025	1 750 000	1 500 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 500 000
59.	Przebudowa zespołu Pawilonów nr 1 i nr 6 Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Bystrej – Wzrost dostępności i poprawa jakości usług medycznych.	Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Bystrej	2025	2026	8 939 850	2 811 000	6 039 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8 850 000
60.	Przystosowanie dla niepełnosprawnych budynku internatu Specjalnego Ośrodka Szkolno–Wychowawczego dla Nieślyszących i Słabosłyszących w Raciborzu – Dostosowanie budynku do wymagań stawianych obiektom w zakresie dostępu i użytkowania pomieszczeń przez osoby niepełnosprawne oraz dostosowanie do wymagań ochrony przeciwpożarowej uwzględniając użytkowników niepełnosprawnych.	Urząd Marszałkowski / IW	2019	2026	10 000 000	4 000 000	5 407 504	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9 407 504
61.	Rewitalizacja linii kolejowej nr 190 na odcinku Skoczów – Bielsko–Biała jako niezbędny element połączenia Śląska Cieszyńskiego z Krakowem (Cieszyn – Skoczów – Bielsko–Biała – Wadowice – Kraków) – Uzyskanie połączenia lub usprawnienie istniejącego połączenia (dla którego są prowadzone pasażerskie przewozy transportem kolejowym) miasta o wielkości powyżej 10 tys. mieszkańców z miastem wojewódzkim celem poprawy konkurencyjności połączenia i spójności komunikacyjnej regionu – w ramach Programu Uzupelniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2029 roku.	Urząd Marszałkowski / TP	2024	2029	26 250 000	228 895	6 740 791	6 400 000	6 400 000	6 400 000	0	0	0	0	0	0	0	26 169 686
62.	Rewitalizacja Zamczku Myśliwskiego wraz z otoczeniem towarzyszącym i przystosowanie do prowadzenia działalności muzealnej – Rewitalizacja i adaptacja na cele kulturalne obiektów wraz z otoczeniem.	Muzeum Zamkowe w Pszczynie	2018	2025	39 702 566	12 447 816	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12 447 816
63.	Roboty konserwatorskie na budynku zabytkowym Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Bielsku–Białej – Poprawa stanu technicznego oraz zabezpieczenie budynku i zapewnienie bezpieczeństwa użytkowników obiektu.	Urząd Marszałkowski / IW	2022	2026	10 500 000	3 000 000	7 205 905	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10 205 905
64.	Rozbiórka i budowa wiaduktu nad torami PKP w ciągu DW 906 w km 0+729 w miejscowości Lubliniec o nr ew. 133, w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych – Wsparcie przebudowy, budowy kluczowych elementów i odcinków dróg wojewódzkich prowadzące do zwiększenia płynności ruchu i bezpieczeństwa komunikacyjnego.	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	2022	2025	42 400 000	16 400 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	450 763
65.	Prace konserwatorsko–restauratorskie zabytkowej wieży wyciągowej szybu Warszawa – Poprawa stanu istniejących zabytkowych obiektów w których prowadzona jest działalność wojewódzkich instytucji kultury.	Urząd Marszałkowski / IW / Muzeum Śląskie w Katowicach	2023	2025	6 120 504	1 236 514	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	52 010
66.	Śląska Regionalna Sieć Szkieletowa – zachowanie trwałości i promocja w okresie eksploatacji i utrzymania infrastruktury – Zapewnienie infrastruktury regionalnej sieci szerokopasmowej na terenie województwa śląskiego poprzez jej budowę oraz świadczenie z jej wykorzystaniem usług i dostępu hurtowego.	Urząd Marszałkowski / CI / AL	2016	2030	180 000	180 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	180 000
67.	Unowocześnienie i dostosowanie Oddziału Obserwacyjno–Zakaźnego Hepatologii Zakaźnej i Nabytych Niedoborów Odporności do walki z COVID–19 i innych chorób zakaźnych wraz z przebudową III piętra budynku Szpitala Specjalistycznego w Chorzowie – Wzrost dostępności i poprawa jakości usług medycznych.	Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	2025	2026	9 081 787	4 000 000	4 900 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8 900 000
68.	Utworzenie Europejskiego Centrum Okulistyki w Okręgowym Szpitalu Kolejowym w Katowicach – etap I i etap II – Wzrost dostępności i poprawa jakości usług medycznych.	Okręgowy Szpital Kolejowy w Katowicach – s.p.z.o.z.	2023	2025	34 216 308	15 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15 000 000
69.	Utworzenie Sali hybrydowej wraz z wyposażeniem w postaci angiografu dwupłaszczyznowego przez Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu – Wzrost dostępności i poprawa jakości usług medycznych.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu	2024	2025	16 700 000	16 500 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16 500 000
70.	Uzupełnienie sieci kolejowej o połączenie kolejowe Jastrzębia–Zdroju z Katowicami – Uzyskanie połączenia lub usprawnienie istniejącego połączenia (dla którego są prowadzone pasażerskie przewozy transportem kolejowym) miasta o wielkości powyżej 10 tys. mieszkańców z miastem wojewódzkim celem poprawy konkurencyjności połączenia i spójności komunikacyjnej regionu – w ramach Programu Uzupelniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2029 roku.	Urząd Marszałkowski / TP	2023	2028	475 110 928	482 000	10 113 000	30 000 000	30 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
71.	Wykonanie dostosowania Wojewódzkiego Szpitala Rehabilitacyjnego dla Dzieci w Jastrzębiu–Zdroju do wymogów przeciwpożarowych – Wzrost dostępności i poprawa jakości usług medycznych.	Wojewódzki Szpital Rehabilitacyjny dla Dzieci w Jastrzębiu–Zdroju	2024	2025	1 778 502	390 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	390 000
72.	Wymiana pokrycia dachowego i orynnowania dachu Sali gimnastycznej i łączników przy Sali gimnastycznej i grupy IV w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Krupskim Młynie – Uszczelnienie dachu oraz ochrona mienia budynku.	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Krupskim Młynie	2024	2025	405 000	400 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	400 000
73.	Wzrost standardów infrastruktury medycznej i technicznej w obszarze Traktu Operacyjnego oraz Bloku Porodowego z Salą cięć cesarskich poprzez kompleksową modernizację pomieszczeń oraz pełne zabezpieczenie energetyczne i przeciwpożarowe budynków B i C Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. NMP w Częstochowie przy ul. Białskiej 104/118 – Wzrost dostępności i poprawa jakości usług medycznych.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie	2023	2025	35 630 950	2 048 957	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 048 957
74.	Zagospodarowanie istniejących pomieszczeń Stadionu Śląskiego na cele wystaw tematycznych poświęconych wydarzeniom odbywającym się na Stadionie Śląskim od roku 1956 – Promocja historii sportu ze szczególnym uwzględnieniem wydarzeń rozgrywanych na Stadionie Śląskim.	Urząd Marszałkowski / IW / PS / Stadion Śląski w Chorzowie	2023	2027	15 000 000	400 000	4 300 000	10 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14 700 000
75.	Zakup licencji nowych seansów na główną salę (8k) w Planetarium i Obserwatorium Astronomicznym im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie – Zwiększenie oferty edukacyjnej i popularyzującej naukę.	Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie	2024	2025	1 800 000	1 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 000 000
76.	Zakup nowych wersji systemu ewidencyjno–opłatowego na okres kolejnych dwóch lat – Umożliwienie prowadzenia bazy danych w celu zbierania i przetwarzania informacji o środowisku i jego ochronie.	Urząd Marszałkowski / OE	2025	2026	2 860 000	1 430 000	1 430 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 860 000
77.	Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych poprzez rozbudowę Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. NMP w Częstochowie wraz z zakupem niezbędnej aparatury medycznej – Wzrost dostępności i poprawa jakości usług medycznych.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie	2023	2025	35 626 841	34 244 520	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	34 244 520
78.	Zwiększenie zdolności przepustowej linii kolejowej nr 140 na odc. Katowice Ligota – Orzesze Jaśkowice poprzez budowę drugiego toru i dodatkowych przystanków osobowych – Uzyskanie połączenia lub usprawnienie istniejącego połączenia (dla którego są prowadzone pasażerskie przewozy transportem kolejowym) miasta o wielkości powyżej 10 tys. mieszkańców z miastem wojewódzkim celem poprawy konkurencyjności połączenia i spójności komunikacyjnej regionu – w ramach Programu Uzupelniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2029 roku.	Urząd Marszałkowski / TP	2024	2028	21 180 000	206 589	119 149	10 369 553	10 378 051	0	0	0	0	0	0	0	0	21 073 342
79.	Prace konserwatorsko–restauratorskie przy budynkach Zespołu Szkół Specjalnych w Skoczowie – Zahamowanie procesów degradacji technicznej zabytku i doprowadzenie do poprawy jego stanu technicznego.	Urząd Marszałkowski / IW	2025	2026	3 572 000	72 000	3 500 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3 572 000
80.	Budowa instalacji elektrycznej w zakresie iluminacji wiaduktu dla zadania „Rozbiórka i budowa wiaduktu nad torami PKP w ciągu DW 906 w km 0+729 w miejscowości Lubliniec” – Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym.	Urząd Marszałkowski / DD	2025	2026	360 000	255 000	105 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	360 000
81.	Poprawa efektywności energetycznej budynków Regionalnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli WOM w Bielsku–Białej – Poprawa parametrów energetycznych budynków.	Urząd Marszałkowski / IW	2026	2027	4 500 000	0	2 000 000	2 500 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4 500 000
82.	Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektu Medycznej Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Zawierciu – Poprawa parametrów energetycznych budynku.	Urząd Marszałkowski / IW	2026	2027	4 300 000	0	1 600 000	2 700 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4 300 000
83.	Wymiana instalacji wody zimnej, c.w.u., cyrkulacji, kanalizacji sanitarnej, elementów instalacji wentylacji z robotami towarzyszącymi Pawilonu Diagnostyczno–Zabiegowego nr 3 w SP ZOZ WSS Nr 3 w Rybniku – Wzrost dostępności i poprawa jakości usług medycznych.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 3 w Rybniku	2025	2026	11 273 101	3 000 000	8 180 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11 180 000
84.	Przebudowa hali agregatów prądowców i rozdzielni głównej w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 2 w Jastrzębiu–Zdroju wraz z zakupem agregatów prądowców – Wzrost dostępności i poprawa jakości usług medycznych.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Jastrzębiu–Zdroju	2025	2026	8 231 993	4 000 000	4 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8 000 000
85.	Zakup samochodu (Okobusa) i wyposażenie w sprzęt medyczny do badań przesiewowych profilaktycznych chorób oczu przez Okręgowy Szpital Kolejowy w Katowicach – s.p.z.o.z. – Wzrost dostępności i poprawa jakości usług medycznych.	Okręgowy Szpital Kolejowy w Katowicach – s.p.z.o.z.	2026	2027	1 056 000	0	448 337	551 663	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 000 000

OBJAŚNIENIA

Projekt uchwały Sejmiku obejmuje:

- wprowadzenie jedenastu nowych przedsięwzięć,
- zmiany przedsięwzięć ujętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej w zakresie limitów wydatków, limitów zobowiązań, łącznych nakładów finansowych, nazwy, okresu realizacji oraz jednostki odpowiedzialnej lub koordynującej program,
- aktualizację limitu upoważnienia dla Zarządu Województwa do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy,
- zmiany podstawowych wielkości budżetowych zawartych w Prognozie – dochodów, wydatków i przychodów związanych zarówno ze zmianami budżetu tegorocznego, jak i ze zmianami w finansowaniu przedsięwzięć wieloletnich oraz dostosowaniem do wykonania budżetu Województwa za 2024 rok wynikającego ze sprawozdań budżetowych.

1. Projekt uchwały zawiera **jedenaście nowych przedsięwzięć** zgodnie z wyszczególnieniem:

- 1) *Program Erasmus+, projekt pn.: „Reintegracja poprzez inkluzywne umiejętności w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy”*. Przedsięwzięcie realizowane będzie w latach 2025–2026. Źródłem pokrycia wydatków w 2025 roku w wysokości 169 425 zł oraz w 2026 roku w wysokości 100 575 zł będą środki z Narodowej Agencji Programu Erasmus+,
- 2) *FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.10 Fundusze Europejskie na transformację, Działanie FESL.10.18 Redeployment – projekt własny pn.: „Re-Energia” (część bieżąca przedsięwzięcia)*. Przedsięwzięcie realizowane będzie w latach 2025–2029 ze środków Unii Europejskiej (UE) oraz dotacji celowej z budżetu państwa (BP):
 - w 2025 roku: 6 467 357 zł – UE, 760 865 zł – BP,
 - w 2026 roku: 20 695 863 zł – UE, 2 434 808 zł – BP,
 - w 2027 roku: 24 857 697 zł – UE, 2 924 435 zł – BP,
 - w 2028 roku: 20 771 004 zł – UE, 2 443 647 zł – BP,
 - w 2029 roku: 13 490 754 zł – UE, 1 587 148 zł – BP,
- 3) *FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.10 Fundusze Europejskie na transformację, Działanie FESL.10.18 Redeployment – projekt własny pn.: „Re-Energia” (część majątkowa przedsięwzięcia)*. Przedsięwzięcie realizowane będzie w latach 2025–2029 ze środków Unii Europejskiej (UE) oraz dotacji celowej z budżetu państwa (BP):
 - w 2025 roku: 3 094 000 zł – UE, 364 000 zł – BP,
 - w 2026 roku: 12 214 500 zł – UE, 1 437 000 zł – BP,
 - w 2027 roku: 14 841 000 zł – UE, 1 746 000 zł – BP,
 - w 2028 roku: 12 087 000 zł – UE, 1 422 000 zł – BP,
 - w 2029 roku: 7 446 000 zł – UE, 876 000 zł – BP,
- 4) *Prace konserwatorsko–restauratorskie przy budynkach Zespołu Szkół Specjalnych w Skoczowie*. Przedsięwzięcie realizowane będzie w latach 2025–2026. Źródłem pokrycia wydatków w roku 2025 będą środki z wyniku finansowego za 2024 rok w wysokości 72 000 zł, a w 2026 roku – środki Rządowego Programu Odbudowy Zabytków w wysokości 3 500 000 zł,
- 5) *Budowa instalacji elektrycznej w zakresie iluminacji wiaduktu dla zadania „Rozbiórka i budowa wiaduktu nad torami PKP w ciągu DW 906 w km 0+729 w miejscowości Lubliniec”*. Przedsięwzięcie realizowane będzie w latach 2025–2026. Źródłem pokrycia wydatków w roku 2025 będą środki z wyniku finansowego za 2024 rok w wysokości 255 000 zł oraz w roku 2026 będą środki własne budżetu Województwa w wysokości 105 000 zł,

- 6) *Poprawa efektywności energetycznej budynków Regionalnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli WOM w Bielsku-Białej*. Przedsięwzięcie realizowane będzie w latach 2026–2027. Źródłem pokrycia wydatków w roku 2026 w wysokości 2 000 000 zł oraz w roku 2027 w wysokości 2 500 000 zł będą środki własne budżetu Województwa,
 - 7) *Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektu Medycznej Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Zawierciu* przy Regionalnym Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu. Przedsięwzięcie realizowane będzie w latach 2026–2027. Źródłem pokrycia wydatków w roku 2026 w wysokości 1 600 000 zł oraz w roku 2027 w wysokości 2 700 000 zł będą środki własne budżetu Województwa,
 - 8) *Wymiana instalacji wody zimnej, c.w.u., cyrkulacji, kanalizacji sanitarnej, elementów instalacji wentylacji z robotami towarzyszącymi Pawilonu Diagnostyczno-Zabiegowego nr 3 w SP ZOZ WSS Nr 3 w Rybniku – Pawilon nr 3 część pierwsza*. Przedsięwzięcie realizowane będzie w latach 2025–2026. Źródłem pokrycia wydatków w roku 2025 będą środki wyniku finansowego za 2024 rok w wysokości 3 000 000 zł oraz w roku 2026 będą środki własne budżetu Województwa Śląskiego w wysokości 8 180 000 zł,
 - 9) *Przebudowa hali agregatów prądotwórczych i rozdzielni głównej w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju wraz z zakupem agregatów prądotwórczych*. Przedsięwzięcie realizowane będzie w latach 2025–2026. Źródłem pokrycia wydatków w latach 2025–2026 w wysokości 4 000 000 zł corocznie będą środki własne budżetu Województwa,
 - 10) *Zakup samochodu (Okobusa) i wyposażenie w sprzęt medyczny do badań przesiewowych profilaktycznych chorób oczu przez Okręgowy Szpital Kolejowy w Katowicach – s.p.z.o.z.* Przedsięwzięcie realizowane będzie w latach 2026–2027. Źródłem pokrycia wydatków w roku 2026 w wysokości 448 337 zł oraz w roku 2027 w wysokości 551 663 zł będą środki własne budżetu Województwa,
 - 11) *Remont elewacji frontowej Teatru Śląskiego*. Przedsięwzięcie realizowane jest w latach 2024–2025. Źródłem pokrycia wydatków w roku 2025 będą środki własne budżetu Województwa w wysokości 1 310 000 zł. Zadanie było ujęte w budżecie Województwa Śląskiego w 2024 roku jako zadanie jednoroczne, ale w wyniku opóźnienia i odstąpienia od umowy z wykonawcą konieczne jest dokończenie remontu elewacji w roku bieżącym.
2. Projekt uchwały dokonuje zmian limitów wydatków oraz limitów zobowiązań przedsięwzięć, które obejmują zwiększenie środków na 2025 rok pochodzących z wyniku finansowego za rok ubiegły, a także aktualizację nakładów ogółem, limitów wydatków, limitów zobowiązań, nazwy, okresu realizacji oraz jednostki odpowiedzialnej lub koordynującej program. Zmiany te obejmują przedsięwzięcia:
- 1) *FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.06 Fundusze Europejskie dla edukacji, Działanie FESL.06.04 Strategiczne projekty dla obszaru edukacji – projekt własny pn.: „Pierwszy krok w Kosmos” – zwiększa się* limity wydatków bieżących w roku 2025 o kwotę 208 789 zł oraz w roku 2026 o kwotę 20 806 zł. Równocześnie dokonuje się zmiany kwoty limitu zobowiązań z 2 043 395 zł na 2 272 990 zł.
Źródłem pokrycia zwiększonych wydatków w 2026 roku będą środki z Unii Europejskiej oraz środki dotacji celowej z budżetu państwa,
 - 2) *FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.10 Fundusze Europejskie na transformację, Działanie FESL.10.22 Regionalne Obserwatorium Procesu Transformacji – FST – projekt pn.: „Regionalne Obserwatorium Procesu Transformacji 2.0 (ROPT 2.0)” – zwiększa się* limit wydatków bieżących w roku 2025 o kwotę 47 030 zł. Wprowadza się także kwotę limitu zobowiązań przedsięwzięcia w wysokości 637 068 zł,
 - 3) *FERS 2021–2027, Priorytet FERS.04 Spójność społeczna i zdrowie, Działanie FERS.04.13 Wysokiej jakości system włączenia społecznego – projekt pn.: „Koordynacja działań w zakresie polityki społecznej – ROPS WSL” (część bieżąca przedsięwzięcia) – zwiększa się* limit wydatków bieżących w roku 2025 o kwotę 2 573 315 zł.

Równocześnie dokonuje się zmiany kwoty limitu zobowiązań z 34 055 405 zł na 36 628 720 zł,

- 4) *FERS 2021–2027, Priorytet FERS.04 Spójność społeczna i zdrowie, Działanie FERS.04.13 Wysokiej jakości system włączenia społecznego – projekt pn.: „Koordynacja działań w zakresie polityki społecznej – ROPS WSL” (część majątkowa przedsięwzięcia) – zwiększa się limit wydatków majątkowych w roku 2025 o kwotę **800 000 zł**. Dokonuje się zmiany kwoty limitu zobowiązań z 3 482 001 zł na 4 282 001 zł,*
- 5) *Program Erasmus+, projekt pn.: „Akredytacja I Erasmus+” – zwiększa się limit wydatków bieżących w roku 2025 o kwotę **37 536 zł**. Kwota limitu zobowiązań wyniesie 0 zł,*
- 6) *Program Erasmus+, projekt pn.: „Silver Grow – doradztwo zawodowe i edukacja cyfrowa dla osób w wieku dojrzałym w przedsiębiorstwach” – zwiększa się limit wydatków bieżących w roku 2025 o kwotę **21 029 zł**. Dokonuje się także zmiany kwoty limitu zobowiązań z 238 185 zł na 259 214 zł,*
- 7) *Program Erasmus+, projekt pn.: „Under surveillance: Earth observation as a chance for the future of the environment – Pod obserwacją: Obserwacja Ziemi jako szansa dla przyszłości środowiska” – zwiększa się limit wydatków bieżących w roku 2025 o kwotę **10 492 zł**,*
- 8) *FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.10 Fundusze Europejskie na transformację, Działanie FESL.10.09 Ponowne wykorzystanie terenów przemysłowych, zdewastowanych, zdegradowanych na cele rozwojowe regionu – projekt pn.: „Śląska tożsamość. Adaptacja budynków historycznych kopalni "Wujek" na potrzeby działalności kulturalnej Śląskiego Centrum Wolności i Solidarności – Etap I” – zwiększa się limit wydatków majątkowych w roku 2025 o kwotę **2 415 474 zł**. Równocześnie dokonuje się zmiany kwoty limitu zobowiązań z 1 881 805 zł na 2 415 474 zł oraz kwoty łącznych nakładów finansowych z 16 308 974 zł na 21 132 736 zł,*
- 9) *Filharmonia Częstochowska im. Bronisława Hubermana – działalność kulturalna instytucji kultury – zwiększa się limit wydatków bieżących w roku 2025 o kwotę **620 000 zł**. Zmienia się kwotę limitu zobowiązań z 2 000 000 zł na 2 620 000 zł oraz kwotę łącznych nakładów finansowych z 9 000 000 zł na 9 620 000 zł,*
- 10) *Panteon Górn Śląski – działalność kulturalna instytucji kultury – zwiększa się limit wydatków bieżących w roku 2025 o kwotę **50 000 zł**. Równocześnie dokonuje się zmiany kwoty limitu zobowiązań z 3 000 000 zł na 3 050 000 zł oraz łącznych nakładów finansowych z 5 000 000 zł na 5 050 000 zł,*
- 11) *Zabytkowa Kopalnia Ignacy w Rybniku – działalność kulturalna instytucji kultury – zwiększa się limit wydatków bieżących w roku 2025 o kwotę **87 000 zł**. Zmienia się kwotę limitu zobowiązań z 4 000 000 zł na 4 087 000 zł oraz łącznych nakładów finansowych z 5 000 000 zł na 5 087 000 zł,*
- 12) *Zamek Cieszyn – działalność kulturalna instytucji kultury – zwiększa się limit wydatków bieżących w roku 2025 o kwotę **64 000 zł**. Równocześnie dokonuje się zmiany kwoty limitu zobowiązań z 3 000 000 zł na 3 064 000 zł oraz łącznych nakładów finansowych z 4 450 000 zł na 4 514 000 zł,*
- 13) *Zespół Pieśni i Tańca Śląsk im. Stanisława Hadyny w Koszęcinie – działalność kulturalna instytucji kultury – zwiększa się limit wydatków bieżących w roku 2025 o kwotę **3 000 000 zł**. Zmienia się kwotę limitu zobowiązań z 160 000 000 zł na 163 000 000 zł oraz łącznych nakładów finansowych z 218 661 000 zł na 221 661 000 zł,*
- 14) *Przebudowa skrzyżowania DW 786 z DP 1060S w miejscowości Wancerzów – zwiększa się limit wydatków majątkowych w roku 2025 o kwotę **1 963 840 zł**. Równocześnie dokonuje się zmiany kwoty limitu zobowiązań z 8 684 872 zł na 4 427 978 zł,*
- 15) *FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.01 Fundusze Europejskie na inteligentny rozwój, Działanie FESL.01.10 Promocja eksportu i internacjonalizacja MŚP – projekt pn.: „InterGlobal – zwiększa się limit wydatków bieżących w roku 2025 o kwotę*

2 070 zł oraz w roku 2028 o **kwotę 3 411 443 zł**. Równocześnie dokonuje się zmiany kwoty limitu zobowiązań z 40 000 000 zł na 43 413 513 zł.

Źródłem pokrycia zwiększonych wydatków w 2028 roku będą środki z Unii Europejskiej, środki dotacji celowej z budżetu państwa oraz środki własne budżetu Województwa,

- 16) *FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.04 Fundusze Europejskie dla sprawnego transportu, Działanie FESL.04.01 Drogi wojewódzkie – projekt pn.: „Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 925 od granicy miasta na prawach powiatu Ruda Śląska – A1 do granicy miasta na prawach powiatu Rybnik” (część bieżąca przedsięwzięcia)* – **zwiększa się** limit wydatków bieżących w roku 2025 o **kwotę 1 685 534 zł**, a **zmniejsza się** w roku 2026 o **kwotę 514 708 zł**. Ponadto zmienia się jednostkę odpowiedzialną lub koordynującą program z „Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach” na „Urząd Marszałkowski / DD / Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach”.

Zmian w 2026 roku dokonuje się celem uaktualnienia środków z Unii Europejskiej oraz środków własnych budżetu Województwa,

- 17) *FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.04 Fundusze Europejskie dla sprawnego transportu, Działanie FESL.04.01 Drogi wojewódzkie – projekt pn.: „Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 925 od granicy miasta na prawach powiatu Ruda Śląska – A1 do granicy miasta na prawach powiatu Rybnik” (część majątkowa przedsięwzięcia)* – **zwiększa się** limit wydatków majątkowych w roku 2026 o **kwotę per saldo 10 000 000 zł**. Równocześnie dokonuje się zmiany kwoty limitu zobowiązań z 21 056 537 zł na 23 849 248 zł oraz kwoty łącznych nakładów finansowych z 347 336 100 zł na 357 336 100 zł.

Zmian dokonuje się celem uaktualnienia środków z Unii Europejskiej oraz środków własnych budżetu Województwa,

- 18) *FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.05 Fundusze Europejskie dla rynku pracy, Działanie FESL.05.07 Opracowanie modelu prognozowania i monitorowania zmian na rynku pracy – projekt własny pn.: „Opracowanie modelu prognozowania i monitorowania zmian na rynku pracy”* – **zwiększa się** limit wydatków bieżących w roku 2025 o **kwotę 3 541 zł**. Równocześnie dokonuje się zmiany kwoty limitu zobowiązań z 1 812 731 zł na 1 816 272 zł,

- 19) *FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.05 Fundusze Europejskie dla rynku pracy, Działanie FESL.05.09 EURES–T Beskydy – projekt własny pn.: „Wsparcie PSZ w świadczeniu usług w ramach partnerstwa transgranicznego EURES–T”* – **zwiększa się** limit wydatków bieżących w roku 2025 o **kwotę 339 zł**. Równocześnie dokonuje się zmiany kwoty limitu zobowiązań z 1 488 411 zł na 1 488 750 zł,

- 20) *FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.06 Fundusze Europejskie dla edukacji, Działanie FESL.06.04 Strategiczne projekty dla obszaru edukacji – projekt własny pn.: „Śląskie. Inwestujemy w talenty PLUS”* – **zwiększa się** limit wydatków bieżących w roku 2025 o **24 295 zł**. Zmienia się kwotę limitu zobowiązań z 15 992 314 zł na 16 016 609 zł,

- 21) *FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.06 Fundusze Europejskie dla edukacji, Działanie FESL.06.04 Strategiczne projekty dla obszaru edukacji – projekt własny pn.: „Śląskie. Obserwatorium edukacji” (część bieżąca przedsięwzięcia)* – **zwiększa się** limit wydatków bieżących w roku 2025 o **kwotę 42 963 zł**. Dokonuje się zmiany kwoty limitu zobowiązań z 6 007 608 zł na 6 050 571 zł,

- 22) *FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.06 Fundusze Europejskie dla edukacji, Działanie FESL.06.04 Strategiczne projekty dla obszaru edukacji – projekt własny pn.: „Śląskie. Zawodowcy 2” (część bieżąca przedsięwzięcia)* – **zwiększa się** limity wydatków bieżących w roku 2025 o **kwotę 353 756 zł** oraz w roku 2029 o **kwotę 4 534 424 zł**. Równocześnie dokonuje się zmiany kwoty limitu zobowiązań z 74 279 876 zł na 79 168 056 zł oraz łącznych nakładów finansowych z 78 938 389 zł na 83 162 917 zł.

Źródłem pokrycia zwiększonych wydatków w 2029 roku będą środki z Unii Europejskiej oraz środki dotacji celowej z budżetu państwa,

- 23) FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.07 Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, Działanie FESL.07.05 Strategiczne projekty dla obszaru usług społecznych – projekt własny pn.: „CUS – Nowe spojrzenie na usługi społeczne” (część bieżąca przedsięwzięcia) – **zwiększa się** limit wydatków bieżących w roku 2025 o kwotę **478 719 zł**. Dokonuje się zmiany kwotę limitu zobowiązań z 48 319 794 zł na 48 798 513 zł,
- 24) FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.07 Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, Działanie FESL.07.05 Strategiczne projekty dla obszaru usług społecznych – projekt własny pn.: „Kształcenie kadr i wsparcie nowych pracowników systemu pomocy i integracji społecznej w województwie śląskim” – **zwiększa się** limity wydatków bieżących w roku 2025 o kwotę **78 838 zł** oraz w roku 2026 o kwotę **130 071 zł**. Zmienia się kwotę limitu zobowiązań z 6 737 383 zł na 6 946 292 zł.
- Źródłem pokrycia zwiększonych wydatków w 2026 roku będą środki z Unii Europejskiej oraz środki własne budżetu Województwa,
- 25) FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.07 Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, Działanie FESL.07.08 Strategiczne projekty dla obszaru wsparcia rodziny – projekt własny pn.: „Deinstytucjonalizacja i wsparcie wojewódzkiej pieczy zastępczej” (część bieżąca przedsięwzięcia) – **zwiększa się** limit wydatków bieżących w roku 2025 o kwotę **803 457 zł** oraz w roku 2026 o kwotę **766 317 zł**. Dokonuje się zmiany kwoty limitu zobowiązań z 24 686 088 zł na 26 255 862 zł.
- Źródłem pokrycia zwiększonych wydatków w 2026 roku będą środki z Unii Europejskiej, środki dotacji celowej z budżetu państwa oraz środki własne budżetu Województwa,
- 26) FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.07 Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, Działanie FESL.07.08 Strategiczne projekty dla obszaru wsparcia rodziny – projekt własny pn.: „Deinstytucjonalizacja i wsparcie wojewódzkiej pieczy zastępczej” (część majątkowa przedsięwzięcia) – **zwiększa się** limit wydatków majątkowych w roku 2025 o kwotę **60 000 zł**. Zmienia się kwotę limitu zobowiązań z 200 000 zł na 260 000 zł,
- 27) FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.07 Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, Działanie FESL.07.08 Strategiczne projekty dla obszaru wsparcia rodziny – projekt własny pn.: „Skoordynowane wsparcie pre i post adopcyjne” – **zwiększa się** limit wydatków bieżących w roku 2025 o kwotę **339 342 zł**. Dokonuje się zmiany kwoty limitu zobowiązań z 17 959 184 zł na 18 298 526 zł,
- 28) Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO), Inwestycja A3.1.1 Wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie – projekt pn.: „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych” (część bieżąca przedsięwzięcia) – **zwiększa się** limity wydatków bieżących w roku 2025 o kwotę **34 577 zł** oraz w roku 2026 o kwotę **329 422 zł**. Zmienia się kwotę limitu zobowiązań z 20 680 421 zł na 21 044 420 zł.
- Źródłem pokrycia zwiększonych wydatków w 2026 roku będą środki Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji oraz środki własne budżetu Województwa,
- 29) Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO), Inwestycja A3.1.1 Wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie – projekt pn.: „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych” (część majątkowa przedsięwzięcia) – **zwiększa się** limity wydatków majątkowych w roku 2025 o kwotę **736 zł** oraz w roku 2026 o kwotę **739 zł**. Równocześnie dokonuje się zmiany kwoty limitu zobowiązań z 3 208 680 zł na 3 210 155 zł.
- Źródłem pokrycia zwiększonych wydatków w 2026 roku będą środki Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji,

- 30) *Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027 w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (część bieżąca przedsięwzięcia)* realizowane przez Departament Europejskiego Funduszu Społecznego – **zmniejsza się** limit wydatków bieżących w roku 2029 o kwotę **211 226 zł**. Równocześnie dokonuje się zmiany kwoty limitu zobowiązań z 122 936 863 zł na 122 725 637 zł oraz kwoty łącznych nakładów finansowych z 163 208 527 zł na 162 997 301 zł. Zmiany uaktualniają wielkość środków dotacji celowej z budżetu państwa,
- 31) *Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027 w ramach Funduszu Sprawiedliwej Transformacji (część bieżąca przedsięwzięcia)* realizowane przez Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach – **zmniejsza się** limity wydatków bieżących w roku 2025 o kwotę **1 124 865 zł**, w roku 2026 o kwotę **3 871 808 zł**, w roku 2027 o kwotę **4 670 435 zł**, w roku 2028 o kwotę **3 865 647 zł** oraz w roku 2029 o kwotę **2 463 148 zł**. Równocześnie dokonuje się zmiany kwoty limitu zobowiązań z 80 374 013 zł na 64 378 110 zł oraz kwoty łącznych nakładów finansowych z 101 361 427 zł na 85 365 524 zł. Zmiany uaktualniają wielkość środków dotacji celowej z budżetu państwa,
- 32) *PT FE 2021–2027, Priorytet PTFE.02 Skuteczni beneficjenci, Działanie PTFE.02.01 Skuteczni beneficjenci – projekt pn.: „Regiony Rewitalizacji – Śląskie Programy Rewitalizacji 3.0” (część bieżąca przedsięwzięcia)* – **zmniejsza się** limity wydatków bieżących w roku 2025 o kwotę **487 224 zł**, a **zwiększa się** w roku 2026 o kwotę **262 491 zł** oraz w roku 2027 o kwotę **279 846 zł**. Równocześnie dokonuje się zmiany kwoty limitu zobowiązań z 0 zł na 2 910 749 zł oraz kwoty łącznych nakładów finansowych z 3 250 000 zł na 3 250 001 zł. Zmian dokonuje się celem uaktualnienia środków z Unii Europejskiej oraz środków dotacji celowej z budżetu państwa,
- 33) *PT FE 2021–2027, Priorytet PTFE.02 Skuteczni beneficjenci, Działanie PTFE.02.01 Skuteczni beneficjenci – projekt pn.: „Regiony Rewitalizacji – Śląskie Programy Rewitalizacji 3.0” (część majątkowa przedsięwzięcia)* – **zmniejsza się** limit wydatków majątkowych w roku 2025 o kwotę **437 500 zł**, a **zwiększa się** w roku 2026 o kwotę **175 000 zł** oraz w roku 2027 o kwotę **262 500 zł**. Równocześnie dokonuje się zmiany kwoty limitu zobowiązań z 0 zł na 1 750 000 zł. Zmian dokonuje się celem uaktualnienia środków z Unii Europejskiej oraz środków dotacji celowej z budżetu państwa,
- 34) *FE SL 2021–2027, Priorytet FESL.08 Fundusze Europejskie na infrastrukturę dla mieszkańca, Działanie FESL.08.07 Kultura i turystyka szczebla regionalnego – projekt pn.: „Rewitalizacja budynku gospodarczego, budynku oficyny wraz z otoczeniem i przystosowanie do prowadzenia działalności muzealnej”* realizowane przez Muzeum Zamkowe w Pszczynie – **zmniejsza się** limit wydatków majątkowych w roku 2025 o kwotę **1 400 000 zł**, a **zwiększa się** w roku 2026 o kwotę **1 400 000 zł**. Zmian dokonuje się celem uaktualnienia wielkości środków własnych budżetu Województwa,
- 35) *Działania naprawcze w zakresie hydroizolacji podziemnej części budynku Muzeum Śląskiego w Katowicach* – **zwiększa się** limit wydatków bieżących w roku 2026 o kwotę **7 521 970 zł**. Równocześnie dokonuje się zmiany kwoty limitu zobowiązań z 40 659 534 zł na 28 181 504 zł. Zmian dokonuje się celem uaktualnienia wielkości środków własnych budżetu Województwa,
- 36) *Obsługa prawna projektu pn. Planetarium – Śląski Park Nauki. Modernizacja i rozbudowa Planetarium Śląskiego w Chorzowie* – **zwiększa się** limit wydatków bieżących w roku 2025 o kwotę **90 000 zł**. Równocześnie dokonuje się zmiany kwoty limitu zobowiązań z 0 zł na 90 000 zł oraz kwoty łącznych nakładów finansowych z 239 851 zł na 329 851 zł,
- 37) *Prowadzenie interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego w latach 2024–2026* – **zmniejsza się** limit wydatków bieżących w roku 2025 o kwotę **41 215 zł**. Równocześnie dokonuje się zmiany kwoty limitu zobowiązań z 3 783 377 zł na 3 742 162 zł oraz kwoty łącznych

nakładów finansowych z 5 421 041 zł na 5 379 826 zł, co uaktualnia wielkości środków własnych budżetu Województwa,

- 38) *Prowadzenie regionalnych placówek opiekuńczo–terapeutycznych w latach 2025–2029 – zmniejsza się* limit wydatków bieżących w roku 2025 **o kwotę 1 603 069 zł**. Równocześnie dokonuje się zmiany kwoty limitu zobowiązań z 81 268 377 zł na 79 665 308 zł oraz kwoty łącznych nakładów finansowych z 81 268 377 zł na 79 665 308 zł. Zmian dokonuje się celem uaktualnienia wielkości środków własnych budżetu Województwa,
- 39) *Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 928 na odcinku od DK 44 do skrzyżowania z DK 1, w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych – zwiększa się* limit wydatków majątkowych w roku 2026 **o kwotę 18 000 000 zł**. Równocześnie dokonuje się zmiany kwoty limitu zobowiązań z 5 765 709 zł na 18 338 292 zł oraz kwoty łącznych nakładów finansowych z 256 000 000 zł na 274 000 000 zł. Źródłem pokrycia zwiększonych wydatków będą środki własne budżetu Województwa,
- 40) *Przebudowa dróg wojewódzkich oraz drogowych obiektów inżynierskich, w tym opracowanie dokumentacji projektowych budowy/przebudowy dróg wojewódzkich – zmniejsza się* limity wydatków majątkowych w roku 2025 **o kwotę per saldo 1 299 361 zł** oraz w roku 2026 **o kwotę per saldo 32 150 028 zł**, a **zwiększa się** w roku 2027 **o kwotę 7 450 000 zł**, w roku 2028 **o kwotę 34 500 000 zł**, w roku 2029 **o kwotę 64 050 028 zł** oraz w roku 2030 **o kwotę 63 700 000 zł**. Równocześnie dokonuje się zmiany kwoty limitu zobowiązań z 1 740 525 055 zł na 1 791 983 603 zł, kwoty łącznych nakładów finansowych z 2 551 494 269 zł na 2 666 550 000 zł oraz zmienia się okres realizacji przedsięwzięcia z 2020–2029 na 2020–2030. Zmian dokonuje się celem uaktualnienia środków z jednostek samorządu terytorialnego oraz środków własnych budżetu Województwa,
- 41) *Rządowy Program Odbudowy Zabytków – projekt pn.: „Prace konserwatorsko–restauratorskie zabytkowej wieży wyciągowej szybu Warszawa” – zmniejsza się* limit wydatków majątkowych w roku 2025 **o kwotę per saldo 3 447 990 zł**. Równocześnie dokonuje się zmiany kwoty limitu zobowiązań z 4 684 504 zł na 52 010 zł. Ponadto zmienia się nazwę przedsięwzięcia na: „Prace konserwatorsko–restauratorskie zabytkowej wieży wyciągowej szybu Warszawa”.

W związku ze zmianami wynikającymi z pkt 1–2 przyjmuje się tekst jednolity załącznika 2 do Uchwały Nr VII/9/1/2024 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 16 grudnia 2024 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2025–2035.

3. Projekt uchwały Sejmiku przewiduje aktualizację limitu upoważnienia dla Zarządu Województwa do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy. Limit zwiększa się z kwoty 223 000 000 zł do kwoty 228 256 146 zł, **tj. o 5 256 146 zł** w związku z planowanym zawarciem nowych umów dotyczących zakupu energii oraz gazu w ramach grupy zakupowej organizowanej przez Górnośląsko–Zagłębiowską Metropolię, organizacji praktycznej nauki zawodu, usług telekomunikacyjnych – telefony komórkowe, stacjonarne i internet, odbioru odpadów medycznych, dostawy gazu, dystrybucji i dostawy energii elektrycznej, monitorowania systemu alarmowego, najmu pomieszczeń dla filii PBW w Milówce, zawarciem aneksów do umów dzierżawy z Parkiem Śląskim SA, usług inspektora ochrony danych, usługi dozoru i ochrony budynku Planetarium, dzierżawy urządzenia do dezynfekcji wody basenowej oraz zakupu środków żywności.
4. Na podstawie zmian wymienionych w pkt 1–2, a także zmian kwot dochodów, wydatków i przychodów dokonuje się odpowiadającej im korekty załącznika 1 do Uchwały

Nr VII/9/1/2024 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 16 grudnia 2024 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2025–2035, która obejmuje następujące zmiany:

- 1) zwiększenie **dochodów bieżących** na 2025 rok – o kwotę per saldo **3 822 048 zł**,
- 2) zmniejszenie **dochodów majątkowych** na 2025 rok – o kwotę per saldo **2 302 535 zł**.
Dokonuje się również zwiększenia dochodów majątkowych na 2026 rok – o kwotę **17 327 239 zł** celem ich dostosowania do wysokości środków planowanych do pozyskania na realizację przedsięwzięć majątkowych,
- 3) zwiększenie **wydatków bieżących** na 2025 rok – o kwotę per saldo **58 107 504 zł**.
Ponadto zwiększa się w 2025 roku przedsięwzięcia bieżące o kwotę per saldo **16 107 896 zł**. Dokonuje się również zmniejszenia wydatków bieżących na 2026 rok – o kwotę **19 833 337 zł**,
- 4) zwiększenie **wydatków majątkowych** na 2025 rok – o kwotę per saldo **20 284 581 zł**.
Ponadto zwiększa się w 2025 roku przedsięwzięcia majątkowe o kwotę per saldo **9 440 199 zł**. Dokonuje się również zwiększenia wydatków majątkowych na 2026 rok – o kwotę **37 160 576 zł** celem sfinansowania przedsięwzięć majątkowych,
- 5) zwiększenie **przychodów** w 2025 roku z tytułu „wolnych środków” za 2024 rok – o łączną kwotę **50 432 554 zł**,
- 6) zwiększenie **przychodów** w 2025 roku z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz wynikających z rozliczenia środków unijnych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków – o łączną kwotę **26 440 018 zł**.

Stosowną korektę Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2025–2035 ujęto w tekście jednolitym załącznika 1 do Uchwały Nr VII/9/1/2024 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 16 grudnia 2024 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2025–2035.

Sporządziła:
Dyrektor Departamentu Finansowego
Joanna Myszor

Uchwała Nr / / /2025

Sejmiku Województwa Śląskiego

z dnia 2025 roku

w sprawie:

zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2025 rok

Na podstawie: art. 18 pkt 6 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 566 z późn. zm.)

Sejmik Województwa Śląskiego

uchwała:

§ 1

Dokonuje się zmian budżetu Województwa Śląskiego na 2025 rok, polegających na:

- 1) **zmniejszeniu** planu **dochodów** własnych o kwotę **per saldo 2 425 891 zł**, zgodnie z wykazem, stanowiącym załącznik 1 do niniejszej uchwały;
- 2) **zwiększeniu** planu **wydatków** własnych o kwotę **per saldo 70 701 849 zł**, zgodnie z wykazem stanowiącym załącznik 2 do niniejszej uchwały;
- 3) **zwiększeniu** planu **wydatków** o kwotę **1 963 840 zł** *pochodzącą z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych*, zgodnie z wykazem, stanowiącym załącznik 3 do niniejszej uchwały;
- 4) **zwiększeniu** planu **dochodów** o kwotę **447 872 zł** i **wydatków** o kwotę **2 228 864 zł** pochodzącą z *Funduszu Pomocy*, zgodnie z wykazem, stanowiącym załącznik 4 do niniejszej uchwały;
- 5) **zwiększeniu** planu **przychodów** o kwotę **76 872 572 zł**, w tym:
 - a) **zwiększenie** w § 905 Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach o kwotę **14 810 559 zł**;
 - b) **zwiększenie** w § 906 Przychody jednostek samorządu terytorialnego z wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków o kwotę **11 629 459 zł**;
 - c) **zwiększenie** w § 950 Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, o kwotę **50 432 554 zł**.

§ 2

Dokonuje się zmian w budżecie Województwa Śląskiego na 2025 rok, polegających na przeniesieniu środków pomiędzy działami klasyfikacji budżetowej w ramach wydatków własnych, zgodnie z wykazem stanowiącym załącznik 5 do niniejszej uchwały.

§ 3

Dokonuje się zmian w Uchwale Nr VII/9/2/2024 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 16 grudnia 2024 r. w sprawie budżetu Województwa Śląskiego na 2025 rok, nowe brzmienie otrzymuje § 3 :

1. „Planuje się deficyt budżetu Województwa w kwocie **662 213 409 zł** i zostanie on pokryty przychodami pochodzącymi:
 - 1) z kredytu w wysokości **518 116 445 zł**,
 - 2) z wolnych środków, o których mowa w art.217 ust.2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych **117 656 946 zł**,
 - 3) z przychodów jednostek samorządu terytorialnego, wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków **11 629 459 zł**,
 - 4) z przychodów z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi

zasadami wykonywania budżetu, określonymi w odrębnych ustawach **14 810 559 zł**, w tym:
Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych **1 963 840 zł** oraz Fundusz Pomocy **1 780 992 zł**.

2. „Łączna kwota planowanych przychodów wynosi **731 939 017 zł**”.
3. „Łączna kwota planowanych rozchodów wynosi **69 725 608 zł**”.
4. „Łączny limit zobowiązań z tytułu kredytów wynosi **523 116 445 zł**, w tym na:
 - 1) pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu **5 000 000 zł**,
 - 2) sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Województwa **518 116 445 zł**.

§ 4

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Śląskiego.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

**ZMIANY BUDŻETU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
NA 2025 r. - DOCHODY - zmniejszenie per saldo**

w zł

Dz.	Rozdz	Wyszczególnienie	Dochody
750	Administracja publiczna		-31 854
	75018	Urzędy marszałkowskie	-31 854
		Dochody budżetu własnego Województwa Śląskiego na 2025 rok. Dochody własne ogółem, w tym majątkowe. Środki unijne	-26 757
		Dochody budżetu własnego Województwa Śląskiego na 2025 rok. Dotacje celowe na zadania własne. Dotacje z budżetu państwa do zadań realizowanych ze środków unijnych, w tym majątkowe	-5 097
758	Różne rozliczenia		6 068 590
	75865	Programy regionalne 2021-2027 finansowane z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego	-1 565 044
		Dochody budżetu własnego Województwa Śląskiego na 2025 rok. Dochody własne ogółem, w tym bieżące. Środki unijne	-102 387
		Dochody budżetu własnego Województwa Śląskiego na 2025 rok. Dochody własne ogółem, w tym majątkowe. Środki unijne	-1 462 657
	75866	Programy regionalne 2021-2027 finansowane z udziałem Europejskiego Funduszu Społecznego Plus	-479 020
		Dochody budżetu własnego Województwa Śląskiego na 2025 rok. Dotacje celowe na zadania własne. Dotacje z budżetu państwa do zadań realizowanych ze środków unijnych, w tym bieżące	-25 044
		Dochody budżetu własnego Województwa Śląskiego na 2025 rok. Dochody własne ogółem, w tym bieżące. Środki unijne	-453 976
	75867	Krajowy Plan Odbudowy	-1 448 703
		Dochody budżetu własnego Województwa Śląskiego na 2025 rok. Dochody własne ogółem, w tym bieżące. Środki unijne	-1 447 964
		Dochody budżetu własnego Województwa Śląskiego na 2025 rok. Dochody własne ogółem, w tym majątkowe. Środki unijne	-739
	75868	Programy regionalne 2021-2027 finansowane z udziałem Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji	9 561 357
		Dochody budżetu własnego Województwa Śląskiego na 2025 rok. Dochody własne ogółem, w tym bieżące. Środki unijne	6 467 357
		Dochody budżetu własnego Województwa Śląskiego na 2025 rok. Dochody własne ogółem, w tym majątkowe. Środki unijne	3 094 000
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej		-2 136 745
	85332	Wojewódzkie urzędy pracy	85 254
		Dochody budżetu własnego Województwa Śląskiego na 2025 rok. Dochody własne, w tym bieżące. Środki unijne	85 254
	85395	Pozostała działalność	-2 221 999
		Dochody budżetu własnego Województwa Śląskiego na 2025 rok. Dochody własne ogółem, w tym bieżące. Środki unijne	-1 090 914
		Dochody budżetu własnego Województwa Śląskiego na 2025 rok. Dochody własne ogółem, w tym majątkowe. Środki unijne	-742 680

Dz.	Rozdz	Wyszczególnienie	Dochody
		Dochody budżetu własnego Województwa Śląskiego na 2025 rok. Dotacje celowe na zadania własne. Dotacje z budżetu państwa do zadań realizowanych ze środków unijnych, w tym bieżące	-231 085
		Dochody budżetu własnego Województwa Śląskiego na 2025 rok. Dotacje celowe na zadania własne. Dotacje z budżetu państwa do zadań realizowanych ze środków unijnych, w tym majątkowe	-157 320
854	Edukacyjna opieka wychowawcza		-32 223
	85407	Placówki wychowania pozaszkolnego	-11 092
		Dochody budżetu własnego Województwa Śląskiego na 2025 rok. Dochody własne, w tym bieżące. Środki unijne	-11 092
	85420	Młodzieżowe ośrodki wychowawcze	-21 131
		Dochody budżetu własnego Województwa Śląskiego na 2025 rok. Dochody własne, w tym bieżące. Środki unijne	-21 131
855	Rodzina		-1 644 284
	85509	Działalność ośrodków adopcyjnych	-41 215
		Dochody budżetu własnego Województwa Śląskiego na 2025 rok. Dochody własne ogółem, w tym bieżące. Dochody jednostek budżetowych	-41 215
	85510	Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	-1 603 069
		Dochody budżetu własnego Województwa Śląskiego na 2025 rok. Dochody własne ogółem, w tym bieżące. Dochody jednostek budżetowych	-1 603 069
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska		-1 166 875
	90005	Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	-1 166 875
		Dochody budżetu własnego Województwa Śląskiego na 2025 rok. Dochody własne, w tym bieżące. Środki unijne	-1 166 875
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego		-3 500 000
	92120	Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	-3 500 000
		Dochody budżetu własnego Województwa Śląskiego na 2025 rok. Dochody własne, w tym majątkowe. Środki ze źródeł pozabudżetowych, w tym:	-3 500 000
		Rządowy Program Odbudowy Zabytków	-3 500 000
925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody		17 500
	92502	Parki krajobrazowe	17 500
		Dochody budżetu własnego Województwa Śląskiego na 2025 rok. Dochody własne ogółem, w tym bieżące. Dochody jednostek budżetowych	17 500
RAZEM			-2 425 891

**ZMIANY BUDŻETU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
NA 2025 r. - WYDATKI - zwiększenie per saldo**

w zł

Dz.	Rozdz	Wyszczególnienie	Wydatki
010	Rolnictwo i łowiectwo		9 098 721
	01004	<i>Biura geodezji i terenów rolnych</i>	101 100
		Wydatki bieżące jednostek budżetowych	101 100
		w tym wydatki związane z realizacją zadań statutowych	101 100
	01042	<i>Wyłączenie z produkcji gruntów rolnych</i>	7 997 621
		Wydatki majątkowe. Inwestycje i zakupy inwestycyjne	7 997 621
	01095	<i>Pozostała działalność</i>	1 000 000
		Dotacje na zadania bieżące	930 000
		Wydatki bieżące jednostek budżetowych	70 000
		w tym wydatki związane z realizacją zadań statutowych	70 000
600	Transport i łączność		-310 044
	60013	<i>Drogi publiczne wojewódzkie</i>	-1 565 044
		Wydatki bieżące na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 2 i 3 w części związanej z realizacją zadań jednostki samorządu terytorialnego	-102 387
		Wydatki majątkowe. Inwestycje i zakupy inwestycyjne	-1 462 657
		w tym wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 2 i 3, w części związanej z realizacją zadań jednostki samorządu terytorialnego	-1 462 657
	60014	<i>Drogi publiczne powiatowe</i>	1 000 000
		Wydatki majątkowe. Inwestycje i zakupy inwestycyjne	1 000 000
	60095	<i>Pozostała działalność</i>	255 000
		Wydatki majątkowe. Inwestycje i zakupy inwestycyjne	255 000
700	Gospodarka mieszkaniowa		63 768
	70005	<i>Gospodarka gruntami i nieruchomościami</i>	63 768
		Wydatki bieżące jednostek budżetowych	63 768
		w tym wydatki związane z realizacją zadań statutowych	63 768
750	Administracja publiczna		7 497 254
	75018	<i>Urzędy marszałkowskie</i>	5 516 693
		Wydatki bieżące jednostek budżetowych	2 125 808
		w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane	1 871 997
		w tym wydatki związane z realizacją zadań statutowych	253 811
		Wydatki bieżące na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 2 i 3 w części związanej z realizacją zadań jednostki samorządu terytorialnego	1 920 885
		w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane	1 476 575
		Wydatki majątkowe. Inwestycje i zakupy inwestycyjne	1 470 000
	75075	<i>Promocja jednostek samorządu terytorialnego</i>	1 888 000
		Wydatki bieżące jednostek budżetowych	1 888 000
		w tym wydatki związane z realizacją zadań statutowych	1 888 000
	75095	<i>Pozostała działalność</i>	92 561
		Dotacje na zadania bieżące	27 000
		Wydatki bieżące na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 2 i 3 w części związanej z realizacją zadań jednostki samorządu terytorialnego	65 561
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa		400 000
	75410	<i>Komendy wojewódzkie Państwowej Straży Pożarnej</i>	400 000
		Wydatki majątkowe. Inwestycje i zakupy inwestycyjne	400 000

Dz.	Rozdz	Wyszczególnienie	Wydatki
801	Oświata i wychowanie		3 869 870
80101	Szkoły podstawowe		196 099
	Wydatki bieżące jednostek budżetowych		196 099
	w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane		196 099
80102	Szkoły podstawowe specjalne		912 233
	Wydatki bieżące jednostek budżetowych		840 233
	w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane		840 233
	Wydatki majątkowe. Inwestycje i zakupy inwestycyjne		72 000
80107	Świetlice szkolne		71 828
	Wydatki bieżące jednostek budżetowych		71 828
	w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane		71 828
80120	Licea ogólnokształcące		195 280
	Wydatki bieżące jednostek budżetowych		195 280
	w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane		195 280
80121	Licea ogólnokształcące specjalne		143 548
	Wydatki bieżące jednostek budżetowych		143 548
	w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane		143 548
80134	Szkoły zawodowe specjalne		606 818
	Wydatki bieżące jednostek budżetowych		606 818
	w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane		606 818
80140	Placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego		400 810
	Wydatki bieżące jednostek budżetowych		400 810
	w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane		400 810
80146	Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli		196 941
	Wydatki bieżące jednostek budżetowych		161 722
	w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane		161 722
	Wydatki bieżące na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 2 i 3 w części związanej z realizacją zadań jednostki samorządu terytorialnego		35 219
	w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane		16 402
80147	Biblioteki pedagogiczne		160 916
	Świadczenia na rzecz osób fizycznych		711
	Wydatki bieżące jednostek budżetowych		160 205
	w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane		160 205
80150	Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych		3 278
	Wydatki bieżące jednostek budżetowych		3 278
	w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane		3 278
80152	Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w gimnazjach, klasach dotychczasowego gimnazjum prowadzonych w szkołach innego typu, liceach ogólnokształcących, technikach, szkołach policealnych, branżowych szkołach I i II stopnia i klasach dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonych w branżowych szkołach I stopnia oraz szkołach artystycznych		508
	Wydatki bieżące jednostek budżetowych		508
	w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane		508
80195	Pozostała działalność		981 611
	Dotacje na zadania bieżące		57 000
	Wydatki bieżące jednostek budżetowych		870 711
	w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane		870 711
	Wydatki bieżące na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 2 i 3 w części związanej z realizacją zadań jednostki samorządu terytorialnego		53 164
	Wydatki majątkowe. Inwestycje i zakupy inwestycyjne		736

Dz.	Rozdz	Wyszczególnienie	Wydatki
		w tym wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 2 i 3, w części związanej z realizacją zadań jednostki samorządu terytorialnego	736
851	Ochrona zdrowia		5 163 609
	85111	<i>Szpitala ogólne</i>	4 000 000
		Wydatki majątkowe. Inwestycje i zakupy inwestycyjne	4 000 000
	85153	<i>Zwalczanie narkomanii</i>	246 000
		Dotacje na zadania bieżące	86 000
		Wydatki majątkowe. Inwestycje i zakupy inwestycyjne	160 000
	85154	<i>Przeciwdziałanie alkoholizmowi</i>	860 109
		Dotacje na zadania bieżące	260 109
		Wydatki majątkowe. Inwestycje i zakupy inwestycyjne	600 000
	85195	<i>Pozostała działalność</i>	57 500
		Wydatki bieżące jednostek budżetowych	57 500
		w tym wydatki związane z realizacją zadań statutowych	57 500
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej		14 890 181
	85332	<i>Wojewódzkie urzędy pracy</i>	9 756 510
		Wydatki bieżące na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 2 i 3 w części związanej z realizacją zadań jednostki samorządu terytorialnego	6 662 510
		w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane	5 044 839
		Wydatki majątkowe. Inwestycje i zakupy inwestycyjne	3 094 000
		w tym wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 2 i 3, w części związanej z realizacją zadań jednostki samorządu terytorialnego	3 094 000
	85395	<i>Pozostała działalność</i>	5 133 671
		Wydatki bieżące na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 2 i 3 w części związanej z realizacją zadań jednostki samorządu terytorialnego	4 273 671
		w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane	750 151
		Wydatki majątkowe. Inwestycje i zakupy inwestycyjne	860 000
		w tym wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 2 i 3, w części związanej z realizacją zadań jednostki samorządu terytorialnego	860 000
854	Edukacyjna opieka wychowawcza		2 432 790
	85403	<i>Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze</i>	423 903
		Wydatki bieżące jednostek budżetowych	423 903
		w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane	423 903
	85404	<i>Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka</i>	27 037
		Wydatki bieżące jednostek budżetowych	27 037
		w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane	27 037
	85407	<i>Placówki wychowania pozaszkolnego</i>	311 381
		Wydatki bieżące jednostek budżetowych	92 100
		w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane	92 100
		Wydatki bieżące na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 2 i 3 w części związanej z realizacją zadań jednostki samorządu terytorialnego	219 281
		w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane	15 096
	85410	<i>Internaty i bursy szkolne</i>	57 626
		Wydatki bieżące jednostek budżetowych	57 626
		w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane	57 626
	85420	<i>Młodzieżowe ośrodki wychowawcze</i>	812 843
		Wydatki bieżące jednostek budżetowych	775 307
		w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane	775 307
		Wydatki bieżące na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 2 i 3 w części związanej z realizacją zadań jednostki samorządu terytorialnego	37 536
	85495	<i>Pozostała działalność</i>	800 000

Dz.	Rozdz	Wyszczególnienie	Wydatki
		Wydatki bieżące jednostek budżetowych	800 000
		w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane	800 000
855	Rodzina		-1 644 284
	85509	<i>Działalność ośrodków adopcyjnych</i>	-41 215
		Dotacje na zadania bieżące	-41 215
	85510	<i>Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych</i>	-1 603 069
		Dotacje na zadania bieżące	-1 603 069
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego		28 902 484
	92106	<i>Teatry</i>	6 400 000
		Dotacje na zadania bieżące	5 900 000
		Wydatki majątkowe. Inwestycje i zakupy inwestycyjne	500 000
	92108	<i>Filharmonie, orkiestry, chóry i kapele</i>	2 920 000
		Dotacje na zadania bieżące	2 920 000
	92109	<i>Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby</i>	671 000
		Dotacje na zadania bieżące	671 000
	92114	<i>Pozostałe instytucje kultury</i>	6 936 474
		Dotacje na zadania bieżące	4 521 000
		Wydatki majątkowe. Inwestycje i zakupy inwestycyjne	2 415 474
		w tym wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 2 i 3, w części związanej z realizacją zadań jednostki samorządu terytorialnego	2 415 474
	92116	<i>Biblioteki</i>	1 852 000
		Dotacje na zadania bieżące	1 852 000
	92118	<i>Muzea</i>	12 636 000
		Dotacje na zadania bieżące	12 636 000
	92120	<i>Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami</i>	-2 747 990
		Dotacje na zadania bieżące	700 000
		Wydatki majątkowe. Inwestycje i zakupy inwestycyjne	-3 447 990
	92195	<i>Pozostała działalność</i>	235 000
		Wydatki bieżące jednostek budżetowych	235 000
		w tym wydatki związane z realizacją zadań statutowych	235 000
925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody		17 500
	92502	<i>Parki krajobrazowe</i>	17 500
		Wydatki bieżące jednostek budżetowych	17 500
		w tym wydatki związane z realizacją zadań statutowych	17 500
926	Kultura fizyczna		320 000
	92605	<i>Zadania w zakresie kultury fizycznej</i>	320 000
		Dotacje na zadania bieżące	320 000
RAZEM			70 701 849

**ZMIANY BUDŻETU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
NA 2025 r. WYDATKI- zwiększenie w ramach RZĄDOWEGO FUNDUSZU INWESTYCJI
LOKALNYCH**

w zł

Dz.	Rozdz	Wyszczególnienie	Wydatki
600		Transport i łączność	1 963 840
	60013	<i>Drogi publiczne wojewódzkie</i>	1 963 840
		Wydatki majątkowe. Inwestycje i zakupy inwestycyjne	1 963 840
		RAZEM	1 963 840

**ZMIANY BUDŻETU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
NA 2025 r. DOCHODY I WYDATKI- zwiększenie w ramach FUNDUSZU POMOCY**

w zł

Dz.	Rozdz	Wyszczególnienie	Dochody	Wydatki
758	Różne rozliczenia		447 872	
	75814	<i>Różne rozliczenia finansowe</i>	447 872	
		Dochody budżetu własnego Województwa Śląskiego na 2025 rok. Dochody własne ogółem, w tym bieżące. Środki ze źródeł pozabudżetowych	447 872	
		w tym Fundusz Pomocy	447 872	
801	Oświata i wychowanie			1 661 376
	80101	<i>Szkoły podstawowe</i>		356 859
		Wydatki bieżące jednostek budżetowych		356 859
		w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane		352 085
		w tym wydatki związane z realizacją zadań statutowych		4 774
	80102	<i>Szkoły podstawowe specjalne</i>		251 179
		Wydatki bieżące jednostek budżetowych		251 179
		w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane		231 051
		w tym wydatki związane z realizacją zadań statutowych		20 128
	80113	<i>Dowożenie uczniów do szkół</i>		250
		Wydatki bieżące jednostek budżetowych		250
		w tym wydatki związane z realizacją zadań statutowych		250
	80120	<i>Licea ogólnokształcące</i>		244 093
		Wydatki bieżące jednostek budżetowych		244 093
		w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane		231 093
		w tym wydatki związane z realizacją zadań statutowych		13 000
	80121	<i>Licea ogólnokształcące specjalne</i>		2 526
		Wydatki bieżące jednostek budżetowych		2 526
		w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane		2 248
		w tym wydatki związane z realizacją zadań statutowych		278
	80134	<i>Szkoły zawodowe specjalne</i>		42 994
		Wydatki bieżące jednostek budżetowych		42 994
		w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane		41 518
		w tym wydatki związane z realizacją zadań statutowych		1 476
	80140	<i>Placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego</i>		577 517
		Wydatki bieżące jednostek budżetowych		577 517
		w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane		524 354
		w tym wydatki związane z realizacją zadań statutowych		53 163
	80146	<i>Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli</i>		3 452
		Wydatki bieżące jednostek budżetowych		3 452
		w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane		3 452
	80195	<i>Pozostała działalność</i>		182 506
		Dotacje na zadania bieżące		87 865
		Wydatki bieżące jednostek budżetowych		94 641
		w tym wydatki związane z realizacją zadań statutowych		94 641
854	Edukacyjna opieka wychowawcza			567 488
	85403	<i>Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze</i>		140 071

Dz.	Rozdz	Wyszczególnienie	Dochody	Wydatki
		Wydatki bieżące jednostek budżetowych		140 071
		w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane		102 576
		w tym wydatki związane z realizacją zadań statutowych		37 495
	85404	<i>Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka</i>		658
		Wydatki bieżące jednostek budżetowych		658
		w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane		658
	85407	<i>Placówki wychowania pozaszkolnego</i>		103 368
		Wydatki bieżące jednostek budżetowych		103 368
		w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane		101 268
		w tym wydatki związane z realizacją zadań statutowych		2 100
	85410	<i>Internaty i bursy szkolne</i>		253 844
		Wydatki bieżące jednostek budżetowych		253 844
		w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane		250 844
		w tym wydatki związane z realizacją zadań statutowych		3 000
	85420	<i>Młodzieżowe ośrodki wychowawcze</i>		7 834
		Wydatki bieżące jednostek budżetowych		7 834
		w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane		6 258
		w tym wydatki związane z realizacją zadań statutowych		1 576
	85495	<i>Pozostała działalność</i>		61 713
		Dotacje na zadania bieżące		37 657
		Wydatki bieżące jednostek budżetowych		24 056
		w tym wydatki związane z realizacją zadań statutowych		24 056
RAZEM			447 872	2 228 864

ZMIANY W BUDŻECIE WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA 2025 r. - wydatki własne

w zł

Dz.	Rozdz	Wyszczególnienie	zmniejszenia	zwiększenia
600		Transport i łączność	270 899	
	60013	<i>Drogi publiczne wojewódzkie</i>	270 899	
		Wydatki bieżące jednostek budżetowych	270 899	
		w tym wydatki związane z realizacją zadań statutowych	270 899	
730		Szkolnictwo wyższe i nauka		35 000
	73095	<i>Pozostała działalność</i>		35 000
		Dotacje na zadania bieżące		35 000
750		Administracja publiczna		235 899
	75018	<i>Urzędy marszałkowskie</i>		270 899
		Wydatki bieżące na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 2 i 3 w części związanej z realizacją zadań jednostki samorządu terytorialnego		270 899
		w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane		194 849
	75075	<i>Promocja jednostek samorządu terytorialnego</i>	35 000	
		Wydatki bieżące jednostek budżetowych	35 000	
		w tym wydatki związane z realizacją zadań statutowych	35 000	
854		Edukacyjna opieka wychowawcza		90 000
	85407	<i>Placówki wychowania pozaszkolnego</i>		90 000
		Wydatki bieżące jednostek budżetowych		90 000
		w tym wydatki związane z realizacją zadań statutowych		90 000
921		Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	90 000	
	92120	<i>Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami</i>	90 000	
		Wydatki majątkowe. Inwestycje i zakupy inwestycyjne	90 000	
		w tym wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 2 i 3, w części związanej z realizacją zadań jednostki samorządu terytorialnego	90 000	
RAZEM			360 899	360 899

UZASADNIENIE

Projekt uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2025 rok przewiduje:

I. Zmiany budżetu Województwa Śląskiego na 2025 r., obejmujące:

1. **Zmniejszenie planu dochodów własnych o kwotę per saldo 2 425 891 zł**, w tym:

a) **zmniejszenie** o łączną kwotę **5 465 114 zł**, która wpłynęła na realizację projektów unijnych w poprzednich latach i na dzień 31 grudnia 2024 roku została wliczona do wyniku budżetu, a równocześnie była ujęta w dochodach na 2025 rok. W związku z tym należy o te środki zmniejszyć plan dochodów i zwiększyć plan przychodów budżetu w ramach:

- programu **Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027** na kwotę **479 020 zł**,
 - projekt pn.: „Budowanie sieci współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie pośrednictwa zawodowego” – 28 238 zł,
 - projekt pn.: „Pierwszy krok w Kosmos” – 450 782 zł,
- programu **Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027** na łączną kwotę **2 221 999 zł**, projekt pn.: „Koordynacja działań w zakresie polityki społecznej – ROPS WSL”,
- programu **Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027** na łączną kwotę **31 854 zł**, projekt pn.: „Cyberbezpieczne Śląskie”,
- **Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności** na kwotę **1 448 972 zł**, projekt pn.: „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych”,
- **Erasmus +** na łączną kwotę **116 394 zł**:
 - projekt pn.: „Kierunek-kompetencje 4.0” Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach – 84 171 zł,
 - projekt pn.: „Akredytacja I Erasmus +” Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Radzionkowie – 21 131 zł,
 - projekt pn.: „Under surveillance: Earth observation as a chance for the future of the environment – Pod obserwacją: Obserwacja Ziemi jako szansa dla przyszłości środowiska” Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie – 11 092 zł,
- **LIFE** na łączną kwotę **1 166 875 zł**, projekt pn.: „Śląskie. Przywracamy błękit. Kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego (LIFE-IP AQP-SILESIA-SKY),

b) **zmniejszenie** o kwotę **1 565 044 zł** środków europejskich celem dostosowania montażu finansowego projektu pn.: „Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 925 od granicy miasta na prawach powiatu Ruda Śląska – A1 do granicy miasta na prawach powiatu Rybnik” do aktualnego harmonogramu płatności zaliczek oraz refundacji w ramach FE SL 2021–2027, Działanie FESL.04.01 Drogi wojewódzkie;

- c) **zmniejszenie** o kwotę **3 500 000 zł**, stanowiącą środki Rządowego Programu Odbudowy Zabytków ujęte na „Prace konserwatorsko-restauratorskie zabytkowej wieży wyciągowej szybu Warszawa” przy Muzeum Śląskim w Katowicach, z uwagi na procedowaną zmianę zadania objętego dofinansowaniem na „Prace konserwatorsko-restauratorskie przy budynku Zespołu Szkół Specjalnych w Skoczowie”;
- d) **zmniejszenie** o kwotę **1 644 284 zł** w związku z aktualizacją średnich miesięcznych kwot na utrzymanie dzieci w regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych i interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym w 2025 roku, które pokrywane są przez właściwe powiaty;
- e) **zwiększenie** o kwotę **269 zł** wynikającą z korekty list płac za grudzień 2024 r. i podlegającą zwrotowi dla Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji w związku z realizacją projektu pn.: „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych” w ramach inwestycji A3.1.1 Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO);
- f) **zwiększenie** o kwotę **17 500 zł**, pochodzącą z powiatu zawierciańskiego za usługi świadczone przez Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w Będzinie (ZPK), obejmujące zakwaterowanie wraz z wyżywieniem, korzystanie z zaplecza socjalnego, zapewnienie środków czystości i higieny osobistej oraz innych produktów na rzecz obywateli Ukrainy przybyłych z terenu Ukrainy objętego konfliktem zbrojnym, którzy znaleźli się na terenie ZPK;
- g) **zwiększenie** o kwotę **169 425 zł**, stanowiącą środki Narodowej Agencji Programu Erasmus+ na realizację przez Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach projektu pn.: „Reintegracja poprzez inkluzywne umiejętności w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy”;
- h) **zwiększenie** o kwotę **9 561 357 zł** środków europejskich na realizację przez Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach nowego projektu własnego pn.: „Re-Energia” w ramach FE SL 2021–2027 Działanie FESL.10.18 Redeployment.

2. Zwiększeniu planu wydatków własnych o kwotę per saldo 74 446 681 zł, w tym:

A. Zwiększenie o łączną kwotę 22 302 071 zł, stanowiącą obligatoryjne przywrócenia z wyniku finansowego kwot niewydatkowanych w roku 2024, z tego:

- a) **środki pochodzące z „ustaw szczególnych”**, niewydatkowane w 2024 roku w łącznej kwocie **14 810 559 zł**, w tym na:
 - dotacje dla gmin, na inwestycje i zakupy inwestycyjne, ze środków pochodzących **z opłat za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji - zwiększenie o 7 997 621 zł**;
 - wynagrodzenia osób zajmujących się obsługą poboru opłat za korzystanie ze środowiska oraz rozliczaniem i obsługą administracyjną tego procesu, **ze środków pochodzących z opłat za korzystanie ze środowiska**, w związku z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (t. j.: Dz.U. z 2024, poz. 54 ze zm.) – **zwiększenie o 690 369 zł**;
 - wynagrodzenia pracowników, obsługę administracyjną systemu oraz koszty egzekucji należności w związku z pozyskiwaniem wpływów z opłaty produktowej – **zwiększenie o 608 716 zł**;
 - wynagrodzenia osób zajmujących się prowadzeniem rejestru oraz administrowanie i serwisowanie bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami, ze środków zgromadzonych z tytułu opłat rejestrowych i rocznych (BDO) – **zwiększenie o 662 912 zł**;
 - realizację przez ROPS zadań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii w Województwie Śląskim, ze **środków pochodzących z opłat za wydawanie zezwoleń na obrót hurtowy napojami alkoholowymi** o zawartości do 18% alkoholu - **zwiększenie o 1 106 109 zł**;

- zadanie pn.: „Przebudowa skrzyżowania DW 786 z DP 1060S w miejscowości Wancerzów” Zarządu Dróg Wojewódzkich, w związku z niewykorzystaniem dofinansowania z **Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych – zwiększenie o 1 963 840 zł**;
- dodatkowe zadania oświatowe związane z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy, o których mowa w art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, w związku z niewykorzystanymi w 2024 roku środkami **Funduszu Pomocy – zwiększenie o 1 780 992 zł**;

b) **niewykorzystane transze dofinansowania unijnego wraz z współfinansowaniem krajowym**, otrzymane w 2024 roku w wysokości **7 312 902 zł** wraz z niezbędnym **wkładem własnym** w kwocie **142 805 zł**, w ramach następujących programów:

— **Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności** na kwotę **35 313 zł**, stanowiącą wkład do projektu pn.: „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych” realizowanego w ramach inwestycji A3.1.1;

— **Erasmus+** na łączną kwotę **69 057 zł**, w tym:

– projekt pn.: „*Under surveillance: Earth observation as a chance for the future of the environment – Pod obserwacją: Obserwacja Ziemi jako szansa dla przyszłości środowiska*” realizowany przez Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie – **10 492 zł**,

– projekt pn.: „Akredytacja I Erasmus+” realizowany przez Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Radzionkowie – **37 536 zł**,

– projekt pn.: „*Silver Grow – doradztwo zawodowe i edukacja cyfrowa dla osób w wieku dojrzałym w przedsiębiorstwach*” realizowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach – **21 029 zł**;

— **Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027** na kwotę **3 373 315 zł**, projekt pn.: „Koordynacja działań w zakresie polityki społecznej- ROPS WSL” Działanie FERS.04.13 Wysokiej jakości system włączenia społecznego;

— **Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027** na łączną kwotę **3 978 022 zł**, w tym:

– projekt pn.: „Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 925 od granicy miasta na prawach powiatu Ruda Śląska – A1 do granicy miasta na prawach powiatu Rybnik” w ramach FE SL 2021–2027, Działanie FESL.04.01 Drogi wojewódzkie – **1 535 090 zł**,

– projekt pn.: „Pierwszy krok w Kosmos” Działanie FESL.06.04 Strategiczne projekty dla obszaru edukacji – **208 789 zł**,

– projekt pn.: „Śląskie. Inwestujemy w talenty PLUS” Działanie FESL.06.04 Strategiczne projekty dla obszaru edukacji – **24 295 zł**,

– projekt pn.: „Śląskie. Obserwatorium edukacji” Działanie FESL.06.04 Strategiczne projekty dla obszaru edukacji – **42 963 zł**,

– projekt pn.: „Śląskie. Zawodowcy 2” Działanie FESL.06.04 Strategiczne projekty dla obszaru edukacji – **353 756 zł**,

– projekt pn.: „Opracowanie modelu prognozowania i monitorowania zmian na rynku pracy” Działanie FESL.05.07 Opracowanie modelu prognozowania i monitorowania zmian na rynku pracy – **3 541 zł**,

– projekt pn.: „Wsparcie PSZ w świadczeniu usług w ramach partnerstwa transgranicznego EURES-T” Działanie FESL.05.09 EURES-T Beskydy – **339 zł**,

- projekt pn.: „Kształcenie kadr i wsparcie nowych pracowników systemu pomocy i integracji społecznej w województwie śląskim” Działanie FESL.07.05 Strategiczne projekty dla obszaru usług społecznych – **78 838 zł**,
- projekt pn.: „CUS – Nowe spojrzenie na usługi społeczne” FESL.07.05 Strategiczne projekty dla obszaru usług społecznych – **478 719 zł**,
- projekt pn.: „Deinstytucjonalizacja i wsparcie wojewódzkiej pieczy zastępczej” Działanie FESL.07.08 Strategiczne projekty dla obszaru wsparcia rodziny – **863 457 zł**,
- projekt pn.: „Skoordynowane wsparcie pre i post adopcyjne” Działanie FESL.07.08 Strategiczne projekty dla obszaru wsparcia rodziny – **339 342 zł**,
- projekt pn.: „Regionalne Obserwatorium Procesu Transformacji 2.0 (ROPT 2.0)” Działanie 10.22. Regionalne Obserwatorium Procesu Transformacji- FST – **47 030 zł**,
- projekt pn.: „InterGlobal – internacjonalizacja przedsiębiorstw sektora MŚP z województwa śląskiego”, Działanie FESL.01.10 Promocja eksportu i internacjonalizacja MŚP – **1 863 zł**.

- c) **zwroty**, dokonane na rachunki Województwa Śląskiego, na koniec 2024 roku w ramach PO KL 2007-2013 i RPO WSL 2014-2020 podlegające dalszemu przekazaniu do Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej oraz narosłe odsetki bankowe od środków otrzymanych w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności należne Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji – **35 805 zł**

B. Zwiększenie o łączną kwotę 49 105 387 zł, wynikającą z rozdysponowania wyniku finansowego, za 2024 rok, z tego:

- na kontynuację zadań w 2025 roku w związku z niewykorzystaniem w ubiegłym roku środków – **4 167 484 zł**, w tym:
 - „Prace konserwatorsko-restauratorskie zabytkowej wieży wyciągowej szybu Warszawa” – **52 010 zł**;
 - „Śląska tożsamość. Adaptacja budynków historycznych kopalni „Wujek” na potrzeby działalności kulturalnej Śląskiego Centrum Wolności i Solidarności – Etap I” w ramach FESL 2021-2027 Działanie FESL.10.09 Ponowne wykorzystanie terenów przemysłowych, zdewastowanych, zdegradowanych na cele rozwojowe regionu – **2 415 474 zł**;
 - pomoc finansowa dla powiatu żywieckiego na zadanie pn.: „Przebudowę drogi powiatowej nr 1417S Jeleśnia – Pewel Wielka – Hucisko – Kurów polegająca na budowie chodnika dla pieszych w km. 5+323 – 6+323 w miejscowości Pewel Wielka” – **1 000 000 zł**;
 - na udzielenie pomocy finansowej Gminie Ogrodzieniec na realizację zadania pn.: „Remont konserwatorski Zamku Ogrodzieniec w Podzamczu – baszta skazańców” – **700 000 zł**;
- zwiększenie dotacji podmiotowych dla instytucji kultury na regulację i podwyżki wynagrodzeń – **22 500 000 zł**;
- zwiększenie dotacji podmiotowej o kwotę **6 000 000 zł** dla Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze w związku z planowanym przejściem Muzeum przez Województwo Śląskie jako główny organizator;
- dotacja celowa na realizację zadania pn.: „Adaptacja działki pod parking dla widzów i pracowników Opery Śląskiej w Bytomiu” – **500 000 zł**;
- wydatki związane z mecenatem nad działalnością kulturalną – **235 000 zł**;
- wsparcie gminy Lubliniec w realizacji przedsięwzięcia pn.: „Budowa instalacji elektrycznej w zakresie iluminacji wiaduktu dla zadania „Rozbiórka i budowa wiaduktu nad torami PKP w ciągu DW 906 w km 0+729 w miejscowości Lubliniec” – **255 000 zł**;

- dotacje celowe dla podmiotów leczniczych na realizację zadań inwestycyjnych w wysokości **4 000 000 zł**, w tym dla: SP ZOZ Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 3 w Rybniku (3 000 000 zł), Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 4 w Bytomiu (1 000 000 zł);
- zabezpieczenie środków niezbędnych do pokrycia wydatków związanych ze: wzrostem minimalnego wynagrodzenia nauczycieli zgodnie z Kartą Nauczyciela (Dz.U. 2024 r., poz. 986 z późn. zm.) oraz podniesieniem wysokości dodatku wypłacanego nauczycielom za trudne warunki pracy – **5 827 724 zł**;
- na dotacje celowe udzielane organizacjom pożytku publicznego na realizację zadań mających na celu upowszechnianie kultury fizycznej, w tym dedykowane dla rozwoju sportu osób z niepełnosprawnościami – **320 000 zł**;
- dodatkowe środki na organizację i udział w imprezach sportowych oraz wydarzeniach o tematyce gospodarczej, w tym działania promujące Województwo Śląskie – **1 658 000 zł**;
- na dotacje celowe udzielane w ramach Wojewódzkiego Programu aktywizacji gospodarczej oraz zachowania dziedzictwa kulturowego Beskidów i Jury Krakowsko-Częstochowskiej – OWCA plus do roku 2027 – **530 000 zł**;
- na wsparcie gospodarstw edukacyjnych w Województwie Śląskim – **150 000 zł**;
- na wspieranie rozwoju gospodyń wiejskich aktywnych społecznie na terenie Województwa Śląskiego w 2025 roku – „Kultywowanie Tradycji Lokalnych” – **100 000 zł**;
- uzupełnienie środków na organizację Dożynek Województwa Śląskiego (20 000 zł) oraz prowadzenie Programu Doświadczalnictwa Odmianowego (50 000 zł) – **70 000 zł**;
- na działania wspierające ochronę oraz rozwój pszczelarstwa w Województwie Śląskim, w tym: „Śląskie dla pszczół”(100 000 zł) oraz „Święto Miodu” (50 000 zł) – **150 000 zł**;
- wsparcie finansowe budowy siedziby Komendy Powiatowej PSP i Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej w Tarnowskich Górach – **400 000 zł**;
- na działania z zakresu ochrony i promocji zdrowia – **57 500 zł**;
- wydatki związane ze wsparciem dla mniejszości narodowych oraz wymianą młodzieży MULTI (przyjęciem grupy z Oberhausen – miasta partnerskiego) – **57 000 zł**;
- dodatkowe środki na działania z zakresu polityki senioralnej, młodzieżowej oraz na rzecz kobiet w Województwie Śląskim – **257 000 zł**;
- dodatkowe środki na bieżące funkcjonowanie jednostek w wysokości **236 679 zł**, w tym dla: Beskidzkiego Biura Geodezji i Terenów Rolnych w Żywcu (44 000 zł), Częstochowskiego Biura Geodezji i Terenów Rolnych w Częstochowie (57 100 zł), Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach (64 579 zł), Śląskiego Zarządu Nieruchomości w Katowicach (71 000 zł);
- dodatkowe środki na działania mające na celu zwiększenie poziomu cyberbezpieczeństwa w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego – **1 000 000 zł**;
- na wydatki związane z funkcjonowaniem Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, w tym: usługi doradczo-audytorska dotycząca wdrożenia Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF), wynajem samochodów oraz zakup dwóch samochodów służbowych – **562 000 zł**;
- na wkład własny do zadania inwestycyjnego pn.: „Prace konserwatorsko-restauratorskie przy budynkach Zespołu Szkół Specjalnych w Skoczowie” – **72 000 zł**.

C. Zwiększenie o łączną kwotę per saldo 3 039 223 zł, wynikającą z pozostałych zmian budżetu, w tym:

1) zwiększenia:

- w związku z koniecznością zwrotu środków do Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji w wyniku korekty list płac za grudzień 2024 dla pracowników zaangażowanych w realizację projektu pn.: „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się

dorośli” w ramach inwestycji A3.1.1 Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) – **269 zł**;

- w związku z przyznaniem środków dla Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego na zadanie „Zakwaterowanie wraz z wyżywieniem, zapewnienie środków czystości i higieny osobistej na rzecz obywateli Ukrainy przybyłych z terenu Ukrainy objętego konfliktem zbrojnym, którzy znaleźli się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej od dnia 24.02.2022 r. – **17 500 zł**;
- w wyniku przystąpienia Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach do realizacji projektu pn.: „Reintegracja poprzez inkluzywne umiejętności w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy” ze środków Narodowej Agencji Programu Erasmus+ – **169 425 zł**;
- wprowadzenie środków europejskich na realizację przez Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach nowego projektu własnego pn.: „Re-Energia” w ramach FE SL 2021–2027 Działanie FESL.10.18 Redeployment –**9 561 357 zł**;

2) zmniejszenia:

- dostosowanie montażu finansowego projektu pn.: „Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 925 od granicy miasta na prawach powiatu Ruda Śląska – A1 do granicy miasta na prawach powiatu Rybnik” do aktualnego harmonogramu płatności zaliczek oraz refundacji w ramach FE SL 2021–2027, Działanie FESL.04.01 Drogi wojewódzkie –**1 565 044 zł**;
- stanowiące środki Rządowego Programu Odbudowy Zabytków ujęte na „Prace konserwatorsko-restauratorskie zabytkowej wieży wyciągowej szybu Warszawa” przy Muzeum Śląskim w Katowicach, z uwagi na procedowaną zmianę zadania objętego dofinansowaniem na „Prace konserwatorsko-restauratorskie przy budynku Zespołu Szkół Specjalnych w Skoczowie” – **3 500 000 zł**;
- zmniejszenie wydatków na dotacje dla regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych i interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego w 2025 roku w związku z aktualizacją średnich miesięcznych kwot na utrzymanie dzieci w tych placówkach –**1 644 284 zł**.

3. Zwiększenie planu dochodów w dz.758 – o kwotę **447 872 zł** oraz **planu wydatków w dz.801** – o kwotę **350 667 zł** oraz w **dz. 854** – o kwotę **97 205 zł**, na podstawie pisma Ministerstwa Finansów Nr: ST3.4752.2.2025.w z dnia 28.01.2025 r o środki **Funduszu Pomocy** na dodatkowe zadania oświatowe związane z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy, o których mowa w art. 50 ust. 6a ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

4. Zwiększenie planu przychodów o kwotę **76 872 572 zł**, z tego:

- a) w **§ 905** o kwotę **14 810 559 zł** w wyniku niewykorzystania w 2024 roku środków pochodzących z:
 - opłat za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji – **7 997 621 zł**,
 - opłat za wydawanie zezwoleń na obrót hurtowy napojami alkoholowymi o zawartości do 18% alkoholu – **1 106 109 zł**,
 - opłat za korzystanie ze środowiska oraz administracyjnych kar pieniężnych – **690 369 zł**,
 - opłaty produktowej – **608 716 zł**,
 - zgromadzonych z tytułu opłat rejestrowych i rocznych (BDO) – **662 912 zł**;
 - Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych – **1 963 840 zł**,
 - Funduszu Pomocy – **1 780 992 zł**;
- b) w **§ 906** o kwotę **11 629 459 zł**, dotyczącą niewykorzystanego dofinansowania z programów:
 - Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (4 349 550 zł),
 - Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (5 595 314 zł),

- Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021- 2027 (31 854 zł),
- Erasmus + (185 451 zł),
- Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności (1 467 290 zł);

c) w § 950 Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych o kwotę **50 432 554 zł**, celem ujęcia w budżecie Województwa wyniku finansowego za 2024 rok.

5. W konsekwencji powyższych zmian w Uchwale Nr VII/9/2/2024 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 16 grudnia 2024 r. w sprawie budżetu Województwa Śląskiego na 2025 rok, nowe brzmienie otrzymuje § 3 :

1. „Planuje się deficyt budżetu Województwa w kwocie **662 213 409 zł** i zostanie on pokryty przychodami pochodzącymi:
 - 1) z kredytu w wysokości **518 116 445 zł**,
 - 2) z wolnych środków, o których mowa w art.217 ust.2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych **117 656 946 zł**,
 - 3) z przychodów jednostek samorządu terytorialnego, wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków **11 629 459 zł**,
 - 4) z przychodów z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu, określonymi w odrębnych ustawach **14 810 559 zł**, w tym: Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych **1 963 840 zł** oraz Fundusz Pomocy **1 780 992 zł**.
2. „Łączna kwota planowanych przychodów wynosi **731 939 017 zł**”.
3. „Łączna kwota planowanych rozchodów wynosi **69 725 608 zł**”.
4. „Łączny limit zobowiązań z tytułu kredytów wynosi **523 116 445 zł**, w tym na:
 - 1) pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu **5 000 000 zł**,
 - 2) sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Województwa **518 116 445 zł**.

II. Zmiany w budżecie Województwa Śląskiego na 2025 r., polegające na przeniesieniu środków pomiędzy działami klasyfikacji budżetowej w ramach **wydatków** własnych:

- 1) z **dz.600** do **dz.750** – w kwocie **270 899 zł** na uzupełnienie wkładu własnego do projektu pn.: „Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 925 od granicy miasta na prawach powiatu Ruda Śląska – A1 do granicy miasta na prawach powiatu Rybnik” w ramach FE SL 2021–2027, Działanie FESL.04.01 Drogi wojewódzkie;
- 2) z **dz.750** do **dz.730** – w kwocie **35 000 zł** na udzielenie dotacji dla Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach na współorganizację Śląskiego Kongresu Oświaty;
- 3) z **dz.921** do **dz.854** – w kwocie **90 000 zł** na uzupełnienie środków niezbędnych do obsługi prawnej projektu pn.: „Planetarium – Śląski Park Nauki. Modernizacja i rozbudowa Planetarium Śląskiego w Chorzowie”.

Dyrektor Departamentu Finansowego

Joanna Myszor

Uchwała nr
Sejmiku Województwa Śląskiego
z dnia

w sprawie:
zmiany w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2025 rok

Na podstawie: art. 18 pkt 6 i 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity: Dz.U. z 2024 r., poz.566 ze zm.), art. 223 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz.1530 ze zm.)

**Sejmik Województwa Śląskiego
uchwała:**

§ 1

Dokonuje się zmian w Załączniku nr 2 do Uchwały Nr VII/9/2/2024 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 16 grudnia 2024 r. w sprawie budżetu Województwa Śląskiego na 2025 rok, polegających na:

I. Dodaniu kolumny „Stan środków pieniężnych na początek okresu” w łącznej wysokości 132.811 zł z jednoczesnym zwiększeniem planu wydatków w dziale 801 Oświata i wychowanie – 132.543 zł oraz w dziale 854 Edukacyjna opieka wychowawcza – 268 zł w następującej klasyfikacji budżetowej:

- 80101 – Szkoły podstawowe – o kwotę **232 zł**,
- 80120 – Licea ogólnokształcące – o kwotę **150 zł**,
- 80146 – Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli – o kwotę **132.160 zł**,
- 80147 – Biblioteki pedagogiczne – o kwotę **1 zł**,
- 85420 – Młodzieżowe ośrodki wychowawcze – o kwotę **268 zł**.

II. Zwiększeniu planu dochodów i wydatków o kwotę 9.565 zł w dziale 801 Oświata i wychowanie, w rozdziale 80140 – Placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego.

III. Przeniesienie kwoty 500 zł pomiędzy paragrafami, polegające na zwiększeniu planu wynagrodzeń bezosobowych oraz składek od nich naliczanych z jednoczesnym zmniejszeniem pozostałych wydatków bieżących o tę sama kwotę w dz. 854 Edukacyjna Opieka Wychowawcza, w rozdziale 85407 – Placówki wychowania pozaszkolnego.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Śląskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Projekt uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie zmiany w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2025 rok przewiduje wprowadzenie w Załączniku nr 2 do Uchwały Nr VII/9/2/2024 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 16 grudnia 2024 r. w sprawie budżetu Województwa Śląskiego na 2025 rok, zmian polegających na:

I. Wprowadzeniu kolumny stan początkowy oraz zwiększenie wydatków o łączną kwotę **132.811 zł**

Przepis z art. 223 ustawy o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz.1530 ze zm.) wskazuje, iż środki finansowe pozostające na dzień 31 grudnia roku budżetowego na wydzielonym rachunku dochodów, podlegają odprowadzeniu na rachunek budżetu jednostki samorządu terytorialnego w terminie do dnia 5 stycznia następnego roku.

W 2025 roku następujące placówki odprowadziły na rachunek budżetu Województwa środki niewykorzystane w roku 2024:

- Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego im. Janusza Kusocińskiego w Raciborzu – 382 zł,
- Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli "WOM" w Bielski Białej – 1.777 zł,
- Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli "WOM" w Katowicach – 63.695 zł,
- Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej "WOM" w Rybniku – 61.176 zł,
- Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny „METIS w Katowicach – 5.512 zł,
- Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Bielsku- Białej – 1 zł,
- Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy im. Ottona Lipkowskiego w Krupskim Młynie – 268 zł.

Kwoty te stanowią stan środków pieniężnych na koniec okresu (tj. na 31 grudnia 2024 roku) i jednocześnie powinny być wykazane jako stan środków pieniężnych na początek kolejnego okresu rozliczeniowego (tj. na 1 stycznia 2025 r.).

Celem prawidłowego ujęcia ww. kwot w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2025 rok, należy w Załączniku nr 2 do Uchwały Nr VII/9/2/2024 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 16 grudnia 2024 r. w sprawie budżetu Województwa Śląskiego na 2025 rok, **dodać kolumnę „Stan Środków pieniężnych na początek okresu”** i wpisać w niej łączną kwotę **(132. 811 zł)**, z jednoczesnym zwiększeniem planu wydatków w dziale **801** Oświata i wychowanie –**132.543 zł** oraz w dziale **854** Edukacyjna opieka wychowawcza – **268 zł**, w następującej klasyfikacji budżetowej:

- 80101 – Szkoły podstawowe – o kwotę **232 zł**,
- 80120 – Licea ogólnokształcące – o kwotę **150 zł**,
- 80146 – Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli – o kwotę **132.160 zł**,
- 80147 – Biblioteki pedagogiczne – o kwotę **1 zł**,
- 85420 – Młodzieżowe ośrodki wychowawcze – o kwotę **268 zł**,

Środki przeznacza się w :

- Zespole Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego im. Janusza Kusocińskiego w Raciborzu – **(382 zł)** na szkolenia pracowników szkoły,
- Regionalnym Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli "WOM" w Katowicach – **(63. 695 zł)** na zakup energii oraz usług z tytułu organizowanych szkoleń dla nauczycieli szkół i przedszkoli a także w związku z wpłatą do budżetu pozostałości środków finansowych zgromadzonych na wydzielonym rachunku jednostki budżetowej,

- Regionalnym Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli "WOM" w Bielski - Białej – **(1.777 zł)** na zakup środków czystości.
- Regionalnym Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej "WOM" w Rybniku – **(61. 176 zł)** na zwiększenie wydatków w związku z wpłatą do budżetu pozostałości środków finansowych zgromadzonych na wydzielonym rachunku jednostki budżetowej,
- Regionalnym Ośrodku Metodyczno-Edukacyjnym „METIS w Katowicach – **(5.512 zł)** na zakup laptopów.
- Pedagogicznej Bibliotece Wojewódzkiej w Bielsku - Białej – **(1 zł)** na uzupełnienie planu wydatków na zakup zbiorów bibliotecznych,
- Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym im. Ottona Lipkowskiego w Krupskim Młynie – **(268 zł)** na zwiększenie wydatków w związku z wpłatą do budżetu pozostałości środków finansowych zgromadzonych na wydzielonym rachunku jednostki budżetowej.

II. Zwiększeniu planu dochodów i wydatków o kwotę 9.565 zł w dziale 801 Oświata i wychowanie, w rozdziale 80140 – Placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego.

Powyższych zmian dokonuje się w Regionalnym Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu. Dochody pochodzą z odszkodowania otrzymanego od Towarzystwa Ubezpieczeń i Reasekuracji WARTA S.A za powstałą szkodę w postaci zalania pomieszczeń placówki i planuje się je przeznaczyć na odtworzenie uszkodzonego mienia.

III. Przeniesienie kwoty 500 zł pomiędzy paragrafami, polegające na zwiększeniu planu wynagrodzeń bezosobowych oraz składek od nich naliczanych z jednoczesnym zmniejszeniem pozostałych wydatków bieżących o tę sama kwotę w **dz. 854 Edukacyjna Opieka Wychowawcza, w rozdziale 85407 – Placówki wychowania pozaszkolnego.**

Powyższych zmian dokonuje się w Planetarium i Obserwatorium Astronomicznym im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie w celu zawarcia umowy zlecenia na przygotowanie kalendarza astronomicznego.

Dyrektor
Departamentu Finansowego
Joanna Myszor

**Uchwała Nr VII/ / /2025
Sejmiku Województwa Śląskiego
z dnia 2025 roku**

**w sprawie:
przyjęcia oświadczenia dotyczącego ogłoszenia roku 2025
*Rokiem Przewodników Turystycznych***

Na podstawie art. 18 pkt 20
ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa
(tekst jednolity Dz. U. z 2024 roku, poz. 566 z późn. zm.)
oraz § 18 a ust. 2 pkt 4
Statutu Województwa Śląskiego
(Dz. Urz. Woj. Śl. z 2017 roku, poz. 6351 z późn. zm.)

**Sejmik Województwa Śląskiego
uchwała:**

§ 1

Przyjmuje się oświadczenie w sprawie ogłoszenia roku 2025 *Rokiem Przewodników Turystycznych*, stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Śląskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Oświadczenie **w sprawie ogłoszenia roku 2025** ***Rokiem Przewodników Turystycznych***

Rok 2025 dla Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego to między innymi obchody 150. rocznicy powstania zorganizowanego przewodnictwa na ziemiach polskich. Pierwsi wyspecjalizowani przewodnicy związani byli przede wszystkim z górami. W 1910 roku w Cieszynie powstało Towarzystwo Turystyczne „Beskid”, które w swych strukturach organizacyjnych miało sekcję zrzeszającą przewodników górskich. Byli to znawcy gór, folkloru, historii regionu, propagatorzy turystyki, którzy *non profit* prowadzili turystów, aby ukazać im piękno i majestat gór. 30 kwietnia 1922 roku w Katowicach z inicjatywy dr. Bogusława Parczewskiego powstaje samodzielne Towarzystwo Turystyczne „Beskid”, które w marcu 1923 roku daje początek Górnos Śląskiemu Oddziałowi Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego (PTT) z siedzibą w Katowicach.

Dzisiejszy Górnos Śląski Oddział PTTK w Katowicach jest spadkobiercą międzywojennego PTT. W większości miast przedwojennego województwa śląskiego istniały Koła PTT. To Górnos Śląski Oddział PTT już w 1924 roku dokonał weryfikacji kwalifikacji przewodnickich i przeprowadzał jako pierwszy kursy przewodnickie dające uprawnienia na prowadzenie wycieczek po Beskidach. Pierwszy kurs na przewodników miejskich po Katowicach i tzw. *Niecce Węglowej* zorganizowany został w 1934 roku przez Wydział Propagandy Turystycznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach. Kurs ten ukończyło 18 uczestników, którzy otrzymali uprawnienia przewodnickie, a ich znakiem rozpoznawczym w czasie prowadzenia grup wycieczkowych były zielone opaski z napisem: *Przewodnik turystyczny woj. śląskiego*. Niestety, ten prężnie rozwijający się ruch turystyczny i przewodnicki wstrzymały działania związane z okresem II wojny światowej.

Odrodzenie ruchu turystycznego, a z nim przewodnickiego, nastąpiło zaraz po zakończeniu działań wojennych. Już w marcu 1945 roku reaktywowano przedwojenny katowicki Górnos Śląski Oddział Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, a w 1946 roku Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego. Przełom w działalności turystycznej i przewodnickiej nastąpił 17 grudnia 1950 roku, kiedy po połączeniu PTT i PTK powstało Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze. To połączenie dało impuls do tworzenia poszczególnych komórek i sekcji organizacyjnych Towarzystwa nie zapominając o przewodnictwie. Już w 1951 roku utworzono w Katowicach Zarząd Okręgu PTTK, a w nim w 1952 roku Okręgową Sekcję Przewodnicką przemianowaną w 1957 roku na Komisję Przewodnicką Zarządu Okręgu PTTK.

Na przestrzeni kilkudziesięciu lat działalności zorganizowanego przewodnictwa na terenie województwa śląskiego działało blisko 5 tys. przewodników zarówno z uprawnieniami terenowymi, miejskimi po GOP-ie, jak i górskimi: tatrzańskimi, beskidzkimi, czy sudeckimi. Wszystkim im należy się pamięć i uznanie.

Uzasadnienie

W bieżącym roku mija 150 lat od powstania zorganizowanego przewodnictwa na ziemiach polskich. Ta rocznica będzie uroczyście obchodzona w Polskim Towarzystwie Turystyczno-Krajoznawczym tak w kraju, jak i w województwie.

W związku z tym przewodnicy województwa śląskiego zwrócili się do Sejmiku Województwa Śląskiego o ogłoszenie w województwie śląskim roku 2025 *Rokiem Przewodników Turystycznych*, aby nadać tym obchodom właściwą rangę. Pozwoli to nie tylko upamiętnić pracę i zaangażowanie dla rozwoju turystyki pierwszych przewodników i ich następców, ale także zachęci młode pokolenie do podjęcia trudnej misji i pracy przewodnickiej. Ogłoszenie przez Sejmik Województwa Śląskiego roku 2025 „Rokiem Przewodników Turystycznych” będzie miało zatem niebagatelne znaczenie nie tylko dla środowiska przewodnickiego, ale i dla przyszłych pokoleń.

**Uchwała Nr/...../...../.....
Sejmiku Województwa Śląskiego
z dnia r.**

w sprawie zmiany uchwały w sprawie ustanowienia nagród Marszałka Województwa Śląskiego za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 566, z późn. zm.) oraz art. 7a ust. 3 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 87)

**Sejmik Województwa Śląskiego
uchwała:**

§ 1.

W załączniku nr 7 do uchwały nr IV/22/12/2012 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 18 czerwca 2012 r. w sprawie ustanowienia nagród Marszałka Województwa Śląskiego za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury (Dz. Urz. Woj. Śl. poz. 3522 oraz z 2019 r. poz. 7049) w § 3 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. „Złote Maski” w kategoriach, o których mowa w § 2 ust. 1, mają charakter pieniężny.”;
- 2) uchyla się ust. 3;
- 3) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
„4. Laureaci nagród otrzymują statuetki oraz nagrody pieniężne.”.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Śląskiego.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Uzasadnienie

Uchwałą nr IV/22/12/2012 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 18 czerwca 2012 r. w sprawie ustanowienia nagród Marszałka Województwa Śląskiego za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury zostało ustanowionych 7 nagród, m.in. nagrodę teatralną „Złote Maski” w województwie śląskim. Regulamin nagrody stanowi załącznik nr 7 do uchwały.

Zgodnie z paragrafem 3. ust. 1 Regulaminu liczbę i wysokość nagród ustala corocznie Zarząd Województwa. Dotychczasowy Regulamin określał, że „Złote Maski” przyznawane są w 11 kategoriach, z czego 9 ma charakter pieniężny, a dwie t. j. „spektakl roku – nagroda dla instytucji” oraz „spektakl dla młodych widzów – nagroda dla instytucji” są honorowe. Przewodnicząca Forum Dyrektorów Teatrów Województwa Śląskiego przekazała pismem postulat Forum o rozważanie zmiany charakteru nagrody dla spektaklu roku i spektaklu dla młodych widzów, uznawanym za najważniejsze i nadanie im wymiaru finansowego.

W związku z powyższym proponuje się wprowadzenie zmian w regulaminie przyznawania tej nagrody polegających na zmianie charakteru tych dwóch kategorii z honorowych również na pieniężne.

Zarząd Województwa Śląskiego w dniu 30 stycznia 2025 r. podjął uchwałę nr 162/58/VII/2025 w sprawie przyjęcia projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie zmiany uchwały w sprawie ustanowienia nagród Marszałka Województwa Śląskiego za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury.

Informację o poddaniu konsultacjom społecznym projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie zmiany uchwały w sprawie ustanowienia nagród Marszałka Województwa Śląskiego za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury wraz z trybem ich przeprowadzenia zamieszczono na stronie internetowej Województwa Śląskiego bip.slaskie.pl.

Do udziału w konsultacjach, które odbyły się w dniach od 3 lutego do 17 lutego 2025 r., na podstawie uchwały Nr IV/3/7/2010 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 grudnia 2010 r. w sprawie przyjęcia zasad i trybu konsultowania projektów aktów prawa miejscowego z późn. zm. uprawnione są organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Projekt dokumentu przekazano również Radzie Działalności Pożytku Publicznego Województwa Śląskiego, która na posiedzeniu w dniu 6 lutego 2025 r. pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie zmiany uchwały w sprawie ustanowienia nagród Marszałka Województwa Śląskiego za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury.

Uwagi można było zgłaszać na formularzu, będącym załącznikiem do trybu konsultacji, za pomocą poczty elektronicznej, poczty tradycyjnej, bądź dostarczając go osobiście do siedziby Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

W trakcie trwania przedmiotowych konsultacji społecznych żaden podmiot nie zgłosił uwag do projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie zmiany uchwały w sprawie ustanowienia nagród Marszałka Województwa Śląskiego za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury.

Uchwała nr VII/ / /2025

Sejmiku Województwa Śląskiego

z dnia

w sprawie uchwalenia aktualizacji „Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Województwa Śląskiego”.

Na podstawie art. 18 pkt 20 i art. 89 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 566 z późn. zm.), w związku z art. 9 ust. 1 pkt. 5 i ust. 3, art. 11 ust. 2, art. 12 ust. 1, art. 13 ust. 1 oraz art. 14 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (tekst jednolity: Dz.U. z 2023 r. poz. 2778, z późn. zm).

**Sejmik Województwa Śląskiego
uchwala:**

§ 1.

Uchwała aktualizację „Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Województwa Śląskiego”, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Marszałkowi Województwa Śląskiego..

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Województwo
Śląskie

Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Województwa Śląskiego

Aktualizacja 2025 r.

TOR

ZESPÓŁ DORADCÓW
GOSPODARCZYCH

Opracowanie pt.

Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Województwa Śląskiego

zostało przygotowane przez firmę:

Zespół Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o.

ul. Sielecka 35
00-738 Warszawa
www.zdgtor.pl

na podstawie umowy z dnia 05.04.2024 r. pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą

Skład autorski opracowania:

Maciej Mysona – kierownik projektu

Bartłomiej Kasiuk – koordynator

Jakub Balik

Szymon Piotr Bryzgalski

Michał Męczyński

Robert Wojciechowski

i inni

SPIS TREŚCI

WYKAZ POJĘĆ I SKRÓTÓW	4
1. WSTĘP	7
1.1. CEL OPRACOWANIA	7
1.2. PODSTAWY PRAWNE PLANU	8
2. DETERMINANTY ROZWOJU SIECI PUBLICZNEGO TRANSPORTU ZBIOROWEGO	9
2.1. DOKUMENTY KRAJOWE.....	9
2.2. DOKUMENTY WOJEWÓDZKIE.....	19
3. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OBSZARU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO	26
3.1. STAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO	26
3.2. SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO	29
3.3. INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA	43
3.4. LOKALIZACJA GŁÓWNYCH WĘZŁÓW PRZESIADKOWYCH	56
3.5. DOSTĘPNOŚĆ DO INFRASTRUKTURY TRANSPORTOWEJ	60
4. ZASADY ORGANIZACJI RYNKU PRZEWOZÓW W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM	62
4.1. KOMUNIKACJA KOLEJOWA.....	62
4.2. KOMUNIKACJA AUTOBUSOWA	62
4.3. JEDNOSTKI ORGANIZUJĄCE PRZEWOZY WOJEWÓDZKIE NA PODSTAWIE POROZUMIEŃ	63
5. ISTNIEJĄCA SIEĆ KOMUNIKACYJNA WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO	65
5.1. PASAŻERSKI TRANSPORT KOLEJOWY	65
5.2. PASAŻERSKI TRANSPORT DROGOWY	73
6. OCENA I PROGNOZA POTRZEB PRZEWOZOWYCH, W TYM PREFERENCJE PODRÓŻNYCH WYBORU ŚRODKA TRANSPORTU	75
6.1. GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA OBSZARU OBJĘTEGO PLANEM TRANSPORTOWYM	75
6.2. ZAPEWNIENIE DOSTĘPU DO PUBLICZNEGO TRANSPORTU ZBIOROWEGO OSOBOM Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI ORAZ OSOBOM O OGRANICZONEJ ZDOLNOŚCI RUCHOWEJ	77
6.3. BADANIA ZACHOWAŃ TRANSPORTOWYCH MIESZKAŃCÓW WOJEWÓDZTWA	79
6.4. BADANIA JAKOŚCIOWE	95
6.5. BADANIA POTOKÓW PASAŻERSKICH W POCIĄGACH	96
6.6. MULTIMODALNY MODEL RUCHU DLA WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO	100
7. PLANOWANA SIEĆ KOMUNIKACYJNA	102
7.1. SIEĆ TRANSPORTOWA.....	102
7.2. SIEĆ KOMUNIKACYJNA	103
7.3. ZINTEGROWANE WĘZŁY PRZESIADKOWE I STACJE WĘZŁOWE	107
8. PLANOWANE ZASADY ORGANIZACJI RYNKU PRZEWOZÓW W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM	109
9. FINANSOWANIE USŁUG PRZEWOZOWYCH	110
9.1. ŹRÓDŁA I FORMY FINANSOWANIA.....	110

9.2.	ANALIZA FINANSOWA.....	110
10.	PRZEWIDYWANY SPOSÓB ORGANIZOWANIA SYSTEMU INFORMACJI DLA PASAŻERA.....	112
11.	POŻĄDANY STANDARD USŁUG PRZEWOZOWYCH.....	116
11.1.	OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO.....	116
11.2.	DOSTĘP DLA OSÓB O OGRANICZONEJ MOBILNOŚCI, NIEDOWIDZĄCYCH I NIEDOSŁYSZĄCYCH.....	118
11.3.	STANDARDY I WARUNKI PODRÓŻY.....	121
11.4.	STANDARDY SYSTEMU POBIERANIA OPŁAT ZA PRZEJAZD.....	122
11.5.	DOSTĘPNOŚĆ INFRASTRUKTURY PRZYSTANKOWEJ.....	122
11.6.	INTEGRACJA PRZESTRZENNA I FUNKCJONALNA.....	123
12.	KIERUNKI ROZWOJU PUBLICZNEGO TRANSPORTU ZBIOROWEGO.....	124
13.	OCENA WPŁYWU NA ŚRODOWISKO.....	126
	SPIS RYSUNKÓW, TABEL, WYKRESÓW I ZDJĘĆ.....	127
	CZĘŚĆ GRAFICZNA.....	130

WYKAZ POJĘĆ I SKRÓTÓW

CEF2	instrument finansowy „Łącząc Europę” (z ang. <i>Connecting Europe Facility</i>) w sektorze transportu w perspektywie 2021-2027, będący kontynuacją CEF na lata 2014-2020
CPK	Centralny Port Komunikacyjny
EZT	Elektryczny zespół trakcyjny
FEnIKS	Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko
GOP	Górnośląski Okręg Przemysłowy
GZM	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia
Komunikacja miejska	<p>zgodnie z Art. 4.1. ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz.U. 2011 nr 5 poz. 13 z późn. zm.):</p> <p>gminne przewozy pasażerskie wykonywane w granicach administracyjnych miasta albo:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) miasta i gminy, b) miast, albo c) miast i gmin sąsiadujących, <p>– jeżeli zostało zawarte porozumienie lub został utworzony związek międzygminny w celu wspólnej realizacji publicznego transportu zbiorowego, a także metropolitalne przewozy pasażerskie.</p>
KŚ	Koleje Śląskie Sp. z o.o.
Linia kolejowa normalnotorowa	<p>zgodnie z Działem III Rozdziałem 1 §12 pkt 1. Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 10 września 1998 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle kolejowe i ich usytuowanie (Dz.U. 1998 nr 151 poz. 987 z późn. zm.):</p> <p>Droga szynowa normalnotorowa, w której odległość pomiędzy główkami dwóch szyn wynosi 1 435 mm, mierząc 14 mm poniżej górnej powierzchni tocznej szyn, posiadająca standard konstrukcyjny dostosowany do parametrów eksploatacyjnych ustalonych dla danej linii kolejowej</p>
Operator publicznego transportu zbiorowego	przedsiębiorca uprawniony do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie przewozu osób, który zawarł z organizatorem publicznego transportu zbiorowego umowę o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, na linii komunikacyjnej określonej w umowie.
Organizator publicznego transportu zbiorowego	właściwa jednostka samorządu terytorialnego albo minister właściwy do spraw transportu, zapewniający funkcjonowanie publicznego transportu zbiorowego na danym obszarze; organizator publicznego transportu zbiorowego jest „właściwym organem”, o którym mowa w przepisach rozporządzenia (WE) nr 1370/2007.
OzN	osoby z niepełnosprawnościami
Plan	Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego Województwa Śląskiego
podg.	posterunek odgałęźny

Podmiot wewnętrzny	odrębna prawnie jednostka, podlegająca kontroli właściwego organu lokalnego, a w przypadku grupy organów – przynajmniej jednego właściwego organu lokalnego, analogicznie do kontroli, jaką sprawują one nad własnymi służbami.
Prawo przewozowe	Ustawa z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (Dz. U. z 2020 r., poz. 8 z późn. zm.)
Prawo zamówień publicznych	Ustawa z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1605 z późn. zm.)
Przewóz o charakterze użyteczności publicznej	Powszechnie dostępna usługa w zakresie publicznego transportu zbiorowego wykonywana przez operatora publicznego transportu zbiorowego w celu bieżącego i nieprzerwanego zaspokajania potrzeb przewozowych społeczności na danym obszarze.
Przystanek (komunikacyjny)	miejsce przeznaczone do wsiadania lub wysiadania pasażerów na danej linii komunikacyjnej, w którym umieszcza się informacje w szczególności dotyczące godzin odjazdów środków transportu, a ponadto – w transporcie drogowym – oznaczone zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2023 r., poz. 1047 z późn. zm.).
Publiczny transport zbiorowy	Powszechnie dostępny regularny przewóz osób wykonywany w określonych odstępach czasu i po określonej linii komunikacyjnej, liniach komunikacyjnych lub sieci komunikacyjnej.
PTZ	Publiczny transport zbiorowy
Rekompensata	Środki pieniężne lub inne korzyści majątkowe przyznane operatorowi publicznego transportu zbiorowego w związku ze świadczeniem usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego.
Rozporządzenie 1370/2007	Rozporządzenie (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70 (Dz. Urz. UE 2007 L315/1 z 3.12.2007 r.).
Rozporządzenie w sprawie rozkładów jazdy	Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 10 kwietnia 2012 r. w sprawie rozkładów jazdy (Dz. U. z 2018 r., poz. 202).
Rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 maja 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2011 r. Nr 117, poz. 684).
Sieć (komunikacyjna)	układ linii komunikacyjnych obejmujących obszar działania organizatora publicznego transportu zbiorowego lub część tego obszaru.
SZT	Spalinowy zespół trakcyjny
Umowa o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego	umowa między organizatorem publicznego transportu zbiorowego a operatorem publicznego transportu zbiorowego, która przyznaje temu operatorowi prawo i zobowiązuje go do wykonywania określonych usług związanych z wykonywaniem przewozu o charakterze użyteczności publicznej.

UMWŚ	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
Ustawa o publicznym transporcie zbiorowym	Ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2023 r., poz. 2778).
UTK	Urząd Transportu Kolejowego
Węzeł przesiadkowy	miejsce umożliwiające dogodną zmianę środka transportu wyposażone w niezbędną dla obsługi podróżnych infrastrukturę, w szczególności: miejsca postojowe, przystanki komunikacyjne, punkty sprzedaży biletów, systemy informacyjne umożliwiające zapoznanie się zwłaszcza z rozkładem jazdy, linią komunikacyjną lub siecią komunikacyjną.
Wojewódzkie przewozy pasażerskie	przewóz osób w ramach publicznego transportu zbiorowego wykonywany w granicach administracyjnych co najmniej dwóch powiatów i niewykraczający poza granice jednego województwa, a w przypadku linii komunikacyjnych w transporcie kolejowym także przewóz do najbliższej stacji w województwie sąsiednim, umożliwiający przesiadki w celu odbycia dalszej podróży lub techniczne odwrócenie biegu pociągu, oraz przewóz powrotny lub przewóz do stacji w województwie sąsiednim, położonej nie dalej niż 30 km od granicy województwa; inne niż przewozy gminne, powiatowe, powiatowo-gminne, metropolitalne i międzywojewódzkie.

1. WSTĘP

1.1. CEL OPRACOWANIA

Jako podstawowy cel opracowania aktualizacji dokumentu pn. „Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Województwa Śląskiego”, Zamawiający przyjął zdecydowaną poprawę jakości systemu transportowego i jego rozwój zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Jakość systemu transportowego będzie bowiem decydującym czynnikiem, warunkującym jakość życia mieszkańców i rozwój gospodarczy obszaru objętego planem transportowym. Stosowanie **zasady zrównoważonego rozwoju** ma zapewnić równowagę między aspektami społecznymi, gospodarczymi, przestrzennymi oraz ochrony środowiska.

Tak sformułowany cel nadrzędny aktualizacji dokumentu pn. „Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Województwa Śląskiego” powinien być osiągnięty poprzez realizację celów szczegółowych:

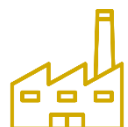
Poprawa dostępności transportowej i jakości transportu narzędzie poprawy warunków życia i usuwania barier rozwojowych

Poprawa efektywności funkcjonowania systemu transportowego instrument zwiększania wydajności systemu z jednoczesnym ograniczaniem kosztów

Integracja systemu transportowego w układzie gałęziowym i terytorialnym

Wspieranie konkurencyjności gospodarki obszaru instrument rozwoju gospodarczego

Poprawa bezpieczeństwa radykalna redukcja liczby wypadków i ograniczenie ich skutków (zabici, ranni) oraz poprawa bezpieczeństwa osobistego użytkowników transportu

Ograniczenie negatywnego wpływu transportu na środowisko naturalne i warunki życia

1.2. PODSTAWY PRAWNE PLANU

Województwo Śląskie jest organizatorem publicznego transportu zbiorowego na sieci komunikacyjnej w wojewódzkich przewozach pasażerskich obejmujących obszar województwa. Województwo śląskie, jako organizator publicznego transportu zbiorowego, jest zobowiązane przez ustawę o publicznym transporcie zbiorowym do opracowania planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego.

Zakres niniejszego planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego jest zgodny z art. 12. ust. 1 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym oraz z rozporządzeniem w sprawie szczegółowego zakresu planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego.

Zgodnie z zapisami art. 11 ust. 2 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym plan transportowy może być, w zależności od potrzeb, poddawany aktualizacji. W związku ze zmianami w zakresie sieci uruchamianych połączeń niezbędne było dokonanie aktualizacji dokumentu (Uchwała nr V/11/9/2015 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 31 sierpnia 2015 r. w sprawie uchwalenia Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Województwa Śląskiego, Dz. Urz. Województwa Śląskiego z 2015 r., poz. 4654). Dokument jest także zgodny z Rozporządzeniem 1370/2007.

2. DETERMINANTY ROZWOJU SIECI PUBLICZNEGO TRANSPORTU ZBIOROWEGO

2.1. DOKUMENTY KRAJOWE

2.1.1. STRATEGIA NA RZECZ ODPOWIEDZIALNEGO ROZWOJU DO ROKU 2020 (Z PERSPEKTYWĄ DO 2030 R.)

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) została przyjęta 14.02.2017 r. uchwałą nr 8 Rady Ministrów. Głównym celem dokumentu jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym. Osiągnięcie celu głównego będzie możliwe za sprawą realizacji celów szczegółowych, tj.:

- trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną;
- rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony;
- skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarstwu.

W dokumencie zostały przedstawione obszary wpływające na osiągnięcie celów dokumentów. Są to: kapitał ludzki i społeczny, cyfryzacja, transport, energia, środowisko, bezpieczeństwo narodowe. Dla obszaru „transport” wyznaczono cel, który polegać będzie na zwiększaniu dostępności transportowej oraz poprawie warunków świadczenia usług związanych z przewozem towarów i pasażerów. Wskazano priorytetowe działania, tj.:

- dokończenie sieci drogowej zapewniającej połączenie w oparciu o autostrady i drogi ekspresowe pomiędzy największymi ośrodkami w kraju oraz połączenia transgraniczne;
- odbudowa transgranicznych szlaków wodnych;
- rozwijanie w miastach zintegrowanych systemów transportu publicznego przy wykorzystaniu niskoemisyjnych środków transportu, szczególnie pojazdów szynowych i elektrycznych autobusów;
- tworzenie łańcuchów ekomobilności, poprawiające warunki przemieszczania się rowerem i pieszo;
- lepsze skomunikowanie miast z obszarami funkcjonalnymi;
- ograniczenia indywidualnego transportu samochodowego, szczególnie w centrach miast.

2.1.2. KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2030

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030) została przyjęta 17.09.2019 r. uchwałą nr 102 Rady Ministrów. Strategia ta jest podstawowym dokumentem strategicznym polityki regionalnej kraju. W dokumencie przedstawiono nowy model rozwoju gospodarczego Polski. Głównym celem polityki regionalnej wskazanym w KSRR 2030 jest efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiąganiu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym. Osiągnięcie celu głównego KSRR 2030 będzie możliwe przy pomocy celów szczegółowych, tj.:

- zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym;
- wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych;
- podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

W dokumencie zapisano także działania związane z rozwojem szeroko pojętej mobilności, m.in.:

- stopniowa wymiana taboru wykorzystywanego do świadczenia usług transportu zbiorowego na ekologiczny, niskoemisyjny i przystosowany do osób starszych i osób z niepełnosprawnościami;
- powiązanie lokalnych i regionalnych ośrodków gospodarczych z największymi aglomeracjami oraz ich obszarem funkcjonalnym z wykorzystaniem transportu drogowego i kolejowego, i uzupełniającego je – wodnego śródlądowego;
- opracowywanie i wdrażanie przez miasta planów zrównoważonej mobilności miejskiej, w szczególności promujących ruch pieszy i rowerowy;
- rozwijanie i integrowanie systemów transportu zbiorowego – podniesienie jakości połączeń w miastach, między nimi a ich wiejskim otoczeniem oraz ważnymi sąsiadującymi ośrodkami miejskimi.

2.1.3. STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU TRANSPORTU DO 2030 ROKU

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku (SZRT 2030) została przyjęta 24.09.2019 r. uchwałą nr 105 Rady Ministrów. Głównym celem dokumentu jest zwiększenie dostępności transportowej kraju oraz poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu i wzrost efektywności sektora transportowego. Osiągnięcie celu umożliwi rozwijanie dogodnych warunków do stabilnego rozwoju gospodarczego kraju. Realizacja celu głównego będzie możliwa dzięki wdrożeniu sześciu następujących kierunków interwencji właściwych dla każdej z gałęzi transportu:

- budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjności gospodarce;

- poprawa sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym;
- zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności;
- poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów;
- ograniczenie negatywnego wpływu transportu na środowisko;
- poprawa efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe.

W opracowaniu przedstawiono wizję Polski, która będzie charakteryzować się nowoczesnym systemem transportowym oraz wskazano działania warunkujące pożądany rozwój systemu transportowego, m.in.:

- dalszą realizację kolejowych inwestycji infrastrukturalnych polegających na modernizacji, rozbudowie i rewitalizacji linii kolejowych oraz bocznic, podnoszeniu parametrów linii w ramach kolejowych korytarzy towarowych oraz zapewnieniu spójności sieci kolejowej;
- dalszą realizację inwestycji modernizacyjnych infrastruktury drogowej na rzecz utworzenia sieci bazowej i kompleksowej TEN-T oraz uzupełnienia sieci związanego z budową CPK;
- realizację planu lub programu rozwoju śródlądowych dróg wodnych o szczególnym znaczeniu transportowym, w tym służących m.in. poprawie dostępu do portów morskich;
- podjęcie decyzji w sprawie budowy Kanału Śląskiego;
- rozwój szynowych pasażerskich przewozów aglomeracyjnych (regionalnych).

2.1.4. KONCEPCJA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU 2030

Dokument został uchylony ustawą z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2020 poz. 1378). W koncepcji przedstawiono zmiany zachodzące w strukturach przestrzennych kraju oraz wyzwania strategiczne zagospodarowania przestrzennego kraju w perspektywie roku 2050. Określono wizję dokumentu, według której, zagospodarowanie przestrzenne kraju sprzyja gospodarowaniu w sposób zrównoważony z wymogami środowiska przyrodniczego i łagodzi ekstremalne skutki zmian klimatycznych.

2.1.5. AKTUALIZACJA KRAJOWEGO PROGRAMU KOLEJOWEGO DO 2030 ROKU (Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032)

Aktualizacja Krajowego Programu Kolejowego do 2030 roku (z perspektywą do roku 2032) została przyjęta uchwałą nr 218/2023 Rady Ministrów z dnia 14 listopada 2023 roku. W ramach przedmiotowego programu założono:

- prace na linii kolejowej C-E 65 na odcinku Chorzów Batory – Tarnowskie Góry – Karsznice – Inowrocław – Bydgoszcz – Maksymilianowo – faza II (lista podstawowa, finansowanie z CEF2 i FEnIKS 2021-2027);

- prace na linii kolejowej C-E 65 na odcinku Chorzów Batory – Tarnowskie Góry – Karsznice – Inowrocław – Bydgoszcz – Maksymilianowo etap II: odcinek Nakło Śląskie – Kalina (lista podstawowa, finansowanie z CEF2 i FEnIKS 2021-2027)
- prace na podstawowych ciągach pasażerskich (E 30 i E 65) na obszarze Śląska, Etap I: linia E 65 na odcinku Tychy – Most Wiśła (lista podstawowa, finansowanie z CEF2);
- prace na podstawowych ciągach pasażerskich (E 30 i E 65) na obszarze Śląska, Etap I: linia E 65 na odcinku Będzin – Katowice Szopienice Południowe – Katowice – Katowice Piotrowice (lista podstawowa, finansowanie z CEF2);
- prace na podstawowych ciągach pasażerskich (E 30 i E 65) na obszarze Śląska, Etap I: linia E 65 na odcinku Zabrzeg – Zebrzydowice (granica państwa) (lista podstawowa, finansowanie z CEF2);
- prace na liniach kolejowych nr 132, 147, 161, 180, 188, 654, 655, 657 i 658 na odcinkach Gliwice – Bytom, Chorzów Stary – Mysłowice oraz Dorota – Mysłowice Brzezinka – etap II (projekt krajowy do 2030 roku z perspektywą do roku 2032 finansowany z programu FEnIKS i środków krajowych);
- prace na podstawowych ciągach pasażerskich (E 30 i E 65) na obszarze Śląska, etap IIA: linia E 30 stacja Gliwice Łabędy (projekt krajowy do 2030 roku z perspektywą do roku 2032 finansowany z programu FEnIKS i środków krajowych).

Założono także prace projektowe nad podstawowymi ciągami pasażerskimi (E 30 i E 65) na obszarze Śląska, Etap I: Linia E 65 na odcinku Katowice Piotrowice – Tychy, wybrane prace obszarze węzła GOP oraz udroźnienie podstawowych ciągów wywozowych z Górnego Śląska. Na liście rezerwowej projektów finansowanych z CEF2 i FEnIKS 2021-2027 umieszczono:

- prace na linii kolejowej nr 138 na odcinku Oświęcim – Mysłowice;
- prace na linii kolejowej nr 138 na odcinku Katowice – podg. Szabelnia – Mysłowice, etap I: stacja Mysłowice;
- prace projektowe nad poprawą parametrów linii 132 na odcinku Bytom Bobrek – Opole Groszowice wraz z modernizacją węzła Opole oraz budową linii Pyskowice Miasto – Pyskowice razem z robotami budowlanymi;
- prace projektowe i roboty budowlane nad ciągiem E 30 na odcinku Gliwice – Kędzierzyn Koźle, wraz ze stacją Gliwice;
- prace projektowe nad linią kolejową nr 1 na odcinku Zawiercie – Będzin razem z robotami budowlanymi;
- prace projektowe nad linią kolejową nr 139 na odcinku Czechowice Dziedzice – Bielsko-Biała – Żywiec – Zwardoń (granica państwa) razem z robotami budowlanymi

- Prace projektowe na podstawowych ciągach pasażerskich (E 30 i E 65) na obszarze Śląska, etap IIB: linia E 30 na odcinku Katowice – Chorzów Batory razem z robotami budowlanymi;
- prace na linii kolejowej nr 138 na odcinku Katowice – podg. Szabelnia – Mysłowice, etap II: dobudowa torów aglomeracyjnych – roboty budowlane;
- prace projektowe na podstawowych ciągach pasażerskich (E 30 i E 65) na obszarze Śląska, etap III: linia E 30 na odcinku Chorzów Batory – Gliwice;
- prace na ciągu Katowice – Chałupki: odcinki Katowice Ligota – Rybnik, Tychy – Orzesze Jaśkowice, Rybnik Towarowy – Chałupki
- prace na linii kolejowej nr 190 na odc. Bielsko-Biała Główna – Skoczów;
- prace przygotowawcze nad linią 93 na odcinku Chełmek – Czechowice-Dziedzice;
- prace na linii kolejowej nr 145 Chorzów Stary – Radzionków;
- prace w rejonie stacji Katowice Muchowiec;
- prace na sieci TEN-T w rejonie podg. Hajduki.

Na liście rezerwowej projektów regionalnych 2021-2027 znalazła się:

- rewitalizacja linii kolejowych nr 140/169/179/885/138 połączenia: Orzesze Jaśkowice – Tychy – Baraniec – KWK Piast – Nowy Bieruń – Oświęcim;
- rewitalizacja linii kolejowej nr 117 Kalwaria Zebrzydowska Lanckorona – Bielsko-Biała Główna na odcinku granica województwa – Bielsko-Biała Główna.

2.1.6. AKTUALIZACJA PROGRAMU UZUPEŁNIANIA LOKALNEJ I REGIONALNEJ INFRASTRUKTURY KOLEJOWEJ – KOLEJ+ DO 2029 ROKU

Aktualizacja Programu Uzupelniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2029 roku została przyjęta uchwałą nr 196/2022 Rady Ministrów z dnia 3 października 2022 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustanowienia Programu Uzupelniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej+ do 2028 roku, w której wydłużono czas realizacji programu o rok – do 2029 roku. W ramach programu w województwie śląskim założono:

- prace na liniach kolejowych nr 189 i 132 oraz budowa nowych łącznic Kuźnica – Bytom Bobrek Wsch. w celu stworzenia nowego połączenia Ruda Chebzie/Zabrze – Bytom, w tym budowa nowych p.o. Ruda Orzegów i Bytom ul. Zabrzeńska,
- przygotowanie alternatywnego połączenia aglomeracyjnego Gliwice – Ruda Kochłowice – Katowice liniami kolejowymi nr 141 na odcinku Gliwice – Ruda Kochłowice, 164 na odcinku Ruda Kochłowice – Hajduki i 651 Hajduki- Gottwald,
- przygotowanie alternatywnego połączenia aglomeracyjnego Tychy – Katowice Murcki – Katowice Ligota linią kolejową nr 142,

- odbudowę rozebranej linii kolejowej nr 198 Pyskowice – Pyskowice Miasto dla przywrócenia połączenia na trasie: Katowice – Gliwice – Pyskowice Miasto,
- zwiększenie zdolności przepustowej linii kolejowej nr 140 na odc. Katowice Ligota – Orzesze Jaśkowice poprzez budowę drugiego toru i dodatkowych przystanków osobowych,
- uzupełnienie sieci kolejowej o połączenie kolejowe Jastrzębia-Zdroju z Katowicami,
- rewitalizację linii kolejowej nr 162 na odcinku Dąbrowa Górń. Strzemieszyce – Dąbrowa Górń. Huta Katowice (p.odg.) oraz jej odbudowa na dalszym odcinku do stacji Dąbrowa Górnicza, wraz z odbudową przystanku osobowego D.G. Tworzeń i rozbudową przystanku osobowego D.G. Gołonóg,
- rewitalizację linii kolejowych nr 177, 294. Racibórz-Ractawice Śląskie,
- rewitalizację linii kolejowej nr 190 na odcinku Skoczów – Bielsko-Biała jako niezbędny element połączenia Śląska Cieszyńskiego z Krakowem (Cieszyn – Skoczów – Bielsko-Biała – Wadowice – Kraków).

2.1.7. PROGRAM BUDOWY DRÓG KRAJOWYCH NA LATA 2014-2023 (Z PERSPEKTYWĄ DO 2025 R.)

Aktualna wersja Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.) została przyjęta uchwałą nr 114/2022 Rady Ministrów z dnia 27 maja 2022 r. W ramach programu w województwie śląskim założono budowę:

- drogi S1 Kosztowy – Bielsko-Biała;
- drogi ekspresowej S1 (dawniej S69) odcinek Przybędza – Milówka (obejście Węgierskiej Górki);
- obwodnicy Poręby i Zawiercia.

W 2022 roku uchwalono następcę programu - Rządowy Program Budowy Dróg Krajowych do 2030 r. (z perspektywą do 2033 r.). Oprócz powyższych inwestycji, w ramach programu znalazła się budowa drogi S11 na odcinku Kępno – autostrada A1 oraz w formie obwodnicy Tarnowskich Gór, budowa drogi S52 Bielsko-Biała – Głogoczków, rozbudowa autostrady na odcinku Wrocław - Tarnów.

2.1.8. PROGRAM BEZPIECZNEJ INFRASTRUKTURY DROGOWEJ 2021-2024 (PROJEKT)

Program Bezpiecznej Infrastruktury Drogowej 2021-2024 ma na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego na drogach krajowych, które zarządzane są przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad. Dokument wskazuje rodzaje działań, które są potrzebne do wykonania, aby sieć dróg krajowych była przystosowana technicznie i organizacyjnie do potrzeb użytkowników. W ramach PBID realizowane są zadania tj.:

- budowa chodników, ciągów pieszo-rowerowych, ścieżek rowerowych;
- budowa zatok autobusowych;
- przebudowa skrzyżowań;

- budowa lewoskrętów;
- budowa kładek dla pieszych;
- montaż znaków drogowych i sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniach i przejściach dla pieszych;
- poprawa warunków widoczności na skrzyżowaniach i wjazdach na jezdnie dróg, w tym na pasach włączeń i wyłączeń;
- likwidacja punktów kolizyjnych na jezdniach, a w szczególności ograniczanie liczby zjazdów z jezdni głównych w wyniku wykonywania dodatkowych jezdni, obsługujących tereny przyległe do pasów drogowych;
- poprawa geometrii skrzyżowań dróg i korekta łuków poziomych jezdni;
- dostosowanie przekrojów drogowych do potrzeb wynikających ze struktury ilościowej, rodzajowej i kierunkowej ruchu;
- wprowadzanie stref bezpieczeństwa w otoczeniu jezdni ze szczególnym uwzględnieniem „stref wybaczących” błędy kierowców;
- zwiększenie bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu;
- montaż efektywnego oświetlenia lub doświetlenie szczególnie niebezpiecznych miejsc;
- poprawa parametrów użytkowych jezdni;
- poprawa przepustowości dróg, a w szczególności węzłów i skrzyżowań drogowych;
- poprawa bezpieczeństwa na dojazdach do przejazdów drogowych, w szczególności w zakresie fizycznego wymuszania redukcji prędkości oraz poprawy warunków widoczności;
- uporządkowanie warunków parkowania pojazdów wzdłuż dróg krajowych.

2.1.9. NARODOWY PROGRAM BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO 2021-2030

Narodowy Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego 2021-2030 został przyjęty uchwałą nr 2/2017 Krajowej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego z dnia 30 września 2017 r. Głównym celem dokumentu jest redukcja zagrożeń i liczby najciężej poszkodowanych w wypadkach drogowych. W dokumencie wskazano na ograniczenie do 2030 r. ofiar śmiertelnych i ofiar ciężko rannych o 50%. W dokumencie wykazano pięć filarów stanowiących główne obszary działań dedykowanych poprawie bezpieczeństwa ruchu drogowego do 2030 r. Są to kolejno:

- Filar I – System zarządzania bezpieczeństwem ruchu drogowego;
- Filar II – Bezpieczny człowiek;
- Filar III – Bezpieczne drogi;
- Filar IV – Bezpieczny pojazd;
- Filar V – Ratownictwo i opieka powypadkowa.

Dla każdego ze wskazanych w programie filarów określono priorytety oraz kierunki działań, uwzględniając najważniejsze problemy bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunkujące ich rozwiązanie. W dokumencie zwrócono uwagę na m.in.:

- optymalizacje systemu zbierania i analizy danych, z uwzględnieniem stworzenia kompletnej, spójnej i zintegrowanej bazy danych;
- kształtowanie bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego;
- rozwój nowoczesnych systemów zarządzania bezpieczeństwem ruchu drogowego;
- usprawnienie systemu zarządzania prędkością;
- usprawnienie kontroli stanu technicznego pojazdów;
- wprowadzenie jednolitego systemu pomocy ofiarom wypadków drogowych.

2.1.10. PLAN ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU PUBLICZNEGO TRANSPORTU ZBIOROWEGO W ZAKRESIE SIECI KOMUNIKACYJNEJ W MIĘDZYWOJEWÓDZKICH I MIĘDZYNARODOWYCH PRZEWOZACH PASAŻERSKICH W TRANSPORCIE KOLEJOWYM

Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego w międzywojewódzkich i międzynarodowych przewozach pasażerskich w transporcie kolejowym zakłada funkcjonowanie następujących linii komunikacyjnych:

Tabela 1. Planowana sieć połączeń międzywojewódzkich i międzynarodowych w województwie śląskim

Linia komunikacyjna	Liczba połączeń			
	w okresie modernizacji WWK	2026/27	2028/29	2030
Częstochowa – Włoszczowa	6-7	6-7	8-11	8-11
Tarnowskie Góry – Chorzew Siemkowice	2-3	4-5	6-7	8-11
Katowice – Trzebinia	24-31	24-31	32 i więcej	32 i więcej
Katowice – Gliwice – Kędzierzyn-Koźle	12-15	12-15	12-15	12-15
Chatupki – Racibórz – Kędzierzyn-Koźle	2-3	2-3	2-3	4-5
Katowice – Radomsko	12-15	12-15	12-15	12-15
Gliwice – Strzelce Opolskie	8-11	12-15	16-19	16-19
Częstochowa – Wieluń	2-3	2-3	2-3	4-5
Katowice – Oświęcim	2-3	2-3	2-3	4-5
Częstochowa – Fosowskie	8-11	8-11	8-11	12-15

Linia komunikacyjna	Liczba połączeń			
	w okresie modernizacji WWK	2026/27	2028/29	2030
Częstochowa – Radomsko	18-19	20-23	20-23	20-23
Czechowice-Dziedzice – Oświęcim	2-3	2-3	2-3	4-5
Żywiec – Sucha Beskidzka	2-3	2-3	2-3	2-3
Katowice – Włoszczowa	12-15	8-11	16-19	20-23
Lubliniec – Kluczbork	6-7	6-7	6-7	6-7
Herby Nowe – Kłobuck – Chorzew Siemkowice	2-3	2-3	2-3	4-5
Tarnowskie Góry – Fosowskie*	0	0	0	0
Racibórz – Kędzierzyn-Koźle	6-7	6-7	6-7	8-11
Rybnik – Kędzierzyn-Koźle	4-5	4-5	4-5	4-5

*- relacje, w których należy spodziewać się zorganizowania oferty przewozowej

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego w międzywojewódzkich i międzynarodowych przewozach pasażerskich oraz w wojewódzkich przewozach pasażerskich w transporcie kolejowym

W dokumencie wyznaczono też stacje i przystanki osobowe przewidziane do obsługi przez pociągi międzywojewódzkie. Do codziennej obsługi wskazano następujące stacje i przystanki kolejowe: Będzin Miasto, Bielsko-Biała Główna, Bytom, Chałupki, Chorzów Batory, Chorzów Miasto, Czechowice-Dziedzice, Czerwionka, Częstochowa, Częstochowa Stradom, Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Herby Nowe, Jaworzno Szczakowa, Jeleśnia, Katowice, Kłobuck, Koniecpol, Krzepice, Kuźnia Raciborska, Lubliniec, Mikołów, Milówka, Mysłowice, Myszków, Pszczyna, Pyskowice, Racibórz, Rajcza Centrum, Rybnik, Sosnowiec Główny, Tarnowskie Góry, Tychy, Węgierska Górka, Wodzisław Śląski, Zabrze, Zawiercie, Zebrzydowice, Żory, Zwardoń, Żywiec. Sezonowo mają być obsługiwane także stacje i przystanki kolejowe: Goleszów, Skoczów, Ustroń Polana, Ustroń Zdrój, Wiśła Głębce, Wiśła Uzdrowisko. Planowane dodatkowo do codziennej obsługi przez pociągi międzywojewódzkie mają być także stacje i przystanki kolejowe: Cieszyn, Goleszów, Skoczów.

Poniżej przedstawiono węzły komunikacyjne w województwie śląskim z kierunkami pożądanymi skomunikowań.

Tabela 2. Węzły komunikacyjne w województwie śląskim z kierunkami pożądanymi skomunikowań według Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego w międzywojewódzkich i międzynarodowych przewozach pasażerskich oraz w wojewódzkich przewozach pasażerskich w transporcie kolejowym

Węzeł komunikacyjny	Kierunki skomunikowań (do/z punktu)
Bielsko-Biała Główna	Cieszyn, Kalwaria Zebrzydowska Lanckorona, Wadowice, Zwardoń
Czechowice-Dziedzice	Cieszyn, Oświęcim
Częstochowa	Lubliniec, Radomsko, Włoszczowa, Zawiercie
Katowice	Bielsko-Biała, Gliwice, Olkusz, Oświęcim, Rybnik, Trzebinia, Tarnowskie Góry, Tychy, Wista
Lubliniec	Kluczbork, Tarnowskie Góry
Pszczyna	Rybnik, Żory
Zebrzydowice	Cieszyn
Żywiec	Sucha Beskidzka, Zwardoń

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego w międzywojewódzkich i międzynarodowych przewozach pasażerskich oraz w wojewódzkich przewozach pasażerskich w transporcie kolejowym

W załączniku do dokumentu określono także linie komunikacyjne w wojewódzkich przewozach pasażerskich w transporcie kolejowym zapewniające połączenie komunikacyjne między sąsiednimi województwami, które mają szczególne znaczenie dla dostępności sieci komunikacyjnej i spójności połączeń komunikacyjnych na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. W dokumencie podkreślono, że załącznik dokumentu nie zobowiązuje województw do organizacji przewozów na wyznaczonych liniach komunikacyjnych. Z drugiej strony, dokument nie wyklucza organizacji przewozów w sposób zgodny z ustawą ale na liniach komunikacyjnych, które nie zostały wyznaczone dokumentem, tzn. że do zorganizowania wojewódzkiego przewozu pasażerskiego do stacji w województwie sąsiednim, położonej nie dalej niż 30 km od granicy województwa na linii nie wykazanej w dokumencie nie jest wymagana aktualizacja dokumentu. W województwie śląskim wyznaczono następujące linie komunikacyjne¹: Częstochowa - Włoszczowa, Tarnowskie Góry – Chorzew Siemkowice, Katowice – Trzebinia, Katowice – Gliwice – Kędzierzyn-Koźle, Chatupki - Racibórz –Kędzierzyn-Koźle, Katowice – Radomsko, Gliwice – Strzelce Opolskie, Częstochowa – Wieluń, Katowice – Olkusz, Katowice – Oświęcim, Częstochowa – Fosowskie, Częstochowa – Radomsko, Częstochowa – Włoszczowa, Czechowice Dziedzice – Oświęcim, Żywiec – Sucha Beskidzka, Katowice – Włoszczowa, Lubliniec – Kluczbork, Częstochowa – podg. Wyczerpy - Chorzew Siemkowice, Herby Nowe – Kłobuck – Chorzew Siemkowice, Tarnowskie Góry – Fosowskie, Racibórz – Kietrz, Racibórz – Głubczyce, Racibórz – Kędzierzyn-Koźle, Rybnik – Kędzierzyn-Koźle. Warto dodać, że realizacja powyższych połączeń jest też uzależniona od stanu infrastruktury kolejowej,

¹ Podkreślone relacje połączeń realizowane są w rozkładzie jazdy 2023/2024.

jak i chęci współpracy pomiędzy sąsiednimi województwami, a województwem śląskim. W rozkładzie jazdy 2024/2025 planowane jest uruchomienie połączeń Chorzew-Siemkowice – Częstochowa we współpracy z województwem łódzkim.

2.2. DOKUMENTY WOJEWÓDZKIE

2.2.1. REGIONALNY PLAN TRANSPORTOWY DLA WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Regionalny Plan Transportowy dla Województwa Śląskiego został przyjęty 30.01.2024 r. przez Zarząd Województwa Śląskiego uchwałą nr 209/484/VI/2024. Opracowanie jest jednym z kluczowych dokumentów strategicznych szczebla wojewódzkiego. W Planie zostały wskazane najważniejsze cele, działania oraz przedsięwzięcia, które powinny zostać zrealizowane do 2030 r. oraz 2050 r., tak aby możliwe było osiągnięcie przyjętej w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” wizji rozwoju regionu w obszarze transportu.

W RPT został przedstawiony cel generalny („Niskoemisyjny, niezawodny, nowoczesny, zrównoważony system transportowy województwa śląskiego zapewniający dobre skomunikowanie regionu w układzie powiązań europejskich i wewnętrznych, wysoką jakość życia i bezpieczeństwa mieszkańców oraz odpowiadający na wyzwania i potrzeby zmieniającej się gospodarki regionu.”). Następnie w dokumencie zawarto cele strategiczne:

- transport przyjazny środowisku i łagodzeniu zmian klimatu;
- transport przyjazny mieszkańcom;
- transport bezpieczny i niezawodny;
- transport dopasowany do transformacji gospodarczej regionu.

Do poszczególnych celów strategicznych zostały przypisane cele szczegółowe, które zawierają konkretne działania zmierzające do poprawy transportu zbiorowego m.in. zwiększenia dostępności transportowej, unowocześnienia i zwiększenia atrakcyjności systemu transportowego poprzez wymianę taboru transportu publicznego, zwiększenia niezawodności transportu i jego odporności na zjawiska kryzysowe, zwiększenie dostępności kolei, poprzez jej integrację z innymi środkami transportu (pieszo, transport autobusowy, transport tramwajowy, samochód), wdrożenie spójnego i efektywnego systemu transportu pomiędzy Metropolią i ośrodkami aglomeracjami regionu.

2.2.2. STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO „ŚLĄSKIE 2030” – ZIELONE ŚLĄSKIE

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego została przyjęta 19.10.2020 r. przez Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą nr VI/24/1/2020. W dokumencie określono cele rozwoju regionu oraz instrumenty ich realizacji w perspektywie do 2030 r. Przedstawiono wizję rozwoju województwa („Województwo śląskie będzie nowoczesnym regionem europejskim o konkurencyjnej gospodarce, będącej efektem odpowiedzialnej transformacji, zapewniającym możliwość rozwoju swoim mieszkańcom i oferującym wysoką jakość życia w czystym powietrzu.”).

Osiągnięcie przedstawionej wizji rozwoju będzie możliwe za pomocą niniejszych czterech celów strategicznych:

- województwo śląskie regionem odpowiedniej transformacji gospodarczej;
- województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańców;
- województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni;
- województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym.

Do poszczególnych celów strategicznych przypisano cele operacyjne, które wskazują konkretne działania zmierzające do osiągnięcia założonych celów strategicznych. Przedstawiono również działania w dziedzinie transportu m.in. poprawę powiązań transportowych poprzez ich przywrócenie, rozbudowę, modernizację i zarządzanie infrastrukturą wzmacniającą dostępność i spójność regionu, w tym w zakresie dróg, linii kolejowych, szlaków wodnych oraz dróg rowerowych, jak również wsparcie rozwoju zintegrowanego, zrównoważonego i niskoemisyjnego transportu w miastach i ich obszarach funkcjonalnych oraz obszarach wiejskich, w szczególności transportu zbiorowego.

2.2.3. PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO 2020+

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ został przyjęty 29.08.2016 r. przez Zarząd Województwa Śląskiego uchwałą nr V/26/2/2016. Dokument określa politykę przestrzenną województwa w zakresie określenia podstawowych elementów układu przestrzennego, ich zróżnicowania i wzajemnych relacji.

W dokumencie przedstawiono wizję rozwoju przestrzennego województwa śląskiego, według której przestrzenny rozwój województwa powinien być oparty na konkurencyjności, efektywności, innowacyjności i postępie technologicznym. Wskazano na priorytet polityki przestrzennej województwa, tj. rozwój miejskich aglomeracji i ich obszarów funkcjonalnych jako biegunów wzrostu gospodarki. W opracowaniu znalazły się cztery cele polityki przestrzennej województwa:

- nowoczesna gospodarka – promocja gospodarczego wzrostu i innowacji;
- szanse rozwojowe mieszkańców – zapewnienie mieszkańcom dostępu do usług publicznych;
- przestrzeń – zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego i kulturowego;
- relacje z otoczeniem – infrastrukturalne powiązania regionu.

Dla poszczególnych celów zostały przypisane kierunki polityki przestrzennej, które zawierają konkretne działania. Wśród działań w dziedzinie mobilności wskazano m.in. zwiększenie dostępności transportowej do usług w obszarach wyludniających się o niskim wskaźniku demograficznym, zwiększenie dostępności transportowej do obszarów miejskich, wzmacnianie powiązań komunikacyjnych obszarów peryferyjnych z ośrodkiem wojewódzkim, jak również rozwijanie dostępności do szlaków i infrastruktury rowerowej.

2.2.4. STRATEGIA ROZWOJU SYSTEMU TRANSPORTU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Strategia Rozwoju Systemu Transportu Województwa Śląskiego została przyjęta 07.04.2014 r. przez Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą nr IV/49/7/2014. Celem opracowania dokumentu jest stworzenie w województwie śląskim efektywnego transportu umożliwiającego sprawne przemieszczanie się mieszkańców regionu i przewóz towarów przy zachowaniu wysokiej jakości usług.

W strategii tej określono wizję systemu transportowego, według której „województwo śląskie będzie regionem o dobrze zorganizowanym systemie transportu, sprawnie i efektywnie zarządzanym oraz bezpiecznym w wymiarze ekologicznym i technicznym. Wyznaczono pięć pól strategicznych nakreślających obszary działań na rzecz realizacji założeń przedstawionych w dokumencie. Są to:

- otwartość i spójność;
- komplementarność;
- mobilność;
- bezpieczeństwo;
- innowacje.

Do poszczególnych pól strategicznych przypisano kierunki działań. Dla celu „otwartość i spójność” zaproponowano działania związane m.in. z adaptacją budynków dworcowych na lokalne centra usługowo-komunikacyjne oraz wprowadzenie minimalnych standardów obsługi obszarów wiejskich. Do celu „komplementarność” przyporządkowano działania zmierzające m.in. do utworzenia i rozwoju multimodalnych węzłów przeladunkowych i węzłów (centrów) przesiadkowych oraz poprawy integracji i spójności przestrzennej różnych podsystemów transportowych. Cel „mobilność” zawiera działania związane m.in. z tworzeniem centrów przesiadkowych, ograniczeniem ruchu samochodowego w centrach miast oraz dostosowaniem infrastruktury i taboru do osób o ograniczonej mobilności. W ramach celu „bezpieczeństwo” zaproponowano działania związane m.in. z projektowaniem, budową i przebudową infrastruktury zgodnie z zasadami bezpieczeństwa. Do ostatniego celu „innowacje” przypisano działania związane m.in. z rozwojem strefy B+R na rzecz działań innowacyjnych w transporcie oraz prowadzenie systematycznych badań ruchu oraz potrzeb i zachowań komunikacyjnych w oparciu o nowoczesne technologie.

2.2.5. PLAN ROZBUDOWY DRÓG WOJEWÓDZKICH W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM (DOKUMENT WDROŻENIOWY DO STRATEGII ROZWOJU SYSTEMU TRANSPORTU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO)

Plan rozbudowy dróg wojewódzkich w województwie śląskim został przyjęty 07.04.2014 r. przez Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą nr IV/49/7/2014. Jest to dokument wdrożeniowy dla Strategii Rozwoju Systemu Transportu Województwa Śląskiego. W Planie przedstawiono cele operacyjne do realizacji w obszarze infrastruktury drogowej (dróg wojewódzkich), dzięki wykorzystaniu środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. W dokumencie wskazano projekty dotyczące budowy lub przebudowy dróg wojewódzkich tj.:

- Budowa Regionalnej Drogi Racibórz na odcinku przez Miasto Rybnik – etap I i II;
- Budowa Drogi Głównej Południowej na odcinku od drogi wojewódzkiej nr 935 w Rydułtowach do połączenia z ul. Wodzistawską w Mszanie – Etap III;
- Budowa obwodnicy miejscowości Pawłowice jako odcinek Drogi Głównej Południowej;
- Budowa trasy N-S w Rudzie Śląskiej łączącej Drogową Trasę Średnicową z Autostradą A4, etap I i II;
- Przebudowa DW 925 od granicy miasta na prawach powiatu Ruda Śl. – A1 – do granicy miasta na prawach powiatu Rybnik;
- Rozbudowa odcinka drogi wojewódzkiej nr 942 w Bielsku-Białej;
- Budowa Drogowej Trasy Średnicowej Wschód – Etap II – węzeł Partyzantów – węzeł Jęzor;
- Budowa przedłużenia Al. Bohaterów Monte Cassino do ul. Dźbowskiej oraz rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 908;
- Przebudowa DW 408 na odcinku od m. Gliwice do granicy województwa, etap I budowa obwodnicy Sośnicowic;
- Przebudowa DW 910 od DK86 do granicy miasta na prawach powiatu Dąbrowa Górnicza;
- Budowa Drogi Głównej Południowej na odcinku od drogi wojewódzkiej nr 935 w Rydułtowach do połączenia z ul. Wodzistawską w Mszanie – Etap II;
- Przebudowa DW 929 od granicy miasta na prawach powiatu Rybnik do Węzła Świerklany;
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 933;
- Przebudowa DW 928 od DK44 do DK1;
- Budowa Drogowej Trasy Średnicowej Wschód – Etap I – węzeł Lwowska – Obrzeżna Zachodnia;
- Budowa Drogi Głównej Południowej na odcinku od drogi wojewódzkiej nr 935 w Rydułtowach do połączenia z ul. Wodzistawską w Mszanie – Etap I
- Bytomska Centralna Trasa Północ-Południe BCT N-S jako nowy ciąg drogi wojewódzkiej – etap I i II;
- Przebudowa DW 791 na odcinku od DK1 do DK 78, etap I budowa obwodnicy miejscowości Myszków;
- Przebudowa DW 921 od DK78 do granicy miasta na prawach powiatu Zabrze;
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 913, etap I odcinek od S-1 „Węzeł Lotnisko” do skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 913 z ul. Józefa Piłsudskiego w miejscowości Pyrzowice;
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 935;
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 908 na odcinku Częstochowa – Tarnowskie Góry;

- Budowa obwodnicy Buczkowic stanowiącej połączenie drogi ekspresowej S69 z drogą wojewódzką 942;
- Przebudowa DW 789 od węzła autostradowego przez Gniazdów, Koziegłowy do Lgota Nadwarcie, etap I budowa obwodnicy miasta Woźniki;
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 793 na terenie gmin Żarki, Myszków oraz Siewierz;
- Wsparcie multimodalnego europejskiego obszaru transportu poprzez budowę łącznika pomiędzy S1-DK94 w celu połączenia terenów inwestycyjnych Zagłębia Dąbrowskiego z Euroterminalem w Sławkowie;
- Przebudowa DW 791 na odcinku od DK1 do DK 78, etap II;
- Projekt budowy Regionalnej Drogi Racibórz-Pszczyna od DK45 w gminie Rudnik do ul. Sportowej w Rybniku, jako nowego ciągu drogi wojewódzkiej nr 935 – etap 4 i etap 5 wschodnia obwodnica Raciborza;
- Przebudowa DW 941 od obwodnicy m. Ustroń do DW 942;
- Przebudowa DW 789 od węzła autostradowego przez Gniazdów, Koziegłowy do Lgota Nadwarcie, etap II;
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 793 na odcinku Żarki – Myszków;
- Przebudowa DW 934 od m. Imielin do DK44;
- Przebudowa DW 408 na odcinku od m. Gliwice do granicy województwa, Etap II;
- Przebudowa DW 948 od DK52 do DW 946;
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 786 na odcinku od m. Święta Anna do granicy województwa;
- Przebudowa DW 491 od granicy miasta na prawach powiatu Częstochowa do granicy województwa;
- Przebudowa DW 492 od DK46 do granicy województwa;
- Połączenie drogi krajowej S1 od Węzła Mierzęcice z GTL CARGO w miejscowości Mierzęcice;
- Przebudowa DW 494 od gr. województwa do granicy miasta na prawach powiatu Częstochowa;
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 793 na odcinku Janów – Złoty Potok;
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 913, etap II odcinek od skrzyżowania z DK78 w miejscowości Celiny do skrzyżowania z DK86.

2.2.6. PLAN ROZWOJU KOLEI W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM (DOKUMENT WDROŻENIOWY DO STRATEGII ROZWOJU SYSTEMU TRANSPORTU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO)

Plan rozwoju kolei w województwie śląskim został przyjęty 26.01.2016 r. przez Zarząd Województwa Śląskiego uchwałą nr 147/89/V/2016. Jest to dokument wdrożeniowy do Strategii Rozwoju Transportu Województwa Śląskiego. W Planie określono cele

operacyjne do realizacji w obszarze transportu kolejowego przy wykorzystaniu środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego. W dokumencie wskazano projekty dotyczące modernizacji i rewitalizacji linii kolejowych tj.:

- Rewitalizacja linii kolejowych nr 694/157/190/191 Bronów – Bieniowiec – Skoczów – Golezów – Cieszyn/Wiśła Głębce (projekt zrealizowany);
- Rewitalizacja linii kolejowych nr 140/169/179/885/138 połączenia: Orzesze Jaśkowice – Tychy – Baraniec – KWK Piast – Nowy Bieruń – Oświęcim (przygotowana dokumentacja projektowa);
- Rewitalizacja linii kolejowej nr 140 Katowice Ligota – Nędza na odcinku Rybnik Towarowy – Sumina (projekt zrealizowany);
- Rewitalizacja linii kolejowej nr 148 na odcinku Pszczyna – Żory (projekt w realizacji);
- Rewitalizacja linii kolejowej nr 117 Kalwaria Zebrzydowska – Bielsko-Biała Główna na odcinku granica województwa – Bielsko-Biała Główna (przygotowane studium wykonalności);
- Rewitalizacja linii kolejowej nr 90 Zebrzydowice – Cieszyn (projekt zrealizowany).

2.2.7. REGIONALNA POLITYKA MIEJSKA WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Regionalna Polityka Miejska Województwa Śląskiego (RPM) została przyjęta 15.12.2021 r. przez Zarząd Województwa Śląskiego uchwałą nr 2703/297/VI/2021. Dokument przedstawia istotną rolę miast w przestrzeni najbardziej zurbanizowanego województwa w kraju. Celem generalnym RMP jest wzmocnienie zdolności miast i obszarów zurbanizowanych województwa śląskiego do kreowania zrównoważonych i trwałych procesów rozwojowych zapewniających wysoką jakość życia mieszkańców.

W dokumencie przedstawiono trzy cele operacyjne:

- miasta odporne, zrównoważone, zdolne do adaptacji do zmieniających się warunków klimatycznych;
- miasta oferujące mieszkańcom wysokie standardy życia;
- miasta stabilne demograficznie, gospodarczo i spójne przestrzennie.

Do poszczególnych celów zostały przypisane działania. Zaproponowano działania polegające m.in. na wspieraniu rozwiązań ukierunkowanych na rozwój publicznego transportu zbiorowego, stworzenie systemu transportowego o jakości zachęcającej do konwersji z transportu prywatnego do publicznego, wspieranie wdrażania planów zrównoważonej mobilności miejskiej, rozwój zintegrowanych systemów transportu publicznego na terenie Metropolii Górnośląsko-Zagłębiowskiej i obszarów Aglomeracji miejskich oraz w miejskich obszarach funkcjonalnych.

2.2.8. PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA PRZED HAŁASEM DLA WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO DO ROKU 2023 DLA TERENÓW POZA AGLOMERACJAMI, POŁOŻONYCH WZDŁUŻ ODCINKÓW DRÓG O NATĘŻENIU RUCHU POWYŻEJ 3 000 000 POJAZDÓW ROCZNIE I ODCINKÓW LINII KOLEJOWYCH O NATĘŻENIU RUCHU POWYŻEJ 30 000 POCIĄGÓW ROCZNIE

Program ochrony środowiska przed hałasem do roku 2023 został przyjęty 26.08.2019 r. przez Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą nr VI/12/8/2019. Dokument wyznacza priorytety i kierunki działań mających na celu dostosowanie poziomu hałasu do stanu dopuszczalnego w odniesieniu do dróg i linii kolejowych położonych poza aglomeracjami, na których poziom hałasu przekracza obowiązujące normy. W dokumencie przeanalizowano zapisy poszczególnych działań pod kątem oddziaływania na poszczególne elementy środowiska.

2.2.9. PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO DO ROKU 2019 Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY DO ROKU 2024

Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024 został przyjęty 31.08.2015 r. przez Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą nr V/11/8/2015. Dokument został opracowany w celu opracowania działań zmierzających do poprawy stanu środowiska w województwie oraz ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko źródeł zanieczyszczeń, ochrony i rozwój walorów środowiska oraz racjonalne gospodarowanie jego zasobami.

W programie tym wskazano cele strategiczne, do których przypisano cele operacyjne, z podziałem na poszczególne elementy środowiska naturalnego. Wśród działań wskazano m.in. rozwój komunikacji publicznej w oparciu o nowoczesny i niskoemisyjny tabor autobusowy, stworzenie zintegrowanego systemu komunikacji miejskiej oraz wspieranie rozwoju transportu rowerowego poprzez rozwój i modernizację infrastruktury.

3. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OBSZARU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

3.1. STAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Województwo śląskie położone jest w południowej części Polski. Jego południowa granica jest jednocześnie granicą państwa z Republiką Czeską i Republiką Słowacką. Województwo graniczy także z województwem opolskim (od zachodu), łódzkim (od północy) oraz świętokrzyskim i małopolskim (od wschodu). Województwo te, z geograficznego punktu widzenia obejmuje obszar Niziny Śląskiej, Wyżyny Śląsko-Krakowskiej, Kotliny Oświęcimskiej, Pogórza Zachodniobeskidzkiego, Beskidów Zachodnich, Górnego Śląska oraz część Małopolski.

Mapa 1. Województwo śląskie na tle kraju

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o.

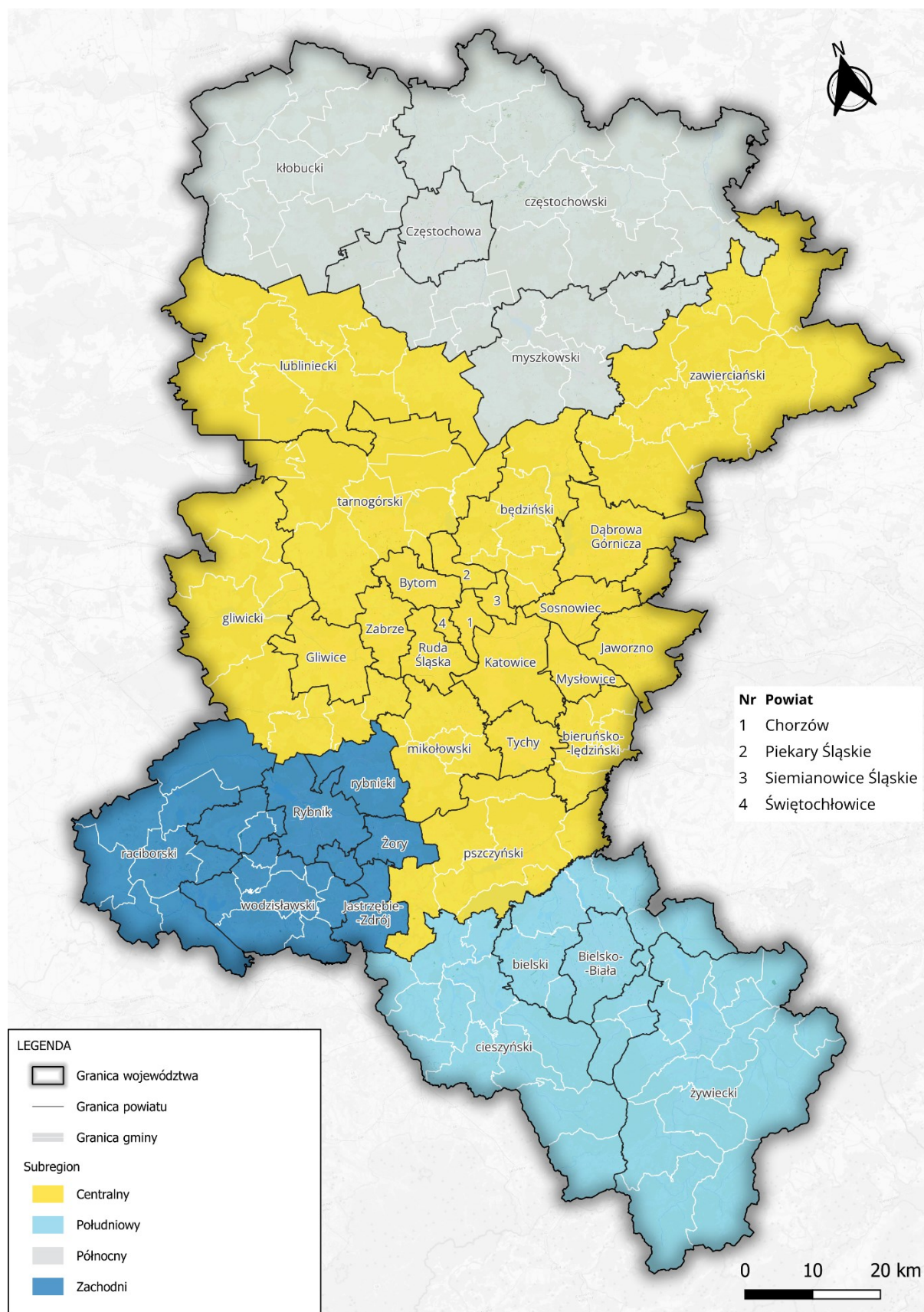
Całkowita powierzchnia województwa śląskiego wynosi 12 334 km² i podzielone jest na cztery **subregiony**:

W skład województwa śląskiego wchodzi **36 powiatów** (w tym 19 miast na prawach powiatu) oraz **167 gmin** (w tym 49 gmin miejskich, 23 gminy miejsko-wiejskie oraz 95 gmin wiejskich).

Województwo śląskie charakteryzuje się najwyższym **wskaźnikiem urbanizacji** w Polsce. W 2022 r. wskaźnik ten wynosił 75,9% (dla porównania wskaźnik urbanizacji dla całego kraju wynosi 59,6%). Na terenie województwa znajduje się obecnie jedyna metropolia w Polsce – **Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia**, a także **aglomeracje miejskie**, tj. bielska, częstochowska i rybnicko-jastrzębska. Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia została utworzona w 2017 r. na obszarze konurbacji górnośląskiej, w skład której wchodzi 41 miast i gmin. Najwięcej mieszkańców zamieszkuje gminy: Katowice, Sosnowiec, Gliwice, Zabrze oraz Bytom. Aglomerację bielską tworzy miasto Bielsko-Biała wraz z miastem Czechowice-Dziedzice oraz dziewięcioma okolicznymi gminami. Na aglomerację częstochowską składa się miasto Częstochowa oraz trzynaście okolicznych gmin. Natomiast aglomerację rybnicko-jastrzębsko budują miasta Rybnik, Jastrzębie-Zdrój, Żory oraz cztery przyległe gminy.

Mapa 2. Podział administracyjny województwa śląskiego

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o.

3.2. SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

W 2022 r. województwo śląskie zamieszkiwało 4 346 702 mieszkańców, co stanowi 11,51% ogółu mieszkańców Polski. We wszystkich miastach na prawach powiatu tego województwa w 2022 r. mieszkało 2 389 479 osób, co stanowi 54,97% ogółu mieszkańców województwa. Największym miastem pod względem liczby mieszkańców są Katowice, które zamieszkuje 280 190 osób. W ciągu 10 lat wszystkie miasta na prawach powiatu odnotowały spadek liczby mieszkańców. Najmniej osób ubyło w Żorach (-0,38%), Bielsku-Białej (-4,36%) oraz Tychach (-4,65%). Z kolei, najwięcej mieszkańców ubyło w Bytomiu (-14,39%), Zabrze (-13,39%) oraz Świętochłowicach (-12,56%). Warto zwrócić uwagę na powiaty mikołowski i bielski, w których to liczba mieszkańców zwiększyła się o ponad 4%.

Województwo śląskie charakteryzuje się największą koncentracją ludności w kraju oraz jedną z największych w Europie. Przekłada się to na wysoką wartość **gęstości zaludnienia**, która wynosi 352 osób/km².

Tabela 3. Liczba mieszkańców w 2012 i 2022 r.

Powiat	2012 [os.]	2022 [os.]	Miasto na prawach powiatu	2012 [os.]	2022 [os.]
będziński	151 650	145 429	Bielsko-Biała	174 370	166 765
bielski	159 241	165 836	Bytom	174 724	149 576
bieruńsko- łędzki	58 204	59 568	Chorzów	111 168	101 914
cieszyński	177 124	175 579	Częstochowa	234 472	208 282
częstochoowski	135 404	132 009	Dąbrowa Górnicza	124 701	114 765
gliwicki	115 299	113 223	Gliwice	186 210	171 023
kłobucki	85 735	82 451	Jastrzębie-Zdrój	91 723	83 139
lubliniecki	77 347	75 157	Jaworzno	94 305	87 552
mikołowski	95 217	99 602	Katowice	307 233	280 190
myszkowski	71 964	68 054	Mysłowice	75 305	71 643
pszczyński	108 657	110 958	Piekary Śląskie	57 502	52 137
raciborski	109 929	99 974	Ruda Śląska	142 346	131 532
rybnicki	76 597	76 816	Rybnik	140 789	131 744
tarnogórski	138 770	139 221	Siemianowice Śląskie	69 539	63 892
wodzisławski	158 400	151 133	Sosnowiec	213 513	189 178

Powiat	2012 [os.]	2022 [os.]	Miasto na prawach powiatu	2012 [os.]	2022 [os.]
zawierciański	122 325	112 774	Świętochłowice	52 372	45 795
żywiecki	153 119	149 439	Tychy	129 112	123 105
			Zabrze	179 452	155 430
			Żory	62 052	61 817

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie danych GUS BDL (dostęp: 06.05.2024 r.)

3.2.1. PRZYROST NATURALNY I MIGRACJE LUDNOŚCI

W 2022 r. **współczynnik przyrostu naturalnego** w kraju wynosił -3,79‰, natomiast w województwie śląskim -5,77‰. Wszystkie powiaty i miasta na prawach powiatu charakteryzują się ujemnym współczynnikiem przyrostu naturalnego. Najlepiej sytuacja kształtuje się w powiecie pszczyńskim, gdzie współczynnik przyrostu naturalnego wynosi -0,79‰, natomiast najwyższą wartość współczynnika przyrostu naturalnego odnotowano w Sosnowcu (-9,40‰).

Tabela 4. Współczynnik przyrostu naturalnego w 2022 r.

Powiat	Współczynnik przyrostu naturalnego [‰]	Miasto na prawach powiatu	Współczynnik przyrostu naturalnego [‰]
będziński	-8,57	Bielsko-Biała	-4,52
bielski	-1,92	Bytom	-8,73
bieruńsko-lęczyński	-2,28	Chorzów	-8,44
cieszyński	-3,68	Częstochowa	-8,79
częstochowski	-6,37	Dąbrowa Górnicza	-8,79
gliwicki	-4,12	Gliwice	-5,54
kłobucki	-4,27	Jastrzębie-Zdrój	-6,12
lubliniecki	-4,52	Jaworzno	-7,64
mikołowski	-3,07	Katowice	-6,71
myszkowski	-6,57	Mysłowice	-4,76
pszczyński	-0,79	Piekary Śląskie	-7,67
raciborski	-5,71	Ruda Śląska	-5,84
rybnicki	-3,18	Rybnik	-5,20

Powiat	Współczynnik przyrostu naturalnego [%o]	Miasto na prawach powiatu	Współczynnik przyrostu naturalnego [%o]
tarnogórski	-4,76	Siemianowice Śląskie	-6,82
wodzisławski	-5,21	Sosnowiec	-9,40
zawierciański	-8,26	Świętochłowice	-6,11
żywiecki	-4,59	Tychy	-4,28
		Zabrze	-6,00
		Żory	-1,86

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie danych GUS BDL (dostęp: 06.05.2024 r.)

Saldo migracji dla województwa śląskiego w 2022 r. wynosiło -4 244 osób. Oznacza to, iż więcej osób wyjechało, niż przyjechało na jego teren. W przypadku miast jedynie w Żorach saldo migracji było dodatnie i wyniosło 107 osób. Nieco bardziej zróżnicowana sytuacja zauważalna jest w powiatach, w szczególności tarnogórskim (680 osób) oraz bielskim (492 osoby), w których saldo migracji jest zdecydowanie dodatnie.

Tabela 5. Saldo migracji w 2022 r.

Powiat	Saldo migracji [os.]	Miasto na prawach powiatu	Saldo migracji [os.]
będziński	235	Bielsko-Biała	-511
bielski	492	Bytom	-659
bieruńsko-lędzki	179	Chorzów	-470
cieszyński	142	Częstochowa	-731
częstochowski	255	Dąbrowa Górnicza	-202
gliwicki	308	Gliwice	-349
kłobucki	-19	Jastrzębie-Zdrój	-382
lubliniecki	-59	Jaworzno	-68
mikołowski	450	Katowice	-488
myszkowski	-102	Mysłowice	-136
pszczyński	34	Piekary Śląskie	-170
raciborski	-253	Ruda Śląska	-420

Powiat	Saldo migracji [os.]	Miasto na prawach powiatu	Saldo migracji [os.]
rybnicki	218	Rybnik	-508
tarnogórski	680	Siemianowice Śląskie	-82
wodzisławski	-30	Sosnowiec	-649
zawierciański	-80	Świętochłowice	-11
żywiecki	193	Tychy	-539
		Zabrze	-619
		Żory	107

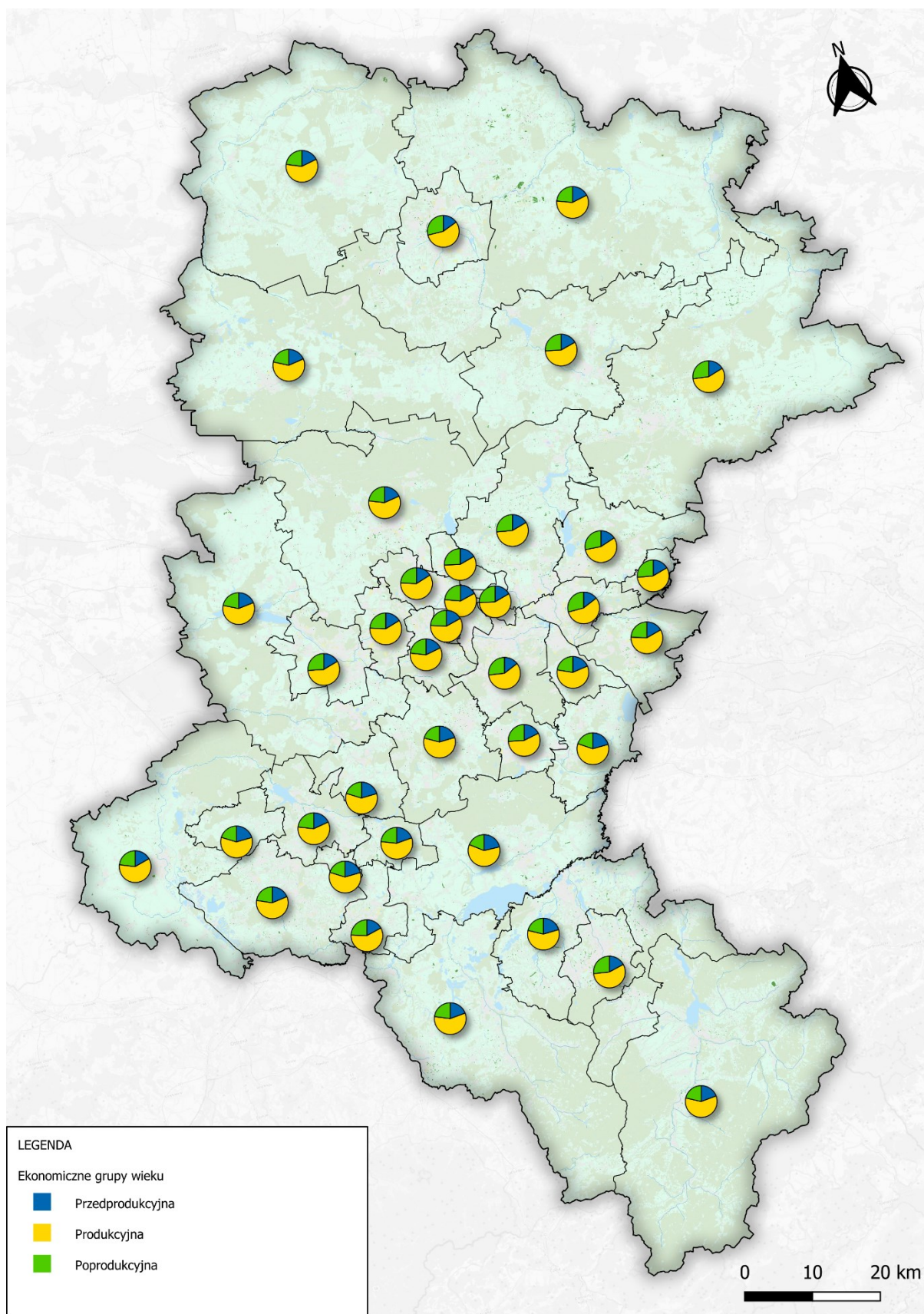
Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie danych GUS BDL (dostęp: 06.05.2024 r.)

3.2.2. STRUKTURA WIEKOWA MIESZKAŃCÓW

Pod względem ekonomicznych grup wiekowych w województwie śląskim ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowiła 17,70%, produkcyjnym 58,31%, natomiast poprodukcyjnym 23,99%.

Największy procentowy udział mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym odnotowano w powiatach pszczyńskim (21,45%), bieruńsko-lędzińskim (20,66%) oraz rybnickim (20,57%). Najwięcej osób w wieku produkcyjnym odnotowano w powiatach raciborskim (60,09%), lublinieckim (59,95%) oraz mieście Bytom (59,62%). Z kolei, najwięcej osób w wieku poprodukcyjnym zamieszkuje następujące miasta: Sosnowiec (29,20%), Częstochowa (28,82%), Dąbrowa Górnicza (28,03%).

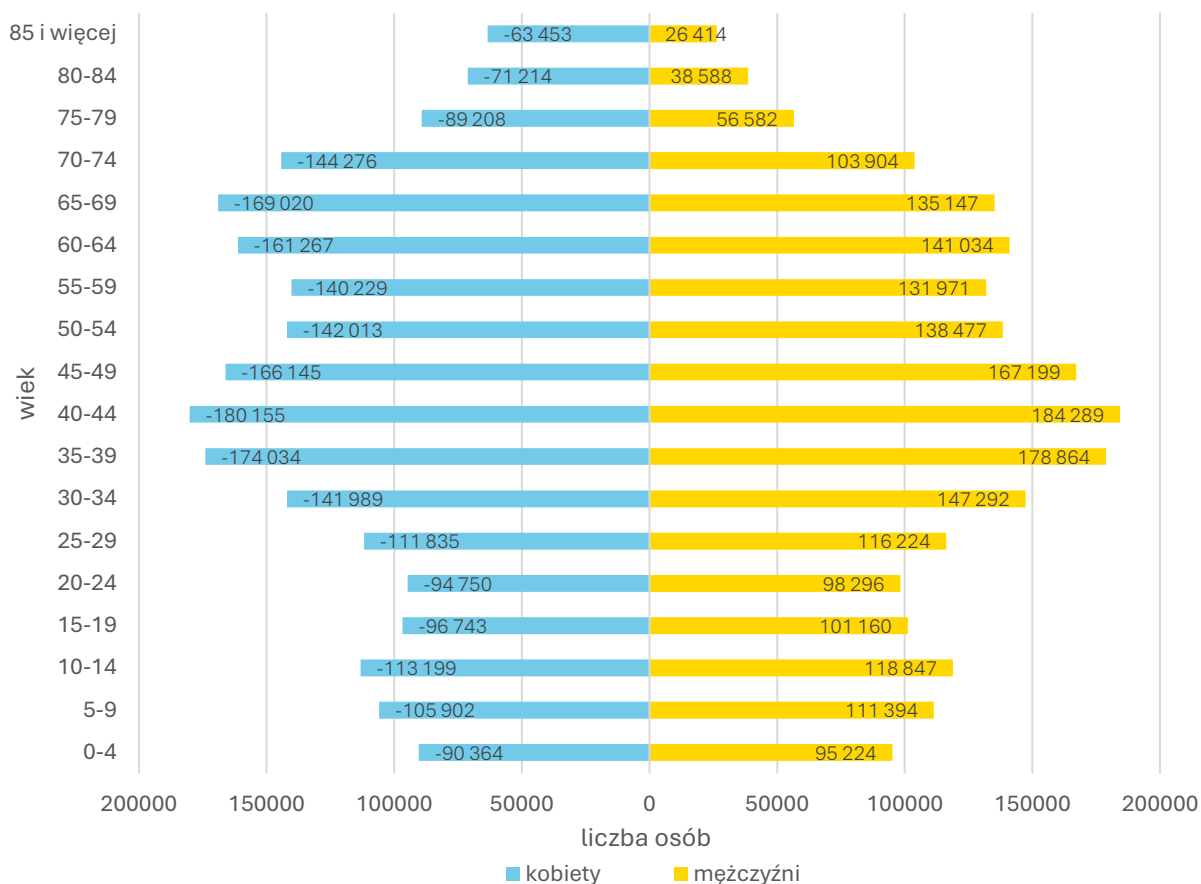
Mapa 3. Ekonomiczne grupy wiekowe w województwie śląskim

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie danych GUS BDL (dostęp: 06.05.2024 r.)

Piramida wieku i płci umożliwia przeanalizowanie sytuacji demograficznej obszaru, z uwzględnieniem zróżnicowania mieszkańców danego obszaru pod względem tych cech. W przypadku województwa śląskiego piramida wieku i płci ma postać piramidy regresywnej. W przypadku takiej piramidy zauważalny jest wyraźny spadek liczby mieszkańców obszaru, przy równoczesnym spadku liczby urodzeń oraz zwiększeniu się odsetka osób w wieku poprodukcyjnym.

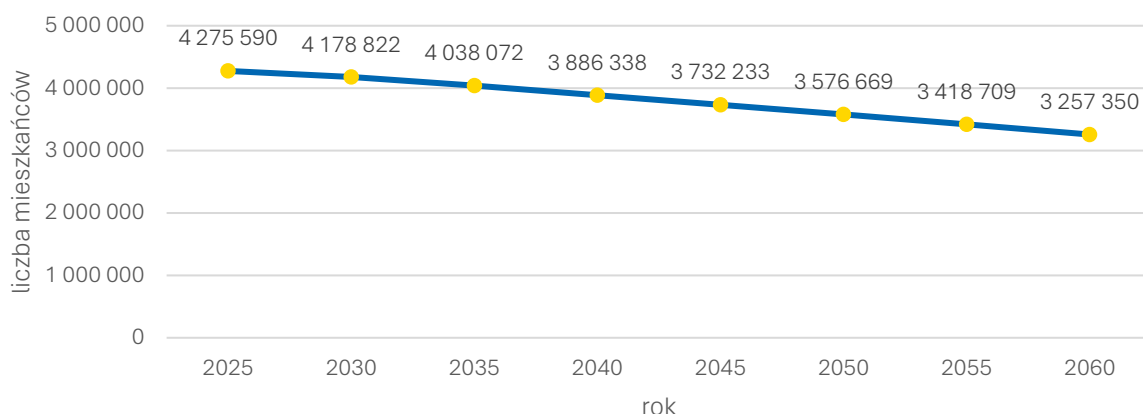
Wykres 1. Piramida wieku i płci ludności województwa śląskiego

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie danych GUS BDL (dostęp: 06.05.2024 r.)

Według najnowszej prognozy demograficznej opracowanej przez Główny Urząd Statystyczny na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego Ludność i Mieszkań z 2021 r. wynika, że liczba mieszkańców województwa śląskiego w 2060 r. wyniesie 3 257 350 osób. Oznacza to, iż liczba ta w porównaniu do 2022 r. zmniejszy się aż o 25,06%.

Wykres 2. Prognoza demograficzna dla województwa śląskiego

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie danych GUS BDL (dostęp: 06.05.2024 r.)

Prognoza demograficzna dla miast na prawach powiatu nie jest optymistyczna. We wszystkich miastach liczba mieszkańców zmniejszy się. Według szacunkowych wyliczeń najwięcej mieszkańców ubędzie w Sosnowcu (-39,59%), Jastrzębiu-Zdrój (39,51%) oraz Częstochowie (38,60%).

Tabela 6. Prognoza demograficzna dla miast na prawach powiatu

Miasto na prawach powiatu	2025 [os.]	2030 [os.]	2035 [os.]	2040 [os.]	2045 [os.]	2050 [os.]	2055 [os.]	2060 [os.]
Bielsko-Biała	163 223	158 765	152 360	145 801	139 463	133 359	127 388	121 333
Bytom	145 667	139 827	133 000	126 068	119 139	112 195	105 290	98 517
Chorzów	100 067	97 480	94 127	90 728	87 369	83 919	80 256	76 450
Częstochowa	201 700	192 223	181 005	169 550	158 316	147 567	137 449	127 880
Dąbrowa Górnicza	111 768	107 262	101 690	95 781	89 922	84 316	79 093	74 070
Gliwice	166 853	161 395	154 039	146 555	139 322	132 361	125 564	118 893
Jastrzębie-Zdrój	80 493	76 232	71 547	66 948	62 571	58 391	54 315	50 287
Jaworzno	85 607	82 570	78 848	74 962	71 011	66 977	62 964	59 034
Katowice	274 016	266 975	256 076	244 976	234 512	224 525	214 647	204 913
Mystowice	70 938	69 879	68 146	66 233	64 253	62 205	60 069	57 813
Piekary Śląskie	51 015	49 217	47 193	45 074	42 975	40 871	38 798	36 726

Miasto na prawach powiatu	2025 [os.]	2030 [os.]	2035 [os.]	2040 [os.]	2045 [os.]	2050 [os.]	2055 [os.]	2060 [os.]
Ruda Śląska	128 861	124 595	119 585	114 317	109 056	103 722	98 283	92 861
Rybnik	129 061	124 973	119 939	114 635	109 261	103 765	98 225	92 774
Siemianowice Śląskie	62 524	60 346	57 779	55 134	52 482	49 858	47 223	44 638
Sosnowiec	182 966	174 036	163 259	152 293	141 762	131 960	122 852	114 279
Świętochłowice	44 704	42 951	40 964	38 966	36 942	34 892	32 894	30 892
Tychy	120 828	118 016	113 525	108 673	103 807	99 047	94 466	89 880
Zabrze	150 812	144 369	137 038	129 674	122 238	114 739	107 218	99 897
Żory	61 722	61 763	60 877	59 707	58 453	57 145	55 847	54 373

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie danych GUS BDL (dostęp: 06.05.2024 r.)

Podobnie jak w przypadku miast na prawach powiatu, również we wszystkich powiatach województwa śląskiego liczba mieszkańców spadnie. Najwięcej mieszkańców ubędzie w powiatach: zawierciańskim (31,11%), raciborskim (27,33%) oraz myszkowskim (26,21%). Jedynie niewielkie spadki ludności prognozowane są dla powiatów mikołowskiego i bielskiego, w których liczba mieszkańców zmniejszy się odpowiednio o - 3,83% i -4,30%.

Tabela 7. Prognoza demograficzna dla powiatów

Powiat	2025 [os.]	2030 [os.]	2035 [os.]	2040 [os.]	2045 [os.]	2050 [os.]	2055 [os.]	2060 [os.]
będziński	143 420	140 806	136 535	131 741	126 807	121 869	116 955	111 773
bielski	166 874	169 060	168 943	167 933	166 524	164 643	162 063	158 700
bieruńsko- lędziński	59 609	59 771	59 152	58 196	57 098	55 846	54 322	52 571
cieszyński	174 431	173 936	170 854	167 021	162 809	158 292	153 384	147 995
częstochoowski	130 683	129 123	126 045	122 246	118 013	113 517	108 786	103 818
gliwicki	112 429	111 603	109 432	106 820	104 006	100 953	97 573	93 805
kłobucki	81 146	79 269	76 715	73 914	70 970	67 927	64 812	61 524
lubliniecki	74 374	73 210	71 429	69 376	67 174	64 819	62 296	59 669
mikołowski	100 357	101 649	101 725	101 279	100 538	99 454	97 927	95 788

Powiat	2025 [os.]	2030 [os.]	2035 [os.]	2040 [os.]	2045 [os.]	2050 [os.]	2055 [os.]	2060 [os.]
myszkowski	66 905	65 391	63 116	60 611	57 982	55 412	52 846	50 217
pszczyński	110 820	110 763	109 453	107 605	105 476	102 957	99 980	96 651
raciborski	98 167	95 621	92 281	88 644	84 881	80 887	76 750	72 653
rybnicki	76 654	76 396	75 418	74 195	72 748	71 083	69 164	66 998
tarnogórski	139 189	139 256	137 722	135 492	133 002	130 262	126 994	123 161
wodzisławski	149 088	146 129	141 941	137 457	132 768	127 763	122 488	116 990
zawierciański	110 430	106 888	102 317	97 374	92 306	87 308	82 481	77 693
żywiecki	148 189	147 077	143 997	140 359	136 277	131 863	127 047	121 834

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie danych GUS BDL (dostęp: 06.05.2024 r.)

3.2.3. SZKOLNICTWO

Edukacja w województwie śląskim prowadzona jest na wszystkich szczeblach, począwszy na wychowaniu przedszkolnym, kończąc na edukacji wyższej. W granicach województwa znajduje się 1 918 placówek wychowania przedszkolnego (w tym 1 616 przedszkoli), do których uczęszcza w sumie 164 115 dzieci.

Nauczanie w szkołach podstawowych prowadzone jest w 1 420 szkołach, do których uczęszcza 350 962 uczniów. Szkół ponadpodstawowych znajduje się 763, do których uczęszcza 169 548 uczniów. W województwie znajdują się również szkoły policealne (166 szkół, do których uczęszcza 28 022 uczniów) oraz szkoły dla dorosłych (98 szkół, do których uczęszcza 10 566 osób).

Na terenie województwa śląskiego zlokalizowanych jest 31 uczelni wyższych, na których kształcą się 107 303 studentów. Do najważniejszych uczelni w województwie należą m.in. Uniwersytet Śląski, Politechnika Śląska, Uniwersytet Ekonomiczny oraz Politechnika Częstochowska.

3.2.4. ZATRUDNIENIE

W 2022 r. liczba osób pracujących na terenie województwa śląskiego wyniosła 1 706 791 osób. Największymi generatorami miejsc pracy są ośrodki miejskie, wśród których wymienić należy Katowice (118 884 pracujących), Częstochowę (84 652 pracujących) oraz Sosnowiec (72 872 pracujących). W przypadku udziału osób pracujących w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym najwyższe wartości wskaźnika odnotowano w Bielsku Białej (73,8%) oraz Tychach (73,4%).

Tabela 8. Zatrudnienie w województwie śląskim w 2022 r.

Powiat	Liczba pracujących [os.]	Udział osób pracujących w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym [%]	Miasto na prawach powiatu	Liczba pracujących [os.]	Udział osób pracujących w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym [%]
będziński	57 354	69,2	Bielsko-Biała	69 272	73,8
bielski	70 732	73,2	Bytom	52 837	59,2
bieruńsko- lędziński	24 746	69,8	Chorzów	39 350	65,0
cieszyński	68 378	67,5	Częstochowa	84 652	72,5
częstochowski	53 756	69,1	Dąbrowa Górnicza	45 881	71,2
gliwicki	44 035	65,7	Gliwice	70 544	71,7
kłobucki	34 492	70,7	Jastrzębie-Zdrój	28 038	57,6
lubliniecki	28 488	63,2	Jaworzno	34 353	66,5
mikołowski	41 110	70,4	Katowice	118 884	72,2
myszkowski	27 277	69,9	Mysłowice	28 156	66,6
pszczyński	46 061	69,6	Piekary Śląskie	19 138	63,6
raciborski	35 100	58,4	Ruda Śląska	49 575	64,0
rybnicki	29 186	64,2	Rybnik	49 764	64,5
tarnogórski	53 686	65,9	Siemianowice Śląskie	24 701	67,0
wodzisławski	54 503	61,4	Sosnowiec	72 872	68,5
zawierciański	43 471	67,9	Świętochłowice	16 715	62,1
żywiecki	58 570	69,2	Tychy	50 976	73,4
			Zabrze	56 815	61,4
			Żory	23 323	66,0

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie danych GUS BDL (dostęp: 06.05.2024 r.)

W województwie śląskim znajduje się łącznie 521 859 podmiotów gospodarki narodowej. Pod względem wielkości podmiotów najwięcej zarejestrowanych jest mikroprzedsiębiorstw – 501 205.

Tabela 9. Podmioty gospodarki narodowej według wielkości przedsiębiorstwa

Liczba pracowników	0-9 os.	10-49 os.	50-249 os.	250-999 os.	1 000 os. i więcej
Liczba podmiotów w województwie śląskim	501 205	16 774	3 350	458	72

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie danych GUS BDL (dostęp: 06.05.2024 r.)

W 2022 r. przeciętne wynagrodzenie brutto na terenie województwa śląskiego wynosiło 6 728 zł i było nieznacznie wyższe niż przeciętne wynagrodzenie brutto dla całego kraju (6 706 zł). Spośród miast i powiatów najwyższe wartości przeciętnego wynagrodzenia brutto zanotowano w Katowicach (8 017 zł), Jaworznie (7 568 zł) oraz Gliwicach (7 470 zł). Z kolei, najniższe wynagrodzenia występują w powiecie kłobuckim (5 132 zł), wodzisławskim (5 479 zł) oraz bieruńsko-lędzińskim (5 621 zł).

Tabela 10. Przeciętne wynagrodzenie brutto w 2022 r.

Powiat	Przeciętne wynagrodzenie brutto [zł]	Miasto na prawach powiatu	Przeciętne wynagrodzenie brutto [zł]
będziński	5 672	Bielsko-Biała	6 434
bielski	5 876	Bytom	6 303
bieruńsko-lędziński	5 621	Chorzów	5 954
cieszyński	5 838	Częstochowa	6 019
częstochowski	5 775	Dąbrowa Górnicza	7 272
gliwicki	6 067	Gliwice	7 470
kłobucki	5 132	Jastrzębie-Zdrój	b.d.
lubliniecki	5 685	Jaworzno	7 568
mikołowski	5 958	Katowice	8 017
myszkowski	5 629	Mysłowice	5 755
pszczyński	5 980	Piekary Śląskie	6 550
raciborski	6 823	Ruda Śląska	6 007
rybnicki	5 661	Rybnik	6 135

Powiat	Przeciętne wynagrodzenie brutto [zł]	Miasto na prawach powiatu	Przeciętne wynagrodzenie brutto [zł]
tarnogórski	6 218	Siemianowice Śląskie	5 956
wodzisławski	5 479	Sosnowiec	6 127
zawierciański	6 439	Świętochłowice	5 653
żywiecki	6 015	Tychy	6 237
		Zabrze	6 512
		Żory	5 748

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie danych GUS BDL (dostęp: 06.05.2024 r.)

3.2.5. LICZBA PASAŻERÓW KORZYSTAJĄCYCH Z UPRAWNIEŃ DO PRZEJAZDÓW ULGOWYCH

Liczba biletów sprzedanych z ulgami w 2023 r. (okres od grudnia 2022 r. do listopada 2023 r.) wyniosła 571 460 biletów. Największą grupę sprzedanych biletów jednorazowych stanowiły bilety z ulgą 49% (dziecko 4-5 lat, niewidomy, inwalida wojenny, osoba niesamodzielną, weteran), których sprzedano 93 966 sztuk. W grupie biletów miesięcznych najwięcej sprzedano biletów z ulgą 49% (uczeń, osoba niesamodzielną), których sprzedano 280 914 sztuk.

Tabela 11. Rodzaje ulg i liczba biletów sprzedanych w 2023 r.

Rodzaj ulgi	Liczba biletów [szt.]
Bilety jednorazowe	
100% (przewodnik niewidomego, opiekun inwalidy wojennego I gr., opiekun osoby niesamodzielną)	11
95% (niewidomy niezdolny do samodzielnej egzystencji)	37 876
93% (straż graniczna, służba celno-skarbowa, policjant, żołnierz, dziecko niepełnosprawne, opiekun dziecka niepełnosprawne, inwalida wojenny I gr., żołnierz niezawodowy, dziecko do 4-lat, cywilne niewidome ofiary działań wojennych)	21 899
78% (niewidomy niezdolny do samodzielnej egzystencji, kombatan, osoba represjonowana)	62 916
51% (osoba niesamodzielną)	6 401

Rodzaj ulgi	Liczba biletów [szt.]
49% (dziecko 4-5 lat, niewidomy, inwalida wojenny, osoba niesamodzielną, weteran)	93 966
33% (honorowy krwiodawca)	48 809
33% (dziecko niepełnosprawne)	5 453
Bilety miesięczne	
93% (niewidomy niezdolny do samodzielnej egzystencji)	164
78% (dziecko niepełnosprawne)	2 525
51% (niewidomy niezdolny do samodzielnej egzystencji)	37
51% (student, doktorant)	8 614
49% (uczeń, osoba niesamodzielną)	280 914
37% (niewidomy)	216
33% (nauczyciele)	1 659
	571 460

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie danych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego

3.2.6. MOTORYZACJA

W 2022 r. w województwie śląskim zarejestrowanych było 3 600 107 pojazdów, co stanowi 10,3% wszystkich pojazdów zarejestrowanych na terenie kraju. **Liczba pojazdów przypadających na 1 000 osób** dla kraju wynosi 923,2 pojazdy, natomiast dla województwa śląskiego wynosi 828,2 pojazdy. Spośród wszystkich powiatów i miast na prawach powiatu najwięcej pojazdów na 1 000 osób zarejestrowanych jest w powiatach: kłobuckim (1 139,4 pojazdów), myszkowskim (1 112,4 pojazdów) oraz mieście Katowice (1 033,6 pojazdy). W ciągu 10 lat zauważalny jest skokowy wzrost liczby pojazdów na 1 000 osób w powiecie kłobuckim (49,2%), Katowicach (42,5%) oraz powiecie myszkowskim (41,8%). Istnieją jednak jednostki samorządowe, które zanotowały znaczny spadek, zaliczają się do nich: Chorzów (-21,9%), Bytom (-16,7%) oraz Siemianowice Śląskie (-16,5%).

Tabela 12. Liczba pojazdów na 1 000 osób

Powiat	2012	2022	Miasto na prawach powiatu	2012	2022
będziński	770,8	822,7	Bielsko-Biała	687,5	929,3
bielski	728,8	841,1	Bytom	799,9	666,4
bieruńsko- lędziński	720,4	807,5	Chorzów	782,5	610,8
cieszyński	749,3	840,7	Częstochowa	765,1	840,4
częstochowski	749,7	1 004,3	Dąbrowa Górnicza	787,2	819,4
gliwicki	734,5	820,1	Gliwice	770,8	903,5
kłobucki	763,9	1 139,4	Jastrzębie-Zdrój	807,5	738,9
lubliniecki	773,3	925,7	Jaworzno	779,3	754,8
mikołowski	724,0	809,5	Katowice	725,3	1 033,6
myszkowski	784,7	1 112,4	Mysłowice	775,3	745,6
pszczyński	758,2	837,3	Piekary Śląskie	808,2	694,5
raciborski	769,8	781,4	Ruda Śląska	779,0	673,3
rybnicki	771,0	806,7	Rybnik	753,3	801,4
tarnogórski	695,7	775,9	Siemianowice Śląskie	797,5	666,1
wodzisławski	780,5	778,6	Sosnowiec	836,3	735,0
zawierciański	682,0	874,7	Świętochłowice	750,5	676,4
żywiecki	736,6	794,4	Tychy	678,9	909,7
			Zabrze	786,2	720,0
			Żory	780,8	745,9

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie danych GUS BDL (dostęp: 06.05.2024 r.)

3.2.7. LOKALIZACJA OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Generatory ruchu pełnią kluczową rolę w kształtowaniu codziennych zachowań transportowych mieszkańców. Najważniejszymi generatorami ruchu są obiekty użyteczności publicznej takie jak urzędy, szpitale i przychodnie, obiekty kultury, obiekty kultury religijnej, obiekty oświatowe, obiekty sportowe oraz obiekty handlowe. Najwięcej obiektów użyteczności publicznej zlokalizowanych jest w Katowicach oraz stolicach poszczególnych aglomeracji tj. miastach Bielsko-Biała oraz Częstochowa. Graficzne zobrazowania sumarycznej powierzchni obiektów przypadających na poszczególne powiaty przedstawiono na mapach od 21 do 24 w części graficznej.

3.3. INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA

Województwo śląskie posiada dobrze rozwiniętą sieć transportową, na którą składa się **sieć drogową** (autostrady, drogi ekspresowe, drogi krajowe i wojewódzkie) oraz **linie kolejowe**, o znaczeniu międzynarodowym, krajowym, regionalnym i lokalnym. Województwo leży na przecięciu dwóch korytarzy transportowych, które wchodzi w skład transeuropejskiej sieci transportowej. Tak dobrze rozwinięta sieć transportowa przekłada się na jedną z najwyższych gęstości, zarówno dróg publicznych, jak i linii kolejowych w skali kraju.

3.3.1. DOSTĘPNOŚĆ TRANSPORTOWA NA TLE KRAJU I EUROPY

Głównymi ciągami o znaczeniu międzynarodowym są Paneuropejskiej Korytarze Transportowe oraz Transeuropejska Sieć Transportowa (TEN-T). **Paneuropejskie Korytarze Transportowe** to ciągi komunikacyjne tworzące spójny system transportowy w państwach europejskich. Przez województwo śląskie przechodzą dwa paneuropejskie korytarze międzynarodowe:

1. Korytarz III relacji wschód-zachód: Drezno – Wrocław – Katowice – Kraków – Lwów – Kijów;
2. Korytarz VI relacji północ-południe: Gdańsk – Katowice – Żylna, z odgałęzianiem do Ostrawy i Brna.

Mapa 4. Paneuropejski korytarz transportowy

Legenda:

- 1 - Korytarz I – Helsinki - Lubeka
- 2 - Korytarz II – Berlin – Niżny Nowogród
- 3 - Korytarz III – Bruksela - Kijów
- 4 - Korytarz IV - Drezno - Stambuł
- 5 – Korytarz V – Wenecja / Bratysława / Rijeka / Ploce - Kijów
- 6 – Korytarz VI – Gdynia – Katowice - Brno
- 7 – Korytarz VII – rzeka Dunaj
- 8 - Korytarz VIII – Durres - Konstanca
- 9 – Korytarz IX – Helsinki – Aleksandropolis / Odessa / Kłajpeda / Królewiec
- 10 – Korytarz X – Salzburg / Graz / Budapeszt – Saloniki / Zagreb / Igoumenitsa

Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Paneuropejski_korytarz_transportowy#/media/Plik:Pan-European_corridors.svg
(dostęp: 21.05.2024 r.)

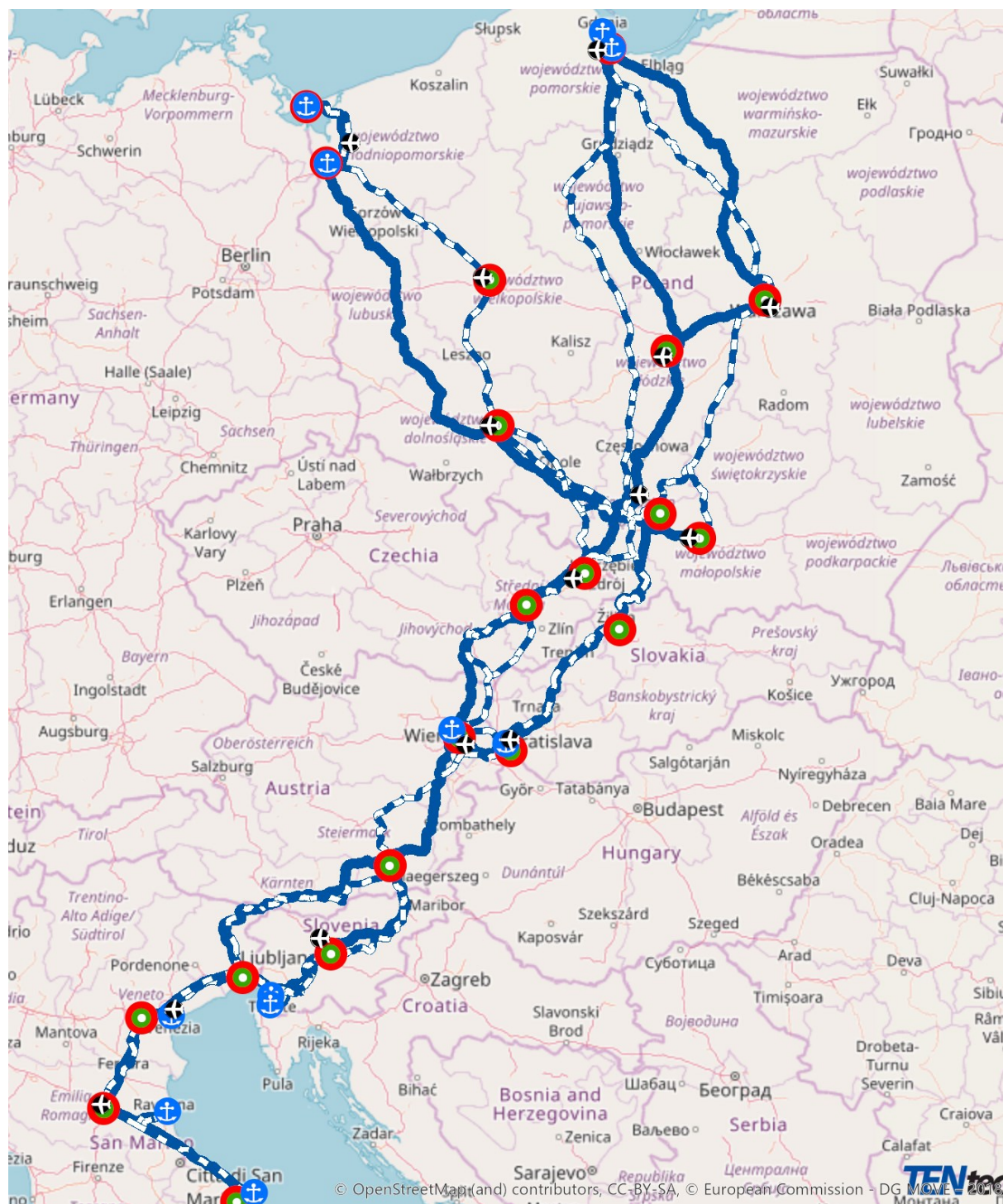
Transeuropejska Sieć Transportowa to unijny program transportowy, skupiający sieć drogową, kolejową, wodną oraz powietrzną państw członkowskich Unii Europejskiej. W najnowszym opracowaniu ustanowiono dziewięć korytarzy, które zastąpiły 30 projektów priorytetowych TEN-T:

- Morze Bałtyckie - Morze Adriatyckie;
- Morze Północne – Morze Bałtyckie;
- Morze Śródziemne;
- Wschód/wschodnia część regionu morza Śródziemnego;
- Skandynawia – Morze Śródziemne;
- Ren – Alpy;
- Atlantyk;
- Morze Północne – Morze Śródziemne;
- Ren – Dunaj.

Przez obszar Polski przebijają korytarze sieci bazowej tj. Morze Bałtyckie – Morze Adriatyckie oraz Morze Północne – Morze Bałtyckie. W ramach korytarza Morze Bałtyckie – Morze Adriatyckie przez obszar województwa śląskiego przebiegają następujące korytarze:

- Gdynia – Gdańsk – Katowice/Stawków;
- Gdańsk – Warszawa – Katowice/Kraków;
- Katowice – Ostrawa – Brno – Wiedeń;
- Szczecin/Świnoujście – Poznań – Wrocław – Ostrawa;
- Katowice – Bielsko-Biała – Żylina – Bratysława – Ancona;

Mapa 5. Korytarz Morze Bałtyckie – Morze Adriatyckie

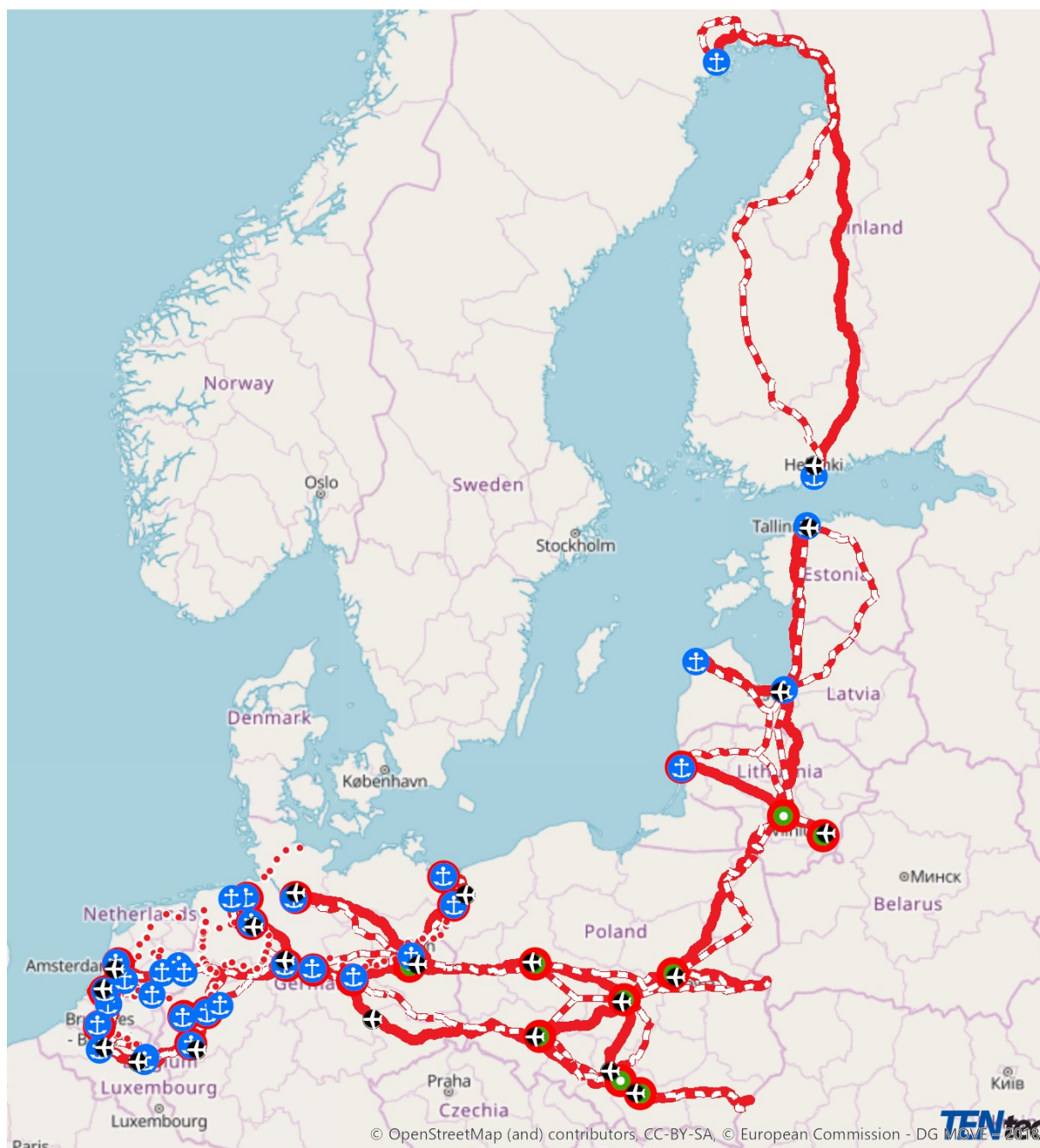

Źródło: <https://www.krbrd.gov.pl/wp-content/uploads/2024/03/Road-safety-in-the-TEN-T-CNC-in-Poland.pdf> (dostęp: 07.01.2025 r.)

W ramach korytarza Morze Północne – Morze Bałtyckie przez obszar województwa śląskiego przebijają dwa korytarze:

- Łódź – Katowice/Wrocław;
- granica Ukrainy – Rzeszów-Katowice – Wrocław – Falkenberg – Magdeburg.

Mapa 6. Korytarz Morze Północne – Morze Bałtyckie

Źródło: <https://www.krbrd.gov.pl/wp-content/uploads/2024/03/Road-safety-in-the-TEN-T-CNC-in-Poland.pdf> (dostęp: 07.01.2025 r.)

Na obszarze województwa śląskiego funkcjonują też 4 węzły miejskie sieci TEN-T: Katowice/Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia, Bielsko-Biała, Częstochowa oraz Rybnik.

3.3.2. INFRASTRUKTURA DROGOWA

W granicach Polski znajduje się 427 580 km dróg publicznych, w tym w województwie śląskim 24 797 km. **Wskaźnik długości dróg w przeliczeniu na 100 km² powierzchni** wynosi w Polsce 136,7 km, a dla województwa śląskiego 201,1 km. Długość dróg krajowych, w tym autostrad i dróg ekspresowych w granicach województwa wynosi 1 279,1 km, dróg wojewódzkich 1 504,3 km, dróg powiatowych 6 052,0 km, a dróg gminnych 13 068,7 km.

Szkielet układu drogowego województwa śląskiego tworzą autostrady A1 i A4, jak również drogi ekspresowe S1 oraz S52. Autostrada A1 zapewnia połączenie w relacji północ-południe i stanowi część europejskiej trasy E75, natomiast autostrada A4 poprowadzona jest w relacji zachód-wschód jako część europejskiej trasy E40. Droga ekspresowa S1 została częściowo zrealizowana i obecnie budowane są kolejne jej odcinki, które sprawią, iż droga zapewni połączenie Beskidu Śląskiego z Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią.

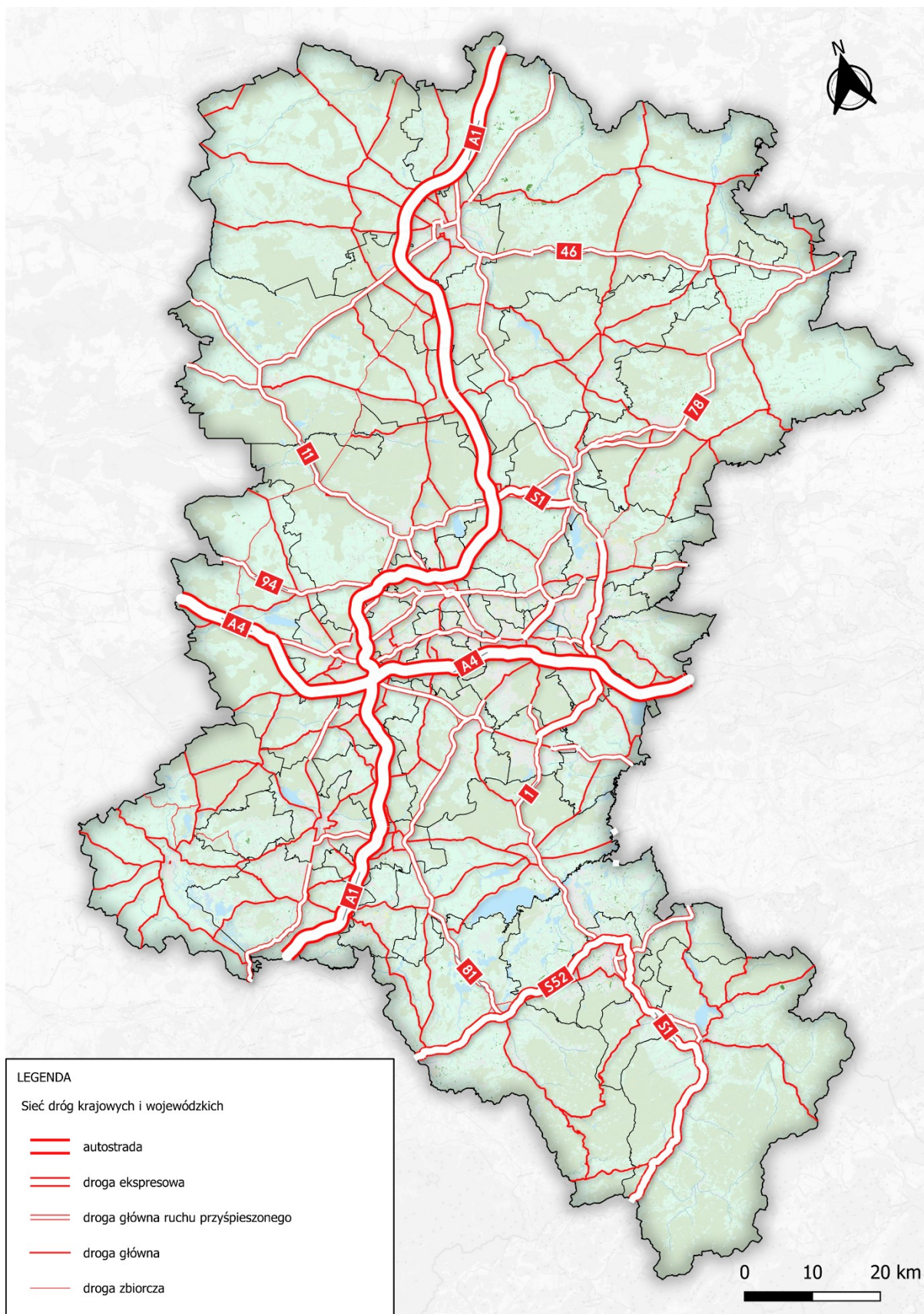
Według Generalnego Pomiaru Ruchu 2020/2021 województwo śląskie charakteryzuje się najwyższym obciążeniem ruchu na drogach krajowych spośród wszystkich województw. Do najbardziej obciążonych dróg, na których odnotowano najwyższe dobowe wartości należą:

- S86 na odcinku Sosnowiec – Katowice (ok. 113 tys. poj./dobę);
- A4 na odcinku przechodzącym przez Katowice (ok. 101 tys. poj./dobę).

Najmniejsze obciążenie ruchu na drogach krajowych odnotowano na DK 69 w okolicach Zwardonia, po której poruszało się ok. 1 000 poj./dobę.

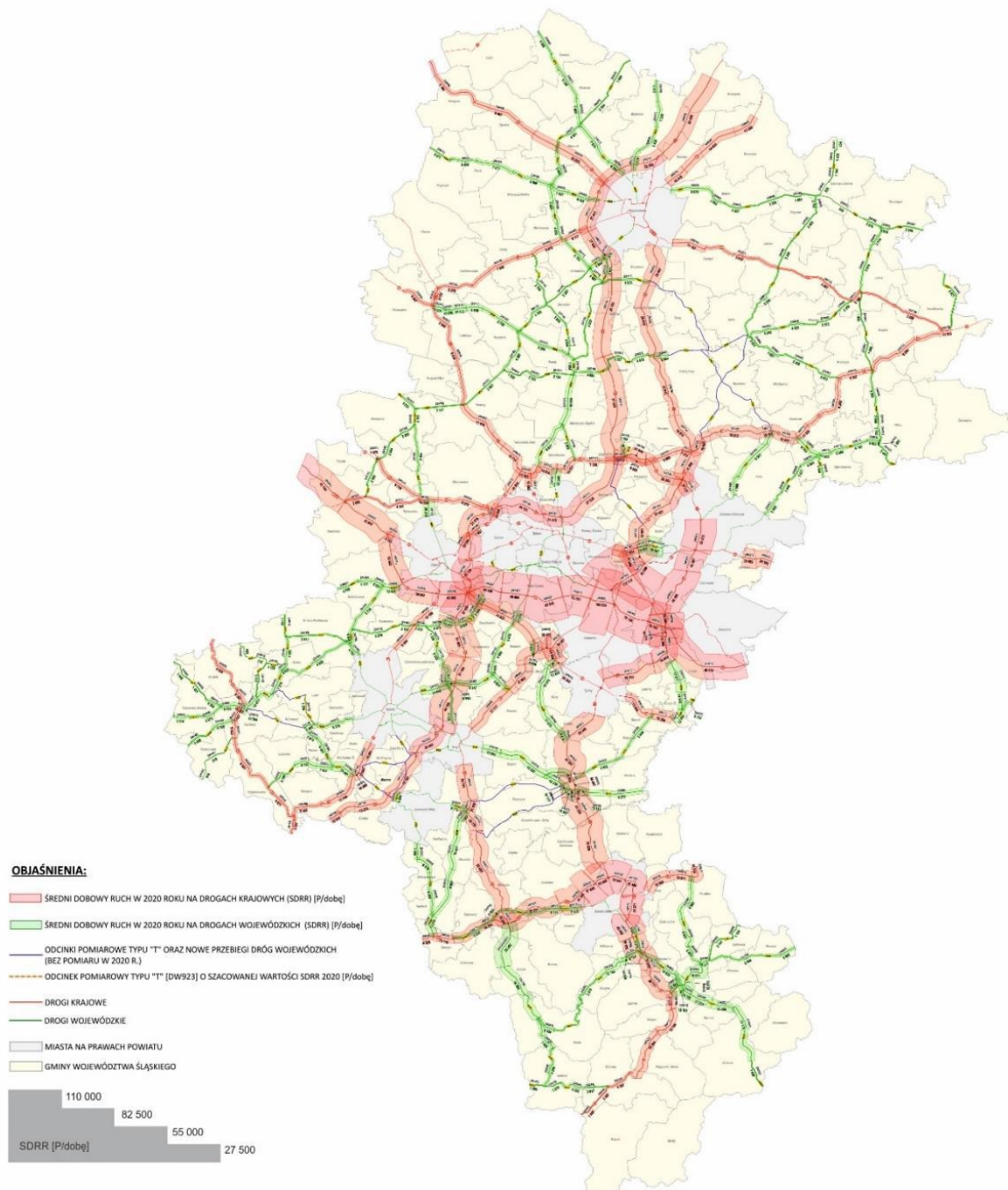
Spośród dróg wojewódzkich największy ruch występował na DW 946 w Żywcu, po której poruszało się ponad 32 tys. poj./dobę, tym samym odcinek tejże drogi wojewódzkiej był najbardziej ruchliwym odcinkiem spośród wszystkich dróg wojewódzkich w Polsce.

Mapa 7. Sieć drogowa województwa śląskiego

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o.

Mapa 8. Natężenie ruchu drogowego w województwie śląskim

Źródło: Regionalny Plan Transportowy dla Województwa Śląskiego

3.3.3. INFRASTRUKTURA KOLEJOWA

W 2022 r. długość eksploatowanych linii kolejowych w województwie śląskim należała do jednych z największych w Polsce i wynosiła 1 868 km. Ponad 92% sieci kolejowej jest zelektryfikowana, a linie kolejowe niezelektryfikowane mają jedynie znaczenie lokalne. Ponad 55% długość wszystkich linii stanowią te posiadające co najmniej dwa tory². **Gęstość sieci kolejowej** województwa jest najwyższa w kraju i wynosi 15,1 km/100 km².

Przez województwo śląskie przebiegają linie kolejowe o znaczeniu krajowym oraz międzynarodowym, wyznaczone na podstawie unijnych umów tj. AGC i AGTC. Należą do nich:

- E 30/C-E 30: Zgorzelec – Legnica – Wrocław – Opole – Katowice – Kraków – Tarnów – Przemyśl – Medyka
- E 59/C-E 59: Świnoujście – Szczecin – Kostrzyn – Zielona Góra – Wrocław – Opole – Chałupki;
- E 65: Gdynia – Gdańsk – Tczew – Iława – Warszawa – Katowice – Bielsko-Biała – Zwardoń/Zebrzydowice
- C-E 65: Gdynia – Tczew – Bydgoszcz - Chorzów Batory – Tychy – Bielsko-Biała – Zwardoń.

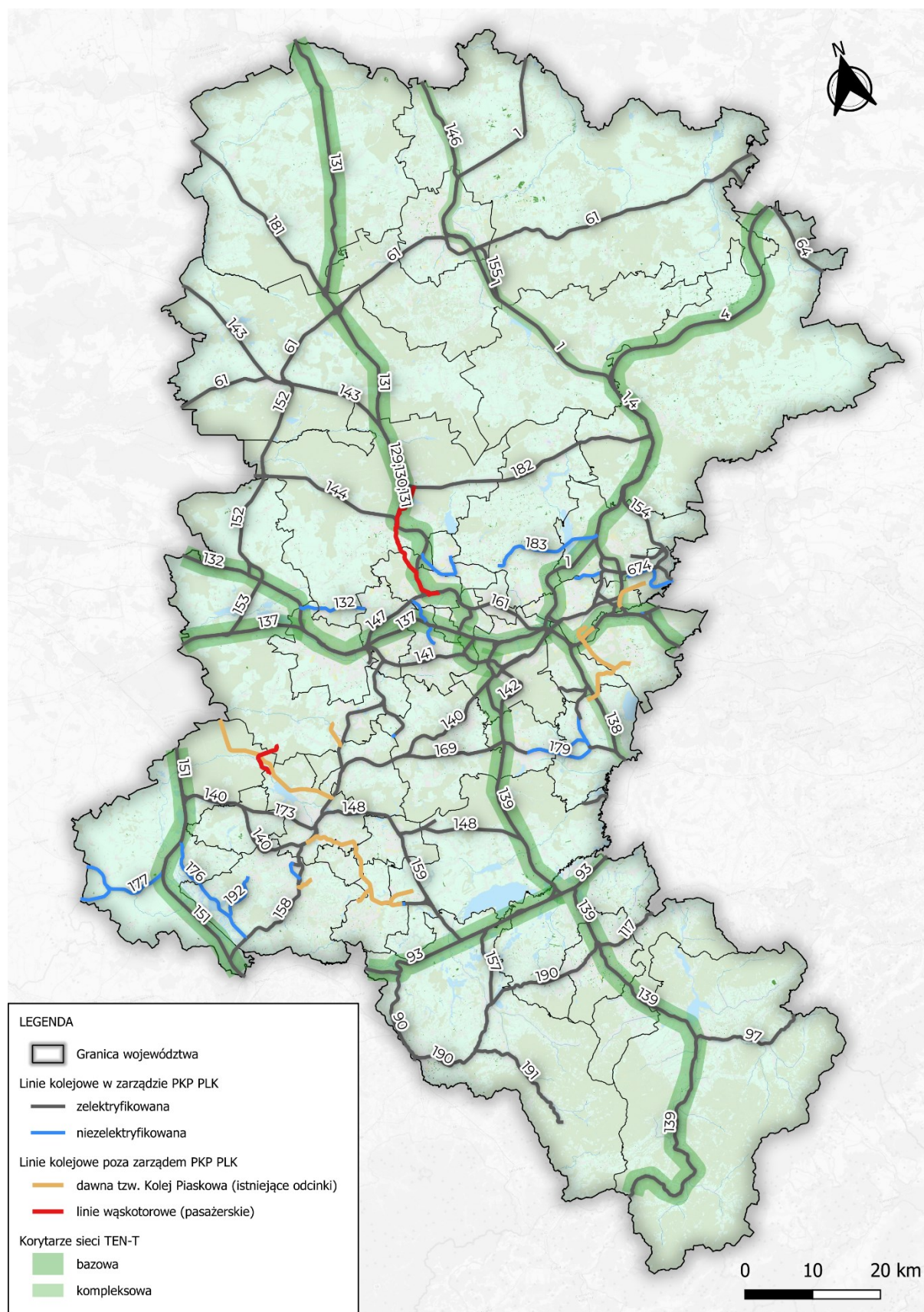
Kluczową rolę w transporcie kolejowym na terenie województwa odgrywa **Centralna Magistrala Kolejowa**, która wchodzi w skład międzynarodowego korytarza E 65. Linia przebiega od Zawiercia do Grodziska Mazowieckiego (województwo mazowieckie) i pełni kluczową rolę w połączeniach pomiędzy miastami województwa śląskiego a Warszawą.

Linia kolejowa E 30 należy do III Paneuropejskiego Korytarza Transportowego, zapewniając połączenie między Niemcami, Polską i Ukrainą. Długość linii w granicach Polski wynosi 677 km. Linia przebiega przez następujące polskie miasta: Zgorzelec – Bolesławiec – Legnicę – Wrocław – Opole – Kędzierzyn-Koźle – Zabrze – Katowice – Jaworzno – Trzebinę – Kraków – Tarnów – Rzeszów – Przemyśl.

Linia kolejowa E 65/C-E 65 należy do VI Europejskiego Korytarza Transportowego, zapewniając połączenie między krajami bałtyckimi a krajami zlokalizowanymi nad Morzem Adriatyckim i na Bałkanach. W granicach Polski linia E 65 przebiega przez następujące miasta: Gdynia – Tczew – Warszawa – Katowice – Tychy – Bielsko-Biała – Zwardoń.

² Główny Urząd Statystyczny

Mapa 9. Sieć kolejowa województwa śląskiego

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o.

Na sieci kolejowej znajdują się liczne przystanki i stacje, w obrębie których realizowana jest wymiana pasażerska. Na obszarze województwa śląskiego znajduje się kilkanaście stacji węzłowych. Według danych Urzędu Transportu Kolejowego największa wymiana pasażerska w 2023 r. w województwie śląskim odbywała się na stacji Katowice, która obsłużyła w całym roku 17,70 mln pasażerów. Czyni ją to czwartą największą pod względem wymiany pasażerskiej stacją w kraju. Średnio na dobę korzysta z niej 48,5 tys. osób, natomiast średnia dobowa liczba zatrzymań pociągów na tej stacji to 395.

Tabela 13. Stacje kolejowe z największą dobową wymianą pasażerską

Stacja kolejowa	Dobowa wymiana pasażerska w 2023 r. [pas.]
Katowice	48 500
Częstochowa	10 100
Gliwice	9 800
Bielsko-Biała Główna	5 700
Zawiercie	4 300
Zabrze	4 200
Sosnowiec Główny	3 800
Rybnik	3 700
Tychy	3 200
Pszczyna	2 800

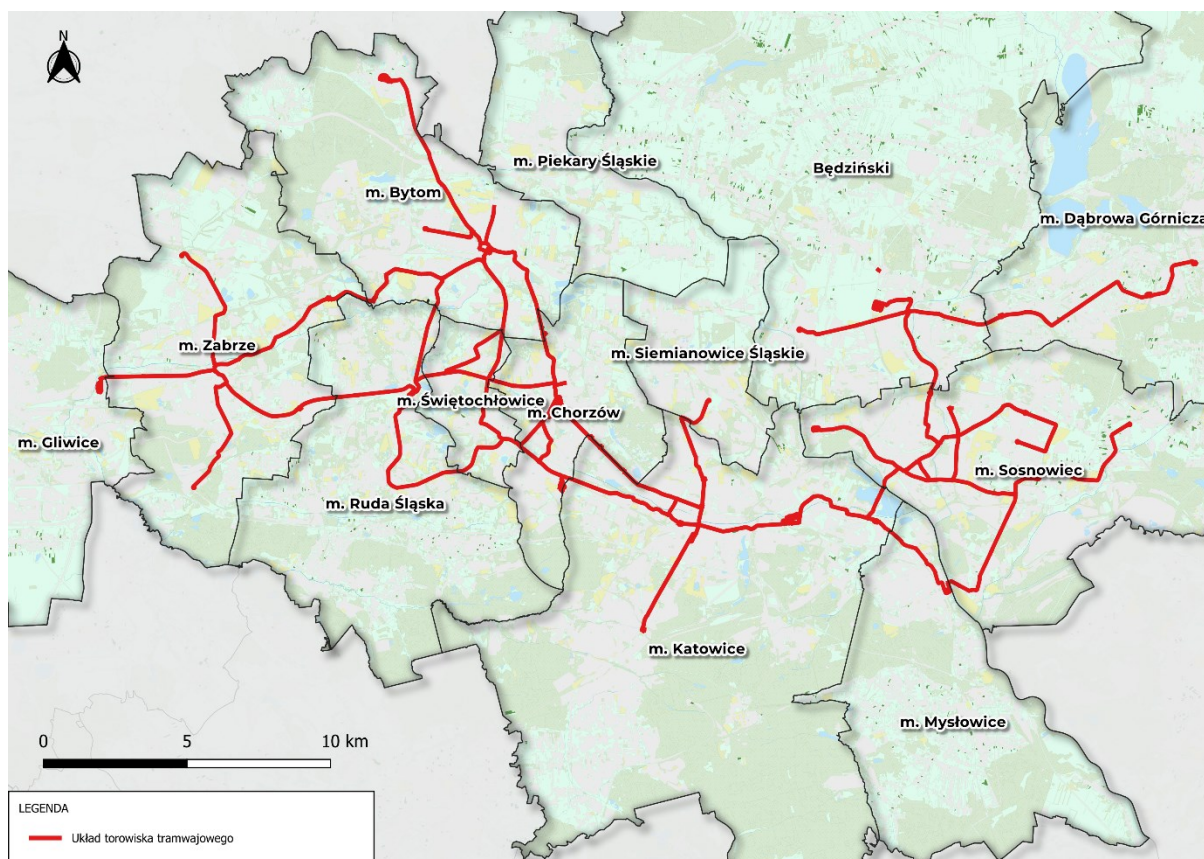
Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie danych UTK (dostęp: 27.05.2024 r.)

3.3.4. LINIE TRAMWAJOWE

Transport tramwajowy na terenie województwa śląskiego uruchamiany jest obecnie w ramach dwóch odrębnych sieci – w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii oraz Częstochowie.

Na sieć tramwajową Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, obsługiwaną przez przedsiębiorstwo **Tramwaje Śląskie**, składa się 28 linii (stan na dzień 07.01.2025 r.) łączących 13 miast GZM: Katowice, Będzin, Bytom, Chorzów, Czeladź, Dąbrowę Górniczą, Gliwice, Mysłowice, Rudę Śląską, Siemianowice Śląskie, Sosnowiec, Świętochłowice oraz Zabrze. Według stanu na sierpień 2024 r. łączna długość torowisk wynosi 348,5 km toru pojedynczego, z czego 313 km jest eksploatowanych w ruchu pasażerskim. Ważnym aspektem specyfiki sieci tramwajowej jest występowanie odcinków linii jednotorowych, których długość wynosi 55,5 km.

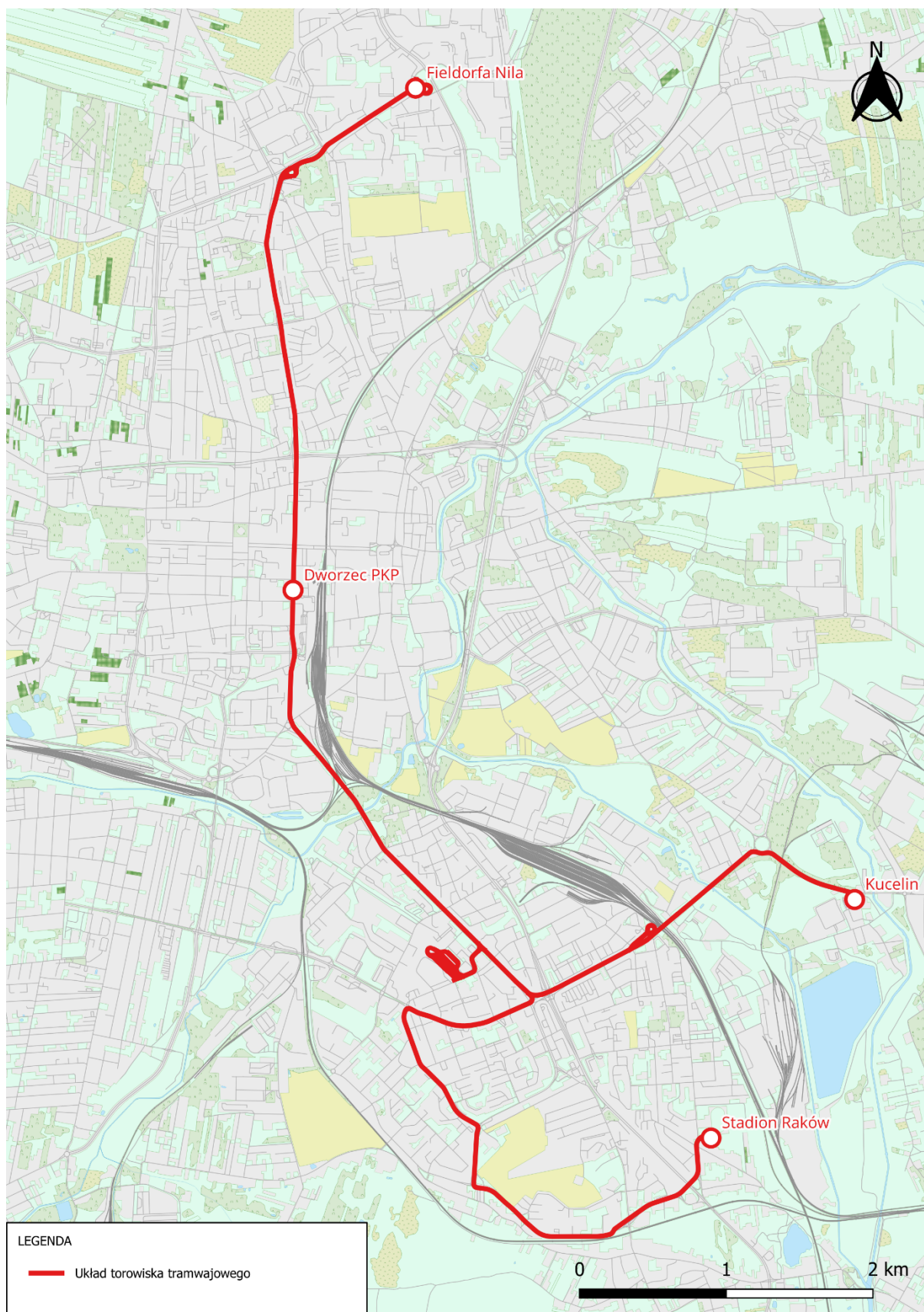
Mapa 10. Sieć tramwajowa w GZM

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o.

Oprócz sieci tramwajowej Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii na terenie województwa funkcjonuje ona także w Częstochowie. Sieć obsługiwana przez [MPK w Częstochowie](#) składa się z 3 linii tramwajowych. Długości toru pojedynczego wynosi 30 km. W latach 2019-2021 praktycznie cała sieć (z wyłączeniem trasy do Kucelina) została kompleksowo zmodernizowana, a w ramach tego projektu zakupiono także 10 niskopodłogowych tramwajów PESA Twist (2010N/2).

Mapa 11. Sieć tramwajowa w Częstochowie

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o.

3.3.5. TRANSPORT LOTNICZY

Na północ od Katowic, w odległości ok. 30 km znajduje się Międzynarodowy Port Lotniczy „Katowice” w Pyrzowicach. W 2023 r. lotnisko obsłużyło 5 609 022 pasażerów i był to najlepszy wynik w historii tego portu lotniczego. Roczna przepustowość portu lotniczego wynosi ok. 8 mln pasażerów. Lotnisko dysponuje jedną z najdłuższych dróg startowych w kraju, która liczy 3 200 metrów długości. Port lotniczy składa się z trzech terminali lotnicze (A,B i C). Podróżni mogą korzystać obecnie z lotów przewoźników takich jak PLL LOT, Lufthansa, jak również Ryanair i Wizz Air.

W grudniu 2023 r. zainaugurowano połączenie kolejowe do Portu Lotniczego. Uruchomienie połączenia kolejowego do lotniska było możliwe dzięki odbudowie i rewitalizacji linii kolejowej nr 182 Zawiercie – Tarnowskie Góry wraz z budową stacji Pyrzowice Lotnisko. Połączenia na lotnisko realizowane są przez Koleje Śląskie sp. z o.o. na trasie linii S9, która kursuje między Częstochową, a Tarnowskimi Górami.

3.3.6. TRANSPORT ŚRÓDLĄDOWY

W granicach województwa znajduje się Kanał Gliwicki, który łączy Gliwice z Odrą. Długość kanału wynosi 40,6 km, natomiast średnia szerokość wynosi 39,5 m. W Gliwicach znajduje się Port Gliwice, który wraz ze stacją kolejową, terminalem celnym, wolnym obszarem celnym, bazą magazynową tworzy Śląskie Centrum Logistyki. Port uważany jest za najnowocześniejszy i najbardziej uniwersalny port śródlądowy w kraju. Dzięki połączeniu przez Kanał Gliwicki port ma dostęp do portów morskich zlokalizowanych nad Morzem Bałtyckim oraz całą siecią wodną w Europie Zachodniej.

3.4. LOKALIZACJA GŁÓWNYCH WĘZŁÓW PRZESIADKOWYCH

Główne węzły przesiadkowe w zakresie przewozów pasażerskich na terenie województwa śląskiego powstały na styku systemów transportowych: kolejowego, drogowego lub tramwajowego. Najczęściej w ramach węzła przesiadkowego realizowana jest wymiana podróży pomiędzy transportem regionalnym lub ponadregionalnym a transportem miejskim lub aglomeracyjnym.

Na terenie województwa śląskiego wyróżniono 38 węzłów przesiadkowych mających znaczenie w przewozach wojewódzkich. Zdecydowana większość to węzły integrujące transport kolejowy z innymi środkami transportu. Rozkład przestrzenny węzłów przesiadkowych przedstawiono na mapie 26 w części graficznej dokumentu.

Tabela 14. Charakterystyka głównych węzłów przesiadkowych o znaczeniu regionalnym

Węzeł przesiadkowy	Środki transportu					Parking samochodowy	Parking rowerowy
	kolej	autobus	tramwaj	samochód	rower		
Będzin Miasto	x	x		x	x	x	x
Bielsko-Biała Główna	x	x		x	x	x	x

Węzeł przesiadkowy	Środki transportu					Parking samochodowy	Parking rowerowy
	kolej	autobus	tramwaj	samochód	rower		
Bieruń Nowy	x			x	x	x	
Bytom	x	x	x	x	x	x	
Cieszyn	x	x		x		x	
Chorzów Batory	x	x	x	x	x		
Czechowice- Dziedzice	x	x		x	x	x	x
Częstochowa	x	x	x	x	x	x	x
Częstochowa Raków	x	x	x	x	x	x	x
Częstochowa Stradom	x	x		x	x	x	x
Dąbrowa Górnicza	x	x		x	x	x	x
Dąbrowa Górnicza Ząbkowice	x	x			x	x	x
Gliwice	x	x		x	x	x	x
Imielin	x	x		x	x	x	x
Katowice	x	x	x	x	x	x	x
Katowice Ligota	x	x		x	x	x	x
Katowice Piotrowice	x	x					
Katowice Zawodzie	x	x	x	x	x	x	x
Kochanowice	x	x		x	x	x	x
Lubliniec	x	x		x	x	x	x
Łazy	x	x		x		x	
Łodygowice	x	x		x	x	x	x

Węzeł przesiadkowy	Środki transportu					Parking samochodowy	Parking rowerowy
	kolej	autobus	tramwaj	samochód	rower		
Mikołów	x	x		x	x	x	
Myszków	x	x		x		x	
Poraj	x	x		x	x	x	x
Pszczyna	x	x		x	x	x	x
Racibórz	x	x		x		x	
Radzionków Rojca	x				x		
Ruda Chebzie	x	x	x	x	x	x	
Rybnik	x	x		x	x	x	x
Rybnik Paruszowiec	x			x	x	x	x
Sosnowiec Główny	x	x	x	x	x	x	
Tarnowskie Góry	x	x		x	x	x	x
Tychy	x	x		x	x	x	x
Tychy Lodowisko	x	x		x	x	x	x
Wista Uzdrowisko	x	x			x		x
Wodzisław Śląski	x	x		x	x	x	
Zabrze	x	x	x	x	x	x	
Zawiercie	x	x		x	x	x	x
Żory		x		x	x	x	x
Żywiec	x	x		x		x	

Nazwy węzłów przesiadkowych w przypadku, gdy w ich obszarze znajduje się stacja kolejowa są tożsame z nazwą stacji kolejowej.

Źródło: Regionalny Plan Transportowy dla Województwa Śląskiego wraz z przeprowadzeniem Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko oraz wykonaniem analiz diagnostyczno-prognostycznych w zakresie funkcjonowania regionalnego systemu transportu. Część I Studium analityczno-prognostyczne Etap 1 - 5

Tabela 15. Zestawienie charakterystyk węzłów przesiadkowych na obszarze Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii

Stacja kolejowa	Typ połączeń kolejowych	Liczba podsystemów transportu miejskiego
Będzin Miasto	IC, REG	1
Bytom	IC, REG	2
Chorzów Batory	IC, REG	2
Chorzów Miasto	REG	2
Chorzów Stary	REG	1
Dąbrowa Górnicza	IC, REG	1
Dąbrowa Górnicza Gołonóg	REG	1
Dąbrowa Górnicza Ząbkowice	REG	1
Gliwice	IC, REG	1
Gliwice Łabędy	REG	1
Katowice	IC, REG	2
Katowice Ligota	REG	1
Katowice Piotrowice	REG	1
Katowice Zawodzie	REG	2
Łaziska Górne	REG	0
Mikołów	IC, REG	1
Mysłowice	IC, REG	2
Orzesze	REG	0
Radzionków Rojca	REG	1
Rudziniec Gliwicki	REG	1
Ruda Śląska	REG	1
Sosnowiec Dańdówka	REG	2
Sosnowiec Główny	IC, REG	2
Sosnowiec Kazimierz	REG	2

Stacja kolejowa	Typ połączeń kolejowych	Liczba podsystemów transportu miejskiego
Sosnowiec Porąbka	REG	2
Tarnowskie Góry	REG	1
Tychy	IC, REG	2
Tychy Lodowisko	REG	2
Zabrze	IC, REG	2

IC – międzywojewódzkie,
REG – regionalne

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie Regionalny Plan Transportowy dla Województwa Śląskiego wraz z przeprowadzeniem Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko oraz wykonaniem analiz diagnostyczno-prognostycznych w zakresie funkcjonowania regionalnego systemu transportu. Część I Studium analityczno-prognostyczne Etap 1 - 5

Wśród centrów przesiadkowych planowanych do realizacji znajdują się centra przesiadkowe przy stacjach kolejowych w takich miastach jak: Bytom oraz Tarnowskie Góry, które zintegrują transport kolejowy z metropolitalnym transportem autobusowym.

3.5. DOSTĘPNOŚĆ DO INFRASTRUKTURY TRANSPORTOWEJ

3.5.1. DOSTĘPNOŚĆ DO KOLEJOWEJ INFRASTRUKTURY TRANSPORTOWEJ

Dostępność do kolejowej infrastruktury transportowej na terenie województwa śląskiego zależy od trasy przebiegu linii kolejowej oraz od położenia na niej przystanku kolejowego lub stacji. Na terenie województwa znajduje się ponad 200 funkcjonujących przystanków i stacji kolejowych. Analizy dostępności przestrzennej do transportu kolejowego opracowano na podstawie bazy danych obiektów topograficznych (BDOT10k), Bazy Danych Obiektów Ogólnogeograficznych (BDOO) oraz danych o ludności krajowej z Narodowego Spisu Powszechnego z 2021 r. Według otrzymanych wyliczeń, w buforze 833 m od stacji lub przystanku kolejowego³ mieszka 37,4% mieszkańców województwa śląskiego. Dostępność do kolejowej infrastruktury transportowej przedstawiono na mapie 15 w części graficznej.

3.5.2. DOSTĘPNOŚĆ DO DROGOWEJ I TRAMWAJOWEJ INFRASTRUKTURY TRANSPORTOWEJ

Weryfikacja dostępności do drogowej i tramwajowej infrastruktury transportowej dla transportu zbiorowego została zbadana analogicznie, jak w przypadku dostępności do kolejowej infrastruktury transportowej na podstawie wyżej wskazanych źródeł danych. Według otrzymanych wyliczeń w buforze 416 metrów od przystanku autobusowego lub tramwajowego⁴ mieszka 92,8% mieszkańców województwa śląskiego. Należy jednak

³ Wielkość bufora stosowana do wyliczania Sustainable Urban Mobility Indicator (SUMI) w zakresie dostępności do publicznego transportu zbiorowego.

⁴ Ibidem.

zaznaczyć, że bardzo dobra dostępność do przystanku autobusowego nie oznacza, że mieszkaniec posiada bardzo dobry dostęp do połączeń transportu autobusowego, w szczególności na obszarach wiejskich. Dostępność do drogowej i tramwajowej infrastruktury transportowej przedstawiono na mapie 16 w części graficznej.

4. ZASADY ORGANIZACJI RYNKU PRZEWOZÓW W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM

4.1. KOMUNIKACJA KOLEJOWA

W zakresie kolejowego transportu publicznego jedynym organizatorem wojewódzkich przewozów kolejowych jest województwo, którego zadania wykonuje Marszałek Województwa Śląskiego. Marszałek na podstawie odpowiednich umów zleca realizację kolejowych przewozów pasażerskich operatorom kolejowym. Na mocy Ustawy o publicznym transporcie zbiorowym (art. 22), województwo śląskie zawarło bezpośrednio dwie umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego (spełnione są przesłanki zawarte w art. 22 pkt 2, 3 ustawy PTZ) ze spółkami:

- **Koleje Śląskie sp. z o.o.** – umowa o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego w wojewódzkich przewozach pasażerskich w transporcie kolejowym na terenie województwa śląskiego w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2025 r., zawarta w dniu 15 grudnia 2015 r. Następnie w lipcu 2017 r. zawarto aneks do umowy przedłużający termin jej obowiązywania do 31 grudnia 2030 r. Określa rozkład jazdy pociągów objętych rekompensatą za okres od 01.01.2016 r. do 31.12.2030 r.
- **POLREGIO S.A.** (dawniej Przewozy Regionalne sp. z o.o.) – umowa o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego w wojewódzkich przewozach pasażerskich w transporcie kolejowym na terenie województwa śląskiego w okresie od 15 grudnia 2019 r. do 8 grudnia 2029 r., zawarta w dniu 27 grudnia 2019 r. Określa rozkład jazdy pociągów objętych rekompensatą za okres od 15 grudnia 2019 r. do 8 grudnia 2029 r.

Ponadto w trybie określonym art. 11 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, w 2023 r. przeprowadzono przetarg nieograniczony na świadczenie usług publicznych w zakresie wykonywania kolejowych przewozów pasażerskich w okresie od 10 grudnia 2023 r. do 14 grudnia 2030 r. na linii komunikacyjnej Częstochowa – Międzynarodowy Port Lotniczy Katowice-Pyrzowice. W ramach przetargu wpłynęła oferta Kolei Śląskich na kwotę 135,6 mln zł, która została wybrana jako najkorzystniejsza. Umowa ze spółką została zawarta 24 listopada 2023 r.

4.2. KOMUNIKACJA AUTOBUSOWA

Pasażerskie przewozy autobusowe wykonywane w województwie na obszarze co najmniej dwóch powiatów organizowane są przez związek metropolitalny, związki międzygminne i powiatowo-gminne, jednostki budżetowe miast, a także przez przewoźników komercyjnych.

Do zadań organizatorów przewozów należą:

- planowanie publicznego transportu zbiorowego;
- organizowanie publicznego transportu zbiorowego;

- zarządzanie publicznym transportem zbiorowym.

Przewoźnicy komercyjni wykonują przewozy pasażerskie na danych trasach samodzielnie na podstawie zezwoleń na wykonywanie regularnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym, wydawanych na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym. Są to firmy prywatne, które na podstawie znajomości rynku i popytu na dane usługi transportowe świadczą usługi w zakresie pasażerskiego transportu zbiorowego. Zasady przewozu osób oraz oferta taryfowa na liniach komercyjnych określana jest w sposób indywidualny, charakterystyczny dla danego przewoźnika.

4.3. JEDNOSTKI ORGANIZUJĄCE PRZEWOZY WOJEWÓDZKIE NA PODSTAWIE POROZUMIEŃ

4.3.1. MIĘDZYGMINNY ZWIĄZEK KOMUNIKACYJNY Z SIEDZIBĄ W JASTRZĘBIU-ZDRÓJU

Międzygminny Związek Komunikacyjny z siedzibą w Jastrzębiu-Zdroju został powołany w celu: wspólnego realizowania wybranych zadań o charakterze publicznym, reprezentowania i obrony wspólnych interesów w tym zakresie oraz działając na podstawie postanowień rozdziału 2 (Zakres działania i zadania gminy) art. 10 i rozdziału 7 (Związki i porozumienia międzygminne) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.).

Członkami Związku są gminy: Czerwionka-Leszczyny, Jastrzębie-Zdrój, Marklowice, Mszana, Pawłowice, Pszów, Radlin, Rydułtowy, Suszec, Żory.

Na zlecenie MZK w Jastrzębiu-Zdrój przewozy pasażerskie realizowane są na terenie miasta Jastrzębie-Zdrój oraz na terenie miast: Wodzisław Śląski, Żory, Radlin, Rybnik, Rydułtowy, Pszów, Knurów, Orzesze i Pszczyna, jak też w gminach Czerwionka-Leszczyny, Marklowice, Mszana, Kornowac, Ornontowice, Pawłowice, Strumień, Suszec, Świerklany i Zebrzydowice.

W dniu 29 lutego 2024 roku MZK w Jastrzębiu-Zdroju zawarło z Województwem Śląskim porozumienie w sprawie powierzenia Międzygminnemu Związkowi Komunikacyjnemu z siedzibą w Jastrzębiu-Zdroju zadania własnego województwa śląskiego, polegającego na organizowaniu i zarządzaniu publicznym transportem zbiorowym w zakresie wojewódzkich przewozów pasażerskich. Porozumienia pomiędzy ww. podmiotami zawierane są corocznie, począwszy od 2012 r.

Przedmiotem porozumienia jest organizowanie i zarządzanie publicznym transportem zbiorowym w wojewódzkich przewozach na liniach autobusowych o nr 300, 301, 304, 305, R10.

Celem tego porozumienia jest zapewnienie przez MZK w Jastrzębiu-Zdroju zadań własnych województwa śląskiego określonych w art. 14 ust. 1 pkt 10 ustawy o samorządzie województwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 566) w zakresie publicznego transportu zbiorowego.

Porozumienie zostało zawarte na czas określony i obowiązuje do końca 2024 roku.

W związku z porozumieniem dotacje przekazywane MZK w Jastrzębiu-Zdroju w ramach porozumienia z budżetu województwa śląskiego pochodzą w całości z budżetów gmin:

Ornontowice, Zebrzydowice oraz miasta Orzesze na podstawie umów zawartych ze wskazanymi gminami w sprawie pomocy finansowej udzielanej województwie śląskiemu.

5. ISTNIEJĄCA SIĘĆ KOMUNIKACYJNA WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

5.1. PASAŻERSKI TRANSPORT KOLEJOWY

5.1.1. SIĘĆ KOMUNIKACJI KOLEJOWEJ

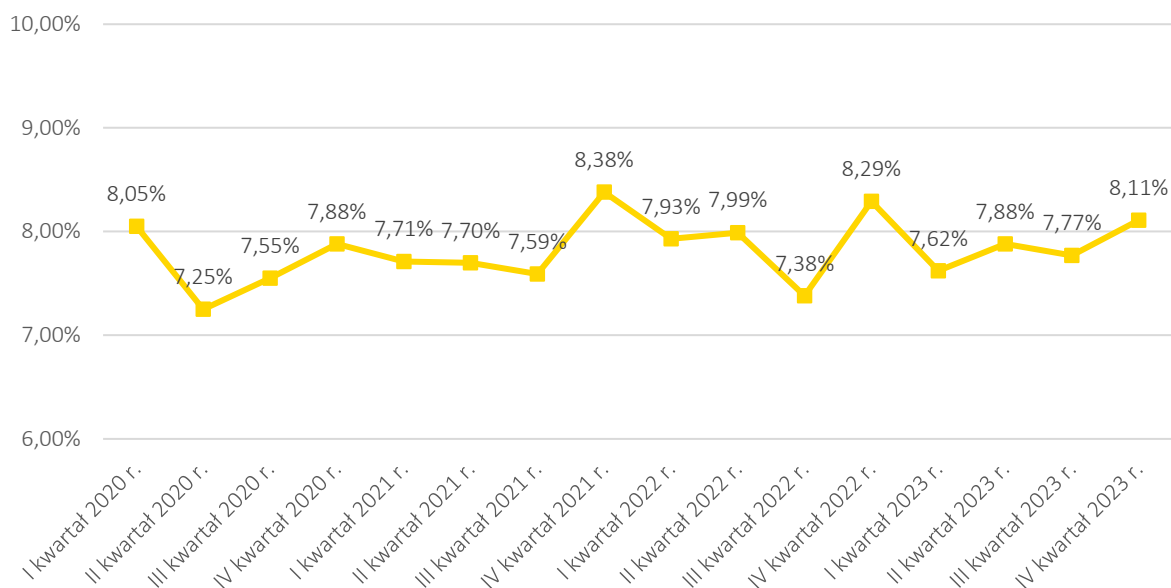
Transport kolejowy w województwie śląskim oprócz niepodważalnego znaczenia w transporcie towarów, stanowi istotny element sieci komunikacyjnej regionu. Połączenia pasażerskie realizowane są przez przewoźników, którzy oferują przewozy zarówno regionalne, jak i międzywojewódzkie czy transgraniczne. Wśród nich wymienić należy:

- **Koleje Śląskie sp. z o.o.** – przewoźnik samorządowy realizujący przewozy kolejowe w ramach umów z Województwem Śląskim na połączenia wojewódzkie (w tym połączenie lotniskowe) oraz wychodzące poza jego teren;
- **POLREGIO S.A.** – przewoźnik wykonujący na zlecenie Województwa Śląskiego oraz sąsiednich województw na liniach kolejowych wewnątrz województwa, jak i poza jego granicami oraz połączenia komercyjne;
- **PKP Intercity S.A.** – państwowy przewoźnik realizujący połączenia dalekobieżne krajowe i międzynarodowe, w tym te przebiegające przez województwo śląskie w kierunku m.in. Berlina (DE), Gdańska, Krakowa, Poznania, Pragi (CZ), Rzeszowa, Szczecina, Warszawy, Wiednia (AT), czy Wrocławia, ale również kończące/rozpoczynające kursy ze śląskich stacji takich jak: Bielsko-Biała Główna, Gliwice, Katowice czy Wiśła Uzdrawisko.

Wymienione wyżej podmioty prowadzą swoją działalność z wykorzystaniem licznych linii kolejowych znajdujących się na terenie województwa śląskiego. Biorąc pod uwagę całkowitą **długość linii kolejowych** województwo te plasuje się w krajowej czołówce z 1 868 km normalnotorowych linii, stanowiących niespełna 10% krajowej sieci kolejowej. Co istotne, zdecydowana większość (ponad 90%) z nich jest zelektryfikowana. Województwo jest jednocześnie niekwestionowanym liderem pod względem gęstości linii kolejowych z wartością 15,1 km/100 km².

Dane dotyczące liczby osób wybierających podróżę koleją na Śląsku również wskazują na istotny udział tego środka transportu w porównaniu z innymi województwami. Na tle pozostałych województw, śląskie według danych Urzędu Transportu Kolejowego z lat 2020-2023 plasuje się niezmiennie na 5. pozycji w **udziale odprawionych pasażerów** za województwami: mazowieckim (pierwsze), pomorskim (drugie), dolnośląskim (trzecie), wielkopolskim (czwarte miejsce). Pomimo braku zmian w czołówce, dane zobrazowane na wykresie na następnej stronie wskazują na drobne zmiany w poszczególnych kwartałach wskazanych lat. Co ciekawe, widoczny jest wzrost wartości wskaźnika w IV kw. każdego roku, na co wpływ może mieć popularność turystyki w górskiej części województwa w sezonie zimowym czy okresu świąteczno-noworocznego.

Wykres 3. Zmiana udziału odprawionych pasażerów kolei w województwie śląskim w podziale na kwartały w latach 2020-2023

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie danych kolejowych UTK <https://dane.utk.gov.pl/sts/przewozy-pasazerskie/przewozy-pasazerskie-w-wojewod/21124,Przewozy-pasazerskie-w-wojewodztwach.html#PLIKI> (dostęp: 20.06.2024 r.)

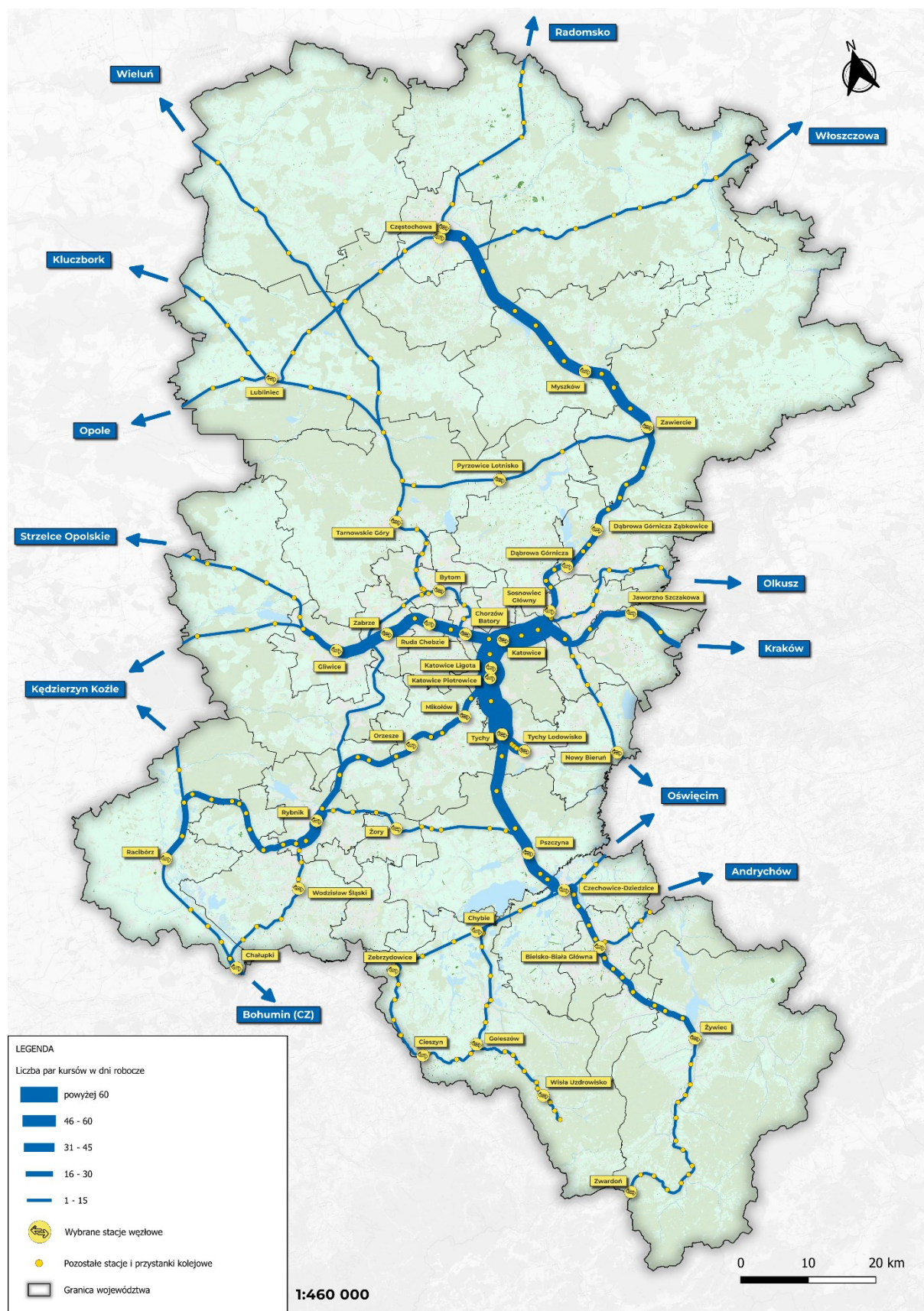
Dane dotyczące kolejowych połączeń pasażerskich realizowanych w analizowanym województwie to także badania liczby pasażerów. Między październikiem a listopadem 2023 r. wykonano **badania napętnień pociągów** w przewozach pasażerskich organizowanych przez Województwo Śląskie⁵. Wnioski płynące z przeprowadzonych pomiarów wskazują na najpopularniejsze relacje, z których korzystają pasażerowie (linie S1 i S5), czy też zmiany popytu względem dni roboczych i weekendów. Na uwagę zasługuje fakt, iż z linii S1 (kursującej w relacji Gliwice – Katowice – Częstochowa) korzysta aż 30% ogółu pasażerów w skali miesiące.

Dodatkowo przeprowadzone analizy wskazały na **najpopularniejsze stacje i przystanki kolejowe** obsługiwane przez pociągi Kolei Śląskich i POLREGIO (w ramach przewozów organizowanych przez Województwo Śląskie). Były to kolejno: Katowice (25,5% osób wsiadających/wysiadających w ogóle podróży), Gliwice (4,9%) i Częstochowa (4,6%). W opracowaniu wskazano również te stacje i przystanki, które charakteryzowały się najmniejszą wymianą pasażerską w badanym okresie, tj. Jawiszowice Jaźnik (0 pasażerów), Pewel Wielka Centrum (0 podróży), Brzeszcze (1 pasażer wysiadający) i Lachowice (2 osoby wysiadające).

Pasażerskie połączenia kolejowe uruchamiane na zlecenie Marszałka Województwa Śląskiego realizowane są przez dwóch przewoźników – **Koleje Śląskie** i **POLREGIO**. Na następnych stronach przedstawiono na mapach liczby par kursów w dni robocze oraz w dni wolne od pracy.

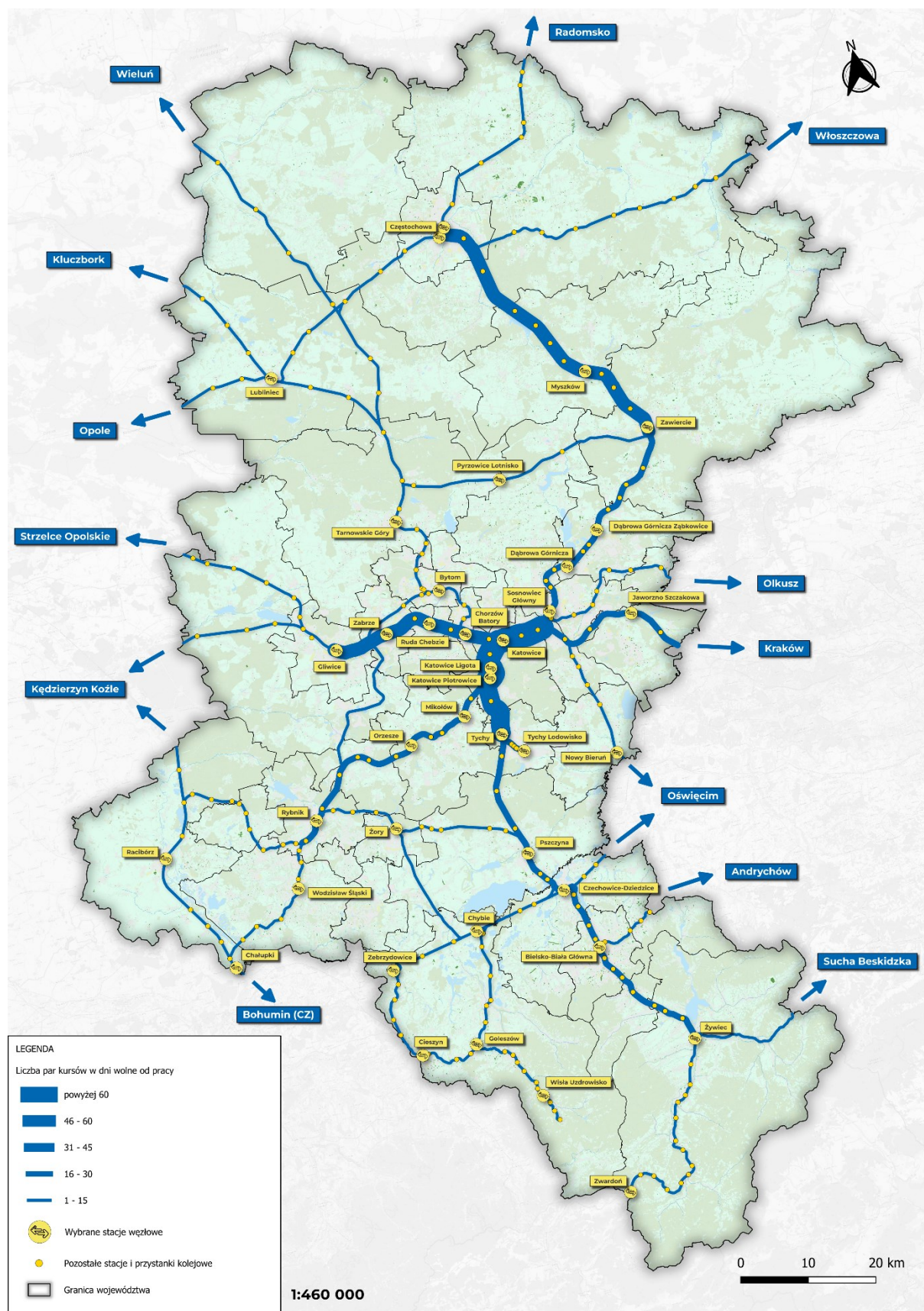
⁵ Wyniki przeprowadzonych badań (pomiarów) napętnień pociągów w przewozach pasażerskich organizowanych przez Województwo Śląskie, Marcin Gromadzki Public Transport Consulting, Gdynia – Katowice, październik 2023 r. – styczeń 2024 r.

Mapa 12. Liczba par kursów w dni robocze w rozkładzie jazdy 2023/2024

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarnych TOR Sp. z o.o.

Mapa 13. Liczba par kursów w dni wolne od pracy w rozkładzie jazdy 2023/2024

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarnych TOR Sp. z o.o.

Zestawienie linii na których wykonywane są wojewódzkie kolejowe przewozy pasażerskie prezentuje Tabela 16. i Mapa 14., Mapa 12a także mapy w części graficznej dokumentu. Dodatkowo, na podstawie umowy między GZM a województwem śląskim, organ samorządowy organizuje dodatkowe kolejowe połączenia metropolitalne. Połączenia realizowane przez Koleje Śląskie posiadają oznaczenia według schematu: litera „S” oraz liczba. Od zmiany rozkładu jazdy z czerwca 2024 r. przewoźnik obsługuje w sumie 20 linii regularnych i turystycznych. Linie komunikacyjne POLREGIO nie posiadają oznaczeń. Połączenia wykraczające poza granicę województwa śląskiego są uruchamiane w uzgodnieniu z województwami ościennymi.

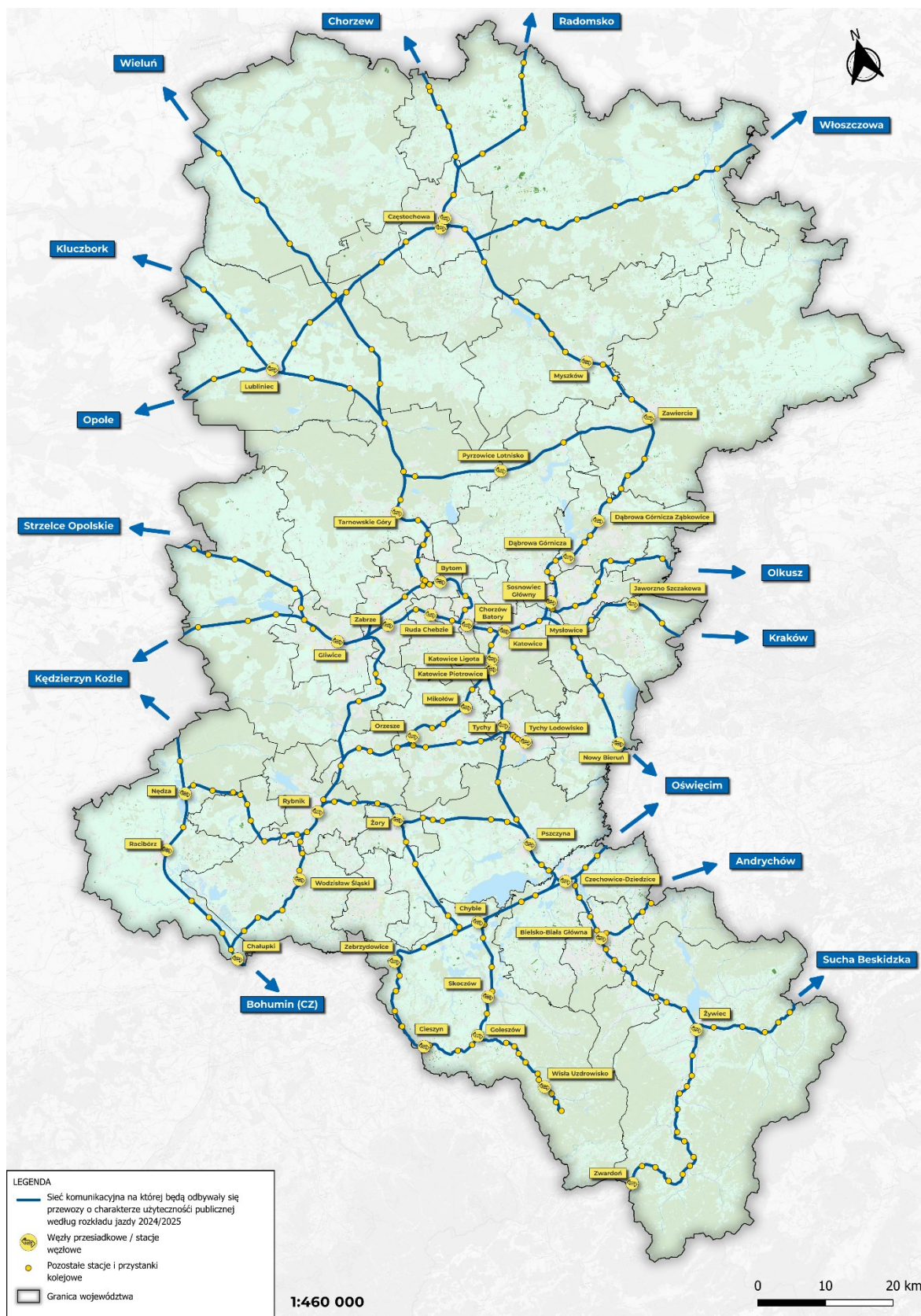
Tabela 16. Linie komunikacyjne na których wykonywane są wojewódzkie kolejowe przewozy pasażerskie

l.p.	Przebieg linii
1	Gliwice – Katowice – Częstochowa (S1)
2	Częstochowa – Lubliniec (S13)
3	Gliwice – Rybnik (S17)
4	Gliwice – Bytom (S18)
5	Katowice – Jaworzno Szczakowa – gr. województwa – Kraków (S3)
6	Katowice – Mystowice – Nowy Bieruń – gr. województwa – Oświęcim (S31)
7	Katowice – Tychy Lodowisko (S4)
8	Katowice – Bielsko-Biała – Żywiec – Zwardoń – gr. państwa – Skalité (S5)
9	Żywiec – Jeleśnia – gr. województwa – Zakopane (S51)
10	Katowice – Skoczów – Wisła Głębcze (S6)
11	Czechowice-Dziedzice – Zebrzydowice – Cieszyn – gr. państwa – Czeski Cieszyn (S61)
12	Skoczów – Goleiszów – Cieszyn (S62)
13	Katowice – Rybnik – Racibórz (S7)
14	Katowice – Rybnik – Wodzisław Śląski – Chatupki – gr. państwa – Bohumin (S71)
15	Rybnik – Żory – Bielsko-Biała (S72)
16	Tychy – Orzesze Jańkowice (S74)
17	Gliwice – Rybnik – Bielsko-Biała – Żywiec (S75)
18	Gliwice – Rybnik – Skoczów – Wisła Głębcze (S76)
19	Racibórz – Chatupki (S78)

l.p.	Przebieg linii
20	Lubliniec – Tarnowskie Góry – Bytom – Katowice (S8)
21	Tarnowskie Góry – Pyrzowice Lotnisko – Zawiercie – Częstochowa (S9)
22	Częstochowa – Cykarzew – gr. województwa – Chorzew Siemkowice
23	Częstochowa – Widzów Teklinów – gr. województwa – Radomsko – Łódź
24	Tarnowskie Góry – Krzepice – gr. województwa – Wieluń Dąbrowa
25	Tarnowskie Góry – Herby Stare – Częstochowa
26	Częstochowa – Koniecpol – gr. województwa – Włoszczowa – Kielce
27	Katowice – Sławków – gr. województwa – Olkusz – Koźłów – Sędziszów – Kielce
28	Czechowice-Dziedzice – gr. województwa – Oświęcim – Trzebinia – Kraków
29	Bielsko-Biała Gł. – Kozy – gr. województwa – Wadowice – Kraków
30	Żywiec – Jeleśnia – gr. województwa – Sucha Beskidzka
31	Gliwice – Rudziniec Gliwicki – gr. województwa – Kędzierzyn Koźle
32	Gliwice – Toszek – gr. województwa – Opole
33	Lubliniec – Sieraków Śląski – gr. województwa – Kluczbork – Wrocław
34	Częstochowa – Lubliniec – Pawonków – gr. województwa – Opole
35	Racibórz – Kuźnia Raciborska – gr. województwa – Kędzierzyn Koźle – Opole – Wrocław

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego

Mapa 14. Sieć połączeń wojewódzkich kolejowych przewozów pasażerskich w rozkładzie jazdy 2024/2025

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarnych TOR Sp. z o.o.

5.1.2. CHARAKTERYSTYKA TABORU KOLEJOWEGO

Jak wcześniej zaznaczono – znakomita większość linii kolejowych w województwie jest zelektryfikowana. Przekłada się to bezpośrednio na napęd taboru obsługującego połączenia pasażerskie w regionie. Zarówno Koleje Śląskie, jak i POLREGIO wykorzystują wyłącznie tabor zasilany elektrycznie (EZT) w ramach świadczenia swoich usług przewozowych na tym terenie. Tabor obsługujący połączenia jest zróżnicowany ze względu na jego wiek, pojemność i posiadane udogodnienia dla pasażerów. W województwie śląskim połączenia regionalne obsługują zarówno jednostki serii EN57 i EN71 (zmodernizowane do standardu AKM, AKŚ, FPS i 14WE), jak i nowoczesne EZT producentów PESA Bydgoszcz SA (Acatius, Elf, Elf II), Stadler Polska Sp. z o.o. (Flirt) oraz Newag SA (Impuls i Impuls 2). Ponadto, Koleje Śląskie dzierżawią od Kolei Mazowieckich pojazdy EN57AKM, a od Kolei Dolnośląskich także jednostki EN57AL. Organy wojewódzkie realizują dalsze inwestycje zmierzające do podniesienia komfortu podróży i niezawodności posiadanego taboru, czego efektem są umowy na dostawy kolejnych nowych EZT (Newag Impuls 2).

Zdjęcie 1. Tabor kolejowy obsługujący połączenia organizowane przez województwo śląskie

EN57AKŚ

PESA Elf (EN76)

EN71AKŚ

PESA Elf II (22WE d)

Stadler Flirt (EN75)

Newag Impuls (36WEa)

Źródło: Materiały reklamowe Kolei Śląskich

5.2. PASAŻERSKI TRANSPORT DROGOWY

Pasażerski transport drogowy, a dokładniej komunikacja autobusowa, jest podstawowym narzędziem zapewniającym możliwość przemieszczania się mieszkańców, w szczególności w obszarach wiejskich i mniej zurbanizowanych, gdzie dostęp do transportu kolejowego może być ograniczony.

Pasażerski transport drogowy w zakresie przewozów wojewódzkich, metropolitalnych, powiatowych i gminnych w obszarze województwa śląskiego organizowany jest przez:

- związek metropolitalny;
- związki powiatowo-gminne;
- związki międzygminne;
- województwa;
- miasta;
- gminy;
- podmioty prywatne (przewoźnicy komercyjni).

W przypadku województwa śląskiego zauważyć można zróżnicowanie podmiotów organizujących połączenia autobusowe. Wśród największych organizatorów komunikacji autobusowej, którzy organizacją połączenia na terenie więcej niż jednej gminy wymienić należy m.in.:

- Zarząd Transportu Metropolitalnego w Katowicach;
- Międzygminny Związek Komunikacyjny z siedzibą w Jastrzębiu-Zdroju;
- Beskidzki Związek Powiatowo-Gminny,
- Miejski Zarząd Dróg i Mostów w Jaworznie,
- Urząd Miejski w Bielsku-Białej,
- Komunikacja Miejska Rybnik sp. z o.o.;

- Starostwo powiatowe w Wodzisławiu Śląskim;
- Urząd Miasta Częstochowy;
- Związek Powiatowo-Gminny pod nazwą „Jedźmy razem!” z siedzibą w Myszkowie

W niniejszym opracowaniu skupiono się na pasażerskich połączeniach drogowych mających znaczenie dla przewozów wojewódzkich. Województwo śląskie w ramach porozumienia na 2024 rok zawartego z Międzygminnym Związkiem Komunikacyjnym w Jastrzębiu-Zdroju powierzyło organizację wojewódzkich przewozów pasażerskich temu podmiotowi, podobnie jak w latach ubiegłych, począwszy od 2012 roku. Ponadto, województwo zawarło umowy z gminami: Ornontowice, Orzesze oraz Zebrzydowice dotyczące udzielenia pomocy finansowej województwu na organizację i zarządzanie wybranymi liniami autobusowymi. Szczegółowe informacje o organizacji linii autobusowych o charakterze wojewódzkim zostały opisane w rozdziale 4.3.

W ostatnich latach zauważalny jest wzrost znaczenia proekologicznych rozwiązań w transporcie drogowym, w szczególności odnośnie zmiany napędu pojazdów. Działania na rzecz transformacji transportu realizowane są w celu ochrony środowiska i poprawy jakości powietrza. Najczęściej odnosi się to do odejścia od napędów konwencjonalnych na poczet pojazdów hybrydowych, gazowych (CNG, LNG), czy elektrycznych (w tym wodorowych). Biorąc pod uwagę ogólne tendencje, o których mowa powyżej, również i w województwie śląskim uświadczyc można wzrost liczby pojazdów nisko- i zeroemisyjnych w szczególności w transporcie miejskim i metropolitalnym. W przypadku pozostałych przewozów na terenie województwa śląskiego występuje znaczna różnorodność wykorzystywanego taboru autobusowego. Tabor autobusowy jest zróżnicowany pod względem pojemności (miejsca siedzące, stojące), gabarytów, producenta, roku produkcji a nawet liczby i sposobu otwierania drzwi. Zdarza się, że jeden przewoźnik/operator dysponuje nawet kilkunastoma typami pojazdów. Często tabor nie jest przystosowany do przewozu osób o ograniczonej mobilności, niedostępujących lub niedowidzących.

6. OCENA I PROGNOZA POTRZEB PRZEWOZOWYCH, W TYM PREFERENCJE PODRÓŻNYCH WYBORU ŚRODKA TRANSPORTU

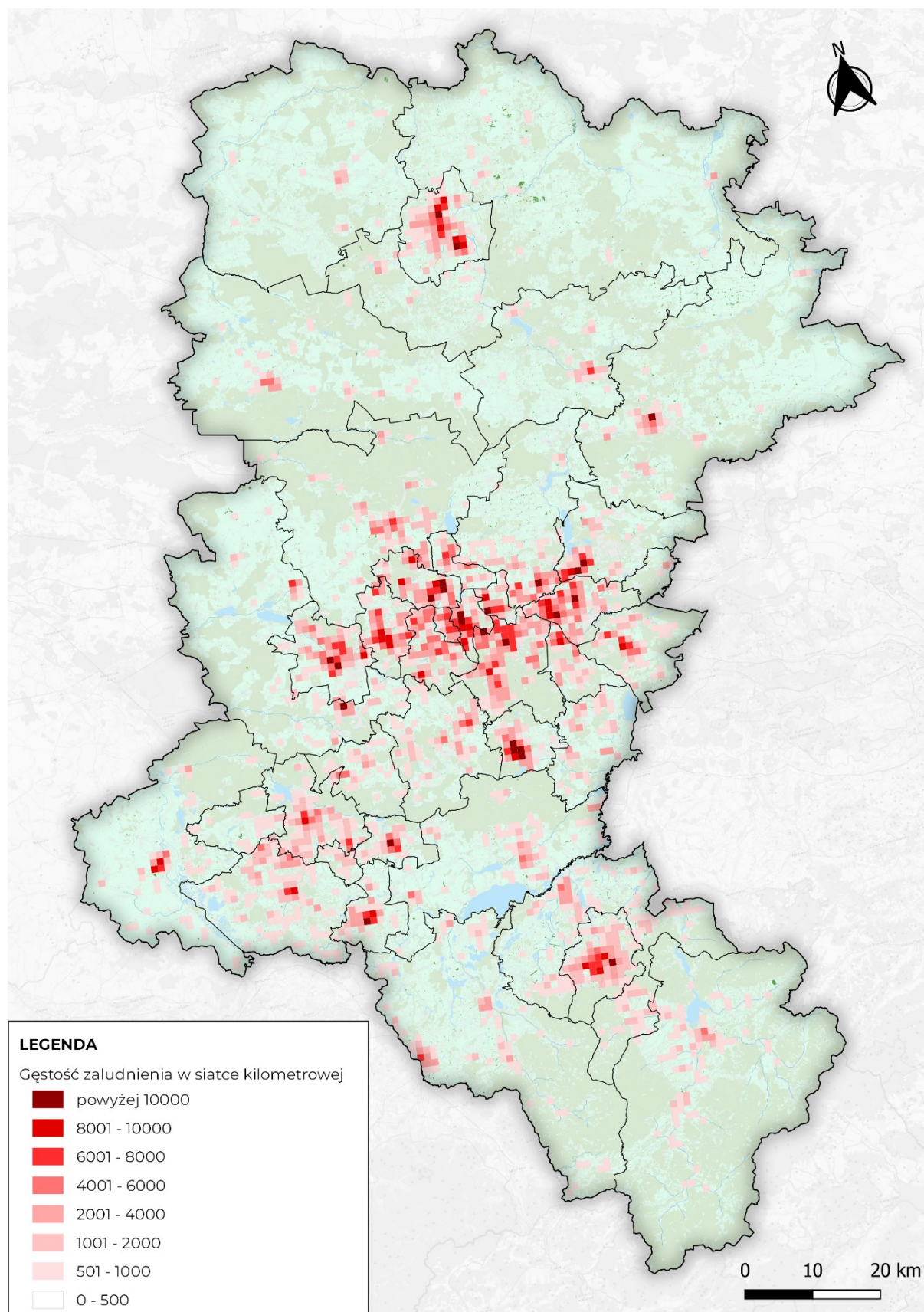
6.1. GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA OBSZARU OBJĘTEGO PLANEM TRANSPORTOWYM

Gęstość zaludnienia obszaru warunkuje realizację połączeń transportem publicznym. Województwo śląskie charakteryzuje się najwyższym wskaźnikiem gęstości zaludnienia w skali kraju, natomiast rozmieszczenie ludności nie jest równomierne. Największa gęstość zaludnienia występują w najważniejszych ośrodkach miejskich, takich jak Katowice, Bielsko-Biała, Częstochowa, Tychy, Sosnowiec i Gliwice.

Należy zwrócić uwagę na centralne części miast, gdzie gęstość zaludnienia jest najwyższa, stąd też potrzeby transportowe w tych rejonach są najpilniejsze. Podczas planowania sieci połączeń PTZ warto pamiętać nie tylko o konieczności zapewnienia połączeń między centralnymi częściami miast a dzielnicami peryferyjnymi, ale również o połączeniach międz dzielnicowych umożliwiającym sprawny dojazd do poszczególnych części miast. Nie można zapominać także o połączeniach międzymiastowych, dzięki którym będzie możliwe szybkie przemieszczanie się pomiędzy różnymi rejonami województwa, co w przypadku charakterystyki śląska, jest niezwykle istotne.

Według prognozy demograficznej liczba ludności w całym województwie będzie maleć, co przekładać się będzie na spadek wskaźnika gęstości zaludnienia – jest to zarazem ogólnopolska tendencja. Wiązać się to będzie z nowymi wyzwaniami, przed jakimi będą stać jednostki odpowiedzialne za kształtowanie oferty przewozowej. Należy również mieć na uwadze fakt, iż proces suburbanizacji będzie w dalszym ciągu postępować, co przełoży się bezpośrednio na nowe wyzwania jak np. zapewnienie sprawnego transportu publicznego do nowych obszarów zabudowy podmiejskiej, najczęściej jednorodzinnej. Obsługa transportowa tychże obszarów będzie trudna, z uwagi na niską gęstość zaludnienia, rozproszoną zabudowę oraz (równie często) brak wystarczającego rozwoju transportowej infrastruktury liniowej na tych obszarach. W konsekwencji świadczenie usług przewozowych będzie niemożliwe, bądź wysoce utrudnione, z racji niedostosowania dróg do obsługi transportu publicznego.

Mapa 15. Gęstość zaludnienia w powiatach

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o.

6.2. ZAPEWNIENIE DOSTĘPU DO PUBLICZNEGO TRANSPORTU ZBIOROWEGO OSOBOM Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI ORAZ OSOBOM O OGRANICZONEJ ZDOLNOŚCI RUCHOWEJ

Możliwość podróżowania środkami publicznego transportu zbiorowego powinna być zapewniona dla jak największej liczby podróżnych, w tym również tych o szczególnych potrzebach. Zwrócenie uwagi na potrzeby osób z niepełnosprawnościami oraz o ograniczeniach w mobilności w kontekście odbywania podróży z wykorzystaniem PTZ jest zatem niezwykle istotne. Zapewnienie dostępu do transportu publicznego polega na wdrożeniu szeregu środków i rozwiązań, które umożliwiają wspomnianym grupom korzystanie z transportu publicznego w sposób równy i godny. Uwzględnienie rozwiązań ułatwiających podróżowanie różnym grupom pasażerów powinno odbywać się tak aby minimalizować koszty tychże rozwiązań przy jednoczesnym zachowaniu pełnej dostępności do publicznego transportu zbiorowego.

Ocenę dostępności PTZ dla przedmiotowych grup można przeprowadzić w ramach trzech kluczowych obszarów: tabor, infrastruktura oraz zarządzanie. Każdy z nich posiada odmienne elementy, których wdrożenie wpływa na poprawę użyteczności systemu PTZ dla osób o szczególnych potrzebach. Zestawienie udogodnień, które można uświadczyc w ramach PTZ w województwie śląskim prezentuje Tabela 17.

Tabela 17. Udogodnienia systemu PTZ w województwie śląskim wpływające na dostępność dla OzN i osób o ograniczonej mobilności

 <p>TABOR*</p>	 <p>INFRASTRUKTURA</p>	 <p>INFORMACJA</p>
<p>Kolej:</p> <ul style="list-style-type: none"> Średni wiek taboru kolejowego wykorzystywanego w przewozach pasażerskich wynosi 19 lat. Wszystkie pociągi należące do województwa śląskiego posiadają dedykowane miejsca dla OzN. Ponad połowa pociągów (55%) posiada windy dla OzN, z kolei 77% taboru kolejowego wyposażona jest w rampy ułatwiające wsiadanie i/lub wysiadanie (patrz: Zdjęcie 2.). Część pojazdów kolejowych (24%) posiada pętle indukcyjne wspomagające osoby zmagające się z problemami ze słuchem. Przetargi na zakup nowych pojazdów w OPZ posiadają wymogi dotyczące 	<p>Narodowy zarządca infrastruktury dworcowej, PKP S.A., posiada bazę danych, dzięki której każdy podróżny może zweryfikować udogodnienia dla osób z ograniczoną mobilnością na dworcach oraz stacjach i przystankach kolejowych zarządzanych przez spółki z grupy PKP⁶.</p> <p>Państwowy zarządca kolejowej infrastruktury liniowej, PKP PLK S.A., również udostępnia pasażerom możliwość weryfikacji udogodnień na stacjach i przystankach kolejowych⁷. Po wybraniu interesującej stacji/przystanku istnieje możliwość kliknięcia w ikonę osoby na wózku inwalidzkim w celu zapoznania się z informacjami.</p> <p>Montowane w wielu miastach w województwie tablice Systemu Dynamicznej Informacji Pasażerskiej wyposażone są</p>	<p>Strona internetowa Kolei Śląskich posiada udogodnienia dla osób borykających się z różnymi trudnościami, które poprawiają dostęp do informacji na stronie przewoźnika, w tym: tłumacz online języka migowego, dostosowywanie skali szarości, kontrastu i wielkości tekstu na stronie. Ponadto, Centrum Obsługi Pasażera KŚ oraz część kas biletowych wyposażona jest w stacjonarne pętle indukcyjne⁸.</p> <p>Koleje Śląskie świadczą nieodpłatną usługę polegającą na pomocy przy wsiadaniu i wysiadaniu z pociągu lub przy przesiadaniu się, która dedykowana jest OzN, a także osobom powyżej 70 roku życia. Usługa dostępna jest po wcześniejszym zgłoszeniu na wskazany na stronie adres email lub telefonicznie na co najmniej 24 godziny przed planowaną podróżą.</p>

⁶ <https://www.pkp.pl/pl/bez-barier> (dostęp: 27.06.2024 r.)

⁷ <https://portalpasazera.pl/KatalogStacji> (dostęp: 27.06.2024 r.)

⁸ <https://www.kolejeslaskie.com/petle-indukcyjne/> (dostęp: 27.06.2024 r.)

<p>TABOR*</p> 	<p>INFRASTRUKTURA</p> 	<p>INFORMACJA</p>
<p>przystosowania zamawianych składów do obsługi osób z niepełnościami.</p> <p>Autobusy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brak jest danych dotyczących taboru autobusowego, który jest wykorzystywany w przewozach zleczanych przez UMWS. • W ramach przetargów na świadczenie usługi zastępczej komunikacji autobusowej wśród wymogów dotyczących taboru znajdują się zapisy mówiące o konieczności zapewnienia pojazdów niskowejściowych lub niskopodłogowych przystosowanych do przewozu osób o ograniczonej możliwości poruszania się itp. 	<p>zazwyczaj w specjalne przyciski do uruchamiania informacji głosowych.</p> <p>Za infrastrukturę drogową, po której poruszają się autobusy odpowiadają odpowiednie podmioty (w zależności od kategorii drogi). Na drogach miejskich, po których poruszają się autobusy miejskie uświadczyc można liczne buspasy, które wykorzystywane mogą być również przez autobusy międzymiastowe.</p> <p>Największe miasta województwa śląskiego w ostatnich latach stworzyły węzły/centra przesiadkowe, które dedykowane są zarówno transportowi miejskiemu, jak również dalekobieżnemu i tym samym integrują różne rodzaje transportu (np. Katowice Zawodzie, czy Katowice Brynów).</p>	<p>Drugi przewoźnik realizujący przewozy pasażerskie o charakterze wojewódzkim, POLREGIO, na swojej oficjalnej stronie internetowej posiada możliwość dostosowania widoku strony (kontrast i wielkość tekstu). Wśród zakładek znajduje się także link do sekcji „Podróż bez barier”, gdzie podróżny może m.in. zgłosić potrzebę asysty na przejazd.</p> <p>W Biuletynie Informacji Publicznej Samorządu Województwa Śląskiego znajduje się baza skanów (w formacie .pdf) zezwoleń na przewozy autobusowe. Brak jest jednak ujednoliconego planera podróży integrującego wszystkich przewoźników autobusowych w regionie.</p>

* W przypadku taboru kolejowego, dane liczbowe dotyczą pojazdów, które znajdują się w posiadaniu UMWS według stanu na II kwartał 2024 roku.

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie danych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i analizy desk research

Zdjęcie 2. Rampa umożliwiająca wjazd osobie na wózku inwalidzkim do pociągu Kolei Śląskich

Źródło: [Materiały prasowe Kolei Śląskich](#) (dostęp: 27.06.2024 r.)

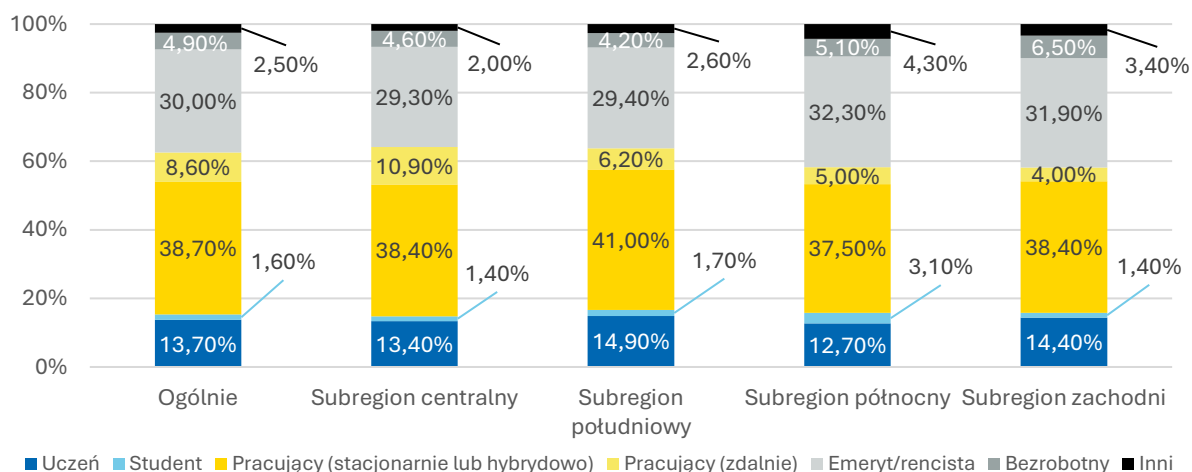
Biorąc pod uwagę powyższe zestawienie, publiczny transport zbiorowy w województwie śląskim cechuje się relatywnie dobrą dostępnością. Zarówno zarządcy infrastruktury, jak i przewoźnicy oraz organizatorzy transportu wykorzystują różne rozwiązania mające na celu podniesienie dostępności do PTZ dla grup użytkowników o specjalnych potrzebach. Widoczna jest także stała poprawa dostępności infrastruktury, taboru, czy też informacji udostępnianych cyfrowo. Relatywnie dobry stopień użyteczności PTZ dla OzN nie oznacza, że nie powinny być wprowadzane kolejne udogodnienia mające na celu osiągnięcie pożądanego standardu systemu transportu publicznego na terenie województwa (o którym mowa w rozdziale 11.2.). Największy deficyt w kontekście informacji pasażerskiej i infrastruktury dedykowanej OzN widoczny jest w przypadku połączeń publicznego transportu drogowego poza największymi miastami województwa.

6.3. BADANIA ZACHOWAŃ TRANSPORTOWYCH MIESZKAŃCÓW WOJEWÓDZTWA

W celu rozpoznania potrzeb, preferencji i satysfakcji mieszkańców województwa śląskiego i opracowania Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego w obszarze województwa śląskiego wykorzystano badania zachowań transportowych mieszkańców województwa przeprowadzone do Regionalnego Planu Transportowego dla Województwa Śląskiego. W ramach badania w listopadzie 2021 r. wykonano 12,6 tys. wywiadów zrealizowanych w 5 547 gospodarstwach domowych z obszaru całego województwa śląskiego.

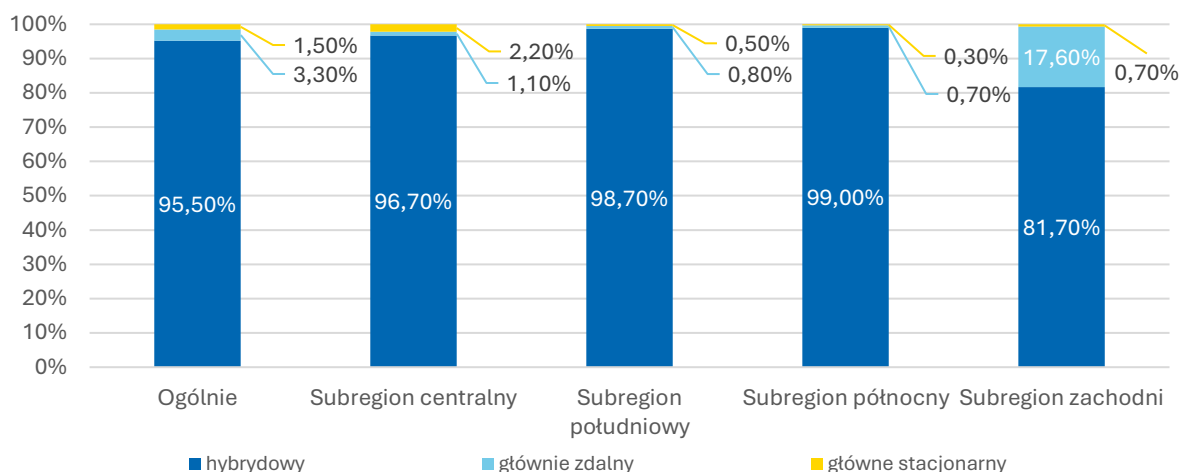
W strukturze badanych pod względem głównego zajęcia dominują osoby pracujące poza domem lub zdalnie (38,7% ogółu badanych), przy czym zdecydowana większość tej grupy (95,2%) pracuje poza domem. Jednak w grupie pracujących zdalnie lub w trybie mieszanym 31% badanych zadeklarowało, że ich tryb pracy jest efektem pandemii.

Wykres 4. Status zawodowy

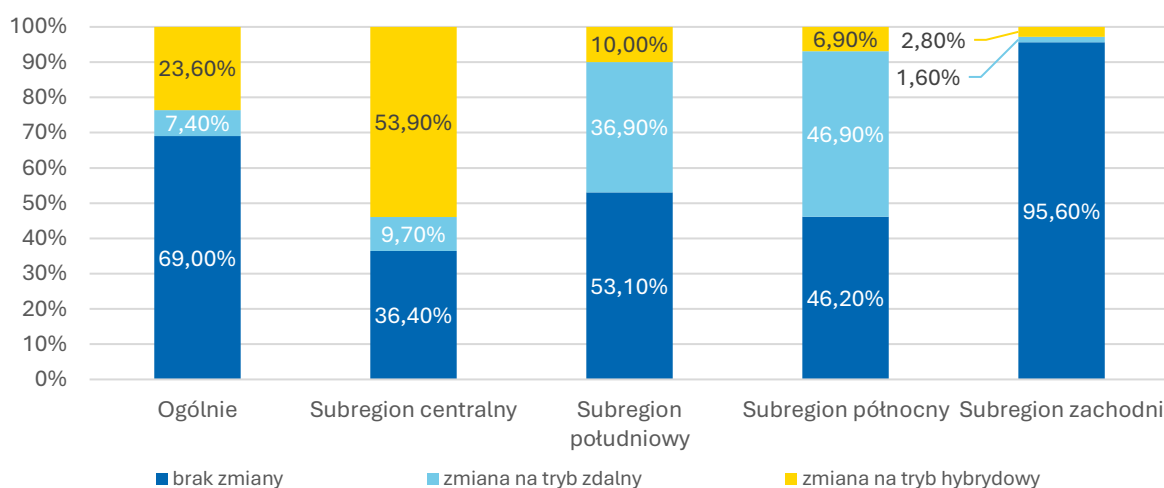
Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie badania przeprowadzonego w ramach RPT dla Województwa Śląskiego

Wykres 5. Tryb pracy

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie badania przeprowadzonego w ramach RPT dla Województwa Śląskiego

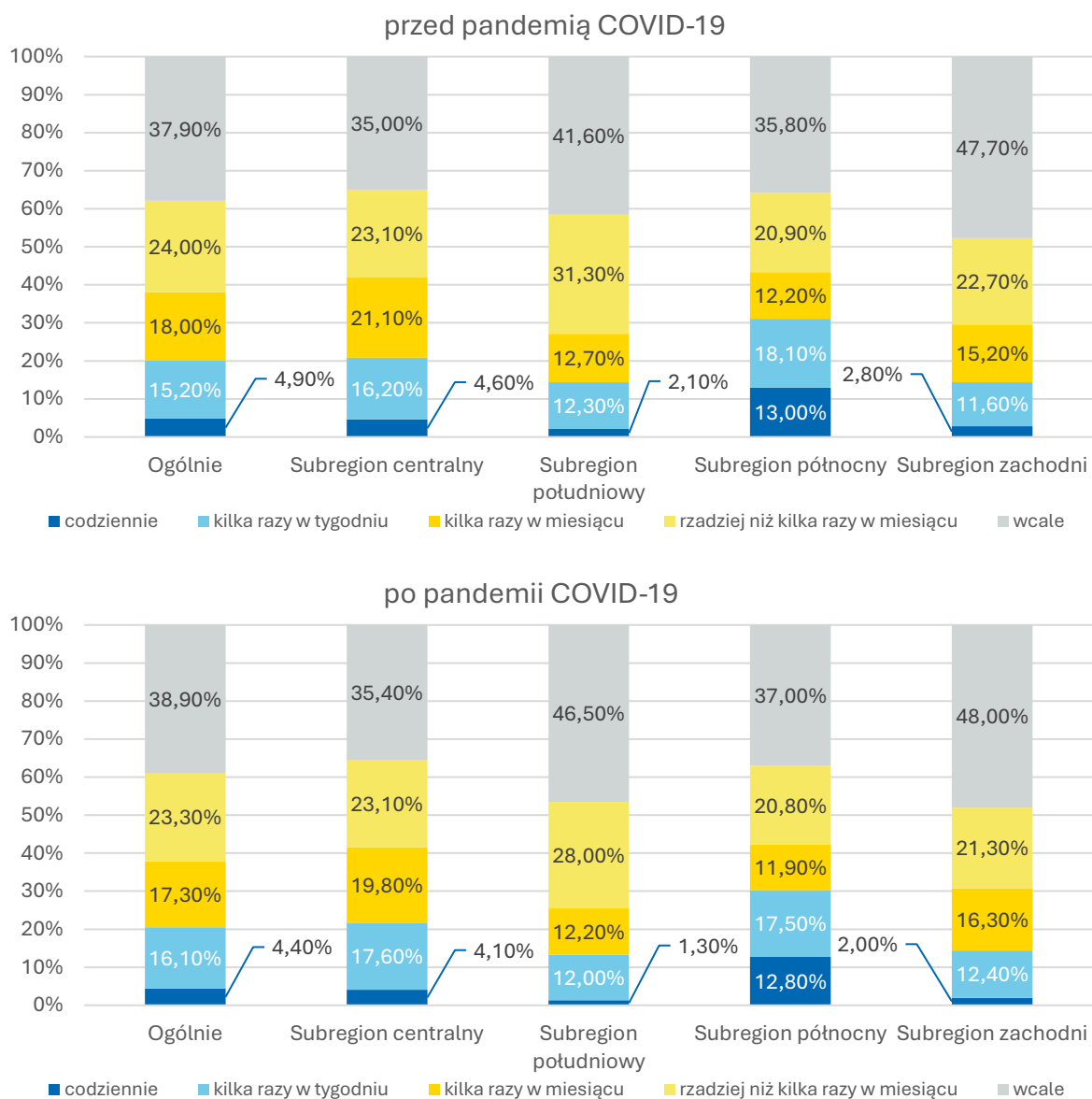
Wykres 6. Zmiana trybu pracy w związku z pandemią COVID-19

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie badania przeprowadzonego w ramach RPT dla Województwa Śląskiego

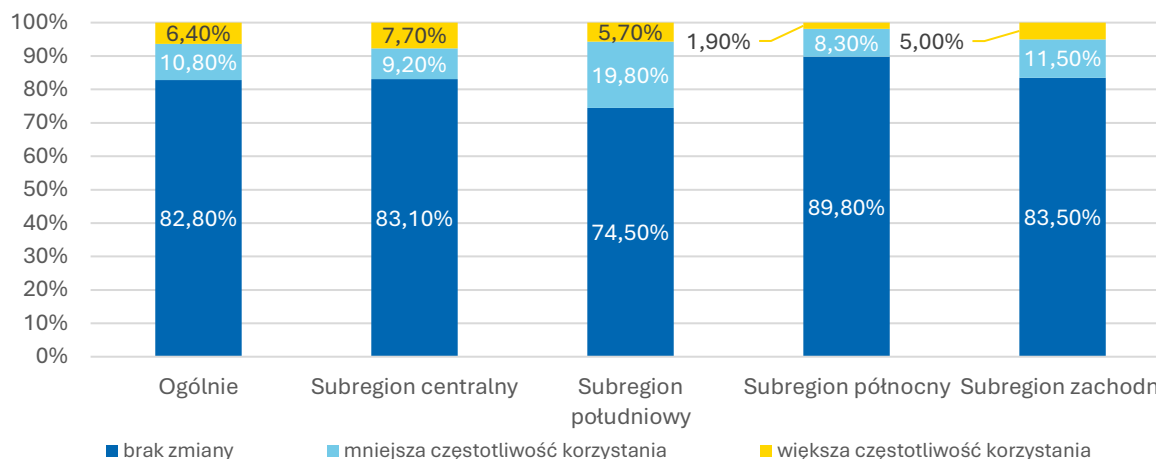
Korzystanie z transportu zbiorowego przed pandemią zadeklarowało 62,1% ogółu badanych. Odsetek ten był nieco większy w subregionie centralnym i północnym (65%), a mniejszy w subregionie zachodnim (52,3%). W okresie, kiedy przeprowadzono badanie, udział osób deklarujących korzystanie z transportu zbiorowego uległ niewielkiemu zmniejszeniu. Wśród osób, które przed pandemią korzystały z transportu zbiorowego, co dziesiąty badany (10,8%) deklaruje, że ograniczył przejazdy transportem zbiorowym, ale 6,4% zadeklarowało zwiększenie częstotliwości korzystania. Ograniczenie wykorzystania transportu zbiorowego dwukrotnie częściej deklarowali mieszkańcy subregionu południowego.

Wykres 7. Częstotliwość korzystania z publicznego transportu zbiorowego

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie badania przeprowadzonego w ramach RPT dla Województwa Śląskiego

Wykres 8. Zmiana częstotliwości korzystania z publicznego transportu zbiorowego w związku z pandemią COVID-19

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie badania przeprowadzonego w ramach RPT dla Województwa Śląskiego

Analiza innych aktywności mieszkańców województwa śląskiego pokazuje, że pandemia najbardziej wpłynęła na korzystanie z rozrywki. Wizyty w miejscach takich jak kina, kluby, koncerty ograniczyła połowa badanych, w tym 17,6% zrezygnowało z nich całkowicie. Zmniejszenie częstotliwości wizyt w urzędach oraz w przychodniach zadeklarowało po około 45% badanych, co najprawdopodobniej jest efektem zwiększenia możliwości załatwiania spraw drogą elektroniczną lub telefonicznie. Ograniczeniu uległa także częstotliwość wizyt w miejscach uprawiania sportów – rzadziej w takich miejscach bywało 43% badanych, w tym blisko 20% zaprzestało tego rodzaju aktywności. Stosunkowo najmniej wpływ pandemii zaobserwowano na wizyty w miejscach wypoczynku na otwartym powietrzu. Ogródki działkowe czy parki rzadziej niż przed pandemią odwiedzał co trzeci badany.

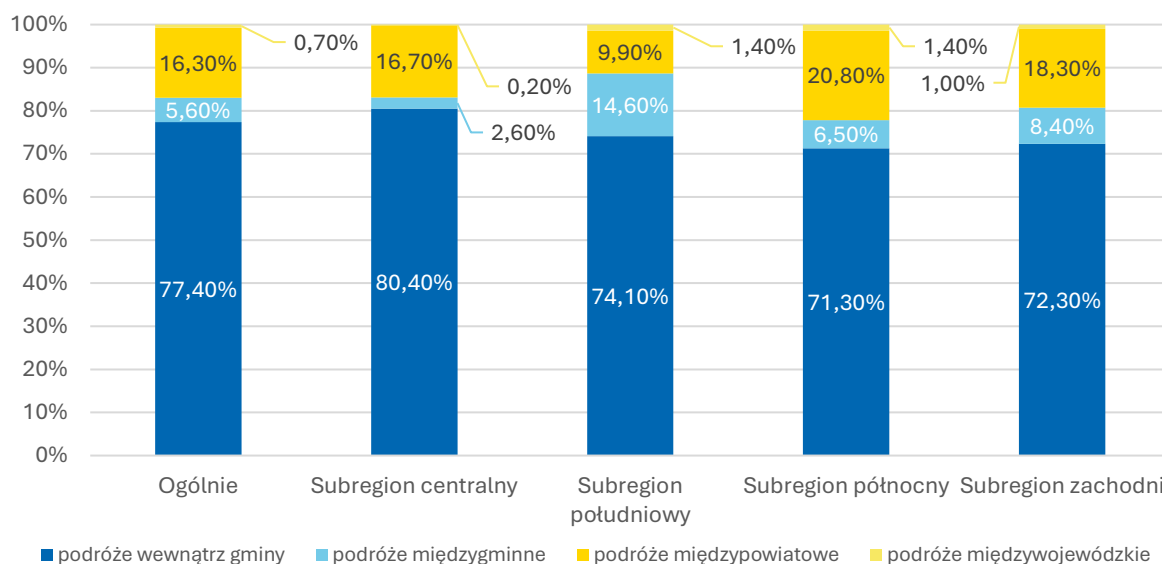
Relatywnie mniej pandemia wpłynęła na zachowania mieszkańców subregionu zachodniego, gdzie na ogół częściej niż w pozostałych subregionach deklarowano brak wpływu pandemii na częstotliwość korzystania z opisywanych miejsc.

W badaniu zbadano również wykonywane podróże -jako podróż zdefiniowano każde przemieszczenie się wykonane w konkretnym celu, dowolnym środkiem transportu lub pieszo, na odległość przynajmniej 500 metrów. Ogólny wskaźnik ruchliwości (średnia liczba podróży wykonywanych w ciągu jednego dnia) w badanej próbie wyniósł 1,69 i jest on o 0,01 niższy niż w badaniach przeprowadzonych do poprzedniej wersji Planu Transportowego. Najwyższy wskaźnik ruchliwości zanotowano wśród mieszkańców subregionu zachodniego (1,77), zaś najniższy w subregionie północnym (1,53). Z badań wynika, ruchliwość mieszkańców maleje wraz z wielkością miejscowości, w której mieszkają – w największych miastach wskaźnik ruchliwości sięga 1,74, a na wsiach 1,63.

Kobiety i mężczyźni charakteryzują się bardzo zbliżoną ruchliwością (1,68 w przypadku kobiet i 1,70 dla mężczyzn). Najczęściej podróżują osoby pracujące poza domem (wskaźnik ruchliwości 2,12) oraz uczniowie (wskaźnik ruchliwości 2,00). Najrzadziej podróże wykonują emeryci i renciści (1,09), bezrobotni (wskaźnik 1,39), oraz pracujący w domu (1,43).

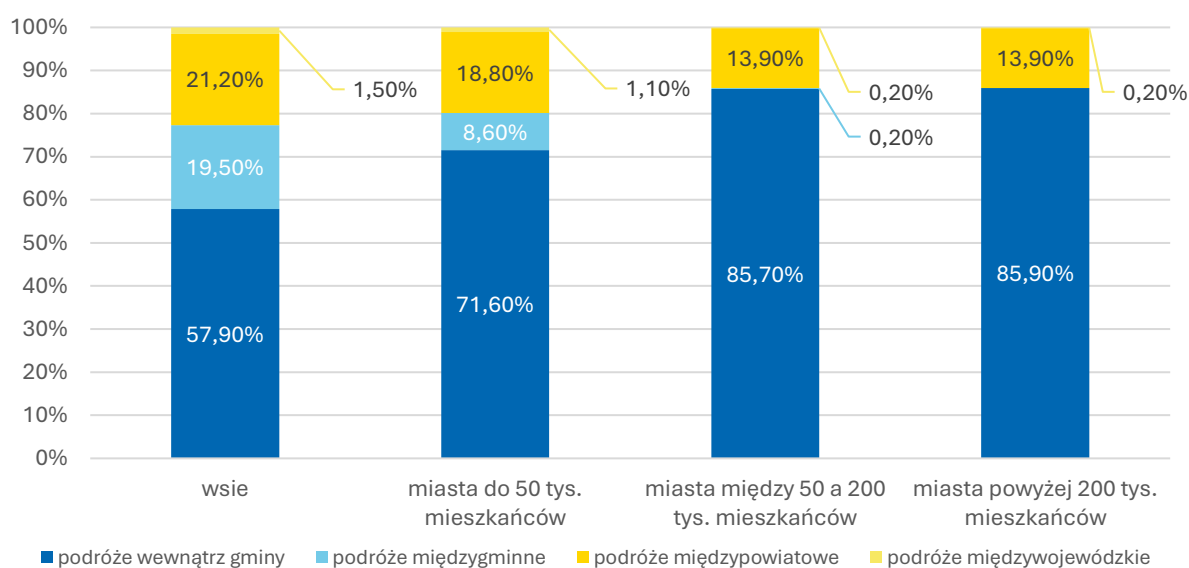
Większość podróży, które są realizowane przez mieszkańców województwa śląskiego ma swoje źródło i cel na terenie tej samej gminy (77,4%). Podróże między gminami tego samego powiatu stanowią 5,6% wszystkich podróży, zaś podróże międzypowiatowe – 16,3%. Podróże międzygminne i międzypowiatowe częściej są realizowane przez mieszkańców małych miast oraz wsi. Poza granice powiatu zamieszkania częściej wyjeżdżają także studenci oraz osoby pracujące poza domem.

Wykres 9. Typy podróży ze względu na lokalizację źródła i celu

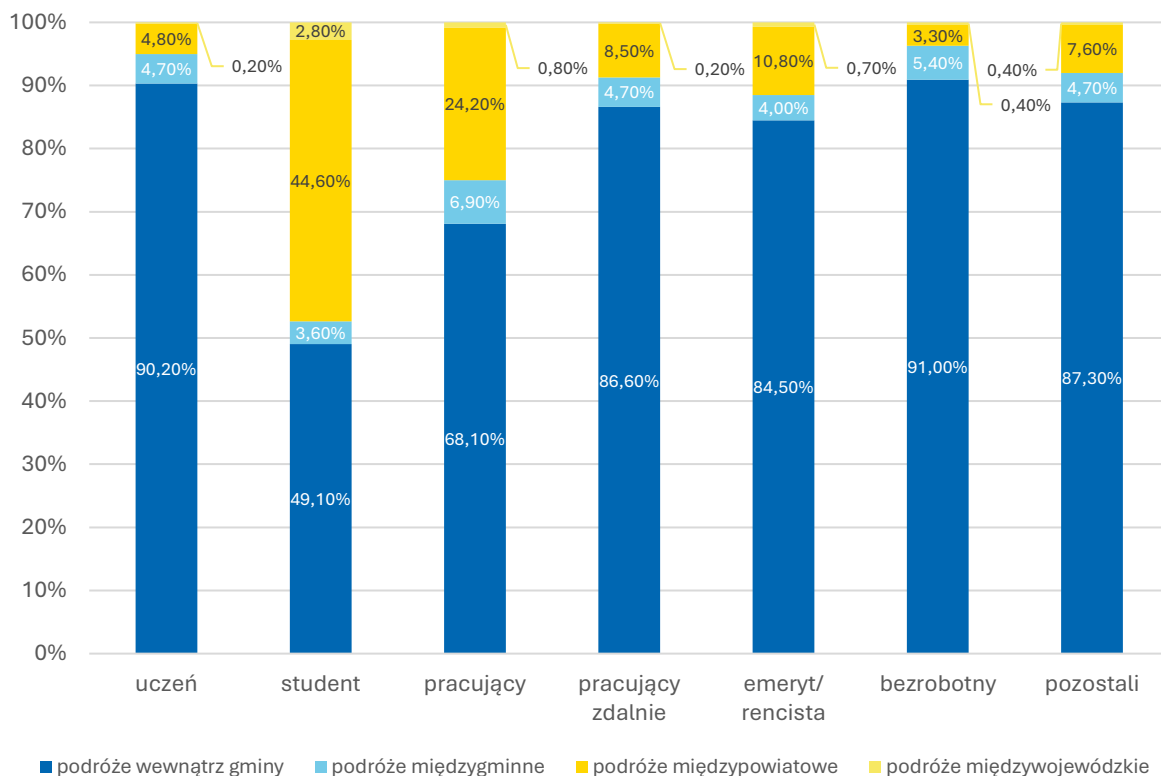
Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie badania przeprowadzonego w ramach RPT dla Województwa Śląskiego

Wykres 10. Typy podróży ze względu na lokalizację źródła i celu oraz miejsce zamieszkania

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie badania przeprowadzonego w ramach RPT dla Województwa Śląskiego

Wykres 11. Typy podróży ze względu na lokalizację źródła i celu oraz główne zajęcie

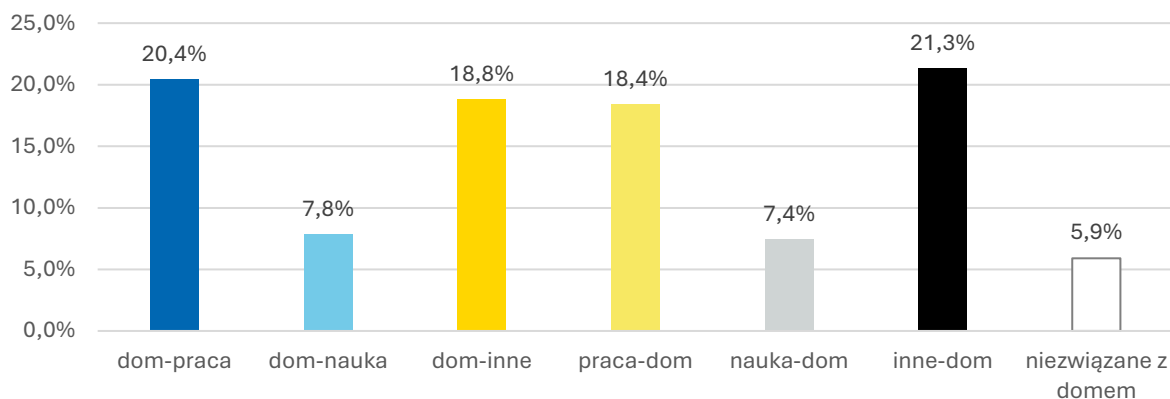
Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie badania przeprowadzonego w ramach RPT dla Województwa Śląskiego

Blisko połowa podróży realizowanych przez mieszkańców ma swój cel w domu. Kolejnymi pod względem częstości występowania celami podróży są: praca (21%), miejsce zakupów lub korzystania z usług zlokalizowane poza centrum handlowym (9,7%) oraz szkoła (7,9%).

Analiza motywacji podróży pozwala stwierdzić, że najwięcej podróży wykonywanych jest w motywacjach dom – praca (20,4%) oraz praca – dom (18,4%). Tylko nieco mniejszy udział mają podróże w motywacjach dom – inne (18,8%) oraz inne – dom (21,3%). Względem poprzedniego badania spadło znaczenie motywacji dom-praca i praca-dom, które odnotowały udział 22,1% i 20,5%. Większe znaczenie uzyskały relacje związane z nauką – dom-nauka (7,8%) i nauka-dom (7,4%), poprzednio odpowiednio 5,9% i 5,7%.

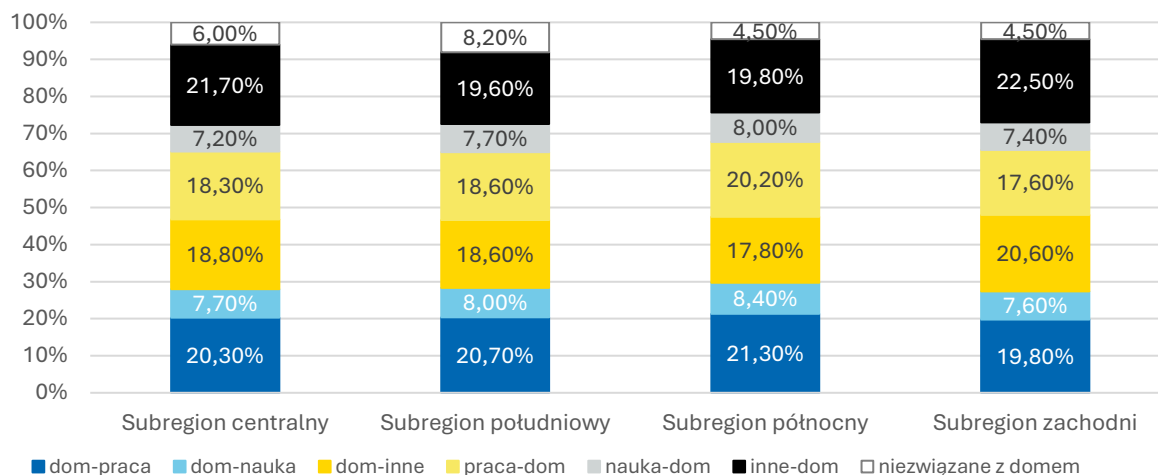
Rozkład motywacji podróży w poszczególnych subregionach jest bardzo zbliżony. W subregionie zachodnim odnotowano nieco więcej podróży w motywacjach dom – inne oraz inne – dom.

Wykres 12. Motywacje podróży

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie badania przeprowadzonego w ramach RPT dla Województwa Śląskiego

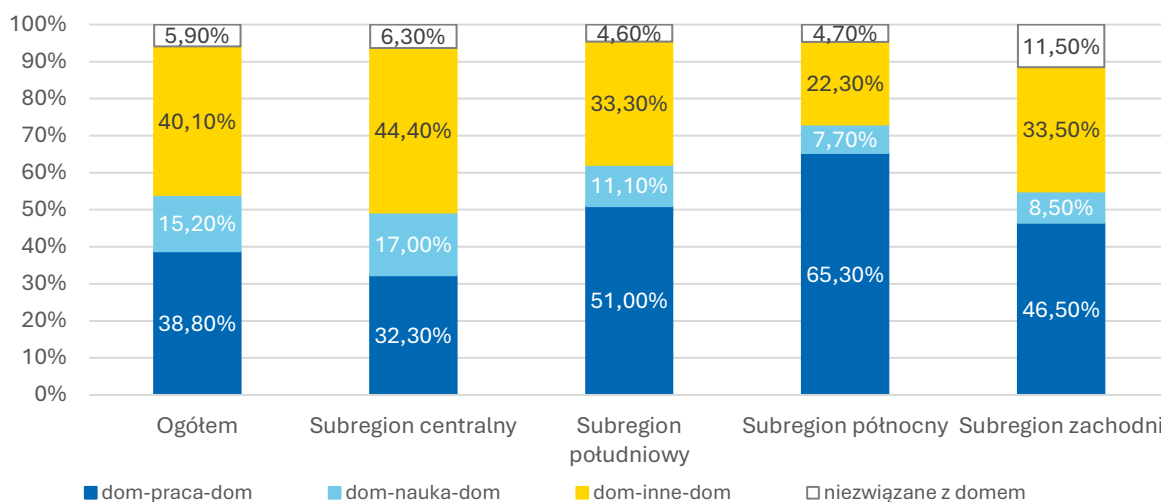
Wykres 13. Motywacje podróży w subregionach

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie badania przeprowadzonego w ramach RPT dla Województwa Śląskiego

Spośród wszystkich zarejestrowanych podróży aż 94,1% związanych jest z domem (ma w domu źródło lub cel), zaś podróże obligatoryjne (dom – praca – dom oraz dom – nauka – dom), stanowią 54% wszystkich podróży realizowanych przez mieszkańców województwa. W przypadku najistotniejszych dla tego dokumentu, podróży międzypowiatowych, 95,3% podróży jest związanych z domem, zaś podróże obligatoryjne wynoszą 73%.

Wykres 14. Zagregowane motywacje podróży w podróżach różnego typu

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie badania przeprowadzonego w ramach RPT dla Województwa Śląskiego

W ramach badań analizie poddano także rozkład godzinowy wszystkich podróży realizowanych przez mieszkańców województwa śląskiego według najważniejszych grup motywacji.

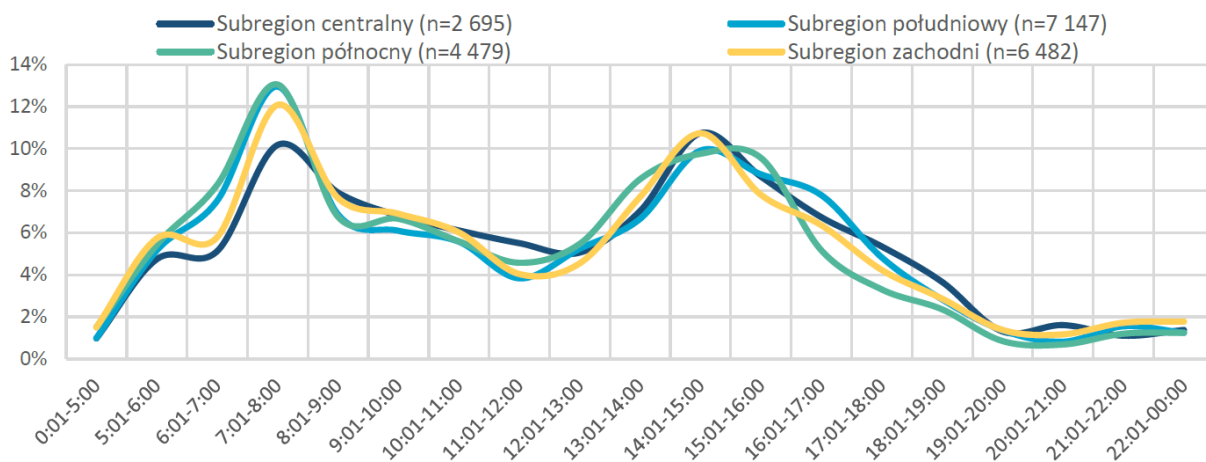
W godzinach porannych najczęściej podróży (11,2%) rozpoczyna się między 7:01 a 8:00. W tym czasie częściej swoje podróże rozpoczynają mieszkańcy subregionu południowego i północnego (po 13% podróży). W subregionie zachodnim rozpoczyna się w tej godzinie 12,1% podróży, a w subregionie centralnym – 10,2%. W godzinach popołudniowych najczęściej podróży (10,5%) rozpoczyna się między 14:01 a 15:00. W tym czasie częściej podróże rozpoczynają mieszkańcy subregionu centralnego i zachodniego (po 10,7% podróży). W subregionie południowym rozpoczyna się w tej godzinie 9,9% podróży, a w subregionie północnym – 9,8%.

W oparciu o zgromadzone dane szczyt poranny wyznaczono na godziny 6:01 – 9:00, a popołudniowy na godziny między 13:00 a 17:00.

Podróże z domu do pracy rozpoczynają się najwcześniej i rozkładają się dosyć równomiernie między godziną 5:01 a 8:00. Podróże do miejsca nauki rozpoczynają się między 7:01 a 8:00, zaś podróże do innych miejsc rozpoczynają się na ogół między 8:01 a 10:00. Podróże powrotne rozkładają się równomiernie na okres kilku godzin, z wyjątkiem podróży z miejsc nauki, których kumulacja zaobserwowano między 14:01 a 15:00.

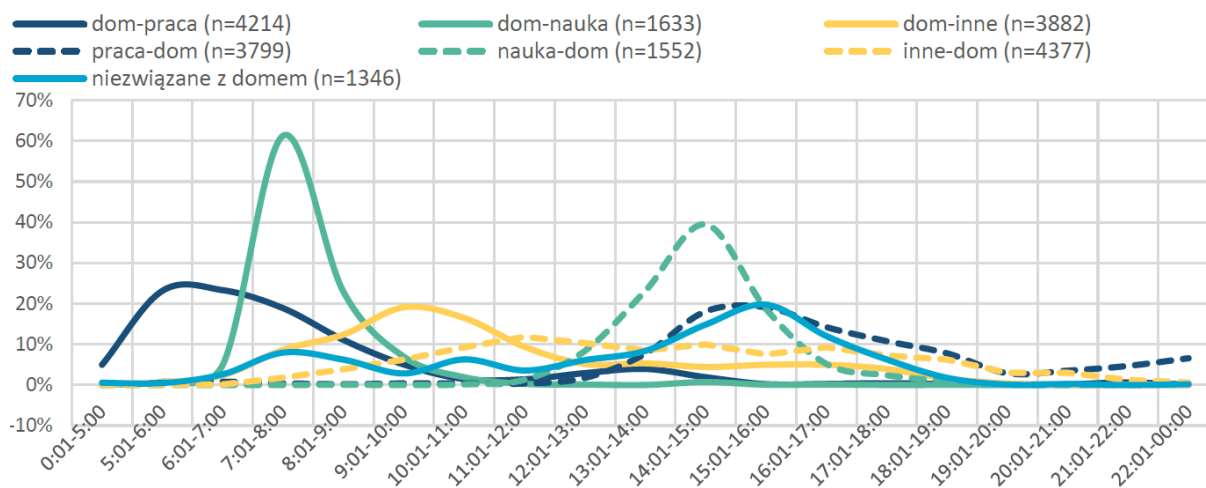
Względem poprzednich badań nie odnotowano znacznego nasilenia ruchu w motywacji dom-praca w godzinach 12-14 oraz 20-22 oraz podróży powrotnych z pracy, które pojawiały się również między godziną 5 a 7 rano oraz 21-23. Podróże wykonane z domu w innych celach niż praca i nauka (związane zwykle z zakupami i usługami) realizowane są zwykle w okresie międzyszczytowym, jednak bez tak wyraźnych okresów natężenia. Można zauważyć nieznacznie wyższy udział podróży w motywacji dom-inne przypadający na godziny 9:00-12:00 (nastąpiło wydłużenie względem poprzednich badań).

Wykres 15. Godziny rozpoczęcia podróży w subregionach

Źródło: Badanie przeprowadzone w ramach RPT dla Województwa Śląskiego

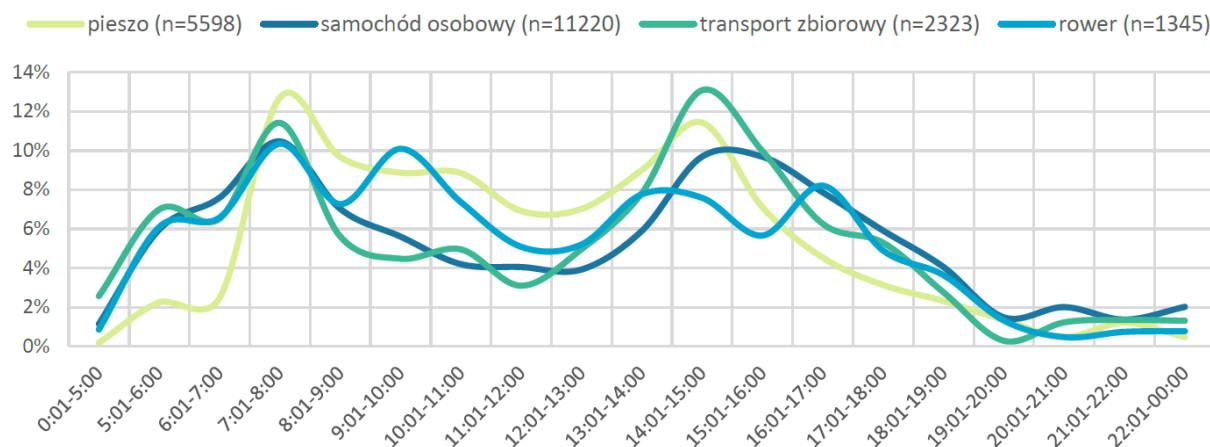
Wykres 16. Godziny rozpoczęcia podróży według celów

Źródło: Badanie przeprowadzone w ramach RPT dla Województwa Śląskiego

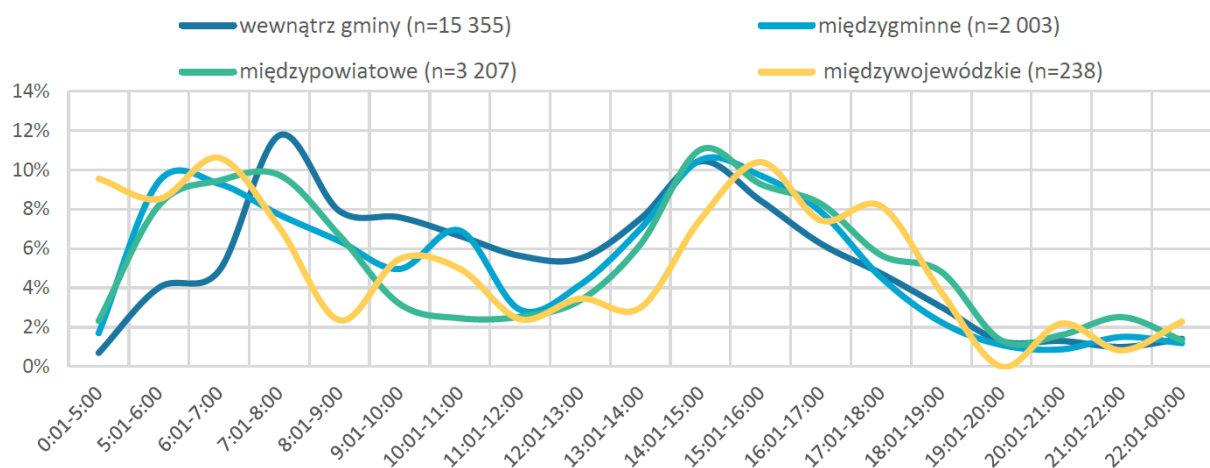
Szczegółowa analiza wyboru środka transportu z punktu widzenia rozkładu godzinowego w dobie ujawnia wydłużenie szczytu popołudniowego podróży wykonywanych samochodem osobowym względem transportu publicznego. Pod względem podróży międzypowiatowych szczyt poranny rozpoczynał się w godzinach 5 a 8 rano, a popołudniowy między 14 a 17.

Wykres 17. Godziny rozpoczęcia podróży według środków transportu

Źródło: Badanie przeprowadzone w ramach RPT dla Województwa Śląskiego

Wykres 18. Godziny rozpoczęcia podróży według lokalizacji

Źródło: Badanie przeprowadzone w ramach RPT dla Województwa Śląskiego

Średni czas trwania podróży wyniósł 20 minut (skrócił się względem poprzednich badań o 4,5 minuty). Nieco dłużej trwały podróże wykonywane przez mieszkańców subregionu północnego (22 min), zaś mieszkańcy subregionu południowego podróżowali średnio najkrócej (19 min).

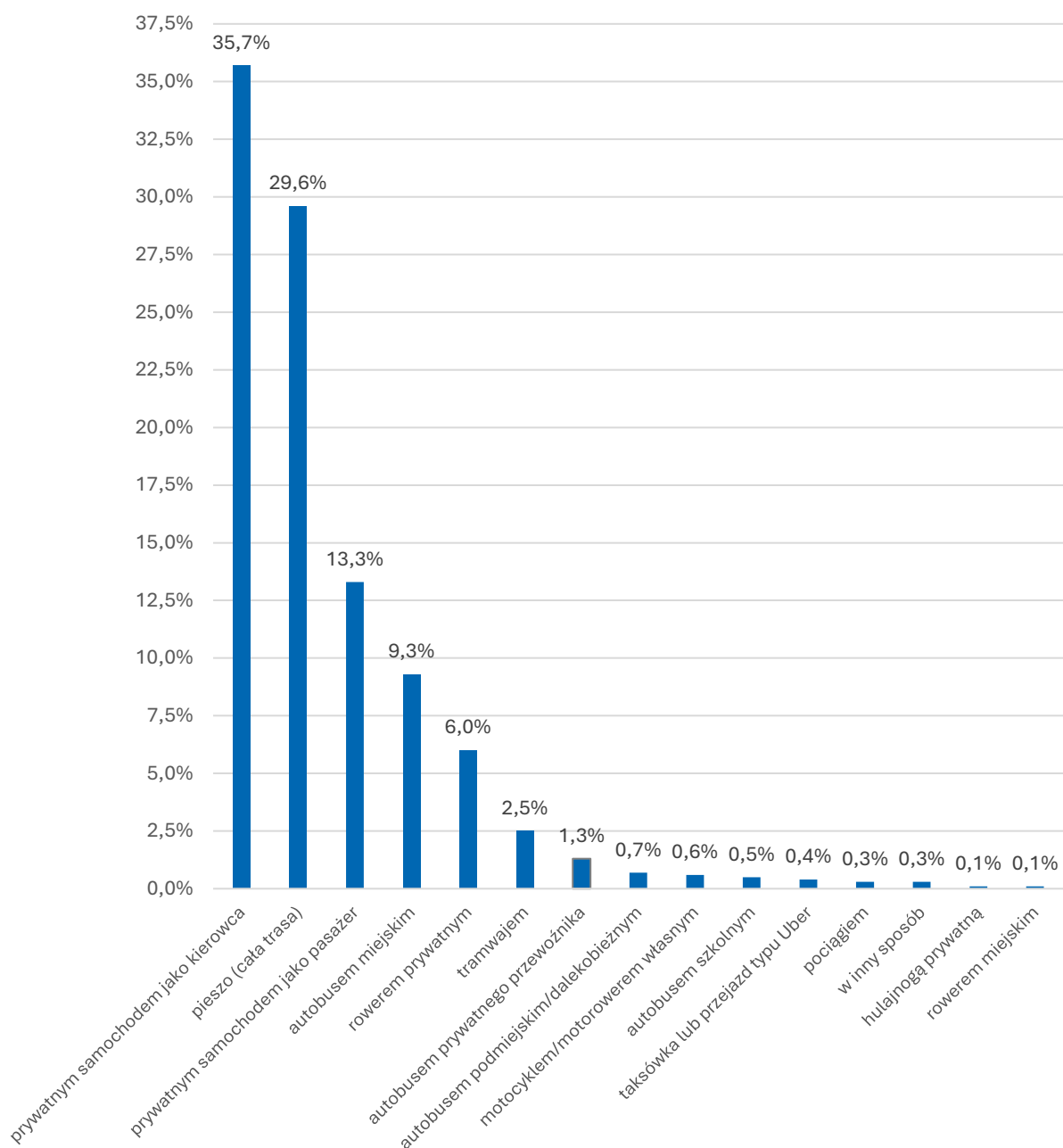
Do najdłuższych podróży należą te w motywacjach praca – dom (średnio 26 min) oraz dom – praca (21 min). Średni czas trwania podróży zależy także od sposobu jej realizacji – podróże transportem zbiorowym trwają średnio 33 min, samochodem 20 min, rowerem 16 min, zaś pieszo – 15 min.

Podróże mieszkańców były na ogół realizowane jednym środkiem transportu. Na korzystanie z więcej niż jednego środka transportu wskazało 1,1% badanych, przy czym nieco częściej takiej odpowiedzi udzielali mieszkańcy subregionu północnego (1,8%).

Najwięcej, bo blisko połowa wszystkich podróży, było wykonanych samochodem osobowym. Pieszo zrealizowano niespełna 30% przemieszczeń (29,6%), zaś różnymi środkami transportu zbiorowego – 13,9% podróży. Rowerem zrealizowano 6% wszystkich podróży.

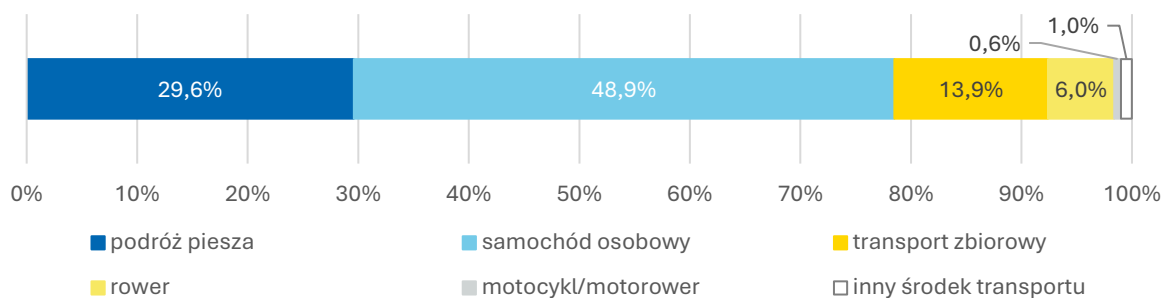
Podział zadań przewozowych nieco różni się pomiędzy subregionami. W centralnej części województwa częstsze są podróże piesze (31,4%) oraz realizowane transportem zbiorowym (15,7%), a mniej jest podróży samochodem osobowym (45,5%). Podobnie podział zadań przewozowych kształtuje się w subregionie zachodnim, z wyjątkiem mniejszego udziału podróży transportem zbiorowym. Subregiony południowy i północny charakteryzują się większym udziałem podróży samochodowych (57,3% w północnym i 54,8% w południowym) oraz podróży rowerowych (odpowiednio 7,6% oraz 6,6%), zaś na tle pozostałych regionów mniej jest w nich podróży realizowanych transportem zbiorowym (9,3% oraz 13,4%) oraz pieszo (24% i 23,7%).

Wykres 19. Środki transportu wykorzystywane w podróżach

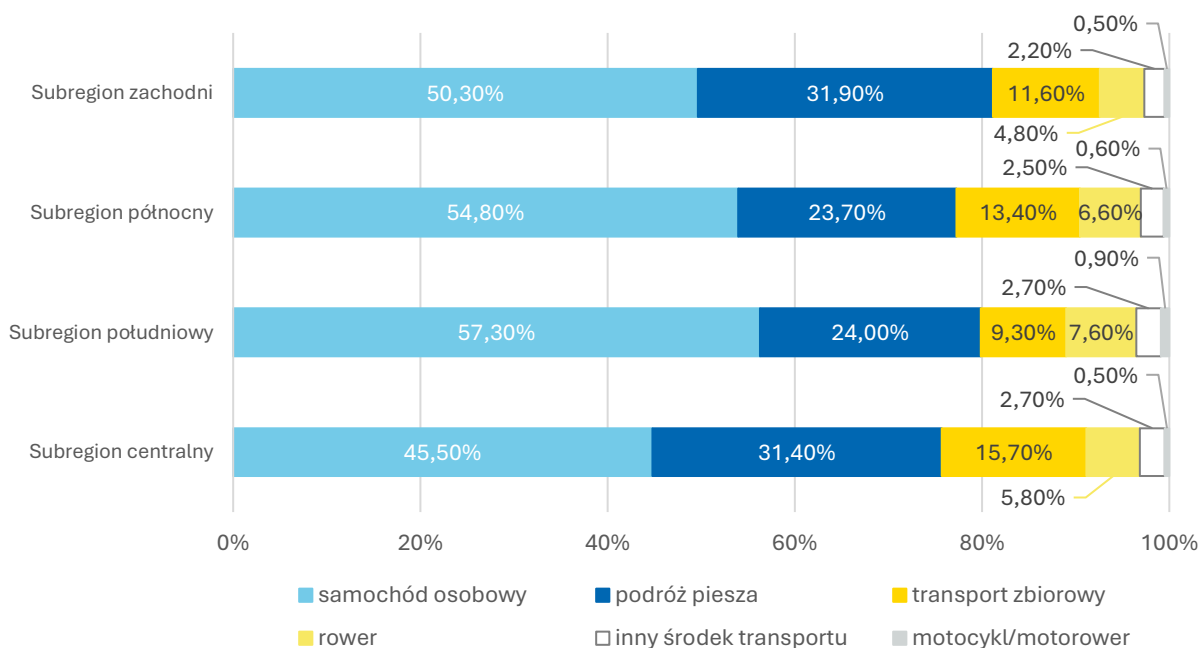
Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie badania przeprowadzonego w ramach RPT dla Województwa Śląskiego

Wykres 20. Podział zadań przewozowych

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie badania przeprowadzonego w ramach RPT dla Województwa Śląskiego

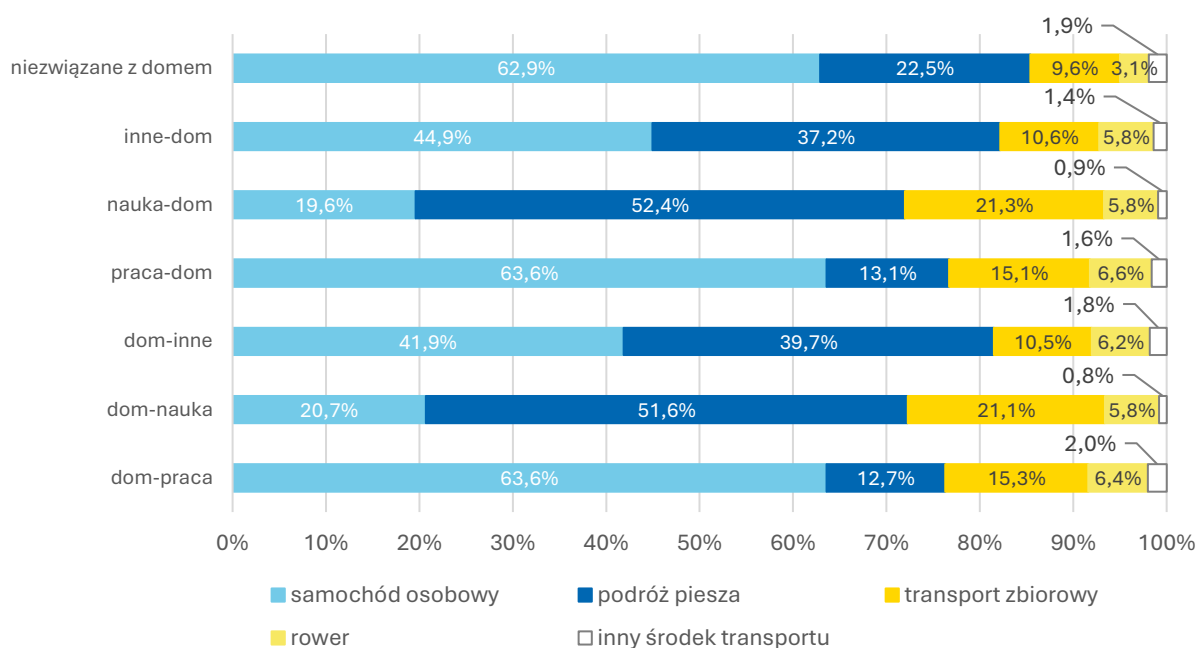
Wykres 21. Podział zadań przewozowych w subregionach

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie badania przeprowadzonego w ramach RPT dla Województwa Śląskiego

Analiza podziału zadań przewozowych w zależności od motywacji podróży wskazuje na częstsze wykorzystywanie samochodu osobowego w dojazdach do pracy i z pracy oraz w podróżach niezwiązanych z domem. Pieszko częściej realizowane są podróże do miejsca nauki oraz w motywacjach nieobligatoryjnych (dom – inne, inne -dom).

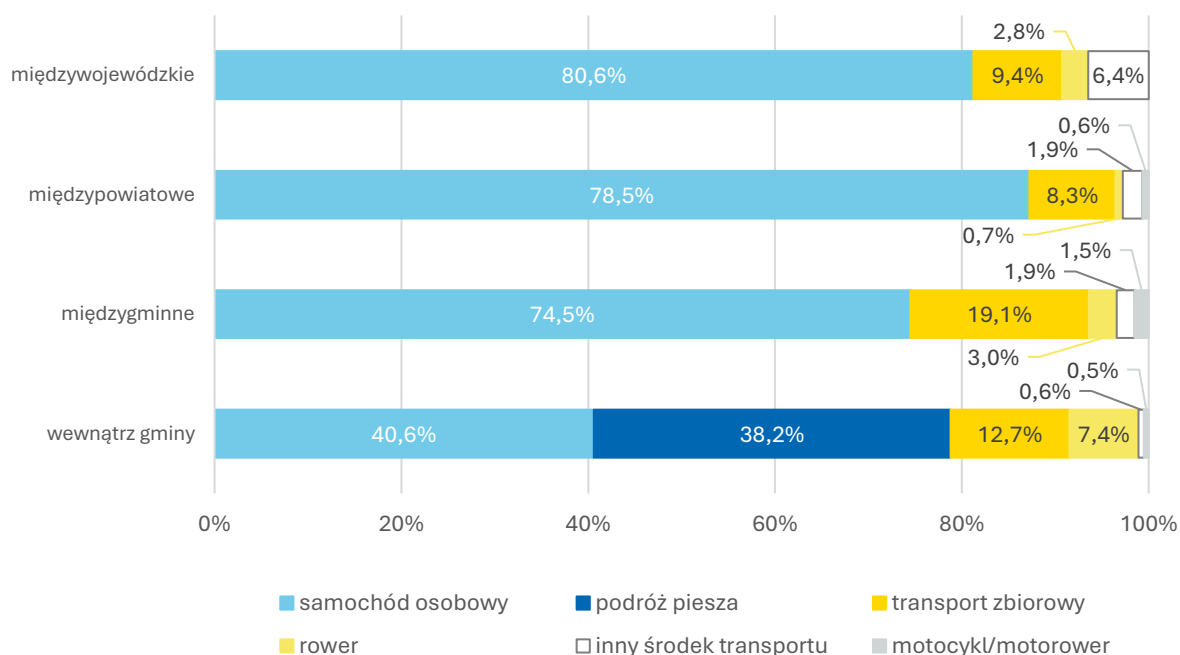
Wykres 22. Podział zadań przewozowych według motywacji podróży

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie badania przeprowadzonego w ramach RPT dla Województwa Śląskiego

W kontekście podróży międzypowiatowych najczęściej używano samochodu osobowego (78,5%), a dopiero w drugiej kolejności transportu zbiorowego (18,3%).

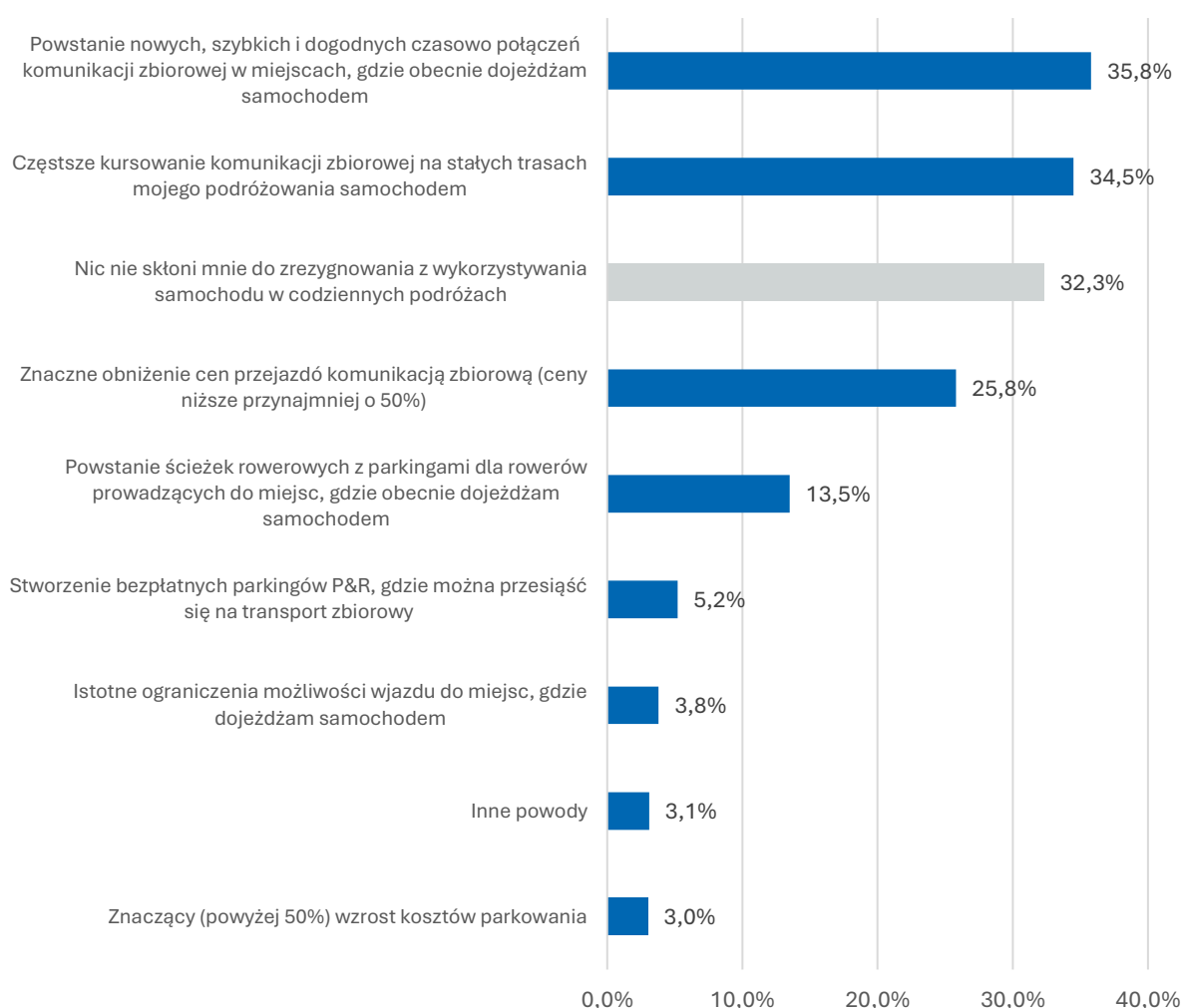
Wykres 23. Podział zadań przewozowych według typu podróży

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie badania przeprowadzonego w ramach RPT dla Województwa Śląskiego

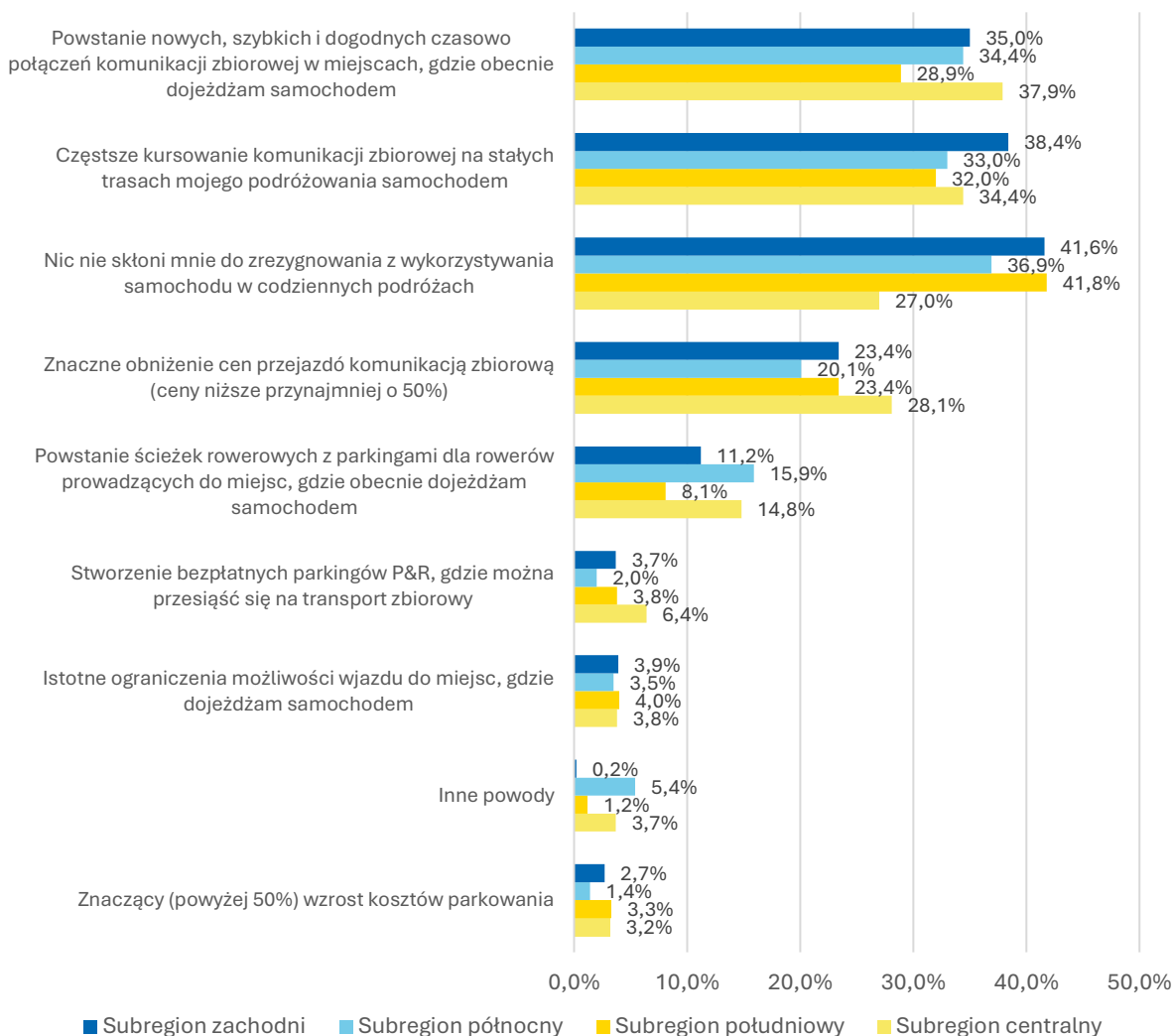
Badani zapytani o to, co mogłyby ich skłonić do rezygnacji z samochodu osobowego w codziennych podróżach wskazywali najczęściej na poprawę oferty transportu zbiorowego w aspekcie powstania nowych, dogodnych połączeń oraz zwiększenie częstotliwości kursów istniejących już połączeń komunikacji zbiorowego. Na trzecim miejscu pod względem częstości wskazań znalazło się znaczne (przynajmniej o 50%) obniżenie cen biletów komunikacji zbiorowej. Dla 13,5% badanych zachętą do rezygnacji z samochodu byłaby rozbudowa sieci ścieżek rowerowych. Blisko co trzeci badany (32,3%) uznał, że nic nie byłoby w stanie skłonić go do rezygnacji z samochodu osobowego w codziennych podróżach.

Wykres 24. Czynniki wpływające na możliwość rezygnacji z samochodu osobowego w codziennych podróżach

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie badania przeprowadzonego w ramach RPT dla Województwa Śląskiego

Wykres 25. Czynniki wpływające na możliwość rezygnacji z samochodu osobowego w codziennych podróżach według subregionów

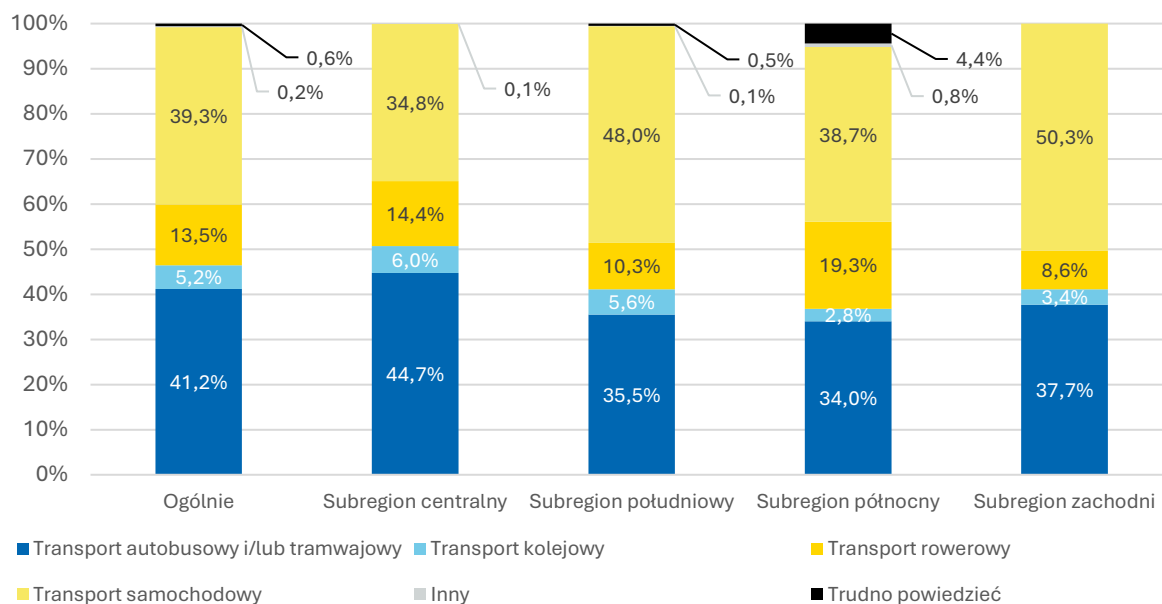
Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie badania przeprowadzonego w ramach RPT dla Województwa Śląskiego

W pytaniu o to, jaki rodzaj transportu powinien być w pierwszej kolejności rozwijany dla ułatwienia podróży pomiędzy gminami i miastami badani mogli wskazać jedną z następujących odpowiedzi:

- transport zbiorowy – autobusowy/tramwajowy (zwiększanie częstotliwości kursowania, tworzenie nowych połączeń, budowa przystanków i węzłów przesiadkowych, autobus na żądanie)
- transport zbiorowy – kolejowy (zwiększanie częstotliwości kursowania, tworzenie nowych połączeń, budowa nowych linii kolejowych, przystanków oraz węzłów przesiadkowych)
- transport rowerowy (budowa ścieżek i parkingów rowerowych, tworzenie systemów rowerów miejskich)
- transport samochodowy (budowa nowych dróg i parkingów)
- inny

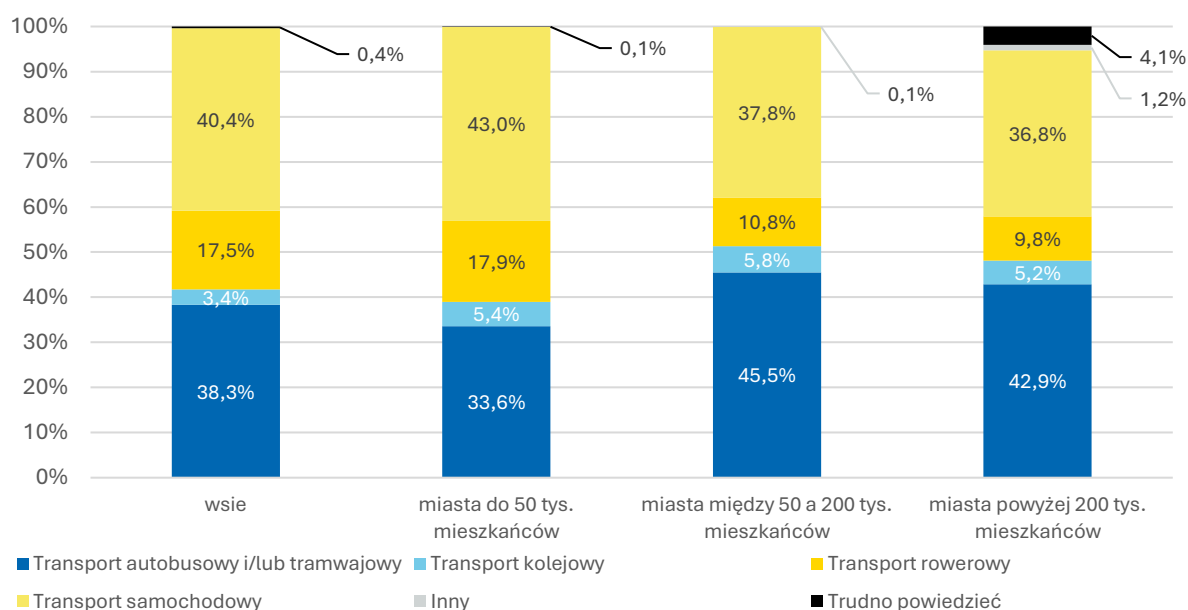
Najczęściej wskazywana była potrzeba rozwoju transportu autobusowego i/lub tramwajowego (41,2% wskazań), a w następnej kolejności transportu samochodowego (39,3%) i rowerowego (13,5%). Na potrzebę rozwoju transportu rowerowego częściej wskazywali mieszkańcy subregionu północnego, a także mieszkańcy małych miast i wsi.

Wykres 26. Rodzaj transportu, który powinien być priorytetowo rozwijany

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie badania przeprowadzonego w ramach RPT dla Województwa Śląskiego

Wykres 27. Rodzaj transportu, który powinien być priorytetowo rozwijany według miejsca zamieszkania

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie badania przeprowadzonego w ramach RPT dla Województwa Śląskiego

6.4. BADANIA JAKOŚCIOWE

W ramach badań przeprowadzonych do Regionalnego Planu Transportowego dla Województwa Śląskiego przeprowadzono również badania jakościowe z przedstawicielami samorządów oraz przedstawicielami firm transportowych. W zakresie publicznego transportu zbiorowego wskazano następujące wnioski:

- Niedopracowany system połączeń z mniejszych miast lub „sypialni” dużych miast. Oprócz podniesienia standardu jakości taboru kolejowego, konieczne jest zwiększenie częstotliwości kursowania oraz skrócenie czasu przejazdu
- Brak wspólnego biletu w regionie. Jest to spowodowane brakiem porozumienia między przewoźnikami oraz organizatorami co do integracji przewozowej i cenowej.
- Brak ujednoczonych biletów (różne, ceny i rodzaje biletów oraz różna dostępność internetowych kanałów dystrybucji).
- Wykluczenie komunikacyjne niektórych miejsc w regionie powodowane brakiem korzystania z komunikacji publicznej osób posiadających samochody (przez co utrzymanie komunikacji staje się coraz bardziej nierentowne). Być może poprawa jakości transportu publicznego zmniejszyła by skalę wykluczenia transportowego
- Nieprzemyślane podejmowanie decyzji (np. zakup autobusów elektrycznych, pomimo braku wystarczającej infrastruktury do ich ładowania).
- Nieujednoczony i niewystarczająco dobrze zorganizowany transport publiczny. Nadal są miejscowości dotknięte wykluczeniem komunikacyjnym. Respondenci podkreślają, że najistotniejszym kryterium wyboru środka transportu jest czas. Możliwe, że gdyby był ujednoczony system biletów transportu publicznego oraz połączenia obrzeży i wiosek z dużymi miastami w regionie byłyby częstsze, to ludzie chętniej by z niego korzystali.
- W Polsce niezbędne jest podwyższenie świadomości społecznej. Jest wciąż niewiele chętnych do zrezygnowania ze swojego samochodu na rzecz transportu publicznego. Widać to np. po słabym wykorzystaniu stref przesiadkowych. Respondenci widzą problem w tym, że zostały wybudowane strefy przesiadkowe, z których niewiele osób korzysta. Wciąż jeszcze panuje przekonanie, że to biedni jeżdżą komunikacją miejską, a samochód jest wyznacznikiem wyższego statusu ekonomicznego.

W ramach badań jakościowych zaproponowano także rozwiązania problemów:

- organizowanie transportu zbiorowego na zamówienie, np. na obrzeżach większych miast, gdzie najbliżsi sąsiedzi organizowaliby sobie mały autobus na zasadzie jak „autobuso-taksówka”.
- stworzenie takich ulepszeń transportu publicznego, aby czas przejazdu nim do pracy był krótszy niż samochodem osobowym.
- ujednoczenie biletów w regionie.
- kontynuacja rozwijania i ulepszania podmiejskiego transportu szynowego.

6.5. BADANIA POTOKÓW PASAŻERSKICH W POCIĄGACH

W okresie od 3 października do 19 listopada 2023 r. wykonano badania (pomiar) liczby pasażerów pociągów, których organizatorem jest Województwo Śląskie, których celem było dostarczenie informacji o wielkości oraz rozkładzie przestrzennym i czasowym popytu na usługi przewozowe, aby można było następnie wykorzystać wyniki tych badań w pracach nad ofertą przewozową. Badania wykonano techniką obserwacji wewnątrzpojazdowej.

Największe średniodobowe odcinkowe sumy liczb pasażerów z obydwu kierunków pomiędzy poszczególnymi stacjami i przystankami osobowymi odnotowano w obrębie katowickiego węzła kolejowego. Na odcinku Katowice Piotrowice – Katowice Ligota łączącym potoki pasażerskie w większym stopniu z linii komunikacyjnych w kierunku stacji: Tychy Lodowisko, Zwardoń, Wiśła, a w mniejszym stopniu z kierunku z Rybnika uzyskano wynik wysokości 40,1 tys. pasażerów. Wysoki wynik odnotowano także na odcinku Katowice Zawodzie – Katowice Szopienice Południowe (33,1 tys. pasażerów), gdzie występują potoki pasażerskie dla linii komunikacyjnych w kierunku Gliwic, Częstochowy oraz Krakowa, a także zasilane w mniejszej liczbie pasażerami z linii w kierunku Oświęcimia oraz Olkusza.

W skali dnia roboczego popyt na usługi przewozów pasażerskich organizowanych przez Województwo Śląskie ukształtował się na poziomie 72 786 pasażerów. W sobotę całkowity popyt wyniósł 53 186 osób, co stanowiło 73,1% wielkości popytu w dniu roboczym – przy czym stosunek wielkości podaży usług wyniósł 75,3% w stosunku do liczby pociągów z dnia roboczego. W niedzielę przewieziono natomiast 38 287 pasażerów, czyli 72,0% popytu sobotniego i 52,6% z dnia roboczego. Liczba uruchamianych pociągów w niedzielę wyniosła 100,6% wartości z soboty i 75,8% z dnia roboczego.

Analizując **popyt w skali przeciętnego miesiąca obliczono, że ukształtował się on na poziomie 1 925 953 pasażerów**. Przeciętny miesiąc kalkulacyjny składa się z 21 dni roboczych, 4 sobót i 5 niedziel (w tym 4 piątków – uwzględnianych dla tych pociągów, które kursowały tylko w piątki). Spośród wszystkich linii **największy udział w przewozach w skali miesiąca uzyskała relacja S1, w której przewieziono 577 862 osoby, co stanowiło 30,0% ogółu pasażerów**.

Porównanie udziałów w przewozach pasażerów do udziałów w liczbie uruchamianych pociągów wskazuje, że udziały te dla większości relacji były bardzo podobne. Jedyną większą różnicę widać w relacjach S1 i S5, dla których udział w przewozach pasażerów był znacząco wyższy od udziału w liczbie uruchamianych pociągów – co z kolei wskazuje na największą efektywność tych relacji.

Pociągi obsługiwane przez Koleje Śląskie sp. z o.o. przewoziły ponad 84% ogółu pasażerów, pozostali korzystali z usług POLREGIO S.A.. Koleje Śląskie sp. z o.o. uruchamiały tylko niecałe 69% wszystkich pociągów, co oznacza, że wykorzystanie pociągów POLREGIO S.A. było znacząco niższe. Różnica wynikała przede wszystkim z faktu, że pociągi te miały krótsze trasy podlegające pomiarom, natomiast często w pozostałych fragmentach tras (już poza objętym badaniem województwem śląskim) liczba przewożonych pasażerów była znacząco wyższa.

Porównując wyniki uzyskane w 2023 r. do wielkości popytu obliczonego na podstawie badań marketingowych prowadzonych jesienią 2022 r. należy zwrócić uwagę na mający miejsce w 2023 r. niewielki wzrost liczby przejazdów.

W 2022 r. popyt w skali przeciętnego miesiąca oszacowano na 1 877 759 pasażerów, co oznacza, że w 2023 r. nastąpił wzrost o 2,57%.

Tabela 18. Liczba pasażerów dla poszczególnych relacji przewozów pasażerskich organizowanych przez Województwo Śląskie

Oznaczenie	Relacja	Miesięczna liczba pasażerów	Udział pasażerów relacji [%]	Miesięczna liczba kursów	Udział w liczbie pociągów [%]
Koleje Śląskie sp. z o.o.					
S1	Gliwice – Katowice – Częstochowa	577 862	30,00	2 491	14,42
S1+S5	Częstochowa / Gliwice – Katowice – Bielsko-Biała – Zwardoń	13 050	0,68	36	0,21
S1+S6	Częstochowa / Gliwice – Katowice – Skoczów – Wista Głębce	9 870	0,51	36	0,21
S3	Katowice – Trzebinia – (Kraków)	34 412	1,79	240	1,39
S4	Katowice – Tychy Lodowisko	76 397	3,97	1 131	6,55
S5	Katowice – Bielsko-Biała – Zwardoń	330 482	17,16	1 311	7,59
S5+S72	Żywiec – Chybie – Rybnik	1 115	0,06	18	0,10
S6	Katowice – Skoczów – Wista Głębce	73 592	3,82	462	2,68
S6+S62	Katowice – Skoczów – Goleszów – Cieszyn	12 055	0,63	60	0,35
S7	Katowice – Rybnik – Racibórz	36 104	1,87	480	2,78
S7+S31	Oświęcim – Katowice – Rybnik – Racibórz	89 010	4,62	351	2,03

PLAN ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU PUBLICZNEGO TRANSPORTU ZBIOROWEGO
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Oznaczenie	Relacja	Miesięczna liczba pasażerów	Udział pasażerów relacji [%]	Miesięczna liczba kursów	Udział w liczbie pociągów [%]
S8	(Katowice) – Tarnowskie Góry – Lubliniec	42 472	2,21	750	4,34
S13	Częstochowa – Lubliniec	27 254	1,42	462	2,68
S18	Bytom – Gliwice	10 366	0,54	828	4,79
S31	Oświęcim – Katowice	9 883	0,51	222	1,29
S41	Częstochowa – Sosnowiec – Katowice – Tychy Lodowisko	146 415	7,60	639	3,70
S61	Czechowice-Dziedzice – Zebrzydowice – (Cieszyn)	4 067	0,21	282	1,63
S62	Skoczów – Goleszów – Cieszyn	13 153	0,68	504	2,92
S71	Katowice – Rybnik – Chatupki	70 863	3,68	637	3,69
S71+S31	Oświęcim – Katowice – Rybnik – Chatupki	32 159	1,67	135	0,78
S72	Wodzisław Śląski – Rybnik – Pszczyna	2 789	0,14	204	1,18
S76	Gliwice – Knurów – Skoczów – Wiśła Głębce	1 235	0,06	18	0,10
S78	Racibórz – Chatupki	11 394	0,59	595	3,45
Razem KŚ		1 625 999	84,43	11 892	68,86
POLREGIO S.A.					
Katowice – Olkusz – (Kozłów)		30 941	1,61	486	2,81
Katowice – Trzebinia – (Kraków)		93 434	4,85	840	4,86
Częstochowa – Radomsko – (Łódź)		38 128	1,98	777	4,50
Częstochowa – Włoszczowa – (Kielce)		25 268	1,31	420	2,43

Oznaczenie	Relacja	Miesięczna liczba pasażerów	Udział pasażerów relacji [%]	Miesięczna liczba kursów	Udział w liczbie pociągów [%]
	Częstochowa – Lubliniec – Fosowskie – (Opole)	1 822	0,09	39	0,23
	Częstochowa / Lubliniec – Tarnowskie Góry	2 360	0,12	50	0,29
	Częstochowa – Lubliniec – Kluczbork – (Wrocław)	777	0,04	42	0,24
	Gliwice – Strzelce Opolskie – (Opole)	20 244	1,05	570	3,30
	Gliwice – Kędzierzyn-Koźle	15 591	0,81	528	3,06
	Czechowice-Dziedzice – Oświęcim – (Kraków)	634	0,03	18	0,10
	Żywiec – Sucha Beskidzka	953	0,05	18	0,10
	Bielsko-Biała – Andrychów – (Kalwaria Zembr.)	23 610	1,23	480	2,78
	Racibórz – Kędzierzyn-Koźle – (Wrocław)	22 080	1,15	546	3,16
	Lubliniec – Kluczbork – (Wrocław)	9 576	0,50	300	1,74
	Tarnowskie Góry – Herby Nowe – Wieluń Dąbrowa	14 536	0,75	264	1,53
	Razem PR	299 954	15,57	5 378	31,14
	Łącznie	1 925 953	100,00	17 270	100,00

Źródło: Wyniki przeprowadzonych badań (pomiarów) napętnień pociągów w przewozach pasażerskich organizowanych przez Województwo Śląskie

6.6. MULTIMODALNY MODEL RUCHU DLA WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

W ramach prac nad Regionalnym Planem Transportowym powstał model ruchu dla obszaru województwa śląskiego. Standaryzuje on, obiektywizuje i przypisuje wymierną wartość indywidualnym zachowaniom związanym z codziennymi podróżami. Opracowany model ruchu zawiera m.in. następujące elementy:

- Model generacji ruchu czyli funkcji matematycznej, określającej wielkość ruchu, jaka tworzy się na wyznaczonym obszarze. Model generacji ruchu został obliczony dla siedmiu motywacji: dom – praca, praca – dom, dom – nauka, nauka – dom, dom – inne, inne – dom, niezwiązane z domem.
- Rozkład przestrzenny podróży (więźba) – wynikiem obliczeń są macierze podróży.
- Na potrzeby otrzymania rozkładu przestrzennego opracowano funkcje oporu przestrzeni dla każdej motywacji, gdzie czynnikiem wpływu jest dystans podróży.
- Podział na środki transportu czyli określenie jaki udział podróży wykonywany będzie za pomocą samochodu, pociągu, autobusu itp. Czynnikiem wpływu jest czas podróży.
- Podział na rejony komunikacyjne czyli podzielenie obszaru opracowania na podobszary, dla których obliczone zostały powyższe wielkości. Jako odpowiednik rejonu komunikacyjnego przyjęto gminę.
- Model sieci – matematyczne odwzorowanie układu dróg i ulic oraz linii komunikacyjnych transportu zbiorowego.
- Model rozkładu ruchu – przeniesienie struktury przestrzennej ruchu na obciążenie ruchem elementów modelu sieci. Model rozkładu ruchu wyszukuje ścieżki pomiędzy poszczególnymi rejonami komunikacyjnymi.

Analizy modelowe w ramach Regionalnego Planu Transportowego opracowano dla stanu istniejącego na 2021 rok, 4 scenariuszy prognostycznych (negatywny, pośredni, pozytywny, doraźny) oraz 6 wariantów rozwojowych (odniesienia, Kolej++, Multimodalny Transport, Innowacyjny Transport Wynikowy, Minimalny). Prognostyczny model ruchu w zakresie modelu popytu opracowano w oparciu o prognozę demograficzną wg GUS z uwzględnieniem podziału na powiaty. Model podaży uwzględnia prognozowane zmiany w zakresie infrastruktury systemu transportowego oraz zmiany w zakresie funkcjonowania pasażerskich przewozów transportu zbiorowego użyteczności publicznej. W wyniku przeprowadzonych analiz, końcowe badania przeprowadzono dla scenariusza prognostycznego pośredniego, który zakłada wystąpienie zarówno kierunków zmian niekorzystnych (np. spadek liczby ludności), jak i korzystne (np. udana transformacja). W wyniku analizy wielokryterialnej wypracowano 2 warianty rozwojowe - odniesienia (zakładający rozwój regionalnego systemu transportu ograniczony do inwestycji, których realizacja nie wynika z niniejszych badań, lecz jest powodowana innymi czynnikami np. stopniem zaawansowania prac, przyznanym dofinansowaniem, realizacją inwestycji przez niezależną jednostkę) i minimalny (uwzględniający jedynie inwestycje, których realizacja już się rozpoczęła lub mają przyznane dofinansowanie), którego wyniki przedstawiono poniżej.

Analizy pokazują, iż przy zaproponowanej sieci połączeń komunikacji zbiorowej liczba pasażerów w transporcie kolejowym będzie wzrastać wraz z poprawą infrastruktury transportowej i skróceniem czasu przejazdu.

Tabela 19. Wyniki analiz modelowych

Typ transportu	Transport	Jednostka	Stan istniejący (2021)	Wariant Wynikowy 2030 r.	Wariant Minimalny 2030 r.
Indywidualny	Samochody osobowe	pojazdokilometry	30 564 131	42 545 380	42 598 397
		pasażerokilometry	41 072 137	42 554 115	42 598 396
		pasażerogodziny	686 196	583 390	602 134
Zbiorowy	Autobusy	wozokilometry	373 169	374 721	373 172
		pasażerokilometry	6 190 334	4 071 119	4 199 485
		pasażerogodziny	152 489	106 766	109 969
	Kolej	pociągokilometry	48 856	77 452	68 306
		pasażerokilometry	1 585 467	4 373 055	4 111 568
		pasażerogodziny	24 802	47 227	46 232

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarnych TOR Sp. z o.o. na podstawie Regionalny Plan Transportowy dla Województwa Śląskiego wraz z przeprowadzeniem Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko oraz wykonaniem analiz diagnostyczno-prognostycznych w zakresie funkcjonowania regionalnego systemu transportu. Część I Studium analityczno-prognostyczne. Etap 7 – scenariusze prognostyczne i warianty rozwojowe

7. PLANOWANA SIĘĆ KOMUNIKACYJNA

7.1. SIĘĆ TRANSPORTOWA

Proponowana oferta przewozowa została przeanalizowana w odniesieniu do możliwych wariantów rozwoju infrastruktury systemu transportowego do 2030 roku ze szczególnym uwzględnieniem infrastruktury kolejowej.

W zakresie sieci kolejowej założono wyniki realizacji:

- Programu Uzupelniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2029 roku w zakresie projektów:
 - Prace na liniach kolejowych nr 189 i 132 oraz budowa nowych łącznic Kuźnica – Bytom Bobrek Wsch. w celu stworzenia nowego połączenia Ruda Chebzie/Zabrze – Bytom, w tym budowa nowych p.o. Ruda Orzegów i Bytom ul. Zabrzańska,
 - Przygotowanie alternatywnego połączenia aglomeracyjnego Gliwice – Ruda Kochłowice – Katowice liniami kolejowymi nr 141 na odcinku Gliwice – Ruda Kochłowice, 164 na odcinku Ruda Kochłowice – Hajduki i 651 Hajduki- Gottwald,
 - Przygotowanie alternatywnego połączenia aglomeracyjnego Tychy – Katowice Murcki – Katowice Ligota linią kolejową nr 142,
 - Odbudowa rozebranej linii kolejowej nr 198 Pyskowice – Pyskowice Miasto dla przywrócenia połączenia na trasie: Katowice – Gliwice – Pyskowice Miasto,
 - Zwiększenie zdolności przepustowej linii kolejowej nr 140 na odc. Katowice Ligota – Orzesze Jaśkowice poprzez budowę drugiego toru i dodatkowych przystanków osobowych,
 - Uzupelnienie sieci kolejowej o połączenie kolejowe Jastrzębia-Zdroju z Katowicami,
 - Rewitalizacja linii kolejowej nr 162 na odcinku Dąbrowa Górn. Strzemieszyce – Dąbrowa Górn. Huta Katowice (p.odg.) oraz jej odbudowa na dalszym odcinku do stacji Dąbrowa Górnicza, wraz z odbudową przystanku osobowego D.G. Tworzeń i rozbudową przystanku osobowego D.G. Gołonóg,
 - Rewitalizacja linii kolejowych nr 177, 294. Racibórz-Ractawice Śląskie,
 - Rewitalizacja linii kolejowej nr 190 na odcinku Skoczów – Bielsko-Biała jako niezbędny element połączenia Śląska Cieszyńskiego z Krakowem (Cieszyn – Skoczów – Bielsko-Biała – Wadowice – Kraków).

- Rządowego programu budowy lub modernizacji przystanków kolejowych na lata 2021-2025 w zakresie:
 - budowy nowych przystanków kolejowych: Cykarzew Północny, Cykarzew Stary, Częstochowa Rzęsawa, Katowice Kostuchna, Katowice Murcki, Katowice Ochojec, Katowice Podlesie Dąbrowa, Koniecpol Centrum, Mykanów, Pawłowice Śląskie Centrum, Sosnowiec Jęzor Południowy, Stary Broniszew, Wodzisław Śląski Centrum, Zabrze Maciejów, Zabrze Północ,
 - modernizacji istniejących przystanków kolejowych: Radlin Obszary, Rybnik Niedobczyce, Rybnik Niewiadom, Rybnik Paruszowice, Warszowice.
- Projektu „Śląskie na nowych torach” realizowanego przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. dzięki wsparciu instrumentu „Łącząc Europę” (CEF), który obejmuje m.in .budowę 5 nowych przystanków kolejowych: Sosnowiec Śródula, Katowice Morawa, Katowice Uniwersytet, Katowice Akademia oraz Katowice Kokociniec, a także modernizację 7 stacji kolejowych oraz 9 przystanków pod względem przebudowy peronów, które będą dostosowane do potrzeb osób o ograniczonych możliwościach poruszania się. Kluczowym elementem projektu będzie oddzielenie ruchu aglomeracyjnego od dalekobieżnego. W tym celu ułożona zostanie dodatkowa para torów na szlaku Będzin – Katowice – Szopienice Południowe – Katowice Piotrowice.

7.2. SIEĆ KOMUNIKACYJNA

Województwo śląskie charakteryzuje się gęstą siecią zelektryfikowanych linii kolejowych. Biorąc pod uwagę realizowane i planowane liczne przedsięwzięcia modernizacyjne i rewitalizacyjne na sieci kolejowej oraz realizowany i planowany przez województwo zakup taboru kolejowego oraz duży popyt transportowy w zakresie przewozu osób, istnieje możliwość dalszego zwiększania atrakcyjności kolei w województwie śląskim, a także polepszenia jakości usług w transporcie kolejowym.

Obecnie podstawowym zakresem usług użyteczności publicznej w zakresie transportu zbiorowego, finansowanych z budżetu województwa śląskiego, jest system kolejowych połączeń regionalnych. Dzięki zrealizowanym i realizowanym inwestycjom istnieje możliwość zaoferowania mieszkańcom województwa śląskiego odpowiedniego standardu usług przewozowych w przewozach kolejowych. Powinno przełożyć się to na zwiększenie udziału w przewozie osób transportu kolejowego jako środka transportu o najmniejszym negatywnym oddziaływaniu na środowisko, a także odciążać sieć drogową, zmniejszając przy tym zatłoczenie dróg i negatywne oddziaływanie transportu drogowego na środowisko.

Podstawowym działaniem podejmowanym w latach 2025-2030 powinno być utrzymanie obecnej oferty przewozowej i w miarę możliwości poszerzenie jej o nowe relacje oraz liczbę kursów. Ponadto ważnym aspektem jest też zapewnienie informacji o zmianach w ofercie przewozowej, a także współpraca z Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią w trakcie przebudowy katowickiego węzła kolejowego. Dlatego też w latach 2024 – 2030 założono utrzymanie co najmniej oferty przewozowej w wielkości pracy eksploatacyjnej

przypadającej na rok 2024. Sieć połączeń przedstawiono w tabelach poniżej oraz w części graficznej dokumentu (Mapa 26).

Tabela 20. Planowane linie komunikacyjne na których możliwe jest uruchomienie wojewódzkich kolejowych przewozów pasażerskich w perspektywie do 2035 roku

L.p.	Przebieg linii
1.	Gliwice – Katowice – Częstochowa
2.	Częstochowa – Lubliniec – Pawonków – gr. województwa – Opole
3.	Gliwice – Rybnik
4.	Gliwice – Bytom
5.	Katowice – Jaworzno Szczakowa – gr. województwa – Kraków
6.	Katowice – Mysłowice – Nowy Bieruń – gr. województwa – Oświęcim
7.	Katowice – Tychy Lodowisko
8.	Katowice – Bielsko-Biała – Żywiec – Zwardoń – gr. państwa – Skalite
9.	Żywiec – Jeleśnia – gr. województwa – Zakopane
10.	Katowice – Skoczów – Wisła Głębcze
11.	Czechowice-Dziedzice – Zebrzydowice – Cieszyn – gr. państwa – Czeski Cieszyn
12.	Skoczów – Goleszów – Cieszyn
13.	Katowice – Rybnik – Racibórz
14.	Katowice – Rybnik – Wodzisław Śląski – Chatupki – gr. państwa – Bohumin
15.	Rybnik – Żory – Bielsko-Biała
16.	Tychy – Orzesze Jańskowice
17.	Gliwice – Rybnik – Bielsko-Biała – Żywiec
18.	Gliwice – Rybnik – Skoczów – Wisła Głębcze
19.	Racibórz – Chatupki
20.	Lubliniec – Tarnowskie Góry – Bytom – Katowice
21.	Tarnowskie Góry – Pyrzowice Lotnisko – Zawiercie – Częstochowa
22.	Częstochowa – Cykarzew – gr. województwa – Chorzew Siemkowice
23.	Częstochowa – Widzów Teklinów – gr. województwa – Radomsko – Łódź

L.p.	Przebieg linii
24.	Tarnowskie Góry – Krzepice – gr. województwa – Wieluń Dąbrowa
25.	Tarnowskie Góry – Herby Stare – Częstochowa
26.	Częstochowa – Koniecpol – gr. województwa – Włoszczowa – Kielce
27.	Katowice – Sławków – gr. województwa – Olkusz – Koźłów – Sędziszów – Kielce
28.	Czechowice-Dziedzice – gr. województwa – Oświęcim – Trzebinia – Kraków
29.	Bielsko-Biała Gł. – Kozy – gr. województwa – Wadowice – Kraków
30.	Żywiec – Jeleśnia – gr. województwa – Sucha Beskidzka
31.	Gliwice – Rudziniec Gliwicki – gr. województwa – Kędzierzyn Koźle
32.	Gliwice – Toszek – gr. województwa – Opole
33.	Lubliniec – Sieraków Śląski – gr. województwa – Kluczbork – Wrocław
34.	Racibórz – Kuźnia Raciborska – gr. województwa – Kędzierzyn Koźle – Opole – Wrocław
35.	Katowice – Pyrzowice Lotnisko
36.	Częstochowa – Dąbrowa Górnicza Żąbkowice – gr. województwa – Kraków
37.	Katowice – Orzesze – Żory – Jastrzębie-Zdrój ¹⁾
38.	Bielsko-Biała – Skoczów ¹⁾
39.	Racibórz – Pietrowice Wielkie – granica województwa – Ractawice Śląskie ¹⁾
40.	Katowice – Katowice Kostuchna – Tychy ^{1) 2)}
41.	Gliwice – Pyskowice Miasto ^{1) 2)}
42.	Bytom – Ruda Śląska Orzegów – Ruda Śląska – Gliwice ^{1) 2)}
43.	Dąbrowa Górnicza Gołonóg – Dąbrowa Górnicze Strzemieszyce – Sławków ^{1) 2)}
44.	Gliwice – Ruda Kochłowice – Katowice ^{1) 2)}
45.	Tychy – Bieruń Stary – Nowy Bieruń – Oświęcim ^{2) 3)}

¹⁾ Połączenia będą mogły zostać uruchomione po zakończeniu inwestycji z Programu Uzupetniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2029 roku

²⁾ Połączenia będą mogły zostać uruchomione w uzgodnieniu z Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią

³⁾ Połączenia będą mogły zostać uruchomione po zrealizowaniu projektu „Rewitalizacja linii kolejowych nr 140/169/179/885/138 połączenia: Orzesze Jaśkowice – Tychy – Baraniec – KWK Piast – Nowy Bieruń – Oświęcim”

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego

Tabela 21. Dodatkowe linie komunikacyjne na których możliwe jest uruchomienie wojewódzkich kolejowych przewozów pasażerskich w perspektywie do 2040 roku

L.p.	Przebieg linii
1.	Tarnowskie Góry – gr. województwa – Zawadzkie
2.	Gliwice – Tarnowskie Góry – Pyrzowice Lotnisko
3.	Herby Nowe – Kłobuck – gr. województwa – Chorzew Siemkowice

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego

Wymienione linie komunikacyjne w powyższych tabelach mogą być uzupełnione o relacje łączące różne linie komunikacyjne. Dodatkowe połączenia kolejowe mogą zostać uruchomione w przypadku gdy zarządca infrastruktury kolejowej (PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.) dokona modernizacji lub rewitalizacji istniejącej infrastruktury do parametrów umożliwiających uruchomienie konkurencyjnego względem innych środków transportu połączenia kolejowego. Lista odcinków może zostać rozszerzona o odcinki aktualnie nieeksploatowane i nieobjęte programami modernizacyjnymi, szczególnie w przypadku pojawienia nowych generatorów ruchu, dodatkowych środków finansowych i projektów infrastrukturalnych uzasadniających objęcie obsługą komunikacyjną takich linii.

Planowane i dodatkowe linie komunikacyjne wykraczające poza granicę województwa śląskiego będą uruchamiane w uzgodnieniu z województwami ościennymi.

Uruchomienie planowanych i dodatkowych linii komunikacyjnych uzależnione będzie od możliwości budżetowych Województwa Śląskiego oraz stawek dopłaty do pociągokilometra w poszczególnych latach.

Połączenia autobusowe w obszarze województwa śląskiego charakteryzują się rozległą ofertą przewozową, co przedstawia Mapa 20. Oprócz wymienionych linii komunikacji zbiorowej, na sieci drogowej województwa śląskiego realizowane są pasażerskie przewozy w ramach przewozów gminnych, powiatowych, powiatowo-gminnych, metropolitalnych oraz przewozów międzywojewódzkich i międzynarodowych. Część z nich stanowi formę dowozu do stacji i przystanków kolejowych oraz podstawowy środek transportu publicznego w miejscach, gdzie nie funkcjonuje sieci linii kolejowych. Ze względu na powyższe oraz rosnące koszty transportu kolejowego i ograniczone środki finansowe, priorytetem Województwa Śląskiego jest rozwój kolei jako podstawy transportu publicznego w regionie.

7.3. ZINTEGROWANE WĘZŁY PRZESIADKOWE I STACJE WĘZŁOWE

Istotnym elementem sieci komunikacyjnej są zintegrowane węzły przesiadkowe. Miejsca te pozwalają na komfortową przesiadkę podróżnych pomiędzy różnymi środkami transportu i poszczególnymi liniami komunikacyjnymi na szczeblu regionalnym lub ponadregionalnym a także miejskim lub aglomeracyjnym. Główne węzły przesiadkowe w zakresie przewozów pasażerskich na terenie województwa śląskiego na styku systemów transportowych: kolejowego i drogowego zaplanowano w następujących miejscowościach:

- Bielsko-Biała
- Bytom,
- Chorzów,
- Cieszyn,
- Czechowice-Dziedzice
- Częstochowa,
- Dąbrowa Górnicza,
- Gliwice,
- Jaworzno,
- Katowice
- Lubliniec,
- Nowy Bieruń,
- Mikołów
- Myszków,
- Mysłowice,
- Orzesze,
- Pszczyna
- Racibórz,
- Ruda Śląska,
- Rybnik,
- Skoczów,
- Sosnowiec,
- Tarnowskie Góry,
- Tychy,
- Wiśła,
- Wodzisław Śląski,

- Zabrze,
- Zawiercie,
- Żory,
- Żywiec.

Za ważny węzeł przesiadkowy należy także uznać stację kolejową Pyrzowice Lotnisko, która obsługuje Międzynarodowy Port Lotniczy Katowice w Pyrzowicach. Na obszarze województwa śląskiego funkcjonują także stacje węzłowe umożliwiające przesiadki pomiędzy połączeniami w wojewódzkich przewozach pasażerskich lub przekroczenie granicy państwa takie jak: Chatupki, Chybie, Goleszów, Nędza, Zebrzydowice, Zwardoń.

8. PLANOWANE ZASADY ORGANIZACJI RYNKU PRZEWOZÓW W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM

Województwo Śląskie jako organizator przewozów użyteczności publicznej jest odpowiedzialne za przewóz osób w ramach publicznego transportu zbiorowego wykonywanego jako wojewódzkie przewozy pasażerskie. W Planie Transportowym Województwa Śląskiego ujęto wyłącznie przewozy świadczone w transporcie zbiorowym będące usługami w przewozach o charakterze użyteczności publicznej.

Usługi w zakresie transportu zbiorowego organizowanego przez województwo będą wykonywane na podstawie umów o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego. Wybór operatora w wojewódzkich przewozach pasażerskich będzie dokonywany w trybie określonym w art. 19 ust. 1 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym:

- ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605 z późn. zm.) – jedyny możliwy tryb w wojewódzkich, kolejowych przewozach pasażerskich lub
- bezpośrednio, jedynie w przypadku ewentualnego uruchomienia przewozów w transporcie autobusowym.

9. FINANSOWANIE USŁUG PRZEWOZOWYCH

9.1. ŹRÓDŁA I FORMY FINANSOWANIA

Podział źródeł finansowania publicznego transportu zbiorowego pozostanie bez zmian i będzie przedstawiał się następująco:

1. Źródła zewnętrzne:
 - a) Fundusze Unii Europejskiej – programy operacyjne,
 - b) Banki (EBI, EBOiR, obligacje),
 - c) Budżet Państwa (dopłaty do ulg ustawowych),
 - d) Budżet Państwa (kontrakty wojewódzkie, dotacje celowe Państwa, Fundusz Kolejowy (FK), inne fundusze celowe),
 - e) Inne jednostki samorządu terytorialnego, podmioty gospodarcze na podstawie zawartych umów.
2. Finansowanie publicznego transportu zbiorowego będzie się odbywać także poprzez źródła wewnętrzne w postaci budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

9.2. ANALIZA FINANSOWA

Finansowanie przewozów transportu publicznego odbywa się na podstawie przepisów rozporządzenia 1370/2007. Określa ono rekompensatę przysługującą operatorowi za realizację powierzonego zadania przewozowego oraz sposób kontrolowania i weryfikacji otrzymanego przez operatora wynagrodzenia. Podstawą wypłaty rekompensaty są zawarte umowy.

Roczne wynagrodzenie stanowi kwota środków finansowych zabezpieczonych w budżecie województwa śląskiego i w *Wieloletniej Prognozie Finansowej*. Kwota rekompensaty zostaje przeznaczona na pokrycie niezbędnych kosztów przy realizacji przewozów, wykorzystaniu i utrzymaniu niezbędnej infrastruktury technicznej oraz kosztów finansowych z uwzględnieniem podatku dochodowego, rozsądnego zysku, kosztów bezpłatnych i ulgowych przejazdów oraz naliczonej amortyzacji środków trwałych. Wysokość planowanej rekompensaty jest ustalana na podstawie umowy i polega na wyliczeniu różnicy pomiędzy planowanymi wpływami i kosztami wykonywania usługi i przychodami taryfowymi, przychodami wygenerowanymi na sieci, pozostałymi przychodami dotyczącymi działalności przewozowej, dodatnim wynikiem z działalności ubocznej operatora z uwzględnieniem rozsądnego zysku. Coroczna wysokość rekompensaty jest weryfikowana przez biegłych rewidentów podczas badania finansowego operatora. Koszt usługi jest ustalany poprzez iloraz kosztów wykonywanej usługi przewozowej i liczby wykonywanych wozokilometrów.

W 2023 roku na organizację regionalnych kolejowych przewozów pasażerskich wydano 350,4 mln zł, z tego:

- 279 mln zł przeznaczono dla operatora Koleje Śląskie Sp. z o.o.
- 71,4 mln zł przeznaczono dla operatora POLREGIO S.A.

W 2024 roku na organizację regionalnych kolejowych przewozów pasażerskich zaplanowano kwotę 429,5 mln zł.

10. PRZEWIDYWANY SPOSÓB ORGANIZOWANIA SYSTEMU INFORMACJI DLA PASAŻERA

Informacja pasażerska jest ważnym elementem funkcjonowania transportu publicznego. Bez informacji o godzinach przyjazdu i odjazdu środków transportu oraz miejscu zatrzymania nie byłoby możliwe skorzystanie z transportu publicznego. W województwie śląskim funkcjonuje wiele **systemów informacji pasażerskiej**, planowania podróży i zakupu biletu. Niestety nie są to systemy zintegrowane, brakuje systemu, który obejmowałby przynajmniej wszystkie przewozy wojewódzkie i powiatowe o charakterze użyteczności publicznej.

W zakresie wojewódzkiego **transportu kolejowego** informacje na temat rozkładu jazdy są udostępniane przez PKP Polskie Linie Kolejowe na ogólnokrajowej platformie portalpasazera.pl oraz w wersji papierowej oraz elektronicznej na przystankach i stacjach kolejowych. Ponadto informacje rozkładowe oraz możliwości zakupu biletów są udostępniane na stronach operatorów Kolei Śląskich i POLREGIO, platformach internetowych e-podroznik.pl, Bilkom oraz Koleo, a także platformach przewoźników e-KŚ, bilety.polregio.pl (ograniczone do realizowanych przez wskazane podmioty połączeń).

W przypadku regularnych przewozów osób w krajowym **transportie drogowym**, które odbywają się na podstawie zezwoleń wydanych przez Marszałka Województwa Śląskiego, funkcjonuje baza rozkładów jazdy przewoźników autobusowych w formacie PDF w Biuletynie Informacji Publicznej Województwa Śląskiego⁹.

System informacji pasażerskiej powinien być zgodny z rozporządzeniem w sprawie rozkładów jazdy oraz Rozporządzeniem (WE) nr 2021/782 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2021 r. dotyczącego praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym.

System informacji pasażerskiej powinien również objąć **system informacji wizualnej**: tabliczki informacyjne na przystankach oraz tablice z systemem dynamicznej informacji na stacjach, przystankach i węzłach przesiadkowych. Tabliczki przystankowe z informacjami o rozkładach jazdy powinny być uporządkowane i w jednolity sposób przekazywać informacje o wszystkich operatorach/przewoźnikach korzystających z danego przystanku/stacji.

W węzłach przesiadkowych i znaczących przystankach¹⁰ zalecane są **elektroniczne nośniki informacji**. Wiadomości prezentowane na elektronicznych nośnikach informacji to m.in. nazwa przystanku, numer linii, prognozowany lub/i rozkładowy czas odjazdu, komunikaty specjalne (informacja o utrudnieniach w ruchu, objazdach, cenach biletów itp.).

Zakres informacji przekazywanych podróżnym powinien zależeć od tego, czy przystanek komunikacyjny zlokalizowany jest wzdłuż linii komunikacyjnych, ale nie stanowiącego znaczącego punktu węzłowego lub przesiadkowego oraz od tego czy w jego pobliżu nie są zlokalizowane ważne obiekty użyteczności publicznej.

⁹ <https://bip.slaskie.pl/survey/register/list/id.3>

¹⁰ Przystanki komunikacji publicznej zlokalizowane w mniejszych ośrodkach regionalnych, w pobliżu obiektów użyteczności publicznej lub w miejscu krzyżowania się tras kilku linii komunikacji publicznej w ramach tego samego środka transportu.

Zalecanym standardem jest, aby system informacji pasażerskiej był dostosowany do potrzeb osób o ograniczonej mobilności, osób niedosłyszących i osób niedowidzących.

Stosowane oznakowania przystanku/dworca powinny być w kolorach dobrze widocznych i kontrastujących z otoczeniem. W celu poprawy widoczności zastosowane powinny być podświetlane **rozkłady jazdy** z czcionką bezszeryfową, powiększoną. Nazwa przystanku dworca oraz numery linii obsługujących powinny znajdować się w widocznym miejscu, niczym nie przysłonięte np. na froncie wiaty przystankowej oraz na słupku informacyjnym. Tablice świetlne dla osób niedowidzących, powinny posiadać kontrastujący kolor czcionki na czarnym tle i być wyposażone w przycisk, po naciśnięciu którego przez głośnik podawane są informacje o tym, jakie linie podjadą i w jakim kierunku zmierzają. W węzłach powinny być także dostępne rozkłady w alfabecie Braille'a. Ponadto pasażer powinien w łatwy i jasny sposób móc się zapoznać z przysługującymi mu prawami, zakazami oraz obowiązkami.

W kolejnych latach należy dążyć do ujednoczenia **systemu opłat** w komunikacji publicznej. Opłaty powinny zależeć od środka transportu oraz od długości trasy, jaka jest do przebycia. Pasażer powinien mieć jasno i czytelnie określone stawki opłat za przejazd. Cennik opłat za przejazd powinien znajdować się w każdym pojeździe komunikacji publicznej. We wszystkich środkach transportu powinny obowiązywać porównywalne ulgi na przejazdy oraz wszyscy przewoźnicy powinni w taki sam sposób respektować wymogi ustawy o ulgowych przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego. Ceny opłat za przejazd powinny być na tyle atrakcyjne, żeby zachęcały do rezygnacji z podróży samochodem osobowym na rzecz transportu zbiorowego. Wszyscy operatorzy/przewoźnicy powinni w swojej ofercie uwzględniać ulgi ustawowe. Informacje o ulgach powinny być przekazane w taki sposób, aby osoba rzadko korzystająca z komunikacji publicznej mogła w sprawny i szybki sposób odnajdować potrzebne dane. Należy zaznaczyć w tym miejscu, iż stan opisany powyżej wymaga zmian ustawowych, których wprowadzenie nie jest zależne od działań podejmowanych przez władze wojewódzkie.

Tabela 22. Zakres pożądanej informacji na przystankach, w pojazdach oraz kanałach cyfrowych

Rodzaj informacji	Minimalny zakres	Opcje dodatkowe
<p>Informacja na przystankach</p>	<ul style="list-style-type: none"> • nazwa przystanku • linie obsługujące dany przystanek • rozkłady jazdy • dostępności taboru niskopodłogowego obsługującego daną linię • data obowiązywania rozkładu jazdy • numerze telefonu oraz adresie strony internetowej, gdzie można uzyskać szczegółowe informacje o połączeniach, przewoźniku, operatorze i organizatorze połączeń <p>W przypadku węzła przesiadkowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • schemat węzła przesiadkowego z oznaczeniem, gdzie i jakie linie się zatrzymują, • mapa okolic węzła przesiadkowego, • informacje o liniach obsługujących węzeł przesiadkowy, • informacje o systemie taryfowym i ulgach, • regulamin przewozu • schemat sieci komunikacyjnej, • informacja drogowskazowa. 	<p>W przypadku przystanków:</p> <ul style="list-style-type: none"> • informacje o systemie taryfowym i ulgach, • regulamin przewozu • schemat sieci komunikacyjnej • informacja dynamiczna o czasie przyjazdu na przystanek, • QR-kod zawierający tabliczkę przystankową oraz przekierowanie do strony organizatora, operatora, przewoźnika. <p>W przypadku węzła przesiadkowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • punkt informacji pasażerskiej
<p>Informacja w pojazdach</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tablice pokazujące schemat obsługiwanego linii, • informacje o rodzaju i cenie biletów oraz ulgach, • regulamin przewozów, • zapowiedzi głosowe o następnym przystanku oraz tablice o zmiennej treści w przypadku transportu kolejowego • wyraźny przedni wyświetlacz (wewnątrz i na zewnątrz), umożliwiający zidentyfikowanie 	<ul style="list-style-type: none"> • zapowiedzi głosowe o następnym przystanku oraz tablice o zmiennej treści w przypadku transportu autobusowego, • foldery informacyjne dla pasażerów zawierające m.in. rozkład jazdy, cennik biletów, dane kontaktowe operatora przewozów (z możliwością umieszczenia reklam).

Rodzaj informacji	Minimalny zakres	Opcje dodatkowe
	<p>numeru linii, kierunku jazdy/kolejnego przystanku (żółte lub pomarańczowe litery powinny znajdować się na czarnym tle), opóźnienia, głównych możliwości przesiadek, usług świadczonych w pociągu.</p>	
<p>Informacja w kanałach cyfrowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • informacja udzielana w co najmniej jednym języku obcym (np. angielskim), • narzędzie umożliwiające swobodne planowanie podróży, • rozkłady jazdy, • informacje o systemie taryfowym i ulgach, • regulamin przewozu • schemat sieci komunikacyjnej, • data obowiązywania rozkładu jazdy • dane teleadresowe przewoźników, organizatorów oraz operatorów transportu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Schematy węzłów przesiadkowych z oznaczeniem, gdzie i jakie linie się zatrzymują. • Mapy okolic węzłów przesiadkowych • Mapa z geolokalizacją pojazdów

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarnych TOR Sp. z o.o.

11. POŻĄDANY STANDARD USŁUG PRZEWOZOWYCH

11.1. OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Za uzasadnione i niezbędne uznaje się podejmowanie działań ukierunkowanych na ograniczanie zużycia energii w transporcie i związane z tym redukcję emisji zanieczyszczeń. Uzyskanie możliwie pełnego efektu wymaga stosowania środków oddziaływania usprawniających transport zbiorowy, jak też wpływających na ograniczenie wykorzystywania samochodów.

Działania w zakresie transportu zbiorowego sprzyjają ograniczeniu emisji w sposób bezpośredni (np. poprzez organizację połączeń publicznego transportu zbiorowego, zwiększanie oferty przewozowej, optymalizację wykorzystania rodzajów taboru, optymalizację ruchu pojazdów) oraz w sposób pośredni, głównie poprzez podnoszenie konkurencyjności transportu zbiorowego w stosunku do podróżowania samochodami, zachęcając tym samym użytkowników systemu transportowego do zmiany zachowań komunikacyjnych (przeniesienia podróży do transportu zbiorowego).

Równie istotne jest wykorzystywanie mechanizmów ograniczających zainteresowanie wykorzystaniem samochodów. Dotyczy to tworzenia alternatywnych ofert wykonywania podróży (transportem zbiorowym, rowerem, pieszo), stosowania metod zniechęcających do korzystania z samochodu osobowego (np. ograniczanie dostępności wybranych ulic i obszarów, oddziaływanie fiskalne), czy też kształtowanie nowych zachowań komunikacyjnych (np. zachęcanie do korzystania z samochodów niskoemisyjnych, zwiększanie liczby podróżujących jednym samochodem (dziś jest to średnio 1,3 osoby/pojazd), używanie samochodu jedynie do pokonania jednego z odcinków podróży, np. do stacji kolejowej itp.).

Należy podkreślić, że najlepsze efekty mogą być osiągnięte wtedy, gdy dostępne środki finansowe będą zasilać rozwiązania o różnym charakterze. Poczynając od działań inwestycyjnych (np. w zakresie infrastruktury dla transportu zbiorowego czy taboru), przez działania modernizacyjne (w zakresie taboru, organizacji tras transportu zbiorowego, systemów informacji, systemów taryfowych), aż po działania o charakterze organizacyjnym i edukacyjnym – np. związane z wpływaniem na mobilność i wychowanie komunikacyjne użytkowników systemu transportowego.

Należy wspierać projekty dotyczące:

- optymalizowania układu linii i częstotliwości kursowania w transporcie zbiorowym;
- systemów nawigacji satelitarnej wykorzystywanej do informacji pasażerskiej w transporcie zbiorowym;
- systemów zarządzania flotą pojazdów;
- systemów kontroli i nadzoru ruchu pojazdów transportu zbiorowego;
- rozwoju systemu parkingów typu P+R, B+R;
- rozbudowy infrastruktury rowerowej i akcji promujących korzystanie z rowerów;

- systemów zmniejszających zużycie energii i zarządzania energią w obiektach zaplecza technicznego transportu zbiorowego;
- zwiększania efektywności wykorzystywania samochodów osobowych (systemy typu car-pooling, car-sharing itp.);
- wykorzystywania samochodów niskoemisyjnych (hybrydowych, elektrycznych);
- tworzenia planów mobilności dla grup mieszkańców danego obszaru;
- zakupu niskoemisyjnego taboru transportu zbiorowego;
- modernizacji taboru transportu zbiorowego w celu obniżenia emisyjności.

W kolejnych latach kontynuowane będą działania mające na celu zmniejszenie udziału samochodów o napędzie konwencjonalnym – do 2030 r. o 50%, a w roku 2050 wartość ta ma zbliżyć się do 0%.

11.1.1. STANDARDY TECHNICZNE DLA PALIW

Zwiększenie efektywności energetycznej pojazdów transportu publicznego można poprawić poprzez stosowanie energii elektrycznej magazynowanej w akumulatorach, paliwa wodorowego, biometanu oraz dostosowanie pojazdów do norm emisji spalin Euro 6, a w przyszłości Euro 7. Pozytywnym efektem stosowania powyższych technologii jest na pewno niska emisja substancji szkodliwych.

Stosowanie w pojazdach napędów hybrydowych pozwala na zmniejszenie gabarytów silnika spalinowego, odzyskiwanie energii hamowania, redukcję emisji zanieczyszczeń, jak również na zmniejszenie zużycia paliwa.

11.1.2. STANDARDY TECHNICZNE DLA TABORU AUTOBUSOWEGO

Wszystkie autobusy komunikacji zbiorowej, którymi przewożeni są pasażerowie, muszą spełniać normy i warunki zgodne z prawem polskim, spełniać odpowiednie normy techniczne, i normy bezpieczeństwa.

Ponadto minimalny standard pojazdów określono następująco:

- pojemność taboru powinna być dostosowana do potrzeb przewozowych;
- tabor w miarę możliwości nie powinien być starszy niż 10 lat i powinien być wyposażony w silnik spełniający normę Euro 6;
- wyposażenie pojazdu powinno być dostosowane do potrzeb osób o ograniczonej mobilności, niedowidzących i niedosłyszących.
- pojazdy muszą być oznakowane w sposób umożliwiający ich identyfikację oraz kierunek jazdy. Powinny posiadać tablice kierunkowe na zewnątrz oraz tablicę wewnętrzną, umieszczoną w miejscu zapewniającym dobrą widoczność dla pasażerów,
- stosowanie taboru z niską podłogą
- stosowanie taboru posiadającego drzwi otwierane automatycznie wyposażone w mechanizm powrotnego otwarcia, w przypadku „przycięcia” pasażera;

W trakcie przygotowania dokumentu nie przewiduje się wykorzystanie pojazdów elektrycznych lub pojazdów napędzanych gazem ziemnym w transporcie autobusowym. Ewentualna decyzja zostanie podjęta przy organizacji połączeń autobusowych przez województwo.

11.1.3. STANDARDY TECHNICZNE DLA TABORU KOLEJOWEGO

Tabor kolejowy powinien spełniać niezbędne normy techniczne zapewniające bezpieczeństwo podróżowania i komfort dla pasażera. Pojazd musi posiadać zezwolenie na wprowadzenie do obrotu pojazdów kolejowych wydane przez Urząd Transportu Kolejowego lub Agencję Kolejową Unii Europejskiej.

Minimalny zakres wyposażenia pojazdu:

- zewnętrzny system informacji dla podróżnych;
- miejsca umożliwiające przewożenie wózków inwalidzkich i dziecięcych, rowerów oraz większego bagażu;
- toaleta z zamkniętym obiegiem;
- wyświetlacze, stanowiące system informacji pasażerskiej, umieszczone w miejscach zapewniających dobrą widoczność dla pasażerów;
- strefy wejściowe, wewnątrz i toaleta powinny spełniać wszystkie wymagane standardy dla osób z niepełnosprawnościami.

Zalecany zakres wyposażenia:

- system video-monitoringu części pasażerskiej, z podglądem obrazu w kabinie maszynisty oraz w system audio, umożliwiający emisję komunikatów;
- system zliczania pasażerów;
- wejścia, wewnątrz i toaleta w pełni spełniające wymogi dla osób o ograniczonych możliwościach poruszania się.

11.2. DOSTĘP DLA OSÓB O OGRANICZONEJ MOBILNOŚCI, NIEDOWIDZĄCYCH I NIEDOSŁYSZĄCYCH

Publiczny transport zbiorowy w założeniu ma być dostępny dla wszystkich osób chcących skorzystać z usług transportowych. Niestety, nie zawsze infrastruktura czy tabor PTZ pozwalają na swobodne przemieszczanie się wszystkim potencjalnym pasażerom. W obrębie poszczególnych elementów związanych z szeroko pojętym transportem publicznym, występują liczne bariery, które uniemożliwiają bezproblemowe korzystanie z PTZ osobom o ograniczonej mobilności, prowadząc tym samym do wykluczenia transportowego wybranych grup społecznych. Nowoczesny publiczny transport zbiorowy powinien cechować się dostępnością dla wszystkich potencjalnych pasażerów, również tych, którzy wymagają dodatkowych czynności podczas podróży.

Mówiąc o osobach z niepełnosprawnościami (OzN) oraz osobach o ograniczonej mobilności należy wskazać o jakich grupach dokładnie mowa, są to:

- osoby z niepełnosprawności wynikającymi z dysfunkcji wzroku, słuchu czy układu ruchu;
- osoby podróżujące z małymi dziećmi;
- kobiety w ciąży;
- osoby starsze;
- inne osoby posiadające ograniczenia w samodzielnym przemieszczaniu się.

Dla poszczególnych grup ważne będą odmienne aspekty związane z dostępem do transportu zbiorowego. Dla osób z niepełnosprawnością wzrokową kluczowymi elementami infrastruktury transportowej będą komunikaty głosowe oraz elementy orientacyjne, pozwalające na bezpieczne przemieszczanie się. Osoby z niepełnosprawnością słuchową będą zwracać uwagę na dostępność i czytelność informacji np. na tablicach z rozkładami jazdy. Osoby z niepełnosprawnością ruchową oraz z ograniczoną możliwością przemieszczania się będą zwracać uwagę na wysokość peronów kolejowych i tramwajowych, jak również dostępność niskopodłogowych pojazdów obsługujących różne środki transportu. Z tego względu istotne jest zauważenie różnorodnych potrzeb różnych grup pasażerów, tak aby umożliwić im podróż środkami PTZ i tym samym ograniczyć ich wykluczenie komunikacyjnie, a pośrednio także społecznie. Odpowiedzią na przedstawione problemy może być stosowanie tzw. **projektowania uniwersalnego**, które oznacza takie podejście do planowania infrastruktury transportu, które nie wyklucza żadnej grupy społecznej, a jednocześnie nie wymusza skompilowanych zmian w projektach dedykowanych wybranym odbiorcom.

Rysunek 1. Zasady projektowania uniwersalnego

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie <https://budowlaneabc.gov.pl/standardy/projektowanie-uniwersalne> (dostęp: 18.06.2024 r.)

Dostępność PTZ dla osób ze specyficznymi wymaganiami nie ogranicza się jedynie do rozwiązań infrastrukturalnych, które obejmują elementy znajdujące się w obrębie węzłów komunikacyjnych, przystanków, czy w pojazdach. Wpływ na jej zwiększenie ma również aspekt ludzki, w tym postawa, wiedza i umiejętności personelu, a także zwiększenie dostępności cyfrowej, która odnosi się do stron internetowych, czy aplikacji używanych podczas zakupu biletów czy planowania podróży.

11.3. STANDARDY I WARUNKI PODRÓŻY

W ramach zapewnienia odpowiednich standardów i warunków podróży należy wprowadzić i odpowiednio egzekwować wymagania dotyczące:

- punktualności odjazdu i przyjazdu pojazdów komunikacji zbiorowej;
- zestawienia składów pociągów zgodne rozkładem jazdy;
- pojazdów o odpowiedniej pojemności;
- tablicy czołowej pojazdu;
- oznakowania pojazdów;
- informacji o zmianach w rozkładach jazdy;
- sprawozdań z wykonanych przewozów.

Należy regularnie przeprowadzać kontrole funkcjonowania przewozów i w razie stwierdzonych naruszeń egzekwować odpowiednie kary finansowe. W przypadku punktualności jazdy komunikacji zbiorowej podstawową wartością powinno być np. 95% kursów wykonanych zgodnie z rozkładem jazdy. Dodatkowo konsekwencje finansowe powinny obejmować przypadki zbyt wczesnego odjazdu z przystanku/stacji. Obligatoryjnie każdy pojazd powinien posiadać aktualne tablice czołowe, jeśli będzie to tablica elektroniczna, musi być sprawna. Poszczególne linie powinny być obsługiwane przez autobusy/tabor zadeklarowany w rozkładzie jazdy. Obsługa linii przez pojazd niezgodny z deklaracją powinna skutkować nałożeniem adekwatnej kary finansowej. Operator z co najmniej 7-dniowym wyprzedzeniem powinien informować w formie pisemnej o planowanych zmianach w rozkładzie jazdy pojazdów komunikacji zbiorowej zgodnie z rozporządzeniem Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 10 kwietnia 2012 r. w sprawie rozkładów jazdy. Operator zobowiązany jest do składania sprawozdania z wykonanych przewozów. Brak lub opóźnienie w jego złożeniu, tak jak w poprzednich przypadkach, powinien wiązać się z nałożeniem konsekwencji finansowych na operatora.

W przypadku funkcjonowania systemu informacji dla pasażera (dynamicznej lub statycznej) operator lub przewoźnik (w zależności od tego, kto dysponuje systemem zarządzania) jest odpowiedzialny za dostarczanie aktualnych informacji o poszczególnych liniach i pojazdach.

Pojazdy komunikacji publicznej powinny zapewnić odpowiednie warunki podróży poprzez dobry stan techniczny pojazdu, odpowiednie wyposażenie oraz czystość pojazdu.

Wysokość kar powinna być proporcjonalna do uchybień operatora.

11.4. STANDARDY SYSTEMU POBIERANIA OPŁAT ZA PRZEJAZD

Zalecanym jest aby system pobierania opłat za przejazdy transportem zbiorowym charakteryzował się:

- zachowaniem jednorazowego uniwersalnego biletu dla osób korzystających z komunikacji zbiorowej okazjonalnie.
- opłatą za przejazd pobieraną:
 - ze zwykłej, zbliżeniowej karty płatniczej;
 - w formie jednorazowego biletu dostępnego w punktach usług publicznych (sklep, kiosk itp.),
 - z wykorzystaniem aplikacji mobilnych.
 - zbliżaniem przez pasażera karty do kasownika w pojeździe podczas wsiadania i w ten sposób wnoszenia jednorazowej opłaty za przejazd;

Wskazane jest również tworzenie ofert zintegrowanych umożliwiających zakup biletu na wojewódzkie połączenia pasażerskie oraz połączenia autobusowych innych organizatorów z wykorzystaniem jednej transakcji tak jak w przypadku taryfy MAX BILET na obszarze Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii.

11.5. DOSTĘPNOŚĆ INFRASTRUKTURY PRZYSTANKOWEJ

Określając pożądaną dostępność infrastruktury przystankowej dla podróżnych, należy ją zdefiniować w dwóch płaszczyznach: dostępności czasowej oraz dostępności przestrzennej. Dostępność czasowa pozwala na określenie liczby połączeń w ciągu doby oraz z jaką częstotliwością (rytmicznością) występują one w danym rejonie. Dostępność przestrzenna pozwala określić, jaka jest odległość do najbliższego przystanku komunikacji publicznej. Dostępność zależy tu głównie od czasu, w jakim pasażer musi pokonać odległość dzielącą go od środka transportu. Istotny jest więc przebieg linii komunikacyjnych, liczba przystanków i ich zagęszczenie.

Opis istniejącej dostępności do infrastruktury transportowej na terenie województwa śląskiego przedstawiono w rozdziale 3.5. Określając dostępność przestrzenną do infrastruktury przystankowej należy mieć na względzie, czy dotyczy ona połączeń kolejowych czy autobusowych. Według rozdziału 3.5, w buforze 833 m od stacji lub przystanku kolejowego mieszka 37,4% mieszkańców województwa śląskiego. Według otrzymanych wyliczeń w buforze 416 metrów od przystanku autobusowego lub tramwajowego mieszka 92,8% mieszkańców województwa śląskiego. Należy jednak zaznaczyć, że bardzo dobra dostępność do przystanku autobusowego nie oznacza, że mieszkaniec posiada bardzo dobry dostęp do połączeń transportu autobusowego, w szczególności na obszarach wiejskich. W kolejnych latach zalecane jest zwiększanie dostępności do stacji i przystanków kolejowych poprzez modernizację linii kolejowych nie funkcjonujących w ruchu pasażerskim oraz budowę nowych przystanków kolejowych.

11.6. INTEGRACJA PRZESTRZENNA I FUNKCJONALNA

Sieć komunikacyjna powinna charakteryzować się integracją przestrzenną i funkcjonalną. Cel ten można osiągnąć poprzez zorganizowanie zintegrowanych węzłów przesiadkowych.

Poprzez integrację przestrzenną rozumie się zmniejszenie odległości pomiędzy przystankami poszczególnych systemów transportowych oraz likwidację barier architektonicznych.

Do działań służących integracji funkcjonalnej należą:

- integracja taryfowa pomiędzy różnymi organizatorami i przewoźnikami, zależna od czasu przejazdu, z możliwością przesiadania się pomiędzy różnymi środkami transportu obsługiwanych przez różne podmioty;
- zlokalizowanie w jednym miejscu przystanków różnych systemów transportowych umożliwiających szybką i wygodną przesiadkę;
- koordynacja rozkładów jazdy.

W celu zapewnienia pasażerom dobry standard i wygodną przesiadkę, w zintegrowanym węźle przesiadkowym muszą znajdować się co najmniej:

- informacje na temat rozkładów jazdy, sieci komunikacyjnej oraz taryf, podstawowa infrastruktura (ławki, zadaszenie itp.), punkt sprzedaży biletów; miejsca parkingowe i/lub stojaki na rowery (w zależności od zapotrzebowania).

Zalecane jest wyposażenie węzłów przesiadkowych w takie elementy jak: toaleta; informacja o opóźnieniach.

12. KIERUNKI ROZWOJU PUBLICZNEGO TRANSPORTU ZBIOROWEGO

Rozwój systemu publicznego transportu zbiorowego w województwie śląskim powinien być zgodny z dokumentami strategicznymi oraz służyć realizacji celów niniejszego dokumentu. To jest dążyć do poprawy jakości systemu transportowego i jego rozwoju, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju przy założeniu uwzględnienia oczekiwań społecznych.

Realizacja dążeń w kierunku rozwoju publicznego transportu zbiorowego województwa zakłada wprowadzenie pożądaných standardów usług w przewozach o charakterze użyteczności publicznej (rozdział 11.), które dotyczą:

- Ochrony środowiska naturalnego poprzez przestrzeganie standardów technicznych dla paliw i pojazdów;
- Poprawy dostępu do transportu zbiorowego dla osób o ograniczonej mobilności, niedowidzących i niedostyszących;
- Warunków podróży;
- Systemu pobierania opłat za bilety;
- Dostępności podróży do infrastruktury przystankowej;
- Integracji przestrzennej i funkcjonalnej.

W celu dalszego rozwoju i podnoszenia jakości obsługi obszaru województwa śląskiego zbiorowym transportem publicznym, zalecane jest podjęcie następujących działań:

1. Utrzymać istniejącą siatkę połączeń i zwiększać udział kolejowego transportu zbiorowego poprzez wzmocnienie liczby połączeń na kierunkach: pomiędzy głównymi ośrodkami aglomeracyjnymi takimi jak Bielsko-Biała, Częstochowa, Rybnik i Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia a także w ramach Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii;
2. Zapewnić dobrą komunikację o zmianach w ofercie przewozowej, a także współpracować z Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią w trakcie przebudowy katowickiego węzła kolejowego celem utrzymania liczby pasażerów.
3. Współpracować z innymi organizatorami transportu zbiorowego w powiatach, gminach, związkach międzygminnych oraz na stykach z sąsiednimi województwami a także przewoźnikami komercyjnymi. Współpraca ta powinna zostać ukierunkowana na rzecz koordynacji usług użyteczności publicznej i ewentualnie komercyjnej. Do najważniejszych elementów w zakresie koordynacji usług należy dążenie do koordynacji rozkładów jazdy regionalnego transportu kolejowego z drogowym transportem miejskim i regionalnym, poprawy funkcjonowania systemu informacji pasażerskiej w szczególności w zakresie aktualności i dostępności informacji dotyczących rozkładów jazdy, opóźnień, a także działania na rzecz integracji taryfowej komunikacji kolejowej z innymi organizatorami publicznego transportu zbiorowego.

4. Należy dążyć do zapewnienia funkcjonowania cyklicznego rozkładu jazdy o równym takcie, tj. w stałych odstępach czasu, o „równych” końcówkach minutowych w miarę możliwości technicznych oraz porozumieniu z zarządcą infrastruktury kolejowej. Dzięki temu rozkład jazdy będzie łatwy do zapamiętania, zrozumienia przez pasażera. Należy też dążyć do unikania „luk” w rozkładzie jazdy, które utrudniają korzystanie z transportu publicznego
5. Prowadzić działania na rzecz poprawy efektywności finansowej funkcjonowania systemu transportowego poprzez dostosowanie środków transportu do popytu;
6. Prowadzić działania na rzecz ograniczenia negatywnego wpływu transportu na środowisko i warunki życia poprzez podjęcie działań na rzecz zwiększenia roli transportu kolejowego (jako transportu o znacznie mniejszym negatywnym oddziaływaniu na środowisko niż transport drogowy) w przewozie osób w korytarzach, charakteryzujących się znacznym popytem transportowym, zakup nowego taboru kolejowego w tym dostosowanego do potrzeb osób z ograniczoną mobilnością oraz wymagań technicznych i środowiskowych, stosowanie w kontraktowaniu usług w zakresie drogowego transportu autobusowego wymagań zmniejszających negatywne oddziaływanie tego środka transportu na środowisko;
7. Zwiększać dostępności do stacji i przystanków kolejowych poprzez modernizację linii kolejowych nie funkcjonujących w ruchu pasażerskim oraz budowę nowych przystanków kolejowych.

13. OCENA WPŁYWU NA ŚRODOWISKO

Analizując Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla województwa śląskiego pod kątem możliwego oddziaływania na środowisko naturalne, należy zaznaczyć, iż jest to dokument specyficzny, ponieważ Plan zawiera kierunki i działania ukierunkowane na funkcjonowanie i rozwój transportu publicznego, przy wykorzystaniu transportu drogowego, jak i kolejowego. W Planie przedstawiono pożądany standard usług przewozowy, jak również kierunki rozwoju publicznego transportu zbiorowego. Głównym celem niniejszego dokumentu jest zwiększenie udziału transportu publicznego w codziennym przemieszczaniu się mieszkańców województwa. Zaproponowane działania i kierunki rozwoju mają przyczynić się do zwiększenia atrakcyjności transportu publicznego, stanowić alternatywę dla użytkowania prywatnych pojazdów. Wzrost liczby pasażerów transportu publicznego, przy równoczesnym zmniejszeniu liczby pojazdów indywidualnych może przynieść wymierne korzyści dla środowiska naturalnego, tj. zmniejszenie zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery oraz zmniejszenie niekorzystnej funkcji bariery ekologicznej dróg, które mogą wpływać na zachowania fauny, flory oraz siedlisk. Należy wziąć także pod uwagę, że przedmiotowy dokument jest opracowaniem o charakterze koncepcyjnym i nie wyznacza ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Pismem WOOS.410.428.2024.AOK z dnia 19 grudnia 2024 roku Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach po przeanalizowaniu informacji zawartych w przedłożonej dokumentacji - stwierdził brak potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu. Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny pismem NS-NZ.9022.21.84.2024 także stwierdził brak konieczności przeprowadzenia procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu

SPIS MAP, RYSUNKÓW, TABEL, WYKRESÓW I ZDJĘĆ

SPIS MAP

MAPA 1. WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE NA TLE KRAJU	26
MAPA 2. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO	28
MAPA 3. EKONOMICZNE GRUPY WIEKOWE W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM	33
MAPA 4. PANEUROPEJSKI KORYTARZ TRANSPORTOWY	44
MAPA 5. KORYTARZ MORZE BAŁTYCKIE – MORZE ADRIATYCKIE	46
MAPA 6. KORYTARZ MORZE PÓŁNOCNE – MORZE BAŁTYCKIE	47
MAPA 7. SIEĆ DROGOWA WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO	49
MAPA 8. NATĘŻENIE RUCHU DROGOWEGO W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM	50
MAPA 9. SIEĆ KOLEJOWA WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO	52
MAPA 10. SIEĆ TRAMWAJOWA W GZM	54
MAPA 11. SIEĆ TRAMWAJOWA W CZĘSTOCHOWIE	55
MAPA 12. LICZBA PAR KURSÓW W DNI ROBOCZE W ROZKŁADZIE JAZDY 2023/2024	67
MAPA 13. LICZBA PAR KURSÓW W DNI WOLNE OD PRACY W ROZKŁADZIE JAZDY 2023/2024	68
MAPA 14. SIEĆ POŁĄCZEŃ WOJEWÓDZKICH KOLEJOWYCH PRZEWOZÓW PASAŻERSKICH W ROZKŁADZIE JAZDY 2024/2025	71
MAPA 15. GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA W POWIATACH	76
MAPA 16. DOSTĘPNOŚĆ DO KOLEJOWEJ INFRASTRUKTURY TRANSPORTOWEJ	130
MAPA 17. DOSTĘPNOŚĆ DO DROGOWEJ LUB TRAMWAJOWEJ INFRASTRUKTURY TRANSPORTOWEJ	131
MAPA 18. LICZBA PAR KURSÓW W DNI ROBOCZE W ROZKŁADZIE JAZDY 2023/2024	132
MAPA 19. LICZBA PAR KURSÓW W DNI WOLNE OD PRACY W ROZKŁADZIE JAZDY 2023/2024	133
MAPA 20. ISTNIEJĄCA DROGOWA SIEĆ KOMUNIKACYJNA WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO	134
ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE ZESPOŁU DORADCÓW GOSPODARCZYCH TOR Sp. z o.o. MAPA 21. ŁĄCZNA POWIERZCHNIA BUDYNKÓW URZĘDÓW W PODZIALE NA POWIATY	134
MAPA 22. ŁĄCZNA POWIERZCHNIA BUDYNKÓW SZPITALI W PODZIALE NA POWIATY	136
MAPA 23. ŁĄCZNA POWIERZCHNIA HAL SPORTOWO-WIDOWISKOWYCH W PODZIALE NA POWIATY	137
MAPA 24. ŁĄCZNA POWIERZCHNIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH W PODZIALE NA POWIATY	138
MAPA 25. LOKALIZACJA WĘZŁÓW PRZESIADKOWYCH WEDŁUG REGIONALNEGO PLANU TRANSPORTOWEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO	139
MAPA 26. SIEĆ KOMUNIKACYJNA, NA KTÓREJ PLANOWANE WYKONYWANIE PRZEWOZÓW O CHARAKTERZE UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	140

SPIS RYSUNKÓW

RYSUNEK 1. ZASADY PROJEKTOWANIA UNIWERSALNEGO	120
---	-----

SPIS TABEL

TABELA 1. PLANOWANA SIEĆ POŁĄCZEŃ MIĘDZYWOJEWÓDZKICH I MIĘDZYNARODOWYCH W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM	16
--	----

TABELA 2. WĘZŁY KOMUNIKACYJNE W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM Z KIERUNKAMI POŻĄDANYCH SKOMUNIKOWAŃ WEDŁUG PLANU ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU PUBLICZNEGO TRANSPORTU ZBIOROWEGO W MIĘDZYWOJEWÓDZKICH I MIĘDZYNARODOWYCH PRZEWOZACH PASAŻERSKICH ORAZ W WOJEWÓDZKICH PRZEWOZACH PASAŻERSKICH W TRANSPORCIE KOLEJOWYM	18
TABELA 3. LICZBA MIESZKAŃCÓW W 2012 I 2022 R.	29
TABELA 4. WSPÓŁCZYNNIK PRZYROSTU NATURALNEGO W 2022 R.	30
TABELA 5. SALDO MIGRACJI W 2022 R.	31
TABELA 6. PROGNOZA DEMOGRAFICZNA DLA MIAST NA PRAWACH POWIATU	35
TABELA 7. PROGNOZA DEMOGRAFICZNA DLA POWIATÓW	36
TABELA 8. ZATRUDNIENIE W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W 2022 R.	38
TABELA 9. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WEDŁUG WIELKOŚCI PRZEDSIĘBIORSTWA.....	39
TABELA 10. PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE BRUTTO W 2022 R.....	39
TABELA 11. RODZAJE ULG I LICZBA BILETÓW SPRZEDANYCH W 2023 R.	40
TABELA 12. LICZBA POJAZDÓW NA 1 000 OSÓB.....	42
TABELA 13. STACJE KOLEJOWE Z NAJWIĘKSZĄ DOBOWĄ WYMIANĄ PASAŻERSKĄ	53
TABELA 14. CHARAKTERYSTYKA GŁÓWNYCH WĘZŁÓW PRZESIADKOWYCH O ZNACZENIU REGIONALNYM	56
TABELA 15. ZESTAWIENIE CHARAKTERYSTYK WĘZŁÓW PRZESIADKOWYCH NA OBSZARZE GÓRNOŚLĄSKO-ZAGŁĘBIOWSKIEJ METROPOLII.....	59
TABELA 16. LINIE KOMUNIKACYJNE NA KTÓRYCH WYKONYWANE SĄ WOJEWÓDZKIE KOLEJOWE PRZEWOZY PASAŻERSKIE	69
TABELA 17. UDOGODNIENIA SYSTEMU PTZ W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM WPŁYWAJĄCE NA DOSTĘPNOŚĆ DLA OZŃ I OSÓB O OGRANICZONEJ MOBILNOŚCI	77
TABELA 18. LICZBA PASAŻERÓW DLA POSZCZEGÓLNYCH RELACJI PRZEWOZÓW PASAŻERSKICH ORGANIZOWANYCH PRZEZ WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE.....	97
TABELA 19. WYNIKI ANALIZ MODELOWYCH	101
TABELA 20. PLANOWANE LINIE KOMUNIKACYJNE NA KTÓRYCH MOŻLIWE JEST URUCHOMIENIE WOJEWÓDZKICH KOLEJOWYCH PRZEWOZÓW PASAŻERSKICH W PERSPEKTYWIE DO 2035 ROKU	104
TABELA 21. DODATKOWE LINIE KOMUNIKACYJNE NA KTÓRYCH MOŻLIWE JEST URUCHOMIENIE WOJEWÓDZKICH KOLEJOWYCH PRZEWOZÓW PASAŻERSKICH W PERSPEKTYWIE DO 2040 ROKU	106
TABELA 22. ZAKRES POŻĄDANEJ INFORMACJI NA PRZYSTANKACH, W POJAZDACH ORAZ KANAŁACH CYFROWYCH	114

SPIS WYKRESÓW

WYKRES 1. PIRAMIDA WIEKU I PŁCI LUDNOŚCI WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO	34
WYKRES 2. PROGNOZA DEMOGRAFICZNA DLA WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO	35
WYKRES 3. ZMIANA UDZIAŁU ODPRAWIONYCH PASAŻERÓW KOLEI W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W PODZIALE NA KWARTAŁY W LATACH 2020-2023	66
WYKRES 4. STATUS ZAWODOWY	79
WYKRES 5. TRYB PRACY	80
WYKRES 6. ZMIANA TRYBU PRACY W ZWIĄZKU Z PANDEMIĄ COVID-19	80
WYKRES 7. CZĘSTOTLIWOŚĆ KORZYSTANIA Z PUBLICZNEGO TRANSPORTU ZBIOROWEGO	81
WYKRES 8. ZMIANA CZĘSTOTLIWOŚCI KORZYSTANIA Z PUBLICZNEGO TRANSPORTU ZBIOROWEGO W ZWIĄZKU Z PANDEMIĄ COVID-19	82

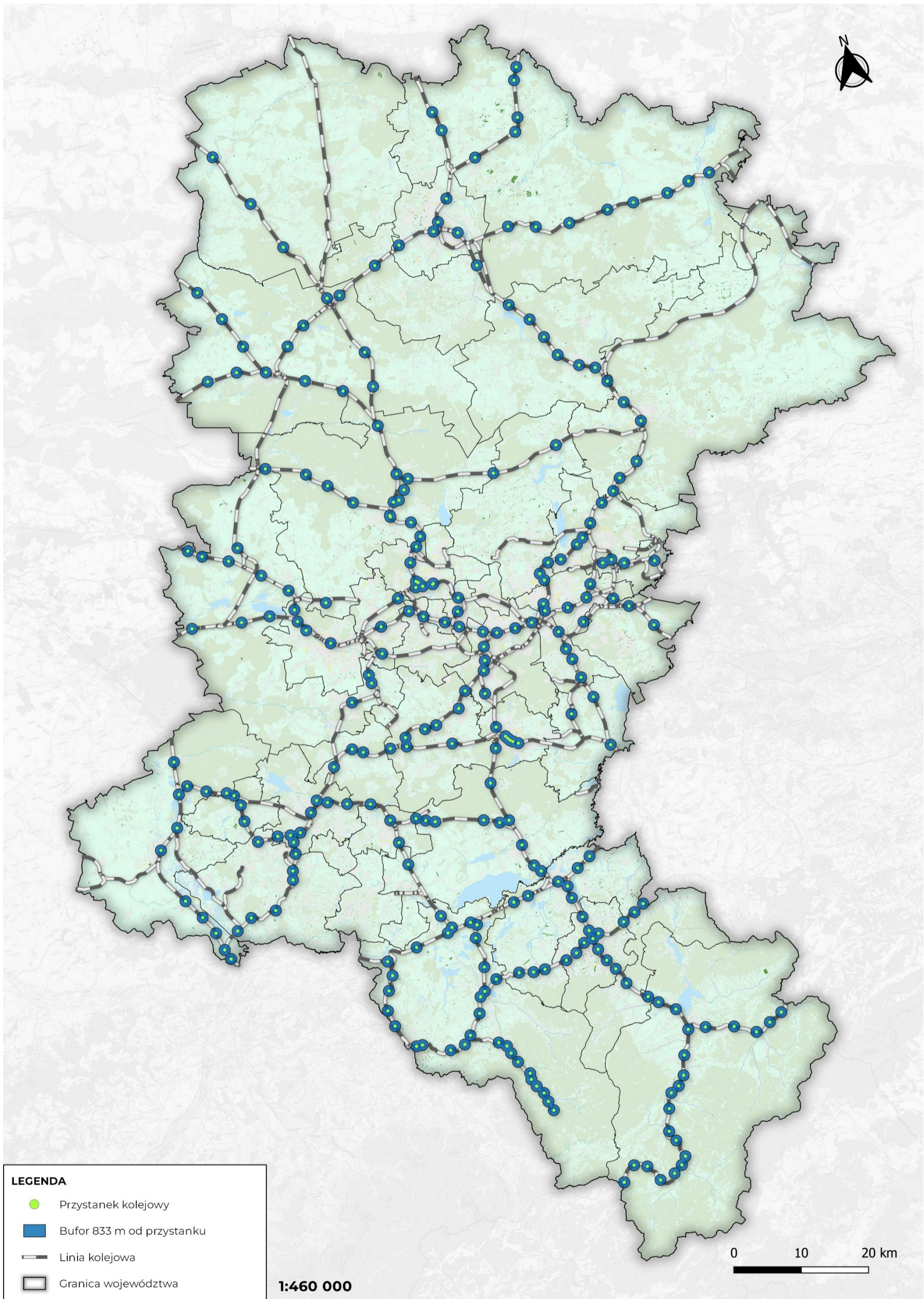
WYKRES 9. TYPY PODRÓŻY ZE WZGLĘDU NA LOKALIZACJĘ ŹRÓDŁA I CELU.....	83
WYKRES 10. TYPY PODRÓŻY ZE WZGLĘDU NA LOKALIZACJĘ ŹRÓDŁA I CELU ORAZ MIEJSCE ZAMIESZKANIA	83
WYKRES 11. TYPY PODRÓŻY ZE WZGLĘDU NA LOKALIZACJĘ ŹRÓDŁA I CELU ORAZ GŁÓWNE ZAJĘCIE	84
WYKRES 12. MOTYWACJE PODRÓŻY	85
WYKRES 13. MOTYWACJE PODRÓŻY W SUBREGIONACH	85
WYKRES 14. ZAGREGOWANE MOTYWACJE PODRÓŻY W PODRÓŻACH RÓŻNEGO TYPU	86
WYKRES 15. GODZINY ROZPOCZĘCIA PODRÓŻY W SUBREGIONACH	87
WYKRES 16. GODZINY ROZPOCZĘCIA PODRÓŻY WEDŁUG CELÓW.....	87
WYKRES 17. GODZINY ROZPOCZĘCIA PODRÓŻY WEDŁUG ŚRODKÓW TRANSPORTU	88
WYKRES 18. GODZINY ROZPOCZĘCIA PODRÓŻY WEDŁUG LOKALIZACJI.....	88
WYKRES 19. ŚRODKI TRANSPORTU WYKORZYSTYWANE W PODRÓŻACH	89
WYKRES 20. PODZIAŁ ZADAŃ PRZEWOZOWYCH	90
WYKRES 21. PODZIAŁ ZADAŃ PRZEWOZOWYCH W SUBREGIONACH.....	90
WYKRES 22. PODZIAŁ ZADAŃ PRZEWOZOWYCH WEDŁUG MOTYWACJI PODRÓŻY.....	91
WYKRES 23. PODZIAŁ ZADAŃ PRZEWOZOWYCH WEDŁUG TYPU PODRÓŻY	91
WYKRES 24. CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA MOŻLIWOŚĆ REZYGNACJI Z SAMOCHODU OSOBOWEGO W CODZIENNYCH PODRÓŻACH	92
WYKRES 25. CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA MOŻLIWOŚĆ REZYGNACJI Z SAMOCHODU OSOBOWEGO W CODZIENNYCH PODRÓŻACH WEDŁUG SUBREGIONÓW.....	93
WYKRES 26. RODZAJ TRANSPORTU, KTÓRY POWINIEN BYĆ PRIORYTETOWO ROZWIJANY.....	94
WYKRES 27. RODZAJ TRANSPORTU, KTÓRY POWINIEN BYĆ PRIORYTETOWO ROZWIJANY WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA	94

SPIS ZDJĘĆ

ZDJĘCIE 1. TABOR KOLEJOWY OBSŁUGUJĄCY POŁĄCZENIA ORGANIZOWANE PRZEZ WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE	72
ZDJĘCIE 2. RAMPA UMOŻLIWIAJĄCA WJAZD OSOBIE NA WÓZKU INWALIDZKIM DO POCIĄGU KOLEI ŚLĄSKICH	78

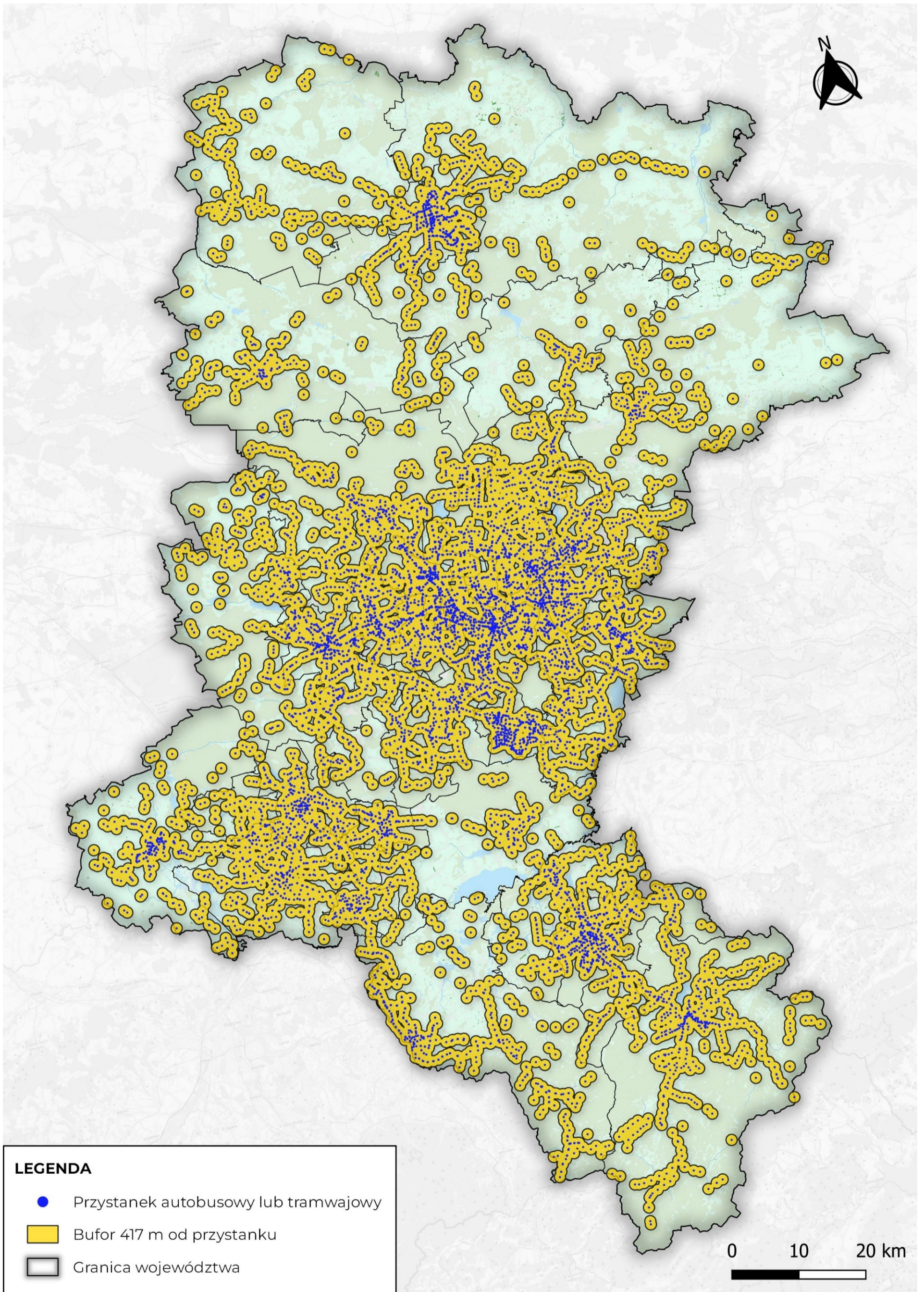
CZĘŚĆ GRAFICZNA

Mapa 16. Dostępność do kolejowej infrastruktury transportowej

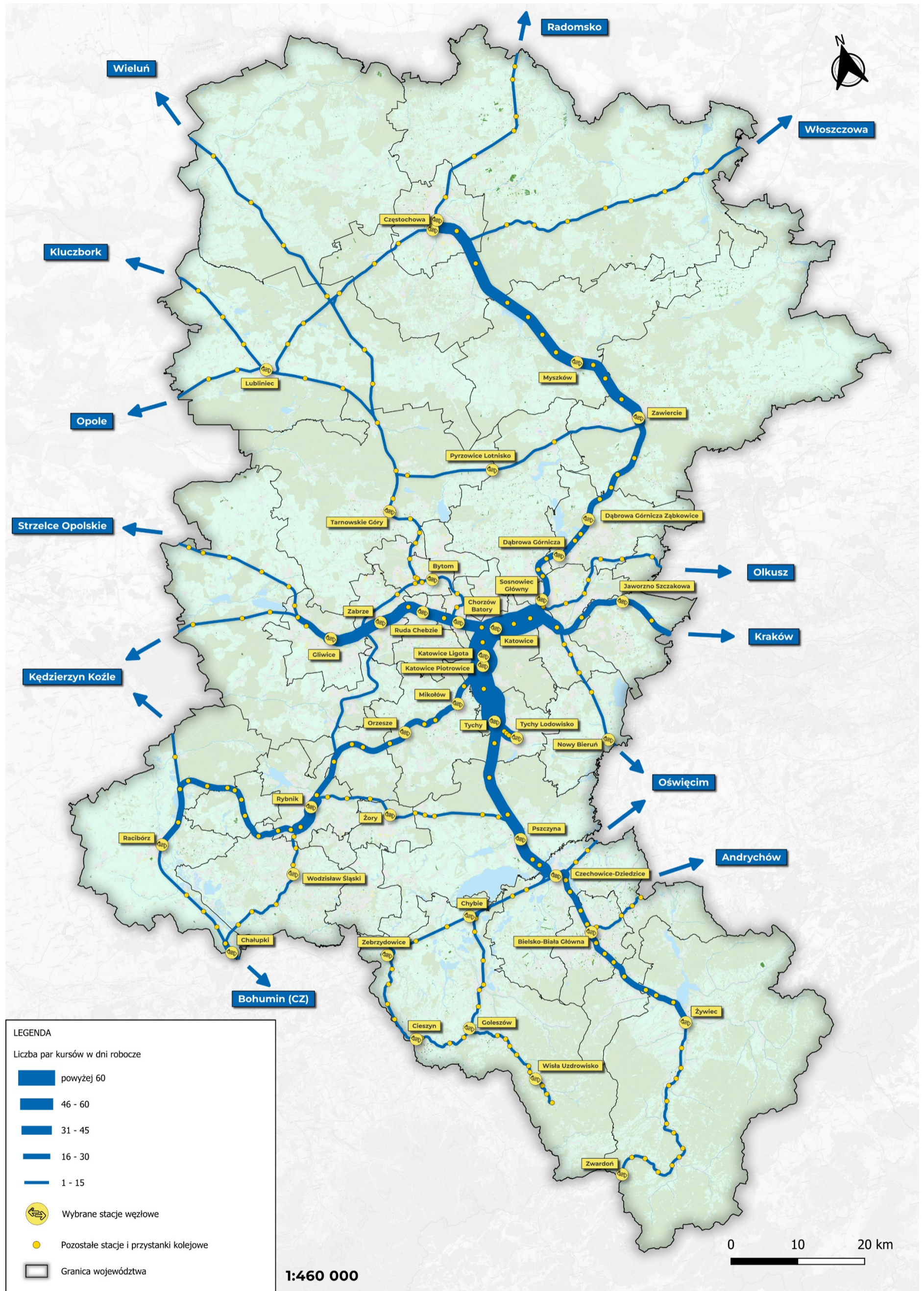
Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o.

Mapa 17. Dostępność do drogowej lub tramwajowej infrastruktury transportowej

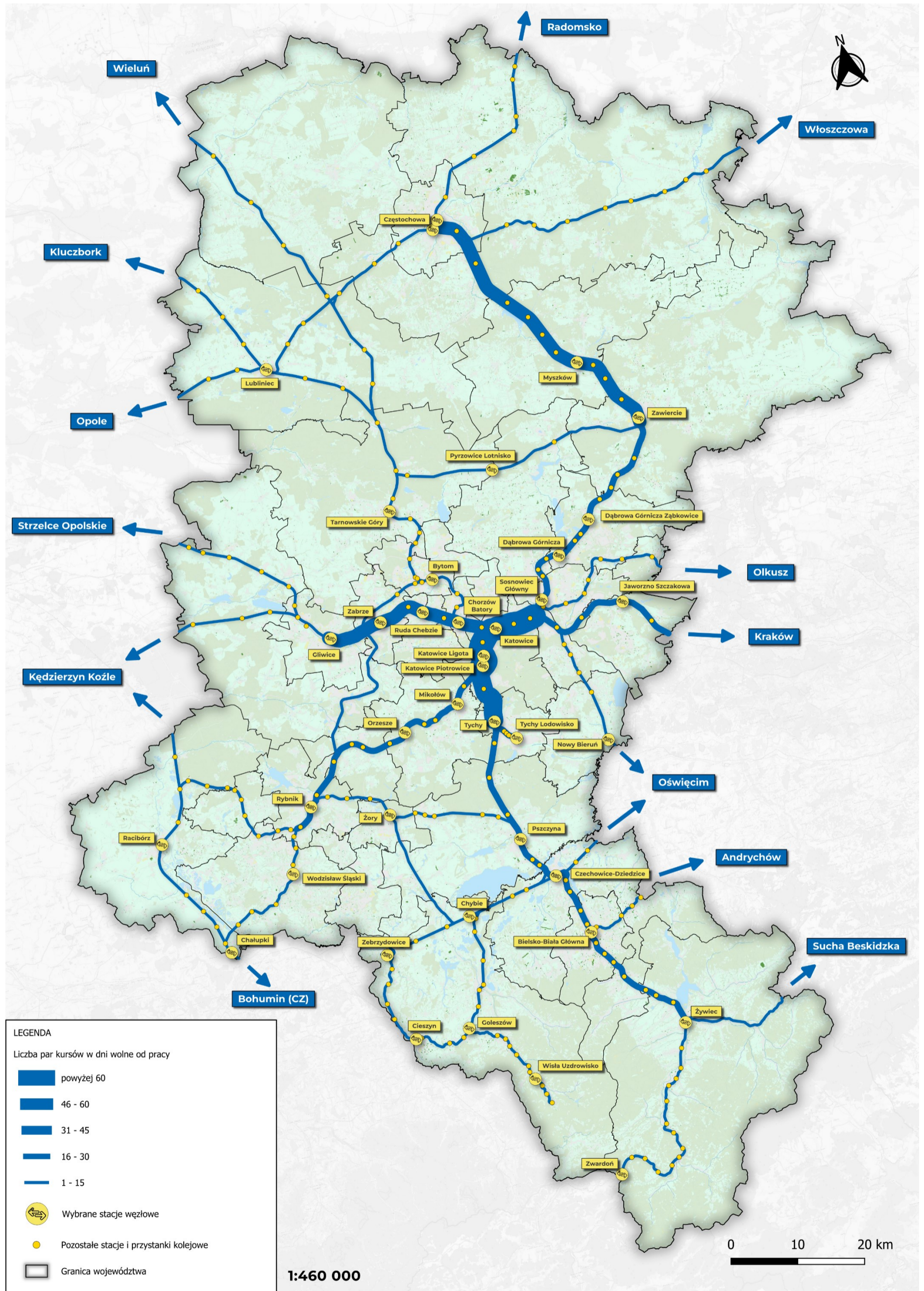
Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o.

Mapa 18. Liczba par kursów w dni robocze w rozkładzie jazdy 2023/2024

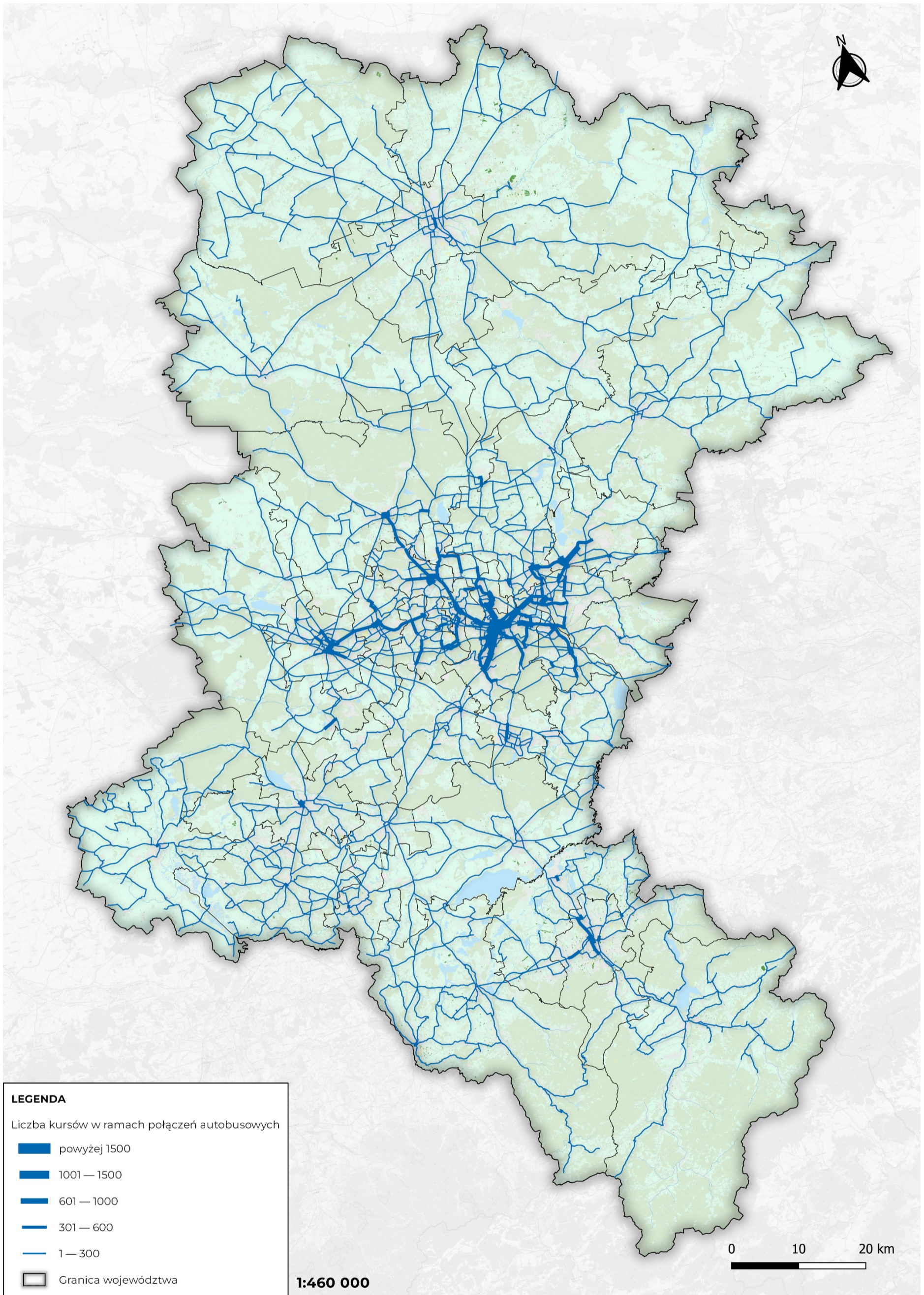
Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o.

Mapa 19. Liczba par kursów w dni wolne od pracy w rozkładzie jazdy 2023/2024

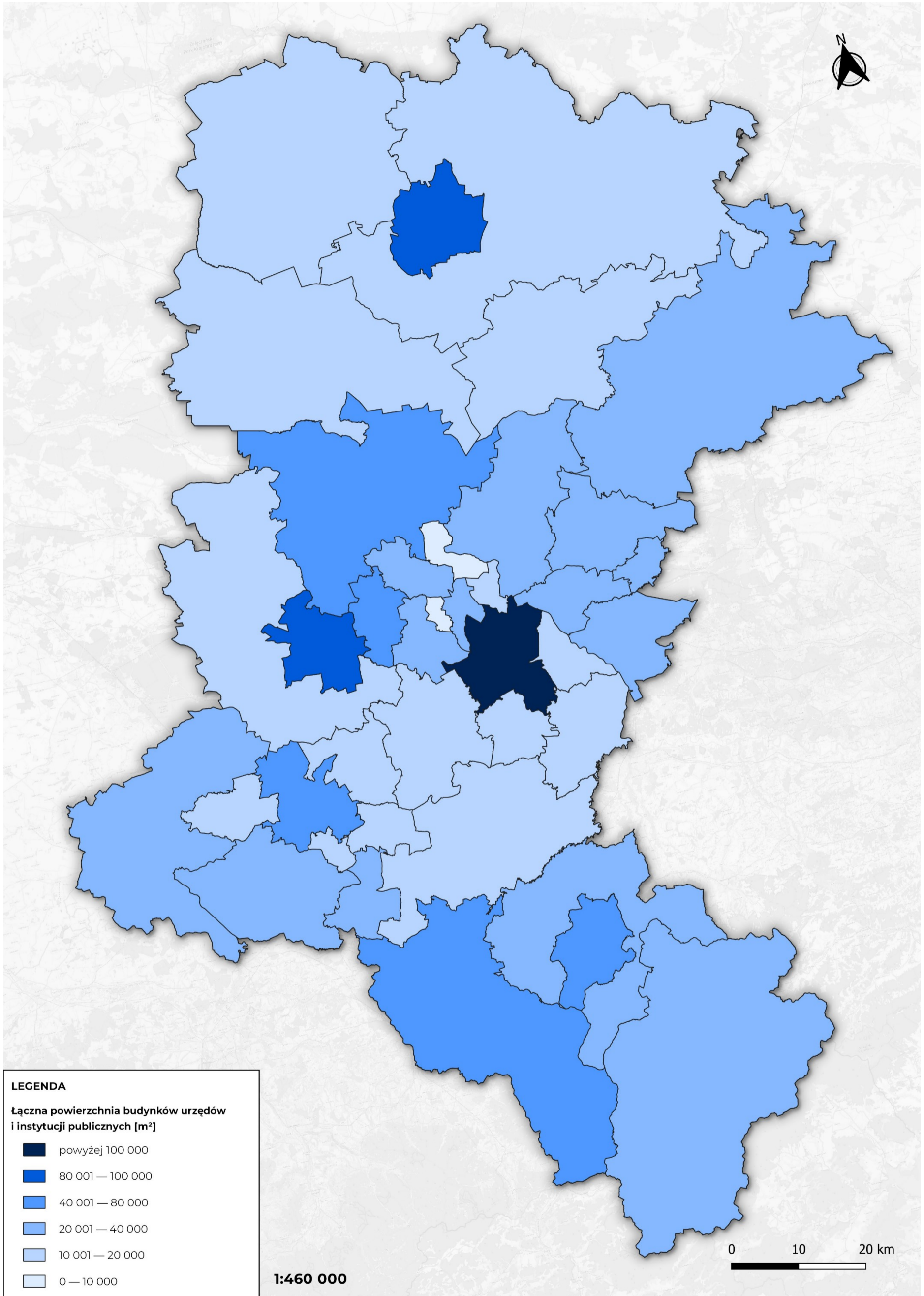
Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o.

Mapa 20. Istniejąca drogowa sieć komunikacyjna województwa śląskiego

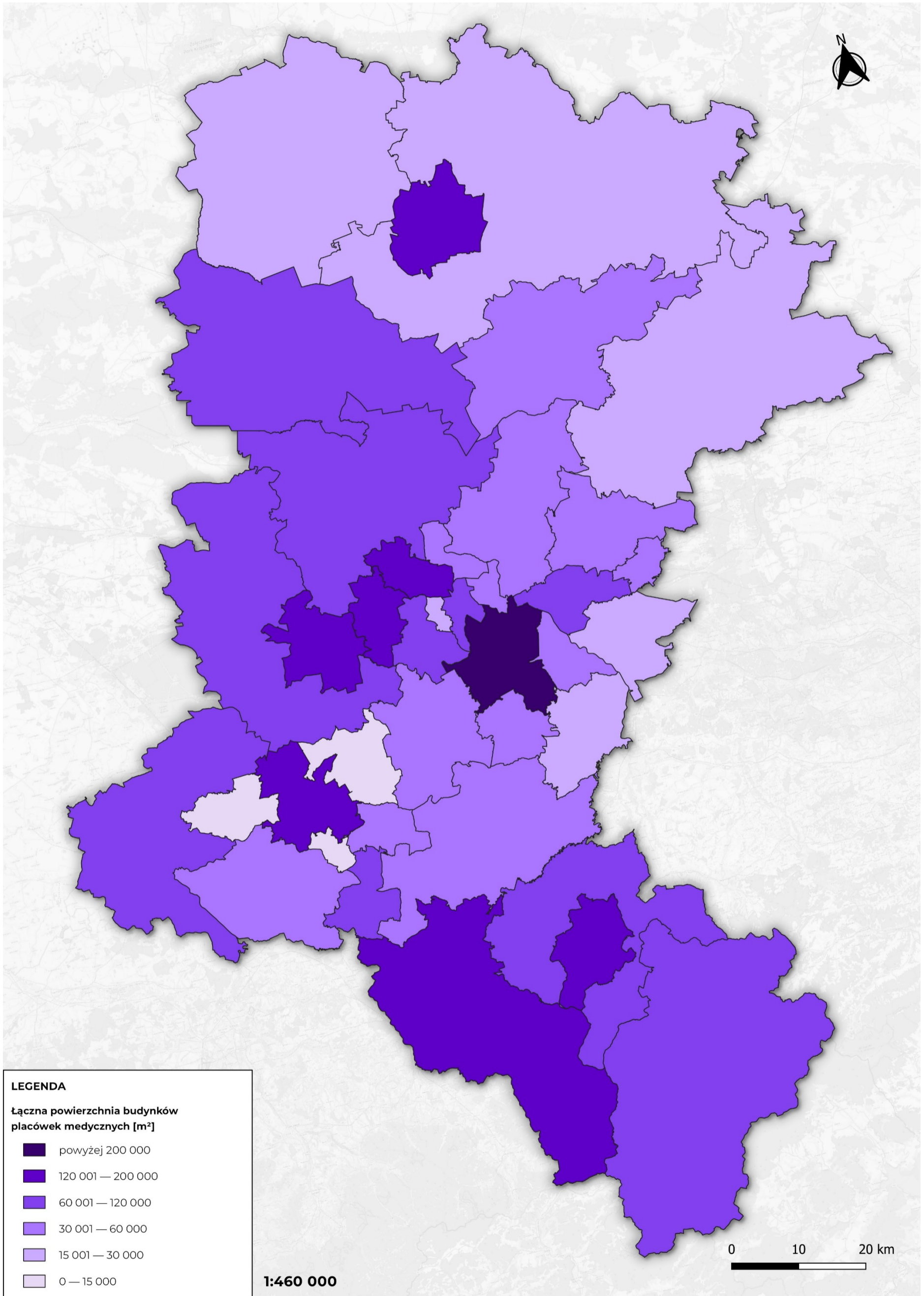
Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o.

Mapa 21. Łączna powierzchnia budynków urzędów w podziale na powiaty

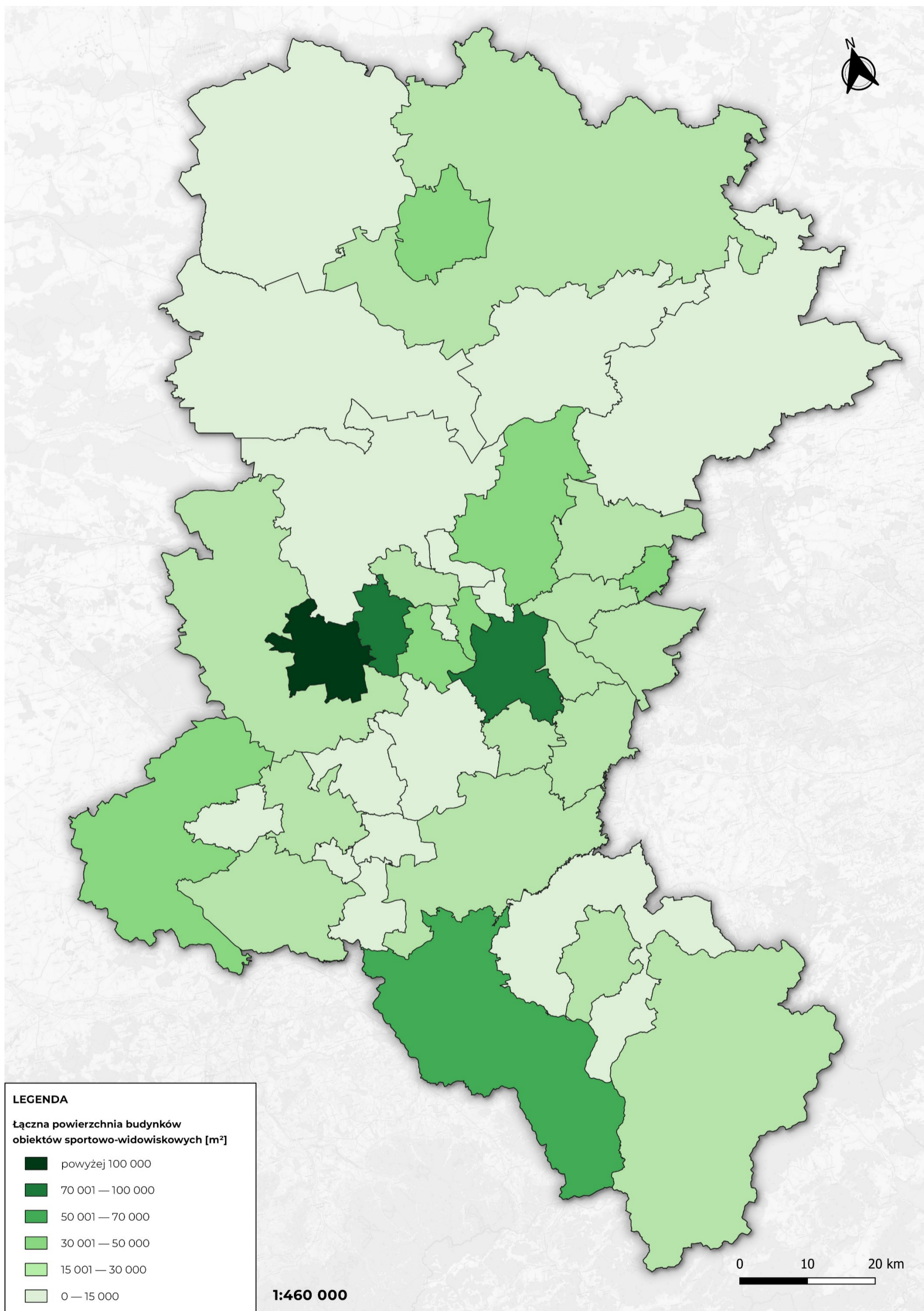
Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o.

Mapa 22. Łączna powierzchnia budynków szpitali w podziale na powiaty

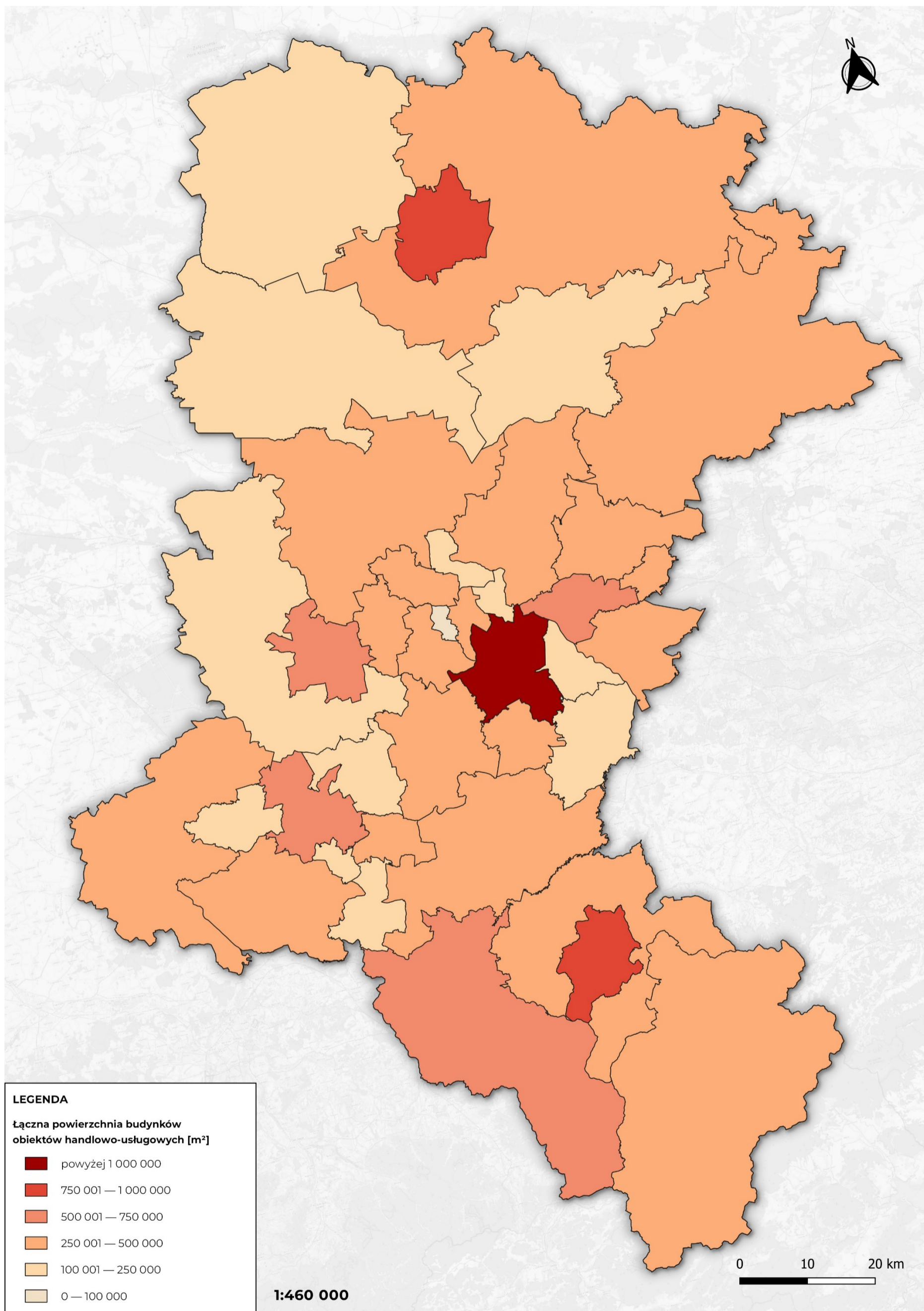
Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o.

Mapa 23. Łączna powierzchnia hal sportowo-widowiskowych w podziale na powiaty

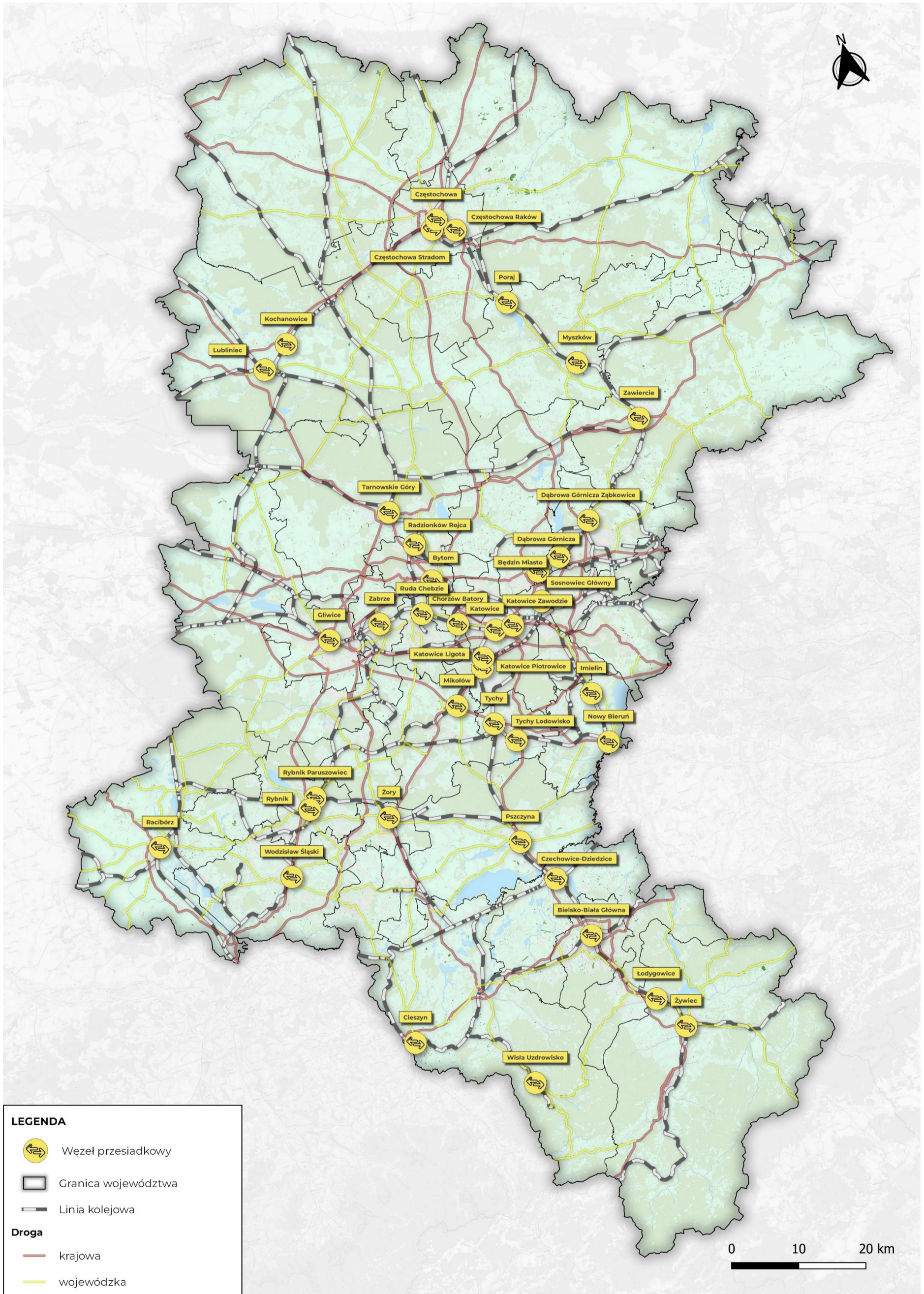
Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o.

Mapa 24. Łączna powierzchnia obiektów handlowych w podziale na powiaty

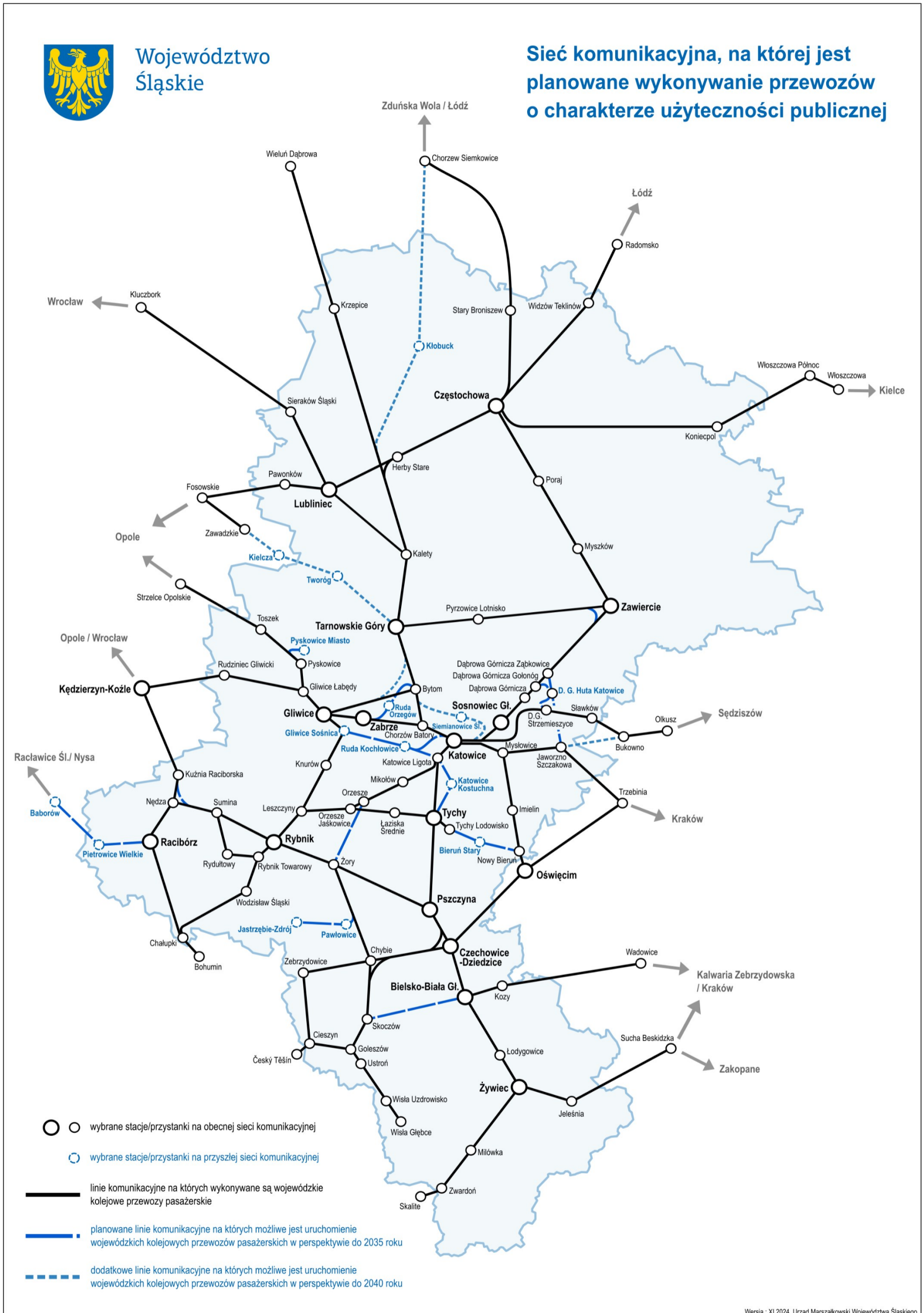
Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o.

Mapa 25. Lokalizacja węzłów przesiadkowych według Regionalnego Planu Transportowego Województwa Śląskiego

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na podstawie Regionalnego Planu Transportowego Województwa Śląskiego

Mapa 26. Sieć komunikacyjna, na której planowane wykonywanie przewozów o charakterze użyteczności publicznej

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego

UZASADNIENIE

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym¹ (zwanej dalej ustawą p.t.z.). Województwo Śląskie jest organizatorem publicznego transportu zbiorowego na linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej w wojewódzkich przewozach pasażerskich². Określone w ustawie zadania organizatora wykonuje w przypadku województwa - marszałek województwa.

Art. 9 ust. 3 ustawy p.t.z. wprowadził obowiązek ustanowienia przez właściwe organy jednostek samorządu terytorialnego aktu prawa miejscowego w postaci „Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego”. Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą nr V/11/9/2015 z dnia 31 sierpnia 2015 r.³ przyjął „Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Województwa Śląskiego” (zwany dalej planem transportowym).

Informacje zawarte w uchwalonym w 2015 r. dokumencie uległy dezaktualizacji, wobec czego koniecznym była aktualizacja jego treści w zakresie ogólnej charakterystyki obszaru województwa oraz determinantów rozwoju sieci publicznego transportu zbiorowego. Zmodyfikowano m. in. wykaz linii komunikacyjnych na których Województwo Śląskie, jako organizator realizuje i będzie realizowało zadania w zakresie kolejowych regionalnych przewozów pasażerskich. Ponadto dostosowano do obowiązującego prawa pożądaną do osiągnięcia standard usług przewozowych.

Przedłożony projekt aktualizacji planu transportowego jest zgodny z wymaganiami określonymi w ustawie p.t.z. oraz rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 maja 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego⁴.

Projekt aktualizacji planu transportowego zgodnie z art. 13 ust. 2 pkt 1 ustawy p.t.z. został uzgodniony z marszałkami województw sąsiednich w zakresie linii komunikacyjnych przebiegających na obszarze ich właściwości oraz zaopiniowany przez Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego, zgodnie z delegacją wskazaną w art. 28pa ust 2 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym⁵. Ponadto wystąpiono do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Katowicach celem wydania opinii oraz zajęcie stanowiska w odniesieniu do art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko⁶. W opinii tych organów przedstawiona aktualizacja planu transportowego nie jest dokumentem dla którego wymagane jest przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Stosownie do art. 13 ust. 1 w związku z art. 14 ustawy p.t.z., marszałek województwa przedstawia sejmikowi województwa do uchwalenia projekt aktualizacji planu transportowego.

Wobec wskazanych wyżej okoliczności, podjęcie przez Sejmik Województwa Śląskiego uchwały w sprawie uchwalenia aktualizacji „Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Województwa Śląskiego” jest uzasadnione.

¹ tekst jednolity: Dz.U. z 2023 r. poz. 2778, z późn. zm.

² wojewódzkie przewozy pasażerskie - przewóz osób w ramach publicznego transportu zbiorowego wykonywany w granicach administracyjnych co najmniej dwóch powiatów i niewykraczający poza granice jednego województwa, a w przypadku linii komunikacyjnych w transporcie kolejowym także przewóz do najbliższej stacji w województwie sąsiednim, umożliwiającą przesiadki w celu odbycia dalszej podróży lub techniczne odwrócenie biegu pociągu, oraz przewóz powrotny lub przewóz do stacji w województwie sąsiednim, położonej nie dalej niż 30 km od granicy województwa; inne niż przewozy gminne, powiatowe, powiatowo-gminne, metropolitalne i międzywojewódzkie

³ Dz. Urz. Woj. SLA 2015.4654

⁴ Dz. U. z 2011 r., nr 117, poz. 684

⁵ t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 697

⁶ t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1112

Uchwała nr / / / 2025
Sejmiku Województwa Śląskiego
z dnia 2025 r.

w sprawie:
udzielenia w 2025 roku pomocy finansowej Gminie Ogrodzieniec

Na podstawie: art. 8a i art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 566 z późn.zm.) w związku z art. 216 ust. 2 pkt 5 i art. 220 ust. 1, ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn.zm.)

Sejmik Województwa Śląskiego
uchwala:

§ 1

Udziela się w 2025 roku z budżetu Województwa Śląskiego Gminie Ogrodzieniec pomoc finansową w wysokości **700 000 zł** (słownie: siedemset tysięcy złotych) na realizację zadania pn. „Remont konserwatorski Zamku Ogrodzienieckiego w Podzamczu – baszta skazańców” dział 921, rozdział 92120, § 2710.

§ 2

Szczegółowe warunki udzielenia dotacji oraz zasady rozliczania środków finansowych określone zostaną w umowie zawartej pomiędzy Województwem Śląskim a Gminą Ogrodzieniec.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Pani Anna Pilarczyk – Burmistrz Miasta i Gminy Ogrodzieniec zwróciła się do Marszałka Województwa Śląskiego o wsparcie finansowe przy realizacji prac remontowych na Zamku Ogrodzienieckim w Podzamczu – baszta skazańców w zakresie Baszty Skazańców. Baszta jest jednym z kluczowych elementów trasy zwiedzania Zamku, ponieważ jest umiejscowiona w centralnym punkcie przebiegu trasy pomiędzy bastionem beluard i tarasem przy dawnej kaplicy zamkowej Zamku Ogrodzienieckiego w Podzamczu, stanowiącego unikatowy średniowieczny zabytek na szlaku Orlich Gniazd. Niesie to za sobą duże walory estetyczne i turystyczne. Obecnie Baszta Skazańców, ze względu na jej zły stan techniczny, który stwarza ryzyko dla odwiedzających, jest wyłączona z trasy turystycznej. Warunki atmosferyczne, postępujące procesy erozji oraz naturalne starzenie się materiałów powodują dalszą degradację struktury Baszty. W przypadku braku odpowiednich działań konserwatorskich istnieje realne ryzyko nieodwracalnych uszkodzeń, co skutkowałoby utratą jednego z najcenniejszych zabytków w regionie. Planowany remont zabezpieczy Basztę przed dalszym niszczeniem, umożliwi jej włączenie do trasy turystycznej, jak również przystosowanie jej do celów edukacyjnych i kulturalnych, takich jak warsztaty historyczne, wystawy tematyczne oraz wydarzenia artystyczne. Niezbędny zakres prac obejmuje m. in.:

- uzupełnienie i przemurowanie ubytków łoża muru, naprawę siatki spoin, hydrofobizację,
- naprawę korony baszty, występów, odsadzek i krawędzi muru,
- remont nadproży okiennych i wykonanie konserwacji istniejącej kamieniarki okiennej,
- odtworzenie kamiennych wsporników, otworów strzelniczych, kamiennego portalu wejściowego,
- naprawę ceglanych łęków zwieńczenia baszty,
- konserwacja ślusarki drzwiowej.

Szacunkowy koszt powyższych prac wynosi ok. 700 000 zł na podstawie opracowanego kosztorysu inwestorskiego z dnia 13 stycznia 2025 roku.

Opracowała:

Gabriela Gros

Dyrektor Departamentu Kultury i Dziedzictwa Kulturowego

**Uchwała Nr / /..... /2025
Sejmiku Województwa Śląskiego
z dnia 2025 r.**

w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Żywieckiemu

Na podstawie: art. 8a ust. 1, art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 566 z późn. zm.), w związku art. 216 ust. 2 pkt 5, art. 220 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 1530 z późn. zm.).

**Sejmik Województwa Śląskiego
uchwała:**

§ 1.

Udziela się Powiatowi Żywieckiemu w 2025 roku z budżetu Województwa Śląskiego pomoc finansową w formie dotacji celowej w wysokości 1 000 000 zł (jeden milion złotych) na zadanie pn.: „*Przebudowa drogi powiatowej nr 1417S Jeleśnia – Pewel Wielka – Hucisko – Kurów polegająca na budowie chodnika dla pieszych w km. 5+323 – 6+323 w miejscowości Pewel Wielka*”, w dziale 600 – Transport i łączność, rozdziale 60014 – Drogi publiczne powiatowe, paragrafie 6300 – Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych.

§ 2.

Upoważnia się Zarząd Województwa Śląskiego do zawarcia z Powiatem Żywieckim umowy regulującej zasady udzielenia pomocy finansowej.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Śląskiego.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Powiat Żywiecki pismem z dnia 02 grudnia 2024 r. zwrócił się do Marszałka Województwa Śląskiego i Zarządu Województwa Śląskiego z wnioskiem o udzielenie pomocy finansowej w wysokości 1 000 000 zł na zadanie pn.: „Przebudowa drogi powiatowej nr 1417S Jeleśnia – Pewel Mała – Hucisko – Kurów polegająca na budowie chodnika dla pieszych w km. 5+323 – 6+323 w miejscowości Pewel Wielka”.

Powyższe środki finansowe pomogą wybudować chodnik dla pieszych w ciągu ww. drogi powiatowej na odcinku 1 km. Inwestycja ta realizowana będzie ze środków Województwa Śląskiego, Gminy Jeleśnia oraz Powiatu Żywieckiego. Przedmiotowa inwestycja w znacznym stopniu poprawi bezpieczeństwo i komfort niechronionych użytkowników drogi.

Mając na uwadze powyższe oraz możliwości finansowe Województwa Śląskiego, proponuje się udzielić Powiatowi Żywieckiemu pomocy finansowej w 2025 roku na ww. zadanie w wysokości 1 000 000 zł.

Udzielenie pomocy finansowej innej jednostce samorządu terytorialnego zgodnie z obowiązującymi przepisami leży w kompetencji Sejmiku Województwa Śląskiego. Przygotowano projekt uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Żywieckiemu.

Wobec powyższego, zasadne jest podjęcie przedmiotowej uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego.

**Uchwała Nr / /..... /2025
Sejmiku Województwa Śląskiego
z dnia 2025 r.**

w sprawie udzielenia pomocy finansowej Miastu Lubliniec

Na podstawie: art. 8a ust. 1, art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 566 z późn. zm.), w związku art. 216 ust. 2 pkt 5, art. 220 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 1530 z późn. zm.).

**Sejmik Województwa Śląskiego
uchwała:**

§ 1.

Udziela się Miastu Lubliniec w 2025 roku z budżetu Województwa Śląskiego pomoc finansową w formie dotacji celowej w wysokości 255 000 zł (dwieście pięćdziesiąt pięć tysięcy złotych) na zadanie pn.: „Budowa instalacji elektrycznej w zakresie iluminacji wiaduktu dla zadania „Rozbiórka i budowa wiaduktu nad torami PKP w ciągu DW 906 w km 0+729 w miejscowości Lubliniec””, w dziale 600 – Transport i łączność, rozdziale 60095 – Pozostała działalność, paragrafie 6300 – Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych.

§ 2.

Upoważnia się Zarząd Województwa Śląskiego do zawarcia z Miastem Lubliniec umowy regulującej zasady udzielenia pomocy finansowej.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Śląskiego.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

W dniu 20 lutego 2025 roku Miasto Lubliniec zwróciło się z wnioskiem Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego o udzielenie pomocy finansowej na realizację zadania pn. *„Budowa instalacji elektrycznej w zakresie iluminacji wiaduktu dla zadania „Rozbiórka i budowa wiaduktu nad torami PKP w ciągu DW 906 w km 0+729 w miejscowości Lubliniec”*”.

Realizacja przedmiotowego zadania wpłynie na: bezpieczeństwo społeczności lokalnej.

Inwestycja ta realizowana będzie ze środków Województwa Śląskiego oraz Miasta Lubliniec.

Realizacja zadania będzie przebiegała dwuetapowo w latach 2025-2026.

Mając na uwadze powyższe oraz możliwości finansowe Województwa Śląskiego, proponuje się udzielić Miastu Lubliniec pomocy finansowej w 2025 r. w wysokości 255 000 zł.

Udzielenie pomocy finansowej innej jednostce samorządu terytorialnego zgodnie z obowiązującymi przepisami leży w kompetencji Sejmiku Województwa Śląskiego. Przygotowano zatem projekt uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie udzielenia pomocy finansowej Miastu Lubliniec.

Wobec powyższego, zasadne jest podjęcie przedmiotowej uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego.

Uchwała nr / / / 2025
Sejmiku Województwa Śląskiego
z dnia 2025 r.

w sprawie:
udzielenia w 2025 roku pomocy finansowej Miastu Będzin

Na podstawie: art. 8a i art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 566 z późn. zm.) w związku z art. 216 ust. 2 pkt 5 i art. 220 ust. 1, ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn.zm.)

Sejmik Województwa Śląskiego
uchwala:

§ 1

Udziela się w 2025 roku z budżetu Województwa Śląskiego Miastu Będzin pomoc finansową w wysokości **2 000 000 zł** (słownie: dwa miliony złotych) na realizację zadania pn. „Wykonanie robót budowlanych polegających na wzmocnieniu, renowacji i naprawie substancji zabytkowej Zamku Królewskiego w Będzinie” dział 921, rozdział 92118, § 6300.

§ 2

Szczegółowe warunki udzielenia dotacji oraz zasady rozliczania środków finansowych określone zostaną w umowie zawartej pomiędzy Województwem Śląskim a Miastem Będzin.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Pan Łukasz Komoniewski – Prezydent Miasta Będzina zwrócił się do Marszałka Województwa Śląskiego o wsparcie finansowe dla Muzeum Zagłębia w Będzinie przy realizacji prac naprawczych i inwestycyjnych na Zamku Królewskim w Będzinie.

Pomimo systematycznych nakładów finansowych stan zachowania murów zamkowych pozostaje niedostateczny i zagraża dalszej degradacji substancji zabytkowej. Awarii uległ mur obwodowy wewnętrzny - osunęła się część licowa muru na wschodniej elewacji pomiędzy budynkiem muzealnym a basztą na odcinku około 11 m. Mur posiada liczne spękania i wybrzuszenia. Podobnie mury baszty są w stanie technicznym wymagającym remontu. W wielu miejscach mur jest wybruszony, jego struktura jest rozluźniona, występują wysolenia, spoiny są wypłukane lub skruszałe. Mur obwodowy oraz mury baszty są porośnięte roślinnością, mającą negatywny wpływ na strukturę muru. Elewacje Zamku posiadają liczne, w większości nieczynne instalacje elektryczne w postaci kabli, starego nie działającego oświetlenia i inne nieużyteczne już elementy techniczne. Istnieje potrzeba uporządkowania instalacji elektrycznej, wykonania nowego oświetlenia, w tym wykonania nowego awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego.

Dofinansowanie w wysokości 2 000 000 zł brutto pozwoli na wzmocnienie, renowację i naprawę murów baszty oraz fragmentu muru kurtynowego z osuniętą i częściowo rozebraną warstwą licową od strony wschodniej, który uległ awarii, a także przebudowę instalacji elektrycznej, w tym wykonanie nowego awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego.

Szacunkowy koszt powyższych prac na podstawie kosztorysów inwestorskich opracowanych w dniu 26 lutego 2025 roku wynosi 2 004 990,30 zł brutto.

Uchwała nr

Sejmiku Województwa Śląskiego

z dnia.....2025 r.

w sprawie

określenia zadań, na które Województwo Śląskie przeznacza środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2025 r.

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 566 z późn. zm.) oraz art. 35 ust. 1 pkt 5, 6 i ust. 2, art. 36 ust. 2, art. 48 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 44 z późn. zm.)

Sejmik Województwa Śląskiego

uchwała:

§ 1.

Przeznacza się, zgodnie z załącznikiem do niniejszej uchwały, ustalone według algorytmu środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w wysokości 52 690 655 zł, na realizację poniższych zadań Samorządu Województwa Śląskiego w 2025 r.:

- 1) dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej,
- 2) dofinansowanie robót budowlanych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz.U. z 2024 r. poz. 725 z późn. zm.), dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów,
- 3) dofinansowanie zadań zleczanych przez samorząd województwa fundacjom oraz organizacjom pozarządowym do realizacji z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych ze środków PFRON.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Śląskiego.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Podział środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przypadający
według algorytmu w 2025 roku w kwocie **52 690 655,00 zł**
na realizację zadań Samorządu Województwa Śląskiego
określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej
oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

Lp.	Przeznaczenie środków PFRON	Kwota w zł
1.	Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej. <i>(art. 35 ust. 1 pkt 6 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych)</i>	40 963 155,00
2.	Dofinansowanie robót budowlanych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów, w tym: – z tytułu zawartych umów wieloletnich (załącznik do uchwały nr VII/2/4/2024 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 20 maja 2024 r.) – kwota 2 394 754,00 zł , – dofinansowanie robót budowlanych w obiektach, służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych, w związku ze złożonymi wnioskami do 30 listopada 2024 r. – kwota 6 332 746,00 zł . <i>(art. 35 ust. 1 pkt 5 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych)</i>	8 727 500,00
3.	Dofinansowanie zadań zleczanych przez samorząd województwa fundacjom oraz organizacjom pozarządowym do realizacji z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych ze środków PFRON. <i>(art. 36 ust. 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych)</i>	3 000 000,00

UZASADNIENIE

do uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie określenia zadań, na które Województwo Śląskie przeznacza w 2025 r. środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych pismem nr: DF.WSA.86.2025.w. z dnia 18 lutego 2025 r. poinformował Marszałka Województwa Śląskiego o wysokości środków PFRON przypadających na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej w Województwie Śląskim w 2025 r.

Na zadania Województwa Śląskiego w 2025 r. według algorytmu przeznaczona została kwota **52 690 655,00 zł**, którą proponuje się rozdysonować na następujące zadania:

- 1) Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej – kwota **40 963 155,00 zł**,
- 2) Dofinansowanie robót budowlanych w obiektach, służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych, z tytułu zawartych umów wieloletnich (załącznik do uchwały nr VII/2/4/2024 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 20 maja 2024 r.) – kwota **2 394 754,00 zł**:

Ip.	Nazwa wnioskodawcy	Nazwa przedsięwzięcia	Kwota dofinansowania ze środków PFRON w 2025 roku
Zgodnie z załącznikiem do uchwały nr VII/2/4/2024 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 20 maja 2024 r.			
1	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej „REPTY” Górnośląskie Centrum Rehabilitacji im. Gen. Jerzego Ziętka	Modernizacja pomieszczeń pawilonu H3 – Sala widowiskowa „REPTY” Górnośląskiego Centrum Rehabilitacji im. Gen. Jerzego Ziętka w Tarnowskich Górach celem dostosowania do korzystania przez osoby niepełnosprawne	571 994,00 zł
	Ośrodek dla Osób Niepełnosprawnych Miłosierdzie Boże w Mikołowie – Borowej Wsi	Docieplenie i renowacja ścian kompleksu budynków mieszkalno-rehabilitacyjnych ośrodka dla osób niepełnosprawnych Miłosierdzie Boże, w skład którego wchodzi: 1. Budynek rehabilitacji 2. Budynek mieszkalno-terapeutyczny DPS, WTZ, mieszczących się pod adresem ul. Gliwicka 366, 41-190 Mikołów	500 000,00 zł
	Uniwersyteckie Centrum Kliniczne im. prof. K. Gibińskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach	Dostosowanie Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego im. prof. K. Gibińskiego SUM w Katowicach w lokalizacji Ceglana 35 do potrzeb osób niepełnosprawnych	1 273 050,00 zł
	Edukacja Elżbieta Kula Przybytek Akademia Przed-Szkolna „Skrzat”	Dobudowa szybu i montaż windy dla osób niepełnosprawnych w budynku przy ul. Stadionowa 2, 41-412 Mysłowice	49 710,00 zł
Ogółem			2 394 754,00 zł

- 3) Dofinansowanie robót budowlanych w obiektach, służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych, w związku ze złożonymi wnioskami do 30 listopada 2024 r. – kwota **6 332 746,00 zł**,
- 4) Dofinansowanie zadań zleczanych przez samorząd województwa fundacjom oraz organizacjom pozarządowym do realizacji z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych ze środków PFRON – kwota **3 000 000,00 zł**.

Łączna kwota przeznaczona na dofinansowanie Zakładów Aktywności Zawodowej wynosi 40 963 155,00 zł. Składa się z kwoty 29 336 000,00 zł przeznaczonej na dofinansowanie bieżącej działalności Zakładów (kwota wynika z pomnożenia liczby zatrudnionych osób niepełnosprawnych tj. 772 przez stawkę rocznego pobytu osoby niepełnosprawnej w Zakładzie tj. 38 000 zł) oraz kwoty 11 627 155,00 zł przeznaczonej na tworzenie nowych miejsc pracy w Zakładach oraz dofinansowanie dodatkowych potrzeb Zakładów pojawiających się w ciągu roku. Ogólna kwota dofinansowania w roku 2025 kosztów tworzenia i działania ZAZ uległa zmniejszeniu w porównaniu z rokiem ubiegłym. Zmniejszenie ogólnych środków przekazywanych ZAZ w porównaniu do roku poprzedniego, nie powinno wpłynąć negatywnie na ich funkcjonowanie ponieważ założenia przewidują zabezpieczenie dodatkowych środków ponad te, które muszą zostać obligatoryjnie przekazane.

Łączna kwota przeznaczona na dofinansowanie robót budowlanych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów wynosi 8 727 500,00 zł. Składa się z kwoty 2 394 754,00 zł przeznaczonej na zabezpieczenie zawartych umów wieloletnich na podstawie uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego nr VII/2/4/2024 oraz z kwoty 6 332 746,00 zł przeznaczonej na realizację wniosków złożonych w roku 2024, które pozytywnie przeszły weryfikację formalną. Proponowana kwota pozwoli na ewentualne pozytywne rozparzenie wszystkich złożonych wniosków. Wzrost kwoty w porównaniu do roku poprzedniego wynika ze zwiększenia liczby złożonych wniosków na skutek działań informacyjnych prowadzonych przez Referat ds. środków PFRON.

Kwota przeznaczona na realizację zadań zleczonych przez samorząd województwa fundacjom oraz organizacjom pozarządowym do realizacji z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych wynosi 3 000 000,00 zł. Kwota ta uległa zwiększeniu o 500 000,00 zł w porównaniu do roku poprzedniego. Dzięki zwiększonemu dofinansowaniu, organizacje pozarządowe będą mogły realizować szerszy zakres działań, co przyczyni się do poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych. Celem wydatkowania środków przeznaczonych dla organizacji pozarządowych zostanie przeprowadzony otwarty konkurs ofert. Zadania, które będą mogły zostać dofinansowane zostaną określone zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej i Pracy z dnia 7 lutego 2008 r. w sprawie rodzajów zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zleczanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym.

W związku z powyższym przedkłada się Sejmikowi Województwa Śląskiego projekt uchwały, w której otrzymane środki PFRON planuje się przeznaczyć na realizację zadań ustawowych.

**UCHWAŁA NR VII/ / /2025
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO**

z dnia ... marca 2025 r.

w sprawie rozstrzygnięcia o zasadności nieuwzględnienia opinii gminy Hażlach w projekcie Audytu krajobrazowego województwa śląskiego

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 566, z późn. zm.) oraz art. 38b ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, z późn. zm.) w związku z art. 66 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1688)

**Sejmik Województwa Śląskiego
uchwała:**

§ 1. Rozstrzyga się o zasadności nieuwzględnienia przez Zarząd Województwa Śląskiego opinii Rady Gminy Hażlach w projekcie Audytu krajobrazowego województwa śląskiego. Rozstrzygnięcie stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Śląskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do Uchwały
nr VII/ / /2025
Sejmiku Województwa Śląskiego
z dnia marca 2025 r.

Rozstrzygnięcie o zasadności nieuwzględnienia przez Zarząd Województwa Śląskiego opinii Rady Gminy Hażlach w projekcie Audytu krajobrazowego województwa śląskiego

Zgodnie z art. 38b ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym gmina, której opinia nie została uwzględniona w projekcie audytu krajobrazowego może wnieść żądanie przed uchwaleniem audytu krajobrazowego, co wymaga rozstrzygnięcia przez sejmik.

W związku z tym przepisem do projektu Audytu krajobrazowego województwa śląskiego zostało wniesione żądanie rozstrzygnięcia przez Sejmik Województwa Śląskiego w sprawie nieuwzględnienia opinii w projekcie Audytu krajobrazowego województwa śląskiego wyrażone pismem znak BRG.0012.3.8.2024 Wójta Gminy Hażlach w sprawie zgłoszenia żądania dot. Uchwały nr IX/79/2024 Rady Gminy Hażlach z dnia 30 października 2024 r. w sprawie opinii o projekcie Audytu krajobrazowego województwa śląskiego oraz Uchwały nr X/89/2024 Rady Gminy Hażlach z dnia 20 listopada 2024 r. w sprawie rekomendowanych zmian zapisów projektu Audytu krajobrazowego województwa śląskiego.

Po dokonaniu analizy, biorąc pod uwagę zmiany w projekcie dokumentu dokonane po etapie wyłożenia do publicznego wglądu, Zarząd Województwa Śląskiego stwierdził zasadność nieuwzględnienia tej opinii.

Krajobrazy priorytetowe wskazano zgodnie z wytycznymi zawartymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych, z późn. zm.

Rekomendacje nie mają na celu uniemożliwienia rozwoju społeczno-gospodarczego gminy, a jedynie wskazanie pożądanego kierunku zmian w celu zachowania możliwie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Po szczegółowym rozpatrzeniu przedstawionych argumentów, Sejmik stwierdza, że decyzja Zarządu Województwa o nieuwzględnieniu opinii gminy Hażlach jest uzasadniona i zgodna z obowiązującymi przepisami prawa.

Uzasadnianie

Zgodnie z art. 38b ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym gmina, której opinia nie została uwzględniona w projekcie audytu krajobrazowego może wnieść żądanie przed uchwaleniem audytu krajobrazowego, co wymaga rozstrzygnięcia przez sejmik.

W związku z tym przepisem do projektu Audytu krajobrazowego województwa śląskiego zostało wniesione żądanie rozstrzygnięcia przez Sejmik Województwa Śląskiego w sprawie nieuwzględnienia opinii w projekcie Audytu krajobrazowego województwa śląskiego wyrażone pismem znak BRG.0012.3.8.2024 Wójta Gminy Hażlach w sprawie zgłoszenia żądania dot. Uchwały nr IX/79/2024 Rady Gminy Hażlach z dnia 30 października 2024 r. w sprawie opinii o projekcie Audytu krajobrazowego województwa śląskiego oraz Uchwały nr X/89/2024 Rady Gminy Hażlach z dnia 20 listopada 2024 r. w sprawie rekomendowanych zmian zapisów projektu Audytu krajobrazowego województwa śląskiego.

Po dokonaniu analizy, biorąc pod uwagę zmiany w projekcie dokumentu dokonane po etapie wyłożenia do publicznego wglądu, Zarząd Województwa Śląskiego stwierdza zasadność nieuwzględnienia tej opinii.

Krajobrazy priorytetowe wskazano zgodnie z wytycznymi zawartymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych, z późn. zm.

Rekomendacje nie mają na celu uniemożliwienia rozwoju społeczno-gospodarczego gminy, a jedynie wskazanie pożądanego kierunku zmian w celu zachowania możliwie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

**UCHWAŁA NR VII/ / /2025
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO**

z dnia2025 r.

w sprawie Audytu krajobrazowego województwa śląskiego

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 566 z późn. zm.) oraz art. 38b ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (w brzmieniu Dz.U. z 2023 r. poz. 977) w związku z art. 66 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1688)

**Sejmik Województwa Śląskiego
uchwała:**

§ 1. Rozstrzyga się o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu Audytu krajobrazowego województwa śląskiego, zgłoszonych w czasie wyłożenia projektu do publicznego wglądu, nieuwzględnionych przez zarząd województwa. Wykaz uwag z ich rozstrzygnięciem stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Przyjmuje się Audyt krajobrazowy województwa śląskiego, sporządzony w formie cyfrowej, w brzmieniu zamieszczonym w załączniku nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Śląskiego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 90 dni od dnia podjęcia.

Wykaz uwag złożonych w procedurze wyłożenia projektu Audytu krajobrazowego województwa śląskiego do publicznego wglądu nieuwzględnionych przez zarząd województwa										
L.P	NUMER WNIOSKU	WNOSKODAWCA	GMINA KTÓREJ DOTYCZY	CZEŚĆ AUDYTU	ID	UWAGI	PROPOZYCJA ZMIANY	UZASADNIENIE	SPOSÓB ROZSTRZYGNĘCIA	USZCZEGÓLNIENIE SPOSOBU ROZSTRZYGNĘCIA
1	1	Urząd Miejski Orzesze	Orzesze	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.565; 24-341.15-057; Stawy Jesionka	Na mapie nie uwzględniono stawu Zarzyna położonego w Orzeszu pomimo, pozytywnych rekomendacji podczas prekonsultacji.	Poszerzenie zasięgu proponowanego Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego Pojezierze Palowickie włączając staw Zarzyna.	pozytywne rekomendacje podczas prekonsultacji.	Uwaga niezrozumiała	Staw Zarzyna znajduje się w granicach proponowanego zespołu przyrodniczo-krajobrazowego Pojezierze Palowickie. Wyjaśniono zgłaszającemu uwagę sposób wyświetlania prawidłowych warstw.
2	2	N.P	Pilchowice	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.451; 24-341.15-003; Pilchowice-Wilcza	Zwracam się z uprzejmą prośbą o rozważenie możliwości przesunięcia granicy Cysterskiego Parku Krajobrazowego na terenie miejscowości Pilchowice przy ulicy Trześniówka 22A (działka 145/15).	Obecnie granica Parku Krajobrazowego przebiega w ten sposób, że Park Krajobrazowy obejmuje tereny prywatne - nasze pole, które od wielu pokoleń należy do dobytku naszej rodziny. Proponuję poprowadzenie granicy PK za granicą naszej działki.	Chcę kontynuować tradycjonalizm wyrażam chęć osiedlenia się na terenie należącym do mojej rodziny, ale niestety przez ustanowienie granic Parku Krajobrazowego w 1993r. jest to niemożliwe.	Uwaga nieuwzględniona	Zespół autorski nie widzi podstaw do wnioskowania o uznanie wskazanego obszaru, jako ten który ze względu na znaczący spadek wartości krajobrazu wymaga pogłębionej analizy zasadności jego dalszej ochrony.
3	4.1	T.N		TOM I – Audyt krajobrazowy województwa śląskiego – synteza	-	USTANOWIENIE ZPK DOLINA STRADOMKI- MOIM ZDANIEM ZPK POWINIEN BYĆ ROZSZERZONY TAKŻE NA DOLINĘ TRZEPIZURKI	ZPK DOLINY STRADOMKI I TRZEPIZURKI	SIEDLISKA BAGIENNE,ROZLEWISKA,TORFOWISKA,TERENY ZALEWOWE TRZEPIZURKI,WYSTĘPOWANIE CHRONIONYCH GATUNKÓW,KORYTARZ EKOLOGICZNY DLA RYB,	Uwaga nieuwzględniona	W uzgodnieniu z gminą Blachownia, ze względu na skomplikowane sprawy własnościowe nie wskazano obszaru do objęcia dodatkową formą ochrony, co jednocześnie nie blokuje takich działań na poziomie samorządu gminy.
4	6.1	A.N		TOM I – Audyt krajobrazowy województwa śląskiego – synteza	-	Zdanie pierwsze	Zdanie pierwsze poprawione	Tak uważam	Uwaga niezrozumiała	Brak informacji czego dotyczy uwaga.
5	6.2	A.N		TOM I – Audyt krajobrazowy województwa śląskiego – synteza	-	Zdanie 10	Zdanie 10 poprawione	Argumenty do zmiany zdania 10	Uwaga niezrozumiała	Brak informacji czego dotyczy uwaga.
6	9	L.J	Hażlach	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.1465; 24-513.32-073; Zamarski i okolice	Mieszkańcy zamrsk nie potrzebują audytu- nie zgadzamy się by był wprowadzony u nas. Jest to zbędny wymysł.	Proszę o wykluczenia Zamarsk z audytu jest on nie potrzebny, zbędny, absurdalny.	Będzie utrudniał mieszkańca życie, będzie wpływał negatywnie na rozwój miejscowości, Zamarski nie posiadają krajobrazu który trzeba specjalnie chronić, wprowadzania audytu jest nikomu nie potrzebne.	Uwaga uwzględniona częściowo	Granice krajobrazu priorytetowego "Zamarski-Gumna" (nowa nazwa) zmniejszono w wyniku roboczych uzgodnień z gminą Dębowiec i Hażlach.
7	13.2.1	Gmina Niegowa	Niegowa	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID 3 Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	usunięcie zapisu "...minimalizacji przeznaczania terenów pod zabudowę"	Propozycja zmiany zapisu projektu audytu krajobrazowego: dotyczy - Fizyczna i chemiczna degradacja siedlisk łądowych: Ograniczanie fizycznej i chemicznej degradacji siedlisk łądowych poprzez utrzymywanie metodami odpowiednimi do występujących uwarunkowań dróg, szlaków turystycznych i ścieżek uniemożliwiających degradację przyległych terenów z naturalną roślinnością leśną i nieleśną	sporny zapis jest daleko idącą ingerencją we władztwo planistyczne gminy, ponadto planowany zapis wprowadza dodatkowe, poza już obowiązujące ograniczenia rozwoju zabudowy na terenie Parku. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem korzystania z posiadanej nieruchomości: w niewielkiej części są zaleceniem w większości - obowiązkiem ograniczającym rozwój gminy	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Ograniczanie fizycznej i chemicznej degradacji siedlisk łądowych poprzez dążenie do koncentracji zabudowy w zwartych strukturach osadniczych ..."
8	13.2.3	Gmina Niegowa	Niegowa	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID 3 Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	umożliwienie rozwoju zabudowy zgodnie z władztwem planistycznym gminy Zmniejszanie się ogólnego udziału naturalnych i półnaturalnych ekosystemów w krajobrazie: usunięcie zapisu: "Ograniczanie presji urbanistycznej, w szczególności związanej z rozpraszaniem zabudowy.".....	Usunięcie zapisu: "Ograniczanie presji urbanistycznej, w szczególności związanej z rozpraszaniem zabudowy."	sporny zapis jest daleko idącą ingerencją w prawo własności oraz we władztwo planistyczne gminy, ponadto planowany zapis wprowadza dodatkowe, poza już obowiązującymi - ograniczenia rozwoju zabudowy na terenie Parku - zapis nie do przyjęcia. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem korzystania z posiadanej nieruchomości: w niewielkiej części są zaleceniem w większości - obowiązkiem ograniczającym rozwój gminy	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Dążenie do koncentracji zabudowy w zwartych strukturach osadniczych"
9	13.2.4	Gmina Niegowa	Niegowa	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID 3 Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	umożliwienie rozwoju zabudowy zgodnie z władztwem planistycznym Gminy - wniosek o usunięcie zapisu dot. "Zmniejszenie się różnorodności biologicznej: "Przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy, w szczególności w obrębie dolin rzecznych i ekosystemów innych niż grunty orne".....	Usunięcie zapisu: "Przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy, w szczególności w obrębie dolin rzecznych i ekosystemów innych niż grunty orne.."	sporny zapis jest daleko idącą ingerencją w prawo własności oraz we władztwo planistyczne gminy, ponadto planowany zapis wprowadza dodatkowe, poza już obowiązującymi - ograniczenia rozwoju zabudowy na terenie Parku - zapis nie do przyjęcia, ograniczenie zabudowy np. na terenach zalewowych wynika z innej ustawy. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem korzystania z posiadanej nieruchomości: w niewielkiej części są zaleceniem w większości - obowiązkiem ograniczającym rozwój gminy	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Dążenie do koncentracji zabudowy w zwartych strukturach osadniczych"
10	13.2.5	Gmina Niegowa	Niegowa	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID 3 Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	umożliwienie rozwoju zabudowy zgodnie z władztwem planistycznym Gminy i usunięcie zapisu dot. "wprowadzanie do planowania i projektowania standardów architektoniczno-urbanistycznych uwzględniających lokalne formy architektoniczne (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zielen przydomowa)"	Przeciwdziałanie stosowaniu materiałów i obiektów degradujących zespoły architektoniczno-krajobrazowe poprzez wprowadzanie do planowania i projektowania standardów architektoniczno-urbanistycznych uwzględniających lokalne formy architektoniczne (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zielen przydomowa)	sporny zapis jest daleko idącą ingerencją w prawo własności oraz we władztwo planistyczne gminy, ponadto planowany zapis wprowadza dodatkowe, poza już obowiązującymi - ograniczenia rozwoju zabudowy na terenie Parku. sporny zapis wprowadza obowiązek posługiwania się drogimi na dzień dzisiejszy materiałami budowlanymi np. kamień Jurajski, drewno, jak również wprowadza obowiązek stosowania archaicznych form zabudowy z lat 40-50 (wąskie trakty, dachy dwuspadowe) nie przystających do standardów współczesnej architektury, wprowadza obowiązek realizacji zabudowy znacznie droższej w realizacji - zapis nie do przyjęcia. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem korzystania z posiadanej nieruchomości: w niewielkiej części są zaleceniem w większości - obowiązkiem ograniczającym rozwój gminy	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Promowanie stosowania materiałów i rozwiązań nawiązujących do lokalnych form architektonicznych (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zielen przydomowa)."

11	13.2.6	Gmina Niegowa	Niegowa	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID 3 Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	modyfikacja zapisu dot: Degradująca styl krajobrazu adaptacja lub modernizacja układów osadniczych wiejskich i miejskich, w tym osiedli robotniczych (tzw.osiedli patronackich)	Przeciwdziałanie stosowaniu materiałów i obiektów degradujących zespoły architektoniczno-krajobrazowe poprzez wprowadzanie do planowania i projektowania standardów architektoniczno-urbanistycznych uwzględniających lokalne formy architektoniczne (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zieleń przydomowa)	sporny zapis jest daleko idącą ingerencją w prawo własności oraz we władztwo planistyczne gminy, planowany zapis wprowadza dodatkowe, poza już obowiązującymi - ograniczenia rozwoju zabudowy na terenie Parku i właściwie ją wyklucza - aktualnie, po przez sukcesywną wymianę starej zabudowy; zabytkowe układy przestrzenne są chronione ustawą o ochronie zabytków - zapis nie do przyjęcia. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem korzystania z posiadanej nieruchomości: w niewielkiej części są zaleceniem w większości - obowiązkiem ograniczającym rozwój gminy	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Promowanie stosowania materiałów i rozwiązań nawiązujących do lokalnych form architektonicznych (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zieleń przydomowa)."
12	13.2.7	Gmina Niegowa	Niegowa	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID 3 Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	umożliwienie rozwoju zabudowy zgodnie z władztwem planistycznym Gminy i usunięcie zapisu dot. Wprowadzanie do harmonijnych zespołów architektoniczno-krajobrazowych materiałów i obiektów degradujących wyraz stylistyczny i funkcjonalność całego zespołu i usunięcie zapisu: "wprowadzanie do planowania i projektowania standardów architektoniczno-urbanistycznych uwzględniających lokalne formy architektoniczne (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zieleń przydomowa)"	Przeciwdziałanie stosowaniu materiałów i obiektów degradujących zespoły architektoniczno-krajobrazowe poprzez opracowanie i promowanie (finansowe) przez organy państwa katalogu projektów budowlanych o cechach regionalnych przystających do czasów współczesnych	sporny zapis jest daleko idącą ingerencją w prawo własności oraz we władztwo planistyczne gminy, ponadto planowany zapis wprowadza dodatkowe, poza już obowiązującymi - ograniczenia rozwoju zabudowy na terenie Parku, sporny zapis wprowadza obowiązek posługiwania się drogimi na dzień dzisiejszy materiałami budowlanymi np. kamień jurajski, drewno, jak również wprowadza obowiązek stosowania archaicznych form zabudowy z lat 40-50 (wąskie trakty, dachy dwuspadowe) nie przystających do standardów współczesnej architektury, wprowadza obowiązek skansenowej zabudowy - zapis nie do przyjęcia. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem korzystania z posiadanej nieruchomości: w niewielkiej części są zaleceniem w większości - obowiązkiem ograniczającym rozwój gminy	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Promowanie stosowania materiałów i rozwiązań nawiązujących do lokalnych form architektonicznych (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zieleń przydomowa)."
13	13.2.8	Gmina Niegowa	Niegowa	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID 3 Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	umożliwienie rozwoju zabudowy nie tylko w lukach budowlanych i w następnych liniach zabudowy i w nawiązaniu do historycznych układów jednostek osadniczych	Chaos przestrzenny i stylistyczny form zagospodarowania terenu: Ograniczanie rozproszenia zabudowy. Dążenie do koncentracji nowej zabudowy w lukach istniejącej jako kolejne linie zabudowy oraz jako dalszy rozwój zabudowy istniejącej nawiązaniu do historycznych układów jednostek osadniczych. Objęcie wszystkich nieleśnych fragmentów Parku miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, opracowywanymi dla całych jednostek osadniczych. Zwiększenie nadzoru przez powiatowych inspektorów nadzoru. Opracowanie katalogu obiektów i cech regionalnych oraz ich promocja	sporny zapis jest daleko idącą ingerencją w prawo własności oraz we władztwo planistyczne gminy, ponadto planowany zapis wprowadza dodatkowe, poza już obowiązującymi - ograniczenia rozwoju zabudowy na terenie Parku, uniemożliwia rozwój osadnictwa - zapis nie do przyjęcia. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem korzystania z posiadanej nieruchomości: w niewielkiej części są zaleceniem w większości - obowiązkiem ograniczającym rozwój gminy	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Dążenie do koncentracji zabudowy w zwartych strukturach osadniczych, a infrastruktury w pasach infrastruktury; preferowanie rozwoju zabudowy w lukach wśród zabudowy istniejącej oraz jako kolejne linie zabudowy."
14	13.2.9	Gmina Niegowa	Niegowa	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID 3 Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	dotyczy zapisu: Niszczenie wartości historycznych, fizjonomicznych, przyrodniczych i architektonicznych przypadkową nieestetyczną zabudową i infrastrukturą	zapisu projektu audytu krajobrazowego: jak dla uwagi dotyczącej: Chaos przestrzenny i stylistyczny form zagospodarowania terenu	jak dla uwagi dotyczącej: Chaos przestrzenny i stylistyczny form zagospodarowania terenu	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Dążenie do koncentracji zabudowy w zwartych strukturach osadniczych, a infrastruktury w pasach infrastruktury; preferowanie rozwoju zabudowy w lukach wśród zabudowy istniejącej oraz jako kolejne linie zabudowy."
15	13.3.1	Gmina Niegowa	Niegowa	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID 17 Otulina Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd i Parku Krajobrazowego Stawki	usunięcie zapisu "...minimalizacji przeznaczania terenów pod zabudowę"	Fizyczna i chemiczna degradacja siedlisk łądowych: Ograniczanie fizycznej i chemicznej degradacji siedlisk łądowych poprzez utrzymywanie metodami odpowiednimi do występujących uwarunkowań dróg, szlaków turystycznych i ścieżek uniemożliwiające degradację przyległych terenów z naturalną roślinnością leśną i nieleśną...	sporny zapis jest daleko idącą ingerencją w we władztwo planistyczne gminy, ponadto planowany zapis wprowadza dodatkowe, poza już obowiązujące ograniczenia rozwoju zabudowy na terenie Parku. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem korzystania z posiadanej nieruchomości: w niewielkiej części są zaleceniem w większości - obowiązkiem ograniczającym rozwój gminy	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Ograniczanie fizycznej i chemicznej degradacji siedlisk łądowych poprzez dążenie do koncentracji zabudowy w zwartych strukturach osadniczych."
16	13.3.2	Gmina Niegowa	Niegowa	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID 17 Otulina Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd i Parku Krajobrazowego Stawki	umożliwienie rozwoju zabudowy nie tylko w lukach budowlanych i w następnych liniach zabudowy i usunięcie zapisu dot. "wprowadzanie do planowania i projektowania standardów architektoniczno-urbanistycznych uwzględniających lokalne formy architektoniczne (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zieleń przydomowa)"	Wprowadzanie różnych form zabudowy i infrastruktury technicznej: Dążenie do koncentracji zabudowy w zwartych strukturach osadniczych i infrastruktury w pasach infrastruktury; preferowanie rozwoju zabudowy w sąsiedztwie zabudowy istniejącej oraz w lukach wśród zabudowy i jako kolejne linie zabudowy. Usunięcie zapisu: "Przeciwdziałanie stosowaniu materiałów i obiektów degradujących zespoły architektoniczno-krajobrazowe poprzez wprowadzanie do planowania i projektowania standardów architektoniczno-urbanistycznych uwzględniających lokalne formy architektoniczne (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zieleń przydomowa)."	sporny zapis jest daleko idącą ingerencją w prawo własności oraz we władztwo planistyczne gminy, ponadto planowany zapis wprowadza dodatkowe, poza już obowiązującymi - ograniczenia rozwoju zabudowy na terenie Parku, sporny zapis wprowadza obowiązek posługiwania się drogimi na dzień dzisiejszy materiałami budowlanymi np. kamień jurajski, drewno, jak również wprowadza obowiązek stosowania archaicznych form zabudowy z lat 40-50 (wąskie trakty, dachy dwuspadowe) nie przystających do standardów współczesnej architektury, wprowadza obowiązek skansenowej zabudowy - zapis nie do przyjęcia. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem korzystania z posiadanej nieruchomości: w niewielkiej części są zaleceniem w większości - obowiązkiem ograniczającym rozwój gminy	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Promowanie stosowania materiałów i rozwiązań nawiązujących do lokalnych form architektonicznych (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zieleń przydomowa)."

17	13.3.3	Gmina Niegowa	Niegowa	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID 17 Otulina Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd i Parku Krajobrazowego Stawki	umożliwienie rozwoju zabudowy nie tylko w lukach budowlanych i w następnych liniach zabudowy i usunięcie zapisu dot. "wprowadzanie do planowania i projektowania standardów architektoniczno-urbanistycznych uwzględniających lokalne formy architektoniczne (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zieleń przydomowa)"	usunięcie zapisu: "Przeciwdziałanie stosowaniu materiałów i obiektów degradujących zespoły architektoniczno-krajobrazowe poprzez wprowadzanie do planowania i projektowania standardów architektoniczno-urbanistycznych uwzględniających lokalne formy architektoniczne (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zieleń przydomowa)."	sporny zapis jest daleko idącą ingerencją w prawo własności oraz we władztwo planistyczne gminy, ponadto planowany zapis wprowadza dodatkowe, poza już obowiązującymi - ograniczenia rozwoju zabudowy na terenie Parku, sporny zapis wprowadza obowiązek posługiwania się drogami na dzień dzisiejszy materiałami budowlanymi np. kamień jurajski, drewno, jak również wprowadza obowiązek stosowania archaicznych form zabudowy z lat 40-50 (wąskie trakty, dachy dwuspadowe) nie przystających do standardów współczesnej architektury, wprowadza obowiązek skansenowej zabudowy - zapis nie do przyjęcia. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem korzystania z posiadanej nieruchomości: w niewielkiej części są zaleceniem w większości - obowiązkiem ograniczającym rozwój gminy	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Promowanie stosowania materiałów i rozwiązań nawiązujących do lokalnych form architektonicznych (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zieleń przydomowa)."
18	13.3.4	Gmina Niegowa	Niegowa	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID 17 Otulina Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd i Parku Krajobrazowego Stawki	umożliwienie rozwoju zabudowy zgodnie z władztwem planistycznym gminy	uwagi i propozycje jak dla zagrożenia: Zaburzenie struktury miejskich i wiejskich zabytkowych układów przestrzennych przez nowe inwestycje	jak dla zagrożenia: Zaburzenie struktury miejskich i wiejskich zabytkowych układów przestrzennych przez nowe inwestycje	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Promowanie stosowania materiałów i rozwiązań nawiązujących do lokalnych form architektonicznych (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zieleń przydomowa)."
19	13.3.5	Gmina Niegowa	Niegowa	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID 17 Otulina Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd i Parku Krajobrazowego Stawki	umożliwienie rozwoju zabudowy zgodnie z władztwem planistycznym Gminy i usunięcie zapisu dot. Wprowadzanie do harmonijnych zespołów architektoniczno-krajobrazowych materiałów i obiektów degradujących wyraz stylistyczny i funkcjonalność całego zespołu i usunięcie zapisu: "wprowadzanie do planowania i projektowania standardów architektoniczno-urbanistycznych uwzględniających lokalne formy architektoniczne (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zieleń przydomowa)"	Przeciwdziałanie stosowaniu materiałów i obiektów degradujących zespoły architektoniczno-krajobrazowe poprzez opracowanie i promowanie (finansowe) przez organy państwa katalogu projektów budowlanych o cechach regionalnych przystających do czasów współczesnych	sporny zapis jest daleko idącą ingerencją w prawo własności oraz we władztwo planistyczne gminy, ponadto planowany zapis wprowadza dodatkowe, poza już obowiązującymi - ograniczenia rozwoju zabudowy na terenie Parku, sporny zapis wprowadza obowiązek posługiwania się drogami na dzień dzisiejszy materiałami budowlanymi np. kamień jurajski, drewno, jak również wprowadza obowiązek stosowania archaicznych form zabudowy z lat 40-50 (wąskie trakty, dachy dwuspadowe) nie przystających do standardów współczesnej architektury, wprowadza obowiązek skansenowej zabudowy - zapis nie do przyjęcia. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem korzystania z posiadanej nieruchomości: w niewielkiej części są zaleceniem w większości - obowiązkiem ograniczającym rozwój gminy	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Promowanie stosowania materiałów i rozwiązań nawiązujących do lokalnych form architektonicznych (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zieleń przydomowa)."
20	13.3.6	Gmina Niegowa	Niegowa	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID 17 Otulina Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd i Parku Krajobrazowego Stawki	umożliwienie rozwoju zabudowy zgodnie z władztwem planistycznym Gminy i usunięcie zapisu dot. Wprowadzanie do harmonijnych zespołów architektoniczno-krajobrazowych materiałów i obiektów degradujących wyraz stylistyczny i funkcjonalność całego zespołu i usunięcie zapisu: "wprowadzanie do planowania i projektowania standardów architektoniczno-urbanistycznych uwzględniających lokalne formy architektoniczne (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zieleń przydomowa)"	dot. Zanik cech architektury regionalnej; unifikacja materiałów i form architektury wiejskiej i miejskiej oraz jej bezpośredniego kontekstu krajobrazowego (ogrodzenia, podjazdy, zieleń) Przeciwdziałanie stosowaniu materiałów i obiektów degradujących zespoły architektoniczno-krajobrazowe poprzez opracowanie i promowanie (finansowe) przez organy państwa katalogu projektów budowlanych o cechach regionalnych przystających do czasów współczesnych	sporny zapis jest daleko idącą ingerencją w prawo własności oraz we władztwo planistyczne gminy, ponadto planowany zapis wprowadza dodatkowe, poza już obowiązującymi - ograniczenia rozwoju zabudowy na terenie Parku, sporny zapis wprowadza obowiązek posługiwania się drogami na dzień dzisiejszy materiałami budowlanymi np. kamień jurajski, drewno, jak również wprowadza obowiązek stosowania archaicznych form zabudowy z lat 40-50 (wąskie trakty, dachy dwuspadowe) nie przystających do standardów współczesnej architektury, wprowadza obowiązek skansenowej zabudowy - zapis nie do przyjęcia. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem korzystania z posiadanej nieruchomości: w niewielkiej części są zaleceniem w większości - obowiązkiem ograniczającym rozwój gminy	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Promowanie stosowania materiałów i rozwiązań nawiązujących do lokalnych form architektonicznych (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zieleń przydomowa)."
21	13.3.7	Gmina Niegowa	Niegowa	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID 17 Otulina Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd i Parku Krajobrazowego Stawki	umożliwienie rozwoju zabudowy zgodnie z władztwem planistycznym gminy	dot. Chaos przestrzenny i stylistyczny form zagospodarowania terenu Ograniczanie rozproszenia zabudowy, poza terenami wyznaczonymi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz obszarze uzupełnień zabudowy w planie ogólnym gminy, usunięcie zapisu: Dążenie do koncentracji nowej zabudowy w lukach istniejącej jako kolejne linie zabudowy i w nawiązaniu do historycznych układów jednostek osadniczych	sporny zapis jest daleko idącą ingerencją w prawo własności oraz we władztwo planistyczne gminy, ponadto planowany zapis wprowadza dodatkowe, poza już obowiązującymi - ograniczenia rozwoju zabudowy na terenie właściwie całej Gminy, - zapis nie do przyjęcia. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem korzystania z posiadanej nieruchomości: w niewielkiej części są zaleceniem w większości - obowiązkiem ograniczającym rozwój gminy	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Dążenie do koncentracji zabudowy w zwartych strukturach osadniczych; preferowanie rozwoju zabudowy w lukach wśród zabudowy istniejącej oraz jako kolejne linie zabudowy."
22	13.3.8	Gmina Niegowa	Niegowa	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID 17 Otulina Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd i Parku Krajobrazowego Stawki	umożliwienie rozwoju zabudowy zgodnie z władztwem planistycznym gminy	uwagi i propozycje jak dla zagrożenia: Chaos przestrzenny i stylistyczny form zagospodarowania terenu	jak dla zagrożenia: Chaos przestrzenny i stylistyczny form zagospodarowania terenu	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Dążenie do koncentracji zabudowy w zwartych strukturach osadniczych; preferowanie rozwoju zabudowy w lukach wśród zabudowy istniejącej oraz jako kolejne linie zabudowy."

23	13.8	Gmina Niegowa	Niegowa	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.1059; 24-341.31-042; Mirów-Bobolice	W nawiązaniu do video spotkania z dnia 13 stycznia 2025 roku zgłaszono następujące uwagi : <ul style="list-style-type: none"> usunąć zapisy mówiące o zagrożeniach ze strony turystyki wpływających na krajobraz w rekomendacjach dotyczących miejscowości Mirów gmina Niegowa id 1059 zmienić przebieg granicy strefy walorów widokowych w sposób taki jak na rysunku który przesyłam w załączniku w Miejscowości Mirów id 1059 pomijając tereny dopuszczone już pod zabudowę w aktualnym planie zagospodarowania przestrzennego Gminy Niegowa . terenów obejmujących zabudowania wiejskie oraz terenów położonych na południe od zabudowań. terenu parkingu zlokalizowanego na zachód od Łutowca na działce numer 292 proponuję ograniczenie strefy krajobrazu priorytetowego wyłącznie do terenów objętych strefą Natura 2000 / Ostoja Kroczycka (od zabudowań wsi do drogi/działki 128) 		w załączniku graficznym	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano granice krajobrazu priorytetowego i strefy ochrony ekspozycji. Zweryfikowano zagrożenia, pozostawiając w niektórych przypadkach turystykę, obniżając skalę.
24	15.1.1	B.S	Żarki	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.970; 24-341.31-030; Dolina Wiercicy	Proponuję nadać Suliszowicom status krajobrazu priorytetowego, obejmując tereny, na których znajdują się m.in. skała Hajduczek, Skała u Chłopa, Samcowizna zakaz wspinania, Torkowa, Kapuśniak, Dziurawa, Brama Suliszowicka, Kapliczkowa, Borowik, Muminek Pod Prądem, Skorkowa, Masztowa, Kazałnica Suliszowicka, Dębia, Dębina, Góra Hajduczka, Tankowiec, Wełniana, Mrowianka Większa, Sroga Skała, Biedrniowa zakaz wspinania. Alternatywnie, uprzejmie wnoszę o włączenie do obszaru 970 projektu Audytu Krajobrazowego, tych terenów znajdujących się w Suliszowicach, które zostały sklasyfikowane jako obszar nr 2 (dotyczy to w szczególności terenów w sąsiedztwie skały Hajduczek oraz skały Kapuśniak czy Brama Suliszowicka) w Planie Ochrony Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” oraz które miały wejść w skład projektowanego Jurajskiego Parku Narodowego albo jego otuliny zgodnie z opracowaniem Romualda Olaczka, Janusza Hereźniaka, Wiesława Kolana (kier.), Jurajski Park Narodowy, Dokumentacja naukowa do projektu utworzenia parku narodowego, Łódź, Częstochowa, maj 1997 r.		Objęcie Suliszowic lub ich części statusem krajobrazu priorytetowego znajduje swoje uzasadnienie typowo jurajskim charakterem wsi, wyjątkowo licznym nagromadzeniem ostańców skalnych, wejściem w skład projektowanego Jurajskiego Parku Narodowego albo jego otuliny, sklasyfikowaniem jako obszar nr 2 w Planie Ochrony Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”, jak również występowaniem gatunków chronionych prawem. Przykładowo na tzw. wzgórzu Grodzisko (nazwa pochodzi z ruin średniowiecznej strażnicy) pomiędzy Suliszowicami-Wieś a SuliszowicamiZastudnie znajdują się siedliska chronione na podstawie prawa UE – dyrektywy 92/43/EWG i inne gatunki chronione w świetle przepisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183), rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409) oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. 2014 poz. 1408). Występują tu m.in. kilka rodzin popielic szarych (glis glis), kolonie nietoperzy, dzięcioł zielony (picus viridis), krogulce, myszolowy, wiele gniazd padalca zwyczajnego (anguis fragilis), wiele gatunków ropuch, widziano gniewosza plamistego (coronella austriaca), liczne stanowiska śnieżycki przebiśnieg (galanthus nivalis), gwiazdosze, itd.	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano granice krajobrazu priorytetowego dołączając do niego tereny leśne (zgodnie z podtypem).
25	15.1.2	B.S	Żarki	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.970; 24-341.31-030; Dolina Wiercicy	Występują tu typowe dla Jury Krakowsko-Częstochowskiej zagrożenia, jak ogrodzenia niewpisujące się w krajobraz, przekształcanie nowych terenów na działki budowlane, grodzenie ostańców skalnych i wznoszenie na nich obiektów budowlanych, prowadzenie prac ziemnych trwale przekształcających krajobraz		Zjawiska te coraz częściej zdarzają się również w Suliszowicach	Uwaga nieuwzględniona	Opisane zagrożenie mieści się w poz.: "B.2.3. Zanik cech architektury regionalnej; unifikacja materiałów i form architektury wiejskiej i oraz jej bezpośredniego kontekstu krajobrazowego (ogrodzenia, podjazdy, zieleń)".
26	15.1.3	B.S	Żarki	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.970; 24-341.31-030; Dolina Wiercicy	Postuluję wprowadzenie zakazu niszczenia, zabudowywania i grodzenia enklaw z ostańcami skalnymi i głazami narzutowymi. Grodzenie byłoby dopuszczalne jedynie przy użyciu niekontrastujących z otoczeniem, tymczasowych ogrodzeń albo naturalnych budulców jak kamień czy drewno w przypadkach uzasadnionych np. wypasem zwierząt.		Powyższy zakaz nie ingeruje w prawo własności a często wynika z planów miejscowych, jak np. zapisy MPZP dla gminy Żarki w zakresie (nieprzeznaczanego) zakazu stosowania ogrodzeń odlewanych z betonu.	Uwaga nieuwzględniona	Opisane zagrożenia są ujęte w tabeli zagrożeń i są dla nich sformułowane stosowne rekomendacje i wnioski. W audycie, niebędącym aktem prawa miejscowego, nie formułuje się zakazów. Ogólne zalecenia dotyczące ogrodzeń wprowadzono w Tomie I Synteza, w rodz. 6. Nie ma podstawy prawnej dotyczącej ograniczenia możliwości grodzenia działek prywatnych. Rekomendacje dotyczące potrzeby ochrony cennych form rzeźby zawarte są w karcie krajobrazu.

27	16.1.1	L.B	Zarki	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.970; 24-341.31-030; Dolina Wiercicy	Proponuję aby obszar 970 został uzupełniony o niektóre tereny z obszaru nr 2 w rozumieniu Planu Ochrony Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” stanowiącego załącznik do uchwały Nr IV/48/2/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 10 marca 2014 roku, przy jednoczesnym pozostawieniu propozycji zawartych w projekcie Audytu Krajobrazowego. W związku z tym należy włączyć do obszaru 970 projektu Audytu Krajobrazowego siedliskowe ostańce skalne w Suliszowicach, a w szczególności tereny w sąsiedztwie skały Hajduczek (b. popularnej wśród wspinaczy skały) oraz innych skał jak np. Kapuśniak, Dziurawa, Brama Suliszowicka. Można również rozważyć włączenie do obszaru 970 projektu Audytu Krajobrazowego terenów koło Siedlca obejmujących m.in. Kamieniołom Warszawski, Pustynię Siedlecką oraz jaskinię „Na Dupce”. Alternatywnie zasadne jest utworzenie osobnego obszaru krajobrazu priorytetowego z terenów, na którym położone są Suliszowice.		Proponowane tereny, w szczególności z obszaru nr 2 w rozumieniu Planu Ochrony Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”, miały wejść pierwotnie w skład projektowanego Jurajskiego Parku Narodowego lub jego otuliny (Romuald Olaczek, Janusz Hereźniak, Wiesław Kolan (kier.), Jurajski Park Narodowy, Dokumentacja naukowa do projektu utworzenia parku narodowego, Łódź, Częstochowa, maj 1997 r.). Dodatkowym uzasadnieniem za włączeniem ww. terenów do obszaru 970 projektu Audytu Krajobrazowego albo utworzeniem nowego obszaru krajobrazu priorytetowego dla Suliszowic jest typowo jurajski charakter tych terenów – murawy kserotermiczne, łąki i grunty rolne z licznym nagromadzeniem ostańców skalnych i enklaw śródpolnych, na których występują gatunki fauny, flory i fungi pozostającej pod ochroną prawną, takich jak kolonie nietoperzy czy rodziny popielic szarych – dotyczy to przede wszystkim wzgórze „Grodzisko” (nazwa pochodzi od średniowiecznej strażnicy) pomiędzy Suliszowicami – Zastudnie a Suliszowicami - Wieś. Jest tu b. wiele skał wapiennych, w których znajdują się jaskinie, m.in. Jaskinia Suliszowicka. Na niektórych skalach uprawiana jest wspinaczka skalna. Są to skały: Hajduczek, Biedruniowa, Dębia Skała, Brama Suliszowicka, Jagodowa, Kazalnica Suliszowicka, Kapuśniak, Markowa Skała, Masztowa, Molenda, Muminek, Okap Suliszowicki, Panda, Skała pod Prądem, Samcowizna, Skała we Wsi (U Chłopa), Studnia, Torkowa Skała. Niektórzy gospodarze prowadzą w Suliszowicach wypas owiec na pobliskich łąkach (w załączeniu zdjęcie promocyjnej mapy wydanej przez Gminę Żarki).	Uwaga uwzględniona częściowo	Do krajobrazu priorytetowego dołączono obszary na północ i wschód od Suliszowic oraz niewielkie fragmenty z ostańcami skalnymi w innych miejscach. Włączenie większych fragmentów było niemożliwe ze względu na metodykę (rozdzielenie krajobrazów leśnych krajobrazami innych podtypów). Kamieniołom Warszawski, choć niewątpliwie cenny, jest w trakcie eksploatacji i nie należy do podtypu 3b.
28	16.1.2	L.B	Zarki	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.970; 24-341.31-030; Dolina Wiercicy	Zagrożenia dla krajobrazu Suliszowic są analogiczne jak dla wsi Lutowiec. W szczególności dotyczą one ryzyka zabudowy lub otoczenia betonowymi płotami kolejnych ostańców skalnych, a także stawiania np. blaszanych garaży przy ostańcach skalnych, co skutkowało będzie utratą walorów krajobrazowych i turystycznych miejsca. Inne to prowadzenie prac ziemnych trwale zniekształcających teren oraz możliwość budowy farm fotowoltaicznych na obszarach o wyjątkowych walorach krajobrazowych. Kolejnym zagrożeniem jest niszczenie enklaw śródpolnych z ostańcami skalnymi.		Przytoczone obok zjawiska występują na obszarze Suliszowic.	Uwaga nieuwzględniona	Opisane zagrożenia (zabudowa ostańców) są ujęte w tabeli zagrożeń i są dla nich sformułowane stosowne rekomendacje i wnioski. W audycie, niebędącym aktem prawa miejscowego, nie formuluje się zakazów. Ogólne zalecenia dotyczące ogrodzeń wprowadzono w Tomie I Synteza, w rozdz. 6. Rekomendacje dotyczące potrzeby ochrony cennych form rzeźby zawarte są w karcie krajobrazu.
29	16.1.3	L.B	Zarki	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.970; 24-341.31-030; Dolina Wiercicy	Rekomendacje dotyczące ochrony obszaru Suliszowic są analogiczne jak dla wsi Lutowiec. Jednocześnie należy wprowadzić zakaz stawiania nowych obiektów budowlanych, w tym blaszanych garaży przy i na ostańcach skalnych oraz przekształcania terenów rolnych i leśnych na działki budowlane, stawiania ogrodzeń zakłócających harmonię krajobrazu, a także prowadzenia prac ziemnych skutkujących istotnym i trwałym zniekształceniem terenu. Należy również wprowadzić zakaz lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż moc mikroinstalacji w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii – dot. to w szczególności farm fotowoltaicznych		Doświadczenia pokazują, że obecnie grodzi się betonowymi płotami (również wbrew zapisom miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) czy też wznosi obiekty budowlane na i przy ostańcach skalnych. Co raz częściej tereny w miejscach o wyjątkowych walorach krajobrazowych zajmowane są pod duże farmy fotowoltaiczne (choć na razie nie ma takich na terenie Suliszowic). Prowadzi się również prace ziemne powodujące trwałe zniekształcenie terenu (budowa strzelnic, zagruzowywanie niecek czy stromych zboczy, itd.) czy skutkujące zniszczeniem enklaw śródpolnych. Wprowadzenie ww. rekomendacji pozwoli na zachowanie dziedzictwa przyrodniczego, krajobrazowego i kulturowego typowych wsi jurajskich.	Uwaga nieuwzględniona	Opisane zagrożenia (zabudowa ostańców, fotowoltaika) są ujęte w tabeli zagrożeń i są dla nich sformułowane stosowne rekomendacje i wnioski. Dla tego krajobrazu nie ma ograniczenie wielkości farm fotowoltaicznych. W audycie, niebędącym aktem prawa miejscowego, nie formuluje się zakazów. Ogólne zalecenia dotyczące ogrodzeń wprowadzono w Tomie I Synteza, w rozdz. 6. Rekomendacje dotyczące potrzeby ochrony cennych form rzeźby zawarte są w karcie krajobrazu.
30	16.2.1	L.B	Niegowa/Janów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.969; 24-341.31-029; Góry Gorkowskie	Proponuję aby obszar 969 został uzupełniony o niektóre tereny z obszaru nr 2 w rozumieniu Planu Ochrony Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” stanowiącego załącznik do uchwały Nr IV/48/2/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 10 marca 2014 roku, przy jednoczesnym pozostawieniu propozycji zawartych w projekcie Audytu Krajobrazowego. W związku z tym proponuję włączyć do obszaru 969 projektu Audytu Krajobrazowego. Są to: 1) tzw. Łączki koło Gór Gorkowskich – naturalne łąki i pastwiska graniczące z nowo powołanym rezerwatem przyrody „Góry Gorkowskie” i jego otuliną; 2) tereny pomiędzy Złotym Potokiem a Górą Gorkowskimi – nieprzekształcony obszar z (małymi) pojedynczymi ostańcami skalnymi, łąkami oraz fragmentami starodrzewia biocenotycznego (w szczególności oddziały leśne wg BDL: 224-231).		Proponowane tereny zostały sklasyfikowane jako obszar nr 2 w rozumieniu Planu Ochrony Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” stanowiącego załącznik do uchwały Nr IV/48/2/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 10 marca 2014 roku. Miały one wejść pierwotnie w skład projektowanego Jurajskiego Parku Narodowego lub jego otuliny (Romuald Olaczek, Janusz Hereźniak, Wiesław Kolan (kier.), Jurajski Park Narodowy, Dokumentacja naukowa do projektu utworzenia parku narodowego, Łódź, Częstochowa, maj 1997 r.).	Uwaga uwzględniona częściowo	Rozszerzono w niewielkim zakresie granice krajobrazu priorytetowego o tereny leśne z ostańcami skalnymi. Pozostałe wskazane tereny, choć cenne krajobrazowo, nie mieszczą się w obrębie podtypu 3b.
31	16.2.2	L.B	Niegowa/Janów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.969; 24-341.31-029; Góry Gorkowskie	Zagrożenia są analogiczne jak w przypadku Suliszowic. Ponadto, grodzone są betonowymi płotami działki bez prawa zabudowy		Grodzenie działek rolnych lub leśnych prowadzi do trwałej utraty walorów krajobrazowych miejsca i nie znajduje żadnego uzasadnienia, np. od strony ochrony prawa własności czy jego wykonywania.	Uwaga nieuwzględniona	Opisane zagrożenia (zabudowa ostańców, fotowoltaika) są ujęte w tabeli zagrożeń i są dla nich sformułowane stosowne rekomendacje i wnioski. W audycie, niebędącym aktem prawa miejscowego, nie formuluje się zakazów. Ogólne zalecenia dotyczące ogrodzeń wprowadzono w Tomie I Synteza, w rozdz. 6. Nie ma podstawy prawnej dotyczącej ograniczenia możliwości grodzenia działek prywatnych. Rekomendacje dotyczące potrzeby ochrony cennych form rzeźby zawarte są w karcie krajobrazu.

32	16.2.3	L.B	Niegowa/Janów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.969; 24-341.31-029; Góry Gorzkowskie	Rekomendacje są analogiczne jak w przypadku Suliszowic. Dodatkowo należy wprowadzić zakaz grodzienia działek (ogrodzeniami nie wtapiającymi się w krajobraz) rolnych i leśnych i rekomendować gminom jego egzekwowanie		Przedmiotowy zakaz nie godzi w prawo własności, skoro zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (np. dla gminy Żarki i Niegowa) zakazuje się wznoszenia betonowych ogrodzeń na terenie gminy. Zakaz ten jest jednak nagminnie łamany i wprowadzenie jego w rekomendacjach Audytu Krajobrazowego przyczyni się do podniesienia świadomości prawnej i poszanowania prawa przez mieszkańców	Uwaga nieuwzględniona	Opisane zagrożenia (zabudowa ostańców, fotowoltaika) są ujęte w tabeli zagrożeń i są dla nich sformułowane stosowne rekomendacje i wnioski. W audycie, niebędącym aktem prawa miejscowego, nie formuluje się zakazów. Ogólne zalecenia dotyczące ogrodzeń wprowadzono w Tomie I Synteza, w rozdz. 6.
33	16.3	L.B	Niegowa (miejscowość Lutowiec)	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.979; 24-341.31-040; Lutowiec	Pkt 13 zawierającym rekomendacje w zakresie instalacji OZE należy nadać brzmienie: „13. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie należy wprowadzić zakaz lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż moc mikroinstalacji w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii. - Zmiany w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów i zasadach ich zagospodarowania zgodnie z obowiązującymi gminnymi aktami planowania przestrzennego gminy Niegowa.”		Mikroinstalacja stanowi instalację odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 50 kW, przyłączonej do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV albo o mocy osiągalnej cieplnej w skojarzeniu nie większej niż 150 kW, w której łączna moc zainstalowana elektryczna jest nie większa niż 50 kW. Taka instalacja ma wystarczająco dużą moc aby zapewnić dostawy energii elektrycznej do dużego gospodarstwa rolnego (np. 200 ha oraz hodowla zwierząt). Próg 50 kW jest progiem dedykowanym prosumentowi. Zgodnie z art. 2 pkt 27a ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, prosument energii odnawialnej stanowi odbiorcę końcowego wytwarzającego energię elektryczną wyłącznie z odnawialnych źródeł energii na własne potrzeby w mikroinstalacji, pod warunkiem że w przypadku odbiorcy końcowego niebędącego odbiorcą energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, nie stanowi to przedmiotu przeważającej działalności gospodarczej określonej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 773). Instalacje OZE o mocy 500 kW są to bardzo duże instalacje, których posiadanie związane jest z wykonywaniem działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania energii elektrycznej. Lokalizacja takiej instalacji wymaga przeznaczenia kilku tysięcy metrów po farmę fotowoltaiczną. Dodatkowym argumentem za wprowadzeniem progu 50 kW jest analogiczny próg stosowany względem elektrowni wiatrowych. Zgodnie z art. 4c ust. 1 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, zakazuje się lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenach parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i obszarów Natura 2000 w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Jednocześnie w świetle art. 2 pkt 1 przedmiotowej ustawy elektrownia wiatrowa stanowi instalację odnawialnego źródła energii, składającą się z części budowlanej stanowiącej budowlę w rozumieniu prawa budowlanego oraz urządzeń technicznych, w tym elementów technicznych, w której energia elektryczna jest wytwarzana z energii wiatru, o mocy większej niż moc mikroinstalacji w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, czyli 50 kW. Na marginesie należy zaznaczyć, że w związku z ww. wyłączeniem ustawowym odnośnie lokalizacji elektrowni wiatrowych nie jest potrzebne nawiązanie do tych elektrowni w pkt 13. Jednocześnie zakaz te warto rozszerzyć na cały Park Krajobrazowy „Orlich Gniazd”.	Uwaga nieuwzględniona	Skorygowano granice krajobrazu priorytetowego ograniczając go tylko do otoczenia ostańców skalnych (podtyp 4d) dla których nie przewiduje się w ogóle wprowadzania odnawialnych źródeł energii.
34	17.1.1	E.G	Żarki/Janów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.970; 24-341.31-030; Dolina Wiercicy	Uprzejmie wnoszę o objęcie statusem krajobrazu priorytetowego: 1) Suliszowic ze względu na typowo jurajski charakter wsi oraz bardzo liczne nagromadzenie ostańców skalnych, obejmując m.in. skały Hajduczek, Kapuśniak, Dziurawa, Brama Suliszowicka, Kazałnica Suliszowicka, Dębina Skala, Góra Hajduczka, Tankowiec, Sroga Skala; 2) Obszarów w okolicach Siedlca obejmujących m.in. Kamieniolom Warszawski, Pustynię Siedlecką oraz jaskinię „Na Dupce”. Alternatywnie, jako minimum, można włączyć do obszaru 970 projektu Audytu Krajobrazowego tereny z pkt 1 sklasyfikowane jako obszar nr 2 w Planie Ochrony Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”.		Znaczna część terenów z pkt 1 i 2 została sklasyfikowana jako obszar nr 2 w Planie Ochrony Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” oraz miała wejść w skład projektowanego Jurajskiego Parku Narodowego albo jego otuliny.	Uwaga uwzględniona częściowo	Do krajobrazu priorytetowego dołączono obszary na północ i wschód od Suliszowic oraz niewielkie fragmenty z ostańcami skalnymi w innych miejscach. Włączenie większych fragmentów było niemożliwe ze względu na metodykę (rozdzielenie krajobrazów leśnych krajobrazami innych podtypów).
35	17.1.2	E.G	Żarki/Janów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.970; 24-341.31-030; Dolina Wiercicy	Do zagrożeń należą m.in. niszczenie enklaw śródpolnych, grodzienie i wznoszenie obiektów budowlanych przy ostańcach skalnych, przekształcanie terenów rolnych i leśnych na budowlane.		Występowanie tych zjawisk można stwierdzić w terenie.	Uwaga nieuwzględniona	Wskazane w uwadze zagrożenia oraz ogólne rekomendacje ich dotyczące ujęte są w karcie krajobrazu.
36	17.1.3	E.G	Żarki/Janów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.970; 24-341.31-030; Dolina Wiercicy	Należy wprowadzić zakaz stosowania ogrodzeń zakłócających harmonię krajobrazu, w szczególności w odniesieniu terenów rolnych i leśnych, w szczególności z ostańcami skalnymi, niszczenia enklaw śródpolnych oraz trwałego przekształcania terenu, np. poprzez wysypywanie gruzu, a także rekomendować gminom stosowanie zasady koncentracji zabudowy.		Wprowadzanie powyższych zakazów przyczyni się do ochrony krajobrazu Jury Krakowsko-Częstochowskiej	Uwaga nieuwzględniona	Opisane zagrożenia są ujęte w tabeli zagrożeń i są dla nich sformułowane stosowne rekomendacje i wnioski. W audycie, niebędącym aktem prawa miejscowego, nie formuluje się zakazów. Ogólne zalecenia dotyczące ogrodzeń wprowadzono w Tomie I Synteza, w rozdz. 6. Nie ma podstawy prawnej dotyczącej ograniczenia możliwości grodzienia działek prywatnych. Rekomendacje dotyczące potrzeby ochrony cennych form rzeźby zawarte są w karcie krajobrazu.

37	17.2	E.G	Kilka gmin	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych		Uprzejmie wnoszę o objęcie statusem krajobrazu priorytetowego Ostoi Kroczyckiej PLH240032, Ostoi Buczyny w Szypowicach i Las Niwiski PLH240034 oraz przylegającego do niej boru jodłowego, a także buczyn wokół zamku Udórz.		Znaczna część z wymienionych obszarów należy do sieci Natura 2000 albo ze względu na walory przyrodnicze i krajobrazowe powinna zostać objęta silniejszą ochroną prawną.	Uwaga nieuwzględniona	Wyznaczenie krajobrazów priorytetowych opiera się o szczegółową metodykę określoną w rozporządzeniu. Na obecnym etapie nie ma możliwości wyznaczania nowych krajobrazów.
38	18.1.1	J.L	Niegowa	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.1059; 24-341.31-042; Mirów-Bobolice	Charakterystyka i fizjonomia krajobrazu: nie właściwie opisana.	Usunięcie krajobrazu priorytetowego ID 1059, typ i podtyp krajobrazu: 4d	Fizjonomia krajobrazu jeszcze 25 lat temu wyglądała zupełnie inaczej. Przedpola widokowe, malowniczy i zharmonizowany krajobrazowo układ jest wyłączną zasługą pracy gospodarzy tego terenu. Po granicy tego obszaru nie przebiegają żadne szlaki turystyczne. Szlaki turystyczne przebiegają drogą gminną łączącą Bobolice z Mirowem. Nie jest wytwarzana tam żadna presja turystyczna. To naturalny trend turystyczny, który wymaga tworzenia profesjonalnych miejsc obsługi turystycznej, parkingów, dróg, ścieżek, punktów obsługi turystycznej. Tego wymaga rozwój turystyki Gminy Niegowa co jest priorytetem obowiązującej Strategii Gminy Niegowa. Wyznaczenie kartograficzne obszaru na mapie ma się nijak do punktów terenowych. Zostało zrobione dowolnie, bez żadnego uzasadnienia i bez uzgodnienia z Właścicielami z naruszeniem Art.64 Konstytucji RP	Uwaga nieuwzględniona	Krajobraz został wyznaczony zgodnie z metodyką określoną w rozporządzeniu na podstawie aktualnego stanu. Uznanie za krajobraz priorytetowy nie wymaga uzgodnienia z właścicielem terenu. Część granicy krajobrazu biegnie wzdłuż dróg, stanowiących wskazane w charakterystyce szlaki turystyczne.
39	18.1.2	J.L	Niegowa	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.1059; 24-341.31-042; Mirów-Bobolice	Przedpola ekspozycji - należy uzgodnić przedpola ekspozycji z Właścicielami terenu		Proponowane przedpola ekspozycji wokół Zamku Mirów i Zamku Bobolice nie mają nic wspólnego z naturalną ekspozycją. Są wynikiem ukształtowania terenów zielonych przez Właścicieli terenów i Zamków i nie można ich ograniczać w jakikolwiek sposób w ich pielęgnacji, zmianie i kształtowaniu. Wprowadzenie jakichkolwiek ciągów widokowych, które nie mają nic wspólnego z możliwością wejścia w teren bez zgody Właściciela są naruszenie Art. 64 Konstytucji RP. Wszelkie tego typu ustalenia muszą odbywać się z Właścicielami i nie mogą ograniczać ich praw właścicielskich.	Uwaga nieuwzględniona	Przepisy prawne dotyczące sporządzania audytów krajobrazowych nie przewidują uzgodnień z właścicielami terenów. W przypadku przedpola ekspozycji nie ma znaczenia czy jest ono naturalne czy też zostało ukształtowane przez właścicieli terenów i zamków.
40	18.1.3	J.L	Niegowa	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.1059; 24-341.31-042; Mirów-Bobolice	Ochrona zabytków: 23 - Zamek Mirów 24 - Zamek Bobolice Należy ustalić zakres ochrony zgodny z realiami terenowymi ograniczony do obrysu Zamków i ustalonych artefaktów w porozumieniu z właścicielami		Zaznaczone w załączniku graficznym kolorem czerwonym obszary proponowanej ochrony są niezgodne z wpisem do rejestru zabytków, nie mają żadnego uzasadnienia terenowego, nie przebiegają po liniach geodezyjnych działek ani nie mają nic wspólnego z pracami naukowymi, historycznymi, archeologicznymi wykonanymi podczas rewitalizacji Zamku Mirów i Zamku Bobolice. Nie były też uzgodnione z Właścicielami terenów, których dotyczy wpis.	Uwaga niezrozumiała	Aktualna wersja Audytu nie przewiduje dodatkowych form ochrony dla zamków Mirów i Bobolice. Wcześniejsze propozycje dołączenia ich do proponowanego uznania za pomniki historii, w ramach wpisu wieloobiekтового pn. Zamki Jury Krakowsko-Częstochowskiej, zostały na wniosek zainteresowanych usunięte.
41	19.1.1	L.T	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco : jest zapis: tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Parku Śląskiego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego).	proponuje się zapis:tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) . Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo , architektoniczno– kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek rozrywkę zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi , które same w sobie ze względu na nowe śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularyzowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej, „kosmicznej” formie powstawały w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne , architektoniczne, artystyczne i naukowe i powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu. „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej, w której śmierć poniosło 65 osób, pod podczas wystawy gołębi pocztowych. Hodowla gołębi pocztowych jest głęboko związana kulturowo z tradycją Ślązaków. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną oraz zagospodarować w formie Parku Pamięci.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.

42	20.1.1	Gmina Mstów	Mstów	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID.3; Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	usunięcie zapisu "...minimalizacji przeznaczania terenów pod zabudowę"	dotyczy - Fizyczna i chemiczna degradacja siedlisk łądowych: Ograniczenie fizycznej i chemicznej degradacji siedlisk łądowych poprzez utrzymywanie metodami odpowiednimi do występujących uwarunkowań dróg, szlaków turystycznych i ścieżek uniemożliwiających degradację przyległych terenów z naturalną roślinnością leśną i nieleśną	sporny zapis jest daleko idącą ingerencją we władztwo planistyczne gminy, ponadto planowany zapis wprowadza dodatkowe, poza już obowiązujące ograniczenia rozwoju zabudowy na terenie Parku. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem korzystania z posiadanej nieruchomości: w niewielkiej części są zaleceniem w większości - obowiązkiem ograniczającym rozwój gminy	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Dążenie do koncentracji zabudowy w zwartych strukturach osadniczych; preferowanie rozwoju zabudowy w lukach wśród zabudowy istniejącej oraz jako kolejne linie zabudowy."
43	20.1.2	Gmina Mstów	Mstów	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID.3; Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	umożliwienie rozwoju zabudowy nie tylko w lukach budowlanych i w następnych liniach zabudowy oraz usunięcie zapisu dot. "wprowadzanie do planowania i projektowania standardów architektoniczno-urbanistycznych uwzględniających lokalne formy architektoniczne (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zielen przydomowa)"	Wprowadzanie różnych form zabudowy i infrastruktury technicznej: Dążenie do koncentracji zabudowy w zwartych strukturach osadniczych i infrastruktury w pasach infrastruktury; preferowanie rozwoju zabudowy w rejonach zabudowy istniejącej oraz w lukach wśród zabudowy i jako kolejne linie zabudowy. Usunięcie zapisu: "Przeciwdziałanie stosowaniu materiałów i obiektów degradujących zespoły architektoniczno-krajobrazowe poprzez wprowadzanie do planowania i projektowania standardów architektoniczno-urbanistycznych uwzględniających lokalne formy architektoniczne (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zielen przydomowa)." Dążenie do ograniczenia rozpraszania zabudowy i infrastruktury technicznej	sporny zapis jest daleko idącą ingerencją w prawo własności oraz we władztwo planistyczne gminy, ponadto planowany zapis wprowadza dodatkowe, poza już obowiązującymi - ograniczenia rozwoju zabudowy na terenie Parku, sporny zapis wprowadza obowiązek, a nie zalecenie, posługiwanie się drogami na dzień dzisiejszy materiałami budowlanymi np. kamień jurajski, drewno, jak również wprowadza obowiązek stosowania archaicznych form zabudowy z lat 40-50 (wąskie trakty, dachy dwuspadowe) nie przystających do standardów współczesnej architektury, zapis wprowadza obowiązek skansenowej zabudowy - zapis nie do przyjęcia. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem korzystania z posiadanej nieruchomości: w niewielkiej części są zaleceniem w większości - obowiązkiem ograniczającym rozwój gminy.	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Promowanie stosowania materiałów i rozwiązań nawiązujących do lokalnych form architektonicznych (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zielen przydomowa)."
44	20.1.3	Gmina Mstów	Mstów	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID.3; Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	umożliwienie rozwoju zabudowy zgodnie z władztwem planistycznym gminy Zmniejszenie się ogólnego udziału naturalnych i półnaturalnych ekosystemów w krajobrazie: usunięcie zapisu: "Ograniczenie presji urbanistycznej, w szczególności związanej z rozpraszaniem zabudowy.".....	Usunięcie zapisu: "Ograniczenie presji urbanistycznej, w szczególności związanej z rozpraszaniem zabudowy."	sporny zapis jest daleko idącą ingerencją w prawo własności oraz we władztwo planistyczne gminy, ponadto planowany zapis wprowadza dodatkowe, poza już obowiązującymi - ograniczenia rozwoju zabudowy na terenie Parku - zapis nie do przyjęcia. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem korzystania z posiadanej nieruchomości: w niewielkiej części są zaleceniem w większości - obowiązkiem ograniczającym rozwój gminy	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Dążenie do koncentracji zabudowy w zwartych strukturach osadniczych"
45	20.1.4	Gmina Mstów	Mstów	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID.3; Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	umożliwienie rozwoju zabudowy zgodnie z władztwem planistycznym Gminy - wniosek o usunięcie zapisu dot. "Zmniejszenie się różnorodności biologicznej: "Przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy, w szczególności w obrębie dolin rzecznych i ekosystemów innych niż grunty orne".....	"Przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy, w szczególności w obrębie dolin rzecznych i ekosystemów innych niż grunty orne."	sporny zapis jest daleko idącą ingerencją w prawo własności oraz we władztwo planistyczne gminy, ponadto planowany zapis wprowadza dodatkowe, poza już obowiązującymi - ograniczenia rozwoju zabudowy na terenie Parku - zapis nie do przyjęcia, ograniczenie zabudowy np. na terenach zalewowych wynika z innej ustawy. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem korzystania z posiadanej nieruchomości: w niewielkiej części są zaleceniem w większości - obowiązkiem ograniczającym rozwój gminy	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Dążenie do koncentracji zabudowy w zwartych strukturach osadniczych"
46	20.1.5	Gmina Mstów	Mstów	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID.3; Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	umożliwienie rozwoju zabudowy zgodnie z władztwem planistycznym Gminy i usunięcie zapisu dot. Wprowadzanie do harmonijnych zespołów architektoniczno-krajobrazowych materiałów i obiektów degradujących wyraz stylistyczny i funkcjonalność całego zespołu i usunięcie zapisu: "wprowadzanie do planowania i projektowania standardów architektoniczno-urbanistycznych uwzględniających lokalne formy architektoniczne (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zielen przydomowa)"	Przeciwdziałanie stosowaniu materiałów i obiektów degradujących zespoły architektoniczno-krajobrazowe poprzez wprowadzanie do planowania i projektowania standardów architektoniczno-urbanistycznych uwzględniających lokalne formy architektoniczne (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zielen przydomowa	sporny zapis jest daleko idącą ingerencją w prawo własności oraz we władztwo planistyczne gminy, ponadto planowany zapis wprowadza dodatkowe, poza już obowiązującymi - ograniczenia rozwoju zabudowy na terenie Parku, sporny zapis wprowadza obowiązek posługiwanie się drogami na dzień dzisiejszy materiałami budowlanymi np. kamień jurajski, drewno, jak również wprowadza obowiązek stosowania archaicznych form zabudowy z lat 40-50 (wąskie trakty, dachy dwuspadowe) nie przystających do standardów współczesnej architektury, wprowadza obowiązek realizacji zabudowy znacznie droższej w realizacji - zapis nie do przyjęcia. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem korzystania z posiadanej nieruchomości: w niewielkiej części są zaleceniem w większości - obowiązkiem ograniczającym rozwój gminy	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Promowanie stosowania materiałów i rozwiązań nawiązujących do lokalnych form architektonicznych (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zielen przydomowa)."
47	20.1.6	Gmina Mstów	Mstów	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID.3; Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	modyfikacja zapisu dot: Degradująca styl krajobrazu adaptacja lub modernizacja układów osadniczych wiejskich i miejskich, w tym osiedli robotniczych (tzw.osiedli patronackich)	Przeciwdziałanie stosowaniu materiałów i obiektów degradujących zespoły architektoniczno-krajobrazowe poprzez wprowadzanie do planowania i projektowania standardów architektoniczno-urbanistycznych uwzględniających lokalne formy architektoniczne (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zielen przydomowa)	sporny zapis jest daleko idącą ingerencją w prawo własności oraz we władztwo planistyczne gminy, planowany zapis wprowadza dodatkowe, poza już obowiązującymi - ograniczenia rozwoju zabudowy na terenie Parku i właściwie ją wyklucza - aktualnie, po przez sukcesywną wymianę starej zabudowy; zabytkowe układy przestrzenne są chronione ustawą o ochronie zabytków - zapis nie do przyjęcia. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem korzystania z posiadanej nieruchomości: w niewielkiej części są zaleceniem w większości - obowiązkiem ograniczającym rozwój gminy	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Promowanie stosowania materiałów i rozwiązań nawiązujących do lokalnych form architektonicznych (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zielen przydomowa)."

48	20.1.7	Gmina Mstów	Mstów	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID.3; Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	umożliwienie rozwoju zabudowy zgodnie z wadztwem planistycznym Gminy i usunięcie zapisu dot. Wprowadzanie do harmonijnych zespołów architektoniczno-krajobrazowych materiałów i obiektów degradujących wyraz stylistyczny i funkcjonalność całego zespołu i usunięcie zapisu: "wprowadzanie do planowania i projektowania standardów architektonicznourbanistycznych uwzględniających lokalne formy architektoniczne (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zielen przydomowa)	Przeciwdziałanie stosowaniu materiałów i obiektów degradujących zespoły architektoniczno-krajobrazowe poprzez opracowanie i promowanie (finansowe) przez organy państwa katalogu projektów budowlanych o cechach regionalnych przystających do czasów współczesnych	sporny zapis jest daleko idącą ingerencją w prawo własności oraz we władztwo planistyczne gminy, ponadto planowany zapis wprowadza dodatkowe, poza już obowiązującymi - ograniczenia rozwoju zabudowy na terenie Parku, sporny zapis wprowadza obowiązek posługiwania się drogami na dzień dzisiejszy materiałami budowlanymi np. kamień jurajski, drewno, jak również wprowadza obowiązek stosowania archaicznych form zabudowy z lat 40-50 (wąskie trakty, dachy dwuspadowe) nie przystających do standardów współczesnej architektury, wprowadza obowiązek skansenowej zabudowy - zapis nie do przyjęcia. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem korzystania z posiadanej nieruchomości: w niewielkiej części są zaleceniem w większości - obowiązkiem ograniczającym rozwój gminy	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Promowanie stosowania materiałów i rozwiązań nawiązujących do lokalnych form architektonicznych (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zielen przydomowa)."
49	20.1.8	Gmina Mstów	Mstów	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID.3; Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	umożliwienie rozwoju zabudowy nie tylko w lukach budowlanych i w następnych liniach zabudowy i w nawiązaniu do historycznych układów jednostek osadniczych	Chaos przestrzenny i stylistyczny form zagospodarowania terenu: Ograniczanie rozproszenia zabudowy. Dążenie do koncentracji nowej zabudowy w lukach istniejącej jako kolejne linie zabudowy oraz jako dalszy rozwój zabudowy istniejącej nawiązaniu do historycznych układów jednostek osadniczych. Objęcie wszystkich nieleśnych fragmentów Parku miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, opracowywanymi dla całych jednostek osadniczych. Zwiększenie nadzoru przez powiatowych inspektorów nadzoru. Opracowanie katalogu obiektów i cech regionalnych oraz ich promocja	sporny zapis jest daleko idącą ingerencją w prawo własności oraz we władztwo planistyczne gminy, ponadto planowany zapis wprowadza dodatkowe, poza już obowiązującymi - ograniczenia rozwoju zabudowy na terenie Parku, uniemożliwia rozwój osadnictwa - zapis nie do przyjęcia. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem korzystania z posiadanej nieruchomości: w niewielkiej części są zaleceniem w większości - obowiązkiem ograniczającym rozwój gminy	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Dążenie do koncentracji zabudowy w zwartych strukturach osadniczych; preferowanie rozwoju zabudowy w lukach wśród zabudowy istniejącej oraz jako kolejne linie zabudowy. Objęcie wszystkich nieleśnych fragmentów Parku miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, opracowywanymi dla całych jednostek osadniczych. Zwiększenie nadzoru przez powiatowych inspektorów nadzoru. Opracowanie katalogu obiektów i cech regionalnych oraz ich promocja"
50	20.1.9	Gmina Mstów	Mstów	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID.3; Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	Niszczenie wartości historycznych, fizjonomicznych, przyrodniczych i architektonicznych przypadkową i nieestetyczną zabudową i infrastrukturą	jak dla uwagi dotyczącej: Chaos przestrzenny i stylistyczny form zagospodarowania terenu	jak dla uwagi dotyczącej: Chaos przestrzenny i stylistyczny form zagospodarowania terenu	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Dążenie do koncentracji zabudowy w zwartych strukturach osadniczych; preferowanie rozwoju zabudowy w lukach wśród zabudowy istniejącej oraz jako kolejne linie zabudowy. Objęcie wszystkich nieleśnych fragmentów Parku miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, opracowywanymi dla całych jednostek osadniczych. Zwiększenie nadzoru przez powiatowych inspektorów nadzoru. Opracowanie katalogu obiektów i cech regionalnych oraz ich promocja"
51	20.2.1	Gmina Mstów	Mstów	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID.17; Otulina Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd i Parku Krajobrazowego Stawki	"...minimalizacji przeznaczania terenów pod zabudowę"	Odpowiedź jest wymagana. Tekst jednowierszowy. Ograniczanie fizycznej i chemicznej degradacji siedlisk łądowych poprzez utrzymywanie metodami odpowiednimi do występujących uwarunkowań dróg, szlaków turystycznych i ścieżek uniemożliwiających degradację przyległych terenów z naturalną roślinnością leśną i nieleśną...	sporny zapis jest daleko idącą ingerencją w we władztwo planistyczne gminy, ponadto planowany zapis wprowadza dodatkowe, poza już obowiązujące ograniczenia rozwoju zabudowy na terenie Parku. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem korzystania z posiadanej nieruchomości: w niewielkiej części są zaleceniem w większości - obowiązkiem ograniczającym rozwój gminy	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Dążenie do koncentracji zabudowy w zwartych strukturach osadniczych"
52	20.2.2	Gmina Mstów	Mstów	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID.17; Otulina Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd i Parku Krajobrazowego Stawki	umożliwienie rozwoju zabudowy nie tylko w lukach budowlanych i w następnych liniach zabudowy i usunięcie zapisu dot. "wprowadzanie do planowania i projektowania standardów architektoniczno-urbanistycznych uwzględniających lokalne formy architektoniczne (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zielen przydomowa)"	Wprowadzanie różnych form zabudowy i infrastruktury technicznej: Dążenie do koncentracji zabudowy w zwartych strukturach osadniczych i infrastruktury w pasach infrastruktury; preferowanie rozwoju zabudowy w sąsiedztwie zabudowy istniejącej oraz w lukach wśród zabudowy i jako kolejne linie zabudowy. Usunięcie zapisu: "Przeciwdziałanie stosowaniu materiałów i obiektów degradujących zespoły architektoniczno-krajobrazowe poprzez wprowadzanie do planowania i projektowania standardów architektoniczno-urbanistycznych uwzględniających lokalne formy architektoniczne (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zielen przydomowa)." Dążenie do ograniczenia rozpraszania zabudowy i infrastruktury technicznej	sporny zapis jest daleko idącą ingerencją w prawo własności oraz we władztwo planistyczne gminy, ponadto planowany zapis wprowadza dodatkowe, poza już obowiązującymi - ograniczenia rozwoju zabudowy na terenie Parku, sporny zapis wprowadza obowiązek posługiwania się drogami na dzień dzisiejszy materiałami budowlanymi np. kamień jurajski, drewno, jak również wprowadza obowiązek stosowania archaicznych form zabudowy z lat 40-50 (wąskie trakty, dachy dwuspadowe) nie przystających do standardów współczesnej architektury, wprowadza obowiązek skansenowej zabudowy - zapis nie do przyjęcia. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem korzystania z posiadanej nieruchomości: w niewielkiej części są zaleceniem w większości - obowiązkiem ograniczającym rozwój gminy	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Promowanie stosowania materiałów i rozwiązań nawiązujących do lokalnych form architektonicznych (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zielen przydomowa)."
53	20.2.3	Gmina Mstów	Mstów	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID.17; Otulina Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd i Parku Krajobrazowego Stawki	umożliwienie rozwoju zabudowy nie tylko w lukach budowlanych i w następnych liniach zabudowy i usunięcie zapisu dot. "wprowadzanie do planowania i projektowania standardów architektoniczno-urbanistycznych uwzględniających lokalne formy architektoniczne (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zielen przydomowa)"	usunięcie zapisu: "Przeciwdziałanie stosowaniu materiałów i obiektów degradujących zespoły architektoniczno-krajobrazowe poprzez wprowadzanie do planowania i projektowania standardów architektoniczno-urbanistycznych uwzględniających lokalne formy architektoniczne (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zielen przydomowa)."	sporny zapis jest daleko idącą ingerencją w prawo własności oraz we władztwo planistyczne gminy, ponadto planowany zapis wprowadza dodatkowe, poza już obowiązującymi - ograniczenia rozwoju zabudowy na terenie Parku, sporny zapis wprowadza obowiązek posługiwania się drogami na dzień dzisiejszy materiałami budowlanymi np. kamień jurajski, drewno, jak również wprowadza obowiązek stosowania archaicznych form zabudowy z lat 40-50 (wąskie trakty, dachy dwuspadowe) nie przystających do standardów współczesnej architektury, wprowadza obowiązek skansenowej zabudowy - zapis nie do przyjęcia. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem korzystania z posiadanej nieruchomości: w niewielkiej części są zaleceniem w większości - obowiązkiem ograniczającym rozwój gminy	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Promowanie stosowania materiałów i rozwiązań nawiązujących do lokalnych form architektonicznych (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zielen przydomowa)."

54	20.2.4	Gmina Mstów	Mstów	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID.17; Otulina Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd i Parku Krajobrazowego Stawki	umożliwienie rozwoju zabudowy zgodnie z władztwem planistycznym gminy	uwagi i propozycje jak dla zagrożenia: Zaburzenie struktury miejskich i wiejskich zabytkowych układów przestrzennych przez nowe inwestycje	jak dla zagrożenia: Zaburzenie struktury miejskich i wiejskich zabytkowych układów przestrzennych przez nowe inwestycje	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Dążenie do koncentracji zabudowy w zwartych strukturach osadniczych"
55	20.2.5	Gmina Mstów	Mstów	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID.17; Otulina Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd i Parku Krajobrazowego Stawki	umożliwienie rozwoju zabudowy zgodnie z władztwem planistycznym Gminy i usunięcie zapisu dot. Wprowadzanie do harmonijnych zespołów architektoniczno-krajobrazowych materiałów i obiektów degradujących wyraz stylistyczny i funkcjonalność całego zespołu i usunięcie zapisu: "wprowadzanie do planowania i projektowania standardów architektonicznourbanistycznych uwzględniających lokalne formy architektoniczne (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zielen przydomowa)"	Przeciwdziałanie stosowaniu materiałów i obiektów degradujących zespoły architektoniczno-krajobrazowe poprzez opracowanie i promowanie (finansowe) przez organy państwa katalogu projektów budowlanych o cechach regionalnych przystających do czasów współczesnych	sporny zapis jest daleko idącą ingerencją w prawo własności oraz we władztwo planistyczne gminy, ponadto planowany zapis wprowadza dodatkowe, poza już obowiązującymi - ograniczenia rozwoju zabudowy na terenie Parku, sporny zapis wprowadza obowiązek posługiwania się drogami na dzień dzisiejszy materiałami budowlanymi np. kamień jurajski, drewno, jak również wprowadza obowiązek stosowania archaicznych form zabudowy z lat 40-50 (wąskie trakty, dachy dwuspadowe) nie przystających do standardów współczesnej architektury, wprowadza obowiązek skansenowej zabudowy - zapis nie do przyjęcia. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem korzystania z posiadanej nieruchomości: w niewielkiej części są zaleceniem w większości - obowiązkiem ograniczającym rozwój gminy	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Promowanie stosowania materiałów i rozwiązań nawiązujących do lokalnych form architektonicznych (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zielen przydomowa)."
56	20.2.6	Gmina Mstów	Mstów	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID.17; Otulina Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd i Parku Krajobrazowego Stawki	umożliwienie rozwoju zabudowy zgodnie z władztwem planistycznym Gminy i usunięcie zapisu dot. Wprowadzanie do harmonijnych zespołów architektoniczno-krajobrazowych materiałów i obiektów degradujących wyraz stylistyczny i funkcjonalność całego zespołu i usunięcie zapisu: "wprowadzanie do planowania i projektowania standardów architektonicznourbanistycznych uwzględniających lokalne formy architektoniczne (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zielen przydomowa)"	dot. Zanik cech architektury regionalnej; unifikacja materiałów i form architektury wiejskiej i miejskiej oraz jej bezpośredniego kontekstu krajobrazowego (ogrodzenia, podjazdy, zielen) Przeciwdziałanie stosowaniu materiałów i obiektów degradujących zespoły architektoniczno-krajobrazowe poprzez opracowanie i promowanie (finansowe) przez organy państwa katalogu projektów budowlanych o cechach regionalnych przystających do czasów współczesnych	sporny zapis jest daleko idącą ingerencją w prawo własności oraz we władztwo planistyczne gminy, ponadto planowany zapis wprowadza dodatkowe, poza już obowiązującymi - ograniczenia rozwoju zabudowy na terenie Parku, sporny zapis wprowadza obowiązek posługiwania się drogami na dzień dzisiejszy materiałami budowlanymi np. kamień jurajski, drewno, jak również wprowadza obowiązek stosowania archaicznych form zabudowy z lat 40-50 (wąskie trakty, dachy dwuspadowe) nie przystających do standardów współczesnej architektury, wprowadza obowiązek skansenowej zabudowy - zapis nie do przyjęcia. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem korzystania z posiadanej nieruchomości: w niewielkiej części są zaleceniem w większości - obowiązkiem ograniczającym rozwój gminy	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Promowanie stosowania materiałów i rozwiązań nawiązujących do lokalnych form architektonicznych (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zielen przydomowa)."
57	20.2.7	Gmina Mstów	Mstów	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID.17; Otulina Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd i Parku Krajobrazowego Stawki	umożliwienie rozwoju zabudowy zgodnie z władztwem planistycznym gminy	dot. Chaos przestrzenny i stylistyczny form zagospodarowania terenu Ograniczenie rozproszenia zabudowy, poza terenami wyznaczonymi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz obszarze uzupełnień zabudowy w planie ogólnym gminy. usunięcie zapisu: Dążenie do koncentracji nowej zabudowy w lukach istniejącej jako kolejne linie zabudowy i w nawiązaniu do historycznych układów jednostek osadniczych	sporny zapis jest daleko idącą ingerencją w prawo własności oraz we władztwo planistyczne gminy, ponadto planowany zapis wprowadza dodatkowe, poza już obowiązującymi - ograniczenia rozwoju zabudowy na terenie właściwie całej Gminy, - zapis nie do przyjęcia. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem korzystania z posiadanej nieruchomości: w niewielkiej części są zaleceniem w większości - obowiązkiem ograniczającym rozwój gminy	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Dążenie do koncentracji zabudowy w zwartych strukturach osadniczych; preferowanie rozwoju zabudowy w lukach wśród zabudowy istniejącej oraz jako kolejne linie zabudowy. Objęcie wszystkich nieleśnych fragmentów obszaru miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, opracowywanymi dla całych jednostek osadniczych. Zwiększenie nadzoru przez gminy, powiatowych inspektorów nadzoru. Opracowanie katalogu obiektów i cech regionalnych oraz ich promocja"
58	20.2.8	Gmina Mstów	Mstów	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID.17; Otulina Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd i Parku Krajobrazowego Stawki	umożliwienie rozwoju zabudowy zgodnie z władztwem planistycznym gminy	uwagi i propozycje jak dla zagrożenia: Chaos przestrzenny i stylistyczny form zagospodarowania terenu	jak dla zagrożenia: Chaos przestrzenny i stylistyczny form zagospodarowania terenu	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Dążenie do koncentracji zabudowy w zwartych strukturach osadniczych; preferowanie rozwoju zabudowy w lukach wśród zabudowy istniejącej oraz jako kolejne linie zabudowy. Objęcie wszystkich nieleśnych fragmentów obszaru miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, opracowywanymi dla całych jednostek osadniczych. Zwiększenie nadzoru przez gminy, powiatowych inspektorów nadzoru. Opracowanie katalogu obiektów i cech regionalnych oraz ich promocja"
59	20.4	Gmina Mstów	Mstów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.951; 24-341.31-012; Kusięta	Bezwzględne wyłączenie z granic obszaru krajobrazowego działek przeznaczonych do zabudowy w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz obszarów planowanych inwestycji tj. dokonanie korekty polegającej na zmniejszeniu obszaru krajobrazu priorytetowego o pas 80 m na całej długości, wydłuż drogi o nr ewid. 158/1 w obrębie 0003 Brzyszków k.m. 3.	ograniczenie granic obszaru krajobrazowego do nieruchomości przeznaczonych pod zabudowę w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz dla obszarów planowanych inwestycji	granice obszaru krajobrazowego wyłączając z zabudowy tereny o takim przeznaczeniu w obowiązującym planie miejscowym - co jest daleko idącą ingerencją w prawo własności oraz we władztwo planistyczne gminy. Objęcie terenów przeznaczonych do zabudowy w obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego granicami obszarów priorytetowych skutkować będzie w przyszłości brakiem możliwości zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przeznaczonych do zabudowy np. w zakresie wprowadzenia uzupełnienia przeznaczenia terenu (dopuszczenia możliwości lokalizacji zabudowy uzupełniającej) czy też zmiany gabarytów budynków	Uwaga nieuwzględniona	Granice krajobrazu tam gdzie było to możliwe skorygowano. Uznanie za krajobraz priorytetowy nie wyklucza możliwości zabudowy.

60	22.1.1	Wojewódzka Rada Społeczna ds. Parku Śląskiego są	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco : jest zapis: „... tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego). Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyty Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	proponuje się zapis: „...tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) . Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyty Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo , architektoniczno- kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek rozrywkę zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi , które same w sobie ze względu na nowe śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularyzowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej, „kosmicznej” formie, powstały z w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne , architektoniczne, artystyczne i naukowe powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej, w której śmierć poniosło 65 osób, podczas wystawy gołębi pocztowych. Hodowla gołębi pocztowych jest głęboko związana kulturowo z tradycją Ślązaków. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
61	22.1.3	Wojewódzka Rada Społeczna ds. Parku Śląskiego są	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.		Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Związcząca w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospoleczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
62	22.1.4	Wojewódzka Rada Społeczna ds. Parku Śląskiego są	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.		Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak, aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie Park Śląski jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle zrozumiany	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
63	26.1	Przedstawiciele mieszkańców gminy Pilchowice	Pilchowice	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.451; 24-341.15-003; Pilchowice-Wilcza	Objęcie krajobrazem priorytetowym obszaru 452 leżącym w sąsiedztwie krajobrazu priorytetowego ID 451 w rejonie doliny Bierawki przy ul. Bierawka w Pilchowicach			Uwaga nieuwzględniona	Granice kajobrazów zostały wyznaczone zgodnie z obowiązującą metodyką
64	26.2	Przedstawiciele mieszkańców gminy Pilchowice	Pilchowice			Ponadto na szczególną uwagę zasługuje stanowisko archeologiczne AZP 99-43/8 Grodzisko położone na terenie krajobrazu 452, leżące w strefie ochrony konserwatorskiej, wpisane do rejestru pod nr A-1093/69 z dnia 17.10.69 r. Pozostałe tereny w projekcie planu ochrony PK CKKRW zostały uznane jako Dolina Bierawki i zaliczone do strefy I jako najcenniejsze pod względem przyrodniczym – zał. Dokument nr L.dz. 2276/GP437/B/GJ/06 z dnia 04.09.2006 r.		Zał. do wniosku 1. Pismo z 29.04.2014 dot. uzgodnienia projektu Studium RDOŚ w Katowicach 2. Pismo z 8.11.2013 r. RDOŚ w Katowicach – uzgodnienie do projektu Studium uwarunkowań 3. Pismo 26.11.2015 r. nr K-AR.5143.1.2015.JP RPW/16247/2015 z Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Katowicach 4. Pismo 23.12.2015 r. nr K-AR.020.6.2015.KW z Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Katowicach 5. Pismo 04.09.2006 r. nr L.dz. 2276/GP-437/B/GJ/06 z Zespołu Parków Krajobrazowych Woj. Śląskiego w Katowicach 6. Opracowanie ekofizjograficzne dla obszaru w rejonie ul. Bierawka w gminie Pilchowice listopad 2015 r. 7. Zał. mapowy z granicami obszaru do objęcia obszarem priorytetowym	Uwaga nieuwzględniona	Granice krajobrazów zostały wyznaczone zgodnie z obowiązującą metodyką i zostały poddane konsultacjom i opiniowaniu przez gminy.

65	27.1.1	Stowarzyszenie "Nasz Park"	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco : jest zapis:, tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego). Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	proponuje się zapis:tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) . Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo- architektoniczno- kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek rozrywkę zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi , które same w sobie ze względu na nowe śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularyzowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej, „kosmicznej” formie, powstały z w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne , architektoniczne, artystyczne i naukowe i powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej, w której śmierć poniosło 65 osób, podczas wystawy gołębi pocztowych. Hodowla gołębi pocztowych jest głęboko związana kulturowo z tradycją Ślązaków. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
66	27.1.3	Stowarzyszenie "Nasz Park"	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczanie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.		Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Związcząca w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospołeczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
67	27.1.4	Stowarzyszenie "Nasz Park"	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.		Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak, aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie Park Śląski jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle zrozumiany	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
68	29.1.1	G.R	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco : jest zapis:, tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego). Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	proponuje się zapis:tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) . Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo , architektoniczno- kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek rozrywkę zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi , które same w sobie ze względu na nowe śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularyzowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej, „kosmicznej” formie, powstały z w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne , architektoniczne, artystyczne i naukowe i powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej,	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.

										<p>w której śmierć poniosło 65 osób, podczas wystawy gołębi pocztowych. Hodowla gołębi pocztowych jest głęboko związana kulturowo z tradycją Ślązaków. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną.</p>		
69	29.1.3	G.R	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczanie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.			Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Zwłaszcza w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospołeczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.	
70	29.1.4	G.R	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.		Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak, aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie Park Śląski jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle zrozumiany	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.		
71	30.1.1	R.R	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco : jest zapis: „...., tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego). proponuje się zapis:tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) . Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyty Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.		W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo , architektoniczne– kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek rozrywkę zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi , które same w sobie ze względu na nowe śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularyzowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej „kosmicznej” formie, powstały z w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne , architektoniczne, artystyczne i naukowe i powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej, w której śmierć poniosło 65 osób, podczas wystawy gołębi pocztowych. Hodowla gołębi pocztowych jest głęboko związana kulturowo z tradycją Ślązaków. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.		
72	30.1.3	R.R	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczanie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.		Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Zwłaszcza w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospołeczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.		
73	30.1.4	R.R	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.		Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak, aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie Park Śląski jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle zrozumiany	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.		

74	31.1.1	Fundacja „Siła Lasu!”	Żarnowiec	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	-	[Zamek Udórz] Proponuję objęcie ruin zamku Udórz wraz z otaczającą go kępą bukową statusem krajobrazu priorytetowego, poprzez utworzenie oddzielnego obszaru krajobrazu priorytetowego albo włączenie w obszar krajobrazu priorytetowego obejmującego Ostoję Środkowojurajską.		Obszar ten obejmuje ruiny średniowiecznego zamku oraz zwarty kompleks leśny z przewagą wiekowych buczyn	Uwaga nieuwzględniona	Wyznaczenie krajobrazów priorytetowych opiera się o szczegółową metodykę określoną w rozporządzeniu. Na obecnym etapie nie ma możliwości wyznaczenia nowych krajobrazów. Las bukowy wraz z ruinami zamku w Udorzu to inny podtyp (3b) niż sąsiadujący krajobraz priorytetowy.
75	31.1.2	Fundacja „Siła Lasu!”	Żarnowiec	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	-	[Zamek Udórz] Podstawowym zagrożeniem ze względu na leśny charakter obszaru są intensywne wycinki, włącznie z rębnią zupełną, w wyniku której niszczone są siedliska, szlaki turystyczne oraz krajobraz miejsca.			Uwaga nieuwzględniona	W obrębie gminy Żarnowiec jest tylko 1 krajobraz priorytetowy - nieleśny, podtyp 6c. Tak więc do niego nie mogą odnosić się rekomendacje dotyczące prowadzenia gospodarki leśnej. Zakazy obowiązujące w parku krajobrazowym, wybrane z zamkniętego katalogu ujętego w ustawie o ochronie przyrody, określa wyłącznie uchwała w sprawie jego powołania.
76	31.1.3	Fundacja „Siła Lasu!”	Żarnowiec	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	-	[Zamek Udórz] Rekomendacja zakazu przeprowadzania rębni zupełnej i rębni gniazdowej oraz wycinki drzew biocenotycznych oraz spełniających kryteria określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody (Dz.U. 2017 poz. 2300).		Możliwość wprowadzenia rekomendacji, nakazów, zakazów i ograniczeń w parku krajobrazowym przewiduje art. 17 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478). Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 1688) wprowadziła zasadę koncentracji zabudowy i dostosowanie zagospodarowania terenu do rzeczywistych potrzeb spowodowanych czynnikami demograficznymi. W ustawie z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (z. U. z 2024 r. poz. 1572, 1717) Rząd, wychodząc naprzeciw postulatam jednostek samorządu terytorialnego, wprowadził nową formę wsparcia w postaci potrzeb ekologicznych, dla gmin, na obszarze których zostaną wprowadzone zakazy w odniesieniu do form ochrony przyrody.	Uwaga nieuwzględniona	W obrębie gminy Żarnowiec jest tylko 1 krajobraz priorytetowy - nieleśny, podtyp 6c. Tak więc do niego nie mogą odnosić się rekomendacje dotyczące prowadzenia gospodarki leśnej. Zakazy obowiązujące w parku krajobrazowym, wybrane z zamkniętego katalogu ujętego w ustawie o ochronie przyrody, określa wyłącznie uchwała w sprawie jego powołania.
77	31.2.1	Fundacja „Siła Lasu!”	Kroczyce	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	-	[Kompleks leśny koło Szypowic składający się z obszaru Natura 2000 – Buczyny w Szypowicach i Las Niwiski oraz wyżynnego boru jodłowego] Proponuję nadać przedmiotowemu obszarowi status krajobrazu priorytetowego.		Obszar ten obejmuje siedliska wchodzące w skład Natury 2000 oraz b. rzadko spotykany w tej części Polski wyżynny bór jodłowy.	Uwaga nieuwzględniona	Wyznaczenie krajobrazów priorytetowych opiera się o szczegółową metodykę określoną w rozporządzeniu. Na obecnym etapie nie ma możliwości wyznaczenia nowych krajobrazów. Las bukowy chroniony jest w ramach obszaru Natura 2000 Ostoja Kroczycka
78	31.2.2	Fundacja „Siła Lasu!”	Kroczyce	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	-	[Kompleks leśny koło Szypowic składający się z obszaru Natura 2000 – Buczyny w Szypowicach i Las Niwiski oraz wyżynnego boru jodłowego] Podstawowym zagrożeniem ze względu na leśny charakter obszaru są intensywne wycinki, włącznie z rębnią zupełną, w wyniku której niszczone są siedliska, szlaki turystyczne oraz krajobraz miejsca.			Uwaga nieuwzględniona	W obrębie gminy Kroczyce są tylko 2 krajobrazy priorytetowe - nieleśne: podtyp 6c i 4d. Tak więc do nich nie mogą odnosić się rekomendacje dotyczące prowadzenia gospodarki leśnej. Zasady ochrony siedlisk przyrodniczych określa obowiązujący w obszarze Natura 2000 Plan zadań ochronnych. Zakazy obowiązujące w parku krajobrazowym, wybrane z zamkniętego katalogu ujętego w ustawie o ochronie przyrody, określa wyłącznie uchwała w sprawie jego powołania.
79	31.2.3	Fundacja „Siła Lasu!”	Kroczyce	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	-	[Kompleks leśny koło Szypowic składający się z obszaru Natura 2000 – Buczyny w Szypowicach i Las Niwiski oraz wyżynnego boru jodłowego] Rekomendacja zakazu przeprowadzania rębni zupełnej i rębni gniazdowej oraz wycinki drzew biocenotycznych oraz spełniających kryteria określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody (Dz.U. 2017 poz. 2300).		Możliwość wprowadzenia rekomendacji, nakazów, zakazów i ograniczeń w parku krajobrazowym przewiduje art. 17 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478). Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 1688) wprowadziła zasadę koncentracji zabudowy i dostosowanie zagospodarowania terenu do rzeczywistych potrzeb spowodowanych czynnikami demograficznymi. W ustawie z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (z. U. z 2024 r. poz. 1572, 1717) Rząd, wychodząc naprzeciw postulatam jednostek samorządu terytorialnego, wprowadził nową formę wsparcia w postaci potrzeb ekologicznych, dla gmin, na obszarze których zostaną wprowadzone zakazy w odniesieniu do form ochrony przyrody.	Uwaga nieuwzględniona	W obrębie gminy Kroczyce są tylko 2 krajobrazy priorytetowe - nieleśne: podtyp 6c i 4d. Tak więc do nich nie mogą odnosić się rekomendacje dotyczące prowadzenia gospodarki leśnej. Zasady ochrony siedlisk przyrodniczych określa obowiązujący w obszarze Natura 2000 Plan zadań ochronnych. Zakazy obowiązujące w parku krajobrazowym, wybrane z zamkniętego katalogu ujętego w ustawie o ochronie przyrody, określa wyłącznie uchwała w sprawie jego powołania.
80	31.3.1	Fundacja „Siła Lasu!”	Żarki	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.970; 24-341.31-030; Dolina Wiercicy	Proponuję nadać obszarowi Suliszowic status krajobrazu priorytetowego. Obszar ten objąłby m.in. takie ostańce skalne jak: Hajduczek, Biedruniowa, Dębia Skala, Brama Suliszowicka, Jagodowa, Kazalnica Suliszowicka, Kapuśniak, Markowa Skala, Masztowa, Molenda, Muminek, Okap Suliszowicki, Panda, Skala pod Prądem, Samcowizna, Skala we Wsi (U Chłopa), Studnia, Torkowa Skala. Alternatywnie, jako minimum, należy włączyć do obszaru 970 tereny z obszaru nr 2 w rozumieniu Planu Ochrony Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” stanowiącego załącznik do uchwały Nr IV/48/2/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 10 marca 2014 roku, przy jednoczesnym pozostawieniu propozycji zawartych w projekcie Audytu Krajobrazowego.		Utworzenie krajobrazu priorytetowego dla obszaru Suliszowic albo (jako minimum) włączenie do obszaru 970 obszarów sklasyfikowanych jako nr 2 w rozumieniu Planu Ochrony Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”, ma na celu wzmocnienie ochrony walorów krajobrazowych miejsca. Dodatkowo za nadaniem wyższego statusu ochrony dla ww. proponowanych terenów, przemawia propozycja ich włączenia w ramach projektowanego Jurajskiego Parku Narodowego lub jego otuliny (Romuald Olaczek, Janusz Hereźniak, Wiesław Kolan (kier.), Jurajski Park Narodowy, Dokumentacja naukowa do projektu utworzenia parku narodowego, Łódź, Częstochowa, maj 1997 r.). Na obszarze Suliszowic występują b. licznie ostańce skalne oraz enklawy śródpolne co nadaje wsi typowo jurajski charakter. Występują tu gatunki chronione prawem, jak np. rodziny popielicy szarej (glis, glis) czy siedliska śnieżyczki przebiśnieg. Niektórzy gospodarze prowadzą w Suliszowicach kultowy wypas owiec.	Uwaga uwzględniona częściowo	Do krajobrazu priorytetowego dołączono obszary na północ i wschód od Suliszowic oraz niewielkie fragmenty z ostańcami skalnymi w innych miejscach. Włączenie większych fragmentów było niemożliwe ze względu na metodykę (rozdzielenie krajobrazów leśnych krajobrazami innych podtypów).

81	31.3.2	Fundacja „Siła Lasu”	Żarki	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.970; 24-341.31-030; Dolina Wiercicy	Podstawowym zagrożeniem jest presja urbanizacyjna oraz groźnienie, w szczególności betonowymi kompozytami kolejnych ostańców skalnych, stawianie obiektów małej architektury np. blaszanych garaży przy ostańcach skalnych, a także prowadzenie prac ziemnych trwale zniekształcających teren oraz budowa farm fotowoltaicznych (pow. 50 kW) na obszarach o wyjątkowych walorach krajobrazowych. Innym zagrożeniem jest niszczenie enklaw śródpolnych z ostańcami skalnymi.		Przytoczone obok zjawiska zaczynają pojawiać się na obszarze Suliszowic. Przykładowo, w kilku miejscach otoczono ostańce skalne betonowymi kompozytami w tym na działkach niezabudowanych. Usypano kilku metrowe wały i wykopano głęboki rów pod strzelnicę usytuowaną przy szlaku turystycznym. Wprowadzono zakaz wstępu na ogromny kompleks skalny tzw. Biedruniowa Skala.	Uwaga uwzględniona częściowo	Do obszarów dołączonych do krajobrazu priorytetowego odnoszą się zagrożenia i rekomendacje sformułowane dla dotychczasowych części. Część wskazanych zagrożeń dotyczy terenów poza krajobrazem priorytetowym.
82	31.3.3	Fundacja „Siła Lasu”	Żarki	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.970; 24-341.31-030; Dolina Wiercicy	Rekomenduje się wprowadzenie zakazu: - stawiania nowych obiektów budowlanych przy i na ostańcach skalnych; - przekształcania kolejnych działek rolnych i leśnych na budowlane; - groźnienia działek rolnych i leśnych oraz szlaków turystycznych, w tym ostańców skalnych, plotami niewpisującymi się w krajobraz, w tym w szczególności betonowymi kompozytami; - trwałego przekształcania gruntu poprzez zasypywanie naturalnych wąwozów oraz stromych zboczy gruzem, wykopywania dołów i usypywania wałów pod strzelnicę czy tor dla pojazdów motorowych; - rozkopywania i wycinki drzew na enklawach śródpolnych;- wycinki szpalerów i pojedynczych drzew o wymiarach pomnikowych; - lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż moc mikroinstalacji w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii – dot. to w szczególności farm fotowoltaicznych.		Możliwość wprowadzenia rekomendacji, nakazów, zakazów i ograniczeń w parku krajobrazowym przewiduje art. 17 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478). Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 1688) wprowadziła zasadę koncentracji zabudowy i dostosowanie zagospodarowania terenu do rzeczywistych potrzeb spowodowanych czynnikami demograficznymi. W ustawie z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (z. U. z 2024 r. poz. 1572, 1717) Rząd, wychodząc naprzeciw postulatowi jednostek samorządu terytorialnego, wprowadził nową formę wsparcia w postaci potrzeb ekologicznych, dla gmin, na obszarze których zostaną wprowadzone zakazy w odniesieniu do form ochrony przyrody.	Uwaga nieuwzględniona	Wskazane (słusznie) zagrożenia mieszczą się w katalogu zagrożeń zidentyfikowanych dla wskazanego krajobrazu priorytetowego. Audyt krajobrazowy nie jest narzędziem wprowadzania jakichkolwiek zakazów. Te wynikają z innych przepisów prawa, w tym w przypadku obszarów chronionych (tu Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd) z aktów je ustanawiających.
83	31.4.1	Fundacja „Siła Lasu”	Niegowa/Janów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.969; 24-341.31-029; Góry Gorzkowskie	Proponuję poszerzenie obszaru 969 o niektóre tereny z obszaru nr 2 w rozumieniu Planu Ochrony Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” stanowiącego załącznik do uchwały Nr IV/48/2/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 10 marca 2014 roku, przy jednoczesnym pozostawieniu propozycji zawartych w projekcie Audytu Krajobrazowego: 1) tzw. Łączki koło Gór Gorzkowskich; 2) tereny pomiędzy Złotym Potokiem a Górami Gorzkowskimi.		Proponowane tereny stanowią wąski przesmyk znajdujący się pomiędzy rezerwatem przyrody „Góry Gorzkowskie” a rezerwatem ścisłym „Bukowa Kępa”. Planie Ochrony Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” stanowiącego załącznik do uchwały Nr IV/48/2/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 10 marca 2014 roku zostały sklasyfikowane jako obszar nr 2. Miały one wejść w skład Jurajskiego Parku Narodowego lub jego otuliny (Romuald Olaczek, Janusz Hereźniak, Wiesław Kolan (kier.), Jurajski Park Narodowy, Dokumentacja naukowa do projektu utworzenia parku narodowego, Łódź, Częstochowa, maj 1997 r.). Proponowane tereny stanowią nieprzekształcony obszar z pojedynczymi ostańcami skalnymi/głazami narzutowymi, łąkami oraz drzewami biocenotycznymi (oddziały leśne wg BDL: 224-231).	Uwaga uwzględniona częściowo	Rezerwy Bukowa Góra i Góry Gorzkowskie znajdują się w granicach krajobrazu priorytetowego 969. Jego granice zostały w nieznacznym stopniu powiększone o tereny leśne (zgodnie z podtypem 3b). Nie ma możliwości ani uzasadnienia metodycznego dołączenia terenów leśnych podtypu 3a w położonych w kierunku Złotego Potoku
84	31.4.2	Fundacja „Siła Lasu”	Niegowa/Janów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.969; 24-341.31-029; Góry Gorzkowskie	Podstawowym zagrożeniem jest presja urbanizacyjna oraz groźnienie, w szczególności betonowymi kompozytami kolejnych ostańców skalnych, stawianie obiektów małej architektury np. blaszanych garaży przy ostańcach skalnych, a także prowadzenie prac ziemnych trwale zniekształcających teren oraz budowa farm fotowoltaicznych (pow. 50 kW) na obszarach o wyjątkowych walorach krajobrazowych. Innym zagrożeniem jest niszczenie enklaw śródpolnych z ostańcami skalnymi.		Odrodzono działki rolne betonowymi kompozytami oraz postawiono przyczepy mieszkalne na tzw. Łączkach, stanowiących obszar 2 Planie Ochrony Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” stanowiącego załącznik do uchwały Nr IV/48/2/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 10 marca 2014 roku. Wkraczono z zabudową na obszar Natura 2000 w Brzezinach. Podobnie w Trzebniewie zabudowa wkracza na kolejne obszary o wysokich walorach krajobrazowych (w kierunku Podgaju czy wzgórze Bukowie).	Uwaga nieuwzględniona	Wskazane (słusznie) zagrożenia mieszczą się w katalogu zagrożeń zidentyfikowanych dla wskazanego krajobrazu priorytetowego. Audyt krajobrazowy nie jest narzędziem wprowadzania jakichkolwiek zakazów. Te wynikają z innych przepisów prawa, w tym w przypadku obszarów chronionych (tu Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd) z aktów je ustanawiających.
85	31.4.3	Fundacja „Siła Lasu”	Niegowa/Janów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.969; 24-341.31-029; Góry Gorzkowskie	Rekomenduje się wprowadzenie zakazu: - stawiania nowych obiektów budowlanych przy i na ostańcach skalnych; - przekształcania kolejnych działek rolnych i leśnych na budowlane; - groźnienia działek rolnych i leśnych oraz szlaków turystycznych, w tym ostańców skalnych, plotami niewpisującymi się w krajobraz, w tym w szczególności betonowymi kompozytami; - trwałego przekształcania gruntu poprzez zasypywanie naturalnych wąwozów oraz stromych zboczy gruzem, wykopywania dołów i usypywania wałów pod strzelnicę czy tor dla pojazdów motorowych; - rozkopywania i wycinki drzew na enklawach śródpolnych;- wycinki szpalerów i pojedynczych drzew o wymiarach pomnikowych; - lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż moc mikroinstalacji w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii – dot. to w szczególności farm fotowoltaicznych.		Możliwość wprowadzenia rekomendacji, nakazów, zakazów i ograniczeń w parku krajobrazowym przewiduje art. 17 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478). Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 1688) wprowadziła zasadę koncentracji zabudowy i dostosowanie zagospodarowania terenu do rzeczywistych potrzeb spowodowanych czynnikami demograficznymi. W ustawie z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (z. U. z 2024 r. poz. 1572, 1717) Rząd, wychodząc naprzeciw postulatowi jednostek samorządu terytorialnego, wprowadził nową formę wsparcia w postaci potrzeb ekologicznych, dla gmin, na obszarze których zostaną wprowadzone zakazy w odniesieniu do form ochrony przyrody.	Uwaga nieuwzględniona	Wskazane (słusznie) zagrożenia mieszczą się w katalogu zagrożeń zidentyfikowanych dla wskazanego krajobrazu priorytetowego. Audyt krajobrazowy nie jest narzędziem wprowadzania jakichkolwiek zakazów. Te wynikają z innych przepisów prawa, w tym w przypadku obszarów chronionych (tu Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd) z aktów je ustanawiających.

86	32.1	Wójt Gminy Rudziniec	Rudziniec	TOM I – Audyt krajobrazowy województwa śląskiego – synteza	-	Wnoszę o uwzględnienie w formalnych i prawnych skutkach audytu roli studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	Propozycja zapisu: „Należy przy tym podkreślić, że ustalenia te (rekomendacje i wnioski) nie naruszają uprawnień nabytych na podstawie zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, prawomocnych decyzji administracyjnych i innych aktów prawnych oraz Studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obowiązujących w dniu uchwalenia audytów krajobrazowych	Zaproponowane rekomendacje wpływają swoim charakterem na możliwość zachowania decyzyjności nadanej gminom w zakresie określonym przepisami ustawowymi, w szczególności dotyczącym tworzenia aktów planowania przestrzennego. W formalnych i prawnych skutkach audytu nie uwzględniono roli obowiązujących studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, na podstawie których sporządzane są jeszcze miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Rekomendacje i wnioski mogą naruszyć uprawnienia gminy w zakresie określenia kierunków jej rozwoju.	Uwaga uwzględniona częściowo	Zarówno w Tomie I - Synteza, jak i w wybranych kartach krajobrazu uwzględniono nadrzędność w stosunku do Audytu krajobrazowego zapisów obowiązujących studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Jednak zapisu Studium nie są aktem prawa miejscowego, a zatem nie stanowią praw nabytych.
87	32.3.1	Wójt Gminy Rudziniec	Rudziniec	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.575; 24-341.16-004; Pławnowice	Wnoszę o skorygowanie granic krajobrazu priorytetowego w zakresie włączenia jego fragmentów do granic krajobrazów 3b (24341.16-003 oraz 24-341.16-012).	Granice krajobrazu priorytetowego ID 575 powinny stanowić ciągi widokowe z ekspozycją na Pałac w Pławnowicach oraz Pałac w Bycinie.	Krajobraz wskazany został jako priorytetowy w wyniku zastosowania algorytmu w zakresie unikatowości oraz oceny eksperckiej. Przedmiotem niniejszej uwagi nie jest kwestionowanie unikatowości zespołu pałacowoparkowego w Pławnowicach oraz zespołu pałacowoparkowego w Bycinie a zasięg jego granic. Audyt krajobrazowy, w oparciu o ramy wyznaczone ustawą i aktami wykonawczymi, przeprowadza inwentaryzację zasobu krajobrazowego, wskazuje odpowiednie priorytety ochrony oraz wyznacza nowe lub zmienia już wskazane granice form ochrony kulturowej lub przyrodniczej. Mając na uwadze znaczenie formalnoprawne i rangę dokumentu, należy zwrócić szczególną uwagę na indywidualny charakter i precyzję w procesie ustalania granic obszarów priorytetowych.	Uwaga nieuwzględniona	Granice krajobrazu wyznaczono zgodnie z metodyką określoną w rozporządzeniu. Nie ma możliwości ujęcia w krajobrazie wyłącznie dwóch wskazanych pałaców wraz z przedpolami ekspozycji.
88	32.3.2	Wójt Gminy Rudziniec	Rudziniec	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.575; 24-341.16-004; Pławnowice	Krajobraz ID 575 Pławnowice powinien być uznany za unikatowy wyłącznie w części swoich granic, dlatego wnoszę o skorygowanie granic krajobrazu priorytetowego w zakresie włączenia jego fragmentów do granic krajobrazów 3b (24-341.16-003 oraz 24341.16-012).		„Mozaikowe” rozmieszczenie użytków rolnych na obszarze krajobrazu priorytetowego ID 575 jest typowe dla krajobrazu obszarów wiejskich, czego przykładem jest załączona poniżej ortofotomapa, z obszaru województwa śląskiego (powiat gliwicki), dla którego nie został wskazany krajobraz priorytetowy a nawet krajobraz tradycyjny. <u>przesłano załącznik graficzny</u> Krajobraz priorytetowy ID 575 nie cechują elementy świadczące o jego indywidualności, odrębności czy wyjątkowości (za wyjątkiem zespołów pałacowoparkowych). Aspekt właściwego, trafnego określania granic krajobrazów, w tym wyznaczania granic krajobrazów priorytetowych, jest szczególnie ważny, mając na uwadze wpływ audytu krajobrazowego na inne dokumenty planistyczne oraz zależności i konsekwencje formalno-prawne z tym związane.	Uwaga nieuwzględniona	Wyznaczenie krajobrazów priorytetowych opiera się o szczegółową metodykę określoną w rozporządzeniu. W przypadku krajobrazu ID 575 o wyborze zdecydowały nie tylko kryteria unikatowości ale także ważności (cenneści) krajobrazu..
89	32.3.3	Wójt Gminy Rudziniec	Rudziniec	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.575; 24-341.16-004; Pławnowice	Krajobraz ID 575 Pławnowice powinien być uznany według kryterium ważności za ważny wyłącznie w części swoich granic, dlatego wnoszę o skorygowanie granic krajobrazu priorytetowego w zakresie włączenia jego fragmentów do granic krajobrazów 3b (24-341.16-003 oraz 24-341.16-012).		Krajobraz ID 575 Pławnowice nie został wytypowany na podstawie kryterium ważności, w tym ważności eksperckiej, czego potwierdzeniem jest ryc. 26 i tab. 8, a w oparciu o Rozporządzenie dające możliwość spełnienia kryterium ważności krajobrazu jeżeli spełniony zostanie warunek (1 z 3): „w granicach krajobrazu znajdują się elementy ekspozycji takie jak przedpola ekspozycji, osie widokowe i punkty widokowe istotne dla sąsiedniego krajobrazu priorytetowego wskazanego na podstawie pozostałych kryteriów (...)” . Powyższe oznacza, że krajobraz ID 575 Pławnowice został uznany za ważny wyłącznie z powodu znajdujących się w jego granicach elementów ekspozycji tj. Pałacu w Pławnowicach, Pałacu w Bycinie oraz osi widokowych. Dlatego granice krajobrazu priorytetowego ID 575 powinny stanowić ciągi widokowe z ekspozycją na Pałac w Pławnowicach oraz Pałac w Bycinie i nie zajmować powierzchni ponad 1000 ha, wykraczając poza tło otoczenia ww. obiektów. Ponadto zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19.10.2022 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych, Krajobraz może być (co w istocie oznacza, że „nie musi”) wskazany jako krajobraz priorytetowy jeżeli spełnione zostaną wskazane w rozporządzeniu kryteria.	Uwaga nieuwzględniona	Wyznaczenie krajobrazów priorytetowych opiera się o szczegółową metodykę określoną w rozporządzeniu. W przypadku krajobrazu ID 575 o wyborze zdecydowały nie tylko kryteria unikatowości ale także ważności (cenneści) krajobrazu..

90	33.1.1	Koalicja Śląskie Kwitnące	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco : jest zapis: „... tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego). Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	proponuje się zapis: „...tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) . Audyt Krajobrazowy	W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo , architektoniczno- kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek rozrywkę zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi , które same w sobie ze względu na nowe śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularyzowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem .Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej, „kosmicznej” formie powstały w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne , architektoniczne, artystyczne i naukowe powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu. „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej, w której śmierć poniosło 65 osób, pod podczas wystawy gołębi pocztowych. Hodowla gołębi pocztowych jest głęboko związana kulturowo z tradycją Ślązaków. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
91	33.1.3	Koalicja Śląskie Kwitnące	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.		Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Związczą w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospoleczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
92	33.1.4	Koalicja Śląskie Kwitnące	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja zmiany zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.		Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie Park Śląski jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle zrozumiany.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
93	36.1.1	Grupa "Elanex"	Żarnowiec	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	-	[Zamek Udórz] Proponuję objęcie ruin zamku Udórz wraz z otaczającą go kępą bukową statusem krajobrazu priorytetowego, poprzez utworzenie oddzielnego obszaru krajobrazu priorytetowego albo włączenie w obszar krajobrazu priorytetowego obejmującego Ostoję Środkowojurajską.		Obszar ten obejmuje ruiny średniowiecznego zamku oraz zwarty kompleks leśny z przewagą wiekowych buczyn.	Uwaga nieuwzględniona	Wyznaczenie krajobrazów priorytetowych opiera się o szczegółową metodykę określoną w rozporządzeniu. Na obecnym etapie nie ma możliwości wyznaczenia nowych krajobrazów. Las bukowy wraz z ruinami zamku w Udorzu to inny podtyp (3b) niż sąsiadujący krajobraz priorytetowy.
94	36.1.2	Grupa "Elanex"	Żarnowiec	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	-	[Zamek Udórz] Podstawowym zagrożeniem ze względu na leśny charakter obszaru są intensywne wycinki, włącznie z rębnią zupełną, w wyniku której niszczone są siedliska, szlaki turystyczne oraz krajobraz miejsca			Uwaga nieuwzględniona	W obrębie gminy Żarnowiec jest tylko 1 krajobraz priorytetowy - nieleśny, podtyp 6c. Tak więc do niego nie mogą odnosić się rekomendacje dotyczące prowadzenia gospodarki leśnej. Zakazy obowiązujące w parku krajobrazowym, wybrane z zamkniętego katalogu ujętego w ustawie o ochronie przyrody, określa wyłącznie uchwała w sprawie jego powołania.

95	36.1.3	Grupa "Elanex"	Żarnowiec	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	-	[Zamek Udórz] Rekomendacja zakazu przeprowadzania rębni zupełnej i rębni gniazdowej oraz wycinki drzew biocenotycznych oraz spełniających kryteria określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody (Dz.U. 2017 poz. 2300).		Możliwość wprowadzenia rekomendacji, nakazów, zakazów i ograniczeń w parku krajobrazowym przewiduje art. 17 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478). Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 1688) wprowadziła zasadę koncentracji zabudowy i dostosowanie zagospodarowania terenu do rzeczywistych potrzeb spowodowanych czynnikami demograficznymi. W ustawie z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (z. U. z 2024 r. poz. 1572, 1717) Rząd, wychodząc naprzeciw postulatam jednostek samorządu terytorialnego, wprowadził nową formę wsparcia w postaci potrzeb ekologicznych, dla gmin, na obszarze których zostaną wprowadzone zakazy w odniesieniu do form ochrony przyrody.	Uwaga nieuwzględniona	W obrębie gminy Żarnowiec jest tylko 1 krajobraz priorytetowy - nieleśny, podtyp 6c. Tak więc do niego nie mogą odnosić się rekomendacje dotyczące prowadzenia gospodarki leśnej. Zakazy obowiązujące w parku krajobrazowym, wybrane z zamkniętego katalogu ujętego w ustawie o ochronie przyrody, określa wyłącznie uchwała w sprawie jego powołania.
96	36.2.1	Grupa "Elanex"	Kroczyce	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	-	Kompleks leśny koło Szypowic składającego się z obszaru Natura 2000 – Buczyny w Szypowicach i Lasu Niwiskiego oraz wyżynnego boru jodłowego) Proponuję nadać przedmiotowemu obszarowi status krajobrazu priorytetowego.		Obszar ten obejmuje siedliska wchodzące w skład Natury 2000 oraz b. rzadko spotykany w tej części Polski wyżynny bór jodłowy.	Uwaga nieuwzględniona	Wyznaczenie krajobrazów priorytetowych opiera się o szczegółową metodykę określoną w rozporządzeniu. Na obecnym etapie nie ma możliwości wyznaczenia nowych krajobrazów. Las bukowy chroniony jest w ramach obszaru Natura 2000 Ostoja Kroczycka.
97	36.2.2	Grupa "Elanex"	Kroczyce	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	-	Kompleks leśny koło Szypowic składającego się z obszaru Natura 2000 – Buczyny w Szypowicach i Lasu Niwiskiego oraz wyżynnego boru jodłowego) Podstawowym zagrożeniem ze względu na leśny charakter obszaru są intensywne wycinki, włącznie z rębnią zupełną, w wyniku której niszczone są siedliska, szlaki turystyczne oraz krajobraz miejsca.			Uwaga nieuwzględniona	W obrębie gminy Kroczyce są tylko 2 krajobrazy priorytetowe - nieleśne: podtyp 6c i 4d. Tak więc do nich nie mogą odnosić się rekomendacje dotyczące prowadzenia gospodarki leśnej.
98	36.2.3	Grupa "Elanex"	Kroczyce	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	-	Kompleks leśny koło Szypowic składającego się z obszaru Natura 2000 – Buczyny w Szypowicach i Lasu Niwiskiego oraz wyżynnego boru jodłowego) Rekomendacja zakazu przeprowadzania rębni zupełnej i rębni gniazdowej oraz wycinki drzew biocenotycznych oraz spełniających kryteria określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody (Dz.U. 2017 poz. 2300).		Możliwość wprowadzenia rekomendacji, nakazów, zakazów i ograniczeń w parku krajobrazowym przewiduje art. 17 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478). Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 1688) wprowadziła zasadę koncentracji zabudowy i dostosowanie zagospodarowania terenu do rzeczywistych potrzeb spowodowanych czynnikami demograficznymi. W ustawie z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (z. U. z 2024 r. poz. 1572, 1717) Rząd, wychodząc naprzeciw postulatam jednostek samorządu terytorialnego, wprowadził nową formę wsparcia w postaci potrzeb ekologicznych, dla gmin, na obszarze których zostaną wprowadzone zakazy w odniesieniu do form ochrony przyrody.	Uwaga nieuwzględniona	W obrębie gminy Kroczyce są tylko 2 krajobrazy priorytetowe - nieleśne: podtyp 6c i 4d. Tak więc do nich nie mogą odnosić się rekomendacje dotyczące prowadzenia gospodarki leśnej. Zasady ochrony siedlisk przyrodniczych określa obowiązujący w obszarze Natura 2000 Plan zadań ochronnych. Zakazy obowiązujące w parku krajobrazowym, wybrane z zamkniętego katalogu ujętego w ustawie o ochronie przyrody, określa wyłącznie uchwała w sprawie jego powołania.
99	36.3.1	Grupa "Elanex"	Żarki	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.970 24-341.31-030 Dolina Wiercicy	Proponuję nadać obszarowi Suliszowic status krajobrazu priorytetowego. Obszar ten objąłby m.in. takie ostańce skalne jak: Hajduczek, Biedruniowa, Dębia Skala, Brama Suliszowicka, Jagodowa, Kazalnica Suliszowicka, Kapuśniak, Markowa Skala, Masztowa, Molenda, Muminek, Okap Suliszowicki, Panda, Skala pod Prądem, Samcowizna, Skala we Wsi (U Chłopa), Studnia, Torkowa Skala. Alternatywnie, jako minimum, należy włączyć do obszaru 970 tereny z obszaru nr 2 w rozumieniu Planu Ochrony Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” stanowiącego załącznik do uchwały Nr IV/48/2/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 10 marca 2014 roku, przy jednoczesnym pozostawieniu propozycji zawartych w projekcie Audytu Krajobrazowego.		Utworzenie krajobrazu priorytetowego dla obszaru Suliszowic albo (jako minimum) włączenie do obszaru 970 obszarów sklasyfikowanych jako nr 2 w rozumieniu Planu Ochrony Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”, ma na celu wzmocnienie ochrony walorów krajobrazowych miejsca. Dodatkowo za nadaniem wyższego statusu ochrony dla ww. proponowanych terenów, przemawia propozycja ich włączenia w ramach projektowanego Jurajskiego Parku Narodowego lub jego otuliny (Romuald Olaczek, Janusz Hereźniak, Wiesław Kolan (kier.), Jurajski Park Narodowy, Dokumentacja naukowa do projektu utworzenia parku narodowego, Łódź, Częstochowa, maj 1997 r.). Na obszarze Suliszowic występują b. liczne ostańce skalne oraz enklawy śródpolne co nadaje wsi typowo jurajski charakter. Występują tu gatunki chronione prawem, jak np. rodziny popielicy szarej (glis, glis) czy siedliska śnieżyżki przebiśnieg. Niektórzy gospodarze prowadzą w Suliszowicach kultowy wypas owiec.	Uwaga uwzględniona częściowo	Do krajobrazu priorytetowego dołączono obszary na północ i wschód od Suliszowic oraz niewielkie fragmenty z ostańcami skalnymi w innych miejscach. Włączenie większych fragmentów było niemożliwe ze względu na metodykę (rozdzielenie krajobrazów leśnych krajobrazami innych podtypów).
100	36.3.2	Grupa "Elanex"	Żarki	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.970 24-341.31-030 Dolina Wiercicy	Podstawowym zagrożeniem jest presja urbanizacyjna oraz gradzenie, w szczególności betonowymi kompozytami kolejnych ostańców skalnych, stawianie obiektów małej architektury np. blaszanych garaży przy ostańcach skalnych, a także prowadzenie prac ziemnych trwale zniekształcających teren oraz budowa farm fotowoltaicznych (pow. 50 kW) na obszarach o wyjątkowych walorach krajobrazowych. Innym zagrożeniem jest niszczenie enklaw śródpolnych z ostańcami skalnymi.		Przytoczone obok zjawiska zaczynają pojawiać się na obszarze Suliszowic. Przykładowo, w kilku miejscach otoczono ostańce skalne betonowymi kompozytami w tym na działkach niezabudowanych. Usypano kilku metrowe wały i wykopano głęboki rów pod strzelnicę usytuowaną przy szlaku turystycznym. Wprowadzono zakaz wstępu na ogromny kompleks skalny tzw. Biedruniowa Skala.	Uwaga nieuwzględniona	Opisane zagrożenia (zabudowa ostańców, fotowoltaika) są ujęte w tabeli zagrożeń i są dla nich sformułowane stosowne rekomendacje i wnioski. W audycie, niebędącym aktem prawa miejscowego, nie formułuje się zakazów. Ogólne zalecenia dotyczące ogrodzeń wprowadzono w Tomie I Synteza, w rozdz. 6. Nie ma podstawy prawnej dotyczącej ograniczenia możliwości gradzenia działek prywatnych. Rekomendacje dotyczące ochrony cennych form rzeźby zawarte są w karcie krajobrazu.

101	36.3.3	Grupa "Elanex"	Zarki	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.970 24-341.31-030 Dolina Wiercicy	<p>Rekomenduje się wprowadzenie zakazu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stawiania nowych obiektów budowlanych przy i na ostańcach skalnych; - przekształcania kolejnych działek rolnych i leśnych na budowlane; - grodzienia działek rolnych i leśnych oraz szlaków turystycznych, w tym ostańców skalnych, plotami niewpisującymi się w krajobraz, - w tym w szczególności betonowymi kompozytami; - trwałego przekształcania gruntu poprzez zasypywanie naturalnych wąwozów oraz stromych zboczy gruzem, wykopywania dołów i usypywania wałów pod strzelnicę czy tor dla pojazdów motorowych; - rozkopywania i wycinki drzew na enklawach śródpolnych; wycinki szpalerów i pojedynczych drzew o wymiarach pomnikowych; - lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż moc mikroinstalacji w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii – dot. to w szczególności farm fotowoltaicznych. 		<p>Możliwość wprowadzenia rekomendacji, nakazów, zakazów i ograniczeń w parku krajobrazowym przewiduje art. 17 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478). Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 1688) wprowadziła zasadę koncentracji zabudowy i dostosowanie zagospodarowania terenu do rzeczywistych potrzeb spowodowanych czynnikami demograficznymi.</p> <p>W ustawie z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (z. U. z 2024 r. poz. 1572, 1717) Rząd, wychodząc naprzeciw postulatom jednostek samorządu terytorialnego, wprowadził nową formę wsparcia w postaci potrzeb ekologicznych, dla gmin, na obszarze których zostaną wprowadzone zakazy w odniesieniu do form ochrony przyrody.</p>	Uwaga nieuwzględniona	<p>Opisane zagrożenia (zabudowa ostańców, fotowoltaika) są ujęte w tabeli zagrożeń i są dla nich sformułowane stosowne rekomendacje i wnioski. W audycie, niebędącym aktem prawa miejscowego, nie formuluje się zakazów. Ogólne zalecenia dotyczące ogrodzeń wprowadzono w Tomie I Synteza, w rodz. 6. Nie ma podstawy prawnej dotyczącej ograniczenia możliwości grodzienia działek prywatnych. Rekomendacje dotyczące potrzeby ochrony cennych form rzeźby zawarte są w karcie krajobrazu.</p>
102	36.4.1	Grupa "Elanex"	Niegowa/Janów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.969 24-341.31-029 Góry Gorzkowskie	<p>Proponuję poszerzenie obszaru 969 o niektóre tereny z obszaru nr 2 w rozumieniu Planu Ochrony Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” stanowiącego załącznik do uchwały Nr IV/48/2/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 10 marca 2014 roku, przy jednoczesnym pozostawieniu propozycji zawartych w projekcie Audytu Krajobrazowego:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tzw. Łączki koło Gór Gorzkowskich; 2) tereny pomiędzy Złotym Potokiem a Górami Gorzkowskimi. 		<p>Proponowane tereny stanowią wąski przesmyk znajdujący się pomiędzy rezerwatem przyrody „Góry Gorzkowskie” a rezerwatem ścisłym „Bukowa Kępa”. Planie Ochrony Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” stanowiącego załącznik do uchwały Nr IV/48/2/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 10 marca 2014 roku zostały sklasyfikowane jako obszar nr 2. Miały one wejść w skład Jurajskiego Parku Narodowego lub jego otuliny (Romuald Olaczek, Janusz Hereźniak, Wiesław Kolan (kier.), Jurajski Park Narodowy, Dokumentacja naukowa do projektu utworzenia parku narodowego, Łódź, Częstochowa, maj 1997 r.).</p> <p>Proponowane tereny stanowią nieprzekształcony obszar z pojedynczymi ostańcami skalnymi/głazami narzutowymi, łąkami oraz drzewami biocenotycznymi (oddziały leśne wg BDL: 224-231).</p>	Uwaga uwzględniona częściowo	<p>Rezerwat Bukowa Góra i Góry Gorzkowskie znajdują się w granicach krajobrazu priorytetowego 969. Jego granice zostały w nieznacznym stopniu powiększone o tereny leśne (zgodnie z podtypem 3b). Nie ma możliwości ani uzasadnienia metodycznego dołączenia terenów leśnych podtypu 3a w położonych w kierunku Złotego Potoku</p>
103	36.4.2	Grupa "Elanex"	Niegowa/Janów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.969 24-341.31-029 Góry Gorzkowskie	<p>Podstawowym zagrożeniem jest presja urbanizacyjna oraz grodzienie, w szczególności betonowymi kompozytami kolejnych ostańców skalnych, stawianie obiektów małej architektury np. blaszanych garaży przy ostańcach skalnych, a także prowadzenie prac ziemnych trwale zniekształcających teren oraz budowa farm fotowoltaicznych (pow. 50 kW) na obszarach o wyjątkowych walorach krajobrazowych. Innym zagrożeniem jest niszczenie enklaw śródpolnych z ostańcami skalnymi.</p>		<p>Odrodzono działki rolne betonowymi kompozytami oraz postawiono przyczepy mieszkalne na tzw. Łączkach, stanowiących obszar 2 Planie Ochrony Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” stanowiącego załącznik do uchwały Nr IV/48/2/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 10 marca 2014 roku. Wkrócono z zabudową na obszar Natura 2000 w Brzezinach. Podobnie w Trzebnowie zabudowa wkracza na kolejne obszary o wysokich walorach krajobrazowych (w kierunku Podgaju czy wzgórze Bukowie).</p>	Uwaga nieuwzględniona	<p>Opisane zagrożenia (zabudowa ostańców, fotowoltaika) są ujęte w tabeli zagrożeń i są dla nich sformułowane stosowne rekomendacje i wnioski. Dla tego krajobrazu nie ma ograniczenie wielkości farm fotowoltaicznych. W audycie, niebędącym aktem prawa miejscowego, nie formuluje się zakazów. Ogólne zalecenia dotyczące ogrodzeń wprowadzono w Tomie I Synteza, w rodz. 6.</p>
104	36.4.3	Grupa "Elanex"	Niegowa/Janów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.969 24-341.31-029 Góry Gorzkowskie	<p>Rekomenduje się wprowadzenie zakazu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stawiania nowych obiektów budowlanych przy i na ostańcach skalnych; - przekształcania kolejnych działek rolnych i leśnych na budowlane; - grodzienia działek rolnych i leśnych oraz szlaków turystycznych, w tym ostańców skalnych, plotami niewpisującymi się w krajobraz, - w tym w szczególności betonowymi kompozytami; - trwałego przekształcania gruntu poprzez zasypywanie naturalnych wąwozów oraz stromych zboczy gruzem, wykopywania dołów i usypywania wałów pod strzelnicę czy tor dla pojazdów motorowych; - rozkopywania i wycinki drzew na enklawach śródpolnych; wycinki szpalerów i pojedynczych drzew o wymiarach pomnikowych; - lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż moc mikroinstalacji w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii – dot. to w szczególności farm fotowoltaicznych. 		<p>Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 1688) wprowadziła zasadę koncentracji zabudowy i dostosowanie zagospodarowania terenu do rzeczywistych potrzeb spowodowanych czynnikami demograficznymi.</p> <p>W ustawie z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (z. U. z 2024 r. poz. 1572, 1717) Rząd, wychodząc naprzeciw postulatom jednostek samorządu terytorialnego, wprowadził nową formę wsparcia w postaci potrzeb ekologicznych, dla gmin, na obszarze których zostaną wprowadzone zakazy w odniesieniu do form ochrony przyrody.</p>	Uwaga nieuwzględniona	<p>Opisane zagrożenia (zabudowa ostańców, fotowoltaika) są ujęte w tabeli zagrożeń i są dla nich sformułowane stosowne rekomendacje i wnioski. W audycie, niebędącym aktem prawa miejscowego, nie formuluje się zakazów. Ogólne zalecenia dotyczące ogrodzeń wprowadzono w Tomie I Synteza, w rodz. 6. Nie ma podstawy prawnej dotyczącej ograniczenia możliwości grodzienia działek prywatnych. Rekomendacje dotyczące potrzeby ochrony cennych form rzeźby zawarte są w karcie krajobrazu.</p>

105	37	Wójt Gminy Boronów	Boronów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.672 24-341.22-035 Boronów	„Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie osadnictwa, architektury, kompozycji, ładu przestrzennego oraz walorów estetycznych” Wykreślenie PKT 13. „Nierealizowanie nowej zabudowy w dolinie Liswarty poza terenami zabudowanymi lub wyznaczonymi do zabudowy w obowiązujących w dniu uchwalenia audytu planach zagospodarowania przestrzennego”		„W planie przestrzennym Gmina powinna dbać o zabezpieczenie potrzeb wspólnoty lokalnej, aby w jak najmniejszym stopniu naruszać prawa właścicieli nieruchomości objętych planem. Gmina zatem uchwalając plan miejscowy ma obowiązek wyważyć interes publiczny i interesy prywatne jej mieszkańców. Na przestrzeni lat do tut. Urzędu Gminy wpływały wnioski mieszkańców oraz właścicieli nieruchomości na terenie gminy Boronów, które w większości dotyczyły zmiany przeznaczenia gruntów min. rolnych, nieużytków pod tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Wnioski są w pełni uzasadnione ponieważ w Gminie Boronów dominują w większości grunty rolne o klasie IV i wyższej. Sąd administracyjny zwracając uwagę, że ograniczenie prawa zabudowy, co w oczywisty sposób łączy się z wykonywaniem prawa własności, musi mieć charakter uzasadniony i proporcjonalny. Dotyczy to również działek o przeznaczeniu rolniczym. Wprowadzenie w planie przestrzennym całkowitego zakazu lokalizacji budynków w ramach jakiegokolwiek zabudowy jest zbyt dalekim ograniczeniem prawa własności. W związku z powyższym proszę o zmianę zapisów w pkt 13 Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie osadnictwa, architektury, kompozycji, ładu przestrzennego oraz walorów estetycznych”.	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Nierealizowanie nowej zabudowy w dolinie Liswarty poza terenami zabudowanymi lub wyznaczonymi do zabudowy w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub strefach uzupełnienia zabudowy wyznaczonych w planach ogólnych."
106	38	Polski Związek Alpinizmu	Zarki	TOM I – Audyt krajobrazowy województwa śląskiego – synteza	-	Biorąc pod uwagę wysoką jakość i szczegółowość każdej części projektu audytu, nie wnosimy uwag do jego zasadniczej treści. Tym niemniej w związku ze zmianami krajobrazowymi obszarów górskich i wyżynnych które wystąpiły w ostatnich kilkunastu latach wnosimy o położenie większego nacisku na ochronę form skalnych znajdujących się na terenie śląskiej części Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej oraz śląskiej części Beskidów, poprzez: - zakaz gromadzenia ostańców wapiennych i piaskowcowych oraz innych formacji skalnych - odsłanianie (eksponowanie) ostańców wapiennych i piaskowcowych oraz innych formacji skalnych poprzez prowadzenie systematycznych wycinek roślinności u ich podnóża, z uwzględnieniem przepisów Ustawy o ochronie przyrody oraz Ustawy o Lasach. - zakaz instalacji krat i innych barier fizycznych w otworach jaskiń, gdyż jest to nieodwracalna dewastacja tych form przyrodniczych.		Zarówno tereny Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej jak i Beskidów są niezwykle atrakcyjne krajobrazowo dla całej społeczności województwa i kraju, pozwalając na wiele form aktywności fizycznej i turystyki, w tym wspinaczki skalnej i taternictwa jaskiniowego. W ostatnich latach nastąpił gwałtowny wzrost zmian właścicielskich, nowi właściciele chcą mieć atrakcyjny teren „dla siebie”, grodząc dotychczas ogólnie dostępne rejony, zmniejszając drastycznie ich liczbę. Pozostając w poszanowaniu prawa własności gruntów, wnosimy o rozważenie możliwości wprowadzenia rozwiązań znanych z krajów alpejskich (coś na wzór „prawa śniegu”) - prawo szlaku czy prawa skały – polegającej na konieczności udostępnienia przez właścicieli, na określonych warunkach, swoich atrakcyjnych, niepowtarzalnych i rzadkich przyrodniczo, kulturowa i krajobrazowo terenów.	Uwaga uwzględniona częściowo	Ogólne zapisy dotyczące ogrodzeń oraz potrzeby zachowania ekspozycji cennych form rzeźby wpisano w rekomendacjach ogólnych w Tomie I Synteza rodz.6
107	41.1.2	Gmina Hażlach	Hażlach	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.1465; 24-513.32-073; Zamarski i okolice	Niewłaściwe wyznaczenie granic krajobrazu.	Zmniejszyć granice krajobrazu priorytetowego poprzez usunięcie miejscowości Zamarski, Gmina Hażlach. Zmiana ta nie spowoduje zlikwidowania krajobrazu priorytetowego.	Określając granice krajobrazu dokonano oceny eksperckiej z kryterium ważności ze względu na różnorodność struktury pokrycia terenu z charakterystyczną mozaiką pól uprawnych, zadrzewień śródpolnych i lasów oraz łąk i pastwisk. W tym miejscu należy wskazać, że krajobraz Zamarski jest piękny, jak i innych miejscowości Śląska Cieszyńskiego. Układ pól i zadrzewień śródpolnych jest wynikiem rozdrobnienia gospodarstw rolnych oraz ukształtowania terenu jednakże obecnie produkcja rolna jest ekonomicznie uzasadniona na większych arealach. Zauważyć należy, że na terenie Zamarski nie występują: Obszar Natura 2000 Cieszyńskie Źródła Tufowe PLH240001 oraz Obszar Chronionego Krajobrazu „Cieszyńskie Pogórze”. Na terenie Zamarski nie ma również obiektów tradycyjnej zabudowy zagrodowej z częściowo zachowanym układem zagrody. Na terenie krajobrazu priorytetowego wprowadzonych zostanie szereg rekomendacji, które mogą wpłynąć negatywnie na rozwój gminy.	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano granice zgodnie z roboczymi ustaleniami gminy wyłączając większość terenów zainwestowanych lub planowanych do zainwestowania.
108	41.1.10	Gmina Hażlach	Hażlach	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.1465; 24-513.32-073; Zamarski i okolice	Niewłaściwa rekomendacja dotycząca ograniczenia barier migracyjnych dla flory i fauny metodami przyrodniczymi i technicznymi, właściwymi do istniejących uwarunkowań.	Usunąć lub doprecyzować zapis rekomendacji.	Rekomendacja jest zbyt ogólna, nieprecyzyjna. Brak wytycznych, nie wskazano na jakim obszarze będzie obowiązywała rekomendacja, brak właściwej kontroli nad ograniczaniem zagrożenia. Wprowadzenie rekomendacji w aktach planowania przestrzennego wpłynie negatywnie na rozwój tego terenu. Rekomendacja może prowadzić do zakazu zabudowy.	Uwaga nieuwzględniona	Audyt krajobrazowy jest opracowaniem o charakterze regionalnym i z założenia nie wskazuje konkretnych rozwiązań, które muszą być dostosowane do lokalnych uwarunkowań. Zapis o charakterze postulatycznym, dotyczący przeciwdziałania zagrożeniu blokowania korytarzy migracyjnych. Nie wyklucza możliwości zabudowy, ale wskazuje na możliwość stosowania przyrodniczych lub technicznych działań minimalizujących, stosownie do sytuacji.
109	41.1.17	Gmina Hażlach	Hażlach	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.1465; 24-513.32-073; Zamarski i okolice	Niewłaściwa rekomendacja dotycząca ograniczania tablic i urządzeń reklamowych.	Usunąć rekomendację.	Zgodnie z art. 37a ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabaryty, standardy jakościowe oraz rodzaje materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane rada gminy ustala w tzw. „uchwale krajobrazowej.”	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Dążenie do ograniczenia lokalizacji tablic i urządzeń reklamowych".

110	41.1.18	Gmina Hażlach	Hażlach	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.1465; 24-513.32-073; Zamarski i okolice	Niewłaściwa rekomendacja dotycząca ograniczania niskiej emisji zanieczyszczeń atmosfery poprzez stosowanie bezemisyjnych lub co najmniej niskoemisyjnych źródeł ciepła.	Usunąć rekomendację.	Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą nr V/36/1/2017 z dnia 7 kwietnia 2017 r. wprowadził na obszarze województwa śląskiego ograniczenia w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw stałych. Rekomendacja może wykraczać poza kompetencje rady gminy.	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Ograniczanie niskiej emisji zanieczyszczeń atmosfery poprzez promowanie bezemisyjnych lub co najmniej niskoemisyjnych źródeł ciepła".
111	41.1.19	Gmina Dębowiec	Dębowiec	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.1465; 24-513.32-073; Zamarski i okolice	Zwracam się z wnioskiem o zmianę pkt. 15 w zakresie odnawialnych źródeł energii poprzez wykreślenie z tego punktu farm fotowoltaicznych	W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW nielocalizowane farm wiatrowych na terenach przeznaczonych na cele rolne i leśne, poza wynikającymi z ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, prawomocnych decyzji administracyjnych i innych aktów prawnych, obowiązujących w dniu wejścia w życie Audytu krajobrazowego woj. śląskiego.	Konieczność dostosowania się do polityki klimatycznej Unii europejskiej może spowodować konieczność lokalizacji instalacji OZE na terenie gminy. Ograniczenie trendów w tym zakresie może negatywnie wpłynąć na rozwój gospodarczy gminy, zarówno w sferze gospodarstw domowych jak i przedsiębiorców.	Uwaga nieuwzględniona	Ograniczenie dotyczy gruntów rolnych i leśnych. Tereny pod wielkopowierzchniową fotowoltaikę (powyżej 500 kW) powinny być wskazane w aktach planowania przestrzennego
112	43.1.2	Urząd Gminy Świnna	Świnna	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID.5; Żywiecki Park Krajobrazowy	dotyczy 4. Rekomendacje Zmniejszanie się ogólnego udziału naturalnych i półnaturalnych ekosystemów w krajobrazie	Rezygnacja z zapisu "Ograniczanie presji urbanistycznej, w szczególności związanej z rozpraszaniem zabudowy"	Może to prowadzić do ograniczenia powstawania nowych budynków na terenach dotąd niezabudowanych, przysiółków (jednostek osadniczych), zwłaszcza na terenach rolniczych, blokując również możliwość przekształcenia terenów z terenów rolniczych na tereny zabudowy mieszkaniowej.	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Dążenie do ograniczania ...
113	43.1.3	Urząd Gminy Świnna	Świnna	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID.5; Żywiecki Park Krajobrazowy	dotyczy 4. Rekomendacje Rozdrobnienie struktury przestrzennej (fragmentacja) i geometryzacja naturalnych i półnaturalnych ekosystemów	Dążenie do ograniczenia fragmentacji i geometryzacji siedlisk naturalnych i seminaturalnych w procesach planowania przestrzennego oraz projektowania i realizacji obiektów budowlanych z wyjątkiem realizacji inwestycji celu publicznego	Może to prowadzić do ograniczeń w realizacji inwestycji celu publicznego.	Uwaga nieuwzględniona	Jakiegokolwiek ograniczenia (rekomendacje i wnioski) Audytu nie dotyczą inwestycji celu publicznego.
114	43.1.4	Urząd Gminy Świnna	Świnna	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID.5; Żywiecki Park Krajobrazowy	dotyczy 4. Rekomendacje Chaos przestrzenny i stylistyczny form zagospodarowania terenu	Dopuszczenie do uzupełnienia zabudowy w przysiółkach	Brak takiego zapisu może prowadzić do ograniczenia realizacji nowej zabudowy w przysiółkach.	Uwaga uwzględniona częściowo	Istniejące zapisy mają charakter zaleceń, a nie zakazów: "Dążenie do ograniczania rozproszenia zabudowy mieszkaniowej poza terenami wyznaczonymi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz obszarze uzupełnień zabudowy w planie ogólnym gminy. Dążenie do ograniczania rozproszenia zabudowy na stokach gór, z wyjątkiem obiektów turystycznych, w tym zwłaszcza schronisk oraz obiektów związanych z bezpieczeństwem publicznym."
115	44.2.6	Urząd Miejski w Cieszynie	Cieszyn	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.1452; 24-513.32-091; Cieszyn	W pkt 21 wskazane na konieczność zachowania osi widokowych i punktów widokowych przedstawionych na załączniku kartograficznym, jednakże taki załącznik nie został udostępniony	Wskazanie załącznika, na którym przedstawione są w/w osie i punkty widokowe	Brak możliwości skonfrontowania zapisu rekomendacji z załącznikiem graficznym oraz na ile uchwalony końcem stycznia br. miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Śródmieścia Cieszyna uwzględni osie widokowe, o których mowa w rekomendacjach	Uwaga niezrozumiała	Walory fizjonomiczne są przedstawione na jednej z map stanowiących element Audytu krajobrazowego i były dostępne w procesie opiniowania i konsultacji.
116	46.1.1	Urząd Gminy Świerklaniec	Świerklaniec	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.103; 24-341.12-025; Świerklaniec Park	Str. 4 licząc od strony tytułowej – brak nr stron na pobranym dokumencie. 2 CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU, opis poniżej nagłówka Krajobraz wskazany jako priorytetowy w wyniku". Opis odnosi się wyłącznie do parku nie zawiera uzasadnienia wskazania w granicach krajobrazu priorytetowego terenów po przeciwległej stronie drogi.		Wątpliwość budzi łączne traktowanie terenu parku oraz terenów do niego przyległych od strony północnej i południowej (na wschód od ul. Parkowej) oraz terenów położonych po przeciwległej stronie drogi (na zachód od ul. Parkowej). Obecnie tereny nie stanowią spójnej całości są rozdzielone trwałą barierą przestrzenną w postaci ciągu komunikacyjnego – ul. Parkowej. Obecnie brak pomiędzy nimi powiązań przestrzennych i funkcjonalnych.	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano granice krajobrazu zgodnie ze wskazaniem gminy.
117	46.1.2	Urząd Gminy Świerklaniec	Świerklaniec	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.103; 24-341.12-025; Świerklaniec Park	Str. 5 licząc od strony tytułowej – brak nr stron na pobranym dokumencie – „Walory kulturowe” i „Fizjonomia krajobrazu”, Określenie „sztuczna ruina” proponuję wykreślić „sztuczna”	Określenie „sztuczna ruina” proponuję wykreślić „sztuczna”	Niezrozumiała etymologia określenia.	Uwaga uwzględniona częściowo	Pojęcie "sztuczna ruina" jest powszechnie stosowane w literaturze (patrz Sztuczne ruiny w europejskich ogrodach krajobrazowych od XVIII do XXI w. Fialek P. 2023). Przeredagowano zapis: "W części zachodniej krajobrazu w obrębie kępy drzew w otoczeniu pól zachowały się fragmenty XIX w. sztucznej „romantycznej ruiny” zbudowanej z inicjatywy hrabiego Guidona Henckel von Donnersmarcka w miejscowości Orzech z XIX w."
118	46.1.3	Urząd Gminy Świerklaniec	Świerklaniec	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.103; 24-341.12-025; Świerklaniec Park	Str. 5 licząc od strony tytułowej – brak nr stron na pobranym dokumencie – „Fizjonomia krajobrazu”, Wątpliwość budzi nazywanie „przedpolem widokowym” terenu oddzielonego od zespołu pałacowego drogą.	Przeredagować	Wątpliwość budzi łączne traktowanie terenu parku oraz terenów do niego przyległych od strony północnej i południowej (na wschód od ul. Parkowej) oraz terenów położonych po przeciwległej stronie drogi (na zachód od ul. Parkowej). Obecnie tereny nie stanowią spójnej całości są rozdzielone trwałą barierą przestrzenną w postaci ciągu komunikacyjnego – ul. Parkowej. Obecnie brak pomiędzy nimi powiązań przestrzennych i funkcjonalnych, w tym ciągłych powiązań pieszych. Z perspektywy pieszego (nie drona) biorąc pod uwagę istniejące zagospodarowanie i sposób funkcjonowania terenu obszary położone naprzeciwko głównego wejścia do parku całkowicie przesłaniają ekspozycję wejścia. Tereny położone bardziej na południe położone są na wysokości ogrodów działkowych, a nie wejścia do parku.	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano granice krajobrazu zgodnie ze wskazaniem gminy.
119	46.1.4	Urząd Gminy Świerklaniec	Świerklaniec	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.103; 24-341.12-025; Świerklaniec Park	Str. 3 licząc od strony tytułowej – brak nr stron na pobranym dokumencie, Określenie „sztuczna ruina” proponuję wykreślić „sztuczna”	Określenie „sztuczna ruina” proponuję wykreślić „sztuczna”	Niezrozumiała etymologia określenia.	Uwaga uwzględniona częściowo	Pojęcie "sztuczna ruina" jest powszechnie stosowane w literaturze (patrz Sztuczne ruiny w europejskich ogrodach krajobrazowych od XVIII do XXI w. Fialek P. 2023). Przeredagowano zapis: "W części zachodniej krajobrazu w obrębie kępy drzew w otoczeniu pól zachowały się fragmenty XIX w. sztucznej „romantycznej ruiny” zbudowanej z inicjatywy hrabiego Guidona Henckel von Donnersmarcka w miejscowości Orzech z XIX w."
120	46.1.7	Urząd Gminy Świerklaniec	Świerklaniec	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.103; 24-341.12-025; Świerklaniec Park	Str. 3 licząc od strony tytułowej – brak nr stron na pobranym dokumencie. Określenie „sztuczna ruina” proponuję wykreślić „sztuczna”		Niezrozumiała etymologia określenia.	Uwaga nieuwzględniona	Pojęcie "sztuczna ruina" jest powszechnie stosowane w literaturze. Wstawiono cudzysłów

121	46.1.8	Urząd Gminy Świerklaniec	Świerklaniec	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.103; 24-341.12-025; Świerklaniec Park	Zmiana zakresu granic wyznaczonego krajobrazu priorytetowego zgodnie z zaproponowanym zakresem wskazanym na załączonej mapie. Dodatkowo w załączeniu mapa obrazująca stan rzeczy opisany w uzasadnieniu.	zgodnie z załącznikiem	Wyznaczone w konsultowanym projekcie granice krajobrazu obejmują tereny zabudowane, które nijak nie wpisują się w założenie parkowe ani komponowane układy architektury, zieleni i wód, w szczególności teren istniejącej oczyszczalni ścieków czy autobusowego centrum przesiadkowego. W ocenie tutejszego organu tego typu obiekt nie są wartościowe z punktu widzenia ochrony krajobrazu i nie powinny pozostać w granicach wyznaczonego terenu. Dla gminy oczyszczalnia ścieków to obiekt strategiczny, który w związku z intensywną rozbudową sieci kanalizacyjnej również będzie musiał podlegać rozbudowie. Ograniczenia wynikające z rekomendacji mogą znacznie utrudnić konieczną rozbudowę i negatywnie wpłynąć na funkcjonowanie gminy oraz realizację jej zadań własnych z zakresu kanalizacji. Tego typu obiekty nie powinny podlegać ochronie krajobrazu gdyż ich charakter jest sprzeczny z samą ideą sporządzonego dokumentu. Kolejnymi obiektami tego typu są centrum przesiadkowe czy istniejący obiekt usługowy. Wskazane rekomendacje nie są adekwatne do specyfiki wskazanej zabudowy i jej funkcji. Są to obiekty wylamujące się z jednolitej struktury przestrzennej zarówno pod względem funkcjonalnym jak i krajobrazowym. Zaproponowany nowy przebieg granicy w tej części opiera się o ww. istniejącą zabudowę oraz towarzyszące jej elementy zagospodarowania oraz naturalnie odznaczający się w przestrzeni ciąg drzew. Kolejnym aspektem jest skorygowanie zasięgu granicy od strony zachodniej. Biorąc pod uwagę rozległość wyznaczonego obszaru jest to stosunkowo niewielki obszar. Zaproponowane przesunięcie granicy uwalniałoby tereny istniejącej zabudowy oraz nieruchomości bezpośrednio przylegające do ulicy Sobieskiego. Są to przede wszystkim tereny, które zgodnie z ewidencją należą do gminy lub które gmina będzie komunalizowała. Zasób nieruchomości, którymi dysponuje gmina jest bardzo ograniczony zarówno powierzchniowo jak i lokalizacyjne, co za tym idzie ograniczone są możliwości gminy w prowadzeniu gospodarki nieruchomościami i polityki przestrzennej w ramach nieruchomości stanowiących jej własność. Działki położone wzdłuż ulicy Sobieskiego ściśle przylegają do terenów zainwestowanych o zwartej, wykształconej strukturze funkcjonalno – przestrzennej, wyposażonych w infrastrukturę techniczną, co umożliwi w przyszłości rozwój gminy i zaspokojenie jej rosnących potrzeb w sposób kontrolowany przy jednoczesnym zachowaniu jej zwartej struktury. W ten sposób uwzględnione zostałyby potrzeby gminy przy jednoczesnym zachowaniu zasady mówiącej o tym, że strefa mieszkaniowa i strefa aktywności gospodarczej mają mieć zwartą strukturę, a wielkość strefy musi być rezultatem kompromisu między opłacalnością ekonomiczną i wymogami kształtowania przyjaznej przestrzeni oraz zasady mówiącej o ostrożnym podejmowaniu decyzji „tak aby nie utracić wartości przestrzeni”. Ponadto zwracam uwagę, że dla przedmiotowych nieruchomości nie obowiązują prawne formy ochrony przyrody lub wartości kulturowych czy krajobrazowych. Teren gminy Świerklaniec w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+, zgodnie z mapą nr 28 Ustalenia planu – cel 3 Przestrzeń – zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego i kulturowego nie został wskazany jako obszar, na którym należy ustalić prawne formy ochrony, zgodnie z mapą nr 12 Obszary Ochrony Krajobrazów Kulturowych na terenie gminy nie występują parki krajobrazowe wraz z otulinami, otulina parku narodowego, obszary chronionego krajobrazu, rezerваты czy zespoły przyrodniczo-krajobrazowe. Natomiast zgodnie z mapą nr 29 Ustalenia planu - cel 3 Przestrzeń zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego i kulturowego obszar gminy został wskazany jako teren wielofunkcyjnego rozwoju na obszarach o niskim potencjale glebowym przy zachowaniu walorów przyrodniczych i tradycyjnego krajobrazu rolniczego. W ocenie eksperckiej prosimy o uwzględnienie walorów ekonomicznych przestrzeni... (pełna treść przesłana z zał.)	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano granice krajobrazu zgodnie ze wskazaniem gminy.
-----	--------	--------------------------	--------------	---	--	--	------------------------	---	------------------------------	---

122	49	J.K	Wilkowice	TOM I – Audyt krajobrazowy województwa śląskiego – synteza	-	Wnoszę o rozszerzenie tabeli nr7 (str89-95) z tomu I Synteza o punkt 42	Występuję o objęcie terenu Kępy Kubańdowej (obszar zawarty pomiędzy ulicami: od wschodu ul. Jasna we wsi Bystra, od południa ul. Kowalska w wsi Meszna, od północy linia zwartej zabudowy od kościoła w Bystrej Krakowskiej do ul. Jasnej 38, od zachodu przystająca do Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego) poprzez przyłączenie tego terenu do Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego	Cenne walory przyrodnicze, korytarz ekologiczny dla dużych ssaków i ptaków, łączący Beskid Śląski z Beskidem Małym. Tereny źródłiskowe, strefa przewietrzania dla doliny wsi Bystra.	Uwaga nieuwzględniona	Z analiz na potrzeby Audytu krajobrazowego nie wyniknęła potrzeba rekomendowania w tym miejscu dodatkowej formy ochrony, co nie wyklucza jej utworzenia ze względu np. na funkcje korytarza ekologicznego.
123	51.1	Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot	Wilkowice	TOM I – Audyt krajobrazowy województwa śląskiego – synteza	-	Uzupełnienie "Tab. 7 Cenne obszary przyrodnicze, proponowane do objęcia dodatkową formą" o pkt. 42	Pkt. 42 Nazwa: Kępa Kubańdowa Działanie: Powiększenie PK Syntetyczne uzasadnienie: Cenne walory przyrodnicze. Korytarz ekologiczny (ornitologiczny) Dodatkowo informacje: Ważny element dziedzictwa przyrodniczego Bystrej. Otwarte siedlisko gatunków polnych i leśnopolnych, o wysokim potencjale przyrodniczym. Miejsce bytowania kilkudziesięciu gatunków zwierząt, w tym chronionych, m.in. głuszczyk, kumak nizinny, ropucha zielona czy rzekotka drzewna. Gmina: Wilkowice	Teren zieleni w rejonie ulic Kościelnej, Jasnej i Łukowej w Bystrej jest jednym z ostatnich, zwartych obszarów zielonych na terenie miejscowości Bystra. Jest to teren o dużych walorach krajobrazowych, służący również jako miejsce migracji zwierząt i korytarz ornitologiczny. Obszar pełni także ważną funkcję społeczną – naturalnego korytarza przewietrzania. Włączenie przedmiotowego obszaru do Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego jest zgodnie z celami parku i umożliwia zachowanie wrażliwej ekologicznie strefy polno-leśnej, graniczącej z Parkiem.	Uwaga nieuwzględniona	Z analiz na potrzeby Audytu krajobrazowego nie wyniknęła potrzeba rekomendowania w tym miejscu dodatkowej formy ochrony, co nie wyklucza jej utworzenia ze względu np. na funkcje korytarza ekologicznego.
124	51.2.2	Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot	Brenna	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.1581; 24-513.45-033; Hala Jaworowa	Rekomendacje powinny zostać uzupełnione.	Rekomendacje powinny zostać uzupełnione o zakazy: 1) zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko; 2) zakaz wykonywania prac trwale zniekształcających rzeźbę tereny; 3) zakaz przekształcania gruntów leśnych i rolnych w grunty zabudowane i zurbanizowane; 4) zakaz wylesiania.	Realizacja obiektów budowlanych wiąże się z trwałą utratą powierzchni biologicznie czynnych (usuwanie roślinności, w tym wylesianie; niszczenie gleby), dewastacją obszarową, liniową i punktową terenu, fragmentacją krajobrazu oraz zmianą struktury biocenozy (rozcinięcie, niszczenie jednorodnych biocenozy leśnych lub łąkowych), zmianą w procesach funkcjonowania krajobrazu (min. tworzenie barier migracyjnych, zmniejszenie retencji gleby). Budowa infrastruktury narciarskiej (planowanej na obszarze) dodatkowo doprowadzi do degradacji funkcjonowania obszaru poprzez znaczący wzrost antropopresji, emisji hałasu i sztucznego światła.	Uwaga nieuwzględniona	Audyt krajobrazowy niebędący aktem prawa miejscowego nie może formułować zakazów.
125	51.3.2	Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot	Kilka gmin	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.1475; 24-513.45-001; lasy Bielsko-Koniaków	Rekomendacje powinny zostać uzupełnione.	Rekomendacje powinny zostać uzupełnione o zakazy: 1) zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko; 2) zakaz wykonywania prac trwale zniekształcających rzeźbę tereny; 3) zakaz przekształcania gruntów leśnych i rolnych w grunty zabudowane i zurbanizowane; 4) zakaz wylesiania.	Realizacja obiektów budowlanych wiąże się z trwałą utratą powierzchni biologicznie czynnych (usuwanie roślinności, w tym wylesianie; niszczenie gleby), dewastacją obszarową, liniową i punktową terenu, fragmentacją krajobrazu oraz zmianą struktury biocenozy (rozcinięcie, niszczenie jednorodnych biocenozy leśnych lub łąkowych), zmianą w procesach funkcjonowania krajobrazu (min. tworzenie barier migracyjnych, zmniejszenie retencji gleby). Budowa infrastruktury narciarskiej (planowanej na obszarze) dodatkowo doprowadzi do degradacji funkcjonowania obszaru poprzez znaczący wzrost antropopresji, emisji hałasu i sztucznego światła.	Uwaga nieuwzględniona	Audyt krajobrazowy niebędący aktem prawa miejscowego nie może formułować zakazów.
126	51.3.3	Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot	Kilka gmin	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.1475; 24-513.45-001; lasy Bielsko-Koniaków	Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania ekosystemów, ich zespołów oraz struktury ekologicznej krajobrazu powinny zostać uzupełnione.	Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania ekosystemów, ich zespołów oraz struktury ekologicznej krajobrazu powinny zostać uzupełnione o nakaz zachowania i odtwarzania korytarza ekologicznego Beskid Śląski GKPd-14.	Korytarz GKPd-14 stanowi część korytarza o randze międzynarodowej - Głównego Południowego Korytarza Ekologicznego, o kluczowym znaczeniu dla migracji dużych ssaków. Zachowanie ciągłej struktury krajobrazowej, zwartych siedlisk leśnych jest kluczowe dla zachowania możliwości migracji dużych ssaków.	Uwaga nieuwzględniona	Nie kwestionując potrzeby zachowania korytarza ekologicznego, nie ma uzasadnienia dla tego typu wniosku w stosunku do krajobrazu priorytetowego obejmującego prawie wyłącznie tereny leśne.
127	52.4.1	Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot	Kilka gmin	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID.1; Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego	Rekomendacje powinny zostać uzupełnione wskazanie konieczności dostosowania aktu prawnego w sprawie Parku zgodnie z obecnie obowiązującymi zapisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.	Konieczność dostosowania aktu prawnego w sprawie Parku zgodnie z obecnie obowiązującymi zapisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.	Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego został utworzony rozporządzeniem Nr 10/98 Woj. Bielskiego z 16 czerwca 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego (Dz. Urz. Woj. Bielskiego Nr 9, poz. 111), w celu zapewnienia warunków dla właściwych form ochrony i kształtowania środowiska. Zakładano czynną ochronę środowiska terenu poprzez m.in. likwidację lub ograniczenie na terenie Parku działalności gospodarczej szkodliwej dla środowiska, prawidłową politykę przestrzenną, utrzymanie, odnawianie i wzbogacanie zasobów przyrodniczych. Nakazy wymienione w ww. akcie prawnym utraciły moc na podstawie art. 11 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2001 r. Nr 3, poz. 21). Ze względu na rażącą opieszałość Sejmiku Województwa Śląskiego uchwała nie została dostosowana do obecnie obowiązujących przepisów ochrony przyrody. W związku z powyższym, obszar Parku pozbawiony jest ochrony w postaci zakazów o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.	Uwaga nieuwzględniona	Uwaga wykraczająca poza zakres przewidziany ustawą dla audytu krajobrazowego

128	52.4.2	Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot	Kilka gmin	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych	ID.2; Park Krajobrazowy Beskidu Małego	Rekomendacje powinny zostać uzupełnione wskazanie konieczności dostosowania aktu prawnego w sprawie Parku zgodnie z obecnie obowiązującymi zapisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.	Konieczność dostosowania aktu prawnego w sprawie Parku zgodnie z obecnie obowiązującymi zapisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.	Park Krajobrazowy Beskidu Małego został utworzony rozporządzeniem Nr 9/98 Woj. Bielskiego z 16 czerwca 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Małego (Dz. Urz. Woj. Bielskiego Nr 9, poz. 110, zmieniony rozporządzeniem Nr 23/98 Wojewody Bielskiego z dnia 17 grudnia 1998 r., Dz. Urz. Woj. Bielskiego Nr 22, poz. 336), w celu zachowania szczególnych wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych. Zakładano czynną ochronę środowiska terenu poprzez m.in: likwidację lub ograniczenie na terenie Parku działalności gospodarczej szkodliwej dla środowiska, prawidłową politykę przestrzenną, utrzymanie, odnawianie i wzbogacanie zasobów przyrodniczych. Nakazy wymienione w ww. akcie prawnym utraciły moc na podstawie art. 11 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2001 r. Nr 3, poz. 21). Ze względu na rażącą opieszałość Sejmiku Województwa Śląskiego uchwała nie została dostosowana do obecnie obowiązujących przepisów ochrony przyrody. W związku z powyższym, obszar Parku pozbawiony jest ochrony w postaci zakazów o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.	Uwaga nieuwzględniona	Uwaga wykraczająca poza zakres przewidziany ustawą dla audytu krajobrazowego
129	53	Towarzystwo Entuzjastów Kolei	Rybnik	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.1912; 24-341.15-053; Rybnik	Urealnienie zapisów karty poprzez rezygnację z użycia przymiotnika "wielkomięjski"	"Rybnik jako przykład krajobrazu miejscowości o zachowanych założeniach historycznych" oraz charakterystyka: "Krajobraz priorytetowy miejscowości (...)"	Jak powszechnie wiadomo, przez wieki Rybnik pozostawał miastem małym i widać to właśnie w zabudowie jego starej części, zaś nazywanie jej wielkomięjską jest mijającą się z rzeczywistością, zdumiewającą fanfaronadą ze strony autora opisu. Widoczna na zdjęciu małomiasteczkowa zabudowa w rejonie rynku nie zmieniła się przecież magicznie w wielkomięjską w 1975 roku wskutek przyłączenia do Rybnika okolicznych miejscowości. Znamienne jest, że w części 4 na ryc.37 bardziej "wielkomięjsko" wyglądającą zabudowę okolic rynku pobliskich Żor ktoś nazywa się małomiasteczkową. Warto dla porównania zajrzeć np. do dolnośląskiej Świdnicy, która odwrotnie niż Rybnik posiada zabudowę wielkomięjską, mimo że obecnie nie jest dużym miastem.	Uwaga nieuwzględniona	Rybnik zaliczony został przez autorów Audytu do krajobrazów wielkomięjskich - typ 10 podtyp 10a
130	54.1.1	Wójt Gminy Świerklaniec	Świerklaniec	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.103; 24-341.12-025; Świerklaniec Park	Str. 4 licząc od strony tytułowej – brak nr stron na pobranym dokumencie. 2 CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU, opis poniżej nagłówka Krajobraz wskazany jako priorytetowy w wyniku" Opis odnosi się wyłącznie do parku nie zawiera uzasadnienia wskazania w granicach krajobrazu priorytetowego terenów po przeciwległej stronie drogi.		Wątpliwość budzi łączne traktowanie terenu parku oraz terenów do niego przyległych od strony północnej i południowej (na wschód od ul. Parkowej) oraz terenów położonych po przeciwległej stronie drogi (na zachód od ul. Parkowej). Obecnie tereny nie stanowią spójnej całości są rozdzielone trwałą barierą przestrzenną w postaci ciągu komunikacyjnego – ul. Parkowej. Obecnie brak pomiędzy nimi powiązań przestrzennych i funkcjonalnych.	Uwaga uwzględniona częściowo	Uzupełniono charakterystykę krajobrazu o informacje dotyczące terenów rolniczych po zachodniej stronie ulicy Parkowej
131	54.1.2	Wójt Gminy Świerklaniec	Świerklaniec	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.103; 24-341.12-025; Świerklaniec Park	Str. 5 licząc od strony tytułowej – brak nr stron na pobranym dokumencie – „Walory kulturowe” i „Fizjonomia krajobrazu”, Określenie „sztuczna ruina”	proponuję wykreślić „sztuczna”	Niezrozumiała etymologia określenia.	Uwaga uwzględniona częściowo	Pojęcie "sztuczna ruina" jest powszechnie stosowane w literaturze (patrz Sztuczne ruiny w europejskich ogrodach krajobrazowych od XVIII do XXI w. Fialek P. 2023). Przeredagowano zapis: "W części zachodniej krajobrazu w obrębie kępy drzew w otoczeniu pól zachowały się fragmenty XIX w. sztucznej „romantycznej ruiny” zbudowanej z inicjatywy hrabiego Guidona Henckel von Donnersmarcka w miejscowości Orzech z XIX w."
132	54.1.3	Wójt Gminy Świerklaniec	Świerklaniec	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.103; 24-341.12-025; Świerklaniec Park	Dotyczy: Str. 5 licząc od strony tytułowej – brak nr stron na pobranym dokumencie – „Fizjonomia krajobrazu" Wątpliwość budzi nazywanie „przedpolem widokowym” terenu oddzielonego od zespołu pałacowego drogą.		Wątpliwość budzi łączne traktowanie terenu parku oraz terenów do niego przyległych od strony północnej i południowej (na wschód od ul. Parkowej) oraz terenów położonych po przeciwległej stronie drogi (na zachód od ul. Parkowej). Obecnie tereny nie stanowią spójnej całości są rozdzielone trwałą barierą przestrzenną w postaci ciągu komunikacyjnego – ul. Parkowej. Obecnie brak pomiędzy nimi powiązań przestrzennych i funkcjonalnych, w tym ciągłych powiązań pieszych. Z perspektywy pieszego (nie drona) biorąc pod uwagę istniejące zagospodarowanie i sposób funkcjonowania terenu obszary położone naprzeciwko głównego wejścia do parku całkowicie przesłaniają ekspozycję wejścia. Tereny położone bardziej na południe położone są na wysokości ogrodów działkowych, a nie wejścia do parku.	Uwaga uwzględniona częściowo	Uzupełniono charakterystykę krajobrazu o informacje dotyczące terenów rolniczych po zachodniej stronie ulicy Parkowej
133	54.1.4	Wójt Gminy Świerklaniec	Świerklaniec	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.103; 24-341.12-025; Świerklaniec Park	Dotyczy: Str. 3 licząc od strony tytułowej – brak nr stron na pobranym dokumencie, Określenie „sztuczna ruina”	Proponuję wykreślić „sztuczna”	Niezrozumiała etymologia określenia.	Uwaga uwzględniona częściowo	Pojęcie "sztuczna ruina" jest powszechnie stosowane w literaturze (patrz Sztuczne ruiny w europejskich ogrodach krajobrazowych od XVIII do XXI w. Fialek P. 2023). Przeredagowano zapis: "W części zachodniej krajobrazu w obrębie kępy drzew w otoczeniu pól zachowały się fragmenty XIX w. sztucznej „romantycznej ruiny” zbudowanej z inicjatywy hrabiego Guidona Henckel von Donnersmarcka w miejscowości Orzech z XIX w."
134	60.2	PGL LP Nadleśnictwo Lubliniec	Kilka gmin (Kalety, Miasteczko Śląskie)	TOM I – Audyt krajobrazowy województwa śląskiego – synteza	-	Zapewnienie prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w proponowanym ZPK Dolina Malej Panwi. (Tab. 7 Cenne obszary przyrodnicze, proponowane do objęcia dodatkową formą s. 89)			Uwaga nieuwzględniona	Obszar proponowanego ZPK obejmuje głównie tereny nieleśne

135	60.5	PGL LP Nadleśnictwo Lubliniec	Pawonków	TOM I – Audyt krajobrazowy województwa śląskiego – synteza	-	W związku z prowadzoną gospodarką rybacką Nadleśnictwo Lubliniec opiniuje negatywnie propozycję ustanowienia UE Stawy Kośmiderskie (Tab. 7 Cenne obszary przyrodnicze, proponowane do objęcia dodatkową formą s. 93)		Prowadzona gospodarka rybacka wymusza konieczność okresowych spustów wody co może wpływać na czasowe pogorszenie stosunków wodnych. Stan urządzeń hydrotechnicznych wskazuje na konieczność przeprowadzenia prac remontowych	Uwaga nieuwzględniona	Pozostawiono propozycję uzupełniając opis o: "Rekomendowane utrzymanie gospodarki stawowej, w tym prowadzenie niezbędnych prac utrzymaniowych i remontowych."
136	60.6	PGL LP Nadleśnictwo Lubliniec	Pawonków	TOM I – Audyt krajobrazowy województwa śląskiego – synteza	-	Akceptacja propozycji utworzenia UE Okrągły Staw na terenach wodno-błotnych. (Tab. 7 Cenne obszary przyrodnicze, proponowane do objęcia dodatkową formą s. 94)	Proponowany obszar użytku ekologicznego Okrągły Staw powinien obejmować obszar całego wydzielenia 793-g.	Wydzielenie 793-g obejmuje tereny wodno-błotne.	Uwaga niezrozumiała	Proponowany UE pokrywa się z granicami wydzielenia 793-g
137	60.9	PGL LP Nadleśnictwo Lubliniec	Kilka gmin: Lubliniec, Krupski Młyn, Tworóg	TOM I – Audyt krajobrazowy województwa śląskiego – synteza	-	Powolywanie form ochrony krajobrazów priorytetowych położonych na terenie Nadleśnictwa Lubliniec powinno zapewniać prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.			Uwaga niezrozumiała	Niezrozumiała treść uwagi. Wyznaczenie krajobrazów priorytetowych nie jest zagrożeniem dla prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej
138	60.10	PGL LP Nadleśnictwo Lubliniec	Kilka gmin: Ciasna, Przystajń, Kochanowice, Herby, Kalety, Woźniki	TOM I – Audyt krajobrazowy województwa śląskiego – synteza załącznik nr 3 wykaz krajobrazów	-	Powolywanie form ochrony krajobrazów priorytetowych położonych na terenie Nadleśnictwa Lubliniec powinno zapewniać prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.			Uwaga niezrozumiała	Niezrozumiała treść uwagi. Wyznaczenie krajobrazów priorytetowych nie jest zagrożeniem dla prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej
139	60.11	PGL LP Nadleśnictwo Lubliniec		TOM I – Audyt krajobrazowy województwa śląskiego – synteza	-	Powolywanie form ochrony krajobrazów priorytetowych położonych na terenie Nadleśnictwa Lubliniec powinno zapewniać prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.			Uwaga niezrozumiała	Niezrozumiała treść uwagi. Wyznaczenie krajobrazów priorytetowych nie jest zagrożeniem dla prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej
140	60.12	PGL LP Nadleśnictwo Lubliniec	Kilka gmin:	TOM I – Audyt krajobrazowy województwa śląskiego – synteza	-	Powolywanie form ochrony krajobrazów priorytetowych położonych na terenie Nadleśnictwa Lubliniec powinno zapewniać prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.			Uwaga niezrozumiała	Niezrozumiała treść uwagi. Wyznaczenie krajobrazów priorytetowych nie jest zagrożeniem dla prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej
141	60.13	PGL LP Nadleśnictwo Lubliniec	Kilka gmin: Ciasna, Kochanowice, Herby	TOM I – Audyt krajobrazowy województwa śląskiego – synteza	-	Powolywanie form ochrony krajobrazów priorytetowych położonych na terenie Nadleśnictwa Lubliniec powinno zapewniać prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.			Uwaga niezrozumiała	Niezrozumiała treść uwagi. Wyznaczenie krajobrazów priorytetowych nie jest zagrożeniem dla prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej
142	60.14	PGL LP Nadleśnictwo Lubliniec	Ciasna	TOM I – Audyt krajobrazowy województwa śląskiego – synteza	-	Powolywanie form ochrony krajobrazów priorytetowych położonych na terenie Nadleśnictwa Lubliniec powinno zapewniać prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.			Uwaga niezrozumiała	Niezrozumiała treść uwagi. Wyznaczenie krajobrazów priorytetowych nie jest zagrożeniem dla prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej
143	61.1	PGL LP Nadleśnictwo Katowice	Katowice	TOM I – Audyt krajobrazowy województwa śląskiego – synteza	-	Zmiana nazwy	Katowicki Park Leśny	Rozpoznawalność i spójność nazewnictwa, funkcja społeczna i ekologiczna, proponowana nazwa podkreśla jego charakter o wiodącej funkcji przyrodniczej i rekreacyjnej, co może wspierać jego ochronę	Uwaga niezrozumiała	Brak informacji czego dotyczy uwaga.
144	61.2	PGL LP Nadleśnictwo Katowice	Kilka gmin	TOM I – Audyt krajobrazowy województwa śląskiego – synteza	-	W odniesieniu do terenów leśnych rekomenduje się prowadzenie gospodarki leśnej uwzględniającej konieczność ochrony przyrody i krajobrazu, przy jednoczesnym rozpoznaniu faktu, że są to nierzadko siedliska o pochodzeniu sztucznym i zdegradowanym, poddane silnej antropopresji, co wymaga działań ukierunkowanych na stopniową przebudowę drzewostanów w kierunku bardziej zróżnicowanych i zgodnych z warunkami siedliskowymi.		1. Sztuczne pochodzenie i degradacja siedlisk: Lasy na terenach objętych podtypem 10e to drzewostany powstałe w wyniku sztucznych nasadzeń, często monokulturowych, które nie odpowiadają w pełni naturalnym warunkom siedliskowym. Przekształcenia te prowadzą do obniżonej odporności ekosystemu na czynniki biotyczne i abiotyczne, ograniczonej bioróżnorodności oraz większej podatności na choroby i gradację szkodników. 2. Wpływ antropopresji: Lasy te są poddane intensywnej antropopresji, obejmującej urbanizację, fragmentację siedlisk, zanieczyszczenie powietrza oraz nadmierną penetrację turystyczną. Czynniki te prowadzą do degradacji ekosystemów leśnych, obniżenia ich zdolności retencyjnych oraz zakłócenia procesów naturalnej regeneracji. 3. Konieczność przebudowy drzewostanów: W związku z powyższymi problemami niezbędne jest stopniowe przekształcanie istniejących drzewostanów w kierunku bardziej stabilnych, zróżnicowanych strukturalnie i zgodnych z warunkami siedliskowymi. Proces ten powinien uwzględniać zwiększenie udziału gatunków liściastych, promowanie drzewostanów wielopiętrowych oraz wprowadzanie elementów martwego drewna, co sprzyja odbudowie naturalnych procesów ekologicznych. 4. Ochrona przyrody i krajobrazu: Przebudowa drzewostanów powinna być prowadzona w sposób zapewniający równowagę pomiędzy ochroną krajobrazową a funkcjami gospodarczymi lasów. Poprawa struktury i składu gatunkowego wpłynie korzystnie na stabilność ekosystemów, podniesie ich wartość przyrodniczą oraz zwiększy odporność na zmiany klimatyczne i inne czynniki zewnętrzne. Podsumowanie: Uwzględnienie konieczności przebudowy drzewostanów w gospodarce leśnej terenów podtypu 10e jest kluczowe dla przywrócenia równowagi ekologicznej, zwiększenia bioróżnorodności oraz ochrony walorów krajobrazowych. Działania te powinny być prowadzone stopniowo i w sposób dostosowany do specyfiki danego obszaru, aby skutecznie poprawić jego stan i funkcjonowanie w długiej perspektywie czasowej.	Uwaga niezrozumiała	Wyznaczenie krajobraów priorytetowych nie ogranicza możliwości prowadzenia gospodarki leśnej, w tym w zakresie przebudowy drzewostanów pod kątem dostosowania ich do warunków siedliskowych.

145	62.1.1	Maksimum Sp. zo.o. oraz spółki zależne	Katowice	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.263 24-341.13-146 Katowice centrum	Obszar w zakresie którego wchodzi nieruchomości w rejonie ulicy Opolskiej 27: • Dla w/w nieruchomości wydana została prawomocna decyzja Pozwolenie na budowę budynku wielorodzinnego z lokalami usługowymi, zbudowanymi garażami podziemnymi i nadziemnymi, instalacjami nadziemnymi, towarzyszącą infrastrukturą drogową i techniczną. Projekt w trakcie realizacji			Uwaga nieuwzględniona	Uznanie za krajobraz priorytetowy nie wyklucza rozwoju zabudowy w jego granicach
146	62.1.2	Maksimum Sp. zo.o. oraz spółki zależne	Katowice	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.263 24-341.13-146 Katowice centrum	Obszar w zakresie którego wchodzi nieruchomości w rejonie ulicy Opolskiej 22: • Dla w/w nieruchomości toczy się postępowanie o wydanie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu dla budynków mieszkalnych wielorodzinnych z lokalami usługowymi, z garażami podziemnymi i nadziemnymi oraz niezbędną infrastrukturą towarzyszącą.			Uwaga nieuwzględniona	Uznanie za krajobraz priorytetowy nie wyklucza rozwoju zabudowy w jego granicach
147	62.2	Maksimum Sp. zo.o. oraz spółki zależne	Katowice	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.252 24-341.13-140 Katowice rondo	Obszar w zakresie którego wchodzi nieruchomości w rejonie ulic Brackiej - J.Balidona (teren po byłej hucie Balidon) • Dla w/w nieruchomości wydane zostały prawomocne decyzje Pozwolenie na budowę siedmiu budynków mieszkalnych wielorodzinnych z częścią usługową, garażami podziemnymi i nadziemnymi oraz zagospodarowaniem terenu, na podstawie uchwały LIX/1245/23 Rady Miasta Katowice. • Dla w/w nieruchomości toczy się postępowanie o podjęcie uchwały w sprawie zmiany sposobu użytkowania istniejącego budynku usługowo produkcyjnego na budynek mieszkalny.			Uwaga nieuwzględniona	Uznanie za krajobraz priorytetowy nie wyklucza rozwoju zabudowy w jego granicach
148	64.1.3	Z.W	Racibórz	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.23 24-318.50-011 Racibórz	Dotyczy części Inne: Mapa wyznaczająca granice jednostki Należy zmienić granice: 1) dołączyć do krajobrazu 23 zwarty obszar obejmujący: dwa budynki mieszkalne pomiędzy ul. Kozielską i ul. Mikołaja, Pomnik Zgody na rogu ul. Głubczyckiej i ul. Mikołaja, kościół Św. Mikołaja, plebania przy ul. Kościelnej, dawny dom parafialny przy ul. Mikołaja 9, a także nieczynny cmentarz przy ul. Kozielskiej; 2) dołączyć do krajobrazu 23 budynek przepompowni wody czystej z 1905 r. wraz z jego bezpośrednim sąsiedztwem (ul. 1 Maja 8) 3) dołączyć do krajobrazu 23 kwartał zabudowy przemysłowej pomiędzy ulicami: von Eichendorffa, Kościuszki, Łąkową oraz torami kolejowymi; 4) wyłączyć z krajobrazu 23 pas terenu wzdłuż ul. Łąkowej pomiędzy ul. Opawską i ul. Kościuszki		Ad. 1) Wszystkie wymienione budynki oraz brama wejściowa na cmentarz i pomnik figurują w Gminnej Ewidencji Zabytków; wieża kościoła jest jedną z najistotniejszych dominant w krajobrazie miasta; cmentarz porośnięty okazałym starodrzewem był pierwszym cmentarzem parafii Św. Mikołaja; Ad. 2) W projekcie zawarto jedynie wieżę cież i otaczające ją budynki bez większej wartości architektonicznej – krajobrazowej, pomijając sąsiadujący i ściśle funkcjonalnie związany obiekt, który razem z wieżą został wpisany do GEZ; Ad. 3) Wskazany kwartał obejmuje m.in. kompleks dawnej rzeźni, w całości wpisany do GEZ oraz kompleks użytkowany obecnie przez Chempest S.A. z budynkiem administracyjnym wpisanym do GEZ; Ad. 4) Wskazany teren jest obecnie całkowicie zabudowany budynkami o miernych walorach (wielkopowierzchniowy obiekt handlowy, 2 typowe budynki mieszkaniowe wielorodzinne z lat 70/80 XX w. oraz 8 budynków mieszkaniowych wielorodzinnych powstałych w okresie ostatnich kilku lat), całkowicie zasianymi Zakład Karny	Uwaga nieuwzględniona	Granice krajobrazów zostały wyznaczone zgodnie z obowiązującą metodyką i zostały poddane konsultacjom i opionowaniu przez gminy.
149	64.2.1	Z.W	Rudnik	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.41 24-318.58-005 Las Dołędzin	Dot. części charakterystyki krajobrazu: Należy ponownie wyznaczyć krajobraz priorytetowy 41 od podstaw, z uwzględnieniem wszystkich powiązanych ze sobą walorów fizjonomicznych, opisanych w punkcie Fizjonomia krajobrazu (str. 4 części Charakterystyka krajobrazu) oraz zmienić nazwę krajobrazu i opracować charakterystykę odpowiednio do nowych granic		Krajobraz priorytetowy ograniczony do brzegu Lasu Dołędzin nie zapewni możliwości skutecznej ochrony walorów krajobrazu, gdyż są one nierozdzielnie związane z istnieniem w szerokim sąsiedztwie średnio- i wielkopowierzchniowych pól. Wielkoobszarowy krajobraz priorytetowy (podtypu 6d lub 6e) uwydatni także walory kulturowe terenów rolnych o zachowanym układzie majątków pałacowo – folwarcznych, z remizami leśnymi pełniącymi funkcje przeciwoerozyjną, glebo- i wodochronną (równoległe z funkcją przyrodniczą) oraz alejami drzew wzdłuż dróg.	Uwaga nieuwzględniona	Określona rozporządzeniem metodyka zakłada wyznaczenie o jednorodnym tle krajobrazowym. Otaczające kompleks leśny pola nie należą do typu 3 - krajobrazy leśne. Tereny te mogą być właściwie użytkowane i zagospodarowane w oparciu o akty planowania przestrzennego
150	64.2.2	Z.W	Rudnik	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.41 24-318.58-005 Las Dołędzin	Dotyczy części zagrożenia: Należy ponownie wyznaczyć krajobraz priorytetowy 41 od podstaw, z uwzględnieniem wszystkich powiązanych ze sobą walorów fizjonomicznych, opisanych w punkcie Fizjonomia krajobrazu (str. 4 części Charakterystyka krajobrazu) oraz zmienić nazwę krajobrazu i określić zagrożenia odpowiednio do nowych granic		Krajobraz priorytetowy ograniczony do brzegu Lasu Dołędzin nie zapewni możliwości skutecznej ochrony walorów krajobrazu, gdyż są one nierozdzielnie związane z istnieniem w szerokim sąsiedztwie średnio- i wielkopowierzchniowych pól. Wielkoobszarowy krajobraz priorytetowy (podtypu 6d lub 6e) uwydatni także walory kulturowe terenów rolnych o zachowanym układzie majątków pałacowo – folwarcznych, z remizami leśnymi pełniącymi funkcje przeciwoerozyjną, glebo- i wodochronną (równoległe z funkcją przyrodniczą) oraz alejami drzew wzdłuż dróg	Uwaga nieuwzględniona	Określona rozporządzeniem metodyka zakłada wyznaczenie o jednorodnym tle krajobrazowym. Otaczające kompleks leśny pola nie należą do typu 3 - krajobrazy leśne. Tereny te mogą być właściwie użytkowane i zagospodarowane w oparciu o akty planowania przestrzennego
151	64.2.3	Z.W	Rudnik	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.41 24-318.58-005 Las Dołędzin	Dot. str. 2, rekom. 7: Zastosowanie rekomendacji wymaga jednoznacznego wyznaczenia „występujących naokoło jednostki rozległych przedpola ekspozycji (ciągi widokowe) dobrze wyeksponowany w krajobrazie nawet ze znacznym odległości” oraz włączenie ich w obręb krajobrazu priorytetowego		Bez spełnienia wskazanych warunków rekomendacja pozostanie pustym zapisem	Uwaga nieuwzględniona	Określona rozporządzeniem metodyka zakłada wyznaczenie o jednorodnym tle krajobrazowym. Otaczające kompleks leśny pola nie należą do typu 3 - krajobrazy leśne. Tereny te mogą być właściwie użytkowane i zagospodarowane w oparciu o akty planowania przestrzennego

152	64.2.4	Z.W	Rudnik	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.41 24-318.58-005 Las Dołędzin	Dot. str. 2, rekom. 9: Ustanowienie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dołędzin” powinno dotyczyć obszaru znacznie większego oraz spójnego z istniejącym OChK Wronin – Maciowakrze. Warunek ten powinien być jasno zapisany w rekomendacjach, wraz z ogólnym przebiegiem granicy OChK w woj. śląskim. Propozycja zmiany: ponowne wyznaczenie krajobrazu priorytetowego 41 od podstaw, z uwzględnieniem wszystkich powiązanych ze sobą walorów fizjonomicznych, opisanych w punkcie Fizjonomia krajobrazu (str. 4 części Charakterystyka krajobrazu) oraz zmiana nazwy krajobrazu i opracowanie rekomendacji odpowiednio do nowych granic.		Obszar chronionego krajobrazu ograniczony do brzegu Lasu Dołędzin nie zapewni skutecznej ochrony walorów krajobrazu, gdyż są one nierozdzielnie związane z istnieniem w szerokim sąsiedztwie średnio- i wielkopowierzchniowych pól. Wielkoobszarowy krajobraz priorytetowy (podtypu 6d lub 6e) uwydatni walory kulturowe terenów rolnych o zachowanym, historycznie ukształtowanym, układzie majątków pałacowo – folwarcznych, z remizami leśnymi pełniącymi funkcje przeciwerozryjną, glebo- i wodochronną (równoległe z funkcją przyrodniczą) oraz alejami drzew wzdłuż dróg.	Uwaga nieuwzględniona	Określona rozporządzeniem metodyka zakłada wyznaczenie o jednorodnym tle krajobrazowym. Otaczające kompleks leśny pola nie należą do typu 3 - krajobrazy leśne. Tereny te mogą być właściwie użytkowane i zagospodarowane w oparciu o akty planowania przestrzennego. Ostateczne granice przyszłego OChK mogą zostać ustalone w ramach uzgodnień z gminą Rudnik.
153	64.2.5	Z.W	Rudnik	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.41 24-318.58-005 Las Dołędzin	Dotyczy części Inne: Należy ponownie wyznaczyć krajobraz priorytetowy 41 od podstaw, z uwzględnieniem wszystkich powiązanych ze sobą walorów fizjonomicznych, opisanych w punkcie Fizjonomia krajobrazu (str. 4 części Charakterystyka krajobrazu) oraz odpowiednio zmienić nazwę krajobrazu. Proponowany przebieg granic: od granicy województwa ca. https://maps.app.goo.gl/rN7hPtXchTFkEXby9 wzdłuż wschodniej granicy zadrzewienia do jego południowo-wschodniego krańca; granicą obrębów geodezyjnych Ponięćce i Czerwięcice w kierunku ogólnym S do wschodniego krańca śródpolnej remizy leśnej i dalej rowem/granicami działek do ul. Głównej w Czerwięcicach; od ul. Głównej naprzeciw posesji 7b granicami działek do granicy obrębów Czerwięcice i Brzeźnica, dalej tą granicą w kier. S do zadrzewienia w górnej partii doliny Brzeźnickiego Rowu, a następnie północną i wschodnią granicą zadrzewienia; granicami działek geodezyjnych – generalnie w kierunku wyznaczonym wschodnią granicą zadrzewienia – do drogi gruntowej będącej przedłużeniem ul. Przemysłowej w Rudniku; północną granicą pasa drogowego DW935 do skrzyżowania z DK45, a następnie (wylączając zabudowę przy skrzyżowaniu) wzdłuż cieku Rudnik i południowej granicy Czarnego Lasu do ul. Kolonia; ul. Kolonia przez przysiółek Kolonia Strzybnik i dalej tą drogą do Modzuruwa; przez Modzurów ul. Strzybnego w kierunku Jastrzębia – do skrzyżowania z drogą gruntową prowadzącą w kier. W, ku drodze Krowiarki - - Jastrzębie; wskazaną drogą gruntową do granicy gmin Rudnik i Pietrowice Wielkie, a następnie granicą gmin do granicy województwa. Dla tak wyznaczonego krajobrazu priorytetowego/OChK proponuję nazwę „Modzurów - Szonowice”		Krajobraz priorytetowy ograniczony do brzegu Lasu Dołędzin nie zapewni możliwości skutecznej ochrony walorów krajobrazu, gdyż są one nierozdzielnie związane z istnieniem w szerokim sąsiedztwie średnio- i wielkopowierzchniowych pól. Wielkoobszarowy krajobraz priorytetowy (podtypu 6d lub 6e) uwydatni walory kulturowe terenów rolnych o zachowanym, historycznie ukształtowanym, układzie majątków pałacowo – folwarcznych, z remizami leśnymi pełniącymi funkcje przeciwerozryjną, glebo- i wodochronną (równoległe z funkcją przyrodniczą) oraz alejami drzew wzdłuż dróg. Krajobraz priorytetowy w proponowanych granicach obejmuje reprezentatywną i stosunkowo dobrze rozwiniętą rzeźbę wysoczyzny lessowej. Jest to wartość środowiska abiotycznego, która może być skutecznie chroniona jedynie w skali wielkoobszarowej. Proponowane granice krajobrazu mogłyby być tożsame z granicami postulowanego OChK	Uwaga nieuwzględniona	Określona rozporządzeniem metodyka zakłada wyznaczenie o jednorodnym tle krajobrazowym. Otaczające kompleks leśny pola nie należą do typu 3 - krajobrazy leśne. Tereny te mogą być właściwie użytkowane i zagospodarowane w oparciu o akty planowania przestrzennego. Ostateczne granice przyszłego OChK mogą zostać ustalone w ramach uzgodnień z gminą Rudnik.
154	64.4	Z.W	Kilka gmin (Rudnik, Racibórz)	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.38 24-318.58-002 Miedonia-Sławików	Dotyczy części Inne: Należy skorygować zachodnią granicę krajobrazu		Wyznaczenie na nowo krajobrazu 41 będzie wymagało odpowiedniego dostosowania granicy krajobrazu 38	Uwaga nieuwzględniona	W związku z niezmienniem granic krajobrazu 41, uwaga niezasadna
155	65.1.1	A.K	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco: jest zapis: "...tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego)". Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyty Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	proponuje się zapis: "...tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich). Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyty Krajobrazowy	W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie, tj. wyznaczonych naturalnie, drogami publicznymi (ul. Pakowa i Siemianowicka w Chorzowie, Bytkowska, Złota i Chorzowska w Katowicach). Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo , architektoniczno– kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek, rozrywkę, zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno-wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi, które same w sobie ze względu na nowe, śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularyzowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej, „kosmicznej” formie, powstały z w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne, architektoniczne, artystyczne i naukowe i powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej, w której śmierć poniosło 65 osób, podczas wystawy gołębi pocztowych w 2006 r. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną przed zabudową.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
156	65.1.3	A.K	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.		Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Zwłaszcza w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospoleczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.

157	65.1.4	A.K	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja zmiany zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.		Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak, aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie "Park Śląski" jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle rozumiane.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
158	66.1.1	J.K.K	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następujący: jest zapis: "...tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego)". Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	proponuje się zapis: "...tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich). Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy	W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie, tj. wyznaczonych naturalnie, drogami publicznymi (ul. Pakowa i Siemianowicka w Chorzowie, Bytkowska, Złota i Chorzowska w Katowicach). Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej wówczas myśli projektowanego założenia przyrodniczo, architektoniczno- kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek, rozrywkę, zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno-wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi, które same w sobie ze względu na nowe, śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularyzowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej, „kosmicznej” formie, powstały w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne, architektoniczne, artystyczne i naukowe i powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej, w której śmierć poniosło 65 osób, podczas wystawy gołębi pocztowych w 2006 r. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną przed zabudową.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
159	66.1.3	J.K.K	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.		Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Zwłaszcza w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospoleczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
160	66.1.4	J.K.K	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja zmiany zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.		Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak, aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie "Park Śląski" jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle rozumiane.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.

161	66.1.1	N.K	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco: jest zapis: "...tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego)".	proponuje się zapis: "...tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich). Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy	W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie, tj. wyznaczonych naturalnie, drogami publicznymi (ul. Pakowa i Siemianowicka w Chorzowie, Bytkowska, Złota i Chorzowska w Katowicach). Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo , architektoniczno– kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek, rozrywkę, zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno-wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi, które same w sobie ze względu na nowe, śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularizowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej, „kosmicznej” formie, powstały z w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne, architektoniczne, artystyczne i naukowe i powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej, w której śmierć poniosło 65 osób, podczas wystawy gołębi pocztowych w 2006 r. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną przed zabudową.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
162	66.1.3	N.K	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.		Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Związczą w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospoleczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
163	66.1.4	N.K	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja zmiany zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.		Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak, aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie "Park Śląski" jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle zrozumiane.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
164	68.1.1	A.Kr	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco: jest zapis: "...tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego).	proponuje się zapis: "...tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) . Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy	W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo , architektoniczno– kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek rozrywkę zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi, które same w sobie ze względu na nowe śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularizowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej, „kosmicznej” formie, powstały z w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne, architektoniczne, artystyczne i naukowe i powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej, w której śmierć poniosło 65 osób, podczas wystawy gołębi pocztowych. Hodowla gołębi pocztowych jest głęboko związana kulturowo z tradycją Ślązaków. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.

165	68.1.3	A.Kr	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.		Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Związczą w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospoleczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
166	68.1.4	A.Kr	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja zmiany zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.		Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak, aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie Park Śląski jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle zrozumiany.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
167	69.1.1	M.K	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco: jest zapis: „... , tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego). Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	proponuje się zapis: „...tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) . Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo , architektoniczno– kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek rozrywkę zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi, które same w sobie ze względu na nowe śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularyzowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej „kosmicznej” formie, powstały z w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne, architektoniczne, artystyczne i naukowe i powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej, w której śmierć poniosło 65 osób, podczas wystawy gołębi pocztowych. Hodowla gołębi pocztowych jest głęboko związana kulturowo z tradycją Ślązaków. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
168	69.1.3	M.K	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.		Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Związczą w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospoleczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
169	69.1.4	M.K	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja zmiany zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.		Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak, aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie Park Śląski jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle zrozumiany.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.

170	70.1.1	W.P	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco: jest zapis: "...tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego). Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	proponuje się zapis: "...tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich). Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo , architektoniczno– kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek rozrywkę zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi, które same w sobie ze względu na nowe śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularizowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej, „kosmicznej” formie, powstały z w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne, architektoniczne, artystyczne i naukowe i powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej, w której śmierć poniosło 65 osób, podczas wystawy gołębi pocztowych. Hodowla gołębi pocztowych jest głęboko związana kulturowo z tradycją Ślązaków. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną.	Uważa nieważną	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
171	70.1.3	W.P	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.		Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Zwłaszcza w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospoleczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego	Uważa nieważną	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
172	70.1.4	W.P	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja zmiany zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.		Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak, aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie Park Śląski jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle zrozumiany.	Uważa nieważną	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
173	71.1.1	B.P	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco: jest zapis: "...tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego). Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	proponuje się zapis: "...tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich). Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo , architektoniczno– kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek rozrywkę zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi, które same w sobie ze względu na nowe śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularizowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej, „kosmicznej” formie powstawały w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne , architektoniczne, artystyczne i naukowe i powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej,	Uważa nieważną	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.

									w której śmierć poniosło 65 osób, pod podczas wystawy gołębi pocztowych. Hodowla gołębi pocztowych jest głęboko związana kulturowo z tradycją Ślązaków. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną.		
174	71.1.3	B.P	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczanie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.		Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Związana w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospoleczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.	
175	71.1.4	B.P	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja zmiany zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.		Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie Park Śląski jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle zrozumiany.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.	
176	72.1.1	K.P	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco: jest zapis: „... tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego). proponuje się zapis: „...tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) . Znajdują się one również na opublikowanej mapie: „Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.		W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo - architektoniczno- kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek rozrywkę zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi, które same w sobie ze względu na nowe śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularyzowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej, „kosmicznej” formie powstały w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne, architektoniczne, artystyczne i naukowe i powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu. „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej, w której śmierć poniosło 65 osób, pod podczas wystawy gołębi pocztowych. Hodowla gołębi pocztowych jest głęboko związana kulturowo z tradycją Ślązaków. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.	
177	72.1.3	K.P	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczanie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.		Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Związana w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospoleczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.	
178	72.1.4	K.P	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja zmiany zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.		Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie Park Śląski jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle zrozumiany	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.	

179	73.1.1	R.T	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco : jest zapis:, tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego).	proponuje się zapis:tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) . Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo, architektoniczno– kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek rozrywkę zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi , które same w sobie ze względu na nowe śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularyzowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej, „kosmicznej” formie, powstały z w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne , architektoniczne, artystyczne i naukowe i powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej, w której śmierć poniosło 65 osób, podczas wystawy gołębi pocztowych. Hodowla gołębi pocztowych jest głęboko związana kulturowo z tradycją Ślązaków. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
180	73.1.3	R.T	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.		Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Zwłaszcza w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospoleczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
181	73.1.4	R.T	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.		Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak, aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie Park Śląski jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle zrozumiany	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
182	74.1.1	H.S	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco : jest zapis:, tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego).	proponuje się zapis:tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) . Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo, architektoniczno– kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek rozrywkę zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi , które same w sobie ze względu na nowe śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularyzowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej, „kosmicznej” formie, powstały z w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne , architektoniczne, artystyczne i naukowe i powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej,	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.

									w której śmierć poniosło 65 osób, podczas wystawy gołębi pocztowych. Hodowla gołębi pocztowych jest głęboko związana kulturowo z tradycją Ślązaków. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną.		
183	74.1.3	H.S	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczanie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.			Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Związczą w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospoleczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
184	74.1.4	H.S	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.			Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak, aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie Park Śląski jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle zrozumiany	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
185	75.1.1	J.S	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco : jest zapis: „... tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego). Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	proponuje się zapis: „...tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) . Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy	W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo, architektoniczno– kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek rozrywkę zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi , które same w sobie ze względu na nowe śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularyzowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej, „kosmicznej” formie, powstały z w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne , architektoniczne, artystyczne i naukowe i powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej, w której śmierć poniosło 65 osób, podczas wystawy gołębi pocztowych. Hodowla gołębi pocztowych jest głęboko związana kulturowo z tradycją Ślązaków. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.	
186	75.1.3	J.S	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczanie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.			Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Związczą w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospoleczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
187	75.1.4	J.S	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.			Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak, aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie Park Śląski jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle zrozumiany	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.

188	76.1.1	J.G	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco : jest zapis: „... tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego). Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy	proponuje się zapis: „...tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) . Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy	W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo- architektoniczno- kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek rozrywkę zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi , które same w sobie ze względu na nowe śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularyzowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej, „kosmicznej” formie, powstały z w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne , architektoniczne, artystyczne i naukowe i powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej, w której śmierć poniosło 65 osób, podczas wystawy gołębi pocztowych. Hodowla gołębi pocztowych jest głęboko związana kulturowo z tradycją Ślązaków. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
189	76.1.3	J.G	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.		Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Zwłaszcza w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospoleczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
190	76.1.4	J.G	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.		Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak, aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie Park Śląski jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle zrozumiany	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
191	77.1.1	H.Ś	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco : jest zapis: „... tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego). Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy	proponuje się zapis: „...tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) . Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy	W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo- architektoniczno- kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek rozrywkę zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi , które same w sobie ze względu na nowe śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularyzowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej, „kosmicznej” formie, powstały z w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne , architektoniczne, artystyczne i naukowe i powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej, w której śmierć poniosło 65 osób, podczas wystawy gołębi pocztowych. Hodowla gołębi pocztowych jest głęboko związana kulturowo z tradycją Ślązaków. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.

192	77.1.2	H.S	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczanie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.		Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Związcząca w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospoleczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
193	77.1.3	H.S	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.		Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak, aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie Park Śląski jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle zrozumiany	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
194	78.1.1	K.R	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco : jest zapis: „... tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego)”. Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	proponuje się zapis: „...tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich)”. Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy	W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo, architektoniczno– kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek rozrywkę zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi, które same w sobie ze względu na nowe śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularyzowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej, „kosmicznej” formie, powstały z w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne, architektoniczne, artystyczne i naukowe i powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej, w której śmierć poniosło 65 osób, podczas wystawy gołębi pocztowych. Hodowla gołębi pocztowych jest głęboko związana kulturowo z tradycją Ślązaków. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
195	78.1.2	K.R	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczanie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.		Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Związcząca w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospoleczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
196	78.1.3	K.R	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.		Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak, aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie Park Śląski jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle zrozumiany	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.

197	79.1.1	J.C	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco : jest zapis:, tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego). Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	proponuje się zapis:tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) . Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo- architektoniczno- kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek rozrywkę zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi , które same w sobie ze względu na nowe śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularyzowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej, „kosmicznej” formie, powstały z w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne , architektoniczne, artystyczne i naukowe powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej, w której śmierć poniosło 65 osób, podczas wystawy gołębi pocztowych. Hodowla gołębi pocztowych jest głęboko związana kulturowo z tradycją Ślązaków. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
198	79.1.2	J.C	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczanie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.		Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Zwłaszcza w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospoleczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
199	79.1.3	J.C	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.		Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak, aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie Park Śląski jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle zrozumiany	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
200	80.1.1	R.G	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco : jest zapis:, tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego). Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	proponuje się zapis:tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) . Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo- architektoniczno- kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek rozrywkę zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi , które same w sobie ze względu na nowe śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularyzowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej, „kosmicznej” formie, powstały z w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne , architektoniczne, artystyczne i naukowe powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej, w której śmierć poniosło 65 osób, podczas wystawy gołębi pocztowych. Hodowla gołębi pocztowych jest głęboko związana kulturowo z tradycją Ślązaków. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.

201	80.1.3	R.G	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.		Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Związcząca w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospoleczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
202	80.1.4	R.G	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.		Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak, aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie Park Śląski jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle zrozumiany	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
203	81.1.1	J.S-G	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco : jest zapis: „... tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego)”. Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	proponuje się zapis: „...tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich)”. Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy	W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo, architektoniczno- kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek rozrywkę zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi, które same w sobie ze względu na nowe śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularyzowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej, „kosmicznej” formie, powstały z w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne, architektoniczne, artystyczne i naukowe i powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej, w której śmierć poniosło 65 osób, podczas wystawy gołębi pocztowych. Hodowla gołębi pocztowych jest głęboko związana kulturowo z tradycją Ślązaków. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
204	81.1.3	J.S-G	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.		Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Związcząca w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospoleczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
205	81.1.4	J.S-G	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.		Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak, aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie Park Śląski jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle zrozumiany	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.

206	82.1.1	G.Ł	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco : jest zapis:, tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego).	proponuje się zapis:tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) . Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo- architektoniczno- kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek rozrywkę zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi , które same w sobie ze względu na nowe śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularyzowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej, „kosmicznej” formie, powstały z w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne , architektoniczne, artystyczne i naukowe i powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej, w której śmierć poniosło 65 osób, podczas wystawy gołębi pocztowych. Hodowla gołębi pocztowych jest głęboko związana kulturowo z tradycją Ślązaków. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączone z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
207	82.1.3	G.Ł	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczanie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.		Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Związczą w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospoleczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączone z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
208	82.1.4	G.Ł	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.		Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak, aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie Park Śląski jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle zrozumiany	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączone z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
209	83.1.1	J.S-R	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco : jest zapis:, tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego).	proponuje się zapis:tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) . Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo- architektoniczno- kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek rozrywkę zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi , które same w sobie ze względu na nowe śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularyzowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej, „kosmicznej” formie, powstały z w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne , architektoniczne, artystyczne i naukowe i powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej,	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączone z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.

									w której śmierć poniosło 65 osób, podczas wystawy gołębi pocztowych. Hodowla gołębi pocztowych jest głęboko związana kulturowo z tradycją Ślązaków. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną.		
210	83.1.2	J.S-R	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczanie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.			Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Zwłaszcza w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospoleczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
211	83.1.3	J.S-R	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.			Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak, aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie Park Śląski jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle zrozumiany	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
212	84.1.1	K.K	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco : jest zapis: „... tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego). Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	proponuje się zapis: „...tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) . Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy	W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo, architektoniczno– kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek rozrywkę zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi , które same w sobie ze względu na nowe śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularyzowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej, „kosmicznej” formie, powstały z w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne , architektoniczne, artystyczne i naukowe i powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej, w której śmierć poniosło 65 osób, podczas wystawy gołębi pocztowych. Hodowla gołębi pocztowych jest głęboko związana kulturowo z tradycją Ślązaków. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.	
213	84.1.3	K.K	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczanie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.			Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Zwłaszcza w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospoleczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
214	84.1.4	K.K	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.			Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak, aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie Park Śląski jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle zrozumiany	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.

215	85.1.1	M.W	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco : jest zapis: „... tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego). Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	proponuje się zapis: „...tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) . Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo, architektoniczno– kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek rozrywkę zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno-wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi , które same w sobie ze względu na nowe śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularyzowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej, „kosmicznej” formie, powstały z w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne , architektoniczne, artystyczne i naukowe i powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej, w której śmierć poniosło 65 osób, podczas wystawy gołębi pocztowych. Hodowla gołębi pocztowych jest głęboko związana kulturowo z tradycją Ślązaków. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
216	85.1.3	M.W	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.		Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Związczą w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospoleczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
217	85.1.4	M.W	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.		Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak, aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie Park Śląski jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle zrozumiany	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
218	86.1.1	M.B	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco : jest zapis: „... tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego). Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	proponuje się zapis: „...tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) . Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo, architektoniczno– kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek rozrywkę zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno-wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi , które same w sobie ze względu na nowe śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularyzowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej, „kosmicznej” formie, powstały z w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne , architektoniczne, artystyczne i naukowe i powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej,	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.

										w której śmierć poniosło 65 osób, podczas wystawy gołębi pocztowych. Hodowla gołębi pocztowych jest głęboko związana kulturowo z tradycją Ślązaków. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną.		
219	86.1.3	M.B	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.			Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Zwłaszcza w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospoleczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.	
220	86.1.4	M.B	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.		Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak, aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie Park Śląski jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle zrozumiany	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.		
221	87.1.1	S.G	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco : jest zapis: „...., tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego). Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	proponuje się zapis: „....tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) . Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy	W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo, architektoniczno– kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek, rozrywkę, zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi , które same w sobie ze względu na nowe śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularizowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej, „kosmicznej” formie, powstały z w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne , architektoniczne, artystyczne i naukowe i powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej, w której śmierć poniosło 65 osób, podczas wystawy gołębi pocztowych. Hodowla gołębi pocztowych jest głęboko związana kulturowo z tradycją Ślązaków. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.		
222	87.1.3	S.G	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.		Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Zwłaszcza w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospoleczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.		
223	87.1.4	S.G	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.		Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak, aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie Park Śląski jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle zrozumiany	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.		

224	88.1.1	Rada Dzielnicy nr 10 Katowice Dąb	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco : jest zapis: „... tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego). Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	proponuje się zapis: „...tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) . Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo, architektoniczno– kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek rozrywkę zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi , które same w sobie ze względu na nowe śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularyzowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej „kosmicznej” formie, powstały z w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne , architektoniczne, artystyczne i naukowe i powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej, w której śmierć poniosło 65 osób, podczas wystawy gołębi pocztowych. Hodowla gołębi pocztowych jest głęboko związana kulturowo z tradycją Ślązaków. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
225	88.1.3	Rada Dzielnicy nr 10 Katowice Dąb	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.		Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Związczą w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospoleczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
226	88.1.4	Rada Dzielnicy nr 10 Katowice Dąb	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.		Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak, aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie Park Śląski jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle zrozumiany	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
227	89.1.1	Rada Dzielnicy nr 11 Katowice Welnowiec - Józefowiec	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco : jest zapis: „... tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego). Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	proponuje się zapis: „...tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) . Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo, architektoniczno– kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek rozrywkę zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi , które same w sobie ze względu na nowe śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularyzowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej „kosmicznej” formie, powstały z w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne , architektoniczne, artystyczne i naukowe i powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej,	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.

233	91.1.1	Śląski Ruch Klimatyczny	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	<p>W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco : jest zapis:, tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) . Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy</p> <p>Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.</p>	<p>proponuje się zapis:tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) . Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy</p>	<p>W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo, architektoniczno– kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek rozrywkę zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi , które same w sobie ze względu na nowe śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularizowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej „kosmicznej” formie, powstały z w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne , architektoniczne, artystyczne i naukowe i powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej, w której śmierć poniosło 65 osób, podczas wystawy gołębi pocztowych. Hodowla gołębi pocztowych jest głęboko związana kulturowo z tradycją Ślązaków. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną.</p>	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
234	91.1.3	Śląski Ruch Klimatyczny	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	<p>Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczanie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.</p>		<p>Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Zwłaszcza w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospołeczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego</p>	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
235	91.1.4	Śląski Ruch Klimatyczny	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	<p>Propozycja uzupełnienia zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.</p>		<p>Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak, aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie Park Śląski jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle zrozumiany</p>	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.

236	92.1.1	Stowarzyszenie Mieszkańców, Przyjaciół i Sympatyków Wełnowca-Józefowca "Revita"	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	<p>W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco : jest zapis:, tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego).</p> <p>proponuje się zapis:tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) . Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy</p> <p>Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.</p>	<p>W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie.</p> <p>Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo, architektoniczno– kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek rozrywkę zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi , które same w sobie ze względu na nowe śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularyzowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej, „kosmicznej” formie, powstały z w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda.</p> <p>Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne , architektoniczne, artystyczne i naukowe i powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Park Śląski”.</p> <p>Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej, w której śmierć poniosło 65 osób, podczas wystawy gołębi pocztowych. Hodowla gołębi pocztowych jest głęboko związana kulturowo z tradycją Ślązaków. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną.</p>	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
-----	--------	---	---------	---	------------------------------------	---	--	-----------------------	---

237	92.1.3	Stowarzyszenie Mieszkańców, Przyjaciół i Sympatyków Wełnowca-Józefowca "Revita"	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.		Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Związczą w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospoleczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
238	92.1.4	Stowarzyszenie Mieszkańców, Przyjaciół i Sympatyków Wełnowca-Józefowca "Revita"	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.		Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak, aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie Park Śląski jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle zrozumiany	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
239	93.1.1	A.O	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco : jest zapis: „... , tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego) . Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	proponuje się zapis: „...tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) . Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy	W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo, architektoniczno– kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek rozrywkę zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi , które same w sobie ze względu na nowe śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularyzowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej, „kosmicznej” formie, powstały z w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne , architektoniczne, artystyczne i naukowe i powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej, w której śmierć poniosło 65 osób, podczas wystawy gołębi pocztowych. Hodowla gołębi pocztowych jest głęboko związana kulturowo z tradycją Ślązaków. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
240	93.1.3	A.O	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.		Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Związczą w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospoleczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
241	93.1.4	A.O	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.		Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak, aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie Park Śląski jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle zrozumiany	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.

242	94.1.1	S.L	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco : jest zapis: „... tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego). Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy	proponuje się zapis: „...tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) . Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo, architektoniczno– kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek rozrywkę zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi , które same w sobie ze względu na nowe śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularyzowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej, „kosmicznej” formie, powstały z w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne , architektoniczne, artystyczne i naukowe i powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej, w której śmierć poniosło 65 osób, podczas wystawy gołębi pocztowych. Hodowla gołębi pocztowych jest głęboko związana kulturowo z tradycją Ślązaków. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
243	94.1.3	S.L	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczanie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.		Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Zwłaszcza w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospoleczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
244	94.1.4	S.L	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.		Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak, aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie Park Śląski jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle zrozumiany	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
245	95.1.1	B.F-L	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco : jest zapis: „... tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego). Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy	proponuje się zapis: „...tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) . Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo, architektoniczno– kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek rozrywkę zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi , które same w sobie ze względu na nowe śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularyzowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej, „kosmicznej” formie, powstały z w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne , architektoniczne, artystyczne i naukowe i powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej, w której śmierć poniosło 65 osób, podczas wystawy gołębi pocztowych. Hodowla gołębi pocztowych jest głęboko związana kulturowo z tradycją Ślązaków. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.

246	95.1.3	B.F-L	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.		Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Zwłaszcza w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospoleczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
247	95.1.4	B.F-L	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.		Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak, aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie Park Śląski jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle zrozumiany	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
248	97.1	K.H	Cieszyn	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych;		Rozbudowa zabudowy wzdłuż rzeki Bobrkówki, szczególnie w jej odcinku od mostu w ciągu ulicy Bielskiej w górę biegu rzeki, stanowi zagrożenie dla integralności obszaru chronionego krajobrazu.		Walory krajobrazowe- intensywna urbanizacja może prowadzić do degradacji malowniczego krajobrazu doliny rzeki. Bioróżnorodność- zabudowa ogranicza przestrzeń życiową dla wielu gatunków roślin i zwierząt oraz przyczynia się do fragmentacji ekosystemów. Korytarze migracji zwierząt- Dolina rzeki stanowi korytarz ekologiczny, którego przerwanie może negatywnie wpłynąć na lokalne populacje fauny. Funkcje przeciwpowodziowe- Naturalne tereny zalewowe pełnią istotną rolę w retencji wód. Zabudowa może zwiększać ryzyko powodzi i podtopień.	Uwaga nieuwzględniona	Teren położony jest poza granicami krajobrazu priorytetowego.
249	97.2	K.H	Cieszyn	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych;		W celu ochrony wartości krajobrazowych, ekologicznych oraz funkcji doliny rzeki Bobrkówki należy wprowadzić bardziej rygorystyczne zasady ochrony terenu.		Ograniczenie rozbudowy - ograniczenie inwestycji mieszkaniowych i przemysłowych na terenie rzeki. Zachowanie korytarzy ekologicznych - Zabezpieczenie istniejących tras migracyjnych zwierząt poprzez minimalizację ingerencji w przyrodę. Wzmocnienie ochrony obszaru - Rozważenie objęcia terenu bardziej restrykcyjną formą ochrony, np. rezerwatem przyrody lub użytkiem ekologicznym. Renaturyzacja terenów zdegradowanych- Przywracanie naturalnych funkcji ekosystemów i ochrona brzegów rzeki przed dalszą urbanizacją. Zaostrzenie nadzoru nad inwestycjami - Wprowadzenie rygorystycznych wymagań dotyczących ocen oddziaływania na środowisko.	Uwaga nieuwzględniona	Teren poza granicami krajobrazu priorytetowego

250	100.1.1	J.K	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco : jest zapis: „... tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego). Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy	proponuje się zapis: „...tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) . Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo- architektoniczno- kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek rozrywkę zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi , które same w sobie ze względu na nowe śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularyzowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej, „kosmicznej” formie, powstały z w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne , architektoniczne, artystyczne i naukowe i powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej, w której śmierć poniosło 65 osób, podczas wystawy gołębi pocztowych. Hodowla gołębi pocztowych jest głęboko związana kulturowo z tradycją Ślązaków. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
251	100.1.3	J.K	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczanie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.		Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Związczą w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospoleczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
252	100.1.4	J.K	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu prowadzenia funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.		Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak, aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie Park Śląski jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle zrozumiany	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
253	101.1.1	M.K	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco : jest zapis: „... tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego). Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy	proponuje się zapis: „...tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) . Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo- architektoniczno- kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek rozrywkę zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi , które same w sobie ze względu na nowe śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularyzowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej, „kosmicznej” formie, powstały z w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne , architektoniczne, artystyczne i naukowe i powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej, w której śmierć poniosło 65 osób, podczas wystawy gołębi pocztowych. Hodowla gołębi pocztowych jest głęboko związana kulturowo z tradycją Ślązaków. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.

254	101.1.3	M.K	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczanie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.		Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Związczą w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospoleczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
255	101.1.4	M.K	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.		Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak, aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie Park Śląski jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle zrozumiany	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
256	102.1.1	M.K	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	W pkt. 2 proponuje się zmienić przy określeniu granic krajobrazu zapis następująco : jest zapis: „... tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłych Międzynarodowych Targów Katowickich (wcześniej Ośrodek Postępu Technicznego) . Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy Po zmianie powyższy zapis należy zachować w ostatecznej wersji dokumentu, który jako ostateczny zostanie przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego.	proponuje się zapis: „...tereny sportowo-rekreacyjne Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) . Znajdują się one również na opublikowanej mapie: Audyt Krajobrazowy	W interesie społecznym leży zachowanie integralności terenów Parku Śląskiego w historycznych granicach Śląskiego Parku Kultury, później Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Przebieg granic dokumentuje „zapis przestrzenny” pierwotnej, nowatorskiej myśli projektowanego założenia przyrodniczo, architektoniczno– kulturowego mającego za zadanie zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzi tj. odpoczynek rozrywkę zabawę i naukę. Dowodzi tego powstanie w roku 1961 w północno wschodniej części budującego się nowego Parku - Ośrodka Postępu Technicznego z obiektami wystawienniczymi , które same w sobie ze względu na nowe śmiałe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne popularyzowały wiedzę i naukę kulturowo związaną z przemysłowym regionem. Jedynym pozostałym świadkiem tych czasów jest wpisany do rejestru zabytków w 2019 r. Pawilon C-G – o nowoczesnej, „kosmicznej” formie, powstały z w I poł. lat 60. XX wieku według projektu Jerzego Gottfrieda. Park Śląski w historycznych granicach, stanowi unikalne w skali Europy założenie kompozycyjne, krajobrazowe, urbanistyczne , architektoniczne, artystyczne i naukowe i powinien otrzymać ochronę prawną w formie ustanowienia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Park Śląski”. Dodać należy, że konieczna jest ponadto ochrona przed zabudową miejsca największej we współczesnych dziejach Polski katastrofy budowlanej, w której śmierć poniosło 65 osób, podczas wystawy gołębi pocztowych. Hodowla gołębi pocztowych jest głęboko związana kulturowo z tradycją Ślązaków. Jest to miejsce, które należy otoczyć ochroną.	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
257	102.1.3	M.K	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu Rekomendacji nr 35 następująco: Zatrzymanie presji inwestycji mieszkaniowych poprzez niewyznaczanie terenów zabudowy mieszkaniowej poza terenami istniejącego zainwestowania budownictwem mieszkaniowym.		Uściślenie punktu 35 jest niezbędne, gdyż tylko w takim kształcie zapis jest jednoznaczny. Związczą w przypadku terenów po byłym Ośrodku Postępu Technicznego, które zostały zainwestowane, ale na inne cele – ogólnospoleczne i powinno być jasne, że nie upoważnia to do wprowadzania budownictwa mieszkaniowego	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.
258	102.1.4	M.K	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Propozycja uzupełnienia zapisu na: 37. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie: 1) nakazu opracowania planów miejscowych łącznie dla terenów należących do Parku Śląskiego wraz z terenami byłego Ośrodka Postępu Technicznego (później Międzynarodowych Targów Katowickich) i terenów z nim sąsiadujących, których zagospodarowanie może oddziaływać na obszar Parku; 2) zakazu wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku Śląskiego, także w sąsiedztwie Parku poza krajobrazem priorytetowym.		Należy uściślić pojęcie Park Śląski – tak, aby nie było wątpliwości, że chodzi o cały obszar łącznie z terenem byłego OPT. Pojęcie Park Śląski jest potocznie używane w różnych kontekstach i może zostać źle zrozumiany	Uwaga nieuwzględniona	Wyłączono z granic krajobrazu cały obszar po d. Międzynarodowych Targach Katowickich. Usunięto zapisy dotyczące otoczenia Parku Śląskiego. Skorygowano opisy dotyczące charakterystyki Parku.

259	103.1.1	Kotarz Agro sp. z o.o.	Brenna	Tom I Synteza str. 21	ID 1581; 24-513.45-033; Hala Jaworowa	przy klasyfikacji krajobrazów jako obszary priorytetowe, wadliwie rozszerzono kryterium dotychczasowej ochrony prawnej - uzasadniające objęcie terenu klasyfikacją - o ochronę w formie parku krajobrazowego obszaru chronionego krajobrazu i zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu i zespołu przyrodniczo- krajobrazowego	usunąć zapis informujący o niedopuszczalnym rozszerzeniu kryterium oraz wyeliminować tak rozszerzone kryterium ze stosowania skutkować powinno to ponowną oceną krajobrazów i wyeliminowaniem tych, które zostały błędnie objęte ochroną z uwagi na spełnianie kryterium objęcia dotychczasową ochroną w formie parku usunąć zapis informujący o niedopuszczalnym rozszerzeniu kryterium oraz wyeliminować tak rozszerzone kryterium ze stosowania. skutkować powinno to ponowną oceną krajobrazów i wyeliminowaniem tych, które zostały błędnie objęte ochroną z uwagi na spełnianie kryterium objęcia dotychczasową ochroną w formie parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu i zespołu przyrodniczo- krajobrazowego w szczególności dotyczy to krajobrazu 1581 Hala Jaworowa 5b	część: metodyka opracowania audytu krajobrazowego województwa śląskiego rozszerzenie kryterium, tak jak dokonano tego w audycie, jest sprzeczne z rozporządzeniem ws. sporządzania audytów krajobrazowych, które w załączniku nr 5, w pkt 2 ppkt 3, wskazuje, że kryterium dotychczasowej ochrony prawnej oznacza, że w obrębie krajobrazu występuje : park narodowy, rezerwat przyrody, obszar z listy światowego dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego unesco, pomnik historii lub park kulturowy - jest katalog zamknięty, wada ma istotne znaczenie, ponieważ nieoprawne kryterium pozwoliło na wyodrębnienie aż 49 krajobrazów, które nie zostałyby inaczej wyodrębnione -nie zostałyby wskazane wg obowiązującego algorytmu (np. 1581 Hala Jaworowa 5b)	Uwaga nieuwzględniona	Krajobrazy priorytetowe zostały wyznaczone zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem, które dopuszcza możliwość stosowania kryteriów eksperckich.
260	103.1.2	Kotarz Agro sp. z o.o.	Brenna	Tom I Synteza str. 21, 50-52	ID 1581; 24-513.45-033; Hala Jaworowa	przy klasyfikacji krajobrazów jako obszary chronione i priorytetowe, stosując kryterium ważności krajobrazu, potraktowano to kryterium błędnie, w większości przypadków, jako jedyne, interpretując je rozszerzająco i stosując nieostre, niezrozumiałe i uznaniowe kryteria oceny eksperckiej	wyeliminować możliwość kwalifikowania obszarów do priorytetowych, wyłącznie, lub w decydującym stopniu, na podstawie oceny eksperckiej, która jest uznaniowa i niemierzalna. powinno to skutkować ponowną oceną kryteriów krajobrazów i wyeliminowaniem tych, które zostały objęte ochroną wyłącznie, lub w decydującym stopniu na podstawie subiektywnej i nieostrej oceny eksperckiej, w szczególności dotyczy to krajobrazu 1581 Hala Jaworowa, 1475 Lasy Bielsko-Koniaków	część: metodyka opracowania audytu krajobrazowego województwa śląskiego; oraz pkt 4.3.3 kryteria wyboru krajobrazów priorytetowych zastosowana uznaniowość jest sprzeczna z rozporządzeniem ws. sporządzania audytów krajobrazowych, które definiując kryterium ważności krajobrazu, w załączniku nr 5, w pkt 6 ppkt 3 wskazuje, że ważność krajobrazu wynika w szczególności z dodatkowych analiz cech analitycznych, niewymienionych w rozporządzeniu, jeżeli te cechy są istotne dla charakterystyki krajobrazów. Przyjęta w audycie ocena w szczególności w odniesieniu do hali JAWOROWEJ I lasów bielsko-koniaków nie wskazuje na żadne istotne cechy (patrz uwagi szczegółowe poniżej). Uwaga jest zasadna, ponieważ, jak stwierdzili sami autorzy audytu, na str. 51 „dla 85 krajobrazów kryterium ważności było jedyną podstawą wskazania jako krajobraz priorytetowy. zastosowanie uzupełniającego wskaźnika eksperckiego (rozszerzającego formy ochrony przyrody stosowane przy kryterium dotychczasowej ochrony) pozwoliło na „statystyczne” uzasadnienie aż 49 krajobrazów z tych 85, które nie zostały wskazane wg obowiązującego algorytmu. tym samym można stwierdzić, że tylko dla 36 jednostek (20% wszystkich priorytetów) nie udało się na tym etapie, matematycznie uzasadnić wyboru.”	Uwaga nieuwzględniona	Krajobrazy priorytetowe zostały wyznaczone zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem, które dopuszcza możliwość stosowania kryteriów eksperckich.
261	103.1.3	Kotarz Agro sp. z o.o.	Brenna	Tom I Synteza, str. 78, 79	ID 1581; 24-513.45-033; Hala Jaworowa	rekomendacje dla krajobrazów priorytetowych podtyp 5b - hale wysokogórskie zalecają m.in. zabiegi przeciwdziałające ich zarastaniu, a jednocześnie niewprowadzanie obiektów budowlanych poza istniejącymi schroniskami, obiektami gospodarki łąkowo- pastwiskowej i obiektami małej architektury turystycznej, dostosowanymi stylistycznie i materiałowo do obiektów tradycyjnych, ochronę przedpola ekspozycji panoramy pasm górskich w obrębie hal poprzez niewprowadzanie zabudowy, w tym tymczasowej a jednocześnie przeciwdziałanie zarastaniu terenów otwartych. Rekomendacje te są sprzeczne ze sobą (brak możliwości każdej czy tylko określonej zabudowy? ochrona przed zarastaniem, czy zakaz zabudowy?). Rekomendacje są też nieadekwatne wobec celu i założeń oczekiwanej ochrony krajobrazu	usunąć sprzeczne rekomendacje lub doprecyzować, że w zakresie hal wysokogórskich (krajobraz podtyp 5b) dozwolona jest zabudowa nieniwecząca widokowych i ekspozycyjnych funkcji terenu i przeciwdziałająca zarastaniu polan np. szeroko pojęta infrastruktura sportowo-narciarska, turystyczna.	część: rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów priorytetowych oraz krajobrazów w obrębie obszarów chronionych nie ma uzasadnienia dla ograniczenia zabudowy terenu obiektami, które nie niweczą widokowych i ekspozycyjnych funkcji terenu oraz takimi które będą przeciwdziałać zarastaniu polan np. szeroko pojęta infrastruktura sportowo-narciarska, turystyczna. infrastruktura narciarska wspiera stawiane przez autorów audytu (strona 73 syntezy) zasady zagospodarowania w odniesieniu do krajobrazów priorytetowych, tj. „1. ochrona elementów górskiego charakteru krajobrazu priorytetowego, w tym zachowanie polan beskidzkich. 2. utrzymanie istniejących zasobów widokowych (ekspozycji czynnej i biernej), w tym panoram, przedpola ekspozycyjnych, punktów widokowych i dominant”	Uwaga uwzględniona częściowo	W Tomie I Synteza, przy omawianiu rekomendacji (rozdział 6.2) dla podtypu 5b dopisano: "Tak jak w przypadku innych krajobrazów, także i tu dopuszczona jest realizacja obiektów i zagospodarowanie wynikające z obowiązujących aktów planowania przestrzennego i decyzji administracyjnych, z uwzględnieniem przepisów odrębnych". Stosowne uzupełnienia wprowadzono także w karcie rekomendacji dla krajobrazu 1581
262	103.1.4	Kotarz Agro sp. z o.o.	Brenna	Tom I Synteza, str. 165; zał. nr 3 wykaz krajobrazów priorytetowych	ID 1581; 24-513.45-033; Hala Jaworowa	za krajobraz priorytetowy błędnie uznano Halę Jaworową ID 1581 (Gmina Brenna)	wykreślić Halę Jaworową z listy Krajobrazów Priorytetowych	Hala Jaworowa nie posiada cech uzasadniających zakwalifikowanie do krajobrazów priorytetowych, o czym szczegółowo poniżej, uzasadnione jest zwiększenie zagospodarowania terenów niższych partii gór, takich jak góry brennej, i skoncentrowanie tam ruchu turystycznego i narciarskiego i zwiększenie ochrony partii i masywów gór wyższych, południowych, takich jak Góry Szczyrku, jako cenniejszych przyrodniczo	Uwaga nieuwzględniona	Krajobrazy priorytetowe zostały wyznaczone zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem
263	103.1.5	Kotarz Agro sp. z o.o.	Brenna	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych; str. 3	ID 1581; 24-513.45-033; Hala Jaworowa	dot. charakterystyki: obszar nie jest porośnięty tradycyjną murawą pasterską, twierdzenie bezpodstawne, nieuzasadnione w audycie	wykreślić ten zapis, wykreślić Halę Jaworową z listy krajobrazów priorytetowych	przypadkowa, subiektywna i ocena, nie potwierdzono występowania takiej roślinności ani nie podano kryteriów na podstawie jakich poczyniono ustalenia, że rzekomo występuje	Uwaga nieuwzględniona	Uwaga niezrozumiała. Hale beskidzkie są efektem prowadzenia przez lata gospodarki pasterskiej.

264	103.1.6	Kotarz Agro sp. z o.o.	Brenna	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych; str 3	ID 1581; 24-513.45-033; Hala Jaworowa	dot. charakterystyki: silna ekspozycja fizjonomiczna oraz wyjątkowo rozległe widoki same w sobie nie stanowią o ważności krajobrazu	wykreślić ten zapis, wykreślić Halę Jaworową z listy krajobrazów priorytetowych	przypadkowa, subiektywna ocena. przyjmując takie kryterium za krajobraz priorytetowy. należałoby uznać setki dodatkowych miejsc w beskidach np. halę skrzeczeńską o podobnej, a wręcz bardziej widokowej, charakterystyce/walorach krajobrazowych	Uwaga nieuwzględniona	Krajobrazy priorytetowe zostały wyznaczone zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem. Walory fizjonomiczne nie były jedynym kryterium uznania za krajobraz priorytetowy.
265	103.1.7	Kotarz Agro sp. z o.o.	Brenna	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych; str. 3	ID 1581; 24-513.45-033; Hala Jaworowa	dot. charakterystyki: znajdowanie się jednostki w granicach parku krajobrazowego (nawet ponad 50%) nie jest kryterium ważności w ramach oceny eksperckiej	wykreślić ten zapis, wykreślić Halę Jaworową z listy krajobrazów priorytetowych	bezpodstawne przyjęcie tej okoliczności jako uzupełniającego wskaźnik ekspercki, wskaźnikiem takim może być dotychczasowa ochrona w formie przewidzianej rozporządzeniem ws. sporządzania audytów krajobrazowych (zał. 5 ust. 2 pkt 3 gdzie forma ochrony - park krajobrazowy - nie występuje)	Uwaga nieuwzględniona	Krajobrazy priorytetowe zostały wyznaczone zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem, które dopuszcza możliwość stosowania kryteriów eksperckich. Za jedno z takich zobiektywizowanych kryteriów uznano obecność parków krajobrazowych.
266	103.1.8	Kotarz Agro sp. z o.o.	Brenna	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych; str. 4	ID 1581; 24-513.45-033; Hala Jaworowa	dot. charakterystyki: znajdująca się na terenie jedyna baczówka (stół, ława, miejsce na ognisko) nie pełni tradycyjnej roli kulturowej nie stanowi o ważności krajobrazu	wykreślić ten zapis wykreślić Halę Jaworową z listy krajobrazów priorytetowych	przypadkowa, subiektywna i nieostra ocena, że taki obiekt stanowi walor kulturowy. obiekt ten stanowi w rzeczywistości niewielki drewniany szałas, bez żadnego wyposażenia, o przeznaczeniu turystyczno-odpoczynkowym. jeżeli takie „baczówki” to rzeczywiście obiekty mogące być uznane za posiadające tradycyjne walory kulturowe to za priorytetowe, należałoby uznać setki dodatkowych miejsc w beskidach nie wykazano jaką rolę kulturową pełni ten konkretny obiekt	Uwaga nieuwzględniona	Krajobrazy priorytetowe zostały wyznaczone zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem. Baczówka świadczy o tradycji pasterskiej. Ponadto obecność wskazanych w uwadze obiektów nie było jedynym kryterium uznania za krajobraz priorytetowy.
267	103.1.11	Kotarz Agro sp. z o.o.	Brenna	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych, str. 2 i 3	ID 1581; 24-513.45-033; Hala Jaworowa	dot. rekomendacje: cała hala jaworowa położona jest na terenie parku krajobrazowego. zakres rekomendacji i wniosków całkowicie pomija zasady ustawowe dot. zabudowy i przeznaczenia takich terenów (art.17 ustawy o ochronie przyrody, katalog zamknięty) i przewidyuje dużo szerszy zakres ograniczeń.	na wypadek pozostawienia hali jaworowej na liście krajobrazów priorytetowy dostosować rekomendacje do zapisów ustawy o ochronie przyrody	rekomendacje są sprzeczne z celami i sposobami odrębnej ochrony obszarów i obiektów w postaci parku krajobrazowego beskidu śląskiego, rekomendacje i wnioski są nadmierne, nieproporcjonalne i niekonsekwentne, nie respektują obowiązujących przepisów prawa	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano wybrane rekomendacje i wnioski. Rekomendacje i wnioski audytu nie są ograniczone do delegacji ustawy o ochronie przyrody odnoszącej się do obszarów chronionych.
268	103.1.12	Kotarz Agro sp. z o.o.	Brenna	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych, str. 2 i 3	ID 1581; 24-513.45-033; Hala Jaworowa	dot. rekomendacje: rekomendacje w pkt 9 i 11 są sprzeczne ze sobą (brak możliwości każdej, czy tylko określonej zabudowy?). rekomendacje są też nieadekwatne wobec celu i założeń oczekiwanej ochrony krajobrazu	na wypadek pozostawienia hali jaworowej na liście krajobrazów priorytetowy usunąć te rekomendacje lub doprecyzować, że dozwolona jest zabudowa nieniweczająca widokowych i ekspozycyjnych funkcji terenu i przeciwdziałająca zarastaniu polan, w tym przykładowo taka zabudowa, jak infrastruktura sportowo - narciarska, turystyczna	nie ma uzasadnienia dla ograniczenia zabudowy terenu obiektami, które nie niweczą widokowych i ekspozycyjnych funkcji terenu, ale które jednocześnie będą przeciwdziałać zarastaniu polan, przykładowo takimi obiektami są elementy niskiej infrastruktury sportowo- narciarsko, turystycznej, wykorzystywanej wyłącznie w okresie zimowym.	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Ochrona przedpola ekspozycji panoramy pasm górskich Beskidu Śląskiego w obrębie Hali Jaworowej, w tym na górę Kotarz z uwzględnieniem ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, planu ogólnego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz prawomocnych decyzji administracyjnych, z uwzględnieniem przepisów odrębnych".
269	103.1.14	Kotarz Agro sp. z o.o.	Brenna	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych, str. 2 i 3	ID 1581; 24-513.45-033; Hala Jaworowa	dot. rekomendacje: teren należy do właściciela prywatnego (Kotarz Agro sp. z o.o.) rekomendacje w proponowanym brzmieniu naruszają prawa i nie uwzględniają interesów właścicieli prywatnych	wyłączyć teren prywatny id 1581 Hala Jaworowa z listy krajobrazów priorytetowych	rekomendacje z audytu zostaną transportowane do planów miejscowych, stając się wiążącym prawem miejscowym. rekomendacje zawierają ograniczenia zabudowy i zagospodarowania terenu co każdorazowo powoduje ograniczenia praw właścicieli i obniża wartość nieruchomości bez prawa do odszkodowań czy prawa żądania wykupu. powyższe prowadzi do naruszenia konstytucyjnej zasady ochrony w.6.sności. rekomendacje nie mogą dotyczyć terenów prywatnych ew. mogą dotyczyć tylko terenów należących do skarbu państwa lub jst	Uwaga nieuwzględniona	Metodyka sporządzania audytów nie przewidyuje wyróżniania ani tym bardziej wyłączenia z krajobrazów priorytetowych gruntów prywatnych.
270	103.2.1	Kotarz Agro sp. z o.o.	Brenna	Tom I Synteza, str. 162; zał. nr 3 wykaz krajobrazów priorytetowych	1475 Lasy - Bielsko Koniaków	za krajobraz priorytetowy błędnie uznano Hali Lasy BielskoKoniaków ID 1475 (m.in. Gmina Brenna)	wykreślić Lasy Bielsko-Koniaków z listy Krajobrazów Priorytetowych	Lasy Bielsko - Koniaków nie posiadają cech uzasadniających zakwalifikowanie do krajobrazów priorytetowych o czym szczegółowo poniżej. Uzasadnione jest zwiększenie zagospodarowania terenów niższych partii i masywów gór wyższych, południowych, takich jak Góry Szczyrku jako cenniejszych przyrodniczo.	Uwaga nieuwzględniona	Krajobrazy priorytetowe zostały wyznaczone zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem
271	103.2.2	Kotarz Agro sp. z o.o.	Brenna	Tom I Synteza, str. 157-177; zał. nr 3 wykaz krajobrazów priorytetowych	1475 Lasy - Bielsko Koniaków	za krajobraz priorytetowy błędnie nie uznano Hali Skrzyczeńskiej (Gmina Szczyrk)	wpisać Halę Skrzyczeńską (gmina Szczyrk) na listę Krajobrazów Priorytetowych	Hala Skrzyczeńska leży w granicach Parku Krajobrazowego i posiada dodatkowe cechy przemawiające za ustanowieniem jej krajobrazem priorytetowy m.in. sąsiedztwo z obszarem Natura 2000, istnienie co najmniej 4 punktów widokowych na tym terenie raz tzw. przedpól ekspozycji. Uzasadnione jest zwiększenia zagospodarowania terenów niższych partii gór takich jak Góry Brennej i skoncentrowanie tam ruchu turystycznego o narciarskiego i zwiększenie ochrony partii i masywów gór wyższych południowych, takich jakgóry Szczyrku jako cenniejszych przyrodniczo	Uwaga nieuwzględniona	Krajobrazy priorytetowe zostały wyznaczone zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem
272	103.2.3	Kotarz Agro sp. z o.o.	Brenna	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych; ; str 3	1475 Lasy - Bielsko Koniaków	dot. charakterystyki: nie zbadano i nie rozpoznano różnorodności i jakości przyrodniczej poszczególnych lasów w ramach lasów bielsko-koniaków, nie wykazano wyróżniających kryteriów przemawiających za objęciem wszystkich tych lasów ochroną priorytetową	wykreślić lasy bielsko- koniaków z listy krajobrazów priorytetowych. ew. zweryfikować pod kątem przyrodniczym i gatunków lasów czy wszystkie lasy objęte tym obszarem spełniają kryteria unikatowości i ważności	grupowanie lasów w bardzo duże kompleksy powierzchniowe - ponad 28 363 ha - bez rzeczywistego rozpoznania ich różnorodności i jakości przyrodniczej to zbytnie uogólnienie, które czyni audyt niemiernodajnym	Uwaga nieuwzględniona	Krajobrazy priorytetowe zostały wyznaczone zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem

273	103.2.4	Kotarz Agro sp. z o.o.	Brenna	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych; str. 1 tabela zagrożeń	1475 Lasy Bielsko - Koniaków	dot. zagrożeń: na terenie nie występuje zagrożenie eksploatacji złóż innych niż węgiel kamienny, węgiel brunatny i torf	wykreślić ten zapis, wykreślić lasy bielskokoniaków z listy krajobrazów priorytetowych	audyt nie potwierdza faktycznego istnienia żadnych złóż wymagających ochrony	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano ocenę zagrożenia na potencjalne. Fakt obecnego braku eksploatacji nie przesądza o braku takich zagrożeń potencjalnych.
274	103.2.5	Kotarz Agro sp. z o.o.	Brenna	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych; str. 1 tabela zagrożeń	1475 Lasy Bielsko - Koniaków	dot. zagrożeń: na terenie nie występuje zagrożenie likwidacją osobliwych form rzeźby terenu (skarp, ostańców skalnych, wąwozów, meandrów, wydm itp.)	wykreślić ten zapis, wykreślić lasy bielskokoniaków z listy krajobrazów priorytetowych	audyt nie potwierdza faktycznego istnienia żadnych form rzeźby terenu wymagających ochrony	Uwaga nieuwzględniona	W obrębie krajobrazu priorytetowego istnieje wiele form rzeźby - skarp, wąwozów, wychodni skalnych, zagrożonych różnymi formami antropopresji
275	103.2.6	Kotarz Agro sp. z o.o.	Brenna	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych; str. 3 tabela zagrożeń	1475 Lasy Bielsko - Koniaków	dot. zagrożeń: na terenie nie występuje zagrożenie niszczenia dziedzictwa archeologicznego czy zanikania tradycyjnych upraw charakterystycznych dla regionu	wykreślić ten zapis, wykreślić lasy bielskokoniaków z listy krajobrazów priorytetowych	audyt nie potwierdza faktycznego istnienia żadnych osobliwości archeologicznych ani tradycyjnych upraw wymagających ochrony	Uwaga nieuwzględniona	W granicach krajobrazu zlokalizowane są stanowiska archeologiczne oraz tradycyjne uprawy charakterystyczne dla regionu (gospodarka łąkowo-pasterska)
276	103.2.7	Kotarz Agro sp. z o.o.	Brenna	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych, str. 4 i 5	1475 Lasy - Bielsko - Koniaków	dot. rekomendacje: lasy gminy Brenna są lasami ochronnymi, położonymi w większości na terenie parku krajobrazowego. zakres rekomendacji i wniosków całkowicie pomija zasady ustawowe dot. zabudowy i przeznaczenia tych lasów (art. 9 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, art. 17 ustawy o ochronie przyrody, katalog zamknięty) i przewiduje dużo szerszy zakres ograniczeń.	na wypadek pozostawienia Lasów BielskoKoniaków na liście krajobrazów priorytetowy dostosować rekomendację ldo zapisów ww. ustawy	rekomendacje są sprzeczne z celami i sposobami odrębnej ochrony obszarów i obiektów w postaci parku krajobrazowego Beskidu Śląskiego i celami oraz sposobami ochrony lasów ochronnych brennej, rekomendacje i wnioski są nadmierne, nieproporcjonalne i niekonsekwentne, nie respektują obowiązujących przepisów prawa	Uwaga nieuwzględniona	W stosunku do audytu krajobrazowego ustawodawca nie określił zamkniętego katalogu rekomendacji i wniosku. Na danym obszarze obowiązują zasady zagospodarowania wynikające z przepisów odrębnych
277	103.2.8	Kotarz Agro sp. z o.o.	Brenna	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych, str. 5	1475 Lasy - Bielsko - Koniaków	dot. rekomendacje: rekomendacje w pkt. 17 i 18 są sprzeczne ze sobą (czy nowa zabudowa jest możliwa, czy nie?). rekomendacja w pkt. 19 nie wskazuje o jakich standardach zabudowy konkretnie mowa. rekomendowane ograniczenia zabudowy są za szerokie np. wykluczenie zabudowy nieprzewidzianej obecnie w planach miejscowych nie jest uzasadnione	na wypadek pozostawienia Lasów BielskoKoniaków na liście krajobrazów priorytetowych usunąć ograniczenie wyłączające zabudowę, dopuścić zabudowę nieprzewidzianą planami miejscowymi	nie ma uzasadnienia dla ograniczenia zabudowy terenu obiektami nieprzewidzianymi w obecnych planach zagospodarowania, o ile zabudowa ta będzie odpowiadać ustalonym, skonkretyzowanym standardom, które należy jednoznacznie określić	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Realizacja nowej zabudowy na terenach zainwestowanych i wyznaczonych do zabudowy w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w planach ogólnych ..." Usunięto zapis dotyczący zastosowania w zabudowie standardów architektonicznourbanistycznych uwzględniających lokalne formy architektoniczne.
278	103.2.9	Kotarz Agro sp. z o.o.	Brenna	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych, str. 4 i 5	1475 Lasy - Bielsko - Koniaków	dot. rekomendacji: teren należy m.in. do właścicieli prywatnych (w tym kotarz agro sp. z o.o.) rekomendacje w proponowanym brzmieniu naruszają prawa i nie uwzględniają interesów właścicieli prywatnych	wyłączyć teren prywatny id 1475 Lasy BielskoKoniaków z listy krajobrazów priorytetowych	rekomendacje z Audytu zostaną transportowane do planów miejscowych, stając się wiążącym prawem miejscowym. rekomendacje zawierają ograniczenia zabudowy i zagospodarowania terenu, co każdorazowo powoduje ograniczenia praw właścicieli i obniża wartość nieruchomości bez prawa do odszkodowań czy prawa żądania wykupu. powyższe prowadzi do naruszenia konstytucyjnej zasady ochrony własności. Rekomendacje nie mogą dotyczyć terenów prywatnych, ew. mogą dotyczyć tylko terenów należących do skarby państwa lub jst	Uwaga nieuwzględniona	Metodyka sporządzania audytów nie przewiduje wyróżniania ani tym bardziej wyłączenia z krajobrazów priorytetowych gruntów prywatnych.
279	103.3.1	Kotarz Agro sp. z o.o.	Brenna	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych; str. 8. 9. 12. 13. 14	Park krajobrazowy Beskidu Śląskiego (1581 Hala Jaworowa sb, 1475 Lasy BielskoKoniaków 3b)	dot. zagrożeń: na terenie nie występuje zagrożenie eksploatacją złóż innych niż węgiel kamienny, węgiel brunatny i torf (brak złóż) wykopy, nasypy, obwałowaniami kopców (zapis nieprecyzyjny, na czym polega to zagrożenie?), likwidacji osobliwych form rzeźby terenu (skarp, ostańców skalnych, wąwozów, meandrów, wydm itp.) (brak takich form) likwidacji naturalnych stanowisk i osobliwości geologicznych, stanowisk minerałów oraz skamieniałości (brak) niszczenia dziedzictwa archeologicznego (brak) zanikania tradycyjnych upraw charakterystycznych dla określonych regionów (brak), nie ma zagrożenia zaburzania struktury miejskich i wiejskich zabytkowych układów przestrzennych przez nowe inwestycje (nie występują takie zabytkowe układy)	usunąć Hala Jaworową i Lasy Bielsko-Koniaków z listy id jednostek na których występują ww. zagrożenia	Audyt nie potwierdza występowania na tym terenie żadnych złóż wymagających ochrony, żadnych form rzeźby terenu wymagających ochrony, żadnych osobliwości geologicznych, ani archeologicznych wymagających ochrony, żadnych tradycyjnych upraw wymagających ochrony. na terenie nie występują zabytkowe układy przestrzenne (na hali jaworowej jeden szalás - drewniana baczówka - niestanowiąca waloru kulturowego) - por. uwaga nr 4 w tom II - karty krajobrazów priorytetowych a) charakterystyka krajobrazu	Uwaga nieuwzględniona	Zagrożenia i rekomendacje dotyczą wszystkich krajobrazów danego obszaru chronionego.
280	103.3.2	Kotarz Agro sp. z o.o.	Brenna	TOM III – Karty krajobrazów obszarów chronionych; str. 19 i następne	Park krajobrazowy Beskidu Śląskiego (1581 Hala Jaworowa sb, 1475 Lasy BielskoKoniaków 3b)	dot. rekomendacji: rekomendacje w zakresie w jakim dotyczą ww. zagrożeń (patrz uwagi do zagrożeń karta obszarów chronionych) nie są konieczne, ponieważ te zagrożenia nie występują na wskazanym terenie rekomendacje dotyczące ograniczeń zabudowy np. niedopuszczanie do realizacji nowych stacji narciarskich i rozbudowy istniejących, są nieadekwatne wobec celu i założeń oczekiwanej ochrony krajobrazu rekomendacja stosowania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy standardów architektoniczno-urbanistycznych uwzględniających lokalne formy architektoniczne (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zieleń przydomowa), nie wskazuje o jakich standardach zabudowy konkretnie mowa.	usunąć Hala Jaworową i Lasy Bielsko-Koniaków z listy id jednostek, do których odnoszą się rekomendacje, o których mowa lub doprecyzować, że dozwolona jest tam zabudowa nieniewszczęca widokowych i ekspozycyjnych funkcji terenu i przeciwdziałająca zarastaniu polan, w tym przykładowo taka zabudowa, jak infrastruktura sportowo - narciarska, turystyczna-	brak potrzeby w szczególności: kontroli i eliminacja miejsc nielegalnej eksploatacji surowców mineralnych, ochrony przed dewastacją cennych form rzeźby terenu, osobliwości geologicznych i archeologicznych, tradycyjnych upraw, zabytkowych układów przestrzennych - nie dotyczy tego obszaru. nie ma uzasadnienia dla ograniczenia zabudowy terenu obiektami, które nie niweczą widokowych i ekspozycyjnych funkcji terenu a które jednocześnie będą przeciwdziałać zarastaniu polan, przykładowo takimi obiektami są elementy niskiej infrastruktury sportowo- narciarsko, turystycznej, wykorzystywanej wyłącznie w okresie zimowym. nie ma uzasadnienia dla wprowadzania nieprecyzyjnych standardów zabudowy (patrz uwagi do rekomendacji karta obszarów priorytetowych)	Uwaga nieuwzględniona	Zagrożenia i rekomendacje dotyczą wszystkich krajobrazów danego obszaru chronionego. Istniejąca rekomendacja pozwala na rozwój infrastruktury turystycznej: "Dopuszczenie realizacji infrastruktury turystycznej, w tym tras narciarskich, szlaków rowerowych i pieszych na terenach wyznaczonych do tej funkcji w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach ogólnych oraz prawomocnych decyzjach administracyjnych".

281	104.2.1	Urząd Gminy Pilchowice	Pilchowice	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.451 24-341.15-003 Pilchowice-Wilcza	Prosimy o przereadowanie rekomendacji 7, 8, 10, 11 dopisując na końcu akty planowania przestrzennego gminy Pilchowice: „...Zmiany w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów i zasadach ich zagospodarowania zgodnie z obowiązującymi gminnymi aktami planowania przestrzennego miasta Gliwice i gminy Pilchowice”.		Wprowadzenie takiego samego zapisu jak dla krajobrazu priorytetowego ID 218 Ostropa pola – 6b.	Uwaga niezrozumiała	Krajobraz 451 obejmuje tylko gminę Pilchowice (nie ma zapisów dotyczących Gliwic), więc nie ma potrzeby jej dopisywania.
282	112.1	DECO 1 Sp. z o. o		TOM I – Audyt krajobrazowy województwa śląskiego – synteza	-	Nie udostępniono dokumentacji audytu krajobrazowego w Biuletynie Informacji Publicznej	Proponuje się ponowienie procedury celem zapewnienia zgodności z przepisami prawa, aby uniknąć ryzyka stwierdzenia nieważności aktu przez organ nadzoru lub sąd administracyjny. Takie działanie pozwoli na usunięcie ewentualnych nieprawidłowości, a także zapewni zgodność z obowiązującymi normami prawnymi, co w efekcie pomoże uniknąć negatywnych konsekwencji prawnych dla uchwalonego aktu.	Nie udostępniono dokumentacji audytu krajobrazowego w Biuletynie Informacji Publicznej zgodnie z wymogami §4 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych. Stanowi to wymóg odrębny od przewidzianego w art. 38b ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym obowiązku wyłożenia projekt audytu krajobrazowego do publicznego wglądu, także przez jego udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej, na okres co najmniej 30 dni. Powyższe stanowi istotne naruszenie przepisów prawa, które podważa skuteczność i zgodność z przepisami prawa działań administracji publicznej w obszarze ochrony krajobrazu, uniemożliwiając jednocześnie dostęp do kluczowych dokumentacji, niezbędnych do przeprowadzenia pełnej i prawidłowej analizy prowadzonego procesu przygotowania audytu. Brak możliwości zapoznania się z tymi materiałami ogranicza transparentność procesów decyzyjnych oraz utrudnia weryfikację zgodności działań administracji z obowiązującymi normami prawnymi.	Uwaga nieuwzględniona	Udostępnienie w BIP odbywa się na późniejszym etapie przyjmowania dokumentu
283	112.6.1	DECO 1 Sp. z o. o	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Proponuje się ponowienie procedury celem zapewnienia zgodności z przepisami prawa, aby uniknąć ryzyka stwierdzenia nieważności aktu przez organ nadzoru lub sąd administracyjny. Takie działanie pozwoli na usunięcie nieprawidłowości, a także zapewni zgodność z obowiązującymi normami prawnymi, co w efekcie pomoże uniknąć negatywnych konsekwencji prawnych dla uchwalonego aktu.		Charakterystyka zidentyfikowanych krajobrazów powinna zostać ujęta w Karcie Charakterystyki Krajobrazu, zgodnie z wymogami zawartymi w załączniku nr 3 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych. Przedstawiona w audycie krajobrazowym województwa śląskiego metryczka ogólna krajobrazu nie odpowiada wymogom tabeli 4 zawartej w załączniku nr 3 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych, w szczególności nie odnosi się do daty opracowania zidentyfikowanego krajobrazu, ani nie wskazuje typu regionu historyczno-kulturowego. Co więcej, nie zostało określone źródło informacji w odniesieniu do typu krajobrazu naturalnego, kodu podokręgu geobotanicznego, typu krajobrazu roślinności potencjalnej, kodu regionu historyczno-kulturowego.	Uwaga nieuwzględniona	Procedury opionowania i koneultacji społecznych projektu Audytu krajobrazowego woj. śląskiego zostały przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami.
284	112.6.2	DECO 1 Sp. z o. o	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Proponuje się ponowienie procedury celem zapewnienia zgodności z przepisami prawa, aby uniknąć ryzyka stwierdzenia nieważności aktu przez organ nadzoru lub sąd administracyjny. Takie działanie pozwoli na usunięcie nieprawidłowości, a także zapewni zgodność z obowiązującymi normami prawnymi, co w efekcie pomoże uniknąć negatywnych konsekwencji prawnych dla uchwalonego aktu.		Brak dokumentacji kartograficznej zgodnie z wymogami modułu V zawartymi w załączniku nr 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych. Uniemożliwia to jakąkolwiek ocenę wpływu planowanych działań na krajobraz, co może prowadzić do podejmowania decyzji na podstawie niepełnych lub błędnych informacji. Skutkuje to ryzykiem degradacji wartości przyrodniczych oraz niewłaściwego zagospodarowania przestrzennego, a także może prowadzić do stwierdzenia nieważności Audytu.	Uwaga nieuwzględniona	Procedury opionowania i koneultacji społecznych projektu Audytu krajobrazowego woj. śląskiego zostały przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami.
285	112.6.3	DECO 1 Sp. z o. o	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Proponuje się ponowienie procedury celem zapewnienia zgodności z przepisami prawa, aby uniknąć ryzyka stwierdzenia nieważności aktu przez organ nadzoru lub sąd administracyjny. Takie działanie pozwoli na usunięcie nieprawidłowości, a także zapewni zgodność z obowiązującymi normami prawnymi, co w efekcie pomoże uniknąć negatywnych konsekwencji prawnych dla uchwalonego aktu.		Dokumentacja fotograficzna jest niezgodna z wymogami modułu V zawartymi w załączniku nr 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych, w szczególności zaś nie wskazuje na kod krajobrazu, datę wykonania i georeferencję. Uchybienia w tym zakresie skutkują brakiem pełnej identyfikowalności sfotografowanych obiektów, co może prowadzić do błędnej interpretacji przedstawionych elementów krajobrazu i w efekcie - nieprawidłowego opracowania Audytu. Taki stan rzeczy zagraża rzetelności całego procesu oceny, ponieważ brak precyzyjnych informacji dotyczących daty wykonania zdjęć, kodu krajobrazu oraz georeferencji utrudnia weryfikację danych i ich zgodność z rzeczywistością.	Uwaga nieuwzględniona	Procedury opionowania i koneultacji społecznych projektu Audytu krajobrazowego woj. śląskiego zostały przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami.

286	112.6.4	DECO 1 Sp. z o. o	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Proponuje się ponowienie procedury celem zapewnienia zgodności z przepisami prawa, aby uniknąć ryzyka stwierdzenia nieważności aktu przez organ nadzoru lub sąd administracyjny. Takie działanie pozwoli na usunięcie nieprawidłowości, a także zapewni zgodność z obowiązującymi normami prawnymi, co w efekcie pomoże uniknąć negatywnych konsekwencji prawnych dla uchwalonego aktu.		Brak wskazania cech analitycznych i syntetycznych ujętych w tabelach 1-3 wraz z wartościami odpowiednich wskaźników załącznika nr 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie sporządzania audytów OLM krajobrazowych, a także brak porównania poszczególnych cech charakterystycznych uniemożliwia jakiegokolwiek porównanie różnych elementów krajobrazu. Taki brak danych i analizy utrudnia rzetelną ocenę stanu krajobrazu oraz wpływu planowanych działań na krajobraz, poddając w wątpliwość zasadność sformułowanych rekomendacji i wniosków w zakresie ochrony i kształtowania i ochrony krajobrazów.	Uwaga nieuwzględniona	Procedury opionowania i koneultacji społecznych projektu Audytu krajobrazowego woj. śląskiego zostały przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami.
287	112.6.5	DECO 1 Sp. z o. o	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Nie wyznaczanie Parku Śląskiego jako krajobrazu priorytetowego.		Uzasadnienie podstaw wskazanie Parku Śląskiego jako krajobrazu priorytetowego nie pozwala na wskazanie Parku Śląskiego jako krajobrazu priorytetowego. W zakresie unikatowości oraz ważności nie została spełniona przesłanka, o której mowa w pkt 3 oraz pkt 2 ppkt 4) załącznika nr 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych. Uzasadnienie zawarte w pkt 2 Charakterystyki krajobrazu Audytu krajobrazowego województwa ak śląskiego odnosi się do przesłanek nieistotnych z punktu widzenia regulacji załącznika nr 5 rozporządzenia Rady Su Ministrów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych. Przepisy wskazanego rozporządzenia nie przewidują, ani zastosowania algorytmu, ani oceny eksperckiej.	Uwaga nieuwzględniona	Krajobrazy priorytetowe zostały wyznaczone zgodnie z obowiązującą metodyką określoną w Rozporządzeniu
288	112.6.6	DECO 1 Sp. z o. o	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Proponuje się ponowienie procedury po zapewnieniu kompletnego projektu Audytu celem zapewnienia zgodności z przepisami prawa, aby uniknąć ryzyka stwierdzenia nieważności aktu przez organ nadzoru lub sąd administracyjny. Takie działanie pozwoli na usunięcie nieprawidłowości, a także zapewni zgodność z obowiązującymi normami prawnymi, co w efekcie pomoże uniknąć negatywnych konsekwencji prawnych dla uchwalonego aktu.		Brak Kart Oceny Krajobrazu, o którym mowa w pkt 1 załącznika nr 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych. Uniemożliwia to kompleksową ocenę wartości krajobrazu oraz wpływu planowanych działań na jego strukturę. Tak poważne uchybienie skutkuje brakiem podstaw do analizy i podejmowania dalszych działań w zakresie uchwalenie Audytu województwa śląskiego, co może prowadzić do błędnych wniosków oraz rekomendacji w zakresie ochrony krajobrazu.	Uwaga nieuwzględniona	Procedury opionowania i koneultacji społecznych projektu Audytu krajobrazowego woj. śląskiego zostały przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami.
289	112.6.8	DECO 1 Sp. z o. o	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	Proponuje się ponowienie procedury celem zapewnienia zgodności z przepisami prawa, aby uniknąć ryzyka stwierdzenia nieważności aktu przez organ nadzoru lub sąd administracyjny. Takie działanie pozwoli na usunięcie nieprawidłowości, a także zapewni zgodność z obowiązującymi normami prawnymi, co w efekcie pomoże uniknąć negatywnych konsekwencji prawnych dla uchwalonego aktu.		Tabela zagrożeń dla obszaru priorytetowego nie wskazuje stopnia zagrożenia krajobrazu, zgodnie z wymogami tabeli nr 4 załącznika nr 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych. Brak takiej informacji uniemożliwia dokładną ocenę ryzyka dla krajobrazu oraz precyzyjne określenie priorytetów działań ochronnych.	Uwaga nieuwzględniona	Procedury opionowania i koneultacji społecznych projektu Audytu krajobrazowego woj. śląskiego zostały przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami.
290	114.1.1	Miasto i Gmina Olsztyn	Olsztyn	Tom III krajobrazy obszarów chronionych	ID 3 Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	dot. rekomendacji: Dotyczy - Eksploatacja złóż innych niż węgiel kamienny, węgiel brunatny i torf. Treść uwagi: wniosek o usunięcie zapisu "Niedopuszczanie do eksploatacji złóż, dla których przed uchwaleniem audytu krajobrazowego nie wydano koncesji na eksploatację	Uzasadnienie dla propozycji zmiany: Zapisem objęta jest znaczna część gminy. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem rozwoju nie tylko zabudowy mieszkaniowej, ale również związanej z rozwojem gminy usługowej czy produkcyjnej. Obecnie na terenie gminy istnieją znaczne ograniczenia uwarunkowane lokalizacją w granicach parku krajobrazowego, obszaru Natura 2000, stref ochrony pośredniej ujęcia wody i GZWP oraz konserwatorskie. Wprowadzone dodatkowe ograniczenia i zakazy dokumentami nadrzędnymi w odniesieniu do planów miejscowych spowodują zastój gminy. Zapis jest daleko idącą ingerencją we władztwo planistyczne gminy.	Uzasadnienie dla propozycji zmiany: Zapisem objęta jest znaczna część gminy. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem w prowadzeniu gospodarki wz. wydobycia i rozwoju obecnie funkcjonujących kopalni złóż. Wprowadzenie zapisu skutkuje nie tylko ograniczeniem, ale zaprzestaniem wydobycia złoża piasku w gminie oraz możliwości nie przyjęcia przez wojewodę obecnie procedowanych planów. W gminie od lat prowadzone jest wydobycie złóż, wprowadzony zakaz znacznie pogorszy/opóźni rozwój gminy. Zapis jest daleko idącą ingerencją we władztwo planistyczne gminy. Zgodnie z zapisami audytu utrata w momencie uchwalenia audytu koncesji skutkuje zaprzestaniem wszelkich praw do dalszego wydobycia.	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano na: "Dopuszczenie do eksploatacji złóż na obszarach określonych w koncesjach na wydobywanie kopalni oraz projektach robót geologicznych lub dokumentacjach geologicznych złóż kopalni zatwierdzonych lub przyjętych przez właściwe organy administracji geologicznej przed dniem wejścia w życie Audytu krajobrazowego".
291	114.1.2	Miasto i Gmina Olsztyn	Olsztyn	Tom III krajobrazy obszarów chronionych	ID 3 Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	dot. rekomendacji: Dotyczy - Likwidacja naturalnych stanowisk i osobliwości geologicznych, stanowisk minerałów oraz skamieniałości Treść uwagi: umożliwienie rozwoju zabudowy zgodnie z wadztwem planistycznym Miasta i Gminy - wniosek o usunięcie zapisu dot. Wyłączenie z zabudowy i innych form działalności dewastującej cenne stanowiska i osobliwości geologiczne.	Propozycja zmiany zapisu projektu audytu krajobrazowego: dodanie do zapisu „poza obszarami cennymi przyrodniczo i krajobrazowo, nie uwzględniających istniejącej zabudowy wraz ze strefą buforową". Wprowadzenie stref buforowych od form cennych przyrodniczo i krajobrazowo.	Zapisem objęta jest znaczna część gminy. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem rozwoju nie tylko zabudowy mieszkaniowej, ale również związanej z rozwojem gminy usługowej czy produkcyjnej. Obecnie na terenie gminy istnieją znaczne ograniczenia uwarunkowane lokalizacją w granicach parku krajobrazowego, obszaru Natura 2000, stref ochrony pośredniej ujęcia wody i GZWP oraz konserwatorskie. Wprowadzone dodatkowe ograniczenia i zakazy dokumentami nadrzędnymi w odniesieniu do planów miejscowych spowodują zastój gminy. Zapis jest daleko idącą ingerencją we władztwo planistyczne gminy.	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Dążenie do wyłączenia z zabudowy i innych form dewastującej działalności cennych form rzeźby terenu, z uwzględnieniem ustaleń aktów planowania przestrzennego obowiązujących na dzień uchwalenia Audytu krajobrazowego." Proponowane określenie "strefy buforowe" jest zbyt nieprecyzyjne.

292	114.1.3	Miasto i Gmina Olsztyn	Olsztyn	Tom III krajobrazy obszarów chronionych	ID 3 Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	dot. rekomendacji: Dotyczy - Fizyczna i chemiczna degradacja siedlisk łądowych Treść uwagi: wniosek o usunięcie zapisu poprzez minimalizację przeznaczania terenów pod zabudowę, utrzymywanie metodami odpowiednimi do występujących uwarunkowań dróg, szlaków turystycznych i ścieżek uniemożliwiających degradację przyległych terenów z naturalną roślinnością leśną i nieleśną.	Propozycja zmiany zapisu projektu audytu krajobrazowego: Wprowadzenie stref buforowych od form cennych przyrodniczo i krajobrazowo, pozwalających na ograniczenie dewastacji i degradacji obszarów cennych przyrodniczo i krajobrazowo.	Zapisek objęta jest znaczna część gminy. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem rozwoju zabudowy. Obecnie na terenie gminy istnieją znaczne ograniczenia uwarunkowane lokalizacją w granicach parku krajobrazowego, obszaru Natura 2000, stref ochrony pośredniej ujęcia wody i GZWP oraz konserwatorskie. Wprowadzone dodatkowe ograniczenia i zakazy dokumentami nadrzędnymi w odniesieniu do planów miejscowych spowodują zastój gminy. Zapis jest daleko idącą ingerencją we władztwo planistyczne gminy.	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Ograniczanie fizycznej i chemicznej degradacji siedlisk łądowych poprzez dążenie do koncentracji zabudowy w zwartych strukturach osadniczych, z uwzględnieniem ustaleń aktów planowania przestrzennego oraz decyzji administracyjnych obowiązujących na dzień uchwalenia Audytu krajobrazowego."
293	114.1.4	Miasto i Gmina Olsztyn	Olsztyn	Tom III krajobrazy obszarów chronionych	ID 3 Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	dot. rekomendacji: Dotyczy - Likwidacja drobnoskalowych siedlisk i ekosystemów nieleśnych. Treść uwagi: wniosek o usunięcie zapisu w szczególności	Wniosek o usunięcie zapisu w szczególności lub zamiana sformułowania w szczególności na dla lub w odniesieniu do obszarów...	Wprowadzenie formy w szczególności w rekomendacji faktycznie wskazuje na zakaz, nakaz, ograniczenie oraz oznacza wprowadzenie dowolności w poszerzeniu granic tego nakazu. Zapisek objęta jest znaczna część gminy. Obecnie na terenie gminy istnieją znaczne ograniczenia uwarunkowane lokalizacją w granicach parku krajobrazowego, obszaru Natura 2000, stref ochrony pośredniej ujęcia wody i GZWP oraz konserwatorskie. Wprowadzone dodatkowe ograniczenia i zakazy dokumentami nadrzędnymi w odniesieniu do planów miejscowych spowodują zastój gminy. Zapis jest daleko idącą ingerencją we władztwo planistyczne gminy.	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Dążenie do zachowania poza obszarami leśnymi i zwartymi obszarami zabudowanymi oraz obszarami wskazanymi w aktach planowania przestrzennego i decyzjach administracyjnych, struktury typowego dla Jury Krakowsko-Częstochowskiej mozaikowatego krajobrazu otwartego, w szczególności ekosystemów łąk, pastwisk, muraw kserotermicznych i napiaskowych, terenów podmokłych, liniowych, obszarowych i punktowych zdrzewień, naturalnych koryt cieków, okresowych i stałych zbiorników wodnych."
294	114.1.5	Miasto i Gmina Olsztyn	Olsztyn	Tom III krajobrazy obszarów chronionych	ID 3 Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	dot. rekomendacji: Dotyczy - Wprowadzanie różnych form zabudowy i infrastruktury technicznej. Treść uwagi: umożliwienie rozwoju zabudowy nie tylko w lukach wśród zabudowy istniejącej oraz wykraczające poza kolejne linie zabudowy oraz usunięcie zapisu "wprowadzanie do planowania i projektowania standardów architektoniczno-urbanistycznych uwzględniających lokalne formy architektoniczne (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zieleń przydomowa)".	Zaleca się poszerzenia istniejącego zagospodarowania o kolejne linie zabudowy z dopuszczeniem rozwoju niezagospodarowanych części gminy wyłącznie o obszary zabudowy stanowiące strukturalną całość, a nie pojedyncze działki. Zaleca się ujednoczenie projektowania standardów architektoniczno-urbanistycznych.	Zapisek objęta jest znaczna część gminy. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem rozwoju zabudowy. Obecnie na terenie gminy istnieją znaczne ograniczenia uwarunkowane lokalizacją w granicach parku krajobrazowego, obszaru Natura 2000, stref ochrony pośredniej ujęcia wody i GZWP oraz konserwatorskie. Wprowadzone dodatkowe ograniczenia i zakazy dokumentami nadrzędnymi w odniesieniu do planów miejscowych spowodują zastój gminy. Zapis jest daleko idącą ingerencją we władztwo planistyczne gminy.	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Dążenie do koncentracji zabudowy w zwartych strukturach osadniczych, a infrastruktury w pasach infrastruktury; preferowanie rozwoju zabudowy w lukach wśród zabudowy istniejącej oraz jako kolejne linie zabudowy, z uwzględnieniem ustaleń aktów planowania przestrzennego oraz decyzji administracyjnych obowiązujących na dzień uchwalenia Audytu krajobrazowego."
295	114.1.7	Miasto i Gmina Olsztyn	Olsztyn	Tom III krajobrazy obszarów chronionych	ID 3 Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	Dotyczy - Zaburzenie struktury miejskich i wiejskich zabytkowych układów przestrzennych przez nowe inwestycje. Treść uwagi: wniosek o usunięcie zapisu uwzględniających lokalne formy architektoniczne (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zieleń przydomowa).	Propozycja zmiany zapisu projektu audytu krajobrazowego: uwzględniających formy architektoniczne (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zieleń przydomowa).	Zapisek objęta jest znaczna część gminy. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem rozwoju zabudowy. W części gmin nie można wskazać charakterystycznej zabudowy dla regionu. Ocena lokalnej formy architektonicznej jest subiektywna, na terenie gminy znajdują się obiekty z lat 80-90 wysokie, dwukondygnacyjne tzw. piętrowki czy czworaki, sąsiadujące z nią nowoczesne budynki oraz zabudowa z lat 40-50 niska, na planie prostokąta. Obecnie na terenie gminy istnieją znaczne ograniczenia uwarunkowane lokalizacją w granicach parku krajobrazowego, obszaru Natura 2000, stref ochrony pośredniej ujęcia wody i GZWP oraz konserwatorskie. Wprowadzone dodatkowe ograniczenia i zakazy dokumentami nadrzędnymi w odniesieniu do planów miejscowych spowodują zastój gminy. Zapis jest daleko idącą ingerencją we władztwo planistyczne gminy.	Uwaga nieuwzględniona	Istniejący zapis: "Promowanie stosowania materiałów i rozwiązań nawiązujących do lokalnych form architektonicznych (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zieleń przydomowa)", używający określenia "nawiązujących" jest mniej restrykcyjny niż proponowane określenie "uwzględniających"
296	114.1.8	Miasto i Gmina Olsztyn	Olsztyn	Tom III krajobrazy obszarów chronionych	ID 3 Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	Dotyczy- Degradująca styl krajobrazu adaptacja lub modernizacja układów osadniczych wiejskich i miejskich, w tym osiedli robotniczych (tzw. osiedli patronackich). Treść uwagi: wniosek o usunięcie zapisu Zaburzenie struktury miejskich i wiejskich zabytkowych układów przestrzennych przez nowe inwestycje.	Propozycja zmiany zapisu projektu audytu krajobrazowego: Wprowadzenie nowej zabudowy wkomponowanej, niezaburzającej w istniejącą strukturę miejską i wiejską zabytkowych układów przestrzennych.	Zapisek objęta jest znaczna część gminy. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem rozwoju zabudowy. Obecnie na terenie gminy istnieją znaczne ograniczenia uwarunkowane lokalizacją w granicach parku krajobrazowego, obszaru Natura 2000, stref ochrony pośredniej ujęcia wody i GZWP oraz konserwatorskie. Wprowadzone dodatkowe ograniczenia i zakazy dokumentami nadrzędnymi w odniesieniu do planów miejscowych spowodują zastój gminy. Zapis jest daleko idącą ingerencją we władztwo planistyczne gminy.	Uwaga niezrozumiała	W kolumnie rekomendacji znajduje się odwołanie do zagrożenia „Zaburzenie struktury miejskich i wiejskich zabytkowych układów przestrzennych przez nowe inwestycje”, a nie ma rekomendacji o tym brzmieniu.
297	114.1.9	Miasto i Gmina Olsztyn	Olsztyn	Tom III krajobrazy obszarów chronionych	ID 3 Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	Dotyczy - Brak należytej ochrony i konserwacji zabytkowych obiektów i zespołów architektonicznych Treść uwagi: zmiana formy zapisu, aby nie brzmiał jak nakaz Opracowanie i wdrożenie programów udostępniania turystycznego najbardziej obleganych miejsc, w tym rozwiązanie funkcji parkingowych, gospodarki odpadowej, kanalizowanie ruchu, ograniczenie metodami technicznymi i przyrodniczymi możliwości zejścia z urządzonych szlaków lub ścieżek na tereny muraw i skałek, ograniczanie dostępności wystąpień skalnych z murawami, itp.	Zaleca się opracowanie i wdrożenie programów udostępniania turystycznego najbardziej obleganych miejsc, w tym rozwiązanie funkcji parkingowych, gospodarki odpadowej, kanalizowanie ruchu, ograniczenie metodami technicznymi i przyrodniczymi możliwości zejścia z urządzonych szlaków lub ścieżek na tereny muraw i skałek, ograniczanie dostępności wystąpień skalnych z murawami, itp.	Problem małych miast i wsi w zakresie lokalizacji parkingów umożliwiających pomieszczenie wszystkich turystów. Wskazane rekomendacje faktycznie są nakazami oraz ograniczeniem rozwoju turystycznego. Obecnie na terenie gminy istnieją znaczne ograniczenia uwarunkowane lokalizacją w granicach parku krajobrazowego, obszaru Natura 2000, stref ochrony pośredniej ujęcia wody i GZWP oraz konserwatorskie. Wprowadzone dodatkowe ograniczenia i zakazy dokumentami nadrzędnymi w odniesieniu do planów miejscowych spowodują zastój gminy. Zapis jest daleko idącą ingerencją we władztwo planistyczne gminy.	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Opracowywanie i wdrażanie programów udostępniania turystycznego najbardziej obleganych miejsc, obejmujących rozwiązanie przykładowo problemów: parkingowych, gospodarki odpadowej, kanalizowania ruchu, ograniczenia metodami technicznymi i przyrodniczymi możliwości zejścia z urządzonych szlaków lub ścieżek na tereny muraw i skałek, ograniczania dostępności wystąpień skalnych z murawami, itp."

298	114.1.10	Miasto i Gmina Olsztyn	Olsztyn	Tom III krajobrazy obszarów chronionych	ID 3 Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	Dotyczy - Wprowadzenie do harmonijnych zespołów architektoniczno- krajobrazowych materiałów i obiektów degradujących wyraz stylistyczny i funkcjonalność całego zespołu. Treść uwagi: usunięcie zapisu uwzględniającego lokalne formy architektoniczne.	Propozycja zmiany zapisu projektu audytu krajobrazowego: Przeciwdziałanie stosowaniu materiałów i obiektów degradujących zespoły architektoniczno-krajobrazowe poprzez wprowadzenie do planowania i projektowania standardów architektoniczno-urbanistycznych uwzględniających formy architektoniczne (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zieleń przydomowa).	Zapisek objęta jest znaczna część gminy. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem rozwoju zabudowy. Obecnie na terenie gminy istnieją znaczne ograniczenia uwarunkowane lokalizacją w granicach parku krajobrazowego, obszaru Natura 2000, stref ochrony pośredniej ujęcia wody i GZWP oraz konserwatorskie. Wprowadzone dodatkowe ograniczenia i zakazy dokumentami nadrzędnymi w odniesieniu do planów miejscowych spowodują zastój gminy. Zapis jest daleko idącą ingerencją we władztwo planistyczne gminy.	Uwaga nieuwzględniona	Istniejący zapis: "Promowanie stosowania materiałów i rozwiązań nawiązujących do lokalnych form architektonicznych (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zieleń przydomowa)", używający określenia "nawiązujących" jest mniej restrykcyjny niż proponowane określenie "uwzględniających"
299	114.1.11	Miasto i Gmina Olsztyn	Olsztyn	Tom III krajobrazy obszarów chronionych	ID 3 Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	Dotyczy - Chaos przestrzenny i stylistyczny form zagospodarowania terenu. Treść uwagi: umożliwienie rozwoju zabudowy nie tylko w lukach istniejącej zabudowy ale również jako kolejne linie zabudowy, w nawiązaniu do historycznych układów jednostek osadniczych.	Propozycja zmiany zapisu projektu audytu krajobrazowego: Dążenie do koncentracji nowej zabudowy w powiązaniu z istniejącą zabudową jako kolejne linie zabudowy, z możliwością tam gdzie to możliwe nawiązania do historycznych układów jednostek osadniczych.	Zapisek objęta jest znaczna część gminy. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem rozwoju zabudowy. Obecnie na terenie gminy istnieją znaczne ograniczenia uwarunkowane lokalizacją w granicach parku krajobrazowego, obszaru Natura 2000, stref ochrony pośredniej ujęcia wody i GZWP oraz konserwatorskie. Wprowadzone dodatkowe ograniczenia i zakazy dokumentami nadrzędnymi w odniesieniu do planów miejscowych spowodują zastój gminy. Zapis jest daleko idącą ingerencją we władztwo planistyczne gminy.	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Dążenie do koncentracji zabudowy w zwartych strukturach osadniczych; preferowanie rozwoju zabudowy w lukach wśród zabudowy istniejącej oraz jako kolejne linie zabudowy, z uwzględnieniem ustaleń aktów planowania przestrzennego obowiązujących na dzień uchwalenia Audytu krajobrazowego."
300	114.1.12	Miasto i Gmina Olsztyn	Olsztyn	Tom III krajobrazy obszarów chronionych	ID 3 Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	Dotyczy - Lokalizacja dominujących w krajobrazie obiektów wysokościowych i obszarowych. Treść uwagi: wprowadzenie zakazu lokalizacji nowych linii elektroenergetycznych wysokich napięć, farm fotowoltaicznych sytuowanych na stokach, dużych obiektów hotelarskich i sportowo-rekreacyjnych, skutkuje brakiem możliwości rozwojowych nie tylko turystycznie, ale ekologicznie. Zakaz ogranicza rozwój odnawialnych źródeł energii.	Propozycja zmiany zapisu projektu audytu krajobrazowego: Przeciwdziałanie lokalizacji nowych antropogenicznych dominant krajobrazowych ze szczególnym uwzględnieniem elektrowni wiatrowych, nowych linii elektroenergetycznych wysokich napięć, farm fotowoltaicznych sytuowanych tylko na stokach o nachyleniu przekraczającym..., dużych obiektów hotelarskich i sportowo-rekreacyjnych, w terenach górskich zaburzających ekspozycję i panoramę na wyniesieniu, poprzez wykorzystanie instrumentów planowania i zagospodarowania przestrzennego.	Zapisek objęta jest znaczna część gminy. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem rozwoju zabudowy. Obecnie na terenie gminy istnieją znaczne ograniczenia uwarunkowane lokalizacją w granicach parku krajobrazowego, obszaru Natura 2000, stref ochrony pośredniej ujęcia wody i GZWP oraz konserwatorskie. Wprowadzone dodatkowe ograniczenia i zakazy dokumentami nadrzędnymi w odniesieniu do planów miejscowych spowodują zastój gminy. Zapis jest daleko idącą ingerencją we władztwo planistyczne gminy.	Uwaga uwzględniona częściowo	Zmieniono zapis na: "Przeciwdziałanie lokalizacji nowych antropogenicznych dominant krajobrazowych ze szczególnym uwzględnieniem elektrowni wiatrowych, nowych linii elektroenergetycznych wysokich napięć, farm fotowoltaicznych sytuowanych na stokach, dużych obiektów hotelarskich i sportowo-rekreacyjnych, z uwzględnieniem ustaleń aktów planowania przestrzennego obowiązujących na dzień uchwalenia Audytu krajobrazowego"
301	114.2.5	Miasto i Gmina Olsztyn	Olsztyn	Tom II Karty krajobrazów priorytetowych	ID 953; 24-341.31-015 Olsztyn	dot. pkt 19 Treść uwagi: zwiększenie maksymalnych wielkości reklam i szyldów.	Propozycja zmiany zapisu projektu audytu krajobrazowego: Zwiększenie parametrów szyldów i reklam.	Uzasadnienie dla propozycji zmiany: Zapis dotyczy części miasta Olsztyn. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem. Obecnie na terenie gminy istnieją znaczne ograniczenia uwarunkowane lokalizacją w granicach parku krajobrazowego, obszaru Natura 2000, stref ochrony pośredniej ujęcia wody i GZWP oraz konserwatorskie. Wprowadzone dodatkowe ograniczenia i zakazy dokumentami nadrzędnymi w odniesieniu do planów miejscowych spowodują zastój gminy. Zapis jest daleko idącą ingerencją we władztwo planistyczne gminy.	Uwaga nieuwzględniona	Przyjęto generalną rekomendację dla krajobrazów priorytetowych określającą rekomendowaną wielkość tablic i urządzeń reklamowych oraz szyldów na terenach zabudowanych do 2 m2
302	114.3.1	Miasto i Gmina Olsztyn	Olsztyn	Tom II Karty krajobrazów priorytetowych	ID 954; 24-341.31-016 Olsztyn - zamek	Dotyczy - Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania środowiska abiotycznego. dot. pkt 1 Treść uwagi: usunięcie zapisu zadrzewień lub użytków zielonych.	Propozycja zmiany zapisu projektu audytu krajobrazowego: Niedopuszczanie do stwarzającego zagrożenie erozyjne przekształcania lasów w grunty orne.	Uzasadnienie dla propozycji zmiany: Powrót do rolniczej działalności pozwoli na lepszą ekspozycję na obiekty cenne przyrodniczo. Zapis dotyczy części miasta Olsztyn. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem. Obecnie na terenie gminy istnieją znaczne ograniczenia uwarunkowane lokalizacją w granicach parku krajobrazowego, obszaru Natura 2000, stref ochrony pośredniej ujęcia wody i GZWP oraz konserwatorskie. Wprowadzone dodatkowe ograniczenia i zakazy dokumentami nadrzędnymi w odniesieniu do planów miejscowych spowodują zastój gminy. Zapis jest daleko idącą ingerencją we władztwo planistyczne gminy.	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Dążenie do nieprzekształcania lasów, zadrzewień lub użytków zielonych w grunty orne, zwiększającego natężenie procesów erozyjnych."
303	114.3.2	Miasto i Gmina Olsztyn	Olsztyn	Tom II Karty krajobrazów priorytetowych	ID 954; 24-341.31-016 Olsztyn - zamek	dot. pkt 2 Treść uwagi: usunięcie zapisu.	Propozycja zmiany zapisu projektu audytu krajobrazowego: Stosowanie przyrodniczych lub technicznych metod ograniczania erozji i ruchów masowych, w szczególności dla przeciwdziałania zagrożeniom ze strony turystyki.	Uzasadnienie dla propozycji zmiany: Główny dochód i rozwój gminy Olsztyn stanowi turystyka, jej ograniczenie wstrzymuje rozwój gminy. Zapis dotyczy części miasta Olsztyn. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem. Obecnie na terenie gminy istnieją znaczne ograniczenia uwarunkowane lokalizacją w granicach parku krajobrazowego, obszaru Natura 2000, stref ochrony pośredniej ujęcia wody i GZWP oraz konserwatorskie. Wprowadzone dodatkowe ograniczenia i zakazy dokumentami nadrzędnymi w odniesieniu do planów miejscowych spowodują zastój gminy. Zapis jest daleko idącą ingerencją we władztwo planistyczne gminy.	Uwaga nieuwzględniona	Rekomendacja nie dotyczy ograniczania turystyki, tylko stosowania przyrodniczych lub technicznych metod ograniczania erozji i ruchów masowych mających na celu przeciwdziałanie zagrożeniom przez nią powodowanym.

304	114.3.3	Miasto i Gmina Olsztyn	Olsztyn	Tom II Karty krajobrazów priorytetowych	ID 954; 24-341.31-016 Olsztyn - zamek	Dotyczy - Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania ekosystemów, ich zespołów oraz struktury ekologicznej krajobrazu. dot. pkt 9 Treść uwagi: zmiana w szczególności na w bezpośrednim sąsiedztwie.	Propozycja zmiany zapisu projektu audytu krajobrazowego: Zachowanie struktury typowego dla obszaru mozaikowego krajobrazu otwartego, w bezpośrednim sąsiedztwie skałek, ekosystemów łąk, pastwisk, muraw naskalnych, kserotermicznych i napiaskowych, liniowych, obszarowych i punktowych zadrzewień.	Uzasadnienie dla propozycji zmiany: Zapis dotyczący części miasta Olsztyn. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem. Obecnie na terenie gminy istnieją znaczne ograniczenia uwarunkowane lokalizacją w granicach parku krajobrazowego, obszaru Natura 2000, stref ochrony pośredniej ujęcia wody i GZWP oraz konserwatorskie. Wprowadzone dodatkowe ograniczenia i zakazy dokumentami nadrzędnymi w odniesieniu do planów miejscowych spowodują zastój gminy. Zapis jest daleko idącą ingerencją we władztwo planistyczne gminy.	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Zachowanie struktury typowego dla obszaru mozaikowego krajobrazu otwartego, w szczególności skałek, ekosystemów łąk, pastwisk, muraw naskalnych, kserotermicznych i napiaskowych, liniowych, obszarowych i punktowych zadrzewień, z uwzględnieniem ustaleń wynikających z aktów planowania przestrzennego i decyzji administracyjnych obowiązujących w dniu uchwalenia Audytu."
305	114.3.5	Miasto i Gmina Olsztyn	Olsztyn	Tom II Karty krajobrazów priorytetowych	ID 954; 24-341.31-016 Olsztyn - zamek	dot. pkt 14 Treść uwagi: dodanie do zapisu na terenie obecnie niezainwestowanym.	Propozycja zmiany zapisu projektu audytu krajobrazowego: Nielokalizowanie antropogenicznych dominant krajobrazowych ze szczególnym uwzględnieniem obiektów 9 wielkokubaturowych, wysokościowych lub wielkoobszarowych, wyłącznie w terenach wolnych od zabudowy na dzień wejścia w życie audytu, w tym farm wiatrowych i fotowoltaicznych	Uzasadnienie dla propozycji zmiany: Wprowadzenie nakazu w obszarach obecnie zainwestowanych w przypadku zmiany planów miejscowych może skutkować rozszczeniem spowodowanym obniżeniem wartości nieruchomości. Zakaz lokalizowania farm fotowoltaicznych oznacza brak rozwoju ekologicznego, odnawialnych źródeł energii. Na terenie gminy nie występują źródła geotermalne. Zapis dotyczy części miasta Olsztyn. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem. Obecnie na terenie gminy istnieją znaczne ograniczenia uwarunkowane lokalizacją w granicach parku krajobrazowego, obszaru Natura 2000, stref ochrony pośredniej ujęcia wody i GZWP oraz konserwatorskie. Wprowadzone dodatkowe ograniczenia i zakazy dokumentami nadrzędnymi w odniesieniu do planów miejscowych spowodują zastój gminy. Zapis jest daleko idącą ingerencją we władztwo planistyczne gminy.	Uwaga nieuwzględniona	Krajobraz priorytetowy obejmuje najcenniejsze krajobrazowo fragmenty gminy Olsztyn - wzgórze zamkowe i sąsiadujące z nim wzgórza i ostańce skalne, które poza obiektami Państwowego Instytutu Geologicznego, powinny być chronione przed lokalizacją dominant krajobrazowych.
306	114.4.1	Miasto i Gmina Olsztyn	Olsztyn	Tom II Karty krajobrazów priorytetowych	ID 958; 24-341.31-020 Sokole Góry - 3b	Dotyczy - Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie osadnictwa, architektury, kompozycji, ładu przestrzennego oraz walorów estetycznych. dot. pkt 1 Treść uwagi: dodanie do zapisu możliwości lokalizowania regulaminów oraz tablic informacyjnych m.in. zwiększających bezpieczeństwo. Dodanie zakazu nieuzasadnionej wycinki.	Propozycja zmiany zapisu projektu audytu krajobrazowego: Nieumieszczanie tablic i urządzeń reklamowych za wyjątkiem regulaminów oraz tablic informacyjnych tj. ppoż., ze szlakami, 10 przyrodniczych itp. Wprowadzenie zakazu nieuzasadnionej wycinki, za wyjątkiem drzew zagrażającym życiu ludziom lub obiektom.	Uzasadnienie dla propozycji zmiany: Umieszczenie regulaminów oraz tablic takich jak instrukcje ppoż., przebieg szlaków, lokalizacja atrakcyjnych miejsc poprawi bezpieczeństwo na terenie gminy oraz pozwoli na rozwój turystyki i możliwość przekazania informacji i oferty turystycznej. Wprowadzenie zakazu wycinki pozwoli na zachowanie naturalnej sukcesji naturalnej. Zapis dotyczy części gminy Olsztyn. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem. Obecnie na terenie gminy istnieją znaczne ograniczenia uwarunkowane lokalizacją w granicach parku krajobrazowego, obszaru Natura 2000, stref ochrony pośredniej ujęcia wody i GZWP oraz konserwatorskie. Wprowadzone dodatkowe ograniczenia i zakazy dokumentami nadrzędnymi w odniesieniu do planów miejscowych spowodują zastój gminy. Zapis jest daleko idącą ingerencją we władztwo planistyczne gminy. dot. granic	Uwaga nieuwzględniona	Tablice informacyjne nie są reklamami i mogą być wprowadzane w miarę potrzeb. Wśród wniosków rekomendacji znajduje się zapis dotyczący zasad prowadzenia gospodarki leśnej. Szczegóły wycinki określają plan ochrony rezerwatu oraz plan urządzenia lasy uwzględniający ustalenia planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000.
307	114.4.2	Miasto i Gmina Olsztyn	Olsztyn	Tom II Karty krajobrazów priorytetowych	ID 958; 24-341.31-020 Sokole Góry - 3b	powiększenie granicy obszaru priorytetowego o otulinę rezerwatu oraz dodatkowe zwiększenie istniejącego obszaru o tereny bezpośrednio przylegające do drogi publicznej.	Propozycja zmiany zapisu projektu audytu krajobrazowego: Powiększenie granicy obszaru priorytetowego o otulinę rezerwatu oraz dodatkowe zwiększenie istniejącego obszaru o tereny bezpośrednio przylegające do drogi publicznej.	Uzasadnienie dla propozycji zmiany: Powiększenie obszaru pozwoli na utrzymanie naturalnej sukcesji lasu oraz ograniczy nadmienioną, nieuzasadnioną wycinkę drzewostanu.	Uwaga uwzględniona częściowo	W granice krajobrazu priorytetowego włączono cały rezerwat Sokole Góry. Pozostałe tereny należą do innego podtypu krajobrazu.
308	114.5.1	Miasto i Gmina Olsztyn	Olsztyn	Tom II Karty krajobrazów priorytetowych	ID.951; 24-341.31-012; Kusięta	Dotyczy - Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania środowiska abiotycznego dot. pkt 1 usunięcie zapisu zadrzewień lub użytków zielonych.	Niedopuszczanie do stwarzającego zagrożenie erozyjne przekształcania lasów w grunty orne.	Uzasadnienie dla propozycji zmiany: Powrót do rolniczej działalności pozwoli na lepszą ekspozycję na obiekty cenne przyrodniczo. Zapis dotyczy części miasta Olsztyn. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem. Obecnie na terenie gminy istnieją znaczne ograniczenia uwarunkowane lokalizacją w granicach parku krajobrazowego, obszaru Natura 2000, stref ochrony pośredniej ujęcia wody i GZWP oraz konserwatorskie. Wprowadzone dodatkowe ograniczenia i zakazy dokumentami nadrzędnymi w odniesieniu do planów miejscowych spowodują zastój gminy. Zapis jest daleko idącą ingerencją we władztwo planistyczne gminy. 14 dot. pkt 2	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Dążenie do nieprzekształcania zadrzewień, muraw lub użytków zielonych w grunty orne."
309	114.5.2	Miasto i Gmina Olsztyn	Olsztyn	Tom II Karty krajobrazów priorytetowych	ID.951; 24-341.31-012; Kusięta	Dotyczy - Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania środowiska abiotycznego dot. pkt 2 usunięcie zapisu	Stosowanie przyrodniczych lub technicznych metod ograniczania erozji i ruchów masowych, w szczególności dla przeciwdziałania zagrożeniom ze strony turystyki.	Główny dochód i rozwój gminy Olsztyn stanowi turystyka, jej ograniczenie wstrzymuje rozwój gminy. Zapis dotyczy części miasta Olsztyn. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem. Obecnie na terenie gminy istnieją znaczne ograniczenia uwarunkowane lokalizacją w granicach parku krajobrazowego, obszaru Natura 2000, stref ochrony pośredniej ujęcia wody i GZWP oraz konserwatorskie. Wprowadzone dodatkowe ograniczenia i zakazy dokumentami nadrzędnymi w odniesieniu do planów miejscowych spowodują zastój gminy. Zapis jest daleko idącą ingerencją we władztwo planistyczne gminy.	Uwaga nieuwzględniona	Rekomendacja nie dotyczy ograniczania turystyki, tylko stosowania przyrodniczych lub technicznych metod ograniczania erozji i ruchów masowych mających na celu przeciwdziałanie zagrożeniom przez nią powodowanym.

310	114.5.4	Miasto i Gmina Olsztyn	Olsztyn	Tom II Karty krajobrazów priorytetowych	ID.951; 24-341.31-012; Kusięta	Dotyczy - Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie osadnictwa, architektury, kompozycji, ładu przestrzennego oraz walorów estetycznych. dot. pkt 13 dodanie w obowiązujących planach miejscowych oraz w planie ogólnym.	Zachowanie cech charakterystycznych tradycyjnych krajobrazów otwartych: rozłógów pól, łąk i pastwisk i zadrzewień; nie dotyczy terenów przewidzianych do nowej zabudowy przy drogach oraz już istniejących terenów zabudowy w planach miejscowych oraz w planie ogólnym.	Uzasadnienie dla propozycji zmiany: Dodanie dokumentów względem których należy uwzględnić zapisy. dot. pkt 14	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Zachowanie cech charakterystycznych tradycyjnych krajobrazów otwartych: rozłógów pól, łąk i pastwisk i zadrzewień, z uwzględnieniem ustaleń wynikających z aktów planowania przestrzennego i decyzji administracyjnych obowiązujących na dzień uchwalenia Audytu."
311	114.5.5	Miasto i Gmina Olsztyn	Olsztyn	Tom II Karty krajobrazów priorytetowych	ID.951; 24-341.31-012; Kusięta	Dotyczy - Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie osadnictwa, architektury, kompozycji, ładu przestrzennego oraz walorów estetycznych. dot. pkt 14 dodanie do zapisu na terenie obecnie niezainwestowanym	Nielokalizowanie antropogenicznych dominant krajobrazowych ze szczególnym uwzględnieniem obiektów wielkokubaturowych, wysokościowych lub wielkoobszarowych, wyłącznie w terenach wolnych od zabudowy na dzień wejścia w życie audytu, w tym farm wiatrowych i fotowoltaicznych.	Wprowadzenie nakazu w obszarach obecnie zainwestowanych w przypadku zmiany planów miejscowych może skutkować rozszerzeniem spowodowanym obniżeniem wartości nieruchomości. Zakaz lokalizowania farm fotowoltaicznych oznacza brak rozwoju ekologicznego, odnawialnych źródeł energii. Na terenie gminy nie występują źródła geotermalne. Zapis dotyczy części miasta Olsztyn. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem. Obecnie na terenie gminy istnieją znaczne ograniczenia uwarunkowane lokalizacją w granicach parku krajobrazowego, obszaru Natura 2000, stref ochrony pośredniej ujęcia wody i GZWP oraz konserwatorskie. Wprowadzone dodatkowe ograniczenia i zakazy dokumentami nadrzędnymi w odniesieniu do planów miejscowych spowodują zastój gminy. Zapis jest daleko idącą ingerencją we władztwo planistyczne gminy.	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Nielokalizowanie antropogenicznych dominant krajobrazowych ze szczególnym uwzględnieniem obiektów wielkokubaturowych, wysokościowych lub wielkoobszarowych, w tym farm wiatrowych i fotowoltaicznych, z uwzględnieniem ustaleń wynikających z aktów planowania przestrzennego i decyzji administracyjnych obowiązujących na dzień uchwalenia Audytu. "
312	114.6.1	Miasto i Gmina Olsztyn	Olsztyn	Tom II Karty krajobrazów priorytetowych	ID 963; 24-341.31-025 Poraj - Biskupice - 6b	Dotyczy - Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania środowiska abiotycznego dot. pkt 1 usunięcie zapisu.	usunięcie zapisu Nieeksploatowanie złóż surowców mineralnych, dla których przed uchwaleniem audytu nie wydano koncesji na eksploatację.	Zapis jest rozbieżny z obowiązkiem wskazania w planach udokumentowanych złóż. Zapis dotyczy części gminy Olsztyn. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem w prowadzeniu gospodarki wz. wydobycia i rozwoju obecnie funkcjonujących kopalni złóż. Wprowadzenie zapisu skutkuje nie tylko ograniczeniem, ale zaprzestaniem wydobycia złoża piasku w gminie oraz możliwości nie przyjęcia przez wojewodę obecnie procedowanych planów. W gminie od lat prowadzone jest wydobycie złóż, wprowadzony zakaz znacznie pogorszy rozwój gminy. Obecnie na terenie gminy istnieją znaczne ograniczenia uwarunkowane lokalizacją w granicach parku 11 krajobrazowego, obszaru Natura 2000, stref ochrony pośredniej ujęcia wody i GZWP oraz konserwatorskie. Wprowadzone dodatkowe ograniczenia i zakazy dokumentami nadrzędnymi w odniesieniu do planów miejscowych spowodują zastój gminy. Zapis jest daleko idącą ingerencją we władztwo planistyczne gminy.	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Dopuszczenie do eksploatacji złóż na obszarach określonych w koncesjach na wydobywanie kopalin oraz projektach robót geologicznych lub dokumentacjach geologicznych złóż kopalin zatwierdzonych lub przyjętych przez właściwe organy administracji geologicznej przed dniem wejścia w życie Audytu."
313	114.6.2	Miasto i Gmina Olsztyn	Olsztyn	Tom II Karty krajobrazów priorytetowych	ID 963; 24-341.31-025 Poraj - Biskupice - 6b	Dotyczy - Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania środowiska abiotycznego dot. pkt 7 usunięcie zapisu.	Usunięcie zapisu: Uwzględnienie konieczności zachowania naturalnych walorów przyrodniczych ekosystemów oraz tradycyjnej wstęgowej struktury przestrzennej krajobrazu wiejskiego przy wprowadzaniu różnych form zabudowy i infrastruktury technicznej lub zmiana granic obszaru.	Wprowadzenie zapisu skutkuje nie tylko ograniczeniem, ale zaprzestaniem rozwoju zabudowy. Obecnie na terenie gminy istnieją znaczne ograniczenia uwarunkowane lokalizacją w granicach parku krajobrazowego, obszaru Natura 2000, stref ochrony pośredniej ujęcia wody i GZWP oraz konserwatorskie. Wprowadzone dodatkowe ograniczenia i zakazy dokumentami nadrzędnymi w odniesieniu do planów miejscowych spowodują zastój gminy. Zapis jest daleko idącą ingerencją we władztwo planistyczne gminy.	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Uwzględnienie konieczności zachowania naturalnych walorów przyrodniczych ekosystemów oraz tradycyjnej wstęgowej struktury przestrzennej krajobrazu wiejskiego przy wprowadzaniu różnych form zabudowy i infrastruktury technicznej, z uwzględnieniem ustaleń wynikających z aktów planowania przestrzennego i decyzji administracyjnych obowiązujących na dzień uchwalenia Audytu. "
314	114.6.3	Miasto i Gmina Olsztyn	Olsztyn	Tom II Karty krajobrazów priorytetowych	ID 963; 24-341.31-025 Poraj - Biskupice - 6b	Dotyczy - Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania środowiska abiotycznego dot. pkt 8 usunięcie zapisu, w tym wyłączenie z zabudowy korytarzy ekologicznych.	Zachowanie połączeń ekologicznych w krajobrazie.	Wprowadzenie zapisu skutkuje nie tylko ograniczeniem, ale zaprzestaniem rozwoju zabudowy. Obecnie na terenie gminy istnieją znaczne ograniczenia uwarunkowane lokalizacją w granicach parku krajobrazowego, obszaru Natura 2000, stref ochrony pośredniej ujęcia wody i GZWP oraz konserwatorskie. Wprowadzone dodatkowe ograniczenia i zakazy dokumentami nadrzędnymi w odniesieniu do planów miejscowych spowodują zastój gminy. Zapis jest daleko idącą ingerencją we władztwo planistyczne gminy. 2. Dotyczy - Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie osadnictwa, architektury, kompozycji, ładu przestrzennego oraz walorów estetycznych.	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Zachowanie połączeń ekologicznych w krajobrazie, w tym wyłączenie z zabudowy korytarzy ekologicznych, z uwzględnieniem ustaleń wynikających z aktów planowania przestrzennego i decyzji administracyjnych obowiązujących na dzień uchwalenia Audytu."
315	114.6.7	Miasto i Gmina Olsztyn	Olsztyn	Tom II Karty krajobrazów priorytetowych	ID 963; 24-341.31-025 Poraj - Biskupice - 6b	Dotyczy - Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania środowiska abiotycznego dot. pkt 16 usunięcie zapisu ograniczającego moc farm fotowoltaicznych lub zwiększenie mocy zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.	W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad lokalizacji urządzeń wytwarzających energię farm fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i wiatrowych o mocy zainstalowanej nieprzekraczającej 500 kW	Zakaz lokalizowania farm fotowoltaicznych oznacza brak rozwoju ekologicznego, odnawialnych źródeł energii. Na terenie gminy nie występują źródła geotermalne czy inne odnawialne źródła energii pozwalające na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń. Obecnie na terenie gminy istnieją znaczne ograniczenia uwarunkowane lokalizacją w granicach parku krajobrazowego, obszaru Natura 2000, stref ochrony pośredniej ujęcia wody i GZWP oraz konserwatorskie. Wprowadzone dodatkowe ograniczenia i zakazy dokumentami nadrzędnymi w odniesieniu do planów miejscowych spowodują zastój gminy. Zapis jest daleko idącą ingerencją we władztwo planistyczne gminy. dot. pkt 18	Uwaga nieuwzględniona	Ograniczenie mocy odnawialnych źródeł energii wynika z art. 10e ust. 3 pkt 5 lit. g ustawy o samorządzie gminnym zgodnie z którym strategia rozwoju gminy określa ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczące zasad lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW. Większe instalacje uznano za istotne zagrożenia dla walorów krajobrazowych.

316	114.6.8	Miasto i Gmina Olsztyn	Olsztyn	Tom II Karty krajobrazów priorytetowych	ID.963; 24-341.31-025 Poraj - Biskupice - 6b	Dotyczy - Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania środowiska abiotycznego dot. pkt 18 dodanie do zapisu na terenie obecnie niezainwestowanym	Propozycja zmiany zapisu projektu audytu krajobrazowego: Nielokalizowanie antropogenicznych dominant krajobrazowych ze szczególnym uwzględnieniem obiektów 13 wielkokubaturowych, wysokościowych lub wielkoobszarowych, wyłącznie w terenach wolnych od zabudowy na dzień wejścia w życie audytu.	Wprowadzenie nakazu w obszarach obecnie zainwestowanych w przypadku zmiany planów miejscowych może skutkować roszczeniem spowodowanym obniżeniem wartości nieruchomości. Zapis dotyczy części miasta Olsztyn. Wskazane rekomendacje faktycznie są zakazami, nakazami oraz ograniczeniem. Obecnie na terenie gminy istnieją znaczne ograniczenia uwarunkowane lokalizacją w granicach parku krajobrazowego, obszaru Natura 2000, stref ochrony pośredniej ujęcia wody i GZWP oraz konserwatorskie. Wprowadzone dodatkowe ograniczenia i zakazy dokumentami nadrzędnymi w odniesieniu do planów miejscowych spowodują zastój gminy. Zapis jest daleko idącą ingerencją we władztwo planistyczne gminy.	Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Nielokalizowanie antropogenicznych dominant krajobrazowych ze szczególnym uwzględnieniem obiektów wielkokubaturowych, wysokościowych lub wielkoobszarowych z uwzględnieniem ustaleń wynikających z aktów planowania przestrzennego i decyzji administracyjnych obowiązujących na dzień uchwalenia Audytu. "
317	118.1	Gmina Hażlach	Hażlach	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.1465; 24-513.32-073; Zamarski i okolice	Wniosek - żądanie gminy Hażlach Do Rady Gminy Hażlach wpłynęło pismo Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego dotyczące wydania opinii do projektu Audytu krajobrazowego województwa śląskiego. Audyt krajobrazowy zgodnie z art.38a. ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2024r., poz.1130) jest dokumentem planowania przestrzennego w województwie, który sporządza się, nie rzadziej niż na 20 lat. Projekt audytu krajobrazowego sporządza zarząd województwa. W audycie krajobrazowym określa się krajobrazy występujące na obszarze województwa oraz lokalizację krajobrazów priorytetowych. Dla krajobrazów najcenniejszych (tzw. priorytetowych) wskazuje się zagrożenia dla możliwości zachowania ich wartości, lokalne formy architektoniczne zabudowy w obrębie krajobrazów, a także rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów. Audyt krajobrazowy nie jest aktem prawa miejscowego, niemniej jednak stanowi podstawę do podejmowania działań w zakresie ochrony i kształtowania krajobrazu w procesie planowania i zagospodarowania przestrzennego, poprzez uwzględnienie wniosków i rekomendacji w dokumentach planistycznych, takich jak plan ogólny czy miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Wobec powyższego, Rada Gminy Hażlach po przeanalizowaniu dokumentacji zamieszczonej pod linkiem https://gridw.geopanel.eu/audyt-krajobrazowy postanowiła zaopiniować dokument negatywnie w zakresie wprowadzenia na terenie Gminy Hażlach krajobrazu priorytetowego "Zamarski i okolice" - kod krajobrazu 24-513.32-073. Krajobraz Zamarski jest piękny, jak i innych miejscowości Śląska Cieszyńskiego. Układ pól i zadrzewień śródpolnych jest wynikiem rozdrobnienia gospodarstw rolnych oraz ukształtowania terenu jednakże obecnie produkcja rolna jest ekonomicznie uzasadniona na większych arealach. Zauważyć należy, że na terenie Zamarsk nie występują: Obszar Natura 2000 Cieszyńskie Źródła Tufowe PLH240001 oraz Obszar Chronionego Krajobrazu „Cieszyńskie Pogórze”. Na terenie Zamarsk nie ma również obiektów tradycyjnej zabudowy zagrodowej z częściowo zachowanym układem zagrody. Owszem na terenie miejscowości Zamarski jest zlokalizowany kościół ewangelicki (jak w większości miejscowości na terenie Śląska Cieszyńskiego) – nie jest to jednak wyróżnik. Kościół ten nie jest wpisany do rejestru zabytków, a jedynie do gminnej ewidencji zabytków. Na terenie Śląska Cieszyńskiego jest wiele starszych i cenniejszych obiektów tego typu.		Uwaga nieuwzględniona	Krajobraz priorytetowy został wyznaczony zgodnie z obowiązującą metodyką. Na wniosek gminy Hażlach w toku roboczych uzgodnień skorygowano pierwotne granice krajobrazu. Fakt wyznaczenia krajobrazu priorytetowego nie wyklucza możliwości jego zagospodarowania zgodnie z aktami planistycznymi gmin.	
318	118.2	Gmina Hażlach	Hażlach	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.1465; 24-513.32-073; Zamarski i okolice	Wniosek - żądanie gminy Hażlach Nie zgadzamy się z rekomendacją - Niedopuszczanie do stwarzających zagrożenie erozyjne przekształcania lasów, zadrzewień lub użytków zielonych w grunty orne i inne formy użytkowania.		Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Dążenie do ograniczenia przekształcania lasów, zadrzewień lub użytków zielonych w grunty orne i inne formy użytkowania dla powstrzymania zagrożenia erozji gleb".	
319	118.3	Gmina Hażlach	Hażlach	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.1465; 24-513.32-073; Zamarski i okolice	Wniosek - żądanie gminy Hażlach Nie zgadzamy się z rekomendacją - Dostosowywanie sposobów użytkowania gruntów ornych do warunków środowiskowych, w tym zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej na terenach najbardziej narażonych na erozję, stosowanie, tam gdzie to możliwe orki w poprzek na obszarach o silnym nachyleniu.		Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Dostosowywanie sposobów użytkowania gruntów ornych do warunków środowiskowych, w tym zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej na terenach najbardziej narażonych na erozję o nachyleniu większym niż 10 %"	
320	118.7	Gmina Hażlach	Hażlach	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.1465; 24-513.32-073; Zamarski i okolice	Wniosek - żądanie gminy Hażlach Nie zgadzamy się z rekomendacją - Ograniczanie barier migracyjnych dla flory i fauny metodami przyrodniczymi i technicznymi, właściwymi do istniejących uwarunkowań.		Uwaga nieuwzględniona	Zapis o charakterze postulatywnym, dotyczący przeciwdziałania zagrożeniu blokowania korytarzy migracyjnych. Nie wyklucza możliwości zabudowy, ale wskazuje na możliwość stosowania przyrodniczych lub technicznych działań minimalizujących.	
321	118.9	Gmina Hażlach	Hażlach	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.1465; 24-513.32-073; Zamarski i okolice	Wniosek - żądanie gminy Hażlach Nie zgadzamy się z rekomendacją - Uwzględnienie w nowo sporządzanych aktach planowania przestrzennego, dokumentach strategicznych i programowych oraz w decyzjach administracyjnych potrzeby ochrony walorów przyrodniczych, kulturowych oraz fizjonomicznych, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu.		Uwaga nieuwzględniona	Konieczność uwzględnienia potrzeb ochrony walorów przyrodniczych czy kulturowych przy sporządzaniu aktów planowania przestrzennego wynika z obowiązujących przepisów prawa.	
322	118.10	Gmina Hażlach	Hażlach	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.1465; 24-513.32-073; Zamarski i okolice	Wniosek - żądanie gminy Hażlach Nie zgadzamy się z rekomendacją - Nierealizowanie nowej zabudowy poza terenami zabudowanymi i terenami bezpośrednio przyległymi do zwartej zabudowy wsi Zamarski lub wyznaczonymi do zabudowy w obowiązujących w dniu uchwalenia audytu planach zagospodarowania przestrzennego.		Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Realizacja nowej zabudowy we wsiach Zamarski, Gumna, Kostkowice i Ogrodzona (położonych w sąsiednim krajobrazie) na terenach zainwestowanych i wyznaczonych do zabudowy w obecnych i nowych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz obszarze uzupełnień zabudowy w planie ogólnym gminy, z dopuszczeniem wprowadzania zabudowy zagrodowej zgodnie z przepisami odrębnymi"	

323	118.13	Gmina Hażlach	Hażlach	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.1465; 24-513.32-073; Zamarski i okolice	Wniosek - żądanie gminy Hażlach Nie zgadzamy się z rekomendacją - W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500kW nielokalizowanie farm wiatrowych i fotowoltaicznych.		Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW nielokalizowanie farm wiatrowych i fotowoltaicznych na terenach przeznaczonych na cele rolne i leśne, poza wynikającymi z ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, prawomocnych decyzji administracyjnych i innych aktów prawnych, obowiązujących w dniu wejścia w życie Audytu krajobrazowego".
324	118.14	Gmina Hażlach	Hażlach	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.1465; 24-513.32-073; Zamarski i okolice	Wniosek - żądanie gminy Hażlach Nie zgadzamy się z rekomendacją - Zachowanie cech charakterystycznych tradycyjnych krajobrazów otwartych w zakresie rozlogów pól, łąk i pastwisk, zadrzewień i innych elementów wyposażenia wnętrza krajobrazowych, określających tradycyjny charakter krajobrazu; zachowanie tradycyjnych typów rozlogu pól, łąk i pastwisk przy podziałach i scalaniu nieruchomości.		Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Zachowanie cech charakterystycznych tradycyjnych krajobrazów otwartych, w tym rozlogów pól, łąk i pastwisk, zadrzewień i innych elementów wyposażenia wnętrza krajobrazowych, określających tradycyjny charakter krajobrazu; zachowanie tradycyjnych typów rozlogu pól, łąk i pastwisk przy podziałach i scalaniu nieruchomości; w terenach rolniczych i leśnych z wyjątkiem terenów przewidzianych pod zabudowę w obecnych i nowych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz obszarze uzupełnień zabudowy w planie ogólnym gminy, z dopuszczeniem wprowadzania zabudowy zagrodowej zgodnie z przepisami odrębnymi"
325	118.15	Gmina Hażlach	Hażlach	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.1465; 24-513.32-073; Zamarski i okolice	Wniosek - żądanie gminy Hażlach Nie zgadzamy się z rekomendacją - Nielokalizowanie antropogenicznych dominant krajobrazowych ze szczególnym uwzględnieniem obiektów wielkokubaturowych, wysokościowych lub wielkoobszarowych.		Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Nielokalizowanie antropogenicznych dominant krajobrazowych ze szczególnym uwzględnieniem obiektów wielkokubaturowych, o objętości większej niż 10000 m3, wysokościowych lub wielkoobszarowych poza wynikającymi z ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, prawomocnych decyzji administracyjnych i innych aktów prawnych, obowiązujących w dniu wejścia w życie Audytu krajobrazowego oraz poza inwestycjami celu publicznego oraz obiektami infrastruktury turystycznej".
326	118.16	Gmina Hażlach	Hażlach	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.1465; 24-513.32-073; Zamarski i okolice	Wniosek - żądanie gminy Hażlach Nie zgadzamy się z rekomendacją - Ochrona przedpola ekspozycji stawów, środkowej części tzw. "Zabiego Kraju", poprzez niewprowadzanie zabudowy, w tym tymczasowej oraz przeciwdziałanie dalszemu zarastaniu terenów otwartych.		Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Ochrona przedpola ekspozycji stawów, środkowej części tzw. „Zabiego Kraju”, poprzez ograniczenie zabudowy, w tym tymczasowej poza wynikającymi z ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, prawomocnych decyzji administracyjnych i innych aktów prawnych, obowiązujących w dniu wejścia w życie Audytu krajobrazowego oraz przeciwdziałanie dalszemu zarastaniu terenów otwartych". W gminie Hażlach nie ma krajobrazów "Zabiego kraju".
327	118.17	Gmina Hażlach	Hażlach	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.1465; 24-513.32-073; Zamarski i okolice	Wniosek - żądanie gminy Hażlach Nie zgadzamy się z rekomendacją - Zachowanie punktów i ciągów widokowych oraz powiązanych z nimi cennych fizjonomicznie elementów ekspozycji biemej, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu i wskazanych na załączniku kartograficznym.		Uwaga nieuwzględniona	Jednym z zasadniczych celów audytów krajobrazowych jest ochrona walorów fizjonomicznych.
328	118.18	Gmina Hażlach	Hażlach	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.1465; 24-513.32-073; Zamarski i okolice	Wniosek - żądanie gminy Hażlach Nie zgadzamy się z rekomendacją - Niemieszczanie reklam LED; niemieszczanie reklam na terenach niezabudowanych; ograniczenia wielkości reklam na terenach niezabudowanych; ograniczenia wielkości reklam i szyldów na terenach zabudowanych do 2m ² .		Uwaga uwzględniona częściowo	Skorygowano zapis na: "Dążenie do ograniczenia lokalizacji tablic i urządzeń reklamowych"
329	118.20	Gmina Hażlach	Hażlach	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.1465; 24-513.32-073; Zamarski i okolice	Wniosek - żądanie gminy Hażlach Mając na uwadze powyższe, wyznaczenia krajobrazu priorytetowego "Zamarski i okolice" - kod krajobrazu 24-513.32-073, na terenie znacznej części Zamarsk i Hażłacha jest zbyt daleko idące w szczególności w kontekście rekomendacji i wniosków, które przewidziano dla tego krajobrazu, gdyż spowodują zatrzymanie rozwoju tego terenu.		Uwaga nieuwzględniona	Krajobraz priorytetowy został wyznaczony zgodnie z obowiązującą metodyką. Na wniosek gminy Hażlach w toku roboczych uzgodnień skorygowano pierwotne granice krajobrazu. Fakt wyznaczenia krajobrazu priorytetowego nie wyklucza możliwości jego zagospodarowania zgodnie z aktami planistycznymi gmin.
330	119.1	Gmina Hażlach	Hażlach	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.1465; 24-513.32-073; Zamarski i okolice	Podtrzymanie żądania gminy Hażlach W związku z negatywną opinią do projektu Audytu Krajobrazowego województwa śląskiego wyrażoną w uchwale Nr IX/70/2024 Rady Gminy Hażlach wpłynęło pismo Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego o przekazanie rekomendowanych przez Gminę Hażlach konkretnych propozycji zmian zapisów projektu Audytu krajobrazowego województwa śląskiego. Rada Gminy wyraziła już swoje stanowisko w uzasadnieniu do uchwały i w dalszym ciągu podtrzymujemy go iż obszar Gminy Hażlach nie powinien być objęty krajobrazem priorytetowym "Zamarski i okolice" - kod krajobrazu 24-513.32.073. Krajobraz Zamarsk jest piękny, jak i innych miejscowości Śląska Cieszyńskiego. Układ pól i zadrzewień śródpolnych jest wynikiem rozdrobnienia gospodarstw rolnych oraz ukształtowania terenu jednakże obecnie produkcja rolna jest ekonomicznie uzasadniona na większych arealach. Zauważyć należy, że na terenie Zamarsk nie występują: Obszar Natura 2000 Cieszyńskie Źródła Tufowe PLH240001 oraz Obszar Chronionego Krajobrazu „Cieszyńskie Pogórze”. Na terenie Zamarsk nie ma również obiektów tradycyjnej zabudowy zagrodowej z częściowo zachowanym układem zagrody. Owszem na terenie miejscowości Zamarski jest zlokalizowany kościół ewangelicki (jak w większości miejscowości na terenie Śląska Cieszyńskiego) – nie jest to jednak wyróżnik. Kościół ten nie jest wpisany do rejestru zabytków, a jedynie do gminnej ewidencji zabytków. Na terenie Śląska Cieszyńskiego jest wiele starszych i cenniejszych obiektów tego typu.		Uwaga nieuwzględniona	Krajobraz priorytetowy został wyznaczony zgodnie z obowiązującą metodyką. Na wniosek gminy Hażlach w toku roboczych uzgodnień skorygowano pierwotne granice krajobrazu. Fakt wyznaczenia krajobrazu priorytetowego nie wyklucza możliwości jego zagospodarowania zgodnie z aktami planistycznymi gmin.

331	120.1	Goldenpeak sp. z o.o.	Istebna	TOM I – Audyt krajobrazowy województwa śląskiego – synteza	-	Wnoskujemy o zaliczenie działek o niżej podanych identyfikatorach do krajobrazu priorytetowego górskiego oraz określenie zasad i warunków jego kształtowania w taki sposób, aby zachował on w pełni swoją dotychczasową fizjonomię i unikatowe wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne oraz estetyczno-widokowe, w szczególności ustalając zakaz zabudowy. *Identyfikatory działek:240309_2.0001.6497/2 240309_2.0001.6497/1 240309_2.0001.3943/1 240309_2.0001.4041/8 240309_2.0001.4042 240309_2.0001.4043 240309_2.0001.4036/5 240309_2.0001.4036/4 240309_2.0001.4044/1 240309_2.0001.4044/2 240309_2.0001.4044/3 240309_2.0001.4045 240309_2.0001.4047 240309_2.0001.4046 240309_2.0001.4049 240309_2.0001.3957/3 240309_2.0001.3958/1 240309_2.0001.3959/2 240309_2.0001.3959/1 240309_2.0001.3944/3 240309_2.0001.3943/1 240309_2.0001.3943/2 240309_2.0001.3943/3 240309_2.0001.3960/2	Wprowadzenie do części A) Synteza: krajobrazu priorytetowego górskiego	Działki stanowią zwarty obszar, który posiada krajobraz szczególnie cenny dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne oraz estetyczno-widokowe, i jako taki, wymaga zachowania w najbardziej naturalnych walorach. Ponadto wymaga określenia zasad i warunków jego kształtowania w taki sposób, aby zachował on w pełni swoją fizjonomię i wartości, które zdecydowały o potrzebie jego trwałej ochrony. Wskazany obszar posiada krajobraz naturalny, górski, ze względu na cechy charakterystyczne i ukształtowanie powierzchni. Wyznaczenie krajobrazu priorytetowego ma na celu jego ochronę przed przekształceniami, zabudową, zainwestowaniem, co stanowiłoby jawną degradację i utratę jego unikatowych walorów oraz funkcji zmieniając go w krajobraz antropogeniczny. Naturalna i półnaturalna roślinność niska oraz malownicze kompleksy fragmentarycznych zalesień to nie tylko doskonała kanwa dla pięknych widoków i przeżyć estetycznych, ale przede wszystkim ochrona Góry Złoty Groń (710 m n.p.m.), stanowiącej jeden z najcenniejszych punktów widokowych na okoliczne Beskidy, obok Ochodzity, Koczego Zamku, czy Stecówki. Góra stanowi kulminację krótkiego grzbietu, odchodzącego na tzw. Beskidzie od głównego wododziału karpackiego w kierunku północnym, nad dolinę Olzy. Stoki północne opadają do strugi Olza, południowe opadają do doliny potoku Glinany (jej dopływ), zachodnie w widły tych cieków. Ta niewysoka	Uwaga nieuwzględniona	Wskazany teren choć cenny krajobrazowo, nie został wyznaczony jako priorytetowy zgodnie z metodyką określoną w rozporządzeniu.
						240309_2.0001.3963 240309_2.0001.3961 240309_2.0001.3962 240309_2.0001.3958/1 240309_2.0001.3957/3 240309_2.0001.4041/8 240309_2.0001.4041/5 240309_2.0001.4042 240309_2.0001.4043 240309_2.0001.4045 240309_2.0001.4044/1 240309_2.0001.3922 240309_2.0001.3940 240309_2.0001.3923 240309_2.0001.3939/1 240309_2.0001.3939/2 240309_2.0001.3902 240309_2.0001.3900 240309_2.0001.3898 240309_2.0001.3877 240309_2.0001.3895 240309_2.0001.3931/1 240309_2.0001.3931/2 240309_2.0001.3931/4 240309_2.0001.3935 240309_2.0001.3934/1 240309_2.0001.3920 240309_2.0001.3919 240309_2.0001.3918 240309_2.0001.3917 240309_2.0001.3916/1. 240309_2.0001.3916/2 240309_2.0001.3855/2 240309_2.0001.3856 240309_2.0001.3857 240309_2.0001.3859 240309_2.0001.3860 240309_2.0001.3914 240309_2.0001.3913 240309_2.0001.3912 240309_2.0001.3911 240309_2.0001.3861 240309_2.0001.3863 240309_2.0001.3864/1 240309_2.0001.3864/2 240309_2.0001.3865/1 240309_2.0001.3865/2 240309_2.0001.3866		góra, niegdyś porośnięta lasem, dziś pokryta jest polami i pastwiskami, niewielkimi fragmentami lasów i zagajnikami jedynie na północnych stokach. Obszar jest użytkowany rolniczo. Naturalny, krajobraz wzbogacają pasące się owce, czynią go unikatowym. Ten rejon gminy znany jest z wyciągów narciarskich, wyprowadzonych z doliny Olzy na sam grzbiet góry. Fakt ten powoduje, że zarówno narciarze, jak i snowboardziści nie tylko w Polsce, ale również z zagranicy transportowani (wyciągani) w górę stoku mogą podziwiać piękno i wyjątkowość krajobrazu, natomiast w inne pory roku Istebna (tworząca wraz z Koniakowem i Jaworzynką tzw. Beskidzką Trójwieś) stanowi doskonałą bazą wypadową na górskie wędrówki, poznawanie lokalnej kultury i naturoterapię poprzez kontakt z naturą. Obszar jest położony z otulinie Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego Wskazany obszar posiada krajobraz naturalny, górski, ze względu na cechy charakterystyczne i ukształtowanie powierzchni. Góra Złoty Groń (710 m n.p.m.), stanowi jeden z najcenniejszych punktów widokowych na okoliczne Beskidy, obok Ochodzity, Koczego Zamku czy Stecówki. Na północnych stokach znajdują się 3 wyciągi narciarskie, wyprowadzające z doliny Olzy na sam grzbiet góry. Fakt ten powoduje, że zarówno narciarze, jak i snowboardziści nie tylko w Polsce, ale również z zagranicy transportowani (wyciągani) w górę stoku mogą podziwiać rozległość, piękno i wyjątkowość naturalnego, niczym nie zakłóconego, harmonijnego krajobrazu, natomiast w inne pory roku Istebna (tworząca wraz z Koniakowem i Jaworzynką tzw. Beskidzką Trójwieś) stanowi doskonałą bazą wypadową na górskie wędrówki, poznawanie lokalnej kultury i naturoterapię poprzez kontakt z naturą. Góra stanowi kulminację krótkiego grzbietu, odchodzącego na tzw. Beskidzie od głównego wododziału karpackiego w kierunku północnym, nad dolinę Olzy. Stoki północne opadają do strugi Olza, południowe opadają do doliny potoku Glinany (jej dopływ), zachodnie w widły tych cieków. Ta niewysoka góra, niegdyś porośnięta lasem, dziś pokryta jest polami i pastwiskami, niewielkimi fragmentami lasów i zagajnikami. Góra Złoty Groń wraz z szerokim, panoramicznym otoczeniem dla utrzymania integralności naturalnego krajobrazu, a tym samym swoich unikatowych walorów krajobrazowych, widokowych i przyrodniczych wymaga ochrony ekspozycji poprzez utrzymanie jej stoku w dotychczasowym rolniczo – hodowlanym użytkowaniu, a tym samym zapobieganie presji inwestycyjnej, posiadającej nieodwracalne skutki dla społeczeństwa		

					240309_2.0001.3867 240309_2.0001.3868 240309_2.0001.3870/1 240309_2.0001.3906 240309_2.0001.3905 240309_2.0001.3904 240309_2.0001.3903 240309_2.0001.3871 240309_2.0001.3872 240309_2.0001.3873 240309_2.0001.3874 240309_2.0001.3875 240309_2.0001.3876 240309_2.0001.3899 240309_2.0001.3897/1 240309_2.0001.3878 240309_2.0001.3894 240309_2.0001.3936/1		Góra Złoty Groń (710 m n.p.m.), stanowi jeden z najcenniejszych punktów widokowych na okoliczne Beskidy, obok Ochodzity, Koczego Zamu czy Stecówki. Na północnych stokach znajdują się 3 wyciągi narciarskie, wyprowadzające z doliny Olzy na sam grzbiet góry. Fakt ten powoduje, że zarówno narciarze, jak i snowboardziści nie tylko w Polsce, ale również z zagranicy transportowani (wyciągani) w górę stoku mogą podziwiać rozległość, piękno i wyjątkowość naturalnego, niczym nie zakłóconego, harmonijnego krajobrazu, natomiast w inne pory roku Istebna (tworząca wraz z Koniakowem i Jaworzynką tzw. Beskidzką Trójwieś) stanowi doskonałą bazą wypadową na górskie wędrówki, poznawanie lokalnej kultury i naturoterapie poprzez kontakt z naturą. Góra stanowi kulminację krótkiego grzbietu, odchodzącego na tzw. Beskidzie od głównego wododziału karpackiego w kierunku północnym, nad dolinę Olzy. Stoki północne opadają do strugi Olza, południowe opadają do doliny potoku Glinany (jej dopływ), zachodnie w widły tych cieków. Ta niewysoka góra, niegdyś porośnięta lasem, dziś pokryta jest polami i pastwiskami, niewielkimi fragmentami lasów i zagajnikami. Góra Złoty Groń wraz z szerokim, panoramycznym otoczeniem dla utrzymania integralności naturalnego krajobrazu, a tym samym swoich unikatowych walorów krajobrazowych, widokowych i przyrodniczych wymaga ochrony ekspozycji poprzez utrzymanie jej stoku w dotychczasowym rolniczo – hodowlanym użytkowaniu, a tym samym zapobieganie presji inwestycyjnej, posiadającej nieodwracalne skutki dla społeczeństwa.			
332	120.2.1	Goldenpeak sp. z o.o.	Istebna	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	w pobliżu krajobrazów priorytetowych: ID.1475 24-513.45-001 lasy Bielsko-Koniaków oraz ID.1809 24-513.55-002 Istebna	Wprowadzenie do części: Charakterystyka krajobrazu krajobrazu priorytetowego górskiego		Krajobraz szczególnie cenny dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne, urbanistyczne, ruralistyczne lub estetyczno -widokowe, i jako taki, wymaga zachowania oraz określenia zasad i warunków jego kształtowania.	Uwaga nieuwzględniona	Wskazany teren choć cenny krajobrazowo, nie został wyznaczony jako priorytetowy zgodnie z metodyką określoną w rozporządzeniu.
333	120.2.2	Goldenpeak sp. z o.o.	Istebna	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	w pobliżu krajobrazów priorytetowych: ID.1475 24-513.45-001 lasy Bielsko-Koniaków oraz ID.1809 24-513.55-002 Istebna	Zagrożenie lokalizacją zabudowy, zmianami i przekształceniem rzeźby terenu.		Zabudowa i zainwestowanie terenu spowoduje trwałą utratę walorów krajobrazowych i estetyczno – widokowych przekształcając krajobraz naturalny w krajobraz antropogeniczny.	Uwaga nieuwzględniona	Wskazany teren choć cenny krajobrazowo, nie został wyznaczony jako priorytetowy zgodnie z metodyką określoną w rozporządzeniu.
334	120.2.3	Goldenpeak sp. z o.o.	Istebna	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	w pobliżu krajobrazów priorytetowych: ID.1475 24-513.45-001 lasy Bielsko-Koniaków oraz ID.1809 24-513.55-002 Istebna	Określenie zasad i warunków kształtowania krajobrazu priorytetowego.		Dzięki realizacji zaleceń i rekomendacji poprzez wprowadzenie ich do dokumentów strategicznych i planistycznych Gminy, powiatu i województwa śląskiego krajobraz zachowa w pełni swoją dotychczasową fizjonomię i unikatowe wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne oraz estetycznowidokowe.	Uwaga nieuwzględniona	Wskazany teren choć cenny krajobrazowo, nie został wyznaczony jako priorytetowy zgodnie z metodyką określoną w rozporządzeniu.
335	120.3.1	Goldenpeak sp. z o.o.	Istebna	TOM III – Karty krajobrazów priorytetowych		Utworzenie Karty krajobrazu obszaru chronionego			Uwaga nieuwzględniona	Wskazany teren choć cenny krajobrazowo, nie został wyznaczony jako priorytetowy zgodnie z metodyką określoną w rozporządzeniu.
336	120.3.2	Goldenpeak sp. z o.o.	Istebna	TOM III – Karty krajobrazów priorytetowych		Zagrożenie lokalizacją zabudowy, zmianami i przekształceniem rzeźby terenu,		Zabudowa i zainwestowanie terenu spowoduje trwałą utratę walorów krajobrazowych i estetyczno – widokowych przekształcając krajobraz naturalny w krajobraz antropogeniczny.	Uwaga nieuwzględniona	Wskazany teren choć cenny krajobrazowo, nie został wyznaczony jako priorytetowy zgodnie z metodyką określoną w rozporządzeniu.
337	120.3.3	Goldenpeak sp. z o.o.	Istebna	TOM III – Karty krajobrazów priorytetowych		Określenie zasad i warunków kształtowania krajobrazu priorytetowego		Dzięki realizacji zaleceń i rekomendacji poprzez wprowadzenie ich do dokumentów strategicznych i planistycznych Gminy, powiatu i województwa śląskiego krajobraz zachowa w pełni swoją dotychczasową fizjonomię i unikatowe wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne oraz estetycznowidokowe.	Uwaga nieuwzględniona	Wskazany teren choć cenny krajobrazowo, nie został wyznaczony jako priorytetowy zgodnie z metodyką określoną w rozporządzeniu.

338	121	Biuro Zarządu Parku Śląskiego	Chorzów	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.230; 24-341.13-116; Park Śląski	odnosząc się do fragmentów opracowanego Projektu Audytu krajobrazowego dotyczących Parku Śląskiego w przesłanym materiale nie odnaleziono zakazu realizacji farm fotowoltaicznych, również w odniesieniu do ograniczenia mocy.	Aby jednak dopuszczenie OZE miałyby pozostawać poza wszelkimi wątpliwościami to proponujemy rozszerzenie opracowania w części "Zagrożenia oraz rekomendacje i wnioski ID 230 Parki Śląski - 10e" w pkt 48 o następującą treść: "ZAGROŻENIA ORAZ REKOMENDACJE I WNIOSKI ID 230 Park Śląski – 10e 48. Nieumieszczanie urządzeń reklamowych LED; nieumieszczanie tablic i urządzeń reklamowych na terenach niezabudowanych; ograniczenia wielkości tablic i urządzeń reklamowych oraz szyldów na terenach zabudowanych do 2 m2, z wyjątkiem reklam związanych z funkcjonowaniem obiektów Parku Śląskiego oraz obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej realizowanych na potrzeby Parku Śląskiego, w tym wykorzystujących OZE, za wyjątkiem energii wiatru."		Uwaga nieuwzględniona	Obecne zapisy rekomendacji nie wykluczają możliwości realizacji inwestycji o których jest mowa w uwadze ("niewprowadzanie nowej zabudowy, z wyjątkiem obiektów związanych z funkcjonowaniem Parku Śląskiego").
339	122.1.1	J.L d L	Mstów	TOM III – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.940; 24-341.31-001; Mstów pola	Pola Mstów- należy uzgodnić pola ekspozycji z Właścicielami terenu		Wnoszę uwagę do zapisu dotyczącego zakazu lokalizowania farm wiatrowych i fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 500 kW, ponieważ jako młody rolnik potrzebuję możliwości rozwoju i dywersyfikacji działalności. Inwestycje w odnawialne źródła energii stanowią szansę na zwiększenie dochodów oraz uniezależnienie gospodarstwa od wahań rynkowych. Ograniczenie to utrudni modernizację rolnictwa i wykorzystanie potencjału terenów wiejskich. Proszę o uwzględnienie potrzeby elastycznego podejścia do lokalizacji tych instalacji, co pozwoli na zrównoważony rozwój gospodarczy i środowiskowy w gminie.	Uwaga nieuwzględniona	Wyznaczenie w Audycie przedpola ekspozycji nie wymaga uzgodnienia z właścicielem terenu. Zgodnie z przyjętymi założeniami, krajobrazy priorytetowe powinny być chronione przed lokalizacją dużych farm wiatrowych i wolnostojących (dopisano określenie) fotowoltaicznych.
340	122.1.2	J.L d L	Mstów	TOM III – Karty krajobrazów priorytetowych	ID.940; 24-341.31-001; Mstów pola	Pola Mstów- należy uzgodnić pola ekspozycji z Właścicielami terenu		Wnoszę uwagę do zapisu dotyczącego zakazu lokalizowania terenów przewidzianych do nowej zabudowy przy drogach oraz w istniejących obszarach zabudowanych. Jako młody rolnik potrzebuję możliwości rozwoju, w tym budowy niezbędnej infrastruktury mieszkalnej i gospodarczej. Ograniczenie to może utrudnić rozwój lokalnej społeczności, hamować inwestycje i prowadzić do niekorzystnego rozproszenia zabudowy. Proszę o uwzględnienie elastyczności w planowaniu przestrzennym, aby umożliwić dostosowanie do potrzeb rolników i mieszkańców gminy, wspierając jej zrównoważony rozwój.	Uwaga uwzględniona częściowo	Zabudowa powinna rozwijać się zgodnie z aktami planowania przestrzennego. Skorygowano zapis na: "Zachowanie cech charakterystycznych tradycyjnych krajobrazów otwartych rozłogów pól, łąk i pastwisk, zadrzewień i innych elementów wyposażenia wnętrza krajobrazowych, określających tradycyjny charakter krajobrazu; zachowanie tradycyjnych typów rozłogu pól, łąk i pastwisk przy podziałach i scalaniu nieruchomości, z dopuszczeniem zabudowy obszarów wskazanych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego oraz obszarami uzupełnienia zabudowy wyznaczonych w planach ogólnych".

Załącznik nr 2 do Uchwały
nr VII/ / /2025
Sejmiku Województwa Śląskiego
z dnia marca 2025 r.

Audyty krajobrazowe województwa śląskiego

Uzasadnienie

Przedmiotem niniejszej regulacji jest uchwalenie Audytu krajobrazowego województwa śląskiego wraz z rozstrzygnięciem o sposobie rozpatrzenia uwag złożonych do projektu Audytu krajobrazowego województwa śląskiego, nieuwzględnionych przez zarząd województwa.

Audyt krajobrazowy województwa śląskiego (zwany dalej również „Audytem krajobrazowym”) został przygotowany zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (w brzmieniu Dz. U. z 2023 r. poz. 977), dalej zwaną „Ustawą”, w związku z art. 66 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1688) oraz zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 394 oraz z 2022 r. poz. 2308), dalej zwanym „Rozporządzeniem”.

Art. 38a ust. 1 i 2 Ustawy stanowi, iż audyt krajobrazowy dla obszaru województwa sporządza się nie rzadziej niż raz na 20 lat. Zarząd Województwa Śląskiego, na podstawie art. 38b ust. 1 Ustawy, Uchwałą nr 1769/60/VI/2019 z dnia 8 sierpnia 2019 r. przystąpił do sporządzenia Audytu krajobrazowego województwa śląskiego.

Wykonanie tego ustawowego zadania było realizowane przez Wykonawcę tj. Konsorcjum w składzie: Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska (Lider) w partnerstwie z Uniwersytetem Śląskim w Katowicach, Szkołą Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie oraz Akademią Śląską w Katowicach.

W ramach Audytu krajobrazowego województwa śląskiego, na podstawie Rozporządzenia, zidentyfikowano typy i podtypy krajobrazów, w tym krajobrazów priorytetowych, sporządzono ich charakterystykę i dokonano oceny stanu ich zachowania, zidentyfikowano zagrożenia dla możliwości zachowania wartości krajobrazów, wskazano rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów, a także określono lokalne formy architektoniczne zabudowy.

Zarząd Województwa Śląskiego, na podstawie art. 38b ust. 2 pkt 2 Ustawy, Uchwałą nr 1277/31/VII/2024 z dnia 2 października 2024 r. przyjął I projekt Audytu krajobrazowego województwa śląskiego i skierował go do zaopiniowania przez odpowiednie podmioty. Opinie do projektu dokumentu złożyły następujące podmioty: Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach, Dyrektor Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego, Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków oraz 55 rad gmin.

W przypadku pozostałych podmiotów, o których mowa w powołanym wyżej przepisie Ustawy, z powodu braku zajęcia przez nie stanowiska w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu audytu krajobrazowego uznano, że wyraziły one pozytywną opinię o projekcie w przedłożonym brzmieniu, zgodnie z art. 38b ust. 2 pkt 2 Ustawy.

W wyniku rozpatrzenia opinii wprowadzono zmiany w projekcie Audytu krajobrazowego województwa śląskiego. Na podstawie art. 38b ust. 2 pkt 3, 4 i 5 Ustawy, Zarząd Województwa Śląskiego Uchwałą nr 2016/49/VII/2024 z dnia 18 grudnia 2024 r. przyjął II projekt Audytu krajobrazowego województwa śląskiego i skierował go do wyłożenia do publicznego wglądu.

Z projektem Audytu krajobrazowego można było zapoznać się w dniach od 28 grudnia 2024 r. do 27 stycznia 2025 r. na stronie BIP Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego pod adresem bip.slaskie.pl w zakładce: Ogłoszenia i aktualności/ Tablica ogłoszeń oraz w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w Katowicach.

Uwagi do projektu Audytu krajobrazowego były zbierane w ww. terminie wyłożenia oraz przez kolejnych 14 dni po zakończeniu okresu wyłożenia, tj. do dnia 10 lutego 2025 r. w następujących formach: elektronicznej za pośrednictwem formularza zamieszczonego na stronie bip.slaskie.pl, tradycyjnej - wypełniony formularz przekazywano na adres Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego - oraz ustnej do protokołu w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Zarząd Województwa Śląskiego rozpatrzył uwagi do projektu Audytu krajobrazowego, sporządzając listę nieuwzględnionych uwag zgodnie z art. 38b ust. 2 pkt 6 Ustawy oraz przyjął projekt Audytu krajobrazowego województwa śląskiego ze zmianami wynikającymi z uwzględnionych uwag.

Zgodnie z art. 38b ust. 3 Ustawy gmina, której opinia nie została uwzględniona w projekcie audytu krajobrazowego może wnieść żądanie przed uchwaleniem audytu krajobrazowego, co wymaga rozstrzygnięcia przez sejmik. Do projektu Audytu krajobrazowego województwa śląskiego zostało wniesione żądanie Gminy Hażlach dot. Uchwały nr IX/79/2024 Rady Gminy Hażlach z dnia 30 października 2024 r. w sprawie opinii o projekcie Audytu krajobrazowego województwa śląskiego oraz Uchwały nr X/89/2024 Rady Gminy Hażlach z dnia 20 listopada 2024 r. w sprawie rekomendowanych zmian zapisów projektu Audytu krajobrazowego województwa śląskiego. Po dokonaniu analizy, biorąc pod uwagę zmiany w projekcie dokumentu dokonane

po etapie wyłożenia do publicznego wglądu, Zarząd Województwa Śląskiego stwierdził zasadność uwzględnienia tej opinii w części. Uwagi zawarte w uchwale zostały uwzględnione w treści projektu Audytu krajobrazowego województwa śląskiego skierowanym do uchwalenia przez Sejmik Województwa Śląskiego w sposób spełniający częściowo oczekiwania Wnioskodawcy.

Następnie, projekt Audytu krajobrazowego województwa śląskiego wraz z listą uwag nieuwzględnionych przez Zarząd Województwa Śląskiego został przedłożony Sejmikowi Województwa Śląskiego, do którego właściwości należy – zgodnie z art. 38b ust. 4 Ustawy – uchwalenie audytu krajobrazowego oraz rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag nieuwzględnionych przez zarząd województwa.

Rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag nieuwzględnionych przez Zarząd Województwa Śląskiego, zawarte zostało w załączniku nr 1 do przedmiotowej uchwały.

Audyt krajobrazowy województwa śląskiego został sporządzony w oparciu o zapisy Rozporządzenia w formie cyfrowej. Zawartość dokumentu jest zgodna z wymaganym zakresem audytu krajobrazowego określonym w Rozporządzeniu. Ze względu na bardzo dużą złożoność problematyki, na wszystkich etapach procedowania projektu Audytu krajobrazowego, był on udostępniany w formie elektronicznej i w takiej też formie został skierowany do uchwalenia przez Sejmik Województwa Śląskiego. Poszczególne części dokumentu składają się z bardzo dużej liczby różnorodnych plików tekstowych, tabelarycznych, graficznych w formatach pdf, jpg i xls, a dane przestrzenne w formatach shp i gml.

W związku z reformą planowania przestrzennego oraz opracowaniem pierwszej edycji planów ogólnych gmin (POG), wprowadza się okres przejściowy (*vacatio legis*) przed wejściem w życie przepisów dotyczących Audytu krajobrazowego województwa śląskiego. Nagłe wprowadzenie nowych regulacji mogłoby skutkować koniecznością rewizji opracowanych planów, generując dodatkowe koszty i opóźnienia. Audyt krajobrazowy dostarcza wytycznych dotyczących ochrony i kształtowania krajobrazu, które powinny zostać uwzględnione w POG. Okres przejściowy umożliwi spójne wdrożenie regulacji i uniknięcie dezorganizacji w jednostkach samorządu terytorialnego.

Vacatio legis pozwoli także na organizację szkoleń i konsultacji, podnosząc kompetencje osób odpowiedzialnych za wdrażanie nowych przepisów, co przełoży się na skuteczniejsze planowanie przestrzenne i ochronę krajobrazu.

W związku z powyższym, w celu wypełnienia obowiązku ustawowego, przyjęcie niniejszej uchwały uznaje się za zasadne.

**Uchwała Nr/...../...../2024
Sejmiku Województwa Śląskiego
z dnia**

w sprawie rozpatrzenia skargi przeciwko sposobowi przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu Audytu krajobrazowego województwa śląskiego

Na podstawie art. 18 pkt 20 oraz art. 30a ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 566, z późn. zm.), art. 227 i 229 pkt 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeksu postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 572)

**Sejmik Województwa Śląskiego
uchwala:**

§ 1.

Po rozpatrzeniu skargi Pana¹⁾ przeciwko sposobowi przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu Audytu krajobrazowego województwa śląskiego, postanawia się nie uwzględnić skargi.

§ 2.

Uzasadnienie faktyczne i prawne przyjętego rozstrzygnięcia stanowi załącznik do uchwały.

§ 3.

Wykonanie uchwały w zakresie zawiadomienia Skarżącego o sposobie załatwienia skargi powierza się Przewodniczącemu Sejmiku Województwa Śląskiego.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

W dniu 17 lutego 2025 r. do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego wpłynęła skierowana na Marszałka Województwa skarga Pana¹ dotycząca sposobu przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu Audytu krajobrazowego województwa śląskiego. W wyniku złożonej skargi, przedstawiono co następuje.

Proces konsultacji społecznych został przeprowadzony zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, przy wykonaniu wszystkich czynności określonych przez ustawodawcę. Zgodnie z przepisem art. 38b ust. 2 pkt 4 i 5 ustawy „Zarząd województwa ogłasza w prasie regionalnej, przez obwieszczenie w urzędzie marszałkowskim oraz udostępnienie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej, o wyłożeniu projektu do publicznego wglądu na co najmniej 7 dni przed dniem wyłożenia i wyklada ten projekt do publicznego wglądu, także przez jego udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej, na okres co najmniej 30 dni w czasie wyłożenia oraz przez okres 14 dni po zakończeniu okresu wyłożenia zbiera uwagi do projektu”.

Odnosząc się do zastosowania przez Zarząd Województwa minimalnego czasu konsultacji społecznych projektu Audytu krajobrazowego województwa śląskiego, to takie uprawnienia wynikają z przepisów prawa. Jest to również podyktowane innymi uwarunkowaniami formalno-prawnymi, w tym m.in. dotrzymaniem terminu sporządzenia Audytu krajobrazowego wskazanego przez Wojewodę Śląskiego oraz przyjętym harmonogramem prac wynikającym z umowy z Wykonawcą Audytu krajobrazowego.

Forma dostępności dokumentu w ramach jego wyłożenia do publicznego wglądu jest zgodna z przepisami ustawy, na podstawie której Zarząd Województwa przeprowadził proces konsultacji społecznych. Zgodnie z Obwieszczeniem opublikowanym w prasie regionalnej (*Gazeta Wyborcza, 19 grudnia 2024 r.*), z projektem Audytu można było zapoznać się w dniach od 28 grudnia 2024 r. do 27 stycznia 2025 r.”

- na stronie BIP Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego pod adresem bip.slaskie.pl w zakładce: Ogłoszenia i aktualności/ Tablica ogłoszeń,
- w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w Katowicach przy ul. Wita Stwosza 3 (piętro I) w godzinach od 8:30 do 13:30.

Uwagi do projektu Audytu krajobrazowego należało przekazywać w terminie wyłożenia oraz do 14 dni po zakończeniu okresu wyłożenia, tj. do 10.02.2025 r. w następujących formach:

- elektronicznej za pośrednictwem formularza zamieszczonego na stronie bip.slaskie.pl,
- tradycyjnej - wypełniony formularz należało przekazać na adres: Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego w Katowicach, ul. Ligonía 46, 40-037 Katowice,
- ustnej do protokołu w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w Katowicach przy ul. Wita Stwosza 3 (piętro I).

Należy podkreślić, iż Audyt krajobrazowy województwa śląskiego jest sporządzany po raz pierwszy, jego metodyka jest bardzo sformalizowana, a jego struktura ściśle określona w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 537).

¹ Anonimizacji w zakresie danych osobowych na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej dokonał Mariusz Jaworski, pracownik Kancelarii Sejmiku.

W celu poruszania się po tak obszernym dokumencie Zarząd Województwa sporządził instrukcję obsługi, która miała ułatwić nawigowanie pomiędzy poszczególnymi częściami dokumentu. Zarządowi Województwa zależało na udziale szerokiego grona interesariuszy w opiniowaniu projektu tego dokumentu, w tym celu opracowany został formularz zgłaszania uwag tak zbudowany, aby zgłaszane uwagi odnosiły się do konkretnych zapisów projektu dokumentu. Nie wykluczało to jednak zgłaszania uwag do każdej części dokumentu wybierając kategorię „inne”. Ponadto na formularzu dostępna była informacja: „Zgłaszane wnioski/uwagi mogą dotyczyć całego dokumentu audytu”, a dodatkowo wskazany został adres: krajobraz@slaskie.pl na który można było przekazać uwagi.

Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym, wskazanym w art. 8c ustawy, zgodnie z którym: „Wnoszący uwagi lub wnioski podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby”. Treść informacji dotyczących przetwarzania danych osobowych została zaakceptowana przez Inspektora Ochrony Danych tutaj. Urzędu.

Biorąc pod uwagę powyższe, zgodnie z art. 30a ust. 1 ustawy o samorządzie województwa, sejmik rozpatruje m.in. skargi składane przez obywateli, powołując w tym celu Komisję Skarg, Wniosków i Petycji. Zgodnie zaś z art. 229 pkt 5 Kodeksu postępowania administracyjnego organem właściwym do rozpatrzenia skargi dotyczącej zadań lub działalności zarządu województwa, w zakresie zadań własnych województwa, jest sejmik województwa.

W dniu 06 marca 2025 r. odbyło się posiedzenie Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Sejmiku Województwa Śląskiego, na której rozpatrywana była przedmiotowa sprawa. W trakcie posiedzenia Komisji po analizie sprawy uznano, że została ona szczegółowo rozpoznana i nie ma podstaw do uznania skargi za zasadną.

Wobec czego, podjęcie przez Sejmik Województwa Śląskiego uchwały nieuwzględniającej tej skargi jest uzasadnione.

Uchwała Nr VII/ / /2025
Sejmiku Województwa Śląskiego
z dnia 2025 roku

w sprawie:
zmiany przedstawiciela Sejmiku Województwa Śląskiego w Radzie Społecznej
Szpitala Wojewódzkiego w Bielsku-Białej na kadencję 2023-2027

Na podstawie art. 18 pkt 20
ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa
(tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 566 z późn. zm.)
oraz art. 48 ust. 6 pkt 2 lit. b tiret drugie
ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej
(tekst jednolity Dz. U. z 2024 roku, poz. 799 z późn. zm.)

Sejmik Województwa Śląskiego
uchwała:

§ 1

W związku ze złożoną rezygnacją, odwołuje się panią Bogusławę Kupczak-Wiśniowską z funkcji przedstawiciela Sejmiku Województwa Śląskiego w Radzie Społecznej Szpitala Wojewódzkiego w Bielsku-Białej, wybraną uchwałą Nr VII/5/17/2024 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 23 września 2024 roku.

§ 2

Wybiera się, jako przedstawiciela Sejmiku Województwa Śląskiego, do składu Rady Społecznej Szpitala Wojewódzkiego w Bielsku-Białej na kadencję 2023-2027.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Śląskiego.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

W związku ze złożoną rezygnacją pani Bogusławy Kupczak-Wiśniowskiej z funkcji przedstawiciela Sejmiku Województwa Śląskiego w Radzie Społecznej Szpitala Wojewódzkiego w Bielsku-Białej, Sejmik Województwa Śląskiego postanawia dokonać zmiany swojego przedstawiciela w tej Radzie.

Po przyjęciu przedmiotowej uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego zostanie dokonana zmiana przedstawiciela Sejmiku w składzie Rady Społecznej Szpitala Wojewódzkiego w Bielsku-Białej przez Zarząd Województwa, stosownie do obowiązujących regulacji prawnych w tym zakresie.

Mając na uwadze powyższe, podjęcie przedmiotowej uchwały jest uzasadnione.